

1908

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta

KRAKOWA.

XXIX. Rocznik—1908.

NAKŁADEM GMINY MIASTA KRAKOWA.

W KRAKOWIE,
CZCIONKAMI DRUKARNI ZWIĄZKOWEJ
pod zarządem A. Szyjewskiego.

1909.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa,

redagowany na zasadzie uchwał pełnej Rady miejskiej z dnia 4. marca 1880 r. i dnia 26. czerwca 1888 r., wychodzi raz na miesiąc w pierwszych dziesięciu dniach każdego miesiąca.

Od 1. stycznia 1880 do 31. grudnia 1908 r.,

wydano roczników dwadzieścia dziewięć.

I. Rocznik	— 1880	obejmuje	Nrów	4 str. tekstu	65 str. spisu	III.
II.	— 1881	„	„	13 „	112 ze spisem	łącznie.
III.	— 1882	„	„	8 „	74 str. spisu	IV.
IV.	— 1883	„	„	20 „	154 „	IV.
V.	— 1884	„	„	13 „	168 „	VIII.
VI.	— 1885	„	„	32 „	198 „	VIII.
VII.	— 1886	„	„	36 „	260 „	XII.
VIII.	— 1887	„	„	21 „	214 „	VIII.
IX.	— 1888	„	„	14 „	136 „	VIII.
X.	— 1889	„	„	13 „	136 „	VIII.
XI.	— 1890	„	„	14 „	132 „	VIII.
XII.	— 1891	„	„	12 „	106 „	VIII.
XIII.	— 1892	„	„	12 „	126 „	VIII.
XIV.	— 1893	„	„	13 „	128 „	X.
XV.	— 1894	„	„	13 „	84 „	X.
XVI.	— 1895	„	„	13 „	80 „	X.
XVII.	— 1896	„	„	13 „	84 „	X.
XVIII.	— 1897	„	„	13 „	104 „	X.
XIX.	— 1898	„	„	13 „	122 „	X.
XX.	— 1899	„	„	14 „	206 „	XII.
XXI.	— 1900	„	„	14 „	112 „	X.
XXII.	— 1901	„	„	14 „	156 „	XII.
XXIII.	— 1902	„	„	15 „	194 „	XII.
XXIV.	— 1903	„	„	13 „	134 „	XII.
XXV.	— 1904	„	„	12 „	130 „	X.
XXVI.	— 1905	„	„	13 „	126 „	VIII.
XXVII.	— 1906	„	„	14 „	168 „	VIII.
XXVIII.	— 1907	„	„	14 „	168 „	VIII.
XXIX.	— 1908	„	„	15 „	160 „	VI.

Redakcyą „Dziennika“ zajmuje się pod kierunkiem Dyrektora Magistratu wicesekretarz Magistratu Bolesław Gwidon Baranowski*).

*) Od 1. maja 1905 r.

Przedtem redagowali „Dziennik“: Przez 4 lata (od r. 1880 do r. 1883) Dr. Michał Schmidt, II-gi wiceprezydent (dyrektor Magistratu). Przez rok (1884 r.) Bolesław Trębowelski, sekretarz Magistratu. Przez 20 lat (od r. 1885 do końca kwietnia 1905 r.) Piotr Banaś, radca Magistratu.

SPIS RZECZY

zawartych w Dzienniku rozporządzeń dla stoł. król. miasta Krakowa

z roku 1908.

(Liczby końcowe oznaczają stronicę).

Agenci handlowi 45.
Akcyza 34, 115, 118, 158.
Akt fundacyjny 23, 47.
Amnestya 7.
Angielski język 92.
Apteki nowe 11, 137.
Archiwum aktów dawnych 136.

Baliński Józef 156.
Biblioteka Jagiellońska 142.0
Biernat Józef 137.
Błotnicki Józef 113.
Bobrzyński, namiestnik 104.
Bojanowski ś. p., fundacya 47.
Bruki 115.
Budżet 49, 77.
Bugajski Bartłomiej ś. p. 156.
Bursa akademicka 121.

Cechy 106.
Chemik miejski 149.
Chlodnia 46.
Chochliński Wawrzyniec 94.
Chodniki 88.
Cholera 137.
Cichomski Stanisław 93.
Cieśla gminny 137.
Cmentarz 92.
Czajkowski Józef 9.
Czerwiński Jan 137.
Czystość zob. Zakład czyszczenia miasta.

Dary z łaski 111.
Deputacya do Wiednia 104.
Dezynfekcyje 149.
Dodatki gminne 92.
Dom pracy przymusowej 92.
Domy robotnicze 129.
Dorożki automobilowe 137, 157.

Dostawy gminne 12, 123, 144, 152.
Drożyzna 115.
Dyetaryusze 87, 105, 125, 157.
Dym Salomon 156.
Dyrektor budownictwa miejskiego 149.
„Dziennik rozporządzeń“ 124, 150.

Egzekutorzy miejscy 100, 113, 144, 149.
Elektrownia miej. 11, 22, 26, 115, 121, 126, 138, 140.
Eminowicz Wincenty ś. p. 94, 137.
Epidemie 10, 137.

Feliński Maryan 33.
Filipowski Mikołaj ś. p. 156.
Fizyk miejski 77, 94, 121, 149.
Friedlein, b. prezydent 97.
Fundacye 11, 22, 47, 123, 144.
Fundusz emerytalny artystów 91, 99, 143.
Fundusz ubogich 143.

Gazownia miejska 11, 115, 125, 126, 152.
Gertler Julian r. m. 98, 99.
Gessmann, minister 117.
Godek Aleksander 94.
Goldblatt Samuel 113, 156.
Gołyńska Helena 94.
Grodyński Władysław 9.
Groele Adam 113.
Grunatów zamiana 100.
Gruntu nabycie 117, 119, 128, 138, 140.
Gruntu sprzedaż 100, 107, 119, 129, 152, 160.
Grzybała Jan 113.
Guttmann Zygfryd 94.
„Gwiazdka“ dla żołnierzy 158.

Hala rybna 142.
Hale targowe 115.

Hałaciński Eustachy 33.
Handel 21, 31, 45.

Inspektor szkolny 120.
Instrukcja dla Urzędu pracy 1, 6.
Instytut dla popier. drobnego przemysłu 92, 128, 146.
Ivits Józef 114.
Izba handlowa i przemysłowa 130.

Jakób Mojżesz 113.
Jakubowski Maciej 93.
Jankowska ś. p. — fundacja 22.
Jarolimowa Antonina 94.
Jatki 15, 19.
Jedliński Stanisław 19.
Jeziński Andrzej 111.
Jordan Henryk ś. p. 11, 89, 105, 128, 136.
Jubileusz Cesarski 97, 116, 146, 148, 152, 157.
Jubileusz Papieski 146, 148.

Kable 22.
Kanalizacja 32, 115, 136.
Kanał spławny 95, 104, 150.
Kasa miejska 100.
Kasa oszczędności miasta Krakowa 12, 98.
Kasa chorych 93, 106, 137.
Kaszkini Stanisław 137.
Kaucye służbowe 100.
„Kaukusarnia“ 124.
Kleja Maryan 93.
Klinika psychiatryczna 106.
Kluczyński Eugeniusz 9.
Kłobukowski Tadeusz ś. p. 9.
Kolej elektryczna zob. Tramwaj.
Kolej północna 95, 96, 104.
Kolitscher Karol 94.
Kollektor 90, 99.
Kominiarska taryfa 10.
Komisja archiwalna 106.
Komisja dla gruntów pofortecznych 101.
Komisja drożyniana 141.
Komisja dyscyplinarna 87, 98, 128.
Komisja koncesyjna 88. ^o
Komisja plantacyjna 156.
Komisja reklamacyjna 100.
Komisja sanitarna 10, 121.
Komisja statutowa 98.
Komisja węglowa 141.
Komisja wodociągowa 118.
Komisje wyboreze 101.
Komitet dla pomnika dr. Jordana 11.
Komorowicz Maurycy 156.
Konie dla ogrodów miejskich 12.
Koniński Karol 33, 137.
Konopasek Karol 34.
Kopf Józef 34.
Kosiński Teodor 113.
Kościół św. Krzyża 160.
Kościołek św. Idziego 99, 121, 130, 148.

Kowalewski Jan 33.
Kozak Stanisław 19.
Kozak Władysław 19.
Kozłowski Zdzisław 111.
Krahlówna Joanna 113.
Kroo Herman r. m. 93, 99.
Król Jan 34.
Kubalski Edward 113.
Kułakowski Teodor 137.
Kwapniewski Tadeusz 33.
Kwiatkowski Jan r. m. ś. p. 9.

Lekarze miejscy 89, 90, 91, 115, 149.
Lemberger Ignacy ś. p. 94.
Lewartow Ajzyk 114.
Liczby na domach 32.
Linie regulacyjne 116, 129, 136.
Lipski Jakób 114.

Łazienki na Wiśle 138.
Łopata Jan 111.
Łoziński Edmund ś. p. 126.

Magistrat, reorganizacja 87, 115, 150.
Majstrów budowlanych wykaz 13.
Małachowski Godzimir ś. p. 120.
Mały Rynek 89, 142.
Marek Zygmunt r. m. 98, 99.
Mazur Mikołaj 137.
Menasche Pinkus 34.
Mierzowska Aniela 113.
Mieszkania urzędnicze 101.
Mięso 15, 19, 142, 144, 145, 153.
Miętkowa Anna 111.
Mikosz Franciszek 34.
Mleko 8, 91.
Młodzież rękodzielnicza 89.
Młodzież szkolna 91. ^o
Młynówka 88, 152.
Morawiecki Adolf 105.
Most na Rudawie 149.
Most na Wiśle 125.
Muczkowski Józef 156.
Murarz gminny 137.
Muzea miejskie 91. ^o
Muzeum narodowe 126, 146, 156. ^o
Muzeum techniczno-przemysłowe 92, 128. ^o

Nauczyciele „latający“ 121.
Nitschówna Wanda 156.
Noga Jan ś. p. 156.
Nowak Kasper 156.
Nowicki Zygmunt 9.
Nowotny Feliks 90.

Obchód Grunwaldzki 156.
Obchód ku czci Słowackiego 100.

Obidowicz Jan 34.
 Obrubański Leon 139.
 Opał 12.
 Opłaty od widowisk 143.
 Ordynacya wyboreza 115, 150.

Pankiewicz Józef 156.
 Paprzyca Jan 113.
 Parczewska Ewa 113.
 Park dr. Jordana 89, 105, 128, 136.
 Patelski Jan 113.
 Patkaniowski Michał 93.
 Paulini — subwencya 124.
 Piechowicz Mateusz 94.
 Piwo — opłata 105, 146.
 Place targowe 115.
 Plantacye 89, 141.
 Podatki gminne 15, 92.
 Poledniakowa Anna 111.
 Policya 130, 144.
 Polityka gruntowa 115.
 Porebski Józef 33.
 Portale 136.
 Posady nowe 11, 120.
 Posiedzenie jawne — z 9. stycznia 1908 r. 9.
 — z 20. stycznia 1908 roku 77.
 — „ 21. „ „ „ 79.
 — „ 22. „ „ „ 83.
 — „ 23. „ „ „ 86.
 — „ 6. lutego „ „ 94.
 — „ 5. marca „ „ 98.
 — „ 13. kwietnia „ „ 103.
 — „ 14. maja „ „ 104.
 — „ 4. czerwca „ „ 114.
 — „ 23. „ „ „ 117.
 — „ 2. lipca „ „ 120.
 — „ 16. „ „ „ 124.
 — „ 23. „ „ „ 128.
 — „ 29. września „ „ 140.
 — „ 12. listopada „ „ 143.
 — „ 16. „ „ „ 146.
 — „ 26. „ „ „ 148.
 — „ 2. grudnia „ „ 152.
 — „ 17. „ „ „ 156.

Posiedzenie tajne — z 9. stycznia 1908 r. 9.
 — z 6. lutego 1908 roku 93.
 — „ 5. marca „ „ 94.
 — „ 14. maja „ „ 94.
 — „ 4. czerwca „ „ 111.
 — „ 23. „ „ „ 111.
 — „ 23. „ „ „ 113.
 — „ 2. lipca „ „ 113.
 — „ 16. „ „ „ 113.
 — „ 17. grudnia „ „ 156.
 Pośrednictwo w pracy — zobacz „Urząd“.
 Postanowienia dla Wydziału Obrachunkowego 6.
 Potocki Andrzej ś. p. 103, 104.
 Powódź 128.
 Pożyczka emisyjna z 1907 r. 123.
 Proces z Bartosikiem 150.
 Prószyński ś. p. — fundacya 144.
 Przedmioty znalezione — w listop. i grudniu 1907 r. 17.

Przedmioty znalezione — w styczniu 1908 r. 18.
 — w lutym 1908 r. 21.
 — w marcu i kwietniu 1908 r. 25.
 — w maju i czerwcu 1908 r. 109.
 — w lipcu 1908 r. 135.
 Przemysł 21, 26, 31, 92, 128.
 Przemysł rzeźniczy i t. d. 7, 15, 45.
 Przepisy dla służby akcyzowej 34.
 Psy na smyczy 19.

Racławicki Michał 113.
 Rada artystyczna 159.
 Rada miejska — sala 46.
 — uzupełnienie 98, 99.
 — wybory do Rady 99, 100, 101.
 — wybór wiceprezydentów 111.
 — nowa kadencya 114.
 — ordynacya wyboreza 115, 150.
 — ferye 124, 140, 150, 157.
 Radliński Zygmunt 113.
 Ratusz 129.
 Raynetówna Emilia 138.
 Realność Korngoldów 145.
 Realności sprzedaż 160.
 Realności zakupno 97, 105, 118, 119, 145.
 Reforma administracyi i manipulacyi 87, 115, 150.
 Regulamin wyborezy 99.
 Reiner Ryszard 93.
 Rezerwiści 46.
 Rębiszówna Katarzyna 137.
 Robotnicy 93, 129.
 Roja Bolesław 9.
 Romanowa Katarzyna ś. p. 111.
 Rudnik Józef 34.
 Rynczarski Jan ś. p. 93.
 Rzeźnia miejska 46, 145, 153, 155.
 Rzeźnicy i t. d. 7, 15, 45.

Sala Rady miejskiej 46.
 Samochody 137, 157.
 Sanitarne stosunki zob. „Służba zdrowia“.
 Sare r. m. wiceprezydentem 112, 113.
 Sarna Wincenty 19.
 Schronisko dla bezdomnych 124, 127.
 Seifert Tadeusz 33.
 Sekcyje i Komisye Rady miejskiej — skład 116, 132.
 — zmiany 118, 121.
 — podczas feryj 124, 136, 156.
 Selzer Leon 113.
 Seminarjum nauczycielskie prywatne 144.
 Sikorski Rudolf 113.
 Silbersteinówna Franciszka 138.
 Słowacki — rocznica 100, 160.
 Służba miejska 105.
 Służba zdrowia 89, 90, 91, 115, 149.
 Spoczynek niedzielny 7.
 Stacya kolejowa w Grzegórkach 123.
 Stacya ratunkowa 91.
 Stanczyk ś. p. 137.
 Stary teatr 105.

Statut emerytalny artystów 91, 141.
 Statut gminny 98, 115.
 Sterylizowane mięso 145, 153.
 Stowarzyszenia przemysłowe 106.
 Straż pożarna 88, 96, 140.
 Strajk piekarski 104.
 Szarski r. m. wiceprezydentem 112.
 Szczepański Tadeusz 9.
 Szkarlatyna 10.
 Szkoła im. Jachowicza 100.
 Szkoła im. Konarskiego 119, 144.
 Szkoła im. Słowackiego 160.
 Szkoła przemysłowa 99, 104.
 Szkoła św. Barbary 121.
 Szkoła św. Salomei 121.
 Szkoła w Zakrzówku 100, 117.
 Szkoły nowe 142.
 Szkoły wydziałowe 97, 107.
 Szpital Braci Miłosiernych 123.
 Szpital epidemiczny 90.
 Szpital św. Ludwika 118.

Świeykowski Emanuel 114.

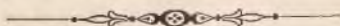
Targowe przepisy 45, 139.
 Targowica centralna miejska 8, 139.
 Teatr miejski 91, 99, 141, 143, 158.
 Techników wykaz 13.
 Towarzystwo ratunkowe 99.
 Towarzystwo urzędników 101.
 T. S. L. 126.
 Tramwaj 88, 98, 115.
 Trzynicki Ludwik ś. p. 9.
 Twardy Michał 94.
 Tyfus 10.

Ubezpieczenie Kasy miejskiej 100.
 Ubezpieczenie na wypadek choroby 93.
 Ubezpieczenie pensyjne 43, 139, 149, 158.
 Ubodzy 22, 47, 143.
 Uchocki Aleksander 139.
 Ulica Blich 96.
 Ulica Dietlowska — skrzywienie 140,
 Ulica Wązka — regulacja 137.
 Urząd metrykalny żydowski 18, 34.
 Urząd pośrednictwa w pracy 1, 6, 87.
 Ustawa budowlana 115, 146.
 Utylska Wiktoria 94.

Wachtel Jakób 110, 137.
 Waga Jan 33.
 Waliczek Alfred 33.
 Waluta koronowa 21, 31.
 Wapno 26.
 Wasilewski Jan ś. p. 113.
 Weinberg Szymon 9.
 „Wernyhora” 94.
 Weterynarskie oględziny 155.
 Wędrychowski Mieczysław ś. p. 137.
 „Wianki” 120.
 „Wielki Kraków” 115, 141, 146.
 Wiklina 130.
 Wilkosz, fizyk 77, 93.
 Windakiewicz Jan Kazimierz 94.
 Wisła 95, 116, 125, 138, 150.
 Włodarski Jakób 94.
 Włodek Franciszek 34.
 Wodociąg 115, 138, 144.
 Wojskowi zbiedzy 7, 136.
 Wolski Franciszek 137.
 Wozy o jednym dyszlu 141.
 Wódka — podatek 118.
 Wybory sejmowe 98.
 Wydział Obrachunkowy 6.
 Wysocki Korneli 139.

Zabezpieczenie miasta od powodzi 95, 116, 128.
 Zabezpieczenie rodzin rezerwistów 46.
 Zabłocki Teofil 138.
 Zagłębie dąbrowskie 96.
 Zakład czyszczenia miasta 31, 90, 107, 155.
 Zakład fizyczny 141.
 Zakład ubezpieczeniowy gminny 159.
 Zamknięcia rachunkowe 146, 159.
 Zaraza pyskowa i racicowa 8.
 Zarobkiienne 93.
 Zawada Paweł 137.
 Zawalenie się domu 149.
 Zjazd strażacki 116.
 Związek ekonomiczny urzędników 142, 143, 144.
 Związek turystyczny 98.

Żebraństwo 144.
 Żołdani Tadeusz 34.
 Żołna Antoni ś. p. 94.
 Żuławski Józef 9.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

INSTRUKCYA

obrotu pieniężnego dla okręgowego Urzędu
pośrednictwa pracy w Krakowie *).

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

§ 1.

Przychody okręg. Urzędu pośred. pracy stanowiąć będą:

- a) opłaty od pracodawców za zgłoszenia jednostkowe;
- b) składane w Urzędzie lub nadsyłane pocztą opłaty od pracodawców krajowych i zagranicznych za party robotników;
- c) zaliczki od pracodawców;
- d) zwroty wydatków, poczynionych na rachunek pracodawców;
- e) zwroty opłat, pobranych przez inne powiatowe Biura pracy na rachunek Urzędu krakowskiego;
- f) zaliczki, udzielane przez Gminę m. Krakowa na wydatki, budżetem przewidziane;
- g) zwroty z wydatków rzeczywistych;
- h) przygodne dochody.

§ 2.

Wydatki okręg. Urzędu pośred. pracy stanowiąć będą:

- a) zaliczki, udzielane robotnikom na rachunek pracodawcy;
- b) wydatki na usługi subagentów;
- c) wydatki, czynione na rachunek pracodawców;
- d) zwroty kosztów, poczynionych przez powiatowe Biura pracy na rachunek Urzędu pośrednictwa pracy w Krakowie;
- e) zwrot zaliczek, powziętych od pracodawców;
- f) zwroty wkładek za niewykonane zgłoszenia;
- g) kosztu angażowania robotników;
- h) wydatki, przewidziane budżetem;
- i) przygodne rozchody.

§ 3.

Opłaty, wyszczególnione pod a) w § 1., pobierać będą urzędnicy w odnośnej zgłaszalni Urzędu pracy wprost od pracodawców według cennika, ustanowionego przez Wydział krajowy.

§ 4.

Wszelkie czynności kasowe, z wyjątkiem opłat, objętych § 3., i zaliczek kierownika, tudzież przechowywanie gotówki skutecznie będzie urzędnik, upoważniony przez kierownika Urzędu pośrednictwa pracy.

§ 5.

Nadwyżki kasowe mają być wnoszone z końcem każdego miesiąca do głównej Kasy miejskiej.

§ 6.

Za braki w gotówce odpowiedzialnym jest kierownik Urzędu pośred. pracy, względnie urzędnik, prowadzący kasę.

ROZDZIAŁ II.

Zapiski rachunkowe.

§ 7.

Zarachowanie systematyczne, odpowiadające tytułom przychodowym i rozchodowym budżetu, prowadzi miejski Wydział obrachunkowy w księdze funduszu miejskiego.

§ 8.

Zarachowanie chronologiczne własnych obrotów, tj. przychodów i wydatków Urzędu pośred. pracy, wypływających z postanowień, w rozdziale I. zawartych, z wyjątkiem postanowień, w § 1. pod f) i w § 2. pod h) wyszczególnionych, prowadzić ma okręgowy Urząd pośrednictwa pracy.

§ 9.

Ustanawia się następujące zapiski, w których mają być zarachowywane obroty kasowe:

dla przychodów:

- a) lista opłat od pracodawców za zgłoszenia jednostkowe;

*) Uchwalona na posiedzeniu Magistratu w d 14 grudnia 1907 r.

b) dziennik przychodów do zarachowywania wszelkich wpływów, z wyjątkiem zawartych pod f) w § 1.;

dla rozchodów:

c) dziennik rozchodów do zarachowywania wszelkich rozchodów, z wyjątkiem zawartych pod h) w § 2.;

d) zapisek na drobne wydatki.

„Strazza“ służy do wciągania wszystkich obrotów kasowych Urzędu.

Zapiski powyższe nie mogą być zmienione bez porozumienia się z miejskim Wydziałem obrachunkowym.

ROZDZIAŁ III.

Sposób zarachowywania i likwidacya opłat od pracodawców za zgłoszenia jednostkowe.

§ 10.

Sposób użycia listy opłat od pracodawców.

Urzędnik biura, likwidujący należności opłat od pracodawców za zgłoszenia jednostkowe, otrzymuje listę, w której wypełnia kolumny odpowiednio do napisów, umieszczonych w nagłówku. Wypełnienie tej listy należy do czynności likwidacyjnej, przeto czynność ta ma być dokonana przed odbiorem pieniędzy od strony.

W szczególności należy wpisać do listy:

w kolumnie 1. liczbę porządkową przychodu (opłaty),

w kolumnie 2. liczbę pokwitowania księgi zgłoszeń pracodawcy,

w kolumnie 3. nazwisko i imię pracodawcy,

w kolumnie 4. kwotę.

Z końcem dnia należy kolumnę pieniężną podkreślić i zesumować.

Lista ma być prowadzoną dziennie i stanowić dowód do pozycyi dziennika przychodów w którym z końcem dnia zarachowuje się cały dochód dzienny z opłat.

Dowodem do każdej pozycyi w liście opłat ma być juksta książki zgłoszeń pracodawców.

§ 11.

Likwidacya opłat od pracodawców za zgłoszenia jednostkowe.

Przy likwidowaniu należności opłat od pracodawców za zgłoszenia jednostkowe winien likwidujący używać dwóch zapisków, mianowicie: opisanej wyżej listy opłat i książki blokowej zgłoszeń pracodawców, która równocześnie zastępuje kwitariusz kasowy.

Najpierw wypełnia likwidujący „kartę zgłoszenia pracodawcy“, następnie „pokwitowanie“, wreszcie jukstę, znacząc każdą z tych części tą samą liczbą porządkową. Tę liczbę porządkową należy również uwidocznnić w kolumnie 2. przy odnośnej pozycyi listy opłat (§ 10).

Po wypełnieniu listy opłat w sposób, w § 10. podany, należy kartę zgłoszenia oddzielić od pokwitowania i przechować w szafie, pokwitowanie zaś, oddzielone od juksty, wydać stronie i równocześnie gotówkę odebrać.

Pokwitowanie ma być zaopatrzone w pieczętkę Urzędu pośrednictwa pracy i w podpis likwidującego.

W wypadkach bezpłatnego pośredniczenia Urzędu (rozp. Wydziału kraj. z d. 21. listopada 1906 L. 117736

§ 1.) należy w liście opłat wypełnić 1., 2. i 3. przedziałkę, kolumnę 4. (pieniężną) wypunktować, w kolumnie 5. zaś napisać „uwolniony“.

W tych wypadkach zmienia się w środkowej części księgi zgłoszeń napis „pokwitowanie na kwotę K. h.“ na „dowód zgłoszenia“.

ROZDZIAŁ IV.

Sposób zarachowania i likwidacya dochodów, wyszczególnionych pod b), c), d), e), g) i h) w § 1.

§ 12.

Sposób użycia dziennika przychodów.

Wszelkie wpływy okręg. Urzędu pośred. pracy, z wyjątkiem zaliczek, udzielanych przez Gminę, tudzież ryczałtów Rad powiatowych i subwencji, wchodzić mają do dziennika przychodów, mianowicie dochody, wyszczególnione w § 1. pod b), c), d), e), g) i h), zaraz po ich otrzymaniu od strony lub przez pocztę, opłaty zaś pod a) sumarycznie z końcem każdego dnia.

W szczególności należy wpisać do dziennika:

w kolumnie 1. datę i artykuł dziennika (artykuły idą w nieprzerwanym porządku od początku do końca roku),

w kolumnie 2. stronicę gł. księgi zgłoszeń, w której dla pracodawcy rachunek otwarto,

w kolumnie 3. nazwisko i imię płaćącego,

w kolumnie 4.—11. kwotę, jaką pracodawca uiszcza tytułem opłaty taryfowej, zaliczki lub zwrotu,

w kolumnie 12. sumę z przedziałek od 4.—11. włącznie.

Kolumna 13. pozostawioną ma być dla uwidocznienia w niej stronicy księgi Wydziału obrachunkowego.

Z końcem miesiąca następuje zamknięcie dziennika przychodów przez zesumowanie wszystkich pozycji, w tym samym miesiącu do dziennika wciągniętych.

Likwidacya dochodów.

§ 13.

Opłata od pracodawców krajowych i zagranicznych za partye robotników.

Przy zgłoszeniu się pracodawcy, żądającego partyi robotników, należy otworzyć temuż rachunek w głównej księdze zgłoszeń (druk L. 6.), obliczyć przypadającą prowizję i wpisać należność do kolumny „prowizya“.

Jeżeli suma prowizyi może być z góry obliczoną, a pracodawca całą prowizję uiszcza, należy wpisać otrzymaną kwotę do dziennika w sposób, w § 12. podany, w gł. księdze zgłoszeń zaś w kolumnie „Uiszczenie“ wstawić kwotę, artykuł dziennika i datę uiszczenia.

§ 14.

Zaliczki od pracodawców.

Jeżeli pracodawca nie uiszcza z góry całej należnej prowizyi, lecz tylko składa zaliczkę, to należy postąpić jak w § 13., używając do wpisania kwoty — tak w dzienniku, jakoteż i w księdze — kolumny, zatytułowanej „Zaliczki“.

§ 15.

Dopłata należnej prowizyi.

Gdy pracodawca uiszcza pewną kwotę, stanowiącą resztę przypadającej od niego prowizyi, należy postąpić tak, jak w § 13. ustęp 2.

Każdą kwotę, uiszczoną przez pracodawcę, a nie pokrywającą całkowicie należności, od niego przypadających, należy zawsze aż do zupełnego wyrównania rachunku, w każdym razie do końca roku — jako zaliczkę uważać, kwitować i zarachowywać.

§ 16.

Zwroty wydatków, poczynionych na rachunek pracodawców.

Każdy przychód, stanowiący zwrot wydatków, poniesionych na rachunek pracodawcy, należy wciągnąć do dziennika, tudzież do głównej księgi zgłoszeń w kolumnie „Uiszczenie“ wraz z podaniem daty i artykułu dziennika.

Jeżeli oprócz należnej prowizyi poniesiono na rachunek pracodawcy inne koszty, które on ma zwrócić, należy je wpisać do kolumny należności „Inne koszty“.

§ 17.

Zwroty opłat, pobranych przez inne powiatowe Biura pracy na rachunek okręgowego Urzędu pośred. pracy w Krakowie.

Jeżeli okręgowy Urząd pośred. w pracy w Krakowie skutecznie dostawę robotników na rachunek pewnego powiatowego Biura pośrednictwa pracy w Galicyi i z tego tytułu otrzymuje zwrot przypadającej mu należności, to należy wówczas postąpić tak, jak w §§ 13., 14., 15. lub 16. wskazano, a to zależnie od tego, czy kwota ta stanowi całą prowizję (§ 13.), zaliczkę (§ 14.), dopłatę (§ 15.) lub też zwrot innych wydatków (§ 16.).

W każdym z powyższych wypadków, w §§ 13., 14., 15., 16. i 17. przewidzianych, należy wydać stronie kwit urzędowy i w tym celu Urząd pośred. pracy winien prowadzić kwitariusz sznurowy według formularza.

§ 18.

Zaliczki, udzielane przez Gminę m. Krakowa na wydatki, budżetem przewidziane.

Przychód, powstały z otrzymanej od Gminy m. Krakowa zaliczki na wydatki, budżetem przewidziane, nie podlega właściwej likwidacyi i nie ma być do dziennika wciągany. Kierownik Urzędu pośred. pracy otrzymuje zaliczkę wprost z gł. Kasy miejskiej i prowadzi osobny rachunek z poczynionych wydatków, a po wyczerpaniu zaliczki składa rachunki miejskiemu Wydziałowi obrachunkowemu.

ROZDZIAŁ V.

Sposób zarachowywania i likwidacya wydatków, wyszczególnionych pod a), b), c) d), e) f), g), i) w § 2.

§ 19.

Sposób użycia dziennika rozchodów.

Wszelkie wydatki okręgowego Urzędu pośred. pracy w Krakowie, z wyjątkiem wydatków, czynionych z otrzy-

manej od Gminy m. Krakowa zaliczki, mają być wpisywane do dziennika rozchodów zaraz po ich skutecznieniu.

W szczególności należy wpisać do dziennika:

w kolumnie 1. datę i artykuł dziennika (artykuły idą w nieprzerwanym porządku od początku do końca roku rachunkowego),

w kolumnie 2. stronę gł. księgi zgłoszeń, w której rachunek otwarto,

w kolumnie 3. liczbę załączników (dowodów kasowych),

w kolumnie 4. nazwisko, imię, miejsce zamieszkania pobierającego, tudzież dokładny opis skutecznego wydatku,

w kolumnie 5. kwotę rozchodu.

Kolumna 6. ma być pozostawiona dla uwidocznienia w niej strony księgi Wydziału obrachunkowego.

Z końcem miesiąca następuje zamknięcie dziennika rozchodów przez zesumowanie wszystkich pozycji, w tym samym miesiącu do dziennika wciągniętych.

Likwidacya rozchodów.

§ 20.

Każda pozycja w dzienniku rozchodowym musi być udowodniona zapomocą kwitu, kontrakwitu lub innego dowodu kasowego. Wyjątek stanowią pozycje, wynikłe z przeprowadzeń rachunkowych (§ 27.), tudzież zniesienia, przeniesienia i sumy dzienne.

§ 21.

Zaliczki, udzielane robotnikom na rachunek pracodawcy.

Jeżeli pracodawca upoważni Urząd, aby robotnikom, którzy mają być dostawieni, wypłacono na rachunek pracodawcy pewną kwotę tytułem zaliczki na koszty podróży lub na potrzeby osobiste robotników, to należy skutecznie wydatek wciągnąć do dziennika w sposób, w § 19. podany, odebrać pokwitowanie od prowadzącego partję i na rachunku pracodawcy w gł. księdze zgłoszeń, w przedziale „Inne koszty“, kwotę wydaną, jako należność, do zwrotu przypadającą, zanotować.

§ 22.

Wydatki na usługi subagentów.

Ponieważ wydatki na usługi subagentów nie będą wstawiane do budżetu, gdyż wysokość tych wydatków ze względu na ich zmienność nie da się ująć w konkretną cyfrę rocznego wydatku, przeto pokrywane być muszą z dochodów, nagromadzonych w kasie Urzędu.

Każdy wydatek na usługę subagenta ma być wciągnięty do dziennika rozchodów i dla kontroli zanotowany w gł. księdze zgłoszeń na rachunku pracodawcy, w przedziale „Uwagi“.

Jeżeli subagent otrzymał pieniądze wprost w Urzędzie pośred. pracy, subagent winien osobiście potwierdzić odbiór.

Jeżeli pieniądze na powyższy cel przesłano pocztą, to należy uważać receptę nadawcy jako dowód pierwszy, od subagenta zaś zażądać listownie kwitu i po otrzymaniu go dołączyć do dziennika, jako dowód drugi.

§ 23.

Wydatki, czynione na rachunek pracodawców.

Obok podanych w § 21. zaliczek, udzielanych robotnikom na rachunek pracodawców, zdarzać się będą inne wydatki, na rachunek pracodawców czynione, jak np. koszt podróży koleją, końmi, dyety etc. Z zarachowaniem tych wydatków należy postąpić, jak w § 21. podano.

Jako dowody kasowe należy załączać do dziennika kwity i rachunki, a tam, gdzie kwitu lub rachunku nie można otrzymać, np. w razie wydatku na bilet kolejowy, należy dołączyć dokładny, przez kierownika Urzędu pośred. pracy stwierdzony opis wydatku.

§ 24.

Zwrot wydatków, poczynionych przez powiatowe Biura pracy na rachunek Urzędu pośred. pracy w Krakowie.

Jeżeli które powiatowe Biuro pośred. pracy w Gali-cyi uczyniło wydatek na rachunek Urzędu pośred. pracy w Krakowie z tytułu dostawy robotników i o zwrot wydatków upomina się, należy po dokładnem zbadaniu powstałej należności, przeprowadzonem w drodze pisemnej — zwrócić koszt, zapisać do dziennika na rozchód i zażądać potwierdzenia względnie zawiadomienia o odbiorze. To potwierdzenie względnie zawiadomienie wraz z receptem nadawczym stanowić będzie udowodnienie pozycyi rozchodowej.

§ 25.

Gdyby zdarzały się drobne a częste wydatki na rachunek pracodawcy lub powiatowego Biura pracy, w jednym dniu uskuteczniane, to można dla ułatwienia czynności kasowej notować drobne kwoty w książeczce dla drobnych wydatków, a z końcem dnia w łącznej sumie zaciągnąć do dziennika rozchodów i zanotować w gł. księdze zgłoszeń.

§ 26.

Wydatki, przewidziane budżetem.

Wydatki, przewidziane budżetem, skutecznie kierownik Urzędu pośred. pracy z powziętej na ten cel zaliczki odpowiednio do tytułów budżetu i prowadzi w osobnym zapisku ewidencję tych wydatków.

Po wyczerpaniu zaliczki składa kierownik Urzędu udokumentowany rachunek miejskiemu Wydziałowi obrachunkowemu.

Wydatki, czynione z zaliczki kierownika, nie podlegają likwidacyi Urzędu pośred. pracy i nie mogą być wciągane do dziennika rozchodów. Właściwa likwidacya następuje w Likwidaturze miejskiego Wydziału obrachunkowego po złożeniu rachunku z zaliczki.

§ 27.

Przeprowadzenia rachunkowe.

Wskutek pobierania zaliczek na rachunek należnej prowizyi od pracodawców wynikać będą częste przeprowadzenia rachunkowe.

Otrzymałą od pracodawcy zaliczkę wciąga się na przychód do dziennika przychodów w kolumnie 10. i wpisuje do gł. księgi zgłoszeń, a dopiero w dniu uskutecznionej dostawy robotników wiadomą może być kwota należnej prowizyi.

W tych wypadkach należy w dniu, w którym pracodawca rachunek w zupełności — przez dopłatę — pokrywa, wydać powziętą poprzednio zaliczkę w dzienniku rozchodowym i równocześnie powziąć taką samą kwotę łącznie z dopłatą w dzienniku przychodowym w odpowiednich kolumnach (4.—9.) na przychód.

W gł. księdze zgłoszeń, w kolumnie „Uiszczenie prowizyi“, uwidocznić należy kwotę, datę i artykuł dziennika przychodowego, w kolumnie zaś „zaliczka zwrócona“ kwotę, datę i artykuł dziennika rozchodowego.

ROZDZIAŁ VI.

Zamknięcie dzienne, miesięczne, sprawdzanie zapasu kasowego i przedkładanie dzienników do cenzury.

§ 28.

„Strazza“, do której ma zapisywać urzędnik, prowadzący kasę, wszystkie obroty kasowe, winna być zamykaną dziennie przez zesumowanie przedziałki dla przychodów i rozchodów i wyprowadzenie reszty kasowej.

Reszta, wyprowadzona w „strazzy“, ma być zawsze zgodną z rzeczywistym stanem gotówki, znajdującej się w kasie.

„Strazza“ służy do wyłącznego użytku Biura i nie ma być Wydziałowi obrachunkowemu przedkładana.

§ 29.

Zamknięcie listy opłat.

Lista opłat (§ 10.) ma być z końcem dnia zesumowaną, przez likwidatora podpisaną i wraz z gotówką oddaną urzędnikowi, prowadzącemu kasę. Przed zesumowaniem listy należy każdą pozycję w liście porównać z jukstą książki zgłoszeń, o ile nazwiska i kwoty zgadzają się ze sobą. Obowiązek ten należy do urzędnika, prowadzącego kasę.

W razie, gdyby gotówka u likwidatora nie zgadzała się z sumą listy opłat, należy powyższą czynność jeszcze raz przeprowadzić, wyszukaną omyłkę poprawić i ewentualnie zażądać dopłaty od likwidującego.

Gdyby się okazała nadwyżka, należy ją zaciągnąć pod osobnym artykułem do dziennika przychodów.

§ 30.

Zamknięcie dziennika przychodów.

Ostatnią pozycję w dniu ma stanowić kwota opłat od pracodawców za zgłoszenia jednostkowe, odebrana od likwidatora na podstawie listy opłat i do dziennika przychodów wciągnięta.

Kwotę z listy opłat wprowadza się do dziennika, zapisując cały przychód za zgłoszenia, podpadające opłacie 50-groszowej, do kolumny 4, sumę zaś przychodu za pośredniczenie służbie stałej (po 2 kor.) do kolumny 5.

Sumę ogólną przychodu uwidacznia się w kolumnie z napisem „razem“.

Artykuł dziennika, pod którym wciągnięto sumę opłat jednostkowych, uwidocznić należy na liście opłat, listę zaś jako dowód załączyć do dziennika przychodów.

Z końcem ostatniego dnia w miesiącu należy dziennik przychodów zamknąć przez zesumowanie przedziałek pieniężnych.

Dowód zgodności cyfrowej polega na próbie krzyżowej, mianowicie suma z przedziałek od 4.—11. włącznie ma się równać sumie z przedziałki „razem”.

Gdyby między temi sumami zachodziła różnica, będzie to dowodem, iż powstał błąd, który wyszukać i sprostować należy.

§ 31.

Zamknięcie dziennika rozchodów.

Z końcem ostatniego dnia w miesiącu ma być dziennik rozchodowy zamknięty przez zesumowanie kolumny pieniężnej.

§ 32.

Wyprowadzenie zapasu kasowego.

Po zamknięciu dzienników należy sumę miesięczną przychodu, wyprowadzoną w przedziałce 12. dziennika, porównać ze sumą dziennika rozchodów.

Do tego celu służy wykaz stanu kasy, w którym ma być zawsze uwidoczniona końcowa reszta kasowa, zgodna z saldem „strazzy” i z rzeczywistym zapasem gotówki w kasie.

§ 33.

Okres prowadzenia i składanie dzienników.

Dzienniki mają być prowadzone miesięcznie.

Z ostatnim dniem okresu rachunkowego mają być dzienniki zamknięte i w przeciągu trzech dni przesłane miejskiemu Wydziałowi obrachunkowemu wraz z wszystkimi załącznikami.

Po uwidocznieniu sumy miesięcznej należy tak w dzienniku przychodów jak i wydatków umieścić datę i podpisy kierownika Urzędu, tudzież urzędnika, prowadzącego dzienniki.

Jako załącznik należy dołączyć wykaz stanu kasy za cały okres miesięczny.

ROZDZIAŁ VII.

Zaliczka kierownika.

§ 34.

Kierownik Urzędu pośred. pracy otrzymuje z gł. Kasy miejskiej pewną kwotę tytułem zaliczki peryodycznej, z której pokrywa wydatki, przewidziane budżetem, w granicach ustanowionego kredytu.

Następną zaliczkę może otrzymać kierownik dopiero po złożeniu rachunków z poprzedniej zaliczki.

Rachunki wraz z wykazem wydatków przedłożyć należy bezpośrednio Wydziałowi obrachunkowemu do sprawdzenia i asygnowania zaliczki.

Na formalną stronę odbieranych od stron kwitów i rachunków należy zwracać baczną uwagę z tego względu, iż Wydział obrachunkowy nie mógłby uznać ważności

dowodu kasowego, nie odpowiadającego wymogom ustawowym.

ROZDZIAŁ VIII.

Główna księga zgłoszeń i czynności z końcem roku rachunkowego.

§ 35.

Ewidencja należności od pracodawców za dostarczone partje robotników ma być prowadzoną w gł. księdze zgłoszeń na osobnych rachunkach pracodawców.

Urzędnik, delegowany przez miejski Wydział obrachunkowy, przeprowadzać będzie w lokalu Urzędu pośred. pracy ściłą rewizję obliczeń należności i na podstawie zamkniętych dzienników dokona kontroli wykontowanych uiszczeń w księdze.

Do gł. księgi zgłoszeń ma być prowadzony indeks według nazwisk pracodawców z podaniem strony księgi, na której rachunek dla pracodawcy otwarto.

§ 36.

Z końcem roku muszą być rachunkowo przeprowadzone wszystkie zaliczki, złożone przez pracodawców na dostawę, uskutecznioną w r. b. Czynność ta jest konieczną dla uzyskania wyniku, ile w danym roku wynosiły poszczególne kategorie opłat od pracodawców.

Zaliczki, uiszczone w roku bieżącym na rachunek dostaw, mających nastąpić dopiero w następnym roku, należy wydać w dzienniku rozchodowym r. b. i wziąć równocześnie na przychód w dzienniku następnego roku.

Zauważa się przytem, że gotówka, powzięta z zaliczek na rachunek następnego roku, nie ma być odsyłaną do gł. Kasy miejskiej w bieżącym roku.

Zwroty, przypadające pracodawcom za niedostarczonych w roku bieżącym robotników, należy wyrównać do dnia 31. grudnia.

Po przeprowadzeniu zaliczek i wyrównaniu zwrotów należy sporządzić na podstawie gł. księgi zgłoszeń dokładny wykaz zaległości czynnych, a ewentualnie i biernych, i przesłać go miejskiemu Wydziałowi obrachunkowemu dla sporządzenia zamknięcia rachunkowego.

Do gł. księgi zgłoszeń następnego roku mają być przeniesione zaległości czynne, jako należne dopłaty od pracodawców.

§ 37.

Zamknięcie rachunkowe sporządza miejski Wydział obrachunkowy na podstawie księgi pomocniczej i księgi głównej funduszu miejskiego.

ROZDZIAŁ IX.

Sposób odsyłania nadwyżek kasowych do gł. Kasy miejskiej.

§ 38.

Cała nadwyżka gotówki, jaka z końcem miesiąca po zamknięciu dzienników znajdzie się w kasie Urzędu, ma być wniesioną do gł. Kasy miejskiej.

Na złożoną w gł. Kasie miejskiej gotówkę otrzyma Urząd pośrednictwa pracy kwit urzędowy, który przechować należy w kasie Urzędu.

POSTANOWIENIA

dla m. Wydziału obrachunkowego w sprawie wykonywania kontroli nad czynnościami kasowymi i rachunkowymi okręgowego Urzędu pośrednictwa pracy w Krakowie.

§ 1.

Okręgowy Urząd pośrednictwa pracy w Krakowie podlega pod względem zarachowywania obrotu pieniężnego i prowadzenia zapisków rachunkowych kontroli m. Wydziału obrachunkowego.

§ 2.

Składaną przez Urząd pośred. pracy gotówkę, tudzież ryczałty Rad powiatowych i subwencje, jakie Gmina otrzymywać będzie w przyszłości dla Urzędu pośred. pracy, należy likwidować w księdze gł. przychodów funduszu miejskiego w odnośnym dziale i zarachowywać w dzienniku przychodów funduszu miejskiego

§ 3.

Wydział obrachunkowy prowadzić będzie pomocniczą księgę funduszu okręgowego Urzędu pośred. pracy, w której na odnośnych rubrykach (rachunkach) kontować należy te przychody i rozchody Urzędu pośred. pracy, które w dziennikach dla obrotów pieniężnych Urzędu pośred. pracy zarachowane zostały.

§ 4.

Dzienniki pomocnicze prowadzi Urząd pośred. pracy i przedkłada je miesięcznie m. Wydziałowi obrachunkowemu do rewizji.

Jakie obroty mają być w dziennikach Urzędu pośred. pracy zarachowywane, postanawiają przepisy, zawarte

w § 1. i 2. instrukcyi obrotu pieniężnego dla Urzędu pośred. pracy.

§ 5.

Urzędnik, przeprowadzający rewizję dzienników, składanych przez Urząd pośred. pracy, sporządzi co miesiąc, po wykontowaniu wszystkich pozycji z dzienników do księgi pomocniczej, szkonto, porówna sumę rozchodową z sumą przychodu i sprawdzi, czy wyprowadzona różnica zgodna jest z zapasem dziennikowym i z sumą gotówki, wniesioną do gł. Kasy miejskiej.

§ 6.

Zamknięcie rachunkowe sporządza Wydział obrachunkowy na podstawie księgi pomocniczej funduszu okręgowego Urzędu pośred. pracy i księgi gł. funduszu miejskiego.

Zamknięcie powinno obejmować:

- a) własne przychody Urzędu pośred. pracy i rozchody z własnych przychodów;
- b) przychody i rozchody, objęte budżetem.

§ 7.

Zaliczkę, asygnowaną kierownikowi Urzędu pośred. pracy, winien Wydział obrachunkowy likwidować w księdze funduszu miejskiego.

Wyrachowaną zaliczkę należy w tejże księdze na odnośnych rubrykach wykontować, bacznie, aby nie przekroczyć kwot, budżetem dla poszczególnych rubryk oznaczonych.

§ 8.

Z kwot, przyznanych budżetem dla Urzędu pośred. pracy, mogą być czynione wydatki tylko za wiedzą kierownika Urzędu.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 1505/08

V.

AMNESTYA.

(Okólnik Prezydium c. k. Namiestnictwa we Lwowie z 30. grudnia 1907 L. 23559/pr. do wszystkich pp. c. k. Starostów, do pp. Prezydentów król. stoł. miast Lwowa i Krakowa i do pp. c. k. Dyrektorów Policji we Lwowie i w Krakowie).

W ślad okólnika c. k. Namiestnictwa z 11. grudnia 1907 L. 22252/pr.*) oznajmia się wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa obrony krajowej z 18. grudnia 1907, Prez. Nr. 5349—XIV., że Jego c. i k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z 26. listopada 1907 objąć amnestyą także zbiegów popisowych, będących obywatelami węgierskimi, jako też dezenterów węgierskiej obrony krajowej.

Warunki dostąpienia amnestyi są dla tych osób identyczne, jak dla zbiegów popisowych, będących obywatelami królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa, względnie dla dezenterów austriackiej obrony krajowej (ust. 1., 2. i 3. Najwyższego postanowienia, intymowanego okólnikiem c. k. Namiestnictwa z 11. grudnia 1907 L. 22252/pr.). —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 11. stycznia 1908.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. III. 140/30, A/23.

OBWIESZCZENIE

o uregulowaniu spoczynku niedzielnego w przemyśle rzeźnickim, masarskim i wyrobu kiełbas

w miastach Krakowie i Podgórzu, oraz w gminach: Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Czarna Wieś z Kawiorami, Nowa Wieś Narodowa, Łobzów, Krowodrza, Prądnik Biały, Prądnik Czerwony z Olszą, Grzegórzki-Piaski, Dąbie z Beszczem i Głębinowem (powiatu krakowskiego), dalej w gminach: Ludwinów, Zakrzówek z Kapelanką, Dębniaki i Płaszów (powiatu podgórskiego).

Art. I.

Zmieniając częściowo obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 26. października 1905 r. L. 6690/62, III. A/23, Nr. 114 Dz. u. kr., zarządzam, co następuje:

§ 1.

Paragraf 1. punkt 3. powyższego obwieszczenia ma odtąd brzmieć:

„3) Rzeźnicy i handlarze dziczyzny: wyrąb i sprzedaż dozwolone do godziny 11. rano.

„Wyjątek stanowią miasta Kraków i Podgórze, oraz gminy powiatu krakowskiego: Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Czarna Wieś z Kawiorami, Nowa Wieś Narodowa, Łobzów, Krowodrza, Prądnik Biały, Prądnik Czerwony z Olszą, Grzegórzki-Piaski, Dąbie z Beszczem i Głębinowem; powiatu podgórskiego: Ludwinów, Zakrzówek z Kapelanką, Dębniaki i Płaszów, w którychto gminach w przemyśle rzeźnickim zaprowadza się przy wyrębie i sprzedaży spoczynek niedzielny zupełny w czasie od 1. września do 31. maja.

„Temu wyjątkowemu ograniczeniu nie podlegają jednak ci przemysłowcy wyznania mojżeszowego, którzy wyrębiają i sprzedają wyłącznie mięso koszerne, zatrudniają przytem tylko żydowskich pomocników, którzy sami, jakoteż ich wszyscy pomocnicy zachowują regularnie spoczynek w pracy w sobotę przez 24 godzin.

„Od 1. czerwca do 31. sierpnia dozwolony jest wyrąb i sprzedaż do godziny 9. rano.”

§ 2.

Paragraf 1. punkt 4. powyższego obwieszczenia ma odtąd brzmieć:

„4) Masarze i trudniący się wyrobem kiełbas: przy wyrobie do godziny 10. rano, a przy sprzedaży od godziny 7. do 11. przed południem.

„Wyjątek stanowią miasta Kraków i Podgórze, oraz gminy powiatu krakowskiego: Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Czarna Wieś z Kawiorami, Nowa Wieś Narodowa, Łobzów, Krowodrza, Prądnik Biały, Prądnik Czerwony z Olszą, Grzegórzki-Piaski, Dąbie z Beszczem i Głębinowem; powiatu podgórskiego: Ludwinów, Zakrzówek z Kapelanką, Dębniaki i Płaszów, w którychto gminach co do wspomnianych wyżej przemysłów zaprowadza się przy wyrobie zupełny spoczynek niedzielny przez cały rok, a przy sprzedaży zupełny spoczynek w czasie od 1. września do 31. maja.

*) Zobacz Nr. 14. „Dzien. rozp.“ z r. 1907 str. 157.

„Temu wyjątkowemu ograniczeniu nie podlegają jednak ci przemysłowcy wyznania mojżeszowego, którzy trudnią się wyłącznie masarstwem koszerem lub wyrobem kiełbas wyłącznie koszerne, zatrudniają przytem tylko żydowskich pomocników i którzy tak sami, jakoteż ich wszyscy pomocnicy zachowują regularnie spoczynek w pracy w sobotę przez 24 godzin.

„Sprzedaż wyrobów masarskich i kiełbas jest w czasie od 1. czerwca do 31. sierpnia dozwolona do godziny 9. rano“.

§ 3.

Paragraf 3. powyższego obwieszczenia ma brzmieć, jak następuje:

„Przedsiębiorcom przemysłowym wyznania mojżeszowego z wyjątkiem tych, do których odnosi się ustęp 4. paragrafu 1. i ustęp 4. paragrafu 2. niniejszego obwieszczenia, którzy zatrudniają wyłącznie izraelskich pomocników i tak sami jakoteż wszyscy ich pomocnicy zachowują regularnie spoczynek w sobotę przez 24 godzin, dozwolona jest praca w niedzielę w przemyśle produkcyjnym z wykluczeniem jednak połączonej z tym przemysłem sprzedaży, pod warunkiem, że robót swych wykonywać nie będą publicznie i że roboty te nie sprawiają większego łoskotu.

„Przemysłowcy, używający pomocników do takiej pracy niedzielnej, mają utrzymywać przepisany w art. IV. al. 1. ustawy z dnia 16. stycznia 1895, Dz. u. p. Nr. 21, wykaz zatrudnionych w niedzielę pomocników i przedłożyć go na żądanie tak władzy przemysłowej jakoteż inspektorowi przemysłowemu“.

Art. II.

Niniejsze obwieszczenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z tym samym dniem traci moc obowiązującą obwieszczenie z dnia 7. października 1907 r. L. 620/11, Nr. 127, Dz. ust. i rozp. kraj. *).

C. k. Namiestnik:
Potocki m. p.

L. 3389/08

III. b)

OBWIESZCZENIE.

Z powodu szerzenia się zarazy pyskowej i racicowej w Królestwie Polskiem i obawy zawleczenia jej do powiatu krakowskiego c. k. Namiestnictwo na podstawie § 5. ustawy z 29. lutego 1880 Dz. u. p. Nr. 35 rozporządzeniem z 6. stycznia 1908 L. 486 zakazało aż do odwołania wprowadzania **mleka surowego** (słodkiego, kwaśnego, maślanki) i serwatki z państwa rosyjskiego do Galicyi przez c. k. ekspozyturę urzędu cłowego w Cle.

Przekroczenia powyższego zarządzenia, które wchodzi w wykonanie dnia 8. stycznia 1908, karane będą w myśl § 45. ustawy z 24. maja 1882 Dz. u. p. Nr. 51 przy zastosowaniu przepisów § 46. ustawy z 29. lutego 1880 Dz. u. p. Nr. 35 i 36.

*) Zobacz Nr. 11. „Dzien. rozp. dla m. Krakowa“ z dnia 10. listopada 1907 str. 127.

Podaje się to do powszechnej wiadomości odnośnie do rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z 7. grudnia 1881 L. 64.904 (Dz. u. kr. Nr. 72).

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 20. stycznia 1908.

Dyrektor Magistratu:
Grodyński w. r.

L. 1346/akc.

OBWIESZCZENIE.

Niniejszem podaje się do wiadomości pp. właścicieli, handlarzy bydłem i komisjonerów, uczęszczających na centralną Targowicę miejską, iż z dniem 24. stycznia 1908 wprowadzono w życie postanowienie § 28. przepisów wykonawczych do regulaminu targowego, wedle którego „każdy właściciel (komisjoner, handlarz), który miewa na jednym targu więcej niż 30 sztuk bydła rogatego lub 50 sztuk nierogacizny, otrzyma **osobne miejsce na placu targowym**, które wyznaczy Zarząd Targowicy.

Miejsca te oznaczać będzie Zarząd kolejno na przeciąg jednego miesiąca“.

Pierwsze rozdzielenie miejsc nastąpiło d. 23. stycznia 1908 o godzinie 11. przed południem w biurze Zarządu Targowicy w drodze losowania, w którym wspomnieni pp. właściciele, handlarze bydłem i komisjonerzy mogli wziąć udział.

Poczem co miesiąc kolejno zmieniać się będą miejsca, losom wyciągnięte, w ten sposób, że ten z właścicieli lub handlarzy, który miał pierwsze miejsce na placu, otrzymuje na następny miesiąc miejsce drugie, potem trzecie i t. p., aż przeszedłszy po upływie szeregu miesięcy na ostatnie miejsce, wraca znów na pierwsze.

Dla nowo wstępujących w charakterze komisjonerów, handlarzy i t. p. osób nie będzie się już odbywało losowanie miejsc, ale nowo wstępujący otrzyma miejsce po ostatnim z wylosowanych, względnie przybyłych, i otrzyma turnus, jaki mu w ten sposób przypadnie.

Na piątkowe targi jako liczniejsze wyznaczać będzie Zarząd Targowicy obok porządku miejsc także liczbę baryer, a to w miarę zapotrzebowania na podstawie zgłoszenia właściciela, handlarza lub komisjonera, które należy w dzień czwartkowy do godziny 12. w południe w biurze Zarządu Targowicy uczynić.

Na podstawie takiego zgłoszenia i wylegitymowania potrzebnej liczby baryer Zarząd Targowicy we czwartek najdalej o godzinie 4. po południu ogłosi na tablicy urzędowej, któremu z właścicieli, handlarzy i komisjonerów które numera baryer na dzień piątkowy wyznaczono.

Zarazem oznajmia się, że po myśli § 30. przepisów wykonawczych do regulaminu targowego Zarząd Targowicy umieszczać będzie napisy firm komisjonerów i handlarzy bydłem przy tych baryerach, które im na dzień pewien na pomieszczenie bydła wyznaczył.

Nie stosujący się do zarządzeń Zarządu Targowicy karany będzie po myśli § 62. regulaminu targowego.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 26. stycznia 1907 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

Mianowania urzędników.

Na zasadzie §§ 56. i 89. statutu gminnego Prezydent miasta zamianował:

1) **P. Tadeusza Szczepańskiego**, dotychczas nadetatowego prowizorycznego adjunkta w Zarządzie wodociągu miejskiego, etatowym adjunktem budowy w Zarządzie wodociągu miejskiego w X. kl. rangi z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem w kwocie 768 kor. i dodatkiem budowlanym w kwocie 200 kor. rocznie. (Dekret z 9. grudnia 1907 L. 393/07/prez.). —

2) **P. Szymona Weinberga**, dotychczas praktykanta Budownictwa miejskiego, adjunktem Budownictwa miejskiego w X. klasie rangi z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem w kwocie 768 kor. rocznie, prawem do 3 trzechleci po 200 kor. i dodatkiem budowlanym, nie wliczalnym do emerytury, w rocznej kwocie 400 kor. (Dekret z 17. stycznia 1908 L. 409/07/prez.). —

3) **P. Józefa Żuławskiego**, inżyniera, prowizorycznym praktykantem Budownictwa miejskiego w XI. klasie rangi z adjutem w rocznej kwocie 1600 kor. (Dekret z 17. stycznia 1908 L. 505/07/prez.). —

4) **P. Bolesława Roję**, dotychczas prowizorycznego kancelistę Magistratu, kancelistą Magistratu w XI. klasie rangi od dnia 1. stycznia 1908 r. z płacą roczną 1600 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 576 kor., z prawem do 3 trzechleci po 200 kor. i wliczalnego do emerytury dodatku osobistego po 20 latach, przebytych w tej samej klasie rangi, w kwocie 200 kor. rocznie. (Dekret z 3. stycznia 1908 L. 4949/prez.). —

5) **P. Eugeniusza Kluczyńskiego**, dotychczas weterynarza miejskiego w Turce, prowizorycznym miejskim weterynarzem młodszym w XI. klasie rangi od dnia 1. stycznia 1908 z płacą roczną 1600 kor., kwaterowem w kwocie 576 kor. oraz prawem do 3 trzechleci po 200 kor. z tem, że po roku zadowolającej służby prowizorycznej otrzyma stałą posadę z wliczeniem roku służby prowizorycznej do emerytury. (Dekret z 18. grudnia 1907 L. 352/prez.). —

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (31. w kad. XIV.) z dnia 9. stycznia 1908 r.

Uchwalono:

I. 1) Dyrektorowi Magistratu p. **Władysławowi Grodyńskiemu** przyznaje się od 1. stycznia 1908 dodatek funkcyjny, wliczalny do emerytury, w wysokości 2.400 koron rocznie.

2) Na cel powyższy wstawić należy kwotę 2.400 koron do budżetu na r. 1908 w dz. I. poz. 2. a). (L. 419/07/prez.). —

II. **P. Zygmunta Nowickiego**, adjunkta Budownictwa miejskiego, mianuje się inspektorem Budownictwa miejskiego w IX. klasie rangi z poborami, do tejże rangi przywiązanymi. (L. 408/07/prez.). —

III. **Maryi Trzynickiej**, wdowie po dróżniku miejskim ś. p. **Ludwiku Trzynickim**, zmarłym d. 31. stycznia 1907, przyznaje się:

1) tytułem pensji wdowiej oraz datków na wychowanie dzieci łączną kwotę 400 kor. rocznie od dnia śmierci męża;

2) tytułem jednorazowej zapomogi kwotę 300 kor. (L. 61440/07). —

IV. **Maryi Władysławie 2-im. Kłobukowskiej i Włodzimierzowi Tadeuszowi 2-im. Kłobukowskiemu**, sierotom po ś. p. **Tadeuszu Kłobukowskim**, starszym adjunkcie miejskiego Wydziału obrachunkowego, i ś. p. **Helenie Kłobukowskiej**, przyznaje się pensję sierocińską w kwocie łącznej 600 kor. od dnia śmierci ich matki, tj. od dnia 6. listopada 1907, aż do ukończenia 24. roku życia, ewentualnie uzyskania wcześniejszego zaopatrzenia. Do czasu, do którego **Marya Władysława 2-im. Kłobukowska** pobierać będzie pensję sierocińską, przyznaje się wyjątkowo tak jej, jak i jej bratu **Włodzimierzowi**, oprócz pensji sierocińskiej w kwocie łącznej 600 kor. dodatek dla każdego z nich w wysokości 122 kor. 18 hal. Od chwili zaś, od której **Marya Kłobukowska** utraci prawo do poboru pensji sierocińskiej, pobierać będzie **Włodzimierz** aż do pełnoletniości po 600 kor. rocznie stosownie do postanowień nowego statutu emerytalnego. (L. 100.382/07). —

V. Zapewnia się przyjęcie do gminy miasta **Krakowa** p. **Józefowi Czajkowskiemu**, artyście-malarzowi, obywatelowi rosyjskiemu, wraz z żoną za opłatą taksy w kwocie 20 kor. (L. 102.224/07). —

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (68. w kad. XIV.) z dnia 9. stycznia 1908 r.

Przewodniczący: dr Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Radców miejskich obecnych 48.

Radcy miejscy: dr. Benis, Beringer, Boniecki, Daszyński, dr. Doboszyński, dr. Frühling, dr. Gross, dr. Guńkiewicz, dr. Jaworski, Maciołowski, Mendelsburg, dr. Nowak, Sędzimir, dr. Sokołowski, dr. Tilles, dr. Tomkowicz, Turski, hr. Wodziecki (18) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. po południu. Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Wspomnienie żałobne.

Przewodniczący przemawia, jak następuje:

„Rok bieżący wyrządził w naszym gronie dotkliwe straty. Znowu ubył z Członków Rady Jeden, śmierć bowiem zabrała radcę miejskiego ś. p. **Jana Kwiatkowskiego**. Wytrawny sąd Jego w sprawach gospodarczych i finansowych dał Mu możliwość gorliwego służenia Radzie miasta ojczyzniego i instytucjom miejskim. Założywszy znany w mieście zakład przemysłowy, wytrwałością i znajomością rzeczy rozciągnął działalność jego daleko poza

granice miasta, na cały kraj prawie. Do składu Rady miejskiej należał od r. 1884 do r. 1900, a następnie od r. 1905 do obecnej chwili. Wybierany był z koła właścicieli realności lub z koła wielkiego handlu i przemysłu. Pracował w Radzie miejskiej kolejno we wszystkich ważniejszych komisjach, jak: rekursowej, drogowej, weryfikacyjnej, teatralnej, plantacyjnej, konsensowej, statutowej, inwestycyjnej, kanałów wodnych.

Nigdy nie szczędził s. p. radca Kwiatkowski swej pracy i rady, a Gmina zachowa o Nim pamięć zasłużonego obywatela i radcy miejskiego.

Panowie uczelniście przez powstanie pamięć Zmarłego, a wspomnienie o Nim będzie zapisane w dzisiejszym protokole.

Nowe opłaty za czyszczenie kominów.

R. m. dr. Łepkowski podnosi, że uchwalona niedawno przez Radę miejską ordynacja kominarska, ustanawiająca nowe opłaty od czyszczenia kominów, przynosi właścicielom domów przykrości, nie spodziewane przy uchwalaniu tejże ordynacji. Wobec bowiem nie dosyć jasno przez ordynację tę ustalonego pojęcia, co należy uważać za komin, kominarze każdy wycier uważają za odrębny komin i żądają za jego wyczyszczenie osobnej zapłaty. Pomijając już szczegół, że w dzisiejszych czasach udzielono kominarzom niejako monopolu średniowiecznego, wykazuje Mowca, że w tym stanie rzeczy właściciel będzie musiał płacić dziś kilka razy więcej, aniżeli za dawnej ustawy, i wobec tego należy błędy te, poprzednio nie dostrzeżone, obecnie czem prędzej usunąć.

Mowca zapytuje Prezydenta miasta:

1) Jak należy interpretować ustawę? Czy należy płacić od wycieru czy od komina na dachu?

2) Czy należitości kominarskie uważać należy za równe należitościom podatkowym, którym przysługuje prawo ściągania ich drogą egzekucyj?

3) Czy za czyszczenie kominów płacić się będzie jednostajnie przez cały rok, także i przez miesiące letnie, podczas których się w piecach nie pali?

4) Czy nie byłoby właściwem zawiadomić o sposobie poboru opłat także i właścicieli realności, a nie tylko samych kominarzy?

Przewodniczący wyjaśnia, że tutejsza ordynacja kominarska nie jest osobliwością krakowską, lecz istnieje w każdym większym mieście Austrii. Namiestnictwo przed rokiem zażądało od Gminy przedłożenia podobnej ordynacji. Projekt ten był przedmiotem obrad w sekcjach i komisjach, obecnie zaś nie trzeba go niewątpliwie interpretować *in plus*, lecz nie będzie go także można interpretować *in minus*. Mowca zapewnia Interpelanta, że władza dopilnuje, aby przepisy istniejące nie były nadużywane.

Wiceprezydent Sare udziela w tej sprawie dalszych wyjaśnień:

Dawniej — podnosi Mowca — płacono również od wyczyszczenia każdego wycieru (szuflady). Jeden komin może mieć i 8 wycierów, a drugi tylko jeden; trudno więc płacić od obu kominów jednakowo. I dawniej tak, jak i dziś, płacono od każdego czyszczenia; w lecie więc, kiedy się w piecach nie pali, czyszczenie a temsamem i płacenie taks nie będzie potrzebne. Poprzednio natomiast przy wolnej konkurencji czyszczono kominy powierzchniowo a tanio; z powodu tego pożary były częstsze,

a czeladź, źle wynagradzana, groziła strejkami. Aby temu zapobiedz, zażądało Namiestnictwo od Magistratu zmiany ustawy i wtedy ułożono nową na wzór innych miast większych, przyjmując opłaty w tej samej wysokości, jak i gdzie indziej obowiązują. Jeśli się wobec dzisiaj obowiązujących przepisów w sprawie czyszczenia kominów wydaje, że kominarze przy rzekomym monopolu dużo zarabiają, nie trzeba zapominać, że majstrowie kominarscy opłacają z dochodu tego czeladź i naczynie, wobec czego niewiele im samym pozostaje. Zastosowanie nowych opłat badano w różnych dzielnicach miasta i okazało się, że ze względu na konstrukcję domów tylko w niektórych dzielnicach opłaty kominarskie się podnoszą, w niektórych natomiast pozostaną takie same lub podniosą się tylko niewiele.

Tyfus i szkarlatyna.

R. m. dr. Domański podnosi, że niedawno temu mieliśmy w mieście epidemię szkarlatyny, a obecnie zaczyna się rozszerzać tyfus. Z powodu ostatniej choroby nie zwołał dotąd Fizyk miejski Komisji sanitarnej, lecz ogłosił w dziennikach niedostateczne wyjaśnienie, w którym nie wykazano, skąd się tyfus wziął. Mowca wyraża życzenie, aby badania Fizykatu starały się odkryć źródło choroby i aby zwołać Komisję sanitarną celem obmyślenia środków zaradczych przeciw rozszerzaniu się tyfusu.

R. m. Bujwid podnosi, że zbadanie, czy w pewnym przypadku zachodzi tyfus, czy nie, wymaga bardzo dokładnych dochodzeń. Są bowiem 3 zarazki, mogące wywołać podobne do tyfusu objawy i przenosić się mogące za pomocą takich, jak np. masło, artykułów, które zazwyczaj nie bywają poddawane przegotowaniu. Mowca podnosi, że najważniejszym jest postulatem w sprawie poruszanej, aby wezwać władze rządowe do zakładania i utrzymywania po gminach wiejskich studzien z dobrą wodą do picia; brak nadzwyczajny studzien jest główną przyczyną szerzenia się tyfusu po wsiach i zalekiania go do miasta.

Mowca czyni wniosek:

„Rada miejska uchwali!

P. Prezydent zechce zwrócić się do c. k. Starostwa z żądaniem zabezpieczenia miasta Krakowa od możliwości zalekiania epidemii tyfusu z okolicznych gmin przez przyjsie z pomocą gminom w urządzeniu odpowiednich studzien z wodą do picia i do użytku domowego“.

Przewodniczący wyjaśnia, że Komisja sanitarna, zwołana z powodu wieści o rozszerzaniu się szkarlatyny, orzekła, iż choroba ta nie wystąpiła w Krakowie epidemicznie. Obecnie wedle zdania Fizyka miejskiego i tyfus nie występuje epidemicznie, jak to na szkodę miasta nawet we lwowskich dziennikach ogłoszono. Jesteśmy ustawicznie zagrożeni szeregiem gmin okolicznych, w których tyfus panuje. Magistrat wydał już zakaz sprowadzania nabiątu z gmin zagrożonych, a zwłaszcza z tej gminy, gdzie obecnie tyfus panuje. Odciecie jednak tych gmin jest trudne, gdyż wieśniacy, wiedząc o zakazie, zatają pochodzenie nabiątu, podając na rogatkach inne gminy, a nie rzeczywiste.

Fizyk miejski dr. Wilkosz na wezwanie Prezydenta wyjaśnia dodatkowo, że w każdym wypadku tyfusu robi się dochodzenia, lecz źródła pewnego nie można wykryć. Dowiedziawszy się o tyfusie w Witko-

wicach i Olszanicy, zniósł się Fizyk z fizykiem powiatowym p. Bielańskim, który oświadczył, iż zakazał z domów zakażonych wywozić nabiału; innych domów nie można zakazem tym objąć. Fizyk wyjaśnia, iż wykrycie źródła tyfusu jest dlatego trudne, że szerzy się także może przez odchody, przyczem zarazki nawet po wyschnięciu zachowują siłę żywotną.

Wniosek r. m. Bujwida uchwalono (L. 4012/08). —

Pomnik dra Jordana.

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje, co słyhać z Komitetem dla wystawienia pomnika drowi Jordanowi, czy się już ukonstytuował?

Przewodniczący odpowiada, że pamięć dra Jordana jest nam wszystkim drogą i że posiedzenie Komitetu, czemu dotąd inne pilne czynności przeszkadzały, wkrótce będzie zwołane. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Tor przemysłowy do gazowni miejskiej.

R. m. Uderski po dłuższym przemówieniu imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zawiadomić Towarzystwo akcyjne kolei lokalnej Kraków-Kocmyrów, oraz koncesjonariusza budowy tej kolei, że gmina m. Krakowa zawrze kontrakt w przedmiocie przelania na własność wspomnianego Towarzystwa gruntów miejskich, w Krakowie i Grzegórkach położonych, w myśl uchwały Rady miejskiej z 17. lutego 1898 r. pod budowę kolei w stacyi przeładowniczej Wiślanej zajętych, a w ustępie 4. uchwały Rady miejskiej z d. 17. stycznia 1901 bliżej oznaczonych, jeżeli wspomniane Towarzystwo akcyjne przejmie na siebie obowiązek utrzymywania tej części toru przemysłowego do gazowni miejskiej, która leży poza obrębem gazowni, lub też jeżeli wspomniane Towarzystwo akcyjne, względnie koncesjonariusz tej kolei, złoży na rzecz gminy m. Krakowa w Kasie miejskiej kwotę ryczałtową 2000 kor. tytułem ekwiwalentu za przejęcie przez Gminę obowiązku utrzymywania rzeczonoj części powyższego toru.

Wniosek ten przyjęto bez rozpraw. (L. 43356/07).

Nowa apteka.

Radea magistratualny Buczkowski imieniem Sekcyi V. wnosi:

Rada miasta Krakowa, uwzględniając stosunki miejscowe, tudzież potrzeby i liczbę ludności w dzielnicy VI. „Wesoła“, oświadcza się za utworzeniem i otwarciem nowej XIV. apteki w Krakowie, a zarazem wyraża opinię, że apteka ta pomieszczoną być winna za torem kolejowym, w części ulicy Lubicz aż do bastyonu Nr. V. lub przy ulicy Rakowieckiej.

Wniosek ten przyjęto bez rozpraw. (L. 100812/07).

Koszta zarządu fundacyami.

Sekretarz magistratualny Podobiński imieniem Sekcyi II. i III. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Celem ulżenia Gminie w ponoszeniu znacznych wydatków na administrację funduszami różnych fundacyj i zapisów, Rada miejska postanawia pobierać począwszy od r. 1908 na przyszłość od wszystkich fundacyj, zapi-

sów, będących pod zarządem gminy miasta Krakowa — z wyjątkiem fundacyj dla rzemieślników: im. Rudolfa, dra Dietla, dra Warszauera i fundacyi Floryana Straszewskiego na plantacye — tytułem zwrotu kosztów administracyjnych po 5% (wniosek Sekcyi II.), względnie po 7% (wniosek Sekcyi III.) od każdorocznego dochodu brutto każdej fundacyi względnie każdego zapisu.

R. m. dr. Ponikło i dr. Fierich przychylają się do wniosku Sekcyi II., według którego tytułem zwrotu kosztów administracyjnych ma być na rzecz Gminy pobierana opłata w wysokości 5% od dochodu fundacyj i zapisów.

Nadto r. m. dr. Fierich czyni do wniosku Sekcyi II. poprawkę, aby ze względu na ustawiczne obniżanie się stopy procentowej przelewać z dochodu fundacyj 2% rok rocznie do funduszu żelaznego.

R. m. Epstein sprzeciwia się tej poprawce, gdyż uważa ją za krzywdę dla osób, korzystających z fundacyj obecnie, na rzecz przyszłych generacyj.

Przyjęto wniosek Sekcyi II. — Poprawka r. m. dra Fiericha upadła. (L. 79111/07).

Elektrownia miejska w rejestrze handlowym.

Wicesekretarz magistratualny Grzybała imieniem Komisji gazowo-elektrycznej wnosi:

Rada miejska upoważnia Prezydium do poczynienia potrzebnych kroków celem zaprotokołowania w rejestrze handlowym c. k. Trybunału handlowego w Krakowie elektrowni miejskiej pod firmą „Elektrownia miejska w Krakowie“.

Firmę podpisywać będą: Prezydent miasta dr. Juliusz Leo, I. wiceprezydent dr. Henryk Szarski, II. wiceprezydent Józef Sare, oraz dyrektor gazowni miejskiej Mieczysław Dąbrowski i kierownik elektrowni miejskiej Kazimierz Gajczak kolektywnie w ten sposób, że pod wyciśniętą pieczęcią lub wypisanemi słowami „Elektrownia miejska w Krakowie“ położy swój podpis firmowy Mieczysław Dąbrowski lub Kazimierz Gajczak z drem Juliuszem Leo lub z drem Henrykiem Szarskim lub z Józefem Sare.

Wniosek ten przyjęto bez rozpraw. (L. 103603/07).

Nowe posady urzędników.

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem Prezydium oraz Sekcyi III. i II. wnosi:

Ustanawia się trzy nadetatowe posady wicesekretarzy Magistratu w IX. klasie rangi z tem, że, dopóki posady te będą obsadzone, nie należy obsadzać trzech posad konceptistów Magistratu w X. klasie rangi.

Wniosek ten przyjęto bez rozpraw. (L. 392/07/prez.).

Nowe posady sług miejskich.

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem Prezydium oraz Sekcyi III. i II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Celem powiększenia liczby polowych miejskich i grabarzy miejskich ustanawia się dwie etatowe posady pacholców miejskich z płacą po 650 kor., dodatkiem kwaterowym po 250 kor., oraz z prawem do 3 pięcioleci po 50 kor.

Wniosek ten przyjęto bez rozpraw. (L. 80591/07 105254/07).

Kredyt dodatkowy na opał.

Radca magistratualny Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 13.985 koron dla odnośnych działów budżetu miejskiego na opał dla budynków gminnych.

Wniosek ten przyjęto. (L. 62579/07).

Kredyt dodatkowy na kupno koni.

Radca magistratualny Skrzyniarz imieniem Komisji plantacyjnej i Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 950 kor. dla działu VII. wydatków nadzwyczajnych budżetu r. 1907 na kupno koni dla ogrodów miejskich.

Wniosek ten przyjęto bez rozpraw. (L. 37723/07). —

Wybór Wielkiego Wydziału Kasy oszczędności m. Krakowa (punkt ostatni porządku dziennego) odroczone.

O godzinie 7. minut 10 przystąpiono do posiedzenia tajnego. —

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

WYKAZ

autoryzowanych i koncesyonowanych prywatnych techników w mieście Krakowie na rok 1908.

a) Inżynierowie budowy i cywilni:

1. Fischer Ferdynand, inżynier budowy, dyrektor kolei elektrycznej.
2. Świerzyński Stanisław, inżynier bud., ul. Staszica L. 12.
3. Uderski Edward, inżynier cywilny, ul. Loretańska L. 8.
4. Zieleniewski Edmund, inżynier budowy machin, ul. Krowoderska L. 63.

b) Architekci cywilni:

1. Stryjeński Tadeusz, ul. Starowiślna L. 85.
2. Zawiejski Jan, ul. Łobzowska L. 12.
3. Dr. Zubrzycki Jan, ul. Kilińskiego L. 4.

c) Geometry cywilni:

1. Jakubowski Alojzy, ul. Siemiradzkiego L. 17.
2. Lang Józef, ul. Niecała L. 9.
3. Niedzielski Tadeusz, ul. Karmelińska L. 10.
4. Romański Wiktor, ul. Św. Jana L. 13.

d) Budowniczowie:

1. Apter Wilhelm, ul. Jasna L. 2.
2. Bandurski Roman, Dębni, ul. Podgórska L. 131.
3. Beringer Wandalin, ul. Łobzowska L. 12.
4. Biborski Aleksander, ul. Karmelińska L. 8.
5. Brzeziński Kazimierz, ul. Zwierzyniecka L. 27.
6. Czunka Adam, ul. Św. Marka L. 31.
7. Dębski Adam, ul. Ogrodowa L. 4.
8. Denker Aleksander, na Wawelu.
9. Drzewiecki Jan, ul. Biskupia L. 5.
10. Ekielski Władysław, ul. Wolska L. 40.
11. Górski Bronisław, Rynek Kleparski L. 13.
12. Grabowski Juliusz, ul. Gołębia L. 14.
13. Grabowski Władysław, ul. Gołębia L. 14.
14. Guzikowski Michał, ul. Piotra Michałowskiego L. 10.
15. Hand Rudolf, ul. Studencka L. 3.
16. Hendel Zygmunt, na Wawelu.
17. Hroboni Kazimierz Maksymilian, ul. Niecała L. 7.
18. Kaczmarek Władysław, ul. Basztowa L. 25.
19. Karlseder Wawrzyniec Kasper, Czarna Wieś.
20. Kleinberger Władysław, ul. Grodzka L. 69.
21. Koczurkiewicz Wincenty, Podgórze, ul. Głowackiego 8.

22. Kopald Nachman, ul. Dietłowska L. 77.
23. Kowalski Aleksy, ul. Czysta L. 19.
24. Kozłowski Piotr, ul. Starowiślna L. 10.
25. Krause Bronisław, Rynek Główny L. 23.
26. Krzyżanowski Stanisław, ul. Pijarska L. 5.
27. Kurkiewicz Leon, ul. Starowiślna L. 44.
28. Lamensdorf Henryk, ul. Zielona L. 5.
29. Liebling Ferdynand, ul. Starowiślna L. 32.
30. Luks Zygmunt, ul. Zielona L. 5.
31. Mączyński Franciszek, Mały Rynek L. 1.
32. Matusiński Jacek, ul. Garncarska L. 17.
33. Meus Rajmund, Rynek Kleparski L. 13.
34. Meyer Jan, ul. Miodowa L. 45.
35. Miarczyński Ignacy, ul. Retoryka L. 9.
36. Miarczyński Wiktor, ul. Kapucyńska L. 3.
37. Odrzywolski Sławomir, ul. Studencka L. 17.
38. Orłowski Jan, ul. Felicjanek L. 7.
39. Oszański Stanisław, ul. Retoryka L. 13.
40. Pakies Józef, ul. Sławkowska L. 1.
41. Peroś Jan, ul. Lubiec L. 2.
42. Pezdński Apolinary, ul. Tenczyńska L. 4.
43. Piotrowski Kazimierz, Krzeszowice.
44. Pokutyński Józef, ul. Sobieskiego L. 17.
45. Prause Tadeusz, w Zakopanem.
46. Rybiński Karol, ul. Jabłonowskich L. 9.
47. Rzymkowski Jan, ul. Mikołajska L. 17.
48. Śmiałowski Eustachy, ul. Czysta L. 12.
49. Tlachna Leopold, Dębni.
50. Tlachna Maurycy, ul. Podzamecze L. 24.
51. Torbe Benjamin, Plac Dominikański L. 3.
52. Warzewski Władysław, ul. Bożego Miłosierdzia L. 2.
53. Walz Stanisław, ul. Radziwiłłowska L. 7.
54. Weinberger Józef, ul. Wrzesińska L. 6.
55. Wilczyński Józef, Półwie Zwierzynieckie.
56. Zieliński Kazimierz, ul. Piotra Michałowskiego L. 5.

WYKAZ

majstrów budowlanych w mieście Krakowie na rok 1908.

a) Majstrowie brukarscy:

1. Chachoł Kazimierz, Krowodrza L. 195.
2. Jędras Jan, Łobzów - wieś L. 6.
3. Krupiński Jan, Krowodrza L. 8.

4. Mołęda Józef, Krowodrza L. 129.
5. Stawczykowski Matusz, ul. Czarnieckiego L. 123.
6. Stypuła Adam, Łobzów - wieś.

b) Majstrowie ciesielscy:

1. Cichy Mikołaj, Dębniaki L. 184.
2. Karwat Daniel, Dębniaki L. 71.
3. Kowalski Andrzej, ul. Poniatowskiego L. 4.
4. Oraczewski Tomasz, Dębniaki.
5. Rembartowski Adam, ul. Lubiesz L. 26.
6. Remin Michał, Półwsie Zwierzyniec.
7. Romanowski Andrzej, Prądnik czerwony.
8. Serek Stanisław, Mały Rynek L. 7.
9. Szafranski Andrzej, ul. Zwierzyniecka L. 20.
10. Szezerbińska Aniela (zast. Józef Jarmakowski, budowniczy), ul. Grzegórzecka L. 18.
11. Wasilewski Władysław, Dębniaki L. 109.
12. Zakulski Stanisław, ul. Sławkowska L. 21.
13. Zasadzki Leon, Prądnik czerwony.
14. Zieliński Bolesław, ul. Kopernika L. 6.

c) Majstrowie kamieniarscy:

1. Broniszewski Antoni, Dębniaki.
2. Cekiera Piotr, ul. Rajska L. 10.
3. Figatner Rozalia (zast. Bron. Jaroszewski), ul. Miodowa L. 45.
4. Fischer Marya (zast. Sewer. Markiewicz), ul. Rakowicka L. 14.
5. Grochol Kazimierz, ul. Łobzowska L. 13.
6. Jaroszewski Bronisław, ul. Pawia L. 10.
7. Kulesza Józef, Rakowice - wieś.
8. Mitasiński Jan, ul. Szlak L. 30.
9. Mularski Kazimierz, ul. Piotra Michałowskiego L. 12.
10. Tombiński Jan, ul. Karmelińska L. 21.
11. Trembecka Antonina (kier. St. Trembecki), ul. Rakowicka L. 7.

d) Majstrowie murarscy:

1. Adamski Jan, ul. św. Sebastjana L. 15.
2. Bujas Tomasz, ul. Stachowskiego L. 21.
3. Chlipalski Franciszek, ul. Sławkowska L. 29.
4. Cholewicz Kazimierz, gmina Krowodrza, ul. Czarnieckiego L. 123.
5. Drozdowski Stanisław, ul. Długa L. 9.
6. Gajewski Józef, Nowa Wieś narodowa L. 8.
7. Galiszewicz Błażej, Grzegórzki L. 63.
8. Glonezyk Józef, ul. Stachowskiego L. 10.
9. Grabowski Ignacy, Krowodrza L. 121.
10. Guzikowski Franciszek, Rynek Kleparski L. 15.
11. Kotas Józef, ul. Dominikańska L. 3.
12. Kramarczyk Wincenty, ul. Długa L. 78.
13. Lisowski Ludwik, ul. Piotra Michałowskiego L. 4.
14. Łukasik Emanuel, Dębniaki L. 128.
15. Matliński Władysław, Plac Matejki L. 7.
16. Miaskowski Zygmunt, ul. Zwierzyniecka L. 23.
17. Mitasiński Józef, ul. Szlak L. 35.
18. Mularski Jan, ul. Felicjanek L. 4.
19. Müller Stefan, plac Maryacki L. 2.
20. Oraczewski Edmund, ul. Powiśle L. 3.
21. Prokiesz Dawid, ul. Szeroka L. 33.
22. Puciński Michał, ul. Zwierzyniecka L. 8.
23. Pytel Jan, Podgórze, ul. Krakusa L. 28.
24. Rakisz Szczepan, ul. Zygmunta Augusta L. 3.

25. Rock Łazarz, ul. Starowiślna L. 32.
26. Sitko Jan, Prądnik czerwony.
27. Siwek Józef, ul. Piotra Michałowskiego L. 9.
28. Skóra Jan, Czarna wieś L. 5.
29. Śliwiński Kasper, ul. Długa L. 59.
30. Statowski Stanisław, ul. Siemiradzkiego L. 12.
31. Trojanowski Józef, Podgórze, ul. Salinarna L. 1.
32. Walczakiewicz Walenty, ul. Długa L. 6.
33. Wilezyński Stanisław, Półwsie Zwierzynieckie.
34. Zabłocki Sylwester, ul. Franciszkańska L. 4.
35. Zajączkowski Adolf, ul. Zwierzyniecka L. 7.

e) Majstrowie studniarscy:

1. Galas Józef, Półwsie Zwierzynieckie.
2. Kowalczykówna Piotrowa (wdowa po majstrze), ulica Karmelińska L. 21.
3. Piwowarczyk Jan, Krowodrza.
4. Piwowarczyk Wincenty, Podgórze, Rynek Główny 17.

f) Rurmistrze (instalatorzy wodociągowi):

1. Baldinger Daniel, ul. Miodowa L. 19.
2. Bartholome Jan (instalator przewod. gazowych), ul. Dietlowska L. 79.
3. Bernardyński Władysław, ul. Dominikańska L. 4.
4. Bieniarz Władysław, ul. Starowiślna L. 19.
5. Bogucki Józef, ul. Grodzka L. 10.
6. Butelski Jan (majster blacharski), ul. Sławkowska 22.
7. Detlof Karol, Rynek główny L. 22.
8. Gędziński Zygmunt (majster ślusarski), ul. Lewartowicza L. 14.
9. Griffel Józef, ul. Stolarska L. 5.
10. Hochwald Izak, majster blacharski, ul. Dietlowska 65.
11. Halpern Markus, ul. Św. Gertrudy L. 21.
12. Jackowski Karol, ul. Łobzowska L. 17.
13. Kleinwachs Lejzor (majster blacharski), ul. Starowiślna L. 12.
14. Kosobucki Piotr (majster ślusarski), ul. Biskupia L. 9.
15. Kosydarski Władysław (majster blacharski), Rynek główny L. 24.
16. Kuczyński Franciszek, ul. Długa L. 13.
17. Kumer Augustya, ul. Rajska L. 8.
18. Luks Zygmunt (budowniczy), ul. Zielona L. 5.
19. Miejskie biuro wodociągowe pod dozorem i zastępstwem Tadeusza Jaszczerzowskiego, kierownika wodociągu miejskiego, ul. Podzamcze L. 7.
20. Markus Karol (majster blacharski), ul. Szpitalna 18.
21. Midowicz Roman (inst. przewod. gazowych), ul. Smoleński L. 23.
22. Nitsch Leonard (inżynier), ul. Kolejowa L. 18.
23. Peterseim Marcin, fabryka wyrobów żelaznych na Grzegórkach.
24. Pułczyński Antoni, ul. Bracka L. 6.
25. Petrucha Szymon, ul. Floryańska L. 16.
26. Reich Izak (majster blacharski), ul. Dietlowska L. 46.
27. Rozen Antoni (fabryka narzędzi rolniczych), ulica Długa L. 29.
28. Stamberger Pinkus (majster blacharski), ul. Dietlowska L. 54.
29. Stankiewicz Adolf Władysław, ul. Helclów L. 9.
30. Stapiński Władysław (majster blacharski), ul. Sławkowska L. 21.
31. Takiel Stanisław (majster ślusarski), ul. Długa L. 19.

32. Tokar Juliusz (instalator przewodów gazowych, ogrzewań elektrycznych), ul. Św. Jana L. 12.
33. Wilder Maksymilian, ul. Św. Sebastjana L. 28.
34. Zieleniewski Leon (fabryka wyrobów żelaznych), ul. Krowoderska L. 65.

g) Instalatorzy przewodów gazowych:

1. Baldinger Daniel, ul. Miodowa L. 19.
2. Pułczyński Maryan, ul. Mikołajska L. 10.
3. Drzewiecki Piotr i Jeziorański Jan, właściciele biura technicznego w Warszawie.

h) Instalatorzy przewodów prądu elektrycznego:

1. Popper Rudolf, ul. Zwierzyniecka L. 25.

i) Kartę przemysłową mają:

1. Głuszyński Wojciech, na skład wiszących ruszto-
wań do wypożyczania, Dębni.
2. Zuliani Jan, filia przedsiębiorstwa ze Lwowa, na
wykonywanie posadzek, terrazzo, robót mozaikowych
i betonowych, zastępca Brzeziński Kazimierz, ulica
Zwierzyniecka L. 27.
3. Mąkoszewski Mieczysław, na prowadzenie przedsię-
biorstwa wykonywania robót ziemnych, Plac Ma-
ryacki L. 8.
4. Żeleński Stanisław Gabryel, zakład witrażów, oszkleń
artystycznych i mozaiki szklanej, ul. Swoboda L. 2.
5. Dr. Seńkowski Michał, docent Uniwersytetu Jagiel-
lońskiego, technika wybuchowa (rozsadzanie skał
w kamieniołomach, kopalniach, podwodnych skał,
zatorów lodowych, starych murów, torpedowanie szy-
bów naftowych i źródeł mineralnych), ul. Radziwił-
łowska L. 4.

Zestawiono w Budownictwie miejskiem.

Kraków, dnia 13. stycznia 1908 r.

Dyrektor Budownictwa miejskiego:
w z *Świerzyński* m. p.

L. 904/08.

III.b

OGŁOSZENIE.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 17. lutego 1904 r. L. 13.724, III. (zobacz: nr. 2. Dz. rozp. z 20. lutego 1904, str. 7), Magistrat na podstawie § 52. ust. przem zarządza, co następuje:

1) Wszyscy rzeźnicy i handlarze mięsa w Krakowie obowiązani są na formularzach, które im wydawać będzie po cenie kosztów tutejszy Komisaryat targowy, przedkładać temuż Komisaryatowi w 3 egzemplarzach **cenniki mięsa**, a to przynajmniej na trzy dni przed upływem każdego miesiąca na miesiąc następny.

Jeden z tych cenników pozostanie w urzędzie, dwa zaś, po zaopatrzeniu ich urzędową wizą, będą zwrócone przedkładającemu.

2) Cenniki mięsa sporządzane będą osobno dla mięsa I. jakości na białym papierze kartonowym, osobno zaś dla mięsa II. jakości na takimże papierze kolorowym (niebieskim).

3. Zwrócone przez Komisaryat targowy i zaopatrzone urzędową wizą cenniki obowiązani są rzeźnicy i handlarze mięsa wywieszać w lokalach sprzedaży, a mianowicie: jeden egzemplarz na ścianie w miejscu widocznym i łatwo dostępnym, drugi zaś na drzwiach wchodowych lub na oknach wystawowych, tak aby był czytelny z zewnątrz lokalu; rzeźnicy w jatkach poddominikańskich obowiązani są wywieszać jeden egzemplarz cennika wewnątrz jatki w miejscu widocznym i łatwo dostępnym, a drugi zewnątrz jatki.

4) W cennikach, które obejmować będą wszystkie gatunki mięsa wołowego, cielęciny, baraniny i wieprzowiny, podawać należy ceny odnośnie do każdego gatunku mięsa, które w danym miesiącu jest przedmiotem sprzedaży.

5) Nie wolno sprzedawać mięsa po cenach wyższych, aniżeli uwidocznione w cenniku.

6) Sprzedaż mięsa, sprowadzanego do miasta z innych miejscowości, dozwolona jest tylko na osobnych w tym celu wyznaczonych stanowiskach sprzedaży.

Niestosujący się do niniejszego rozporządzenia ulegną karom, postanowionym w § 131. ust. przem, względnie w rozp. min. z dnia 30. września 1857 r. Dz. u. p. Nr. 198.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 29. stycznia 1908 r.

Prezydent miasta:

Dr. Leo w. r.

L. 7651/08.

II.

OBWIESZCZENIE.

Uchwałą z dnia 23. stycznia 1908 r. postanowiła Rada miejska pobierać na rok 1908 następujące **podatki, względnie dodatki gminne**:

1) Podatek gminny od czynszów z mieszkań w tej samej wysokości, jak roku zeszłego, tj. 5% od zeznanego i przez c. k. Administrację podatków w Krakowie sprawdzonego czynszu brutto, względnie wartości czynszowej.

2) Podatek wodociagowy w wysokości dotychczasowej, tj. 4% od czynszu najmu, względnie wartości czynszowej (brutto).

3) Dodatek gminny do wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości dotychczasowej 10%.

Podając tę uchwałę do wiadomości publicznej, Magistrat oznajmia, że 10% dodatek gminny do podatków stałych, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, pobieranym będzie na zasadzie rozporządzenia c. k. krajowej Dyrekcji skarbu we Lwowie z dnia 2. kwietnia 1875 L. 7082 i z dnia 2. listopada 1897 L. 3412/pr. przez tutejszy c. k. gł. Urząd podatkowy przy poborze podatków stałych, 5% zaś podatek gminny czynszowy i 4% podatek wodociagowy wnosić należy do gł. Kasy miejskiej w terminach kwartalnych z dołu.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 5. lutego 1908 r.

Prezydent miasta:

Dr. Leo w. r.

L. 105.333/07.

I.

OBWIESZCZENIE.

W celu ochrony **skrzynek metalowych**, oddanych pp. właścicielom realności dla **składania popiołu i śmieci**, wydaje Magistrat co do używania tych skrzynek następujące przepisy:

1) Skrzynki ustawiać należy w miejscu, przez Zakład czyszczenia miasta wskazanem.

2) Do skrzynek wolno składać tylko popiół i śmieci domowe. Wrzucanie do nich takich przedmiotów, jak:

rumowisko, ziemia, glina, błoto, lód, śnieg, kamienie i t. p. — jest surowo wzbronionem.

3) O uszkodzeniu lub zniszczeniu skrzynek należy zawiadomić niezwłocznie Zakład czyszczenia miasta.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karać będzie Magistrat grzywną od 2—200 kor., albo karą aresztu od godzin 6 do dni 14.

Magistrat stoł. król miasta Krakowa,

dnia 26. lutego 1908 r.

Prezydent miasta:

Dr. Leo w. r.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 6120/908.

III. a.

Przedmioty znalezione.

W listopadzie i grudniu 1907 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w tutejszej Kasie miejskiej:

- Art. 559/07. Książeczka do nabożeństwa p. t. „Wianuszek“ wraz z fotografią.
 „ 609/20659. Pugilares z kwotą 4 K 40 h i receptem pocztowym.
 „ 15/130. Pugilares z kwotą 7 K 12 h.
 „ 16/131. Pugilares z kwotą 37 h.
 „ 17/132. Etui czarne, 170 K i bilety wizytowe.
 „ 18. Dwa klucze: wertheimowski i zwykły.
 „ 19/133. Pugilares z kwotą 2 K.
 „ 20. Książka zakupna.
 „ 21/134. Pugilares z kwotą 20 K.
 „ 22/135. Pugilares z kwotą 7 K 22 h.
 „ 23. Czarna torebka, pudełko i boa z białych piór.
 „ 24. Kartka zastawnicza m. Kasy Oszcz. z 4/7 07.
 L. 23.545.
 „ 25. Statyw metalowy fotograficzny.
 „ 26. 8 kluczyków na rzemieniu.
 „ 27. Trzy nitki koralu.
 „ 28/136. Pugilares z kwotą 3 K 72 h.
 „ 137. Książeczka wkładkowa Tow. eskont. w Krakowie Nr. 325 na 655 K 75 h.
 „ 30. Sztuka materyi zielonkowatej.
 „ 31. 58 marek na gazety.
 „ 32. 5 kartek loteryjnych, tj. dwie na Linc Nr. 4656 i 1510, i trzy na Tryest Nr. 88, 4229 i 4959.
 „ 33. Hawelok.
 „ 34. 2 kartki zastawn. Kasy Oszcz. Nr. 38709 i 13535.
 „ 35. Zegarek srebrny z niklową dewizką.
 „ 36. Pakiet ze zwitkami.
 „ 37. Pierścioneł damski złoty z niebieskim kamieniem.
 „ 38. Kluczyk wertheimowski.
 „ 39. Pudełko drewniane z mosiężną rączką.
 „ 42. Książeczka z notatkami rachunkowymi Teofili Banachowej.
 „ 43. Czarny parasol.
 „ 44/138. Pugilares z 4 K 36 h.
 „ 45. Pierścioneł, klucz i dwa naparstki z wyciętą kieszenią.

Art. 46/139. Pugilares z 1 K 40 h, z markami pocztowymi i kartką zastawniczą.

- „ 47. Klucz.
 „ 48. Klucz.
 „ 49/144. Pugilares z 2 K.
 „ 50. Klucz wertheimowski.
 „ 51. Klamerki i kapsle do trzewików.
 „ 52. Żelazna sztaba do zgarnywania błota.
 „ 53/140. Pugilares z 1 K 10 h i drobną obcą monetą, oraz notatkami.
 „ 54/141. Torebka z 8 K 23 h.
 „ 55. Termometr.
 „ 56/145. Torebka z linoleum, w środku różaniec, chustka do nosa, kalendarzyk, pugilaresik i kwit Skrzyniarzówny.
 „ 57. Pudełko z 12 pomadkami na wąsy.
 „ 58. Bilety na ślizgawkę po 10 h (48 sztuk).
 „ 59. Parasol.
 „ 142. Banknot na 10 K.
 „ 60. Kaganiec druciany.
 „ 61. Automat do gry w pieniądze.
 „ 62. Kółczyk złoty z perełkami i rubinami.
 „ 63. Parasol jedwabny z metalową rączką.
 „ 64/143. Pugilares z 57 h.
 „ 65. 44 paczek tytoniu po 8 h.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

- 1) Pies wyżeł, brunatny.
- 2) Wózek czterokołowy.
- 3) Pies legawy, czarny.
- 4) Pies duży, rudy.
- 5) Gęś żywa.
- 6) Pies wyżeł, ciemnej maści.
- 7) Suczka legawa, brązowa.
- 8) Pudel czarny.
- 9) Koza żywa.
- 10) Pies, młody dog, z obrozą.
- 11) Pugilares z 120 K i halerzami.
- 12) Pies biały z żółtymi plamami.
- 13) Koszyk z 32 śledziami.

C) Pieniądze, pochodzące ze sprzedaży rzeczy znalezionych, ulegających zepsuciu.

Art. 19689. 51 hal. za sprzedane płuca bydłce.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności,

zgłosili się po odbiór rzeczy do biura Wydziału III. a Magistratu — plac WW. Świętych L. 6 parter na lewo, w godzinach urzędowych — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty niniejszego obwieszczenia wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 7. marca 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 12.917/08.
III. a.

Przedmioty znalezione.

W styczniu 1908 r. znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w tutejszej Kasie miejskiej:

- Art. 66. List i 2 korony.
„ 67. Zarekawek z dwoma chustkami do nosa.
„ 77. Pugilares z 8 K 40 h i kartką z nazwiskiem: Grabowska.
„ 78. Pugilares z 11 kor.
„ 79. Pugilares damski z 1 K 82 h, z markami pocztowymi i zapiskami.
„ 80. Torebka i pugilares z 17 K 91 h.
„ 81. Torebka damska z chusteczką i receptą.
„ 82. Pugilares z 39 hał.
„ 83. Trzy kluczyki na łańcuszku.
„ 84. Pięć kluczyków.
„ 85. Pierścień złoty z krwawnikiem i napisem: „VIII. klasa 1905/06“.
„ 86. Parasol czarny.
„ 87. Plan budowy z podpisem: Solak.
„ 88. Zegarek damski srebrny z łańcuszkiem.
„ 89. Pugilaresik z 2 kor.
„ 90. Lejce.
„ 91. Siedm kluczyków na łańcuszku.
„ 92. Kluczyk.
„ 93. Cztery kluczyki na kółku.
„ 94. Torebka damska.
„ 95. Pugilares, dwa kluczyki, stempel na 30 h z napisem: T. Łukawski.
„ 96. Kartka zastawnicza Kasy Oszcz. Nr. 1384 na złoty łańcuszek.

B) Pozostawione u znalazców:

- 1) Mufek z czarnego baranka i chusteczka do nosa.
- 2) Pies seter, duży, kudłaty.
- 3) Pies buldog, złoty.
- 4) Pies duży, czarny.
- 5) Pies duży, kudłaty, czarny, z obrozą.
- 6) Pies foxterier, biały z czarną plamą, na obroży napis „Przemyśl r. 1907“.

C) Przedmioty, pochodzące z kradzieży:

Art. 1/29. Pugilares z kwotą 6 K 12 h, organki i sezyzyk.

Art 7. Jedna łyżeczka srebrna, jedna łyżka stołowa, jedna łyżeczka opalona, oraz 4 bezwartościowe pierścionki.

„ 9. Dywan.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do biura Wydziału III a Magistratu — plac WW. Świętych L. 6 parter na lewo, w godzinach urzędowych, w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty niniejszego obwieszczenia wydane będą znalazcom do używania — po upływie zaś trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 7. marca 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 22.709/908.

IV.

KONKURS.

Celem obsadzenia opróżnionej posady **zastępcy prowadzącego metryki izraelskie** w okręgu metrykalnym krakowskim, rozpisuje się niniejszym konkurs z terminem do dnia 30. kwietnia b. r. włącznie.

Urząd zastępcy prowadzącego metryki izraelskie jest urzędem publicznym i może być powierzony tylko godnemu zaufania, własnowolnemu mężowi wyznania mojżeszowego, posiadającemu prawo obywatelstwa austriackiego.

Zastępca prowadzącego metryki winien władać dokładnie językiem polskim i niemieckim, mieszkać lub osiedlić się w Krakowie oraz zajmować się zatrudnieniem, któreby nie zmuszało go wyjechać się częściej z Krakowa.

Zastępca winien prowadzącego wyręczać w wypadkach przeszkody tegoż lub w razie opróżnienia posady aż do ponownego obsadzenia.

Za każdy wpis aktu metrykalnego i za każde wystawienie poświadczenia metrykalnego, czy wyciągu familijnego, może żądać opłaty, przewidzianej instrukcją o prowadzeniu metryk.

Ubiegający się o tę posadę mają wnieść w wyżej oznaczonym terminie do Prezydium miasta podanie, własnoręcznie pisane, należyście ostatecznie i zaopatrzone:

- a) metryką urodzenia,
- b) poświadczeniem przynależności,
- c) świadectwem z odbytych nauk,
- d) świadectwem moralności,
- e) deklaracją, że w Krakowie stale przebywać będą.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 28. marca 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 20.528/908.

III. b

OGŁOSZENIE.

Zmieniając częściowo tut. rozporządzenie z dnia 27. listopada 1907 r. L. 102 140/07 *) w sprawie unormowania godzin **sprzedaży mięsa pośledniejszego** gatunku, wprowadzonego do miasta z poza rogatek, na placach publicznych w Krakowie, Magistrat zarządza niniejszem, iż sprzedaż powyższa w soboty w czasie od 1. września do 31. maja dozwolona jest przez cały dzień od godz. 7. rano do godz. 8. wieczorem.

Godziny sprzedaży w inne dnie, jak również dotychczasowe godziny sprzedaży w soboty w czasie od 1. czerwca do 31. sierpnia pozostają niezmienione.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 14. marca 1908.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 23.905/908.

I.

OBWIESZCZENIE.

Z uwagi na rozpoczęte roboty ogrodowe na plantacjach, Magistrat przypomina rozporządzenie z dnia 8. kwietnia 1884 r. L. 11.182, według którego na plantacjach należy prowadzić **psy na smyczy**.

Osoby, nie stosujące się do tego rozporządzenia, narażają się na grzywny.

Dozorecy plantacyjni i straż policyjna czuwać będą nad ściśłem wykonaniem niniejszego rozporządzenia.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 24. marca 1907 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

*) Zobacz: Nr. 12. Dz. rozp. z r. 1907, str. 138.

Mianowania urzędników i służby.

Prezydent miasta zgodnie z postanowieniem §§ 56. i 89. statutu gminnego zamianował:

1. **Władysława Józefa Kozaka**, dotychczas technicznego dyktaryusza Zarządu wodociągu miejskiego, prowizorycznym asystentem technicznym Zarządu wodociągu miejskiego w XI. kl. rangi z płacą roczną 1600 K, kwaterowem w rocznej kwocie 576 K, dodatkiem budowlanym w kwocie 200 K rocznie, prawem do 3 trzyleci po 200 K rocznie i prawem do dodatku osobistego w kwocie 200 K rocznie po przebyciu 20 lat w tej samej klasie rangi, z tem, że po roku zadowalającej służby zamianowany będzie etatowym asystentem. (Dekret z 11. lutego 1908 L. 27/prez). —

2. **Stanisława Jedlińskiego**, ukończonego słuchacza praw, praktykantem manipulacyjnym Magistratu w XI. kl. rangi z płacą roczną 1200 K, kwaterowem w kwocie 384 K rocznie, oraz prawem do 3 trzyleci po 150 K rocznie. (Dekret z 27. II. 1908 L. 84/pr.). —

3. **Wincentego Sarne**, dozorcę sieci rur wodociągowych w III. kl. służby niższej, dozorcą wodomierzy w II. kl. służby niższej z płacą roczną 800 K, kwaterowem w rocznej kwocie 300 K, dodatkiem za nocne służby w kwocie 100 K rocznie, oraz prawem do trzech pięcioleci po 50 koron rocznie. (Dekret z 5. marca 1908 L. 28/prez.). —

4. **Stanisława Kozaka**, dotychczas robotnika miejsk. Zakładu wodociągowego, dozorcą sieci rur wodociągowych w III. kl. służby niższej z płacą roczną 650 K, kwaterowem w kwocie 250 K rocznie, dodatkiem za nocne służby w kwocie 100 K rocznie, prawem do trzech pięcioleci po 50 K rocznie. (Dekret z 11. lutego 1908 r. L. 29/prez.). —

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 21969/08

III. a.

Przedmioty znalezione.

W lutym 1908 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w tutejszej Kasie miejskiej:

- Art. 74. Kaganiec na psa z marką Nr. 91 z r. 1908.
 „ 116/381. Pugilares z 7 kor. i halerzami.
 „ 117. Kartka zastawnicza m. Kasy oszczęd. Nr. 1652 na chustkę.
 „ 118. Mały krzyżyk nikłowy.
 „ 119/382. Torebka ręczna z 30 hal., lusterkiem, grzebieniem, chusteczką z literami S. S., kluczykiem, świecą, pudełkiem.
 „ 120. Chustka czarna do odziewania.
 „ 121/383. Pugilares z 70 hal., trzy bilety teatralne, chustka i koronka.
 „ 122. Kapelusz.
 „ 384. Ładunek z 50 sztukami po 10 hal., razem 5 kor.
 „ 123. 6 kluczyków.
 „ 385. Pugilaresik z 90 hal. i recepisem pocztowym.
 „ 125. Binokle damskie, dwa szkiełka i recepta.
 „ 386. Pugilares czarny z listem zastawnym rosyjskim wartości 100 rubli.
 „ 127. Złota broszka z korałem i perełkami.
 „ 128. Pugilares z 1 kor. 23 hal.
 „ 129. Klucz na łańcuszku.
 „ 130/388. Pugilares z 72 hal. i kluczykiem.
 „ 131. Książka p. t. „Dzieje stosunku wiedzy do rozumu“ przez Drapera.
 „ 389. 20 koron w złocie.
 „ 132. Czapka studencka.
 „ 133. 5 kluczyków.
 „ 134. Klucz od podkowy.
 „ 135. Kalosze sukienne.

B) Pozostawione u znalazców:

1. Pies, chart syberyjski, biały z czarnymi plamami.
2. Boa jasne, futrzane.
3. Pies duży, maści brązowej, z obrozą i marką Nr. 840/07.
4. Piesek mały, maści brązowej, z obrozą i marką Nr. 241/08.
5. Pies gończy, maści brązowej.
6. Pies biały, pudel, w kagańcu.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zechcieli zgłosić się po odbiór rzeczy do biura Wydziału III. a Magistratu — plac WW. Świętych L. 6. parter na lewo w godzinach od 11. przed południem do 2. po południu — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie jednego roku od daty niniejszego obwieszczenia wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też sprzedane będą, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 26. marca 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. M. 9264/08

III. a.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat, jako Władza przemysłowa I. instancyi wydał na zasadzie przepisu § 52. ust. przem. i stosownie do reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 29. marca 1905 L. 33685/04, oraz rozporządzenia c. k. Prezydium Namiestnictwa we Lwowie z dnia 10. lipca 1905 L. 3954, obwieszczenie z dnia 18. września 1905 L. 69018*), dotyczące się używania powszechnie obowiązującej **waluty koronowej w obrocie handlowym i przemysłowym.**

Niniejszem przypomina Magistrat treść powyższego obwieszczenia, które opiewa, jak następuje:

Przemysłowcy, trudniący się sprzedażą najpotrzebniejszych artykułów codziennego użytku, jako to: mięsa, mleka, chleba, maki, kaszy, drzewa, węgla, owoców itp., są obowiązani w swych lokalach handlowych (sklepach, kramach, halach), tudzież na placach targowych — ceny tych artykułów oznaczać wyłącznie w obowiązującej obecnie walucie koronowej, a cenniki towarów winni umieszczać w miejscu dla każdego widocznym, n. p. na ścianie lokalu, na drzwiach, w oknach sklepowych itp.; cenniki te mają zawierać oznaczenie towarów co do jakości i wagi i podawać przytem odnośne ceny towaru.

W szczególności przemysłowcy, utrzymujący przedsiębiorstwa gospodnio-szynkarskie (wyszynki, restauracye,

*) Zobacz obwieszczenie na str. 97. numeru 10. Dzień rozp. z r. 1905

traktyernie, kawiarnie, hotele i domy zajezdne) — tak właściciele jak dzierżawcy, są obowiązani w lokalach, przeznaczonych dla gości, umieszczać ceny potraw i napojów, oraz ceny gier dozwolonych, na miejscu widocznym (na ścianach, drzwiach lub stołach) — przyczem w cennikach ma być wyrażony rodzaj, ilość i cena potraw i napojów, względnie cena gier dozwolonych, wyłączenie w walucie koronowej.

Cenniki, które mają być umieszczane w lokalach przez właścicieli hotelów i domów zajezdnych na zasadzie § 2. rozp. Rządu kraj. krak. z d. 13. stycznia 1859 L. 21916, mają zawierać ceny najmu pokoi gościnnych wraz z należytosćmi ubocznymi (za opał, oświetlenie, usługę itp) również w walucie koronowej.

To samo tyczy się taryf (cenników), przedkłada-nych peryodycznie Magistratowi przez pp. rzeźników i masarzy tudzież przez pp. piekarzy; — w taryfach tych zatem ceny mają być wyrażone wyłącznie w walucie koronowej.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą wedle § 131. ust. przem.

Pp. Komisarze obwodowi i p. Komisarz targowy otrzymują równocześnie polecenie ścisłego przestrzegania niniejszego rozporządzenia.

Wzywa się strony interesowane, aby do powyższych przepisów ściśle się stosowały. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 18. kwietnia 1908 r.

Prezydent miasta;
Dr. Leo w. r.

L. 25106/08

B.

ROZPORZĄDZENIE

o ochronie przewodów elektrycznych miejskich.

Z powodu, że przy robotach budowlanych zdarzają się dosyć często wypadki uszkodzania przewodów (kabli) Elektrowni miejskiej, wydaje Magistrat w celu ochrony tych przewodów następujące zarządzenia:

1) Tunelowanie pod trasą kablową jest bezwarunkowo wzbronione. W razie natrafienia na trasę kabla elektrycznego, należy ją od góry zupełnie odkopać i otworzyć. O ile długość w ten sposób odkopanego kabla przenosi metr, należy kabel podeprzeć z dołu, lub też zawiesić na belkach z góry.

2) Opieranie się lub stawianie na kablach, strącanie na nie kamieni lub ziemi z góry, wogóle każdego rodzaju obciążenie kabla elektrycznego zakazane jest jak najsurowiej.

3) Zasypywanie wykopów pod trasą kablową może się odbywać tylko przez podbijanie ziemi z obu stron trasy aż do wysokości 6 cm. poniżej tejże.

4) Przestrzeń 6 cm. pod kablem i 6 cm. nad kablem ma być wypełniona warstwą miążkiego piasku rzeczno. Tak otoczony piaskiem kabel należy przykryć od góry cegłami, na płasko i szeroko kładzionymi, aby cała trasa była niemi szczerlnie przykryta.

5) Zasypywanie z góry trasy kablowej, w powyższy sposób zabezpieczonej, może nastąpić dopiero wtedy, jeżeli wykop, krzyżujący trasę, został pod nią co najmniej

na odległość jednego metra po obu stronach aż do wymaganej wysokości ziemią podbity lub zasypany.

6) Wykraczający przeciw powyższym przepisom karani będą w myśl rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. września 1857 r. L. 198 grzywnami od 2 do 100 koron lub aresztem od 6 godzin do 14 dni.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 28. kwietnia 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

XLIII.

Fundacye dobroczynne ś. p. Anny Olimpij Jankowskiej*).

I. Zmarła w dniu 6. stycznia 1902 roku w Krakowie ś. p. Anna Olimpia dwójga imion Jankowska uczyniła w swym testamencie z daty: Kraków dnia 5. października 1900 roku pomiędzy innemi także następujące rozporządzenie:

„1) Majątek mój składa się z realności w Krakowie przy ul. Szczepańskiej Nr. 11. Dz. I., z dóbr Tomaszów, w powiecie Miechowskim, guberni Kieleckiej „w Królestwie Polskiem położonych, z sumy 4000 rubli „na dobrach Szarbi Pana Zapalskiego, ze sreber i kosztowności.

„2) Na wypadek mej śmierci mianuję moją uniwersalną spadkobierczynią moją siostrzenicę Włodzimierz z Kraińskich Szolayską.

„3) Z dochodów realności pod L. 11. Dz. I. obowiązującą będzie uniwersalna spadkobierczyni opłacać następujące legata, które niniejszem zapisuję: 1) Co roku „za kwotę 200 dwieście złr. austriackiej waluty zakupić „węgla na opał i takowy z porozumieniem z Towarzystwem Dobroczynności każdego roku dnia 18. grudnia „rozdąć bezpłatnie między ubogich miasta Krakowa wyznania rzymsko-katolickiego. 2) Czterem pannom wyznania rzymsko-katolickiego w Krakowie z porozumieniem z Towarzystwem Dobroczynności wypłacić w rocznicę mej śmierci każdego roku zapomogę po 50 złr. „aust. waluty. 3) Na ubranie zimowe dla uczęszczających „uczenie do szkół żeńskich wydziałowych w Krakowie „roczną kwotę 100 złr. austr. waluty; ubrania rozdane być „mają w porozumieniu z Przełożonymi tych szkół; zastrzegam, że z powyższych legatów mogą korzystać osoby polskiego pochodzenia i wyznania rzymsko-katolickiego.

„4) Wszystkie te wyżej wymienione legata zabezpieczone być winny na realności pod L. 11. Dz. I. „w Krakowie. Do składania odpowiedniego kapitału, „przynoszącego procent w wysokości rocznych opłat, do „jakiegokolwiek Kasy ani uniwersalna spadkobierczyni, „ani późniejsi właściciele tej realności obowiązani nie „będą, wolno im atoli przez złożenie odpowiedniego kapitału do depozytu sądowego uwolnić realność od „nosnego ciężaru. Dokąd realność będzie obciążona „legatami, nie wolno zaciągać żadnych pożyczek ani ban-

*) Ciąg dalszy fund. yj; zob. Dziennik rozp. z r. 1907 str. 1

„kowych ani prywatnych. Zastrzegam także, że uniwersalna spadkobierczyni obowiązana będzie do uiszczenia „legatów jedynie tylko z realności pod L. 11. Dz. I. w Krakowie, osobiście zaś za opłatę tych legatów odpowiedzialną nie będzie“.

W dalszym ciągu tego testamentu postanawia ś. p. Anna Olimpia 2-ga imion Jankowska, co następuje:

„5) Wszystkie zapisy z wyjątkiem legatu Wojciecha Chmury wchodzą w życie zaraz po mojej śmierci“.

Na podstawie dekretu dziedzictwa c. k. Sądu powiatowego w Krakowie z dnia 27. czerwca 1903 A. XI. 11/2/42 został cały po ś. p. Annie Olimpii Jankowskiej pozostały spadek przyznany na podstawie powyższego testamentu p. Włodzimierz z Kraińskich Szolayskiej, która też w ślad uchwały c. k. Sądu krajowego w Krakowie z dnia 24. lipca 1903 r. L. 2848 za właścicielkę realności pod L. or. 11. Dz. I. w Krakowie położonej l. w. h. 229 objętej zaindublowaną została. Wskutek zaś uchwały c. k. Sądu powiatowego w Krakowie z dnia 24. maja 1902 A. XI. 11/2 zostało w stanie biernym powyższej realności pod l. k. 238 w Dz. I. w Krakowie położonej, l. w. h. 229 objętej, a mianowicie w pozycyi 17. i 20. karty ciężarów dla wszystkich tu wyżej wyszczególnionych legatów prawo zastawu zaindublowane, wskutek czego byt fundacyi zapewniono. Na podstawie wreszcie umowy z daty Kraków dnia 28. marca 1904 r., zatwierdzonej reskryptem c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 22. lutego 1905 L. 185535, zostało prawo własności rzeczzonej pod l. kon. 238 w Dz. I. w Krakowie położonej l. w. h. 229 objętej realności zaindublowaniem na rzecz Fundacyi Włodzimierza z Jelitów Kraińskich Szolayskiej i Adama Starży Szolayskiego, pomieszczenie zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie na celu mającej. W ślad jednak powyższej umowy, a względnie aktu fundacyjnego z dnia 28. marca 1904 r. zastrzegła sobie JWP. Włodzimierza z Kraińskich Szolayska zupełny, swobodny, wolny i żadnym ograniczeniem ani kontroli nie podlegający zarząd tą realnością oraz zupełne, swobodne, wolne i żadnym ograniczeniem nie ulegające użytkowanie dochodów z powyższej realności, a to aż do chwili Jej śmierci.

II. Gdy wymienione powyżej w ustępie I. w punkcie 3.) legaty ś. p. Anny Olimpii Jankowskiej mają na celu udzielanie pomocy osobom niezamożnym, w obrębie Gminy stoł. król. miasta Krakowa przebywającym, przeto też Rada miejska uchwałą swą z dnia 17. maja 1906 r., integralną część niniejszego aktu stanowiącą, przyjęła sprawowanie zarządu powyższych trzech zapisów fundacyjnych, a to po najdłuższem życiu JWP. Włodzimierza z Kraińskich Szolayskiej, jako dotychczasowej wykonawczyni wzmiankowanego na wstępie testamentu i jako uniwersalnej spadkobierczyni ś. p. Anny Olimpii Jankowskiej. Natomiast powołane do współdziału w rozdawaniu zapomóg fundacyjnych Towarzystwo Dobroczynności oświadczyło c. k. Sądowi spadkowemu, że tego współdziału nie przyjmuje.

III. Rat rentowych, złożonych na rzecz powyższych fundacyi przez p. Włodzimierza Szolayską już po śmierci Fundatorki, a przed zatwierdzeniem niniejszego aktu fundacyjnego, użyła p. Szolayska na cele fundacyjne i rozdzieliła je na te cele na mocy upoważnienia c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 27. marca 1906 L. 29316. Na tej podstawie JWP. Włodzimierza z Kraińskich Szolayska, jako uniwersalna spadkobierczyni ś. p. Anny Olimpii Jankowskiej i jako dożywotnia użytkowniczka realności pod lk. 238 w Dz. I. w Krakowie położonej lwh. 229 objętej, tudzież Gmina stoł. król. miasta Krakowa, która uchwałą Rady miejskiej z dnia 17. maja 1906 r. zarząd niniejszej fundacyi po najdłuższem życiu JWP. Włodzimierza z Kraińskich Szolayskiej przyjęła — zeznają niniejszem następujący

AKT FUNDACYJNY.

Art. I. Fundacya niniejsza nosi nazwę „Fundacya ś. p. Anny Olimpii Jankowskiej, wsparcie ubogich stoł. król. miasta Krakowa, wsparcie czterech niezamożnych, wyżej 50 lat liczących panien i wsparcie uczenie, do szkół żeńskich wydziałowych w Krakowie uczęszczających, na celu mająca“.

Art. II. Majątek zakładowy tej fundacyi stanowi zaindublowane w stanie biernym realności pod lk. 238 Dz. I. w Krakowie położonej lwh. 229 objętej, a mianowicie w pozycyach 17. i 20. on. lit. a, c, g, prawo do wieczystej renty *ad a)* w kwocie 400 kor. rocznie na zakupno węgla na opał i rozdzielanie takowych bezpłatnie pomiędzy ubogich miasta Krakowa, *ad c)* w kwocie 400 kor. rocznie na zapomogi dla czterech starych panien pochodzenia polskiego, wyznania rzymsko-katolickiego, wieku przeszło lat 50, *ad g)* w kwocie 200 kor. rocznie na ubranie zimowe dla niezamożnych uczenie, uczęszczających do szkół wydziałowych żeńskich, pochodzenia polskiego, wyznania rzymsko-katolickiego. O ileby jednak właściciel realności pod l. k. 238 w Dz. I. w Krakowie położonej lwh. 229 objętej z prawa spłacenia wymienionych rent dożywotnich skorzystał, wejdą w skład majątku zakładowego niniejszej fundacyi efekta, jako spłata tej renty złożone lub za złożoną jako jej spłata gotówkę zakupione. Mogą to jednak być tylko takie efekta, jakie wedle każdorazowych przepisów ustawowych bezpieczeństwo pupilarne przedstawiać będą.

Art. III. Zarząd majątkiem fundacyjnym oraz rozdawnictwo wsparć fundacyjnych przysługuje wyłącznie JWP. Włodzimierz z Kraińskich Szolayskiej a to aż po chwilę Jej śmierci — od tej chwili przechodzą prawa i obowiązki, z tym zarządem połączone, na Gminę stoł. król. miasta Krakowa.

Art. IV. Ponieważ JWP. Włodzimierza z Kraińskich Szolayska posiada prawo dożywotniego użytkowania realności pod lk. 238 w Dz. I. w Krakowie położonej lwh. 229 objętej i Ona też wszelkie z tej realności dochody aż do chwili swej śmierci pobiera i pobierać ma prawo i ponieważ ś. p. Anna Olimpia Jankowska Jej, t. j. JWP. Włodzimierz z Kraińskich Szolayskiej, rozdawnictwo wsparć fundacyjnych powierzyła — przeto też JWP. Włodzimierza z Kraińskich Szolayska przyjmuje na siebie obowiązek z dochodów realności pod lk. 238 w Dz. I. w Krakowie położonej lwh. 229 objętej 1) zakupić co roku za kwotę 400 kor. węgla na opał i takowy rozdać bezpłatnie każdego roku w dniu 18. grudnia pomiędzy ubogich stoł. król. miasta Krakowa wyznania rzymsko-katolickiego i pochodzenia polskiego, a to według swego swobodnego uznania, 2) wypłacać w rocznicę śmierci ś. p. Anny Olimpii Jankowskiej, a zatem w dniu 6. stycznia każdego roku czterem pannom, według własnego uznania wybrać się mającym, wyznania rzymsko-katolickiego, pochodzenia polskiego, wieku

przeszło 50 lat liczącym, w Krakowie zamieszkałym, za-
pomogę po 100 kor., czyli wypłacać rocznie na ten cel
400 kor., 3) przeznaczać na ubranie zimowe dla uczęsz-
czających uczenie do szkół żeńskich wydziałowych
w Krakowie roczną kwotę 200 kor. wyraźnie dwieście
koron i ubrania te w porozumieniu z Przełożonymi od-
nośnych zakładów według swego własnego uznania co
roku pomiędzy uczennice wyznania rzymsko-katolickiego
a pochodzenia polskiego rozdawać, 4) z wypełnienia tych
na siebie przyjętych obowiązków Gminie stoł. król. mia-
sta Krakowa z końcem każdego roku administracyjnego
sprawozdanie składać.

Art. V. Od chwili śmierci JWP. Włodzimierzy
z Kraińskich Szolańskiej a względnie od chwili, gdyby
się ta ostatnia zarządem funduszków tudzież rozdawni-
ctwem wsparć fundacyjnych więcej zajmować nie chciała
lub nie mogła — przechodzą wszelkie Jej z tego tytułu
przysługujące prawa i obowiązki raz na zawsze i nieod-
wołalnie na każdorazowego Prezydenta stoł. król. miasta
Krakowa i On też wymienione powyżej wsparcia funda-
cyjne w granicach i pod zastrzeżeniami, w art. IV. wy-
szczególnionemi, rozdawać będzie.

Art. VI. Wszystkie nadzwyczajne i przypadkowe
dochody, jak n. p. zyski z losowania, sprzedaży lub za-
miany efektów, dopłaty konwersyjne i t. d. oczywiście
tylko na wypadek spełnienia wymienionych w art. II.
niniejszego aktu fundacyjnego rent dożywotnich — będą
kapitalizowane, do majątku zakładowego wcielane — na-
tomiał zapomogi, możliwie w jednym roku nie wypłacone,
mają być w roku następnym porozdawane.

Art. VII. C. k. Namiestnictwo galicyjskie wyko-
nywać będzie względem niniejszej fundacyi wszystkie
prawa najwyższej władzy fundacyjnej w kraju i dlatego
Gmina m. Krakowa będzie obowiązana do składania c. k.
Namiestnictwu co najmniej co 5 lat, a to zawsze w mie-
siącu styczniu, sprawozdań o stanie majątku i rozdawni-
ctwie odsetek.

Art. VIII. Niniejszy akt fundacyjny zeznaje się
w trzech egzemplarzach, z których jeden nieostem-
powany przeznaczony jest dla c. k. Namiestnictwa we Lwo-
wie, drugi dla JWP. Włodzimierzy z Kraińskich Szolańskiej,
uniwersalnej spadkobierczyni i pierwszej roz-
dawczyni zapomóg fundacyjnych, trzeci dla Gminy stoł.
król. miasta Krakowa.

Kraków, dnia 25. stycznia 1908 roku.

L. 48640/XV.

C. k. Namiestnictwo, jako najwyższa Władza fun-
dacyjna w kraju, zatwierdza powyższy akt fundacyjny
w całej osnowie.

Lwów, dnia 25. kwietnia 1908 r.

W zastępstwie:

Kleeberg m. p.

LM. 39.505/08

VI. a.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 45104/08.

III. a.

Przedmioty znalezione.

W marcu i kwietniu 1908 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w tutejszej Kasie miejskiej:

- Art. 141. 10 płyt gramofonowych.
 „ 153. Scyzoryk mały.
 „ 225. 2 zegarki z dewizkami i 18 łańcuszków.
 „ 237. 5 par kółczyków i 17 pierścionków, oraz 7 obrączek.
 „ 240. 7 paczek i 12 pudełek zapalek.
 „ 542. Kapelusz filcowy męski.
 „ 666. Książeczka Kasy Oszczędności m. Krakowa na imię Maryi Szerbowskiej na drobną kwotę.
 „ 667. Poczta książeczka Kasy oszczędności na imię Reginy Heubau.
 „ 544. Mosiężna mutra od wozu.
 „ 545. Czapka barankowa.
 „ 546. Worek z pierzyną.
 „ 547. Weksel na 700 kor. z jednym podpisem.
 „ 668/548. Portmonetka, 54 hal., kluczyk, przepustka wojsk., para rękawiczek wełnianych.
 „ 549. Paczka drożdży.
 „ 669. 50 halerzy.
 „ 550. 3 nitki koralu (fałszywych).
 „ 581. Kartka zastawnicza miej. Kasy Oszczędności w Krakowie na pierścionek z brylantem.
 „ 552. Książka instrukcyjna dla c. k. jednorocznych ochotników.
 „ 553. Kołnierz futrzany dziecięcy.
 „ 554. Czarny koc.
 „ 670. Książeczka wkładek banku ludowego w Krakowie na nazwisko Saula Grünau.
 „ 671/555. Torebka czarna z pugilaresikiem, drobną monetą, grzebykiem i t. d.
 „ 672/556. Pugilares z drobną kwotą i biletem do łożu teatru miejskiego.
 „ 557. Klucz do zatrasku.
 „ 558. Czarny futrzany kołnierz dziecięcy.
 „ 673/559. Pugilares z 8 kor. 9 hal. i medalionikiem.
 „ 674/560. Pugilares z drobną kwotą.
 „ 561. Jeden tom nut.
 „ 562. Cwikier.

- Art. 675/563. Pugilares z drobną kwotą.
 „ 564. Kaganiec skórzany.
 „ 565. Zegarek nikłowy.
 „ 566/676. Pugilaresik z 72 hal.
 „ 567. Książka p. t. „Geografia“.
 „ 568. Bransoleta srebrna pozłacana.
 „ 569. 2 kgl. czeionek drukarskich.
 „ 570. Dwa sznurki koralu fałszywych.
 „ 571. Klucz wertheimowski.
 „ 572. 2 tomiki „Biblioteki teatrów amatorskich“.
 „ 677/573. Pugilares z kwotą 12 kor. i hal., 2 kluczyki i t. d.
 „ 574. Książka p. t. „Kwiat lotosu“.
 „ 575. Pierścionek złoty.
 „ 576. Zegarek nikłowy z łańcuszkiem.
 „ 577. 2 kluczyki na łańcuszku.
 „ 719. Kwota 6 kor. z halerzami.
 „ 860. Okulary.
 „ 861. Zegarek srebrny z dewizką i 2 pugilaresy.
 „ 866. Pugilares z drobną kwotą.
 „ 867. Koc.
 „ 868. Klucz wertheimowski.
 „ 869. Wstażka.
 „ 870. Pugilares z kwotą 8 kor. i hal.
 „ 872. Pugilares z kwotą 6 kor. i hal.
 „ 873. Obrączka srebrna.
 „ 874. Broszka złota z brylancikami i czerwony kamień.
 „ 875. Torebka damska.
 „ 876. Pugilares z drobną kwotą.
 „ 877. Pugilares z drobną kwotą i przepustką rosyjską.
 „ 878. 50 paczek tytoniu.
 „ 879. 30 kopert i papieru listowego.
 „ 880. Cwikier i futerał.
 „ 766. 11 kor. 52 hal. w czerwonej szmatce.
 „ 881. Binokle.
 „ 882. Klucz od bramy.
 „ 883. 2 książki polskie dla szkół wydziałowych.
 „ 767/884. Portmonetka z kwotą 12 kor., recepisem pocztowym i t. d.
 „ 885. Srebrny zegarek damski.
 „ 886. Klucz od bramy.
 „ 887. Kartka zastawnicza miej. Kasy Oszczędności na korale.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Kwota 70 kor.
2. Pies młody legawy.
3. Pies nowofundlandzki biały.

4. Kwota 100 kor.
5. Pies legawy kasztanowaty.
6. Pies legawy biały, czarne płaty.
7. Pies, foxterier, biały z żółtą plamą.
8. Pies młody, brązowy.
9. Parasol stary.
10. Pies, jamnik, mały, żółty.
11. Pies duży, czarny z białymi plamami.
12. Pies, chart, duży, biało-czarny.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do biura Wydziału III. a Magistratu — plac WW. Świętych L. 6 parter na lewo, w godzinach urzędowych, w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty niniejszego obwieszczenia wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 1. czerwca 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 98966/07.

I.

ROZPORZĄDZENIE.

Celem zapobieżenia zanieczyszczaniu ulic i placów przy rozwoju i składaniu wapna, zarządza Magistrat w myśl §§ 27., 28., 31. i 54. regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku dla stoł. król. m. Krakowa z dnia 24. sierpnia 1884 L. 5874, co następuje:

Na przyszłość nie wolno rozwozić po mieście wapna tak gaszonego jak i niegaszonego w skrzyniach otwartych. Rozwóz wapna gaszonego ma się odbywać tylko wyłącznie w szczelnie zamkniętych skrzyniach przenośnych, które wprost z wozu do wnętrza realności przenosić należy, rozwój zaś wapna niegaszonego winno się uskuteczniać w wozach szczelnych i w całości przykrytych bądź drewnianą przykrywą, bądź matą lub innym sposobem tak, aby wypadanie ładunku na ulice było niemożliwe.

Wykraczający przeciw niniejszemu rozporządzeniu karani będą grzywną od 2—200 kor., względnie karą aresztu od 6 godzin do 14 dni.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. sierpnia 1908 r.

Nad wykonaniem tego rozporządzenia czuwać będą organa c. k. Dyrekcji Policji i Magistratu m. Krakowa.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 26. maja 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

WARUNKI

dostarczania prądu z Elektrowni miejskiej w Krakowie*).

§ 1. **Dostarczanie prądu.** Elektrownia miejska dostarcza energii elektrycznej w formie prądu stałego o napięciu 220 lub 440 volt, albo też w formie prądu zmiennego, do wszelkich celów, o ile na to pozwala rozmiar zakładu i jego urządzeń. — Wybór rodzaju prądu, dostarczyć się mającego odbiorcy, należy wyłącznie do kompetencji Zarządu Elektrowni miejskiej.

Zależnie od oddalenia odbiory od Elektrowni miejskiej napięcie waha się na miejscu zużytkowania poniżej lub powyżej normalnego napięcia.

Prądu elektrycznego dostarcza się w przeciągu całej doby, Elektrownia miejska zastrzega sobie jednak prawo przerwania dostawy prądu w razie koniecznej potrzeby. Przerwy te będą, o ile możliwości, zapowiadane dzień przedtem ogłoszeniami w gazetach miejscowych lub pisemnymi zawiadomieniami, rozsyłanymi do odbiorców.

§ 2. **Cena prądu.** Podstawę do obliczenia kosztów prądu stanowi „Kilowatgodzina“.

Za kilowatgodzinę, wykazaną przez elektromierz dla celów oświetlenia, liczy się 60 halerczy.

W stosunku do przeciętnej ilości godzin używania urządzenia elektrycznego w przeciągu jednego roku przyznawać się będzie od sumy należności następujące rabaty:

od 1000 do 1200 godzin	5%
„ 1201 „ 1500 „	15%
„ 1501 „ 2000 „	25%
„ 2001 „ 2500 „	32%
„ 2501 i wyżej	37%

Za kilowatgodzinę prądu elektrycznego dla motorów, o ile one nie służą do pędzenia maszyn dla wytwarzania światła, liczy się 35 halerczy.

Stosownie do ilości godzin używania motoru w przeciągu jednego roku przyznawać się będzie następujące rabaty:

od 201 do 400 godzin	2%
„ 401 „ 600 „	4%
„ 601 „ 800 „	6%
„ 801 „ 1000 „	10%
„ 1001 „ 1200 „	15%
„ 1201 „ 1500 „	20%
„ 1501 i wyżej	28%

Przeciętną ilość godzin używania urządzenia elektrycznego otrzymuje się, dzieląc ilość zużytej energii, wykazanej przez elektromierz w kilowatgodzinach, przez sumę instalowanych kilowatów.

Przy tem obliczeniu przyjmuje się lampkę żarową przeciętnie na 60 watów. Ogniwo lamp łukowych oblicza się, mnożąc ilość potrzebnych amperów przez 220 lub 440, stosownie do tego, czy lampy palą się w ogniwie 220 lub 440 volt. Ilość potrzebnej energii dla wszystkich innych urządzeń oznacza się według danych, znajdujących się na urządzeniach, lub na podstawie pomiarów Elektrowni miejskiej.

*) Obowiązujące od 1. czerwca 1908 r.

Rabaty obliczać się będzie po upływie roku i uwzględnić przy następnych rachunkach miesięcznych.

Rok administracyjny kończy się z dniem 31. grudnia.

Jeżeli urządzenie domowe przyłączono w czasie od 1. kwietnia do 30. czerwca, otrzymuje się **roczną** ilość godzin używania urządzenia, mnożąc **obliczoną** ilość godzin przez $1\frac{1}{2}$, od 1. lipca do 30. września przez 2, a od 1. października do 31. grudnia przez 3.

W urządzeniach domowych o sprawności powyżej 10 kilowatów, przy motorach lub też w szczególnych wypadkach mogą być według uznania Elektrowni miejskiej ustawione elektromiery dla taryfy podwójnej.

Za kilowatgodzinę, wykazaną przez elektromierz dla taryfy podwójnej, liczy się 70, względnie 25 halerzy, zależnie od czasu, w którym prądu używano.

Mianowicie po 70 halerzy liczy się:

w styczniu	od 4.30	po południu do	9 wieczór
w lutym	" 5.30	" "	9 "
w marcu	" 6.30	" "	9 "
w kwietniu	" 7.30	" "	10 "
w maju	" 8.—	" "	10 "
w sierpniu	" 7.30	" "	10 "
w wrześniu	" 6.30	" "	10 "
w październiku	" 5.30	" "	9 "
w listopadzie	" 4.30	" "	9 "
w grudniu	" 4.—	" "	9 "

Poza okresem wyżej oznaczonej konsumpcji wieczornej kilowatgodzina kosztuje 25 halerzy.

Kto sobie życzy używać elektromierza dla taryfy podwójnej, winien to wyrazić w zgłoszeniu.

Rękodzielnikom i drobnym przemysłowcom Zarząd Elektrowni miejskiej może oddawać prąd po 25 halerzy za każdą przez elektromierz wykazaną kilowatgodzinę z tem ograniczeniem, że w miesiącach od kwietnia do końca września wyłączanym będzie prąd za pomocą specjalnie w tym celu ustawionych automatów od godziny 8. do 10. wieczorem, a od października do końca marca od godziny 6. do 10. wieczorem. Miejsce automatów mogą zastąpić elektromiery dla taryfy podwójnej, które w tych wypadkach będą ustawiane w ten sposób, że liczyć będą konsumpcję po 70 halerzy w miesiącach od kwietnia do końca września od godziny 8. do 10. wieczorem; od października do końca marca od godziny 6. do 10. wieczorem. Poza obrębem tej konsumpcji wieczornej kilowatgodzina kosztuje 25 halerzy. Ulga powyższej taryfy może być każdej chwili przez Zarząd Elektrowni miejskiej odwołana.

Prąd do oświetlenia klatek schodowych lub kurytarzy dostępnych bezpośrednio z ulicy liczy się po 45 halerzy za każdą przez elektromierz wykazaną kilowatgodzinę.

Prąd do oświetlenia klatek schodowych lub kurytarzy, mierzony wspólnie z prądem do oświetlenia innych ubikacji przez elektromierz dla taryfy rabatowej lub podwójnej, obliczany będzie również według taryfy rabatowej lub podwójnej.

Rabaty, udzielane przy taryfie rabatowej, nie mają zastosowania przy taryfie podwójnej, rękodzielniczej i schodowej.

§ 3. Elektromierz. Mierzenie prądu elektrycznego odbywa się za pomocą elektromierzy, których dostarcza i ustawia na miejscu wyłącznie Elektrownia miejska, wypożyczając je odbiorcom na czas ważności zgłoszenia.

Stosownie do taryfy Elektrownia miejska posiada dwa typy elektromierzy: dla taryfy rabatowej i dla taryfy podwójnej.

Elektromierz dla taryfy podwójnej posiada dwa mechanizmy miernicze, z których jeden pracuje w czasie niższej, a drugi w czasie wyższej taryfy. Przełączanie odbywa się za pomocą zegaru, nastawianego co miesiąc przez funkcyjnarusza Elektrowni miejskiej.

Wielkość i typ elektromierza oznacza Elektrownia miejska.

Miesięczny czynsz najmu za elektromierz oblicza się na podstawie następującego cennika.

a) **Za elektromierz dla taryfy rabatowej i domowego urządzenia o sprawności ogólnej:**

	lampek żarowych	płaci się miesięcznie
1 kilowata, t. j. urządzenie aż do	16	K 1.50
2 kilowatów " " " "	33	" 1.80
3 " " " " " "	50	" 2.—
5 " " " " " "	83	" 2.40
10 " " " " " "	166	" 3.—
20 " " " " " "	333	" 4.—
30 " " " " " "	500	" 5.—
50 " " " " " "	833	" 7.—

b) **Za elektromierz dla taryfy podwójnej i domowego urządzenia o sprawności ogólnej:**

1 kilowata	płaci się miesięcznie	K 3.50
2 kilowatów	" " "	" 3.60
3 " " "	" " "	" 3.70
5 " " "	" " "	" 3.90
10 " " "	" " "	" 4.50
20 " " "	" " "	" 6.—
30 " " "	" " "	" 7.—
50 " " "	" " "	" 9.—

Odczytywanie elektromierzy odbywać się będzie z początkiem lub z końcem każdego miesiąca.

Czynsz za elektromierz pobiera się miesięcznie wraz z opłatą za zużyty prąd.

Każdy zaczęty miesiąc liczy się za cały.

c) **Automatów** dla taryfy rękodzielniczej i przemysłowej dostarcza tylko Elektrownia miejska, wypożyczając je również odbiorcom na czas ważności zgłoszenia. Za wypożyczenie jednego automatu do wyłączenia prądu wraz z elektromierzem pobierany ma być taki czynsz, jak za elektromierz dla taryfy podwójnej, wykazanej w ustępie b) tego paragrafu.

d) **Za elektromierz do mierzenia prądu w klatkach schodowych i kurytarzach** przy urządzeniach wewnętrznych o sprawności do $\frac{1}{2}$ kilowata, t. j. w urządzeniach aż do 8 lampek żarowych, płaci się miesięcznie K 1.—.

Przy większej sprawności oblicza się czynsz za elektromierz, jak dla taryfy rabatowej, podanej w ustępie a) tego paragrafu.

§ 4. Zgłoszenia o połączenie. O połączenie urządzenia domowego z siecią przewodów ulicznych należy zgłaszać się pisemnie w Zarządzie Elektrowni, używając do tego przepisanych formularzy. O ile nie powierzono wykonania instalacji Elektrowni miejskiej, należy do zgłoszenia dołączyć plan instalacji, wykonany według przepisów, obowiązujących dla urządzeń domowych.

Każdy odbiorca prądu otrzyma egzemplarz „Warunków dostarczania prądu z Elektrowni miejskiej” i podpisze odpowiedni formularz, stwierdzający poddanie się tymże warunkom.

§ 5. **Urządzenie połączenia.** Połączenie z miejską siecią przewodów składa się z trzech części, a mianowicie:

- a) z **głównego połączenia** kablowego,
- b) z **doprowadzenia prądu** od złącza kablowego do elektromierza wraz z dostawą i ustawieniem elektromierza,
- c) z **wewnętrzного urządzenia**.

Ad a) **Główne połączenie kablowe** składa się z łącznika kablowego, znajdującego się pod chodnikiem ulicy, z kabla opancerzonego i ze złącza domowego, umieszczonego w murze domu i zasłoniętego zazwyczaj skrzynką blaszaną. Połączenie to wykonywa wyłącznie Elektrownia miejska i to **na własny koszt**, dostarczając zarazem 3 metrów kabla, które należy mierzyć od lecia ściany frontowej w linii ułożonego połączenia. Połączenie o długości większej niż 3 metrów wykonywa również wyłącznie Elektrownia miejska licząc **nadwyżkę** w długości kabla **na koszt odbiorcy** z tem zastrzeżeniem, że i ta nadwyżka w długości kabla pozostanie w posiadaniu Elektrowni miejskiej i jej tylko przysługuje prawo korzystania z połączenia i z przyłączania do niego nowych odbiorców.

Naprawy głównego połączenia kablowego wykonywa Elektrownia miejska na koszt własny, o ile nie zostały takowe spowodowane uszkodzeniem wewnętrznego urządzenia, niekorzystnymi warunkami miejscowymi, złośliwym uszkodzeniem, samowolną manipulacją i niedbalstwem odbiorcy prądu lub osób trzecich, do Zarządu Elektrowni miejskiej nie należących.

Ad b) **Doprowadzenie prądu** jest połączeniem złącza domowego z poszczególnymi elektromierzami. Doprowadzenie to wykonywa i ustawia elektromierze tylko Elektrownia miejska **na koszt odbiorcy**, zgłaszającego się o pobór prądu. Elektrowni miejskiej służy w każdym razie prawo korzystania z tego doprowadzenia do połączenia innych odbiorców, w tym lub w sąsiednich domach się znajdujących, tak długo, póki wogóle jakiegokolwiek urządzenie elektryczne, dawniej do tego doprowadzenia przyłączone, używanem będzie.

Koszt potrzebnych przeróbek ponosi nowo zgłaszający się odbiorca prądu. Naprawy doprowadzenia prądu wykonywa Elektrownia miejska w przeciągu jednego roku, licząc od dnia puszczenia instalacji w ruch, na własny koszt, pod warunkami, podanymi w ustępie *ad a* tego paragrafu. Późniejsze naprawy również ma prawo wykonać tylko Elektrownia miejska i to na koszt tego odbiorcy prądu, który żądał naprawy.

Ad c) **Wewnętrzne urządzenie** stanowią wszystkie przewody i aparaty od elektromierza do poszczególnych lamp, zaciisków, motorów i wogóle wszystkich aparatów, prąd zużywających. Wewnętrzne urządzenie wykonywa Elektrownia miejska **na koszt odbiorcy** prądu, może je jednak również wykonać i inny koncesyonowany przedsiębiorca.

Naprawy urządzenia wewnętrznego wykonywa Zarząd Elektrowni miejskiej na koszt odbiorcy prądu, może je jednak wykonać także inny koncesyonowany przedsiębiorca.

Odbiorca powinien dbać o to, aby Elektrownia miejska nie doznawała przeszkód w pracach, podjętych celem dokonania całego połączenia.

Miejsce połączenia, przekrój przewodników i wielkość bezpieczników oznacza wyłącznie Elektrownia miejska.

Dalsze przepisy co do urządzeń wewnętrznych zawiera § 7. niniejszych warunków.

§ 6. **Koszta połączenia.** Koszta urządzenia połączenia, o ile takowe nie będzie po myśli § 5. wykonaniem bezpłatnie, zostaną obliczone na podstawie zużytego materiału i czasu roboczego według obowiązującego cennika.

Koszta te płaci odbiorca w trzech ratach, a mianowicie:

$\frac{1}{3}$ kosztów, obliczonych na podstawie przybliżonego kosztorysu, przed rozpoczęciem robót,

$\frac{1}{3}$ przed puszczeniem w ruch instalacji, resztę w 30 dni po doręczeniu rachunku.

Na żądanie należy złożyć całą należność za połączenie, obliczoną na podstawie kosztorysu, z góry w kasie Elektrowni miejskiej.

Dokładne obliczenie należności nastąpi po ukończeniu robót. W razie gdyby należność przekroczyła kosztorys, odbiorca obowiązany jest dopłacić nadwyżkę.

§ 7. **Urządzenia wewnętrzne.** Wykonania urządzeń wewnętrznych podejmuje się Elektrownia miejska na rachunek odbiorcy. Mogą je także wykonywać inni koncesyonowani przedsiębiorcy.

Urządzenia wewnętrzne, powierzone prywatnym instalatorom, mogą być wykonane li tylko na podstawie planu, zatwierdzonego przez Zarząd Elektrowni miejskiej. Plan ten należy złożyć przy zgłoszeniu w biurze Elektrowni, gdzie pozostaje dla kontroli podczas wykonania i odbioru dotyczącego urządzenia.

Rozpoczęcie robót należy zgłosić w Zarządzie Elektrowni, używając do tego przepisanych formularzy. Wykonanie musi pod każdym względem odpowiadać obowiązującym przepisom.

Celem przekonania się o ściśle zastosowaniu tych przepisów, każde urządzenie wewnętrzne będzie zbadane przez wyznaczonych do tego celu funkcyjaryuszów Elektrowni miejskiej w jak najkrótszym czasie.

Funkcyjaryusze Elektrowni miejskiej mają w każdym czasie wolny dostęp do lokali, w których wykonywują się roboty instalacyjne.

§ 8. **Badanie urządzeń domowych.** O ukończeniu robót przy urządzeniu domowym należy zawiadomić Zarząd Elektrowni miejskiej pisemnie na formularzu, do tego celu przeznaczonym, i zażądać oznaczenia dnia i czasu dla zbadania instalacji na miejscu oraz udzielenia pozwolenia na używanie urządzenia.

Do atrybucyi Zarządu Elektrowni miejskiej należy:

a) Rozpatrzenie i zatwierdzenie planu instalacji, poruczonej prywatnemu przedsiębiorcy, dozór nad wykonaniem tejże i zbadanie po wykonaniu, celem puszczenia prądu. Za te czynności nie pobiera się żadnej opłaty.

b) Jeżeliby się jednak przy pierwszym badaniu okazało, że wykonane urządzenie nie odpowiada obowiązującym przepisom, to przedsiębiorca (instalator) musi wykonać potrzebne poprawki, a następnie zażądać ponownego zbadania przez Zarząd Elektrowni miejskiej.

Ta druga próba (a względnie i następne) jest płatną. Koszta, policzone przez Zarząd Elektrowni, ponosi instalator.

c) Jeżeliby odbiorca prądu zażądał kiedykolwiek później interwencji Elektrowni miejskiej, celem ponow-

nego zbadania urządzenia, wykonanego przez prywatnego instalatora, Elektrownia uczyni temu zadość za wynagrodzeniem.

d) Wynagrodzenie, w przypadkach pod b) i c) wymienione, w formie rachunku polikwidowane, wynosić będzie: za każdą godzinę (lub część godziny) zajęcia technika i instalatora 2 korony, za godzinę pomocnika (lub jej część) 1 koronę. Przy badaniach pod lit. b) wymienionych, taksa nie może jednak wynosić mniej niż 10 koron.

Nadzór i zbadanie instalacji przez Elektrownię miejską nie uwalnia instalatora prywatnego od odpowiedzialności, przyjętej przez niego wobec właściciela lub odbiorcy prądu, za zgodne z przepisami i nienaganne wykonanie robót i dostaw potrzebnych do instalacji, a Elektrownia miejska nie bierze na siebie z tego tytułu żadnej odpowiedzialności.

Po zakończeniu rewizji instalacji może nastąpić puszczenie jej w ruch.

§ 9. **Dozór nad urządzeniami domowymi.** Elektrownia miejskiej służy prawo dozoru instalacji elektrycznych, połączonych z siecią miejską, oraz badania od czasu do czasu stanu elektromierzy, przewodów, aparatów itp. W tym celu należy dozwolić przystępu do odnośnych ubikacji upoważnionym do tego funkcjonariuszom. W razie niebezpieczeństwa przystęp do głównych połączeń może być przez funkcjonariuszy Elektrowni miejskiej siłą otwarty.

§ 10. **Zmiany w urządzeniach domowych.** Każdą zmianę urządzenia domowego należy przed wykonaniem zgłosić w Zarządzie Elektrowni miejskiej w sposób, ustanowiony dla nowych instalacji.

§ 11. **Reklamacye z powodu wadliwości elektromierzy.** Gdyby zaszyły wątpliwości co do dokładnego funkcjonowania elektromierza, zbada go Elektrownia miejska na pisemne żądanie odbiorcy. Jeżeli badanie wykaze różnicę większą niż 5% na korzyść lub niekorzyść odbiorcy, wtedy kosztu tego badania ponosi Elektrownia miejska, a powstała różnica w spotrzebowaniu prądu w ostatnim miesiącu zostanie uwzględniona przy następnym rachunku.

Jeżeli stwierdzona różnica wskazań elektromierza nie przenosi 5%, kosztu badania ponosi odbiorca.

Gdyby elektromierz stanął, natenczas spotrzebowanie prądu za cały czas niedziałania elektromierza obliczy się według uznania Zarządu Elektrowni miejskiej, albo na podstawie spotrzebowania prądu w tym samym miesiącu poprzedniego roku, lub na podstawie średniej spotrzebowania poprzedzającego i następnego miesiąca. W ostatnim wypadku wystawi Zarząd Elektrowni miejskiej tymczasowy rachunek, który należy zapłacić, a ostateczne obliczenie nastąpi w miesiącach następnych.

Za zbadanie elektromierza, przedsiębrane bez pisemnego żądania odbiorcy, nie liczy się żadnych kosztów.

§ 12. **Zawiadomienia i środki bezpieczeństwa w wypadkach nieprawidłowego funkcjonowania urządzeń domowych.** Skoro tylko odbiorca dostrzeże nieprawidłowe funkcjonowanie urządzenia domowego, obowiązany jest zawiadomić natychmiast o tem Zarząd Elektrowni miejskiej. Przy dostrzeżeniem rozgrzaniu drutów, wyłączników i t. p. należy dane odgałęzienia oddzielić przy pomocy odnośnego wyłącznika lub przy pomocy wyłącznika głównego.

W żadnym razie Elektrownia miejska nie odpowiada za wadliwe działanie aparatów i spowodowaną wskutek tego przerwę w dostarczaniu prądu.

§ 13. **Uiszczanie należitości.** Należitość za prąd, za wypożyczenie elektromierzy i innych przedmiotów, za wykonanie głównego połączenia, doprowadzenia prądu i wewnętrznego urządzenia, jako też wszelkie inne niewymienione płatne należitości należy uiszczać na podstawie rachunku w kasie Elektrowni miejskiej, lub na ręce jej inkasenta albo też przez pocztową Kasę oszczędności.

Doręczenie rachunku uważa się za upomnienie o zapłatę.

Należitości, policzone za prąd i wynajem elektromierzy, mają wpłynąć najpóźniej do 8-miu a inne należitości do dni 30-tu, licząc od dnia doręczenia rachunku, w przeciwnym razie służy Zarządowi Elektrowni miejskiej prawo natychmiastowego wyłączenia prądu bez dalszego upomnienia o zapłatę. Niewykonanie powyższego rygору nie nadaje odbiorcy prawa do żądania dalszego używania prądu, jeżeli nadal zalegać będzie z płatną należitością. Niewpłacone kwoty będą ściągane w drodze, wskazanej przez ustawę, wraz z odsetkami zwłoki po 6% od dnia doręczenia rachunku.

Elektrownia miejska może wedle swego uznania żądać od konsumentów stosownej kancy na zabezpieczenie zapłaty wszelkich należitości oraz na zabezpieczenie zwrotu wypożyczonego elektromierza lub innego przedmiotu w nieuszkodzonym stanie. Kaucya ta może być użytą na pokrycie strat, wyniknąć mogących ze stosunku Elektrowni do odbiorcy.

Należitość za ponowne włączenie odbiorcy wynosi każdorazowo K 5.—.

§ 14. **Przyłączenie istniejących urządzeń elektrycznych.** Istniejące już urządzenia mogą być na powyżej wymienionych warunkach przyłączone do sieci Elektrowni miejskiej. Urządzenie przełączników do złączenia własnej elektrowni i miejskiej sieci z domową instalacją jest niedozwolonem.

§ 15. **Przerwanie połączenia.** Elektrownia miejska ma prawo natychmiast zerwać umowę i przerwać połączenie:

1) jeżeli odbiorca prądu nie zachowuje niniejszych przepisów, lub przedsięwzięcie jaką zmianę istniejącej instalacji bez poprzedniego zezwolenia Elektrowni miejskiej;

2) jeżeli nie stara się o utrzymanie w należytych porządku przewodów, aparatów i elektromierzy, będących własnością Elektrowni miejskiej, i nie ochrania ich od uszkodzeń;

3) jeżeli nie uiszcza płatnych należitości;

4) jeżeli wytwarza sam albo pobiera prąd od kogo innego, a nie z Elektrowni miejskiej;

5) jeżeli funkcjonariuszom Elektrowni miejskiej wzbrania przystępu (lub go uniemożliwia) do elektromierzy, przewodów, aparatów i t. d.

Tylko Elektrowni miejskiej służy prawo puszczenia prądu do instalacji lub przerwania go.

Jeżeli odbiorca życzy sobie zastanowić trwale pobieranie prądu, w takim razie jest obowiązany zawiadomić o tem Elektrownię miejską przynajmniej na 8 dni naprzód.

Elektrownia miejska nie bierze na siebie odpowiedzialności za skutki przerwania lub czasowego niedostarczania prądu albo z powodu niedostatecznego jego

napięcia. Elektrownia miejska może odmówić dostarczenia prądu elektrycznego, połączenia instalacji wewnętrznej z siecią miejską lub przywrócenia zaniechanego lub wyłączonego połączenia, jeżeli ma do tego uzasadnione powody.

§ 16. Odpowiedzialność odbiorcy. Odbiorca odpowiada w pierwszej linii za wszelkie uszkodzenia elektromierza, kabli, połączeń, złącza głównego i wogóle wszelkich urządzeń, będących własnością Elektrowni miejskiej.

Zabronionem jest zrywanie plomb i otwieranie aparatów jako też dopuszczanie do nich osób, nie należących do personelu Elektrowni miejskiej i nie mogących się wylegitymować upoważnieniem ze strony Zarządu tejże.

Gdyby się okazało, że urządzenie, będące własnością Elektrowni, zostało samowolnie lub tylko przez niedbalstwo uszkodzonem, w takim razie odbiorca ponosi koszt naprawy, a osądzenie natury i powodu uszkodzenia należy do kompetencji Elektrowni miejskiej.

Odbiorca jest odpowiedzialnym za zużycie prądu, wykazane przez elektromierz, aż do upływu terminu wypowiedzenia pobierania prądu.

§ 17. Spory. Wszelkie spory, wynikłe między Zarządem Elektrowni miejskiej a odbiorcą prądu lub dłużnikiem za wykonane roboty i dostarczone materiały, rozstrzyga Komisya elektryczna, odbiorca zaś obowiązkuje się przez przyjęcie niniejszych warunków, nie udawać się na drogę sądową tak długo, póki Komisya elektryczna swego zdania w danej sprawie nie wypowie. Jeżeliby Komisya elektryczna w przeciągu trzech miesięcy od dnia wniesienia zażalenia swego zdania nie wypowiedziała, lub gdyby odbiorca nie chciał na zdaniu tem poprzestać, w takim razie służy mu prawo udać się na drogę sądową.

§ 18. Zmiana przepisów. Wszelkie późniejsze zmiany niniejszych warunków, o ile chodzi o stosunek Zarządu Elektrowni do odbiorców i osób trzecich, obowiązują z chwilą ogłoszenia.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 52534/08

III. a.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat zwraca uwagę, że z dniem 1. lipca b. r. nabiera mocy obowiązującej rozporządzenie c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1908 r. L. 83 Dz. u. p., którym **zabroniono używania dawnej waluty austriackiej** w stosunkach między kupcami i przemysłowcami a publicznością.

Rozporządzenie to opiewa:

Z uwagi na niedogodności, wynikające z używania dawnej waluty austriackiej obok waluty koronowej w stosunkach z publicznością, oraz z uwagi na niejednokrotne nadużycia, które pojawiły się w tej mierze, zabrania się ze względu na rozporządzenie cesarskie z dnia 21. września 1899 r., Dz. u. p. Nr. 176, część III., którym wprowadzono z dniem 1. stycznia 1900 r. walutę koronową jako wyłączną walutę krajową w miejsce dotychczasowej waluty austriackiej, liczenia w walucie austriackiej w stosunkach między kupcami i przemysłowcami a publicznością. Również nie można w przyszłości podawać cen w walucie austriackiej ani w ofertach, rachunkach, fakturach, taryfach cen, cennikach, ogłoszeniach i obwieszczeniach publicznych, ani też w oknach sklepowych, na wystawach, targach i t. p.

Do przekroczeń zakazu tego stosują się postanowienia karne rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857 r. Dz. u. p. Nr. 198.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem 1. lipca 1908 r.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 23. czerwca 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 47692/08.

I.

OBWIESZCZENIE.

Coraz częściej się zdarza, że właściciele, względnie stróże realności, w których znajdują się doły kloaczne, dopiero w ostatniej chwili, gdy dół już jest zapełniony, czynią **zgłoszenia**, o wywóz nieczystości kałowych, do-

magając się natychmiastowego wykonania, co staje się główną przeszkodą w należytem uregulowaniu wykonywania czynności czyszczenia dołów kloacznych tak ze szkodą właścicieli realności, jak i miejskiego Zakładu czyszczenia miasta.

Magistrat przypomina przeto przepis § 3. rozporządzenia Magistratu z dnia 30. listopada 1885 r. L. 29878 Dz. rozp. m. Krakowa L. 27 z r. 1885, wydanego w sprawie czyszczenia dołów kloacznych i kanałów w mieście Krakowie, wedle którego o wyczyszczenie dołów kloacznych lub zlewnych powinien właściciel realności lub stróż domu **zgłosić się najmniej na 14 dni przed faktyczną potrzebą czyszczenia**, i wzywa wszystkich PP. Właścicieli i Administratorów realności, by tego przepisu ściśle przestrzegali i dopilnowali, aby ze zgłoszeniami o potrzebie czyszczenia dołów do ostatniej chwili, t. j. aż dół kloaczny zostanie zupełnie wypełnionym, nie zwlekano, lecz aby zgłoszenia te co najmniej na 14 dni przed faktyczną potrzebą skuteczniano.

Zgłoszenia winny się odbywać w myśl § 3. powołanego wyżej rozporządzenia Magistratu z dnia 30. listopada 1885 r. L. 29878 zapomocą wypełnienia odnośnej kartki drukowanej, gdzie ma być dokładnie podany hipoteczny i oryentacyjny numer domu, dzielnica i ulica, czy plac, przy którym się dom znajduje; również podać należy dokładnie, czy ma być czyszczony kanał, czy dół kloaczny lub zlewny i ile takowych.

Drukowane kartki powyższe, których dostać można w Kasie miejskiej, u pp. Komisarzy obwodowych, tudzież w miejskim Zakładzie czyszczenia miasta, należy wypełnione i podpisane, należy składać (zamiast, jak to miało miejsce dotąd, przez wrzucenie do skrzynki w gmachu Magistratu) w biurze miejskiego Zakładu czyszczenia miasta, znajdującem się w strażnicy pożarnej przy ul. Kolejowej w parterze na lewo, w czasie od godziny 8. rano do 8. wieczór w dni powszednie, od 8. do 12. zaś przed połud. w niedziele i święta, gdzie wydawane będą potwierdzenia zgłoszenia.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 25. czerwca 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 53700/08.

I.

OBWIESZCZENIE.

Z powodu budowy kanału w ulicy Floryańskiej, która się rozpocznie z dniem 1. lipca 1908 r. i przeprowadzoną będzie w trzech partyach: od Rynku do wylotu ul. św. Tomasza, od wylotu ul. św. Tomasza do wylotu ul. św. Marka i od wylotu ul. św. Marka do wylotu ul. Pijarskiej, zostanie wszelki ruch kołowy na całej przestrzeni ulicy Floryańskiej z dniem rozpoczęcia robót wstrzymany.

Ruch wozów kolei elektrycznej będzie przez cały czas trwania budowy zupełnie wstrzymany na partyach ulicy, budową zajętych, a utrzymany na partyach, budową nie zajętych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 26. czerwca 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

WYKAZ

zmian w policzbowaniu domów w ulicy Rakowickiej
od L. 11 do 27.

L. bieżąca	Liczba porządkowa			Nazwisko właściciela	Liczba wykazu hipotecznego
	dawna	nowa	spisowa		
1	—	11	333	Samuel Löbenheim i Michał Margulies	2205
2	11	13	110	Federowicz Adam	1200
3	13	15	111	Opidowicz Maciej i Józefa <i>Narożnik ul. Topolowej.</i>	1201
4	15	17	250	Kornreich Julia	1882
5	17	19	214	Dr. Mączka Tomasz	1888
6	19	21	117	Frisch Abraham i Helena	1207
7	21	23	116	Dettloffówna Otylia Łucya Władysława 3 im.	1206
8	23	25	20	Gmina m. Krakowa <i>Narożnik ul. Lubomirskiego</i>	1112
9	25	27	232	Schronisko fundacyi Ks. Aleksandra Lubomirskiego dla zaniedbanych chłopców w Krakowie	2013

Zestawiono w Budownictwie miejskiem.

Kraków, dnia 27. czerwca 1908 r.

Dyrektor Budownictwa miejskiego:
w z. *Świerzyński* m. p.

WYKAZ

zmian w policzbowaniu domów w ulicy Siemiradzkiego
od L. 3 do 15.

L. bieżąca	Liczba porządkowa			Nazwisko właściciela	Liczba wykazu hipotecznego
	dawna	nowa	spisowa		
1	—	3	345	Władysław Kleinberger	
2	3	5	339	Gwiazdomorska Marya	861
3	5	7	208	Mikuszewska Helena	1944
4	7	9	183	Radwańska Ewl. Matylda Fryde. 3 im. z Skwierczyńskich	2071
5	9	11	223	Hołubowicz Kaz. i Florentyna	2074
6	11	13	233	Świderska Slepowron Marya i Julia Alina Józefa	2073
7	13	15	249	Schmidt Aleksandra, Henryk i Ludwika	2160

Zestawiono w Budownictwie miejskiem.

Kraków, dnia 27. czerwca 1908 r.

Dyrektor Budownictwa miejskiego:
w z. *Świerzyński* m. p.

WYKAZ

zmian w policzbowaniu domów w ulicy Straszewskiego
od L. 8 do 12.

L. bieżąca	Liczba porządkowa			Nazwisko właściciela	Liczba wykazu hipotecznego
	dawna	nowa	spisowa		
1	—	8	—	Zygmunt Schrager	2666
2	8	9	19	Markheim Markus Perec i Berta vel Brncha	2423
3	9	10	18	Zahler Zofia	531
4	10	11	172	Gorayska Helena z hr. Sołtyków <i>Narożnik placu Groble</i>	2567
5	11	12 13	6	C.k. Gimnazjum św. Anny	2208

Zestawiono w Budownictwie miejskiem.

Kraków, dnia 27. czerwca 1908 r.

Dyrektor Budownictwa miejskiego:
w z. *Świerzyński* m. p.

WYKAZ

liczb domów przy ulicy Montelupich.

L. bieżąca	L. porządk.	Nazwisko właściciela	L. bieżąca	L. porządk.	Nazwisko właściciela
		Droga ku mostowi w ul. Warszawskiej			
		Narożnik ul. Warszawskiej			
		Droga do baraków koszarowych c. i k. Inżynierii wojkowej			
1	1	a. i k. Batalion pionierów	1	(2)	p. l. 14 ul. Warszawska
2	3	Budynki wojskowe	2	(4)	p. l. 42 ul. Szlak
3	5		3	(6)	p. l. 2 ul. Helelów
4	7	a. i k. Sąd garnizonowy i c. i k. Sąd obrony krajowej	4	8	Domek c. i k. starszego zawiadowcy budowli wojskow.
Droga c. k. Kolei żel. państw. zamyka tę ulicę.					

Zestawiono w Budownictwie miejskiem.

Kraków, dnia 14. grudnia 1907.

Dyrektor Budownictwa miejskiego:
w z. *Świerzyński* m. p.

Mianowania urzędników i służby.

Prezydent miasta na zasadzie §§ 56. i 89. statutu gminnego zamianował:

1) **Karola Konińskiego**, dotychczasowego weterynarza miejskiego w XI. klasie rangi, weterynarzem miejskim w X. klasie rangi z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem w kwocie 768 kor. rocznie, oraz z prawem do 3 trzyleci po 200 kor. i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 200 kor. po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3. czerwca 1908 L. 256/08/pr.).

2) **Eustachego Hałacińskiego**, asystenta miejskiego Wydziału obrachunkowego, adjunktem młodszym miejskiego Wydziału obrachunkowego w X. klasie rangi z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem 768 kor. rocznie, prawem do 3 trzyleci po 200 kor. i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 200 kor. po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3. czerwca 1908 L. 251/08/pr.).

3) **Jana Kowalewskiego**, dotychczasowego asystenta miejskiego Wydziału obrachunkowego, adjunktem

młodszym miejskiego Wydziału obrachunkowego w X. klasie rangi z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem 768 kor. rocznie, oraz prawem do 3 trzyleci po 200 kor. rocznie i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 200 kor. rocznie po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 24. czerwca 1908 L. 296/08/pr.).

4) **Maryana Felińskiego**, dotychczasowego praktykanta miejskiego Wydziału obrachunkowego, asystentem miejskiego Wydziału obrachunkowego w XI. klasie rangi z płacą roczną 1600 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 576 kor., prawem do 3 trzyleci po 200 kor. rocznie i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 200 kor. rocznie po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 24. czerwca 1908 L. 291/08/pr.).

5) **Jana Wągę**, dotychczasowego praktykanta miejskiego Wydziału obrachunkowego, asystentem miejskiego Wydziału obrachunkowego w XI. klasie rangi z płacą roczną 1600 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 576 kor., oraz prawem do 3 trzyleci po 200 kor. rocznie i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 200 kor. rocznie po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 24. czerwca 1908 L. 293/08/pr.).

6) **Tadeusza Seiferta**, dotychczasowego praktykanta miejskiego Wydziału obrachunkowego, nadetatowym asystentem miejskiego Wydziału obrachunkowego w XI. klasie rangi z płacą roczną 1600 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 576 kor., prawem do 3 trzyleci po 200 kor. rocznie i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego w kwocie 200 kor. rocznie po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 24. czerwca 1908 L. 292/08/pr.).

7) **Tadeusza Kwapniewskiego**, dotychczasowego dyetaryusza miejskiego Wydziału obrachunkowego, praktykantem miejskiego Wydziału obrachunkowego w XI. klasie rangi z płacą roczną 1200 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 384 kor., oraz prawem do 3 trzyleci po 150 kor. rocznie, do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 50 kor. po przebyciu 16 lat służby w tym samym stopniu rangi i do takiegoż dodatku w kwocie 200 kor. rocznie po 20 latach służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 24. czerwca 1908 L. 295/08/pr.).

8) **Józefa Porębskiego**, dotychczasowego dyetaryusza miejskiego Wydziału obrachunkowego, praktykantem miejskiego Wydziału obrachunkowego w XI. klasie rangi z płacą roczną 1200 kor., kwaterowem 384 kor. rocznie, prawem do 3 trzyleci po 150 kor., do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 50 kor. po 16 latach służby w tym samym stopniu rangi i do takiegoż dodatku w kwocie 200 kor. rocznie po 20 latach służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 24. czerwca 1908 L. 294/08/pr.).

9) **Alfreda Waliczka**, dotychczasowego dyetaryusza miejskiego Wydziału obrachunkowego, praktykantem miejskiego Wydziału obrachunkowego w XI. klasie rangi z płacą roczną 1200 kor., kwaterowem 384 kor. rocznie, prawem do 3 trzyleci po 150

kor., do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 50 kor. rocznie po 16 latach służby w tym samym stopniu rangi i takiegoż dodatku w kwocie 200 kor. rocznie po 20 latach służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 24. czerwca 1908 L. 297/08/pr.).

10) **Jana Obidowicza**, dotychczasowego młodszego brandmistrza miejsk. straży pożarnej, brandmistrem miejskiej straży pożarnej w X. klasie rangi z płacą roczną 2200 kor., prawem do 3 trzechleci po 200 kor. rocznie i prawem do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 200 kor. rocznie po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi, z mieszkaniem w naturze, opałem i oświetleniem w koszarach straży pożarnej oraz z umundurowaniem. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 4. czerwca 1908 L. 31117/08/pr.).

11) **Tadeusza Żołdaniego**, dotychczasowego sierżanta miejskiej straży pożarnej, młodszym brandmistrem miejskiej straży pożarnej w XI. klasie rangi z płacą roczną 1600 koron, prawem do 3 trzechleci po 200 kor. rocznie i prawem do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 200 kor. rocznie po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi, z mieszkaniem w naturze, opałem i oświetleniem w koszarach straży pożarnej oraz z umundurowaniem. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 4. czerwca 1908 L. 31116/08/pr.).

12) **Jana Króla**, dotychczasowego starszego pompiera miejskiej straży pożarnej, sierżantem miejskiej straży pożarnej z płacą roczną 1200 kor., mieszkaniem w naturze, opałem i oświetleniem w koszarach straży pożarnej oraz z umundurowaniem. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 4. czerwca 1908 r. L. 31115/08/pr.).

13) **Franciszka Włodka**, dotychczasowego praktykanta miejskiej straży pożarnej, pompierem II. klasy miejskiej straży pożarnej z płacą roczną 720 kor., umundurowaniem, wspólnem mieszkaniem w koszarach straży pożarnej, opałem i oświetleniem. (Dekret Prezydium Magistratu z d. 4. czerwca 1908 L. 31113/08/pr.).

14) **Franciszka Mikosza**, dotychczasowego fornała miejskiego zakładu czyszczenia miasta, fornałem miejskiej straży pożarnej z płacą roczną 720 kor., dodatkiem na mieszkanie 120 kor. rocznie i umundurowaniem. (Dekret Prezydium Magistratu z d. 4. czerwca 1908 L. 29467/08/pr.).

15) **Karola Konopaska** praktykantem miejskiej straży pożarnej z płacą roczną 600 kor., umundurowaniem, wspólnem mieszkaniem w koszarach straży pożarnej, opałem i oświetleniem. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 4. czerwca 1908 r. L. 31111/08/pr.).

16) **Józefa Kopfa** praktykantem miejskiej straży pożarnej z płacą roczną 600 kor., umundurowaniem, wspólnem mieszkaniem w koszarach straży pożarnej, opałem i oświetleniem. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 4. czerwca 1908 r. L. 31111/08/pr.).

17) **Józefa Rudnika**, dotychczasowego zastępcę tercyana, pacholkiem miejskim z płacą roczną 650 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 250 kor., oraz prawem do 3 pięcioleci po 50 kor. (Dekret Prezydium Magistratu z dnia 12. czerwca 1908 L. 270/08/pr.).

Po myśli § 4. rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych, oraz wyznań i oświaty z 15. marca 1875 L. 12944, ogłoszonego rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z 14. września 1876 Dz. u. kr. Nr. 55/76, Prezydent miasta zamianował p. **Pinkusa Menaschego**, prowadzącego metryki izraelskie w Zatorze, zastępcą prowadzącego metryki izraelskie w Krakowie a to prowizorycznie na rok jeden, poczem w razie odpowiedniego zachowania się i kwalifikacyi zamianowany będzie stałym zastępcą. Obowiązkiem mianowanego będzie wyręczać Prowadzącego metryki w wypadkach jego przeszkodzenia lub w razie opróżnienia posady aż do ponownego jej obsadzenia. (Dekret Prezydium Magistratu z 3. lipca 1908 L. 55424/08/pr.).

PRZEPISY

dotyczące plac i stosunków służbowych funkcyjaryuszy Administracyi akcyzy w Krakowie*).

ROZDZIAŁ I.

Zakres działania Administracyi akcyzy i Komisji administracyjnej.

§ 1. Administracya akcyzy i myta rogatekowego w Krakowie jest samoistnym organem miejskim, zajmującym się poborem dzierżawionego od c. k. Rządu państwowego podatku spożywczego, dodatków i opłat gminnych spożywczych, oraz opłat mytniczych.

Administracya akcyzy zajmuje się nadto zarządem zakładów miejskich: rzeźni i targowicy w Krakowie, oraz kontumacyi w Prądniku Białym.

§ 2. Naczelnika Administracyi mianuje Rada miejska z pośród grona konceptowych urzędników Magistratu na wniosek Prezydenta miasta.

Siły konceptowe, z których jedna w miarę potrzeby zastępuje naczelnika Administracyi, dalej urzędników rachunkowych przydziela z grona urzędników Magistratu i Wydziału rachunkowego miejskiego Prezydent miasta.

§ 3. Naczelnik Administracyi zawisły jest bezpośrednio od Prezydenta miasta, następnie od Komisji administracyjnej i Rady miejskiej, które są organami uchwalającymi i kontrolującymi stosownie do postanowień statutu miejskiego.

§ 4. Kontrolę rachunkową nad Administracyą akcyzy sprawuje Wydział rachunkowy miejski.

§ 5. Celem uproszczenia administracyi zakładów, pozostających pod zarządem Administracyi akcyzy i myta rogatekowego, Rada miejska przelała na podstawie § 82. statutu miejskiego na Komisję administracyjną aż do odwołania te prawa i atrybucye, § 60-tym sobie zastrzeżone, które mają zastosowanie przy prowadzeniu dzierżawy c. k. podatku spożywczego, przy poborze dodatków i opłat gminnych spożywczych, oraz przy administrowaniu rzeźnią, targowicą i zakładem kontumacyjnym z wyłączeniem:

*) Uchwalone dnia 5. lipca 1907 na wspólnem posiedzeniu Sekcyi prawniczej i Komisji administracyjnej, obradujących w zastępstwie pełnej Rady miejskiej.

- a) ustanawiania i regulowania dodatków i opłat gminnych, na fundusz miejski pobierać się mających;
- b) nabywania, pozbywania lub obciążania nieruchomości;
- c) uchwalania wszelkich pożyczek na cele rozszerzenia zakładów;
- a) uchwalania wszelkich inwestycji, o ile przekraczają w ciągu jednego roku kwotę 25.000 kor.;
- e) zatwierdzania corocznych sprawozdań i zamknięć rachunkowych;
- f) czynienia zmian w postanowieniach rozdziału VI, VII. i VIII. niniejszych przepisów.

§ 6. Komisya administracyjna składa się z 10 radców miejskich, przez Radę miejską wybranych, i obraduje pod przewodnictwem Prezydenta miasta lub tegoż zastępcy.

ROZDZIAŁ II.

Podział, stopnie i charakter służbowy funkcyonaryuszy akcyzowych.

§ 7. Funkcyonaryusze akcyzowi dzielą się na dwie kategorie, t. j. na straż i urzędników.

W straży rozróżnia się następujące stopnie i ich nazwy:

Stopień X.	Strażnik.
" IX.	Zastępca nadstrażnika.
" VIII.	Nadstrażnik.
" VII.	Przewodnik.
" VI.	Respcyent.
Pomiędzy urzędnikami zaś:	
Stopień V.	Asystent.
" IV.	Poborca.
" III.	Kontrolor.
" II.	Starszy kontrolor.
" I.	Inspektor.

Praktykanci akcyzowi, lekarz i służba pomocnicza nie należą do żadnego ze stopni służbowych.

§ 8. Funkcyonaryusze akcyzowi, jako funkcyonaryusze miejscy, spełniający obowiązki urzędowe, wynikające z własnego zakresu działania Gminy, mają charakter funkcyonaryuszy publicznych.

ROZDZIAŁ III.

Warunki przyjęcia do służby akcyzowej.

§ 9. Warunki uzyskania posady urzędnika akcyzowego są następujące:

- a) ukończony 19-ty a nie przekroczony 35-ty rok życia;
- b) należyte zdrowie;
- c) nieskazitelność i godność zaufania;
- d) ukończenie co najmniej 4 klas gimnazjalnych lub realnych, albo też studia, dające takie samo mniej więcej wykształcenie;
- e) świadectwo ze złożonego z pomyślnym wynikiem egzaminu z rachunkowości państwowej lub specjalnego kursu, urządać się mającego dla urzędników akcyzowych, któryby obejmował między innymi także wykłady z rachunkowości. Świadectwo to, względnie egzamin, złożone być mogą już po wstąpieniu do służby akcyzowej, w każdym jednak razie przed uzyskaniem stopnia urzędnika.

W godnych uwzględnienia wypadkach może Komisya administracyjna udzielać ulg co do kwalifikacyi i wieku wstąpienia do służby.

§ 10. Wstępujący do służby urzędniczej otrzymuje w zasadzie miejsce praktykanta akcyzowego i nie pobiera płacy, lecz tylko adjutum w wysokości, osobną uchwałą ustanowionej, oraz umundurowanie.

Po roku odbytej nienagannie praktyki może praktykant akcyzowy starać się o posadę urzędnika, winien jednak złożyć egzamin ze znajomości:

- a) ustaw i rozporządzeń, odnoszących się do zaprowadzenia i poboru podatku spożywczego;
- b) ustaw i rozporządzeń, odnoszących się do ustanowienia i poboru opłat mytniczych;
- c) instrukcyi i przepisów służbowych.

§ 11. Komisya egzaminacyjna dla urzędników składa się z Prezydenta miasta lub tegoż zastępcy jako przewodniczącego, jednego Radcy miejskiego, delegata Komisji administracyjnej i Naczelnika Administracyi akcyzy.

§ 12. Starający się o posadę przy straży akcyzowej winien wykazać się:

- a) że ma skończonych lat 19, a nie przekroczył lat 35-ciu;
- b) należytem zdrowiem;
- c) że umie czytać, pisać i rachować. Osoby, karane za zbrodnie lub przekroczenia, z chęci zysku pochodzące, nie będą przyjmowane.

§ 13. Po pół roku nienagannej służby może strażnik starać się o posadę wyższej rangi, winien jednak złożyć z pomyślnym wynikiem egzaminu ze znajomości taryfy akcyzowej i mytniczej, oraz sposobu jej zastosowania. Zanim jednak posada wyższa udzieloną będzie aspirantowi, tymczasowo otrzyma odznakę tytularnego zastępcy.

§ 14. Komisya egzaminacyjna dla nadstraży składa się z Radcy miejskiego delegata Komisji administracyjnej, jako przewodniczącego, Naczelnika Administracyi akcyzy i Inspektora straży.

§ 15. Z wyniku egzaminów wewnętrznych spisuje się protokół, przyczem Komisya egzaminacyjna oznacza stopnie kwalifikacyi kandydata.

Stopnie te są: 1. bardzo dobry, 2. dobry, 3. dostateczny i 4. niedostateczny.

§ 16. Posiadający wyższe kwalifikacye, niż przepisane w § 12., mogą otrzymać od razu odznakę tytularnego zastępcy i po odbyciu półrocznej praktyki, oraz po złożeniu przepisanego w § 13. egzaminu, starać się o posadę wyższą.

§ 17. Funkcyonaryusze akcyzowi, przyjęci do służby przed wejściem w życie niniejszych przepisów, mogą uzyskać wyższe stopnie służbowe (awansować) pod warunkiem uzupełnienia swych kwalifikacyi przez złożenie egzaminu, przepisanego § 10. niniejszych przepisów, z pomyślnym wynikiem.

§ 18. Praktykantów akcyzowych przyjmuje Prezydent miasta na wniosek Naczelnika Administracyi akcyzy, strażników przyjmuje Naczelnik sposobem poboru, który odbywa się w miarę potrzeby dwa razy w miesiącu, t. j. w dniu 1-szym i 16-tym.

§ 19. Każdego kandydata do służby akcyzowej bez wyjątku bada pod względem stanu zdrowia lekarz akcyzowy.

§ 20. Przyjęcie do służby akcyzowej ma charakter prowizoryczny.

Wstępujący składa deklarację na dowód, iż wie, że przed upływem lat trzech każdej chwili nawet bez podania przyczyny może być ze służby wydany.

Dopiero po trzech latach nienagannej służby następuje stabilizacja funkcyjonyusza akcyzowego, przy czem lata ubiegłej służby będą mu policzone.

§ 21. Przy wstąpieniu do służby składa każdy funkcyjonyusz przysięgę służbową według przepisanej roty do rąk Naczelnika Administracji akcyzy.

ROZDZIAŁ IV.

Prawa funkcyjonyuszy akcyzowych.

a) Pobory.

§ 22. Funkcyjonyusze akcyzowi mają prawo do pborów służbowych, które składają się:

- a) z płacy właściwej;
  - b) z dodatku na mieszkanie;
  - c) z trzech pięcioleci dla X. stopnia, a z dwóch pięcioleci dla reszty stopni służbowych,
- i przedstawiają się następująco:

Stopień służbowy	Nazwa stopnia służbowego	Pobory		
		płaca	dodatek na mieszkanie	dodatki 5-letnie, każdy po
		rocznie w koronach		
X.	Strażnik	620	w naturze	50
IX.	Zastępca nadstrażn.	740	w naturze	50
VIII.	Nadstrażnik	840	200	60
VII.	Przewodnik	1000	250	70
VI.	Respicyent	1280	300	80
V.	Asystent	1500	480	120
IV.	Poborca	1800	540	140
III.	Kontrolor	2100	600	160
II.	Kontrolor starszy	2500	660	180
I.	Inspektor	2900	720	200

§ 23. Pierwsza płaca liczy się od dnia wstąpienia do służby.

Pięciolecie pierwsze należy się funkcyjonyuszowi po pierwszych pełnych pięciu, drugie po pełnych dziesięciu, a trzecie po pełnych piętnastu w tym samym stopniu służbowym przebytych latach służby.

W razie awansu na wyższy stopień odpadają pięciolecia, nabyte w poprzedzającym stopniu służbowym. Funkcyjonyuszom akcyzowym atoli dwóch najniższych stopni służbowych, którzy zaawansowali po uzyskaniu już ostatniego pięciolecia, dla tych stopni ustanowionego, czas, bieżący od uzyskania tego pięciolecia, liczy się do pierwszego pięciolecia w otrzymanym wyższym stopniu służbowym.

§ 24. Płacę i pięciolecia wypłaca się z dołu w ratach półmiesięcznych w dniu 16-tym i ostatnim każdego miesiąca, dodatki na mieszkanie w ratach miesięcznych z dołu w dniu ostatnim miesiąca.

Wszystkie pobory wypłaca się za listami, wystawianymi przez biuro Administracji, a sprawdzanymi przez Wydział rachunkowy miejski.

b) Awans.

§ 25. Inspektora straży mianuje Komisya administracyjna.

Nominacja na wyższe stopnie służbowe aż do II. włącznie należy do Prezydenta miasta.

§ 26. Wyższa płaca z powodu awansu liczy się od dnia ponownie złożonej przysięgi służbowej.

c) Prawo do zaopatrzenia.

§ 27. Funkcyjonyusze akcyzowi nabywają prawa do zaopatrzenia, oraz do zaopatrzenia swych rodzin po 10-letniej nienagannej służbie, a to według postanowień rozdziału VIII. niniejszych przepisów.

d) Umundurowanie.

§ 28. Straż akcyzowa otrzymuje corocznie następujące umundurowanie w naturze:

- a) czapkę;
- b) płaszcz;
- c) bluzę;
- d) spodnie sukienne;
- e) spodnie drylowe.

Nadto otrzymuje straż akcyzowa kożuch i uzbrojenie, t. j. pałasz w pochwie ze skóry w miarę zużycia.

Krój, barwę, sposób odszycia i noszenia mundurów ustali Komisya administracyjna w osobnej drodze.

§ 29. Otrzymany mundur nie staje się z chwilą odbioru własnością funkcyjonyusza, ale stanowi dalej własność miejską, którą w chwili wystąpienia ze służby obowiązany jest w całości zwrócić.

Dopiero po upływie dwu lat od chwili wydania może być umundurowanie w całości lub w części przyznane na własność funkcyjonyuszowi do wolnego rozporządzenia.

§ 30. Funkcyjonyusze straży, którzy czasowo lub stale przydzieleni są do innych funkcyj, jako to: furmani, cieśle, murarze etc., pobierają odmienne umundurowanie stosownie do zajęcia, im powierzonego.

§ 31. Strażnicy X. stopnia otrzymują liczby porządkowe na czapkach, wyższe stopnie straży następujące odznaki na zielonych wyłogach sukiennych kołnierza:

- a) IX. stopień (zastępca nadstrażnika) po jednej rozecie białej;
- b) VIII. stopień (nadstrażnik) pod dwie rozety białe;
- c) VII. stopień (przewodnik) po trzy rozety;
- d) VI. stopień (respicyent) po trzy rozety białe i galon biały jedwabny.

§ 32. Do całości umundurowania należą buty.

Nadstrażnicy, przewodnicy i respicyenci mogą przy mundurze nosić kamaszki, jednak tylko poza służbą.

§ 33. Wszyscy funkcyjonyusze straży winni pełnić służbę tylko w mundurze.

§ 34. Urzędnicy akcyzowi, ponieważ mundurów nie otrzymują, pełnić będą służbę zewnętrzną w czapkach urzędowych z sukna czarnego, kroju czapek urzędników straży skarbowej.

e) Dodatki osobiste, remuneracye i zaliczki.

§ 35. Urzędnicy, którym przydzielono czynności kasyera i ekspedienta Urzędu głównego, oraz kierownika Biura rachunkowego przy Administracji akcyzy, prowadzącego protokół Komisji administracyjnej, dalej nad-

strażnik, któremu przydzielono czynności kierownika straży oddziału głównego, wreszcie strażnicy, przydzieleni do robót rzemieślniczych, otrzymują na czas pełnienia tych czynności dodatki osobiste, do emerytury nie wliczalne, których wysokość oznaczy Komisya administracyjna.

§ 36. Komisya administracyjna udzielać może, w miarę uznania i zysków z przedsiębiorstw, remuneracyi, którą rozdzieli wedle swego uznania pomiędzy poszczególnych funkcyonaryuszy osobny Komitet, wydelegowany przez Komisję administracyjną, a składający się z trzech Radców miejskich i Naczelnika Administracyi.

Przy rozdziale remuneracyi Komitet uwzględni wydajność pracy i gorliwość funkcyonaryuszy. Niezasługującym może Komitet remuneracyi w całości lub częściowo odmówić.

§ 37. Funkcyonaryusze akcyzowi uzyskać mogą zaliczki zwrotne w wysokości dwumiesięcznej płacy.

Zaliczek na płace udziela Prezydent miasta w wypadkach, uwzględnienia godnych.

Zaliczki takie spłacić ma funkcyonaryusz najdalej w 40-tu półmiesięcznych ratach. Przed spłaceniem dawnej nowa zaliczka udzieloną być nie może.

ROZDZIAŁ V.

Obowiązki funkcyonaryuszy akcyzowych.

a) Zachowanie się funkcyonaryuszy w służbie i poza służbą.

§ 38. Funkcyonaryusze akcyzowi mają się wogóle tak zachowywać, ażeby godność ich stanu i zaufanie, jakiego wymaga ich powołanie, były zachowane; osobliwie poleca się im:

1. Poważne i uprzejme zachowanie się wobec przełożonych.

Podporządkowani funkcyonaryusze obowiązani są do posłuszeństwa służbowego (t. j. do posłuszeństwa co do wykonywania obowiązków służbowych) wobec przełożonych.

Wszyscy funkcyonaryusze akcyzowi bez wyjątku obowiązani są do posłuszeństwa służbowego wobec Naczelnika Administracyi lub tegoż zastępcy.

2. Przyzwoite i uprzejme obejście względem podwładnych i utrzymanie dobrego pożycia z kolegami.

3. Uprzejme, życzliwe i poważne zachowanie się wobec publiczności w czasie urzędowania.

Strony należy cierpliwie wysłuchać i starać się uzasadnionym życzeniom tychże według możliwości zadość uczynić.

W razie nieuzasadnionych i niedopuszczalnych żądań, należy w sposób taktowny żądaniom odmówić przy równoczesnym, jasnym i krótkim wyjaśnieniu odmowy.

Osoby, co do których przypuszczać można, że nie są obznajomione z dotyczącymi przepisami, należy uprzejmie pouczyć i zwrócić im uwagę na skutki naruszenia tychże, a na żądanie zezwalać w miarę czasu i możliwości na wglądnięcie do dotyczących przepisów.

To postępowanie należy szczególnie stosować do podróżnych w urzędach liniowych na kolei.

4. Ponieważ urzędnicy akcyzowi ustawicznie mają do czynienia z pieniędzmi gminnymi, przeto ich stano-

wisko wymaga szczególnego zaufania i dlatego powinni starannie unikać zachwiania tego zaufania.

Funkcyonaryuszom akcyzowym nie wolno zaciągać pożyczek od takich osób, z którymi wchodzi w styczność urzędową.

§ 39. Funkcyonaryusze akcyzowi powinni donosić bezzwłocznie Naczelnikowi Administracyi o dostrzeżonym przemytnictwie lub udziale w temże, ile że w przeciwnym razie uważani będą za współwinnych przemytnictwa.

b) Załatwianie spraw.

§ 40. Funkcyonaryusze akcyzowi winni obowiązki swoje, oraz sprawy, im specjalnie przydzielone, według instrukcyi i szczególnych poleceń przełożonych punktualnie, gorliwie i według najlepszej wiedzy wykonywać.

Rozumie się samo przez się, że obowiązkiem jest funkcyonaryuszy zapoznawać się z ustawami, przepisami i instrukcyami, które odnoszą się do spraw akcyzowych.

Funkcyonaryusze starsi obowiązani są dawać młodszemu na żądanie chętnie wyjaśnienia, a początkującym pomagać w spełnianiu obowiązków, pouczać ich i zaznajamiać ze sprawami i sposobem ich załatwiania.

§ 41. Funkcyonaryusze akcyzowi mają czynności służbowe, im przydzielone, spełniać z zupełną bezstronnością i bezinteresownością, przeto nie wolno im, z powodu spełniania pewnych czynności urzędowych, ani bezpośrednio ani pośrednio przyjmować podarunków ani dla siebie, ani dla swych krewnych.

§ 42. Funkcyonaryusze akcyzowi winni wszystkie swe siły poświęcać wyłącznie sprawom urzędowym. Nie wolno więc funkcyonaryuszom akcyzowym bez osobnego zezwolenia Naczelnika Administracyi zajmować się uboczną pracą lub przedsiębiorstwem.

Żony funkcyonaryuszy akcyzowych nie mogą się zajmować handlem trunków i wyszynkiem trunków.

c) Przestrzeganie godzin służbowych.

§ 43. Funkcyonaryusze akcyzowi winni przestrzegać ściśle godzin służbowych, zarówno dla urzędów rogatkowych, jak i dla nich w poszczególnych wypadkach wyznaczonych.

§ 44. W razie choroby lub innej nagłej przeszkody w stawieniu się lub odbyciu służby, winien funkcyonaryusz bezzwłocznie w drodze najkrótszej zawiadomić o tem bezpośredniego swego przełożonego. Ten zaś bezzwłocznie zawiadomi o tem Naczelnika Administracyi, celem ewentualnego zarządzenia zastępstwa.

Jeśli to jest możliwe, należy oznaczyć prawdopodobny czas trwania choroby.

O ponownem objęciu służby ma być bezpośredni przełożony i Naczelnik Administracyi tego samego dnia zawiadomiony.

O zachorowaniu w służbie i konieczności przerwania obowiązków służbowych winien funkcyonaryusz zawiadomić bezzwłocznie swego przełożonego, ewentualnie wprost Naczelnika Administracyi.

§ 45. Urlopów, nie przekraczających jednorazowo trzech dni, udzielać może Naczelnik Administracyi, urlopów dłuższych, nie przekraczających jednak 3-ich miesięcy, Prezydent miasta, jeszcze dłuższych udziela Komisya administracyjna.

§ 46. O urlopy krótkie prosić należy w krótkiej drodze, w zasadzie przynajmniej na 24 godzin naprzód.

Tylko w wyjątkowych okolicznościach późniejsze zgłoszenie się o urlop może być uwzględnione.

O urlopy dłuższe w zasadzie prosić należy w drodze pisemnej kilka dni naprzód.

Bez zawiadomienia Naczelnika nie wolno funkcyonaryuszowi wyjechać z miasta na czas dłuższy niż na 6 godzin, nawet w czasie wolnym od służby.

d) Donoszenie o zmianach stanu cywilnego i mieszkania.

§ 47. Funkcyonaryusze obowiązani są donosić:

1) o wstąpieniu w związki małżeńskie (przy przedłożeniu metryki ślubu) i o owdowieniu, w przeciągu 14-tu dni;

2) o zmianie mieszkania, w przeciągu 3-ich dni.

ROZDZIAŁ VI.

Postępowanie dyscyplinarne.

a) Drobne przewinienia i kary porządkowe.

§ 48. Za drobne przewinienia służbowe, j. np. brak należytej pilności, nietaktowne zachowanie się, drobne usterki rachunkowe, częściej się powtarzające, itp., może na funkcyonaryusza akcyzowych nakładać kary porządkowe Naczelnik.

Kary porządkowe są następujące:

- 1) ustne upomnienie,
- 2) ustna nagana,
- 3) grzywna do wysokości 10 kor.

b) Większe przewinienia służbowe i kary dyscyplinarne.

§ 49. W razie ciężkiego przekroczenia obowiązków służbowych, albo jeśli drobne przewinienia służbowe zbyt często się powtarzają i kary porządkowe nie skutkują, Naczelnik Administracji przedstawi Prezydentowi miasta wniosek o wdrożenie przeciw funkcyonaryuszowi akcyzowemu postępowania przed Komisją dyscyplinarną.

Do ciężkich przekroczeń między innymi należą:

- a) przyjmowanie podarunków w sprawach urzędowych;
- b) niedokładność w prowadzeniu ksiąg i rachunków pieniężnych, o ile niedokładności te nie polegają na zwykłej omyłce;
- c) oddawanie się grom hazardowym;
- d) częste a nieusprawiedliwione absentowanie się w służbie;
- e) odmawianie posłuszeństwa służbowego;
- f) oddawanie się pijaństwu;
- g) uznanie przez sąd winnym zbrodni lub przekroczenia, z chęci zysku pochodzącego.

§ 50. Kary dyscyplinarne są następujące:

- 1) nagana pisemna, która ma zawierać zagrożenie karą ostrzejszą na wypadek powtórzenia się przewinienia;
- 2) grzywna od 10 do 200 koron;
- 3) odroczenie na czas oznaczony lub nieoznaczony dodatku z powodu pięcioletniej służby;
- 4) degradacja o jeden lub dwa stopnie służbowe;
- 5) wydalenie ze służby.

§ 51. Która z powyższych w §§ 48. i 50. ustanowionych kar porządkowych lub dyscyplinarnych ma mieć zastosowanie, zależy od wielkości przewinienia.

Przy wymiarze kary należy brać na wzgląd okoliczności obciążające i łagodzące.

Do pierwszych należy:

- 1) skłonność do częstych przekroczeń;
- 2) powtórzenie już karanego ciężkiego przekroczenia;
- 3) kumulacja przekroczeń;
- 4) szkoda, zrządzona Gminie.

Do okoliczności łagodzących należy:

- 1) nienaganna służba;
- 2) przyznanie się zaraz do winy;
- 3) wynagrodzenie ewent. szkody;
- 4) wzgląd na liczną rodzinę itp.

§ 52. Wydalenie jako kara ma być w zasadzie orzeczone w razie usiłowanego lub popełnionego ukroczenia funduszów miejskich, lub wspierania osób trzecich przy takim ukroczeniu.

W razach wyjątkowych, ze względu na liczne okoliczności łagodzące lub ze względu na stosunki rodzinne, może być wydalenie zamienione na karę degradacji z oznaczeniem lub bez oznaczenia czasu.

§ 53. W razie, gdy za przekroczenie służbowe ma być w zasadzie orzeczone jako kara wydalenie, będzie funkcyonaryusz akcyzowy jeszcze przed dochodzeniem przez Naczelnika zawieszony w urzędowaniu. Zawieszenie w urzędowaniu winno być przez Naczelnika przedstawione Prezydentowi miasta do zatwierdzenia.

Przez czas ten pobiera funkcyonaryusz akcyzowy tylko pokowę płacy i dodatków.

§ 54. Prawo orzekania w sprawach dyscyplinarnych przysługuje Komisji dyscyplinarnej, której skład określa bliżej § 57. statutu miejskiego.

Do Komisji ma być przybrany protokolant.

§ 55. Wdrożenie postępowania dyscyplinarnego zarządza Prezydent miasta.

Przedwstępne dochodzenie przeprowadza Naczelnik Administracji; jeżeli okaże się przy tem dochodzeniu bezpodstawność oskarżenia, Prezydent może postępowanie dyscyplinarne zastanowić, o czem oskarżony będzie pisemnie zawiadomiony. W razie przeciwnym zarządza się rozprawę dyscyplinarną.

Rozprawy Komisji dyscyplinarnej są ustne i mają być prowadzone w obecności obwinionego. Oskarżony ma być zawezwany, a jego usprawiedliwienie wpisane do protokołu. Obwiniony może także pisemnie złożyć usprawiedliwienie, które będzie odczytane. Jeżeli obwiniony nie stanął i niestawiennictwa należycie nie usprawiedliwił, przeprowadza się rozprawę w jego nieobecności.

Komisja ma sprawę dyscyplinarną zbadać dokładnie przez ewentualne przesłuchanie świadków albo rzeczoznawców, przyczem na fakta, przemawiające na korzyść oskarżonego, zwracać należy szczególniejszą uwagę.

Zeznania świadków lub znawców mają być do protokołu w streszczeniu wniesione.

§ 56. Od orzeczenia Komisji dyscyplinarnej niema odwołania.

Wznowienie postępowania dyscyplinarnego może nastąpić pod tymi warunkami, jak wznowienie postępowania karnego, przyczem mają zastosowanie odnośne przepisy procedury karnej.

§ 57. Kary porządkowe przedawniają się po upływie pół roku, a kary dyscyplinarne po roku od chwili, kiedy fakt, stanowiący przekroczenie, doszedł do wiadomości Naczelnika Administracji wzgl. Prezydenta miasta, a dochodzenia nie wdrożono.

ROZDZIAŁ VII.

Rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 58. Stosunek służbowy rozwiązuje się:

a) Co do funkcyjonyuszy, nie mających pełnych trzech lat służby.

1. Przez bezzwłoczne wydalenie, nawet bez podania przyczyny.

2. Przez wstąpienie funkcyjonyusza do czynnej służby wojskowej, z wyjątkiem rezerwy zapasowej.

b) Co do funkcyjonyuszy, mających poza sobą trzechletnią służbę akcyzową.

1. Wskutek całorocznej choroby.

2. Wskutek niezdadności do służby akcyzowej.

3. Wskutek zaniechania dzierżawy podatku spożywczego od c. k. Rządu lub całkowitej względnie częściowej reorganizacji biur Administracji akcyzy.

W tym wypadku wchodzi w zastosowanie osobne przepisy § 68.

c) Co do wszystkich bez wyjątku funkcyjonyuszy przez śmierć.

W tym wypadku rodzina funkcyjonyusza, mającego poza służbę dziesięcioletnią, nabywa prawo do zaopatrzenia według postanowień rozdziału VIII.

ROZDZIAŁ VIII.

Przepisy o zaopatrzeniu funkcyjonyuszy akcyzowych i ich rodzin.

A) Zaopatrzenie funkcyjonyuszy akcyzowych.

a) Nabycie prawa do emerytury.

§ 59. Funkcyjonyusze akcyzowi mają prawo do emerytury:

a) jeżeli wstępując do służby, nie przekroczyli 35-go roku życia, albo też na mocy uchwały Komisji administracyjnej uzyskali zwolnienie od tego warunku (*venia aetatis*);

b) jeżeli służyli bez przerwy przynajmniej lat dziesięć, a następnie zostali przeniesieni w stan spoczynku stałego lub czasowego, albo też uwolnieni zostali ze służby nie na własne żądanie i bez własnej winy;

c) jeżeli uiszczali przepisane opłaty emerytalne.

b) Wymiar emerytury.

§ 60. Funkcyjonyusz akcyzowy, uprawniony do emerytury, otrzyma:

1. Po upływie dziesięciu lat służby emeryturę w wysokości 34%.

2. Za każdy następny rok w ciągu dalszych dwudziestu lat służby po 3%.

3. Za każdy dalszy rok w ciągu następnych sześciu lat służby po 1% ostatniej płacy etatowej i poborów, przy wymiarze emerytury policzalnych.

Ułamki roku, przekraczające sześć miesięcy, liczą się za rok cały.

Dodatki do płacy osobiste, funkcyjne lub kwatrowe i jakiegokolwiek inne emolumenta służbowe nie wliczają się przy wymierzaniu emerytury do płacy policzal-

nej, o ile przy ich nadaniu nie było zastrzeżone wyraźnie, że są do emerytury wliczalne.

Emerytura zwyczajna urzędnika akcyzowego nie może nigdy przewyższać ostatniej płacy etatowej wraz z poborami przy wymiarze emerytury policzalnymi, ani też nie może być wymierzona w mniejszej kwocie niż 720 kor., a emerytura zwyczajna strażnika w mniejszej kwocie niż 360 kor.; liczoną zaś być ma od 1-go dnia miesiąca, następującego po tym, w którym zamknięto mu płacę.

c) Wyjątkowe policzenie lat.

§ 61. Przy wymiarze emerytury należy policzyć:

a) lata, spędzone nieprzerwanie w innej czynnej służbie Gminy na stałej posadzie etatowej, licząc od dnia złożenia pierwszej przysięgi służbowej, bez względu na urlopy lub przerwy wskutek choroby;

b) czas, spędzony przez funkcyjonyusza podczas ćwiczeń broni lub w służbie wojskowej w razie ogólnej lub częściowej mobilizacji.

d) Czas służby policzalny.

§ 62. Funkcyjonyusze akcyzowi mają prawo do pobierania całej policzalnej płacy tytułem emerytury dopiero po wysłużeniu pełnych 36 lat. Ci jednak, którzy skończyli 60-ty rok życia i 30-ty rok służby, mogą być na własną prośbę przeniesieni w stały stan spoczynku bez potrzebnego w innych przypadkach udowodnienia niezdolności do służby, a otrzymają emeryturę w kwocie, przypadającej według przepisu § 60.

§ 63. Gdyby funkcyjonyusz emerytowany powołany został do tymczasowego pełnienia urzędu, a później urząd ten stale otrzymał, wtedy mogą i lata tymczasowego sprawowania urzędu przy ponownym wymiarze emerytury być uwzględnione, jeżeli otrzymawszy stałą posadę, wniesie zaraz w pierwszym roku składki emerytalne od płacy, przez czas chwilowego pełnienia obowiązków pobieranej.

e) Utrata emerytury.

§ 64. Funkcyjonyusz akcyzowy traci emeryturę:

a) jeżeli się dopuści takiego czynu karygodnego, za który skazany wyrokiem sądowym, już według obowiązujących ustaw państwowych traci prawo do pobierania emerytury;

b) jeżeli prowadzi życie, publiczne zgorszenie wywołujące (§ 509, 510, 511 i 512 k. k.);

c) jeżeli w ciągu trzech lat od przyznania mu emerytury wykryto takie przekroczenie służbowe, któreby wykluczało przyznanie emerytury;

d) jeżeli przeniesiony w czasowy stan spoczynku, nie uczyni w przeciągu dni 30-tu zadość wezwaniu Gminy do objęcia posady.

§ 65. Jeżeli funkcyjonyusz akcyzowy przeniesiony został w czasowy stan spoczynku, a później powołany został napowrót do czynnej służby, natenczas z dniem otwarcia mu płacy zamkniętą zostanie wypłata emerytury.

§ 66. Emerytura, nie podniesiona przez dwa lata z kasy akcyzowej wzgl. miejskiej z winy pobierającego, przepada na rzecz funduszu zaopatrzenia.

§ 67. Funkcyjonyusz akcyzowy, stale spensjonowany, może na żądanie otrzymać zamiast emerytury odprawę, której wysokość oznaczy wedle swobodnego uznania Komisja administracyjna.

f) Zaopatrzenie funkcyjaryuszów akcyzowych w razie zaniechania dzierżawy c. k. podatku spożywczego, albo w razie całkowitej lub częściowej reorganizacji biur Administracji akcyzy.

§ 68. Zaopatrzenie ma być wyznaczone także funkcyjaryuszom akcyzowym w razie zaniechania dzierżawy c. k. podatku spożywczego, lub zmiany sposobu poboru opłat spożywczych i mytniczych gminnych, wreszcie w razie częściowej lub całkowitej reorganizacji biur Administracji akcyzy, o ile funkcyjaryusze akcyzowi nie przechodzą w inną miejską, publiczną lub prywatną służbę z równymi lub wyższymi poborami, a to według następujących postanowień:

- a) W razie reorganizacji lub zniesienia biur Administracji akcyzy, funkcyjaryusze akcyzowi obowiązani są przyjąć wskazaną im, ich zdolnościom odpowiadającą służbę przy Magistracie lub innym zakładzie gminnym, w przeciwnym razie tracą prawo do zaopatrzenia dla siebie i swych rodzin.
- b) Gdyby funkcyjaryusze akcyzowi otrzymali inną publiczną lub prywatną posadę, obowiązani są donieść o tem Magistratowi, przy podaniu wysokości poborów. Również obowiązani są donieść o każdym podwyższeniu poborów, a to pod rygorem, że gdyby tego w terminie dni 30-tu nie uczynili, tracą prawo do zaopatrzenia w razie utraty zajmowanej posady.
- c) W razie, gdyby funkcyjaryusz nie otrzymał posady przy Magistracie lub zakładzie miejskim i nie otrzymał żadnej publicznej lub prywatnej posady, należy mu się zaopatrzenie stosownie do stopnia służbowego i lat służby. Funkcyjaryusze, którzy nie wysłużyli pełnych dziesięciu lat, ale służyli więcej niż pięć lat, otrzymają odprawę w wysokości sześciomiesięcznej płacy bez dodatków.
- d) Jak długo z nową posadą połączone są pobory, które wraz z przypadającym funkcyjaryuszowi akcyzowemu zaopatrzeniem przewyższałyby ostatnią płacę z dodatkiem, jaką funkcyjaryusz akcyzowy pobierał w służbie przy Administracji akcyzy, zaopatrzenie ze strony Gminy zmniejszy się o tyle, aby suma poborów nowej posady i zaopatrzenia była równą poborom jego, przy Administracji akcyzy przed wystąpieniem pobieranym.
- e) Po wystąpieniu z nowej służby lub przez czas przejściowy, gdy jest bez służby, wchodzi funkcyjaryusz akcyzowy w prawa do zaopatrzenia, a to bez względu, czy w nowej służbie uzyskał prawo do emerytury czy nie, z ograniczeniem w ust. d) zastrzeżeniem.
- f) Wdowy i sieroty po funkcyjaryuszach takich mają prawo do zaopatrzenia, względnie odprawy stosownie do postanowień, poniżej podanych; wdowy, o ile weszły w związki małżeńskie z dotyczącym funkcyjaryuszem akcyzowym przed rozwiązaniem stosunku służbowego, a sieroty, o ile przyszły na świat nie później niż w 9 miesięcy po ustaniu stosunku służbowego.

Jak długo pobory wdowie i sierocińskie, pobierane z innych źródeł, wraz z przypadającym wdowie lub sierotom zaopatrzeniem, udzielanem ze strony Gminy miasta, przewyższałyby oznaczone w §§ 69. i 78. pobory emerytalne wdów i sierót, po funkcyjaryuszach akcyzo-

wych pozostałych, zaopatrzenie ze strony Gminy zmniejszy się o tyle, aby suma poborów równą była zaopatrzeniu, oznaczonemu w powyżej przywiedzionych paragrafach.

B) Zaopatrzenie wdów po funkcyjaryuszach akcyzowych i dodatek na wychowanie dzieci.

a) Wymiar emerytury wdowiej.

§ 69. Wdowy po funkcyjaryuszach akcyzowych, którzy nabyli prawa do emerytury albo ją już pobierają, otrzymują pensję wdowią, która wynosi po funkcyjaryuszu:

X.	stopnia (strażnika)	300 kor.
IX.	" (zastępcy nadstrażnika)	350 "
VIII.	" (nadstrażnika)	400 "
VII.	" (przewodniku)	450 "
VI.	" (respicyencie)	500 "
V.	" (asystencie)	600 "
IV.	" (poborey)	720 "
III.	" (kontrolorze)	840 "
II.	" (starszym kontrolorze)	960 "
I.	" (inspektorze)	1080 "

b) Termin wypłaty.

§ 70. Pensja wdowia liczy się od dnia śmierci zmarłego funkcyjaryusza i ma być wypłacaną w ratach miesięcznych z góry.

c) Utrata pensji wdowiej.

§ 71. Wdowa traci prawo do pensji wdowiej:

- a) gdy wyjdzie powtórnie za mąż;
- b) gdy się dopuści jakiegokolwiek zbrodni, występku lub przekroczenia, z chęci zysku pochodzącego, a za czyn ten karygodny skazaną została prawomocnie wyrokiem sądowym, który według obowiązujących ustaw państwowych pociąga za sobą utratę pensji wdowiej;
- c) gdy prowadzi życie niemoralne, publiczne zgorszenie wywołujące (§§ 509, 510, 512 ust. karnej);
- d) jeżeli z mężem sądownie z własnej winy rozłączona została;
- e) jeżeli męża samowolnie opuściła;
- f) jeżeli opuści dzieci niezaopatrzone.

§ 72. Oddalenie urzędnika akcyzowego ze służby z powodu przekroczeń służbowych, o ile przekroczenie nie było popełnione z chęci zysku na szkodę Gminy miasta Krakowa, nie pozbawia wdowy prawa do zaopatrzenia, a dzieci prawa do dodatku na wychowanie.

Jeżeli atoli oddalony urzędnik otrzymał znów przy Gminie krakowskiej lub innym urzędzie jakąkolwiek posadę, wtedy wypłata zaopatrzenia żony lub datku na wychowanie w całości lub częściowo ustaje.

§ 73. Wdowa, utracająca pensję wdowią z powodu powtórnego zamężcia (§ 71. a), wraca do poboru pensji wdowiej, jeżeli powtórnie owdowieje. Jeżeli atoli po drugim mężu nabyła prawo do pensji wdowiej, natenczas fundusz emerytalny dopłacać jej będzie różnicę między poprzednią a ostatnią pensją wdowią.

d) Odprawa.

§ 74. Wdowa po funkcyjaryuszu akcyzowym ma prawo do odprawy jednorazowej:

a) jeżeli zawarła związek małżeński po 60. roku jego życia, a małżeństwo trwało przynajmniej lat cztery lub krócej w tym wypadku, gdy pozostało z tego małżeństwa przynajmniej jedno dziecko;

b) jeżeli tracąc pensję wdowią z powodu powtórnego wyjścia za mąż, zażąda jeszcze przed zawarciem drugiego małżeństwa jednorazowej odprawy i zrzeknie się praw swoich, wypływających z § 69.

§ 75. Wysokość odprawy wynosi w wypadku § 74. a) połowę ostatniej rocznej płacy bez dodatków, w wypadku zaś § 74. b) ostatnią całoroczną płacę zmarłego męża bez dodatków.

e) Dodatek na wychowanie dzieci.

§ 76. Na ślubne lub przez późniejsze zawarcie małżeństwa uprawnione dzieci funkcyjariusza akcyzowego należy się wdowie od dnia śmierci męża, jeżeli sama ma prawo do pensji wdowiej, dodatek na wychowanie, wynoszący bez względu na ilość dzieci $\frac{1}{5}$ część pensji wdowiej na każde dziecko niezaopatrzone, pod jej pieczę zostające, aż do ukończenia 24. roku życia lub aż do uzyskania wcześniejszego zaopatrzenia. Atoli suma wszystkich dodatków na wychowanie nie może przenosić kwoty pensji wdowiej.

f) Dodatek na wychowanie ustaje.

§ 77. Dodatek na wychowanie ustaje:

a) jeżeli dziecko przekroczy 24. rok życia;

b) jeżeli w razie śmierci matki otrzyma pensję sierocińską (§ 78.);

c) jeżeli otrzyma inne stałe zaopatrzenie lub dostateczne utrzymanie, a mianowicie:

aa) u dziewcząt, jeśli zawrze związek małżeński;

bb) u chłopców, jeżeli wstąpi do służby wojskowej; zresztą

cc) jeżeli wstąpi do zakonu lub wogóle do stowarzyszenia duchownego, do zakładu wychowawczego lub humanitarnego, jeżeli uzyska miejsce fundacyjne lub funduszowe i tym sposobem wszystkie potrzeby dziecka zostaną pokryte;

dd) jeżeli uzyska stałą służbę publiczną lub prywatną z roczną płacą, przewyższającą pobierany dodatek na wychowanie;

ee) jeżeli odziedziczy lub nabędzie majątek, wystarczający na pokrycie wszystkich potrzeb dziecka.

Jeżeli matka traci prawo do pensji wdowiej, czy to wskutek pójścia za mąż powtórnie, czy z innego powodu (§ 71.), natenczas dzieciom należy się dalszy pobór dodatku na wychowanie, który wypłacać im będzie Gmina na ręce osoby, wskazanej przez sąd nadopieczuńczy.

C) Zaopatrzenie sierót.

a) Pensja sierocińska.

§ 78. Sieroty, nie mające rodziców lub z takimi na równi będące, o ile nie są zaopatrzone i nie skończyły jeszcze 24. roku życia, mają prawo do pensji sierocińskiej w kwocie, równej połowie pensji wdowiej, jaką ich matka lub macocha pobierała, a względnie jaka w myśl § 69. byłaby się jej należała.

Jeżeliby zaś suma normalnych dodatków na wychowanie, jakaby stosownie do § 76. należała się była matce, wynosiła więcej niż kwota pensji sierocińskiej,

w takim razie nadwyżkę asygnować należy jako dodatek do pensji sierocińskiej z rozdzieleniem na głowy i zabezpieczeniem, że wypłata tych kwot dodatku, na każdą sierotę przypadających, ustawać będzie w miarę kolejnego wychodzenia sierót z uprawnienia do poboru, a to dopóty, dopóki nadwyżka ta całkiem nie zniknie i nie pozostanie sama tylko pełna kwota pensji sierocińskiej.

Pensja sierocińska łącznie z dodatkami nie może w żadnym razie wynosić więcej niż pensja wdowia, należąca się w myśl § 69.

b) Pobór pensji sierocińskiej ustaje.

§ 79. Prawo do poboru pensji sierocińskiej ustaje:

a) jeżeli dziewczyna wychodzi za mąż;

b) jeżeli sierota ukończy 24. rok życia;

c) jeżeli otrzyma zaopatrzenie w myśl § 77. lit c).

c) Utrata pensji sierocińskiej.

§ 80. Sierota traci prawo do pensji sierocińskiej:

a) gdyby się dopuściła jakiegokolwiek zbrodni, występku lub przekroczenia, z chęci zysku pochodzącego (§ 71. b);

b) gdyby prowadziła życie niemoralne (§§ 509, 510, 512 ust. karnej).

d) Wysokość sumy poborów zaopatrzenia wdów i dzieci.

§ 81. Suma łączna bieżących normalnych poborów zaopatrzenia wdowy i dzieci po funkcyjariuszu akcyzy, zmarłym w stanie spoczynku, nie może przewyższać emerytury zmarłego, a zarazem nie może w żadnym razie wynosić mniej niż 600 kor. dla wdów po urzędnikach, a mniej niż 300 kor. dla wdów po strażnikach.

D) O kwartalnym datku pośmiertnym.

a) O kwartale pośmiertnym i jego wysokości.

§ 82. Rodzinie funkcyjariusza akcyzowego, zmarłego w czynnej służbie lub w stanie spoczynku, należy się — niezawisłe od wszelkich innych ustawowych poborów zaopatrzenia — kwartał pośmiertny w kwocie potrójnej miesięcznej, którą zmarły pobierał w ostatnim czasie tytułem płacy bez dodatków lub emerytury.

§ 83. Kwartał pośmiertny należy się wdowie i potomkom ślubnym zmarłego, wypłaca się go do rąk wdowy, a gdy ta nie żyje, potomkom ślubnym.

Jeżeli niema ani wdowy ani potomków ślubnych, a inne osoby zdołają udowodnić, że pielęgnowały zmarłego przed śmiercią lub że pokryły z własnych funduszków kosztą pogrzebu, kwartał pośmiertny może być wypłaconym także tym osobom.

b) Asygnacja.

§ 84. Prezydent miasta upoważniony jest do asygnowania w imieniu Komisji administracyjnej kwartału pośmiertnego, w §§ 82. i 83. określonego.

E) Fundusz zaopatrzenia.

§ 85. Celem uwolnienia w przyszłości funduszu akcyzowego wzgl. funduszu miejskiego od płacenia emerytur wysłużonym funkcyjariuszom akcyzowym oraz pozostałym po nich wdowom i sierotom, ustanawia się oddzielny fundusz emerytalny.

Fundusz ten stanowi własność gminy miasta Krakowa i pozostaje pod zarządem Komisji administracyjnej, która przyznaje zaopatrzenia w granicach niniejszych przepisów.

§ 86. Fundusz zaopatrzenia nie będzie uszczuplany dotąd, dopóki bieżące od tegoż procenta nie przekroczą potrzebnej kwoty na zaopatrzenia.

Dopóki dochody z funduszu zaopatrzenia nie wystarczą na pokrycie wydatków, połączonych z płaceniem emerytur, braki uzupełniać będzie fundusz akcyzowy, a po rozwiązaniu stosunku dzierżawnego z c. k. Rządem, fundusz miejski.

§ 87. Zaopatrzenie z funduszu tego pobierać będą tylko funkcyonaryusze Administracyi akcyzy, oraz wdowy i sieroty po tychże, o ile wnoszą poniżej ustanowione taksy i opłaty.

§ 88. Fundusz zaopatrzenia składa się z kwoty, jaka w dniu 1. stycznia 1907 r. znajdować się będzie w dotychczasowym funduszu zaopatrzenia funkcyonaryuszy akcyzowych, ustanowionym uchwałą Komisji administracyjnej z dnia 21. kwietnia 1899, do którego funduszu mają wpływać od dnia 1. stycznia 1907:

- a) płace interkalarne etatowych funkcyonaryuszy akcyzy z potrąceniem wydatków na siły pomocnicze i zastępcze;
  - b) taksy służbowe, wynoszące $\frac{1}{6}$ część pierwszej etatowej płacy funkcyonaryusza, po potrąceniu 620 koron, zupełnie wolnych od taksy służbowej;
  - c) taksy służbowe od każdego podwyższenia płacy, wynoszące $\frac{1}{6}$ część różnicy między ostatnią a nowo przyznaną płacą;
- Taksy pod b) i c) płatne będą w 20-tu równych ratach miesięcznych.
- d) opłaty po 2% od płac strażników, po 3% od płac nadstrażników, a po 4% od płac urzędników, z wyłączeniem wszelkich dodatków funkcyjnych;
  - e) kary porządkowe i dyscyplinarne, na funkcyonaryuszy akcyzowych nakładane;
  - f) kwoty z kar administracyjno-skarbowych w miarę postanowień Komisji administracyjnej;
  - g) 10% od przyznawanych funkcyonaryuszom akcyzy przez Komisję remuneracyi (§ 36.);
  - h) procenta od lokowanego kapitału, o ile nie będą użyte na zaopatrzenia, odprawy i kwartały półroczne.

§ 89. Zwrot zapłaconych przez funkcyonaryusza akcyzowego taks i opłat pod żadnym warunkiem miejsca mieć nie może.

F) Przepisy przejściowe i ogólne dla spraw zaopatrzenia.

§ 90. Jeżeli zaopatrzenie, jakie już pobierają emeryci, wdowy i sieroty po funkcyonaryuszach akcyzowych, jest niższe od tego, któreby pobierały, gdyby pobory te obliczono na podstawie niniejszych przepisów, otrzymają podwyższenie poborów rocznych o połowę nadwyżki, któraby im przypadła przez zastosowanie niniejszych przepisów.

§ 91. Emerytura, pensye wdowie i sierocińskie, tudzież dodatki na wychowanie wypłacane będą z góry drugiego dnia każdego miesiąca za kwitami, opatrzonymi poświadczeniem urzędowym, że osoba, dla której wypłata przeznaczona, żyje i pozostaje w niezmienionych stosunkach, i przy zachowaniu formalności, dla Kasy miejskiej i miejskiego Wydziału rachunkowego przepisanych.

W razie śmierci emeryta w dniu pierwszym miesiąca, emerytura za ten miesiąc wypłaconą być ma rodzinie zmarłego na ręce wdowy, a jeżeli tej niema, na ręce opiekuna małoletnich dzieci. Jeżeli emeryt nie pozostawia wdowy ani małoletnich dzieci, emerytura jego za ten miesiąc przypada na rzecz funduszu emerytalnego.

§ 92. Jeżeli co do prawa poboru i co do wymiaru emerytury, pensyi wdowich i sierocińskich nie zachodzi żadna wątpliwość, może Prezydent miasta asygnować bezzwłocznie stosowną zaliczkę na rachunek tych poborów.

ROZDZIAŁ IX.

Przepisy końcowe.

§ 93. Przepisy niniejsze, z wyjątkiem przepisów §§ 10, 13. i 17. o egzaminach wewnętrznych, wchodzi w życie z dniem uchwalenia ich przez Radę miejską. Z dniem tym odpadają dodatki aktywne, osobiste i mundurowe z wyjątkiem tych dodatków, które na mocy § 35. Komisya administracyjna funkcyonaryuszom przyzna lub utrzyma.

Przepisy §§ 10, 13. i 17. wchodzi w życie w pół roku od dnia uchwały Rady miejskiej, zatwierdzającej te postanowienia.

§ 94. Inspektora straży, pozostającego obecnie na etacie urzędników Magistratu, przenosi się z dniem uchwały na etat akcyzowy.

§ 95. Gdyby przez regulację płac którykolwiek z funkcyonaryuszy akcyzowych ponieść miał uszczerbek w dochodach swych, kwotę, o którą miałyby się zmniejszyć jego pobory, pozostawia się mu jako dodatek osobisty, do emerytury niewliczalny, a to aż do najbliższego awansu.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

OBWIESZCZENIE

C. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 1. lipca 1908 Dz. u. p. Nr. 127 o terminie pierwszego zgłoszenia funkcyonaryuszy prywatnych i niektórych publicznych, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia podług ustawy z 16. grudnia 1906 Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1907.

Zgodnie z postanowieniem art. 72. rozporządzenia ministeryalnego z 22. lutego 1908 Dz. u. p. Nr. 42, zawierającego przepisy wykonawcze do ustawy z 16. grudnia 1906 Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1907 o ubezpieczeniu pensyjnym funkcyonaryuszy prywatnych i niektórych publicznych, podaje się niniejszem do wiadomości interesowanych, że postanowione artykułem 71-ym powołanego rozporządzenia ministeryalnego pierwsze zgłoszenie funkcyonaryuszy podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, powinno być wniesionem do władzy politycznej I. instancyi w przeciągu 4 tygodni, licząc od dnia 1. sierpnia 1908 r.

Bienerth w. r

L. M. 63352/08

VI. b)

Ogłaszając powyższe obwieszczenie ministeryalne zamieszczone w LXI. części dziennika ustaw państwa z r. b., Magistrat wzywa Służbodawców, którzy zgodnie z przepisem § 73. powyższej ustawy o ubezpieczeniu pensyjnym obowiązani są do zgłaszania swych Pomocników, aby bezzwłocznie odebrali w Wydziale VI. b) Magistratu (Poselska 9, II. piętro) drukowane bezpłatne „Objaśnienia co do składania pierwszych zgłoszeń według ustawy o ubezpieczeniu pensyjnym“.

Podobnie w Wydziale VI. b) otrzymać można (także za darmo) odpowiednią ilość formularzy, jaka okaże się potrzebną poszczególnym Służbodawcom.

Odpowiednio wypełnione formularze i konsygnacye należy w nieprzekraczalnym terminie do 28. sierpnia r. b. włącznie wnieść do Dziennika podawczego Magistratu.

Objaśnienia są również wywieszone za kratkami w sieni dolnej ratusza (pałac Wielopolskich), u wejścia do Wydziału III. a) przemysłowego (pałac Larysza), oraz w sieni dolnej domu pod L. 9 przy ul. Poselskiej; przejrzeć je również można w biurach Komisarjatów obwodowych.

Zauważa się wkońcu, że do zgłaszania funkcyonaryuszy, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, obowiązani są także tacy Służbodawcy, którzy przez urządzenie zastępcze obowiązkowi ubezpieczenia zadość uczynić zamierzają.

W c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu można nabyć wydany przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych wzorowy statut dla opartego na zasadzie wzajemności instytutu pensyjnego jako zakładu zastępczego po myśli § 65. ustawy z 16. grudnia 1906 Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1907 o ubezpieczeniu pensyjnym funkcyonaryuszy prywatnych i niektórych publicznych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 1. sierpnia 1908.

Prezydent miasta:
Dr. Leo

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 54542/08

III. b.

OGŁOSZENIE.

Zmieniając częściowo tut. rozporządzenia z dnia 29. stycznia 1908 r. L. 904 i z dnia 14. lutego 1908 r. L. 4380 *) w sprawie **uwidaczniania cen mięsa i wyrobów masarskich** po myśli § 52. ust. przemysłowej, Magistrat zarządza, iż poczynawszy od dnia 1. sierpnia 1908 r. rzeźnicy i masarze, oraz handlarze mięsa i wędlin, obowiązani są przedkładać Komisaryatowi targowemu cenniki mięsa i wędlin do zatwierdzenia tylko przy każdej zmianie cen, nie jak dotychczas na każdy miesiąc.

Wszelkie inne przepisy powołanych rozporządzeń pozostają niezmienione.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 13. lipca 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 67127/08

III. b.

OGŁOSZENIE.

Z powodu braku miejsca na Małym Rynku Magistrat zarządza niniejszem przeniesienie **hurtownej sprzedaży owoców** przez handlarzy z Małego Rynku na plac św. Ducha z dniem 17. sierpnia b. r.

Hurtowna sprzedaż owoców na placu św. Ducha odbywać się będzie codziennie od godziny 5. do 11. rano.

Częstkowa sprzedaż owoców, t. j. w ilościach poniżej 5 kg., jak również sprzedaż z wozów na placu św. Ducha jest wzbroniona.

Niestosujący się do niniejszego rozporządzenia ulegną karom po myśli rozp. min. z 30/9. 1857 dz. u. p. Nr. 198.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 10. sierpnia 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 2189/08

III. a.

OBWIESZCZENIE.

C. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 30. grudnia 1907 L. III. 3851 A. 36 zawiadomiło Magistrat o podstawie reskryptu c. k. Ministerstwa handlu z dnia 6. maja 1907 r. L. 8223 ex 1907 r. następującej treści:

„Niejednokrotnie już podnoszono skargi, że niektóre przedsiębiorstwa przemysłowe dopuszczają się przekroczenia przepisu § 59. ustawy przemysłowej, obejmującego zakaz **obchodzenia prywatnych mieszkań przez agentów handlowych**, celem zbierania zamówień na towary, lub też przekraczają ten przepis przez nadsyłanie stronom wprost niezamówionych towarów w mniejszych lub większych ilościach — przez co powodują z jednej strony dotkliwą konkurencję miejscowym przemysłowcom, a również i publiczności nie tylko nie ułatwiają nabywania towarów, ale owszem narażają ją na wcale niepożądane kłopoty i nieprzyjemności.

I tak na przykład otrzymuje publiczność często bez poprzedniego zamówienia towary w ilości, przekraczającej zwykłą miarę próbek, jak n. p. kawę, kawę figową i t. p. w paczkach po 5 kg. wagi.

Zazwyczaj dołączany bywa do tych przesyłek rachunek z prośbą o przyjęcie towaru celem wypróbowania jego dobroci, gdyby zaś odbiorca nie miał chęci przyjęcia towaru, oświadczając wysyłający gotowość przyjęcia napowrót towaru w przeciągu pewnego oznaczonego czasu.

Jakkolwiek ten sposób postępowania handlowego nie stanowi jawnego przekroczenia § 59. ustawy przemysłowej, to przecież w wielu wypadkach może z łatwością adresatów w błąd wprowadzić i nawet w takim razie skłonić ich do przyjęcia towarów, gdy ich własności nie odpowiadają wymogom adresata, lub gdy tenże wogóle nie miał zamiaru ani potrzeby tego rodzaju towarów nabywać.

Wobec tego wzywa się c. k. Namiestnictwo, aby podało we właściwej drodze do publicznej wiadomości, że według istniejących ustaw samo **przyjęcie tego rodzaju próbek nie wkłada na publiczność żadnego obowiązku płacenia należności za nadesłany towar** ani obowiązku odsyłania nadawcy takowego lub też zawiadamiania go, czy próbka została przyjętą, czy nie.

W szczególności nie pociąga za sobą obowiązku zapłaty należności lub zwrotu próbek zastrzeżenie po-

*) Zob. Nr. 3. Dz. rozp. z r. b. str. 15.

syłającego przemysłowca, iż przypuszcza, że adresat chce towar zatrzymać i zapłacić, jeżeli go w przeciągu zakreślonego czasu nie odesłał.

Do zapłaty towaru jest adresat dopiero wtedy obowiązany, jeżeli z niego zrobił użytek, spotrzebował go, sprzedał lub t. p.

Ostrożność jednak wskazuje, by w razie jeżeli się nie ma zamiaru nadesłanego towaru zatrzymać, uwiadomić o tem przesyłającego go przemysłowca z nadmienieniem, że mu się przesłana próbka do dyspozycji pozostawia.

Każdorazowe jawne obejście osnowy § 59. ustawy przemysłowej należy karać w myśl odnosnych przepisów."

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,

dnia 13. lipca 1908 r.

Prezydent miasta:

Dr. Leo w. r.

L. 67322/08

III. a.

OGŁOSZENIE.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa, jako władza przemysłowa I. instancyi, na prośbę Gminy miasta Krakowa (do L. 67322/08) o udzielenie pozwolenia na **rozszerzenie rzeźni miejskiej przez wybudowanie chłodni** na części parceli l. 2805 gm. kat. Kraków, stanowiącej drogę, prowadzącą do oprawy miejskiego, oraz parceli l. 435/1, w gminie kat. Grzegórzki-Piaski położonej, zarządza w myśl § 29. ustawy przemysłowej **postępowanie edyktalne**, celem zbadania dopuszczalności zamierzonego przedsiębiorstwa ze względu na przepisy ustawy przemysłowej, i wyznacza termin do rozprawy komisyjnej na dzień 31. sierpnia 1908 r. o godzinie 10. przed południem na miejscu zamierzonego przedsiębiorstwa.

O tem zawiadamia się Gminę miasta Krakowa, c. k. Starostwo w Krakowie, Wydział Rady powiatowej Krakowskiej, Gminę Grzegórzki-Piaski i znanych sąsiadów z nadmienieniem, że przeciw zamierzonemu przedsiębiorstwu można wnosić zarzuty pisemnie przed terminem wyznaczonej rozprawy komisyjnej lub ustnie na tejże rozprawie komisyjnej, później bowiem wniesione zarzuty nie będą uwzględnione i zezwolenie na urządzenie tego przedsiębiorstwa, o ile przeciw temuż nie zajdą przeszkody, z urzędn uwzględnić się mające, udzielonem zostanie.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,

dnia 13. sierpnia 1908 r.

Prezydent miasta:

Dr. Leo w. r.

L. 62387/08

VI. b.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa podaje niniejszem do wiadomości publicznej, że zgodnie z przepisem § 3. ustawy z 21. lipca 1908 Dz. u. p. Nr. 141 o **zaopatrzeniu rodzin żołnierzy nieczynnych, powołanych na ćwiczenia wojskowe**, jako władza polityczna I. instancyi

stwierdził następujące zwykłe zarobkiienne mężczyzn, nie podlegających ubezpieczeniu od choroby według ustawy o Kasach chorych:

1. Guwernerzy i nauczyciele prywatni 4 kor. dziennie.

2. Pisarze dzienni, sekretarze prywatni, lektorzy domowi 4 kor. dziennie.

3. Kucharze domowi 3 kor. 50 hal. dziennie.

4. Lokaje, stangreci, ogrodnicy prywatni 3 kor. dziennie.

5. Stróże domowi, fraterzy, zarobnicy dzienni 2 kor. 50 hal. dziennie.

Norma ta obowiązywać będzie od dnia 1. sierpnia r. b. aż do dalszego zarządzenia.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,

dnia 25. lipca 1908 r.

Prezydent miasta:

Dr. Leo w. r.

L. 4397/06

I.

ROZPORZĄDZENIE.

Na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 4. stycznia 1906 w sprawie zwrotu kosztów za przygotowanie i oczyszczenie **sali Rady miejskiej na zebrania publiczne**, Magistrat uchwałą z dnia 27. maja 1908 przyjął:

a) instrukcję *)

b) formularz

c) wzór deklaracji.

W zwrocie kosztów mieszczą się następujące pozycje:

1) do obsługi garderoby 2 ludzi po K 3	K 6 h —
2) do sprzątania sali i przedpokoju 4 ludzi	
jeden K 2, 3-ch po K 1-60	" 6 " 80
3) trociny do podłóg	" 2 " 60
4) szczotki, ścierki, nafta do czyszczenia	
aprzętów itp.	" 4 " 60
5) oświetlenie przeciętne	" 10 " —

razem . . . K 30 h —

w miesiącach zimowych od 1. października do 30. kwietnia dolicza się K 10 na ogrzanie sali.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,

dnia 5. czerwca 1908 r.

Wiceprezydent miasta:

Dr. Szarski w. r.

INSTRUKCYA **)

regulująca sposób postępowania przy udzielaniu sali Rady miejskiej na zgromadzenia, wiece, zebrania publiczne.

§ 1.

Zezwolenia na odstąpienie sali Rady miejskiej na zgromadzenia i t. p. udziela Prezydent miasta.

*) Zobacz poniżej.

**) Załącznik do rozporządzenia powyższego.

§ 2.

Tytułem zwrotu kosztów przygotowania i oczyszczenia sali płaci się z góry: w miesiącach letnich od 1. maja do 30. września po 30 koron, w miesiącach zimowych od 1. października do 30. kwietnia po 40 koron.

§ 3.

Integralną część Instrukcyi stanowi formularz na przyjmowanie należytości.

§ 4.

Dla zabezpieczenia ewentualnych szkód powstać mogących, zwołujący zebranie podpisuje deklarację wobec 2 świadków według wzoru, udzielanego stronom przez Sekretaryat prezydyalny, lub składa kaucję w kwocie 100 koron, a to stosownie do uznania Prezydenta miasta.

§ 5.

Sekretaryat prezydyalny przyjmuje zgłoszenia o odstąpienie sali i wypełnia pierwszy jukst formularza. Po uzyskaniu zezwolenia wypełnia jukst ostatni do Kasy miejskiej. Kasa miejska przyjmuje należytość i ewentualną kaucję, oraz wydaje odnośne kwity.

Po okazaniu kwitów przez strony Sekretaryat prezydyalny uzupełnia odpowiednio pierwszy jukst i wypełnia jukst drugi do Ekonomatu miejskiego oraz odbiera deklarację.

Ekonomat przechowuje juksty i deklaracje, nadto zarządza ewentualne wydanie kaucyi, skoro żadnej szkody nie wyrządzono. W przeciwnym razie przedkłada odpowiedni raport.

XLIV. *)

Fundacya ś. p. Feliksa Bojanowskiego na rzecz ubogich chrześcijan w mieście Krakowie.

I. Ś. p. Feliks Bojanowski, zmarły w Podgórzu w dniu 20. lipca 1897 roku, pozostawił pisemne rozporządzenie ostatniej woli z daty Podgórze dnia 15. października 1891 roku z nagłówkiem „ostatnia moja wola“, obejmujące między innemi następujący zapis: „następnie w gotówce w papierach wartościowych t. j. w listach Gal. Banku hipotecznego 4½% 31.000 fl. zapisuję na wieczny fundusz stały pod opieką i zarządem Gminy miasta Krakowa zostawać mający, z którego do funduszu dochody mają być rozdawane najuboższym Chrześcijanom w mieście Krakowie w dniu 1. listopada każdego roku“.

Tytułem i na pokrycie powyższego zapisu wypłaćła masa spadkowa ś. p. Feliksa Bojanowskiego po myśli uchwały c. k. Sądu krajowego w Krakowie z dnia 16. marca 1901 L. cz. A. 3/98/110 kwotę 70.400 koron 16 hal. w papierach i w gotówce, t. j. 40.000 koron w listach zastawnych Banku krajowego, a mianowicie Ser. V. Nr. 3.137, 2.608 i 2.504 po 10.000 kor.; Ser. IV. Nr. 1.492 i 1.836 po 5.000 kor. z kuponami, z których pierwszy płatny 30. czerwca 1901 r. b) 30.000 kor. w listach

gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, a mianowicie Ser. III. Nr. 6.717, 8.359, 13.413, 13.414, 20.173, 20.184, 20.185, 20.186, 27.768, 27.769, 27.770, 27.771, 27.772, 27.773 i 27.774 po 2.000 kor. z kuponami, z których pierwszy płatny 30. czerwca 1901 r. c) 400 kor. 16 hal. w gotówce, z której kwotę 317 kor. 26 hal. wprowadzono w fundusz miejski obrotowy — resztę zaś 82 kor. 90 hal. ulokowano na książeczkę miejskiej Kasy Oszczędności Nr. 202.011 w dniu 22. kwietnia 1901 roku.

Kapitał ten zwiększył się wskutek narosłych procentów o kwotę 17.000 kor., za którą zakupiono walory, wymienione w ustępie 2. niniejszego aktu fundacyjnego.

Gdy uczyniony przez ś. p. Feliksa Bojanowskiego w powyższem jego rozporządzeniu ostatniej woli zapis ma wszelkie znamiona po wieczne czasy trwać mającej fundacyi, przeto celem należytego zabezpieczenia majątku fundacyjnego oraz celem należytego unormowania zarządu majątku fundacyjnego i rozdziału dochodów pomiędzy ubogich chrześcijan miasta Krakowa, sporządza się następujący

AKT FUNDACYJNY.

1. Nazwa fundacyi.

Fundacya nosić będzie nazwę fundacyi ś. p. Feliksa Bojanowskiego na rzecz „najuboższych“ chrześcijan w mieście Krakowie.

2 Majątek fundacyi.

Majątek fundacyjny wynosi 88.000 koron wyraźnie ośmdziesiąt ośm tysięcy koron i składa się 1) z 4% listów zastawnych Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w nominalnej wysokości 50.000 koron wyraźnie pięćdziesiąt tysięcy koron, a mianowicie Ser. V. Nr. 3.137, 2.608, 2.504 i 8.008 po 10.000 koron; Ser. IV. Nr. 1.492 i 1.836 po 5.000 koron z kuponami i 2) z 4% listów zastawny h galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego w nominalnej wysokości 38.000 koron wyraźnie trzydzieści ośm tysięcy koron, a mianowicie Ser. A. Nr. 3.691 na 20.000 kor., Ser. B. Nr. 7369 na 10.000 kor. i Ser. C. Nr. 35.456, 36.046, 36.047, 36.048 po 2.000 kor. z kuponami. Walory te zostały na rzecz fundacyi ś. p. Feliksa Bojanowskiego dla najuboższych chrześcijan w mieście Krakowie zawinkulowane i złożone są w Kasie miejskiej stoł. król. miasta Krakowa, wskutek czego gmina stoł. król. miasta Krakowa stwierdza, że walory powyższe w swoje przechowanie i posiadanie odebrała. Postanawia się nadto, że i dalsze odsetki od powyższego kapitału, aż po chwilę zatwierdzenia niniejszego aktu fundacyjnego narosłe, służyć będą na powiększenie kapitału fundacyjnego.

3. Cel fundacyi i sposób rozdawnictwa.

Celem fundacyi jest niesienie pieniężnej pomocy najuboższym chrześcijanom, do Gminy stoł. król. miasta Krakowa przynależnym. W tym celu wezwie Magistrat stoł. król. miasta Krakowa najpóźniej w dniu 1. sierpnia każdego roku w drodze publicznych ogłoszeń wszystkich mających zamiar ubiegać się o wsparcie z niniejszej fundacyi, by wnieśli w tym celu pisemnie lub ustnie swe zgłoszenia do miejskiego Biura ubogich najpóźniej do dnia 1. września każdego roku. Po zbadaniu wszystkich zgłoszeń rozdzieli Gmina stoł. król. miasta Krakowa w dniu 1. listopada każdego roku, licząc od dnia zatwierdzenia niniejszego aktu — cały dochód, uzyskany z narosłych każdego roku od kapitału fundacyjnego pro-

*) Ciąg dalszy fundacyj — zobacz nr. 5. Dzien. rozp. z r. b.

centów, pomiędzy osoby najuboższe, do Gminy stoł. król. miasta Krakowa przynależne, religię chrześcijańską wyznające, a to podług urządzeń i zasad, każdorazowo oddzielnie do rozdawania zapomóg w Gminie stoł. król. miasta Krakowa obowiązujących, z tem jednak ograniczeniem i zastrzeżeniem, że udzielić się mająca zapomoga nie może wynosić mniej aniżeli koron 20, wyrażnie koron dwadzieścia, a nie więcej jak 100 koron, wyrażnie sto koron. Gdyby w którym roku zgłosiło się do 1. września mniej kandydatów do zapomóg, aniżeli przypuszczalna liczba ich, wypośrodkowana przez podzielenie rozdzielnie się mających odsetek przez 50, będzie wynosiła, wezwie Magistrat miasta Krakowa ponownie ubogich chrześcijan do zgłoszenia się o zapomogę z terminem do 1. października, a zapomogi, i w ten sposób jeszcze dla braku kandydatów nie rozdane, rozdzieli stosunkowo między tych wszystkich obdarowanych już kandydatów, którzy zapomogi maksymalnej w wysokości 100 koron nie otrzymali, a to aż do wyczerpania rocznego dochodu od kapitału fundacyjnego.

4. Dozór nad kapitałem fundacyjnym.

Dozór nad kapitałem fundacyjnym, gwarancję za jego całość i bezpieczeństwo oraz zarząd tym kapitałem i jego dochodami przyjmuje Gmina stoł. król. miasta Krakowa i zobowiązuje się przez podpisanie niniejszego listu fundacyjnego wszystkie z niniejszego listu fundacyjnego wypływające obowiązki ściśle wypełniać, a celem umożliwienia kontroli, zobowiązuje się też Gmina stoł.

król. miasta Krakowa co lat pięć przedkładać c. k. Namiestnictwu we Lwowie, jako najwyższej władzy fundacyjnej w kraju, sprawozdanie ze stanu majątku fundacyjnego tudzież z użycia odsetek od tego kapitału.

5. Niniejszy akt fundacyjny sporządzony zostaje w trzech egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla c. k. Namiestnictwa, drugi dla Gminy stoł. król. miasta Krakowa, a trzeci dla sukcesorów ś. p. Feliksa Bojanowskiego.

6. Należytość oraz koszt, ze sporządzeniem tego aktu połączone, pokryte zostaną z dochodów majątku fundacyjnego.

Kraków, dnia 15. kwietnia 1908 roku.

L. 82728/XV.

C. k. Namiestnictwo, jako najwyższa władza fundacyjna w kraju, zatwierdza powyższy akt fundacyjny w całej osnowie.

Lwów, dnia 17. lipca 1908 r.

(I.M. 64640/08)
VI. a.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Budżet wydatków i dochodów gminy miasta Krakowa na rok 1908,

ułożony przez Komisję budżetową na zasadzie przedłożeń Magistratu, wniosków Sekeyj i uchwał Rady miejskiej, a uchwalony na posiedzeniach Rady miejskiej w dniach 20., 21., 22. i 23. stycznia roku 1908.

DZIAŁ I.								Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Z a r z ą d g ł ó w n y.									
Wydatki zwyczajne.									
1. Reprezentacja miasta.									
a) Dotacja Prezydenta								18000	32500
b) Dotacja I. Wiceprezydenta								8000	
c) Na wybory do Rady miejskiej								6500	
2. Pensye urzędników.									
a) Personal konceptowy:									
Dyrektor Magistratu	6400	1472	—	—	—	2400	—	10272	151824
1 Starszy Radea	6400	1472	—	—	—	—	—	7872	
5 Radeów po 4800 i 1288 kor.	24000	6440	—	2400	400	—	—	33240	
1 Radea po 4800 i 1288 kor. (płatny z funduszu interkalarnego)	—	—	—	—	—	—	—	—	
1 Radea po 4800 i 1288 kor. (płatny z funduszu akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—	
6 Sekretarzy po 3600 i 1104 kor.	21600	6624	400	800	—	—	—	29424	
1 Sekretarz po 3600 i 1104 kor. (płatny z funduszu akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—	
8 Wicesekretarzy po 2800 i 960 kor.	22400	7680	—	—	1350	—	—	31430	
1 Wicesekretarz (płatny z Biura statystycznego)	—	—	—	—	—	—	—	—	
1 Wicesekretarz (płatny z Biura pośrednictwa w pracy)	—	—	—	—	—	—	—	—	
8 Konceptistów po 2200 i 768 kor.	17600	6144	—	—	942	—	—	24686	
1 Konceptista (płatny z fund. wodociagowego)	—	—	—	—	—	—	—	—	
6 Praktykantów koncept. po 1600 kor.	9600	—	300	—	600	600	—	11100	
1 Prakt. koncept. 1600 kor. (płatny z Biura statystycznego)	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Praktykantów koncept. po 1400 kor.	2800	—	—	—	—	—	—	2800	
b) Personal manipulacyjny:									
Dyrektor ekspedytu	3600	1104	—	—	—	—	—	4704	
Archiwista	2800	960	128	—	200	—	—	4088	

b) Płace dzienne dla innych pomocników

4. Płace służby.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
2 woźnych I. klasy po kor. 950 i 350	2600	
1 woźny I. klasy po kor. 1000 i dod. osob. kor. 200	1200	
8 woźnych II. klasy po kor. 800 i 300, pięciolecia kor. 600	9400	
29 pacholków po kor. 650 i 250, pięciolecia kor. 1690	27540	
Umundurowanie ich	3800	44540

5. Biuro statystyczne.

a) Kierownik biura (Wicesekretarz Magistratu) IX. rangi kor. 2800 i 960	3760	
b) Praktykant koncepcyjny	1600	
c) Praktykant manipulacyjny z tytułem bibliotekarza	1584	
d) Pomoenicy nieetatowi	5198	
e) Lokal (czynsz)	1042	
f) Biblioteka	300	
g) Druki i portorya	1000	
h) Na wydawanie publikacji biura	2000	
i) Na opał	235	
k) Płaca pacholka kor. 650 i 250, umundurowanie 152	1052	
l) Na statystykę hipoteczną	240	
m) Ryczałt na koszty większych opracowań i rzeczowe potrzeby biura	500	18511

6. Biuro pośrednictwa w pracy.

a) Płaca kierownika (Wicesekretarza Magistratu) IX. rangi kor. 2800 i 960	3760	
b) Płaca kancelisty XI. rangi kor. 1600 i 576	2176	
c) Płaca 3 sił pomocniczych	3600	
d) Płaca 2 pacholków po kor. 650 i 250 i umundurowanie 38	1838	
e) Na koszty podróży członków Wydziału zawiadowczego	75	
f) Czynsz za lokal	4000	
g) Utrzymanie budynku	100	
h) Opał i oświetlenie	726	
i) Abonament telefoniczny	85	
k) Uzupełnienie inwentarza i druków	400	
l) Biblioteka	150	
m) Na publikacje i sprawozdania Urzędu	300	
n) Ogłoszenia	450	
o) Opłaty pocztowe	600	
p) Wkładka do państw. związku biur pośred. w pracy	100	
r) Inne wydatki kancelaryjne	200	18560

7. Dyety, koszt podróży i komisyjne.

a) Koszt podróży i diety	4000	
b) Na podróże informacyjne dla urzędników	1000	5000

8. Wynagrodzenia.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Syndykowi miejskiemu	4000	
b) Urzędnikom i służbie za roboty pozaurzędowe . . . . . kor. 3200		
Za redakcję „Dziennika rozporządzeń”	500	3700
c) Za prowadzenie protokołów w sekcjach i komisjach	1400	
d) Sekretarzowi prezydialnemu	1200	10300

9. Zapomogi.

a) Urzędnikom i służbie etatowej	5000	
b) Dyetaryuszom i służbie nieetatowej	1500	6500

10. Koszta kancelaryjne.

a) Papier i potrzeby piśmienne	9200	
b) Oświetlenie biur i 3 latarni całonocnych przed mieszkaniami komisarzy	3608	
c) α) Opał i pomoc do opalania biur przez 7 miesięcy	10000	
β) 8 palaczy przez 8 miesięcy po kor 2 dziennie . . . . . kor. 3840		
γ) Nowy palacz do kaloryferów	720	4560
d) Sprzęty kancelaryjne	4000	
e) Prenumerata dzienników i różnych dzieł	2000	
f) Druki	9500	
g) Roboty introligatorskie	3500	
h) Portorya	1200	
i) Inseraty	700	
k) Materyały, rys. i instrum. techn.	1000	
l) Utrzymanie czystości i porządku w biurach	2500	
m) Roboty autograficzne	5000	
n) Na zakupno dzieł technicznych	300	
o) Opłata za użycie telefonów i ewentualne przebudowy	2200	
p) Drobne wydatki	200	59468

11. Emerytury.

a) Dotacja dożywotnia dla byłego prezydenta miasta	8000	
b) Urzędnikom	40016	
c) Wdowom i sierotom po urzędnikach	58439	
d) Żonom i dzieciom byłych urzędników	867	
e) Sługom miejskim, wdowom i sierotom	28465	135787

12. Zaopatrzenia i dary z łaski.

a) Dary z łaski	19500	
---------------------------	-------	--

13. Koszta prawne w interesach Gminy

1500

14. Najem lokali na biura Magistratu.

4900

Razem wydatki zwyczajne 835053

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.**Wydatki nadzwyczajne.**

1. Na maszynę do pisania	600	
2. Na sprzęty do urządzenia nowych biur	2000	
Razem wydatki nadzwyczajne	2600	

Dochody zwyczajne.**1. Pensje urzędników.**

Personal egzekucyjny:

a) Egzekutne od podatków i należności gminnych	9000	
b) Egzekutne od podatków i należności państwowych	26000	35000

2. Emerytury.

Odsetki od funduszu emerytalnego	20817	
----------------------------------	-------	--

3. Biuro pośrednictwa w pracy.

a) Ryczałt Rad powiatowych kra-kowskiej i wielickiej po kor. 1500	3000	
b) Opłaty od pracodawców	1900	
c) Spodziewane subwencje od Wydziału krajowego i c. k. Ministerstwa handlu	500	5400

Razem dochody zwyczajne . . . . . 61217**DZIAŁ II.****Zarząd majątku miejskiego****Wydatki zwyczajne.****1. Personal Ekonomatu miejskiego.**

a) Inspektor 3600 i 1104 kor.	4704	
b) Na doróżki dla niego	1000	
c) Podinspektor 2200 i 768 kor.	2968	
d) 2 oficyantów po 2200 i 768 kor.	5936	
e) 1 kancelista 1600 i 576 kor.	2176	
f) Magazynier woźny I. kl. 950 i 350 kor.	1300	
Umundurowanie jego	130	
g) Inkasent do ściągania czynszów miejskich	480	18694

2. Utrzymanie gruntów miejskich.

a) Dozorey łąk i wikla w Dąbiu wynagrodzenie	600	
b) 3 polowych po 650 i 250 kor.	2750	
c) Umundurowanie	844	
d) Na pomiary gruntów	300	
e) Na utrzymanie Błonia i brzegów Rudawy za obrębem miasta	510	
f) Na utrzymanie wikla i uprawę łąk	3200	
g) Na oparkanie gruntów miej.	500	
h) Nieprzewidziane wydatki	150	
i) Na utrzymanie brzegów Młynówki królewskiej i na wyrazisko Młynówki	1500	10354

3. Utrzymanie budynków miejskich.

a) 5 stróżów po 650 kor.	3250	
b) 2 woźnych II kl. (cieśla i murarz) po 800 i 300 kor. i pięciolecia	2400	
c) Umundurowanie ich	1030	
d) Naprawy i przeistoczenia	10000	
e) Na utrzymanie porządku i czystości w budynkach	1000	
f) Czyszczenie kominów	1000	
g) Zabezpieczenie budynków od ognia i wypadków przy wodociągach	2000	
h) Oświetlenie	2368	23048

4. Utrzymanie Sukiennic.

a) Zasłga 4 stróżów po 650 i 250 kor.	4025	
b) Umundurowanie ich	270	
c) Oświetlenie	6400	
d) Opał	2408	
e) Zabezpieczenie budynku od ognia i wypadku przy wodociągach	400	
f) Czyszczenie kominów	40	
g) Podatki i ekwiwalent	14000	
h) Utrzymanie i naprawy budynku	2000	
i) Drobne wydatki	200	29743

5. Utrzymanie gmachu poteatralnego.

a) Wynagrodzenie inspektora teatru	600	
b) Dozorca gmachu, woźny I. klasy	1350	
c) Palacz i stróż, pacholek 650 kor. i dodatek osobisty 70 kor.	720	
d) Umundurowanie jego	180	
e) Naprawa budynku	400	
f) Czyszczenie kominów	50	
g) Zabezpieczenie budynku od ognia	300	
h) Oświetlenie budynku	3074	
i) Opał	6500	
k) Za wodę do restauracyi i drobne wydatki	950	
l) Podatki	3000	
m) Utrzymanie porządku i czystości	600	
n) Opłata telefonu	100	
o) Utrzymanie garderoby	2500	
p) Służba (bileterzy)	2000	22324

6. Utrzymanie zegarów.

a) Za nakręcanie i regulowanie zegarów	532	
b) Za naprawę i czyszczenie tychże	50	582

7. Podatki i opłaty skarbowe.

a) Podatek gruntowy i domowoczynszowy	10000	
b) Ekwiwalent od majątku miejskiego	2000	
c) Stemple i należności	2000	14000

Razem wydatki zwyczajne 118745

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.**Wydatki nadzwyczajne.**

1. Na pomiar miasta z 10 rat 8. rata	4900	
2. Gminie Grzegórzki tyt. bonifikacji za ubytek w dochodach z tery- toryum, przydz. do miasta . . .	500	
3. Na urządzenie oświetlenia elektry- cznego w hali Sukiennic . . .	3070	
4. Na reprodukcje fotogr. szkiców po- lowych pomiaru miasta, I. rata	2300	
5. Uzupełnienie sprzętów kuchennych dla starego teatru	2500	
6. Na sporządzenie inwentarza majątku miejskiego	2000	15270
Razem wydatki nadzwyczajne . . .	15270	

Dochody zwyczajne.**1. Z gruntów miejskich.**

Poza obrębem rogatek:

a) Z Błonia miejskiego:		
czynsz dzierża- wny od Skarbu wojskowego . kor.	410	
ze zbioru trawy i wikliny . . .	100	
za paszenie bydła . . .	700	
za tor wyścigowy . . .	4000	5210

b) Dochód z folwarku w Dąbiu:		
α) zesprzedaży wikla kor.	3500	
β) " " siana . . .	8000	
γ) dochód z gruntów w Grzegórkach (stare wiślisko) . . .	800	12300

c) Dochód z dzierżawy innych gruntów	200	
d) Różne drobne czynsze . . .	702	

W obrębie rogatek:

e) Różne drobne czynsze . . .	4000	
f) Opłaty od gablotek i wystaw sklepowych	900	
g) Czynsze ziemne, zhipotekowane na realnościach	200	
h) Czynsze ziemne skapitalizowane	50	23562

2. Z domów i innych obiektów miejskich.

a) Czynsze z domu:

L. 405 Dz. I. ul. Szpitalna	
L. 21 . . . . . kor.	3800
L. 422 Dz. I. (altana na plantach)	600
L. 4 Dz. III. po Schneiderze, ul. Podzamecze L. 30 . . .	125
L. 508 Dz. I. ul. Podzamecze L. 12 (Komenda art.) . . .	3165
z piwnic pod Magistratem . . .	300

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

z hali licytacyjnej . . . . . kor.	10	
z nowych koszar obrony kra- jowej, ul. Siemiradzkiego . . .	15524	
z odwachu wojskowego . . .	1055	
z domu L. 1 Dz. III, ul. Pod- zamecze L. 5 i 7 (Biuro wodociągowe)	2000	
z domu L. 111 Dz. I., ul. św. Idziego L. 12 (pustka) . . .	—	
z real. L. 239/8 Dz. IV., ul. Krupnicza L. 25	1050	
z domu L. 49 Dz. IV., ul. Karmelicka	3000	
z domu L. 4 ul. Zyblikiewi- cza (płaci akcyza)	1200	
z domu L. 98 Dz. IV. (Górne młyny)	1400	
z domu L. 28 Dz. VIII. (Birnbauów)	5876	
z domu w Dębnikach L. 22 (areszta)	480	39585

b) Wartość czynszów w budynkach,
użytych na szkoły oraz na
inne cele:

Szkoła I. im. św. Wojciecha, barak przy ul. Biskupiej . . . . . kor.	6800	
" III. im. św. Mikołaja, barak przy ul. Lu- bomirskich	13000	
" IV. im. św. Jana Kantego, barak przy ul. Smoleńsk	7000	
" V. im. Kazimierza Wielkiego, Ratusz, pl. Wolnicy	14000	
" VI. i XXII. (sz. VI.) im. Czackiego (nowa szk. przy ul. św. Wa- wrzyńca)	15000	
" VII. im. św. Flo- ryana, pl. Matejki	10000	
" VIII. im. św. Szcze- pana, ul. Rajska	7000	
" IX. im. Konarskiego, przy ul. Bernardyń- skiej	15000	
" X. im. św. Jadwigi, przy ul. Krupniczej	10000	
" XI. im. Dietla, barak przy ul. Miodowej	7000	
" XII. im. Piramowi- cza, przy ul. Mio- dowej	6200	
" XIII. im. Mickiewi- cza, przy ul. Stu- denckiej	11000	
" XIV. i XIX. im. św. Salomei i Tad. Kościuszki, przy ul. Krupniczej	6500	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Szkoła XV. im. Klem. Tań- skiej, przy ul. Mio- dowej	kor. 9000	
" XVI. im. Ces. Fran- ciszka Józefa I., przy ul. Dietla	" 9800	
" XVII. im. Cesarz. Elżbiety, przy ulicy Dietla	" 9200	
" XVIII. im. św. Anny, przy ul. Topolowej	" 13000	
" XX. im. Zbigniewa Oleśnickiego, na Kle- parzu	" 11900	
" XXI. im. Władysła- wa Jagiełły, przy ul. św. Marka	" 4000	
" wydziałowa im. św. Scholastyki	" 10000	
" XXV. im. św. Krzyża	" 5000	
" XXIV. im. Kocha- nowskiego, przy ul. Kapuceńskiej	" 20000	
" Sztuk pięknych	" 20000	
" handlowa	" 20000	
Filia XVII. szkoły barako- wej nowej w ulicy Dietla	" 5200	
" IV. szkoły barakowej nowej w ul. Wygoda	" 5200	
Szkoła XXVI. w domu po akcyzie	" 6000	
Dom L. 468 Dz. I. Archi- wum aktów dawnych	" 7000	
" przy ul. Jabłonowskich (Biuro pośrednictwa w pracy)	" 4000	
" L. 47 ul. Krakowska, po Helelowej	" 2480	
" L. 52 Dz. VIII. Kau- kusarnia	" 720	
" L. 45 Dz. VIII. ul. Krakowska	" 1400	
" L. 32 Dz. VI. i po- łowa baraku po szkole III. i XVIII. na filię Zakładu kalek	" 6080	
Zakład kalek	" 4000	
Wartość 1/2 baraku po szkole III. i XVIII. na dom izolacyjny	" 2600	
" czynszowa magazynu teatralnego	" 10000	
" czynszowa domu po Schneiderze, ul. Pod- zamecze L. 30	" 1500	
" czynszowa lokalu w Ogrodzie Angielskim, przeznaczonego na mieszkanie dla personalu ogrodniczego i szklarni	" 4000	320580 360165

3. Ze Sukiennic.

a) Wartość czynszu Muzeum Na- rodowego	30000	
b) Czynsze za 30 sklepów	54000	
c) " " 60 kramów	24000	
d) " " stałe tablice ogło- szeń firm	576	108576

4. Z gmachu poteatralnego.

a) Czynsz z restauracji i sal oraz zwrot za opał i światło podczas koncertów	13500	
b) Dochód z garderoby	8500	
c) Czynsze z 3 sklepów oraz zwrot za opał	9200	
d) Za lokal dla Towarzystwa mu- zycznego i zwrot za opał	6500	
e) Za używanie inwentarza (mebli i naczyń)	6700	44400

5. Z zakładów miejskich.

a) Dochód z Gazowni	206000	
b) Zwrot zysku na oświetleniu ga- zowem miasta	18155	
c) Zwrot zysku na urządzeniach gazowych	5000	
d) Dochód z Elektrowni	20000	249155

6. Od kapitałów lokowanych.

a) Inżynieria wojskowa od kaucyi 800 kor. 4 1/2%	32	
b) Odsetki od kapitałów, ulokowa- nych w miejscowych instytu- cyach kredytowych	3000	3032

7. Ze sprzedaży starego materiału 1100

Razem dochody zwyczajne 789990

Dochody nadzwyczajne.

1. Subwencja rządowa, jako odszkodo- wanie za kontumacyę, z kwoty 360000 koron 5. rata (ostatnia)	72000	
2. Za częściowe zużycie budynku kon- tumacyi „Związek hodowców i handlarzy bydła we Lwowie“	10000	
3. Zwrot od najmbioreców kramów w Sukiennicach za urządzenie oświetlenia elektr.	6547	
4. Reszta kasowa z r. 1906	1788	
5. Ze sprzedaży gruntów miejskich	50000	
6. Za grunta w Dąbiu, wywłaszczone pod wał wiślany	20000	

Razem dochody nadzwyczajne 160335

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

DZIAŁ III.

Opodatkowanie i opłaty gminne.

Wydatki zwyczajne.

1. Wydatki z powodu opodatkowania psów.		
a) Na marki dla psów	260	
b) Na zestawienie rejestrów podatkowych	160	420
2 Wydatki na zestawienie rejestru biórczego 5 ^o /o dodatku czynszowego	200	
Razem wydatki zwyczajne	620	

DZIAŁ IV.

Zarząd długu miejskiego.

Wydatki zwyczajne.

1. Spłata kapitału i procentów.
  - a) 1100000 kor. 5°/o pożyczki z r. 1886, zaciągniętej na kupno gazowni, spłacalnej w 50 latach . . . . .
  - b) 400000 kor. pożyczki na rozszerzenie gazowni . . . . .
  - c) 2000000 kor. na elektrownię miejską . . . . .
  - d) 3000000 kor. 4¹/₄^o/o pożycz. inwest. z r. 1892, zaciągn. w czeskiej Kasie oszcz., spłacalnej w 50 lat., r. 31 i 32.
  - e) 3600000 kor. 4°/o pożyczki wodociągowej, spłacalnej w 44 latach w półrocznych ratach . . . . .
  - f) 300000 kor. 1¹/₂^o/o pożyczki z r. 1894 na budowę teatru, zaciągniętej w Kasie Oszcz. m. Krakowa, rata 25 i 26.
  - g) 204110 kor. pożyczki, zaciągniętej z funduszu emerytalnego na pokrycie niedoboru z r. 1904 (na 4 lata), płatnej z subwencji państwowej w 4 równych ratach po 51026 kor., rata 4. ostatnia . . . . .
  - h) 176000 kor. 4¹/₂^o/o pożyczki z Kasy Oszczędności m. Krakowa na zakupno realności L. 155 Dz. III. Muzeum Czapskiego, spłacalnej w 51 lat., r. 9 i 10.
  - i) 180000 kor. 4¹/₂^o/o pożyczki z Kasy Oszczędności na zakupno realn. 147 i 157 Dz. I. (dom Larysza)
  - k) 142230 kor. 4°/o pożyczki Banku kraj., ciężącej na realności 147 i 157 Dz. I. (dom Larysza) . . . . .
  - l) 3600000 kor. pożyczki z Kasy Oszczędności m. Krakowa na inwestycje, za oprocentowaniem z góry po 4²⁵/₁₀₀, spłacalnej w 105 półrocznych ratach annuitet., raty płatne 1/3 i 1/9 każdego roku . . . . .
  - m) 4000000 kor. pożyczki w Centr. Banku dla czeskich kas oszczęd. w Pradze, spłacalnej w 50 latach, w półroczn. ratach annuitet., płatnych 31/3 i 30/9 każdego roku
  - n) 1200000 kor. 5¹/₄^o/o pożyczki krótkoterm., spłacalnej z zaciągnięciem się mającej pożycz. 24000000 (°/o za 6 miesięcy)
  - o) 107000 kor. 4°/o krótkoterminowej pożyczki z funduszu emerytaln. miejsk. na zakupno realności Birnbaumów z zaciągnięciem się mającej pożyczki 24000000
  - p) 30759 07 kor. pożyczki, zaciągniętej w Kasie Oszcz. m. Krakowa na zak. realn. Birnbaumów L. 28 Dz. VIII., spłacalnej w ratach półroczn. 1/1 i 1/7 po 960 kor

Razem wydatki zwyczajne . . . . .

Dochody zwyczajne.

1. Podatki bezpośrednie.		
a) 10 ^o /o dodatek gminny od wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem osobisto-dochodowego, na potrzeby gminne	245000	
b) 5 ^o /o podatek gminny od czynszów z mieszkań	435000	
c) Podatek od psów	10000	690000
2. Podatki pośrednie konsumcyjne		1071212
3. Opłaty.		
a) Myto rogatkowe	220000	
b) Taksy za konsensa	48000	
c) Taksy za przyjęcie do Gminy	400	268400
4. Podatek tramwajowy		72000
Razem dochody zwyczajne		2101612

na kapital	Na procent	Resztujący kapital z d. 31/12 1907	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
—	—	913840 92	—	—
—	—	400000 —	—	—
—	—	2000000 —	—	—
29568 84	112931 16	2683535 90	142500	
—	—	3358498 91	—	—
2804 80	12195 20	273099 48	15000	
51026 —	—	51026 —	51026	
1092 45	7707 55	172095 12	8800	
1082 85	7917 15	176745 61	9000	
2888 48	5511 52	131841 15	8400	
—	153000 —	3600000 —	153000	
28571 55	167463 34	3933331 26	196035	
—	—	—	31500	
—	—	107000 —	4280	
—	—	30759 07	1920	
117034 97	466725 92	17831773 42		621461

Szczegółowo
Kor.   Razem
Kor.

Dochody zwyczajne.

1. Spłata kapitałów i procentów.

a) Fundusz krajowy na umorzenie pożyczki 3000000, zaciągniętej w Kasie Oszczędności miasta Krakowa tytułem subwencji, udzielonej przez Sejm na budowę teatru, po 5% przez lat 51, 14. rata	15000		
b) Wodociągi miejskie tytułem raty i procentów od pożyczki 850000 kor., w stosunku do pożyczki, zaciągniętej w czeskim Banku centr., na kapitał . kor. 6071 na procent	35586	41657	56657
Razem dochody zwyczajne			56657

DZIAŁ V.

Bezpieczeństwo publiczne.

Wydatki zwyczajne.

1. Straż pożarna.

a) Pensye i żołdy: Naczelnik straży kor. 3600 i 1104 i na umundurowanie 300	5004		
3 starszych brandmistrzów po 2200 i pięciolecia 1000	7600		
1 młodszy brandmistrz w XI. randze	1600		
2 sierżantów jako telegrafistów starszych po kor. 1200	2400		
Mieszkanie dla nich	800		
4 sierżantów po kor. 1200	4800		
8 starszych pompierów po kor. 960	7680		
3 trębaczy na wieży Maryackiej po kor. 960	2880		
12 pompierów I. klasy po kor. 840	10080		
12 pompierów II. klasy po kor. 720	8640		
10 praktykantów po kor. 600	6000		
1 woźny	720		
1 ordynans pogotowia	600		
1 stróż koszarowy	600		
b) Umundurowanie	4250		
c) Utrzymanie łóżek i pościeli	600		
d) Koszta leczenia pompierów	400		
e) Opał koszar	1340		
f) Oświetlenie gazowe i elektryczne	3143		
g) Uzupełnienie i utrzymanie przyrządów ogniowych	4000		
h) Utrzymanie telegrafu i telefonów pożarnych	2000		
i) Opłata telefonu	200		
k) Utrzymanie budynków	400		
l) Drobne wydatki	200	75937	

Szczegółowo
Kor.   Razem
Kor.

2. Zaprzęgi miejskie.

a) 12 fernali po kor. 720	8640		
b) Mieszkanie dla nich	1440		
c) Umundurowanie dla nich	840		
d) Pasza dla koni	16200		
e) Kucie koni	960		
f) Naprawa uprzęży, wozów i smarowidło	1000		
g) Na drobne wydatki	60		
h) Na lekarstwa i sól dla koni	150		
i) Na zakupno pary koni	1800	31090	

3. Areszta miejskie, detencya policyjna i stacya szupasowa.

a) Zarządca 1600, 576 i 600 kor.	2776		
b) Kluczny 800 i 300 kor.	1100		
c) 2 konwojentów po 650 i 250 kor. i pięciolecia 150 kor.	1950		
d) Umundurowanie klucznego i konwojentów	350		
e) Czynsz za lokal z domu L. 38/39 Dz. VIII. i zwrot 4% pod. wodoc. . . . . kor. 4160 utrzymanie budynku „ 500	4660		
f) Żywność aresztantów	4800		
g) Opał aresztów i strażnicy policyjnej	840		
h) Światło aresztów i strażnicy policyjnej	420		
i) Na słomę, pościel, sprzęty i odzież aresztantów	600		
k) Zwrot kosztów szupasowych Wydziału kraj. za przynależnych do Krakowa	100		
l) Na drobne wydatki	100		
l) Wynagrodzenie za kontrolę aresztów miejskich	400		
m) Na koszt leczenia detencyonistów	50		
n) Opłata od telefonu	85	18231	

4. Dodatek na utrzymanie policji państwowej.

a) W służbie czynnej	67789		
b) Dla emerytów	300	68089	

5. Utrzymanie strażnicy policyjnej w Magistracie.

a) Opał	70		
b) Światło	40	110	

6. Strażnica policyjna w dzielnicy III.

a) Czynsz i zwrot dodatku gminnego	1400		
b) Opał	175		
c) Światło	60		
d) Obsługa	120		
e) Telefon	85		
f) Drobne wydatki (miotły i szczotki)	50	1890	

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

7 Stacja ratunkowa na Wiśle.

a) 4 strażników, czuwających nad kąpiącymi się	1400	
b) Umundurowanie ich	100	
c) Tablice ostrzeżeń	40	
d) Na łodzie i drobne wydatki	50	1590

8. Oświetlenie miasta.

a) Gazem śródmieścia i przedmieść	122581	
b) Naftą w ulicach, nieoświetlonych gazem:		
Nafta do 20 latarni całonocnych i 7 północnych . kor. 1297		
Knoty, szkła, zapalniczki i oszklenie	80	
Naprawa latarni i naczyń	90	
Obsługa	320	
Drobne wydatki	10	1797
Razem wydatki zwyczajne	321315	

Wydatki nadzwyczajne.

1. Zwrot właścicielom realności L. 38 i 39 Dz. VIII.	500	
2. Zwrot właścicielom realności L. 38 i 39 Dz. VIII. podatku wodociągowego za czas od 15/2 1902 do 31/12 1907	1038	
3. Zakupno wozów pożarnych	8000	
4. Zakupno pościeli i koców	1200	
5. Sprawienie 20 pasów bezpieczeństwa	800	
6. Na zaległe opłaty za straż pożarną (z 3 rat ratę I-szą dla Zakładu ubezpieczeń od wypadków za lata 1895 do 1905 kor. 6000 i zarok 1906 i 1907 resztę kor. 1379-09)	7380	18918
Razem wydatki nadzwyczajne	18918	

Dochody zwyczajne.

1. Straż pożarna.		
a) Dotacja Tow. Ubezpieczeń na straż pożarną miejską	4000	
b) Za roboty, wykonane przez straż pożarną	50	4050
2. Zaprzęgi miejskie.		
Za nawóz ze stajen	400	
3. Areszta miejskie.		
Zwroty za utrzymanie szuparników	1000	
Razem dochody zwyczajne	5450	

Dochody nadzwyczajne.

1. Ze sprzedaży koni	200	
--------------------------------	-----	--

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

DZIAŁ VI.

Budowy i roboty publiczne.

Wydatki zwyczajne.

1. Urzymanie dróg.

a) 1 drogomistrz rangi XI. kor. 1600, 576, 200 i 400 . . . . . kor. 2776		
1 drogomistrz kor. 1200 i 480	1680	4456
b) Maszynista I. klasy do walcu parowego kor. 1800, 600 i 720	3120	
c) Woźny II. klasy jako palacz walcu parowego kor. 800 i 300	1100	
d) 12 dróżników, płaca po 650 kwat. 250, dodatek funk. 120 i pięciol. 650 . . . . . kor. 12890		
Umundurowanie dla nich i palacza	1632	14522
e) Płaca fornala 720, mieszkanie 240, umundurowanie 100	1060	
f) Pasza dla jednego konia	700	
g) Ryczałt na uprzęż, podkowy i inne	250	
h) Remuneracja dla wypłacającego listy robotników drogowych	240	
i) Konserwa na szosy	55000	
k) Narzędzia dla dróżników	1500	
l) Piasek do walcowania konserwy	5000	
m) Robocizna przy utrzymaniu dróg	10000	
n) Utrzymanie walcu parowego w ruchu	6000	
o) Naprawa poręczy przy drogach	2000	104948

2. Na bruki, chodniki i fabrykę betonów	75000
---	-------

3. Utrzymanie mostów	2000
--------------------------------	------

4. Utrzymanie brzegów Wisły i Rudawy w obrębie Krakowa	1500
--	------

5. Na naprawy bruków i chodników (z powodu prywatnych budowli)	10000
--	-------

6. Koszta, połączone z ewidencją i kontrolą opłaty składowego, oraz utrzymanie porządków na placach składowych	2000
--	------

Razem wydatki zwyczajne 195468

Wydatki nadzwyczajne.

1. Zakupno jednego roweru dla drogomistrza	250
--	-----

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.**Dochody zwyczajne.****1. Utrzymanie bruków i chodników.**

a) Towarzystwo kolei elektrycznej za konserwację bruków . . .	6000
b) Opłaty za składanie materiałów budowlanych	5000
c) Opłaty placowego od cyrków, menażeryi etc.	4000
d) Opłaty placowego od doróźkarzy	1500
e) Zwroty za naprawę bruków z powodu prywatnych budowli . .	10000
f) Gazownia zwrot za naprawę i utrzymanie bruków	57000
g) Fundusz wodociągowy zwrot za naprawę i utrzymanie bruków . .	30000
h) Fundusz Elektrowni zwrot za naprawę i utrzymanie bruków . .	11000
Razem dochody zwyczajne	124500

DZIAŁ VII.**Upiększenie miasta.****Wydatki zwyczajne.****1. Koszta zarządu i utrzymanie inwentarza.**

a) Inspektor ogrodów miejskich 2800, 960, 200, i trzechlecie od 1/10 1908 kor. 50	4010
b) Ryczałt inspektorowi na doróźki	100
c) Adjunkt kor. 1600, 288 i 300 dod. osob.	2188
d) Ogrodnik woźny I. klasy kor. 950, 350, 200, 60 dod. i 2 pięciolecia 100	1660
e) Umundurowanie ogrodnika, roczny ryczałt	76
f) Fornala płaca i umundurowanie	830
g) Opał dla inspektora i pomocników	686
h) Wydatki kancelaryjne	20
i) Pasza dla pary koni	1200
k) Kucie i leczenie koni	100
l) Naprawa uprzęży, wozów i beczkowozów	600
m) Kupno narzędzi i naprawa starych	300
n) Opłata od telefonu	85
o) Opłata za 2 bilety roczne kolei elektrycznej	170
	12025

2. Ogród miejski i szkółki.

a) Wartość czynszu lokalu w ogrodzie angielskim (przeznaczonego na mieszkanie dla personelu ogrodniczego i szklarnie) . .	4000
b) Na ogrzewanie 12 szklarni	2655
c) Obsługa szklarni i zakładanie inspektów	2572

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

d) Wazony drewniane i gliniane	500
e) Nawozy	400
f) Naprawa okien inspektowych i na szklarniach	500
g) Utrzymanie szkółki	500
h) Utrzymanie budynków w ogrodzie miejskim i wodociągu	500
	11627

3. Utrzymanie plantacji naokoło miasta.

a) 2 pomocników ogrodowych	1875
b) 4 dozorców etatowych po 650 i 250 i pięciolecia 225 kor. i remuneracya dla trzech a 120 kor.	3825
c) Umundurowanie dla nich	360
d) 5 dozorców prowizorycznych przez cały rok	3640
e) Umundurowanie dla nich	330
f) Płace robotników dziennych i stróżów nocnych	8745
g) Na krzewy ozdobne	300
h) Na róże z zapisu ś. p. Kremiera	40
i) Na nasiona traw i roślin ozdobnych	450
k) Na nowe żywopłoty i utrzymanie starych	200
l) Na sprawienie ogrodzeń	3000
m) Na nowe ławki i naprawę starych	800
n) Na zakupno żwiru i utrzymanie ścieżek	4000
o) Na żerdzie i pale do drzew i róż	320
p) Na słomę do okrycia krzewów i na maty	350
r) Na 25 kóp mioteł	135
s) Na ubezpieczenie robotników w Kasie chorych	150
t) Na konserwację pomników i wazonów na plantacyach	100
u) Na konserwację ogrodzeń żelaznych wewnątrz i zewnątrz plantacyi	300
w) Czynsz za kram Nr. 49 w jatkach poddomin. na narzędzia robocze	80
	29305

4. Utrzymanie skwerów w ulicy Dietla.

a) Dozorca kor. 650 i 250	900
b) " przez miesiące letnie	490
c) Umundurowanie dozorcę	130
d) Robotnicy	1730
e) Na zakupno żwiru	300
f) Na utrzymanie baryer	450
	4000

5. Utrzymanie ulic i placów pod względem ogrodowym.

a) Upiększenie placów przed Magistratem, Teatrem, „Sokołem“, Hotelem krakowskim i lasku na błoniach	1500
---	------

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
b) Na wysadzenie ulic i placów drzewami, oraz na sprawienie koszów żelaznych	4500	
c) Dozorca prowizoryczny	728	
d) Umundurowanie tegoż	100	6828

6. Utrzymanie Parku Dra Jordana.

A) Pod względem gospodarczym:

a) Płaca dozorey parku (woźny II. klasy) . kor.	850		
b) Umundurowanie jego	75		
c) Opał dla niego	70		
d) 2 pomocników do- zorey przez 5 mie- sięcy letnich	490		
e) Na utrzymanie bu- dynków i wodociągu	500		
f) Asekuracja budyn- ków	200		
g) Opłata od telefonu	85		
h) Robocizna	1600	3870	

B) Zabawy i ćwiczenia:

a) Płaca dyrektora . kor.	1000		
b) Przewodnicy dla u- czniów szkół ludo- wych i średnich	1300		
c) Przewodnicy dla rze- mieślników	160		
d) Przewodnicy dla sie- rót Zakładu św. Jó- zefa	50		
e) Przewodnicy dla u- czenie	480		
f) Uzupełnienie i na- prawa przyrządów	600		
g) Inne drobne wydatki	100	3690	7560

Razem wydatki zwyczajne . . . 71345

Wydatki nadzwyczajne.

1. Na przemianę baryer koło plant	7500		
2. Naprawa przyrządów meteorologicz- nych	150		
3. Ogrodzenie i uporządkowanie około pomnika Rejtana	2300		
4. Zakupno tabliczek z nazwami roślin	250		
5. Na zakupno skrzynek do śmieci	1000		
6. Na blaszanki na śmieci	200		
7. Za grunt na Krowodrzy pod nową szkółkę	12500		
8. Na nową szkołę w Krowodrzy I. rata	5850		
9. Na wychodek w Parku Dra Jordana	3500	33250	

Razem wydatki nadzwyczajne . . . 33250

Dochody zwyczajne.

1. Dotacje i zapisy na utrzymanie plant.

a) Procent od kapitału 3000 duka- tów ś. p. Straszewskiego Flo-	
--	--

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
ryana, na dobrach Tenczyńskich ubezpieczonego	1645	
b) Procent od kapitału 1000 kor. ś. p. Dra Kremera na róże	40	
c) Procent od kapitału 1000 kor. ś. p. Jakubowskiego Łukasza	40	
d) Procent od kapitału 2000 kor. ś. p. Rzewuskiego Walerego na skwery	80	1805

2. Własne dochody.

a) Z dzierżawy parcel na plantach	4902	
b) Za drzewka	300	
c) Za kasztany	30	
d) Za szkody i kary	20	5252

3. Utrzymanie Parku Dra Jordana.

a) Opłaty szkół średnich	1540	
b) Dochód opłat z festynów i kon- certów	2000	
c) Z dzierżawy mleczarni w parku	400	
d) Z dzierżawy paszy w parku	50	3990

Razem dochody zwyczajne . . . 11047

DZIAŁ VIII.

Zarząd targowy.

Wydatki zwyczajne.

1. Na dozór targowy.

a) Komisarz kor. 2200, 768 i 400	3368	
b) Dozorca targu rybnego	150	
c) 2 woźnych II. klasy po 800 i 300 kor. i 2 pachółków po 650 kor. i 250 kor. i pięciolecie 50 kor.	4050	
d) Umundurowanie	475	
e) Prowizoryczna służba	1460	
f) Umundurowanie	240	9743

2. Wydatki targowe.

a) Sprawienie i naprawa straganów	300	
b) Za mycie stołów miejskich pod sprzedaż mleka	300	
c) Sprawienie 750 tabliczek dla przekupniów	200	
d) Utrzymanie wagi miejskiej	10	
e) Na druki kontrolne	600	1410

3. Jatki rzeźnicze poddominikańskie.

a) Stróż jatek 650 i 150 pięc.	800	
b) Umundurowanie	110	
c) Opał	60	
d) Pomocnik (w zimie przez 8 mie- sięcy)	480	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
e) Wywóz śniegu i drobne wydatki	250	
f) Utrzymanie budynków i konserwacja wodociągu	500	
g) Światło	300	2500
4. Kramy i place targowe.		
a) Utrzymanie kramów w ulicy Mostowej	50	
b) Utrzymanie hali na Placu Nowym:		
α) Pacholek 650, 50, 250 i 38 kor.	988	
β) Umundurowanie i opał	240	
γ) Naprawy	500	
δ) Węże gumowe, miotły i drobne	160	
c) Na wodę i na potrzeby przemysłowe	200	2138
5. Targowisko końskie na Groblach.		
a) Stróż targowiska	511	
b) Utrzymanie targowiska	200	
c) Opał kancelaryi	70	781
6. Jarmarki końskie.		
a) Wydatki insercyjne	250	
b) Remuneracja za dozór nad jarmarkami	240	
c) Drobne wydatki, t. j. szuter, piasek, robotnicy i nadzór	100	590
7. Centralna targowica na bydło.		
a) Płaca weterynarza starszego i połowa płacy weterynarza pomocniczego	5494	
b) Płaca agenta komercyjnego	1800	
c) Tantyema dla niego	1520	
d) Remuneracje funkcyjnarzom targowicy	1480	
e) Płaca pomocnika manipulacyjnego	960	
f) Płaca 3 stróżów z umundurowaniem	2600	
g) Druki i potrzeby kancelaryjne	550	
h) Opał i światło	500	
i) Utrzymanie budynków	500	
k) Ubezpieczenie od ognia	276	
l) Woda i dezynfekcyjne	1500	
m) Podatek domowo-czynszowy	216	
n) Wydatki nieprzewidziane	2000	19396
8. Dawny zakład kontumacyjny.		
Podatki		1200
Razem wydatki zwyczajne		37758

Wydatki nadzwyczajne.

1. Rozszerzenie targowicy (subwencja Wydziału krajowego)	20000
--	-------

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
2. Zaprowadzenie światła do jatek poddominikańskich	500	
3. Na studzienkę wodociągową w jatkach poddominikańskich	360	20860
Razem wydatki nadzwyczajne		20860

Dochody zwyczajne.

1. Kramy i place targowe.

a) Opłaty od przekupniów za stragany i placowe	21000	
b) Opłaty targowe za kramy przy ulicy Mostowej	1300	
c) Opłaty targowe za kramy w hali targowej na placu Nowym	4400	
d) Opłaty targowe z placów na Błoniach	100	26800

2. Jatki poddominikańskie.

a) Opłaty targowe za 38 jatek rzeźniczych większych	10000	
b) Opłaty targowe za 20 jatek rzeźniczych mniejszych	3300	
c) Opłaty targowe za 10 kramów	745	
d) Opłaty targowe za 23 podcieni kramarskich	1385	
e) Opłaty targowe za 3 sklepy	2390	
f) Wartość czynszu kramu Nr. 44 (vide Dział VII wyd. poz. 3 w)	80	
g) Kram przy placu św. Ducha	300	
h) Kram przy placu Wolnica	240	18440

3. Targowisko końskie na Groblach.

a) Taksy 20-halerzowe od wprowadzonych koni i wózków na targ	2000
--	------

4. Waga miejska.

a) Opłaty za ważenie przedmiotów	150
----------------------------------	-----

5. Dochód z centralnej targowicy na bydło.

a) Dochód z najmu stajen	3500	
b) Z najmu lokali na kancelarye komisyjnerom	400	
c) Z dzierżawy kantyny i bufetu	1500	
d) Za pozwolenie prowadzenia kasy targowej (Bank żywnościński)	4000	
e) Z najmu lokalu dla kasy targowej	1200	
f) Z opłat targowych	30000	
g) Z wagi	2000	
h) Z innych źródeł	400	43000

6. Dawny Zakład kontumacyjny.

a) Czynsz najmu Zakładu	7000
Razem dochody zwyczajne	97390

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.**Dochody nadzwyczajne.**

1. Subwencya Wydziału krajow. 200000 na rozszerzenie targowicy, z 10 rat rata 3.	20000	
Razem dochody nadzwyczajne . . .	20000	

DZIAŁ IX.**Zdrowotność miasta.****Wydatki zwyczajne.****1. Służba zdrowia.**

a) Fizyk kor. 4800, 1288 i 600 pięciolecia	6688	
b) 3 lekarzy po kor. 2000, 960 i trzechlecia kor. 1200	10080	
c) Weterynarz kor. 1600, 40, 576 i 400 trzechlecia	2616	
d) Akuszerka kor. 240 i 160 . . .	400	
e) Płaca pacholka kor. 650, 250 i pięciolecia kor. 150	1050	
f) Umundurowanie	180	
g) Oprawca miejski kor. 1000, ry- czałt na pomocnika i żywienie psów kor. 1300	2300	
h) Utrzymanie budynku i stajni oprawy	500	
i) Na naprawę wozów do wożenia psów i padliny	200	
k) Nasanitarno-policyjne obdukcye i spisywanie protokołów	500	
l) Na krowiankę do szczepienia ospy	300	
m) Oświetlenie 9 latarni całonocnych przed fizykiem, lekarzami i aku- szerką	300	
n) Ryczałt na reorganizacyę służby sanitarnej	2600	
o) Koszta podróży dla urzędników sanitarnych	500	28214

2. Utrzymanie szpitala epidemicznego.

a) Czynsz za szpital u Braci Mi- łosierdzia	2000	
b) Na koszt tłumienia epidemii .	2000	
c) Wartość czynszu na dom izola- cyjny ($\frac{1}{2}$ baraku po szkole III. i XVIII)	2600	6600

3. Na utrzymanie stacji ratunkowej.

a) Subwencya roczna	2000	
b) Wynagrodzenie 3 fernali po 720 i 240 kor. i 3 pomocników po 720 kor.	5040	
c) Umundurowanie	470	
d) Pasza dla dwóch par koni . .	2700	

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

e) Utrzymanie uprzęży	100	
f) Kucie koni	160	
g) Lekarstwo i sól	26	
h) Na drobne wydatki	30	10526

4. Utrzymanie cmentarza.

a) Płaca zarządcy cmentarza kor. 1000 i 200 i pięciolecia 300 .	1500	
b) Dotacya kapelana	1200	
c) 7 grabarzy po kor. 650 i pię- ciolecia 477	5027	
d) Umundurowanie ich	586	
e) Opał domu administracyjnego zarządcy i kapelana kor. 280 Opał dla 7 grabarzy po kor. 40	280	560
f) Światło dla budynku admini- stracyjnego	80	
g) Na mieszkanie dla 3 grabarzy po 250 kor.	750	
h) Na narzędzia dla 7 grabarzy po kor. 20	140	
i) Na wydatki ogrodnicze i szuter	2000	
k) Na utrzymanie budynku . . .	400	
l) Na straż cmentarną, wykony- waną przez 6 weteranów przez 8 miesięcy letnich	600	12843

5. Utrzymanie laboratorium chemicznego.

a) Chemik kor. 2400, 960 i pię- ciolecia 400	3760	
b) Asystent	1440	
c) Laborant: płaca . . kor. 800 kwaterowe . . . . . 300 pięciolecia . . . . . 100 umundurowanie 56	1256	
d) Chemikalia	500	
e) Oświetlenie gazem	320	
f) Różne drobne wydatki	50	7326

6. Utrzymanie zakładu dezynfekcyjnego.

a) Wózny I. klasy 950 i 350 kor.	1300	
b) 2 wóznych II. klasy po 800 i 300 kor.	2200	
c) Pomocnik dezynfekcyjny	803	
d) Umundurowanie	500	
e) Ubezpieczenie służby w Kasie chorych	100	
f) Wydatki, t. j. reparacya ma- szyny etc.	400	
g) Opał dla kotła i ogrzewanie podezas zimy	100	
h) Na środki dezynfekcyjne . .	2000	7403

7. Utrzymanie kanałów.

a) Naprawy kanałów	7000	
------------------------------	------	--

8. Zakład czyszczenia miasta.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
A) Zarząd.		
a) Wynagrodzenie kierownika . . .	2400	
b) Płaca adjunkta kor. 2200 i 400	2600	
c) „ zarządcy kor. 1600 i 360	1960	
d) „ 3 kontrolorów po k. 1600	4800	
e) „ manipulant	1200	
f) Pomoc kancelaryjna	2640	
g) Płaca woźnego i mieszkanie w naturze	800	
h) Umundurowanie zarządcy, 3 kontrolorów i woźnego	700	
i) Remuneracja weterynarza . . .	600	
k) Remuneracja za wymierzanie należności za czyszczenie dołów .	600	
l) Wydatki kancelaryjne	1200	19500

B) Personal pomocniczy.

a) Magazynier kor. 1200 i mieszkanie w naturze	1200	
b) 6 dozorców po kor. 950 i na mieszkanie po kor. 300 (albo mieszkanie w naturze)	7500	
c) 24 pomocników po kor. 900 .	21600	
d) 24 „ „ „ 840 .	20160	
e) 24 „ „ „ 780 .	18720	
f) 24 „ „ „ 720 .	17280	
g) 2 maszynistów II. klasy po kor. 1200 i na mieszkanie po kor. 480 (albo mieszkanie w naturze)	3360	
h) 1 maszynista II. klasy kor. 1200 i 480	1680	
i) 3 palaczy po kor. 840 i 240 .	3240	
k) 4 obsługacze maszyn po kor. 720 i 240	3840	
l) 3 przodowników kanałowych po kor. 840 i 240 na mieszkanie (lub mieszkanie w naturze) . .	3240	
m) 15 kanalarzy po kor. 720 i 240	14400	
n) 2 stróżów przy leju w Dąbiu po kor. 840 i 240	2160	
o) 2 stróżów nocnych po kor. 600 i 240 w Zakładzie na Dajworze	1680	
p) 1 dróżnik do leja kor. 600 i 240	840	
r) 1 odźwierny kor. 650 i 250 na mieszkanie (lub mieszkanie w naturze)	900	
s) 2 kowali, 1 ślusarz i 1 rymarz po kor. 840 i 240 na mieszkanie (lub mieszkanie w naturze) . .	4320	
t) Donajęcie sił roboczych, ubezpieczenie, kontrola przez straż pożarną i roboty nocne	14000	
u) Nagrody pilności dla personelu	600	
w) Herbata dla funkcyjaryuszy Zakładu czyszczenia miasta podczas zimy	500	141220

C) Zaprzęgi.

a) 34 fernali po kor. 720 i 240 i 6 stajennych po kor. 600 i 120 .	36960
--	-------

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
b) Pasza dla 36 par koni po kor. 1350 za parę	48600	
c) Lekarstwa i sól	720	
d) Żelazo na podk wy po kor. 30	1440	
e) Na naprawę uprzęży	1080	
f) Drobnie wydatki	300	89100

D) Umundurowanie

a) Umundurowanie funkcyjaryuszy	8500	
b) Umundurowanie przyjętych robotników	1500	10000

E) Utrzymanie zakładu.

a) Konserwacja budynków i ubezpieczenie od ognia	1000	
b) Opłata telefonów	200	
c) Opał zakładu	1000	
d) Oświetlenie elektryczne	472	
e) Opał maszyn	1200	
f) α) Uzupełnienie i utrzymanie maszyn, wozów, beczek i narzędzi rob. . . kor. 10000		
β) Miotły i styliska „ 2000	12000	
g) Smary, oliwa, knoty i drobne przyrządy	1800	
h) Zakupno i utrzymanie węży do skrapiania ulic i do maszyn Tallarda	3600	
i) Piasek do posypywania ulic . .	600	
k) Utrzymanie śmieciisk publicznych, oraz środki odkażające .	1000	
l) Utrzymanie drogi do leja	1200	
ł) Na nieprzewidziane wydatki . .	1000	
m) Drobnie wydatki	300	25372

9. Utrzymanie rzeźni miejskiej.

a) Płaca dyrektora zakładu kor. 3600 i 1104	4704	
b) Połowa płacy weterynarza pomocniczego (X rangi)	1484	
c) Utrzymanie zaprzęgu	1350	
d) Utrzymanie budynków	1600	
e) Naprawy i utrzymanie maszyn w rzeźni	2000	
f) Opał	6500	
g) Światło	600	
h) Woda	4000	
i) Sprawienie i naprawa przyrządów	3100	25338

10. Utrzymanie wychodków.

a) Wynagrodzenie 10 stróżów przez 4 miesiące zimowe, 4 stróżów przez cały rok	752	
b) Utrzymanie wychodków	360	
c) Naprawy	300	
d) Oświetlenie gazowe i naftą . .	800	2212

11. Koszta budowy.

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

a) Na budowę kolektora lewo- brzeżnego i regulację Wisły 100.000 kor. płatne w 40 ra- tach, I. rata	2500
--	------

Razem wydatki zwyczajne . . . 395154

Wydatki nadzwyczajne.

1. Na zakupno przyborów kościelnych do kaplicy cmentarnej rata IV. i ostatnia	500	
2. Na sprowadzenie wody z rzeźni miej- skiej do oprawiska	1300	
3. Na zakupno wózka dla oprawcy	750	
4. Zakupno przyrządów do pracowni chemicznej	500	
5. Na urządzenie gabinetu weteryna- ryjnego I. rata (z dwóch rat)	1000	
6. Na zaprowadzenie światła elektrycz- nego w miejsce gazowego w sta- cyi ratunkowej	200	4250

Razem wydatki nadzwyczajne . . . 4250

Dochody zwyczajne.

1. Cmentarz.

a) Na utrzymanie kapelana z za- pisu ś. p. Heleclowej	800	
b) Za grunta pod wieczyste groby	25000	
c) Pokładne	2500	
d) Kopanie grobów	5000	
e) Opłata od nagrobków na utrzy- manie ścieżek	1700	
f) Zbiór trawy	450	
g) Opłaty za rek wizyta pogrzebowe	100	35550

2. Laboratorium chemiczne.

a) Opłaty za rozbiory chemiczne	120
---	-----

3. Aparat dezynfekcyjny.

a) Opłata za dezynfekcyę	200
------------------------------------	-----

4. Zakład czyszczenia miasta.

a) Za czyszczenie dołów od nie- opłacających 2% dodatku czyn- szowego	16000	
b) Za wywóz cieczy z dołów klo- acznych	16000	
c) Za napełnianie i wypożyczanie beczkowsów	5000	
d) Za nawóz ze stajen zakładu	4000	41000

5. Z rzeźni miejskiej.

a) Z opłat oględzinowych od bydła	9000	
b) „ rzeżalnianych	114500	
c) „ wagowych	3500	
d) „ stajennych	3000	
e) Z innych źródeł	4000	
f) Z opłat oględzinowych od mięsa	5000	
g) Ze sterylizatora i wolnej jatki	1000	140000

Razem dochody zwyczajne . . . 216870

DZIAŁ X.

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

Dobroczynność.

Wydatki zwyczajne.

A) Opieka wolna.

1. Odsetki od zapisów i fundacyi na
specyalne cele, wolą fundatorów
wskazane.

a) Od zapisu ś. p. Juliusza Johna	1324	
b) Od zapisu ś. p. Katarzyny Ha- nowiczowej	183	
c) Od zapisu ś. p. Jana Schindlera	1827	
d) Od fundacyi Grzegorza Gaffenki	2461	
e) „ „ Kaspra Zubowskiego	100	
f) „ „ Karola Czarneckiego	24	
g) „ „ Dra Józefa Dietla	88	
h) „ „ Ludwika Helecla	84	
i) „ „ Gal. Banku hipotecz.	335	
k) „ „ Anton. Marfiewicza	88	
l) „ „ Cesarzowej Elżbiety	15	
m) „ „ Salomona Wechslera	420	
n) „ „ Hieronima Ślęczka	3	
o) „ „ Ignacego Matyasika	46	6998

2. Wsparcia dla ubogich.

a) Taryfowe stałe i jednorazowe dla ubogich miejscowych i za- miejscowych	80000	
b) Zwrot gminom obcym wsparć, udzielonych ubogim tutejszym	500	
c) Zwrot gminom obcym kosztów utrzymania ubogich tutej. do pracy niezdolnych	200	
d) Wydatki administracyjne, połą- czone z wykonywaniem opieki nad ubogimi	300	81000

3. Leczenie ubogich chorych.

a) Na lekarstwa, okulary, opatrunki i przyrządy chirurgiczne	2500	
b) Koszta leczenia ubogich przy- naależnych w szpitalach obcych	2000	
c) Koszta przewozu chorych	200	4700

4. Koszta pogrzebu ubogich, zmarłych
poza obrębem szpitali lub za-
kładów dobroczynnych . . . . .

1000

5. Utrzymanie osieroconych lub opusz-
czonych dzieci.

a) W zakładach dobroczynnych	3000	
b) U osób prywatnych	3500	
c) Zakładowi wychowawczemu dla opuszczonej młodzieży w Pawli- kowicach	1000	
d) Matkom Miłosierdzia na Kazi- mierzu na opał	200	7700

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
6. Miejskie schronisko dla bezdomnych pod zarządem brata Alberta.		
a) Zasiłek na utrzymanie oddziału mężczyzn	2000	
b) Zasiłek na utrzymanie oddziału kobiet	3800	
c) Wartość lokalu w kausarni . . . . . kor. 720		
Wartość w domu po Helclowej . . . . . „ 2480		
Wartość lokalu pod L. 45 Dz. VIII. na Kaźmierzu . . . . . „ 1400	4600	
d) Utrzymanie budynków i konserwacya wodociągu	400	
e) Czyszczenie kominów	100	
f) Asekuracya budynków	80	
g) Opłata za wodę	300	
h) „ „ telefon	85	10365
7. Utrzymanie herbaciarni.		
a) Najem lokalu	576	
b) Na częściowe pokrycie kosztów opału, światła i obsługi	424	1000
B) Opieka przytułkowa.		
8. Miejski dom kalek i nieuleczalnych pod wezwaniem św. Anny (dom główny w ogrodzie angielskim, filia w realności miejskiej pod L. 18 przy ulicy Kopernika).		
a) Koszta zarządu:		
α) ryczałt dla 12 Sióstr Albertanek (na osobiste potrzeby, polepszenie wiktów dla nich i zapłatę służby) kor. 3880		
β) remuneracya za nadzór . . . . . „ 400		
γ) wydatki kancelaryjne . . . . . „ 240		
δ) za telefon . . . . . „ 85	4565	
b) Wartość lokalu w realn. pod L. 18/32 Dz. VI. i wartość czynszu połowy baraku po szkole III. i XIII.	10080	
c) Stróż budynku (woźny II. kl.)	800	
d) Utrzymanie budynków	1000	
e) Czyszczenie kominów	100	
f) Asekuracya budynków	100	
g) Opłata za wodę	200	
h) Światło elektryczne w baraku poszkolnym	500	
i) Na żywność i obuwie, pranie bielizny, opał, światło i drobne wydatki	36000	
k) Odzież, bielizna i pościel	6000	
l) Uzupełnienie inwentarza	600	
m) Na lekarstwa, przyrządy chirurgiczne i okulary	700	
n) Doróżki: α) dla lekarza kor. 100		
β) „ księdza „ 50	150	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
o) Koszta pogrzebu	200	
p) Przywóz chorych	300	61295

C) Subwencye.

9. Towarzystwom, zakładom i instytucjom dobroczynnym prywatnym:

Chrześcijańskim:

a) Komitetowi ochrony małych dzieci	3000	
b) Zakładowi osieroconych chłopców (Józefitów) na opał	200	
c) Towarzystwu ubogich uczniów szkół ludowych krakowskich	1000	
d) Towarzystwu wzajemnej pomocy rękodzielników i przemysłowców	600	
e) Szpitalowi dzieci św. Ludwika	600	
f) Towarzystwu opieki nad uwolnionymi więźniami	200	
g) Towarzystwu męskiemu św. Wincentego à Paulo	300	
h) Zakładowi św. Jadwigi	600	
i) Krakowskiemu Towarz. Dobroczynności	1500	
k) Towarzystwu kolonii wakacyjn.	1000	
l) Na leczenie dzieci skrofuleicznych w Rabce	300	
m) Zakładowi ciemnych we Lwowie	200	
n) Komitetowi rozdającemu obiady dla dzieci szkolnej	1200	
o) Radzie bractwa N. P. Maryi, Królowej korony Polskiej	300	
p) Zakładowi głuchoniemych we Lwowie	300	
r) Przytulisku weteranów 1863 r.	650	
s) Zgromadzeniu Sióstr Felicjanek na bezpłatne obiady dla ubogich uczniów	1200	
t) Towarzystwu kolonii wakacyjnych dla uczniów szkół średn.	300	
u) Towarzystwu żeńsk. św. Wincentego à Paulo	200	
v) Zgromadzeniu OO Bonifratrów	2000	
w) Instytucji dobroczynnej „Kropla mleka“	1000	
x) Subwencya dla Towarzystwa Rady opiekuńczej	500	
y) Subwencya dla Zakładu p. Żurawskiej	100	
z) Subwencya dla Towarzystwa wzajemnej pomocy weteranów z r. 1863/4	300	17550

Izraelskim:

a) Stowarzyszeniu utrzymania sierót	1200	
b) Zakład zaniechanych chłopców	1000	
c) Stowarzyszeniu utrzymującemu dom schronienia dla biednych starców (Asyfas Skenim)	1000	
d) Towarzystwu wsparcia ubogich uczniów	600	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
e) Stowarzyszeniu zaopatrującemu ubogie uczenie w odzież i obuwie	100	
f) Towarzystwu wsparcia rękodzielników	300	
g) Towarzystwu opieki chorych	400	
h) Towarzystwu zaopatrującemu ubogich w odzież (Malbusz Erunim)	300	
i) Towarzystwu kolonii wakacyjnych w Rabce	400	
k) Komitetowi rozdającemu obiady dla młodzieży szkolnej	1200	
l) Komitetowi taniej kuchni izraelskiej	800	
m) Towarzystwu rozdającemu węgle	300	
n) Stowarzyszeniu ku niesieniu pomocy biednym chorym	100	
o) Szpitalowi żydowskiemu	1500	
p) Stowarzyszeniu dla leczenia gruźlicy u chorej młodzieży izraelskiej	100	9300

Razem wydatki zwyczajne . . . 200908

Wydatki nadzwyczajne.

1. Subwencja dla Stowarzyszenia biednych starców (Asyfas Skenim) na budowę własnego domu z 20000 K w 10 ratach rata 7-ma	2000	
2. Budowa wychodku w domu kalek	4400	6400

Razem wydatki nadzwyczajne . . . 6400

Dochody zwyczajne.

1. Datki dobrowolne.

a) Dary od obywateli	600	
b) Od instytucji publicznych	100	
c) Noworoczne	2200	2900

2. Zapisy i fundacje.

A) Odsetki na ogólne cele.

a) Od zapisu ś. p. Elżbiety Pozowskiej 4% od kor. 176	7	
b) Od zapisu ś. p. Anny Steskal 4% od kor. 179	7	
c) Od zapisu ś. p. Feliksa Madejowskiego 3 ³ / ₄ % od kor. 1777.46	67	81

B) Odsetki na specjalne cele.

a) Od zapisu ś. p. Juliusza Johna na budowę domu kalek 4% od kor. 34350	1374	
b) Od zapisu ś. p. Katarzyny Hanowiczowej na wsparcia rzemieślników 4% od kor. 4983	200	
c) Od zapisu ś. p. Jana Schindlera na wsparcia dla rzemieślników 4% od kor. 46000	1840	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
d) Od zapisu ś. p. Grzegorza Gafenki dla ubogich 4% od kor. 62500	2500	
e) Od fundacji Zubowskiego na jałmużny roczny datek od zapisu	100	
f) Od fundacji Czarneckiego na wsparcia ubogich 4% od k. 600	24	
g) Od fundacji dra Dietla na wsparcia dla rękodzielników 4% od kor. 2200	88	
h) Od fundacji Ludwika Helcla na wsparcia dla rękodzielników 4% od kor. 2297	92	
i) Od fundacji Galic. Banku hip na zapomogi dla rękodzielników bez różnicy wyznań 4% od kor. 7900	316	
k) Od fundacji Antoniego Marfiewicza dla rękodzielników 4% od kor. 2447	97	
l) Od fundacji Cesarzowej Elżbiety na wsparcie biednej polóżnicy 4% od kor. 395	19	
m) Od fundacji Salomona Wechslera na opały dla ubogich 4% od renty kor. 10000	400	
n) Od fundacji Hieronima Ślęczka dla sierót 4% od kor. 75	3	
o) Od fundacji Ign. Matyasika na wsparcie dla małoletnich sierót 4% od kor. 1203	48	7101

C) Odsetki na utrzymanie miejskiego domu kalek i nieuleczalnych.

a) Od zapisu Aleksandra Brześciańskiego	244	
b) Od zapisu Jana Smoniewskiego	86	
c) Od zapisu Stanisława hr. Małachowskiego	174	
d) Od funduszu pozostałego po rozwiązaniu domu przytułku i pracy	110	614

3. Trzecina spadku po księżach bez testamentu zmarłych.

a) Odsetki od spadku po ś. p. Kardynale Dunajewskim	1000	
b) Odsetki od spadku po ś. p. ks. Ignacym Polkowskim	128	
c) Odsetki od spadku po ś. p. ks. Piotrze Strzelichowskim	100	1228

4. 1% ceny kupna przy licytacjach dobrowolnych i spadkowych 30

5. Grzywny.

a) Administracyjne	5000	
b) Policyjne	1800	
c) Skarbowe	600	
d) Sądowe	10000	
e) Handlowe	100	
f) Z sądu przemysłowego	20	17520

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
6. Ze sprzedaży rzeczy uznanych z urzędu za przepadłe		500
7. Taksy.		
a) Za otwarcie szynków, restauracyi i kawiarni po godzinie policyjnej	8000	
b) Za pozwolenie na muzykę z tańcami w lokalach publicznych	1000	9000
8. Opłaty policyjne.		
a) Od balów, przedstawień teatralnych obcych, koncertów, menażeryi etc.		10000
9. 2½% opłata gminna od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych		2500
10. Zwroty od gmin przynależności.		
a) Wsparcie doraźnych udzielonych ubogim nieprzynależnym	2000	
b) Wsparcie nadrożnych udzielonych ubogim nieprzynależnym	2000	
c) Kosztów utrzymania ubogich nieprzynależnych	6500	10500
11. Zwroty kosztów utrzymania w domu kalek za osoby przynależne do gminy miasta Krakowa z ich majątku lub od krewnych		500
Razem dochody zwyczajne		62474

DZIAŁ XI.

Sztuka i zabytki historyczne.

Wydatki zwyczajne.

1. Utrzymanie teatru miejskiego.

a) Płace i zasługi:		
Maszyniści teatralnego	2920	
Elektromontera kor. 1440 i dodatek na mieszkanie kor. 360	2080	
Manipulanta	1680	
Dozorey budynku	1150	
Umundurowanie dozorey	53	
1 pompier I. klasy a 840 kor. i 2 pompierów II. klasy a kor. 720	2280	
Umundurowanie strażaków	150	
b) Naprawy budynku i utrzymanie czystości	3000	
c) Oświetlenie tarasy przed teatrem i motor	100	
d) Subwencya Gminy na fundusz emerytalny artystów	500	
e) Remuneracya inspektora	1440	
Na kancelaryę	60	
f) Za magazyn dekoracyi teatraln.	10000	
g) Ubezpieczenie teatru	8500	33913

2. Muzeum Narodowe i Muzeum Czap- skiego.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1) Dyrektor 2400, dodatek osobisty 1600, kwater. 1104 i pięciolecia 400 kor.		5504
2) Kustosz 1200, dodatek osobisty 800, kwater. 576 i pięciolecia 200 kor.		2776
3) Adjunkt 1600 adjutum		1600
4) Dyetaryusz		1000
5) 2 woźnych I. klasy, płaca po kor. 950, jeden kwater. 350 i 1 mieszk. w naturze		2250
6) Woźny I kl płaca kor. 950, kwater 350 i mieszk. w naturze (nadetat. posada)		1300
7) 2 woźnych II. klasy, płaca po kor. 800, jeden kwater. 300 i 1 mieszk. w naturze		1900
8) Palacz Muzeum Narodowego		730
9) Robotnik		700
10) Umundurowanie całej służby		800
11) Straż w Muzeum Narodowym i Muzeum Czapskiego		1770
12) Wartość czynszu za lokale Muzeum Narodowego i Muzeum Czapskiego		30000
13) Opał w Sukiennicach		3900
14) Zakupno dzieł sztuki		3000
15) Konserwacya dzieł sztuki		2000
16) Asekuracya dzieł sztuki		500
17) Biblioteka, utrzymanie i uporządkowanie		2000
18) Porto i transport		800
19) Wydatki kancelaryjne i ryczałt na reprezentacyę		800
20) Wydatki gospodarcze w Muzeum Narodowym i Muzeum Czapskiego		2300
21) 3 telefony		200
22) Pracownia fotograficzna		600
23) Wynagrodzenie służby za nadzwyczajne roboty		300
24) Wynagrodzenie sprzedającego bilety		800
25) Druk katalogów, albumu i t. d.		3000
26) Urządzenie stałej wystawy graficznej		100
27) Podróże		1000
28) Oświetlenie elektryczne		208
29) Drowi Wacławowi Lasockiemu 7% od 3000 rubli		532
30) Opłata za wentylacyę elektr.		100
31) Utrzymanie budynku Muzeum Czapskiego		600
32) Oprawa książek i rycin		600
33) Intrologiator		740
		74410

3. Dom imienia Jana Matejki.

1) Płaca kustosza (adjunkta Muzeum)	1600
2) Płaca odźwiernego	800

Szczegółowo
Kor.Razem
Kor.

3) Straż pilnująca zbiorów	650	
4) Umundurowanie odźwiernego i strażników	200	
5) Ubezpieczenie	100	
6) Utrzymanie porządku i wydatki gospodarcze	650	
7) Opał i oświetlenie	670	
8) Telefon	85	
9) Kancelarya	100	
10) Katalogi i druki	400	
11) Procenta od długów i podatki	3140	
12) Naprawy	200	
13) Nabytki i urządzenia	275	
14) Portorya	30	
15) Drobne wydatki	100	9000

4. Archiwum aktów dawnych.

a) Wartość lokalu	7000	
b) Dyrektora remuneracya	2400	
c) Archiwaryusz 2800, 960, 600 i trzechlecia 200	4760	
d) Asystenta remuneracya	1800	
e) Woźny II. klasy	800	
f) Umundurowanie	38	
g) Pomocnik biurowy	900	
h) Opał i pomoc w opalaniu przez 6 miesięcy	855	
i) Wydatki kancelaryjne	200	
k) Powiększenie biblioteki	400	
l) Na dalsze urządzenie archiwum	1100	
m) Na muzeum historyczne miejskie	600	
n) Na wydawnictwo źródeł dziejowych Krakowa	1000	21853

Razem wydatki zwyczajne 139176

Wydatki nadzwyczajne.

1. Subwencya dla kościoła św. Katarzyny z kwoty 20000, z 10 rat 7-ma rata	2000
2. Subwencya na restauracyę kościoła św. Piotra	2000
3. Sporządzenie inwentarza Muzeum Narodowego i katalogu	1000
4. Przerobienie inwentarza Muzeum Czapskiego i sporządzenie inwentarza zbiorów ś. p. Umińskiego	1000
5. Szafy i gabloty na niewystaw. zabytki	2000
6. Teki i oprawa rysunków	600
7. Ogród i lapidaryum	500
8. Urządzenie pracowni introligatorsk.	250
9. Odnowienie fasady w pałacyku Muzeum Czapskiego	800
10. Na jubileusz Muzeum Narodowego	3000
11. Na roboty adaptacyjne w barbakanie i Muzeum Czapskiego	500
12. Okratowanie okien w klatce schodowej Muzeum Czapskiego	500
13. Zaprowadzenie światła elektrycznego do garderoby i kasy Muzeum Narodowego	300

Szczegółowo
Kor.Razem
Kor.

14. Zabezpieczenie 4 okien od strony tarasów w Muzeum Narodowym	250	
15. Przerobienie schowków na węze hydr.	460	
16. Zasłona pod górne światło w sali Matejki	500	
17. Adaptacya oficyn i podwórza w domu Matejki	1000	
18. Założenie hydrantów, klozetów i zlewu w domu Matejki	1160	
19. Doprowadzenie klatki schodowej do stanu pierwotnego w domu Matejki	800	
20. Automat pożarny w domu Matejki	600	
21. Dzwonki elektryczne w Muzeum Czapskiego	1200	
22. Za gaz do motoru w teatrze miejskim za r. 1906 i 1907	3200	
23. Za naprawę i asfaltowanie tarasów w teatrze miejskim	546	
24. Na odnowienie fasady teatru miejskiego	1500	
25. Na pokrycie rachunku za wykonane roboty instalac. wodociąg. w teatrze w r. 1907	900	
26. Pokostowanie okien i drzwi	300	
27. Za naprawę pieców	980	
28. Za roboty i materiały elektrowni	1190	
29. Przerobienie windy wentylac.	480	
30. Uporządkowanie kurtyny Siemiradzkiego	300	
31. Naprawa szczytu magazynu dekoracyi teatraln.	400	
32. Nowe wyloty hydrantów w widowni i na nowe węze	1000	
33. Sprawienie półek, szaf do Archiwum Senatu Rzpltej 4000kor., rata 2.	1000	
34. Na odnowienie fasady i wprawienie nowych okien w budynku Archiwum	3000	
35. Subwencya dla nieustającej wystawy przemysłu budowlanego	1000	
36. Subwencya dla Towarzystwa „Polska sztuka stosowana“	300	36516
Razem wydatki nadzwyczajne	36516	

Dochody zwyczajne.

1. Z teatru miejskiego.

a) Czynsz dzierżawny	2400	
b) Na płace dla personalu	6000	
c) Za używanie inwentarza	2000	10400

2. Z Muzeum Narodowego i Muzeum Czapskiego.

a) Subwencya krajowa	10000	
b) Subwencya rządowa	6000	
c) Za bilety wstępów	10800	
d) Garderoba	700	
e) Ze sprzedaży katalogów	2500	
f) Z atelier fotograficznego	200	30200

3. Dom im. Jana Matejki.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Subwencya krajowa	1000	
b) Subwencya m. Lwowa	200	
c) Katalogi i druki	600	
d) Za czynsze z realności	3000	
e) Wstępy do Muzeum	1800	
f) Garderoba	100	6700

Razem dochody zwyczajne . . . 47300

Dochody nadzwyczajne.

1. Subwencya krajowa 15000 kor. na cele rozszerzenia i adaptacyi Muzeum Narodowego w Krakowie w 5-ciu ratach. I-sza rata	3000	3000
Razem dochody nadzwyczajne . . .		3000

DZIAŁ XII.

Oświata.

Wydatki zwyczajne.

1. A. Szkoły ludowe.

a) Na zaległą prestacyę za lata 1895 do 1898 z 15 rat rata 10-ta . . . . . kor. 12237		
b) na zaległą prestacyę za lata 1883—1894 z 20 rat rata 9-ta „ 7537	19774	
c) Czynsze za wynajęte lokale szkolne	6016	
d) Wartość lokali szkolnych we własnych budynkach z przeprowadzenia rachunkowego . .	236800	
e) Utrzymanie budynków szkolnych własnych i wynajętych i konserwacya wodociągu . . .	17250	
f) Asekuracya	1600	
g) Czyszczenie kominów	1000	
h) Ryczałt na wydatki gospodarcze dla wszystkich szkół po 20 kor. od klasy	6480	
i) Opał dla wszystkich szkół ludowych . . . . . kor. 35297		
Pomoc w opalaniu szkół . . . . . „ 6360	41657	
k) Płaca 30 tereyanów po kor. 650 . . . . kor. 19500		
Pięciolecia . . . . . „ 1396		
Płaca 4 zastępców „ 2920		
Pomoc w obsłudze „ 2000	25816	
l) Umundurowanie tereyanów . .	3540	
m) Ryczałt na mieszkanie: Dla 11 kierowników i kierowniczek szkół pospolitych po kor. 800 . . . . kor. 8800		
Dla 7 dyrektorów i dyrektorek szkół wydz. po kor. 900 „ 6300		

Dla 1 kierowniczkę

dopłata kor. 320

i 1 kierownika

dopłata kor. 278 kor. 598

Dla 1 tereyana do-

płata kor. 288 „ 288 15986

n) Na zakupno i naprawę sprzętów szkolnych	6200	
o) Zakupno książek na nagrody .	1800	
p) Dostarczenie kwater dla młodzieży przybywającej do Krakowa	2000	
r) Utrzymanie biura Rady szkolnej okręgowej: płaca 2 woźnych II. klasy po kor. 800 . . . kor. 1600		
kwaterowe po k. 300 „ 600		
pięciolecia . . . . . „ 167		
remuneraacya za prowadzenie biura „ 400		
potrzeby kancelaryjne . . . . . „ 560		
opał . . . . . „ 172		
naprawy lokalu . . . . . „ 50		
oświetlenie lokalu . . . . . „ 60		
na druk sprawozdań Rady szkolnej okręgowej . . . . „ 300	3909	389828

B. Szkoły przemysłowe i handlowe.

2. Szkoła robót kobiecych.

a) Czynsz za lokal	6000	
b) Dotacya dyrektora	800	
c) Płaca starszej nauczycielki wraz z kwaterowem, 3 pięcioleciami, dodatkiem osobistym	3550	
d) Płaca nauczyciela rysunków .	1400	
e) Płaca 5 nauczycielek z kwaterowem i pięcioleciami	14650	
f) Płaca młodszej nauczycielki wraz z kwaterowem	1392	
g) Remuneraacya pomocnicy nauczycielki	300	
h) Na przybory naukowe	400	
i) Na wydatki szkolne i kancelaryjne	150	
k) Na wydatki drobne gospodarcze	300	
l) Płaca pacholka i mieszkanie w naturze	650	
m) Umundurowanie	152	
n) Płaca nauczyciela towaroznawstwa	320	
o) Płaca pomocnicy nauczycielki haftu	400	
p) Wynagrodzenie katechety . .	320	
r) Wynagrodzenie 2 pomocnic	1440	
s) Opał	854	33078

3. Kursa handlowe przy szkole św. Scholastyki.

a) Remuneraacya dyrektora . . .	400
b) Wynagrodzenie nauczycieli dochodzących	6400

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
c) Wynagrodzenie dla dwóch go- spodyn klasowych	160	
d) Na przybory naukowe	100	
e) Na wydatki szkolne i kancela- ryjne	60	
f) Na drobne potrzeby gospodarcze	40	7160

4. Wyższa i uzupełniająca szkoła han- dlowa.

a) Wartość czynszu za lokal . . .	20000	
b) Wynagrodzenie terecyana . . .	650	
c) Umundurowanie	152	
d) Wynagrodzenie prowizorycznego terecyana à 2 kor. dziennie . . .	730	
e) Wynagrodzenie palacza	480	
f) Opał	2802	
g) Światło gazowe i elektryczne . .	637	
h) Na honorarya nauczycielskie, wydatki szkolne i gospodarcze . .	8000	
i) Na utrzymanie budynku i czysz- czenie kominów	300	33751

5. Szkoła artystycznego przemysłu przy państwowej szkole prze- mysłowej . . . . .

6000

6. Szkoły przemysłowe i uzupełniające.

DZIAŁ I.

obejmujący wydatki, do opędzenia któ-
rych według reskryptu Wydziału kra-
jowego z dnia 2/4 1898 L. 19931 przy-
czyniają się w równej części po $\frac{1}{3}$ Gmina,
fundusz krajowy i fundusz państwowy.

a) Remuneracye:		
α) za kierownictwo kor. 2800		
β) za naukę	20830	23630
b) Na sprawienie pomocniczych środków naukowych	1400	
c) Na uzupełnienie przyborów szkolnych	750	
d) koszt zarządu:		
α) ryczałt na potrzeby szkolne, kancelaryjne i gospodar- cze . . . . . kor. 584		
β) ryczałt na przybo- ry szkolne dla bie- dnych uczniów	642	
γ) na druki i roboty introligatorskie	286	1512
e) Na druk sprawozdań o stanie i działalności szkół	200	

DZIAŁ II.

obejmujący wydatki, które w myśl po-
wołanego reskryptu Wydziału krajowego
mają być opędzane wyłącznie z fundu-
szów gminy m. Krakowa.

a) Światło . . . . . kor. 1810	
b) Opał . . . . . " 966	
c) Obsługa . . . . . " 788	3564

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
d) Wynagrodzenie dla nauczycieli za nadzór młodzieży podczas nabożeństw	500	31556

C. Inne szkoły.

7. Szkoła wydziałowa żeńska.

Nauczycielki utrzymywane przez
Gminę:

a) Do języka francuskiego . . .	3100	
b) Ochmistrzyni	1752	
c) Na przybory naukowe dla 4 klas wyższych	80	
d) Wynagrodzenie nauczycieli . .	2000	
e) Nauczycielki tymczasowe . . .	4840	11772

8. IV. klasa szkoły wydziałowej im. Konarskiego . . . . .

1560

9. Kursa żeńskie Dra Baranieckiego.

a) Czynsz za lokal	5300	
b) Remuneracya dyrektora	800	
c) Sekretarka	1600	
d) Czesne profesorów	18438	
e) Służący i usługa w pracowniach	950	
f) Opał i światło	787	
g) Sprzęty i utrzymanie porządku	1200	
h) Wydatki kancelaryjne	240	
i) Modele	810	
k) Ogłoszenia	260	
l) Nagrody na wydziale artysty- cznym	200	
m) Druk sprawozdania	80	
n) Aparat naukowy	1600	32265

10. Akademia sztuk pięknych.

a) Wartość czynszu za lokal . . .	20000	
b) Opał	1940	
c) Oświetlenie gazem	720	
d) Utrzymanie budynku	700	
e) Ubezpieczenie	115	23475

D. Zakłady naukowe.

11. Muzeum techniczno - przemysłowe, oraz Instytut dla popierania dro- bnego przemysłu.

a) Dyrektor Muzeum	6000	
b) Inżynier techniczny kor. 2800 i 960	3760	
c) Asystent (jako bibliotekarz) . .	1800	
d) Manipulantka	720	
e) Pomoc biurowa	1500	
f) Służba: Woźny I. kl. kor. 950 i 350 i woźny II. kl. kor. 800 300 i 62 pięciol	2462	
g) Umundurowanie	130	
h) Lokal . . . . . kor. 4860 naprawy . . . . . " 170	5030	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
i) Opał	1013	
k) Światło . . . . . kor.	60	
Koszta kancelaryjne	260	
Szafy i sprzęty	400	
Oprawa książek i ry- sunków	430	
Drobne wydatki	300	
Ubezpieczenie zbiorów	720	2170
l) Na cele muzealne ze subwen- cji krajowej	6000	
m) Na cele muzealne ze subwen- cji państwowej	7000	
n) Na cele Instytutu dla popiera- nia drobnego przemysłu (z sub- wencji państwowej, krajowej i Izby handlowo-przemysłowej vide Dochody Dz. XII. poz. V.)	14000	51585

12. Warsztat uczniów szkół średnich.

a) Wartość czynszowa lokalu	1500	
b) Płaca kierownika i pomocnika	1800	
c) Narzędzia i przybory	150	
d) Materiały	250	
e) Obsługa	100	
f) Opał i światło	330	
g) Drobne wydatki	50	4180

13. Różne.

a) Na urządzenie i utrzymanie ogródków szkolnych	1500	
b) Nieprzewidziane wydatki wszyst- kich szkół ludowych	1800	
c) Wywóz śniegu albo przewóz sprzętów	800	4100

14. Dotacje szkołom i zakładom nau- kowym.

1) Szkole żeńskiej przy klasztorze św. Tomasza	2400	
2) Szkole żeńskiej przy klasztorze PP. Augustyanek	2400	
3) Szkole żeńskiej u Sióstr Miło- sierdzia	1500	
4) Towarzystwu muzycznemu	500	
5) Szkole muzycznej	3200	
6) Towarzystwu Oświaty ludowej	500	
7) Towarzystwu „Szkół ludowej” udział	20	
8) Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół”	1500	
9) Akademii umiejętności	1000	
10) Fundacji im. Kopernika	200	
11) Nauczycielowi szkół ludowych emerytura	800	
12) Szkole sług na Smoleńsku	500	
13) Nagrody dla sług uczących się tamże	100	
14) Dla Towarzystwa dziennikarzy	400	
15) Dla internatu żeńskiego	600	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
16) Dla Towarzystwa muzyki „Har- monia”	3000	
17) Na szkołę prania i prasowania dla Sióstr Miłosierdzia i dom pracy	2000	
18) a) Dla gimnazjum żeńskiego I . . . kor.	2000	
b) Dla gimnazjum żeńskiego II . . .	1500	3500
19) Towarzystwu Tatrzańskiemu	200	
20) Towarzystwu „Szkół ludowej” I. Koła męskiego	1000	
21) Dla Towarzystwa śpiewackiego „Lutnia”	400	
22) Towarzystwu miłośników zabyt- ków historycznych m. Krakowa	1200	
23) Zapomogi dla nauczycieli	5000	
24) Na subwencję dla III. Koła „Szkół ludowej” na 2 bez- płatne wypożyczalnie	1200	
25) Na subwencję dla III. Koła „Szkół ludowej” zamiast lo- kalu	200	
26) Towarzystwu ogrodniczemu	200	
27) Szkole analfabetów wyznania mojżeszowego	200	
28) Szkole sług żeńskich wyznania mojżeszowego	200	
29) Kościołom i konwentom litur- giczne	460	
30) Subwencja dla Uniwersytetu ludowego	1000	
31) Komitetowi urządzającemu wy- kłady powszech. uniwersyteckie	500	
32) Subwencja dla internatu ucz- niów c. k. Seminarium nauczy- cielskiego	500	
33) Bursie nauczycielskiej	500	
34) Towarzystwu Eleuterya w Kra- kowie	200	37080
Razem wydatki zwyczajne	667390	

Wydatki nadzwyczajne.

1. Wynagrodzenie „Sokołowi” za naukę gimnastyki	1000
2. Subwencja dla prywatnego Semina- ryum żeńskiego	800
3. Subwencja dla Związku turystycz- nego	1000
4. Pomoc szkolna dla dziewcząt wy- znania mojżeszowego	100
5. Towarzystwu dla upiększenia m. Krakowa	500
6. Subwencja PP. Augustyanom 4000 kor. na budowę własnego bu- dynku szkolnego, rata II-ga i ostatnia	2000
7. Koszta urządzenia oświetlenia ga- zowego w szkołach na Kleparzu, Wolnicy, przy ulicy Lubiez i Miodowej	4914

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
8. Subwencya dla komitetu urządzającego uroczystość 3-go Maja	300	
9. Na prace pozabiurowe przy spisach parafian etc, połączone z przeprowadzeniem rozprawy konkurencyjnej w parafii N. M. Panny w Krakowie	500	
10. Na adaptację w szkole XV. ul. Miodowa, t. j. na urządzenie wodociągów	2100	
11. Na adaptację w szkole XII. ul. Miodowa na urządzenie wodociągów	2100	
12. Na adaptację w szkole XIII. ul. Studencka na urządzenie wychodków	11000	
13. Na przybory naukowe w nowej szkole	548	
14. Na sprawienie instrumentów muzycznych dla „Harmonii“ z 5-ciu rat rata I.	500	
15. Na stypendya dla Seminarjum nauczycielskiego w Białej jedno-razowo	300	
16. Na pomnik dla poległych w r. 1848	100	
17. Na Macierz szkolną w Cieszynie	100	
18. Na główną składnicę Zarządu Szkoły ludowej	200	
19. Na „Pomoc bratnią“ w Zakopanem	200	
20. Stowarzyszeniu cukierniczemu na szkołę zawodową	200	
21. Stowarzyszeniu gospodnio-szynkar-skemu na szkołę zawodową	200	
22. Związkowi katolickich uczniów rękodzielniczych na szkołę zawodową	100	28762
Razem wydatki nadzwyczajne		28762

Dochody zwyczajne.

Subwencye na oświatę:

1. Państwowe:

a) Na szkoły przemysłowe	9097	
b) Na kursa robót kobiecych i handlowe	2400	
c) Na kursa handlowe	1000	
d) Na kursa Baranieckiego	1000	13497

2. Krajowe:

a) Na kursa robót kobiecych i handlowe	5000	
b) Na szkoły przemysłowe	9097	
c) Na szkołę wydziałową żeńską	5000	
d) Na kursa Baranieckiego	2000	21097

3. Wpisowe i opłaty szkolne:

a) Z kursów robót kobiecych i handlowego	3000	
b) Z 3 klas wyższych wydziałowych	2500	
c) Z kursów Baranieckiego	21708	
d) Z IV. klasy wydziałowej szkoły Konarskiego	1760	28968

4. Dochody na szkoły przemysłowe:

a) Procent od kapitału przez Gminę złożonego na utrzymanie szkoły rzemieślniczej	530	
b) Procent od kapitału Dra Dietla	81	611

5. Muzeum techniczno-przemysłowe i Instytut dla popierania drobnego przemysłu.

a) Subwencya państwowa na Muzeum techniczno-przemysłowe	7000	
b) Subwencya krajowa na Muzeum techniczno-przemysłowe	6000	
c) Subwencya państwowa, krajowa, Izby handlowo-przemysłowej na cele Instytutu dla popierania drobnego przemysłu (vide Wydatki Dział XII, poz. 11)	14000	
d) Dochód z biletów wstępu do Muzeum techniczno-przemysłowego i opłat za salę	1000	
e) Dochód z realności L. 59 i 60 Dz. III. ul. Smoleńsk	1540	29540

6. Warsztat uczniów szkół średnich.

a) Subwencya państwowa na warsztat	1500	
b) Subwencya krajowa na warsztat	1000	
c) Opłaty uczniów	350	2850

Razem dochody zwyczajne **96563**

DZIAŁ XIII.

Sprawy wojskowe.

Wydatki zwyczajne.

1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe	55000	
2. Wydatki na kwatery chwilowe dla oficerów w przechodzie	23000	
3. Najem mebli	160	
4. Na utrzymanie kwater wojskowych podczas ćwiczeń	120	
5. Wydatki z powodu poboru wojskowego	1300	
6. Na utrzymanie ewidencji pospolitego ruszenia	876	
7. Wydatki na spisy egzekucyi taks wojskowych	300	
8. Naprawy i przeistoczenia w m. budynku koszarowym przy ul. Siemiradzkiego (ryczałt)	800	
9. Na utrzymanie czystości w budynku odwachu głównego (ryczałt komendzie wojsk.)	100	
10. Zwrot należności fund. wodociąg. za dostarczoną wodę do budynku koszar	340	
11. Zwrot należności fund. wodociąg. za dostarczoną wodę do budynku odwachu główn.	400	82396
Razem wydatki zwyczajne		82396

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.**Wydatki nadzwyczajne.**

1. Na ogrodenie trawnika przed ko-		
szarami obrony krajowej . . .	300	

Dochody zwyczajne.

1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe	55000	
2. Należytość taryfowa za chwilowe		
kwatery przechodowe oficerów	5500	
3. Wynagrodzenie za nadwyżkę zuży-		
tej wody przez załogę w bu-		
dynku koszar przy ul. Siemi-		
radzkiego	170	60670
Razem dochody zwyczajne		60670

DZIAŁ XIV.**Różne.****Wydatki zwyczajne.**

1. Dotacya na lokal dla Izby handlowo-		
przemysłowej	2000	
2. Dotacya dla Izby rękodzielniczej .	1500	
3. Premia dla Towarzystwa wyścigo-		
wego	2000	
4. Na uroczystości i nabożeństwa . .	1000	
5. Przygodne wydatki	6000	
6. Tabliczki orientacyjne	300	
7. Na nieprzewidziane wydatki . . .	10211	
8. Na wybory komisji szacunkowej po-		
wszechnego podatku zarobko-		
wego i osob.-doch.	400	
9. Utrzymanie Sądu przemysłowego:		
a) Woźny II. kl. 800,		
300 i 100 pięc. . . kor. 1200		
b) Umundurowanie te-		
goź . . . . . „	72	

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

c) Na lokal . . . . . kor.	2600	
d) Opał . . . . . „	502	
e) Światło . . . . . „	50	4424
10. Na operat listy sędziów przysięgłych		350
11. Na dyety dla urzędników Mgtu,		
spełniających czynności nadzoru		
stowarzyszeń przemysłowych,		
względnie Kas chorych przy		
stowarzyszeniach	2000	30185
Razem wydatki zwyczajne		30185

Wydatki nadzwyczajne.

1. III. rata miejskiej Kasie chorych na		
zapłacenie wkładek od nieeta-		
towych funkcyonaryuszy gminy	2000	
2. Na wybory do Sejmu krajowego .	12000	
3. Na wybory do Sądu przemysłowego	2000	
4. Na ochronę interesów miasta w spra-		
wie zabezpieczenia miasta od		
powodzi, oraz w sprawie przy-		
łączenia gmin	15000	
5. Na tabliczki porządkowe	400	
6. Na sprawienie tabliczek orientacyj-		
nych z nazwami ulic i placów	2625	
7. Subwencya dla stowarzyszenia kup-		
ców Hali targowej	1000	35025
Razem wydatki nadzwyczajne		35025

Dochody zwyczajne.

1. Przygodne dochody	3000	
2. Tabliczki orientacyjne	300	
3. Częściowy zwrot kosztów utrzyma-		
nia Sądu przemysłowego od gmin		
powiatu krakowskiego	800	4100
Razem dochody zwyczajne		4100

Zestawienie ogólne.

Dział	Wyszczególnienie	Wydatki			Dochody			Nadwyżka Kor.	Niedobór Kor.
		zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	razem		
I.	Zarząd główny	835053	2600	837653	61217	—	61217	—	776436
II.	Zarząd majątku miejskiego . . .	118745	15270	134015	789990	160335	950325	816310	—
III.	Podatki i opłaty gminne	620	—	620	2101612	—	2101612	2100992	—
IV.	Zarząd długu miejskiego	621461	—	621461	56657	—	56657	—	564804
V.	Bezpieczeństwo publiczne	321315	18918	340233	5450	200	5650	—	334583
VI.	Budowy i roboty publiczne	195468	250	195718	124500	—	124500	—	7 218
VII.	Upiększenie miasta	71345	33250	104595	11047	—	11047	—	93518
VIII.	Zarząd targowy	37758	20860	58618	97390	20000	117390	58772	—
IX.	Zdrowotność miasta	395154	4250	399404	216870	—	216870	—	182534
X.	Dobroczynność	200908	6400	207308	62474	—	62474	—	144834
XI.	Sztuka i zabytki historyczne . . .	139176	36516	175692	47300	3000	50300	—	125392
XII.	Oświata	667390	28762	696152	96563	—	96563	—	599589
XIII.	Sprawy wojskowe	82396	300	82696	60670	—	60670	—	22026
XIV.	Różne	30185	35025	65210	4100	—	4100	—	6 110
	Razem	3716974	202401	3919375	3735840	183535	3919375	2976074	2976074

BILANS OGÓLNY.

Wydatki zwyczajne	kor.	3716974		
„ nadzwyczajne	„	202401	kor.	3919375
Dochody zwyczajne	kor.	3735840		
„ nadzwyczajne	„	183535	„	3919375
Niedobór	kor.	—		

Budżet 3-milionowej pożyczki z roku 1892
na rok 1908.

Rozchody.

Na 31. i 32. ratę amortyzacyjną od 3,000.000 $\frac{1}{2}\%$ na kapitał	kor.	29568	hal.	84
$\frac{4}{4}\%$ na procent	„	112931	„	16
				kor. 142500

Dochody.

Z funduszu Gazowni miejskiej	kor.	57000	hal.	—
„ obrotowego miejskiego	„	85500	„	—
				kor. 142500

BUDŻET FUNDUSZU WODOCIĄGOWEGO

NA ROK 1908.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
I. Zarząd główny.					
Wydatki zwyczajne.					
1. Pensye urzędników.			2 Stróż w Bielanych: płaca	650	
Urzędnicy techniczni:			Umundurowanie	109	759
Dyrektor VII kl. r.	6688		3. Materyały, węgiel, smary i t. p.		35954
Starszy inspektor VIII kl. r.	5104		4. Robocizna		23262
Inspektor IX. kl. r.	3960		III. Utrzymanie zbiornika:		
Adjunkt budowy X. kl. r.	3168		1. Dozorca zbiornika: płaca kor. 650,		
Asystent techniczny XI. kl. r.	2376		dodatek za nocne sł. 100, p. 10	760	
Urzędnicy rachunkowi:			Umundurowanie	109	
Rachmistrz X. kl. r.	3168		Opał	185	1054
Asystent rachunkowy XI. kl. r.	2176		2 Materyały	73	
Urzędnicy manipulacyjni:			3 Robocizna	500	573
Oficyał X. kl. r.	2968		IV. Utrzymanie sieci rur w mieście:		
Kancelista XI. kl. r.	2176	31784	1. Rurmistrz: płaca 1200 kor., dodatek		
2. Płace dyetaryuszy		5880	służbowy 200, pięciolecie 39	1439	
3. Woźny biura — płaca 800 kor. —			Umundurowanie	90	1529
pięciolecie 10	810		2. Płace służby niższej:		
Umundurowanie	139	949	2 rurników	2810	
4. Czynsz z lokalu	2000		Dozorca wodomierzy	1200	
Konserwacya budynku	500	2500	4 dozorców sieci rur	4040	
5. Wydatki kancelaryjne:			Umundurowanie	716	8766
Opał	550		3. Materyały	3500	
Gaz do oświetlenia	450		4. Robocizna	2250	5750
Opłata telefonów i konserwacya			V. Podatki, asekuracya i ubezpie-		
linii wodowskazowej	721		czenie robotników		2824
Papier, druki, portorya	2000		VI. Utrzymanie gruntów		
Drobne wydatki	300				1600
Sprzęty do biura	200		VII. Badanie wody		
Druk sprawozdania o wodociągu					1000
miejskim	500	4721	VIII. Funduszom gminnym:		
6. Koszta podróży i diety		1342	1. Udział w Zarządzie centralnym:		
II. Utrzymanie zakładu pomp na			Konceptista X kl. r.	3168	
Bielanach.			Adjunkt Wydz. obr. X kl. r.	3368	
1. Pensye mechaników i maszynistów:			Starszy oficyał egzek. X. kl. r.	3208	
Starszy mechanik	3200		Oficyał egzek.	2616	
Mechanik	2639		Pachołek	910	
Maszynista	1639		Umundurowanie pachółka	46	
Maszynista	1600	9078	2. Na naprawę bruków	30000	43316
			IX. Nieprzewidziane.		
			1. Remuneracye i zapomogi urzędnikom		
			i służbie i drobne wydatki.		6380

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

X. Spłata pożyczek.

Bankowi krajowemu od pożyczki 3,600 000	180001	
Od pożyczki zaciągniętej z fun- duszu inwestycyjnego	41657	221658

XI Rata amortyzacyjna urządzeń wodociagowych	26290	
---	-------	--

XII. Utrzymanie studzien kopanych	2000	
Razem wydatki zwyczajne . . .	438969	

Wydatki nadzwyczajne.

XIII. Inwestycje.

1. Maszyna do pompowania wody . .	75000	
Wiertarka dla warsztatu w m biurze wodociagowym	700	75700
2. Przełożenie strumienia w Bielanych		3500
3. Rozszerzenie rurociągu 100 m/m:		
w ulicy obok Wenecyi	1500	
„ Augustyańskiej i Dietla . . .	4000	
„ Podgórskiej	7000	
„ Kilińskiego	12000	
na gruntach Żeglikowskiego . .	3800	28300
4. Połączenia	8000	
5. Zakupno wodomierzy	25000	
6. Budowa domu administracyjnego i magazynu	129000	
7. Budowa 4 studzien na Bielanych .	24000	

XIV. Poszukiwania za wodą i bada- nie terenu — reszta z kredytu 90000 kor.	6000	
--	------	--

XV. Roboty na obcy rachunek . . .	30000	
-----------------------------------	-------	--

XVI. Rata nieprzelanej do funduszu amortyzacyjnego urządzeń wo- dociagowych kwoty 68461 K z lat 1901/4	4631	
---	------	--

XVII. 2 przyrządy sygnałowe ze zbior- nika do Bielani i Krakowa . . .	2500	
--	------	--

XVIII. Biblioteka	500	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .	337131	

Szczegółowo
Kor. Razem
Kor.

Dochody zwyczajne.

I. 4% podatek wodociagowy . . .	348000	
II. Opłata za wodę bez wodomierzy	1000	
III. Opłata za wodę podług wodo- mierzy:		
1. Na potrzeby domowe . . .	50000	
2. Na cele przemysłowe . . .	45000	
IV. Dochód z wody poza obrębem m. Krakowa	14000	
V. Opłata za wodomierze	12000	
VI. Dochód z gruntów	1000	
VII. Zwrot z fundacyi ś. p. Dra M. Zieleniewskiego	6000	
VIII. Drobne przychody	1600	
Razem dochody zwyczajne . . .	478600	

Dochody nadzwyczajne.

IX. 1. Nadobowiązkowe połączenia i rewizje urządzeń wodociag.	2000	
2. Zwrot za wykonane się ma- jące roboty na obcy rachun- nek . . . = kor. 30000		
Zysk 10% = „ 3000	33000	
3. Egzekutne	200	
4. Z pożyczki konwersyjno-in- westycyjnej kor. 850000 na budowę domu administracyj- nego i magazynu	129000	
5. Z kredytu kor. 90000 na ba- danie terenu	6000	
6. Z funduszu amortyzacyjnego urządzeń wodociagowych ty- tułem pożyczki na zakupno maszyny parowej	75000	
na 4 studnie na Bielanych . .	24000	
na rozszerzenie sieci wodoc.	23300	127300
Razem dochody nadzwyczajne . . .	297500	

B I L A N S.

Wydatki zwyczajne . . . kor.	438969	
„ nadzwyczajne . . . „	337131	kor. 776100
Dochody zwyczajne . . . kor.	478600	
„ nadzwyczajne . . . „	297500	„ 776100

Budżet Gazowni miejskiej w Krakowie na rok 1908.

Wydatki.

	Koron
1. Węgle gazowe	325000—
2. Olej błękitny	12600—
3. Podpał retort	60000—
4. Utrzymanie pieców	26000—
5. Utrzymanie maszyn	6700—
6. Sprzęty i koszty fabryczne	20000—
7. Materiał czyszczący	5500—
8. Wypłata robotnikom od wyrobu gazu	32000—
9. Naprawy	77000—
10. Ruchomości	2100—
11. Płace urzędników	61052—
12. Płace emerytów	2500—
13. Wsparcia	7000—
14. Koszta ogólne	125000—
15. Odpisy na straty	10000—
16. Utrzymanie urządzeń gazowych	7200—
17. Wynajęte urządzenia gazowe	1100—
18. Wynajęte przybory gazowe	100—
19. Odsetki od pożyczki amortyzacyjnej	45506 94
20. Odsetki	20000—

	Koron
21. Sklep	2000—
22. Utrzymanie strażnicy	8000—
23. Wypłata lampiarzy	21000—
24. Odpisy amortyzacyjne	76485 99
25. Kasa miejska	229155 07
Czysty zysk	—

Razem wydatki . . . 1183000—

Dochody.

1. Gaz	873000—
2. Koks	225000—
3. Smoła	30000—
4. Amoniak	20000—
5. Magazyn	30000—
6. Wynajęte gazomierze	5000—
7. Skonto	—
8. Ażo	—
9. Realność lk. 328/VIII.	—

Razem dochody . . . 1183000—

Budżet Elektrowni miejskiej w Krakowie na rok 1908.

Wydatki.

	Koron
1. Paliwo	50000—
2. Utrzymanie maszyn	—
3. Oleje i smary	7500—
4. Woda	9500—
5. Ruch	135000—
6. Naprawy	24000—
7. Elektromierze	300—
8. Koszta ogólne	45000—
9. Płace urzęduików	21000—
10. Wsparcia	500—
11. Ruchomości	850—
12. Odbiory prądu	1000—
13. Urządzenia domowe	2000—

	Koron
14. Sklep	1000—
15. Odsetki	99750—
16. Odpisy amortyzacyjne	84500—
17. Kasa miejska	20000—
Czysty zysk	—

Razem wydatki . . . 501900—

Dochody.

1. Prąd	465000—
2. Magazyn	36900—
3. Ażo	—

Razem dochody . . . 501900—

Budżet inwestycyjny na rok 1908.

Wydatki.		Razem Kor.
1. Wodociąg miejski na budowę własnego domu i magazynów	129463·57	
2. Budowa szkół	26087·56	
3. Adaptacye Magistratu i przebudowa oficyn	—	
4. Budowa chłodni i rozszerzenie rzeźni miejskiej	694402·14	
5. Rozszerzenie centralnej targowicy miejsk.	—	
6. Rozszerzenie elektrowni miejskiej	100000 —	
7. Uporządkowanie ulic i placów	56686 52	
8. Budowa hali targowej	100000 —	
9. Rozszerzenie strażnicy pożarnej	150000 —	
10. Rozszerzenie i ulepszenie sieci kanałowej	11942 31	

		Razem Kor.
11. Budowa domów robotniczych	150000—	
12. Rezerwa z uchw. Rady miejskiej z 3. li- stopada 1904	17015·47	
13. Inwestycye gazowni miejskiej	121000—	
14. Rezerwa z uchw. Rady miejskiej z 21. li- stopada 1904	6662 86	
Razem wydatki	1563260·43	

Dochody.

1. Dochód z realizacyi pożyczki K 8,100.000 tudzież zwroty zaliczek	1295655·55
2. Reszta kasowa z końcem roku 1907	267604 88
Razem dochody	1563260·43

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (69. w kad. XIV.) z dnia 20. stycznia 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Radców miejskich obecnych 57.

Radcy miejscy: dr. Domański, dr. Fierich, dr. Gross, Maciołowski, Nowak Stanisław, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, Szatkowski, dr. Tilles (10) usprawiedliwili nieobecność.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 30 wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Ustąpienie Fizyka miejskiego.

Przed rozpoczęciem obrad nad sprawami, umieszczonemi na porządku dziennym, Sekretarz prezydialny dr. Sikorski odczytał prośbę Fizyka miejskiego dra Wilkosza o przeniesienie go w stan spoczynku z powodu nadwątlonego zdrowia.

Pismo dra Wilkosza odesłano do Sekcyi III. —

Wniosek odroczenia rozprawy budżetowej.

Następnie zabrał głos r. m. dr. Ulanowski, który wykazuje, że ze strony Zarządu miejskiego zaszło przekroczenie statutu, albowiem we właściwym czasie nie przedłożono Radzie zamknięć rachunkowych za rok 1906; dalej, że budżet na rok 1908 wystawiono bez referatu generalnego sprawozdawcy. Mowca ubolewa, że

przed obradami nad budżetem nie powołano trzech radców na opróżnione mandaty.

Mowca wnosi odroczenie dyskusyi budżetowej do chwili, gdy zamknięcie rachunkowe za rok 1906 będzie Radzie przedłożone jako substrat do rozpatrzenia gospodarki gminnej w czasie poprzednim.

Prezydent dr. Leo odpowiada, iż zadanie swoje spełnił w chwili, gdy sprawy, o których mówi Interpelant, oddał Sekcyi, względnie Komisyi. Na tok czynności w sekcyach i komisjach Prezydent nie wywiera wpływu; raczy więc Interpelant zwrócić się do Przewodniczącego Sekcyi skarbowej. — Co do postępowania w sprawie budżetu, to p. Interpelant sam tolerował przez szereg lat, że przez dni 14 wykładany był w Prezydium Magistratu sam budżet bez wyводу referenta generalnego. Tak zresztą postępowano od początku ery autonomicznej i nie widziano w tem pogwałcenia statutu, co i teraz, bez względu na kierunki polityczne miasta, nie ma miejsca. — Razem z temi sprawami połączył r. m. dr. Ulanowski kwestyę powołania zastępców w miejsce ś. p. Wyspiańskiego i Kwiatkowskiego. Powoływanie zastępców w praktyce Rady miasta Krakowa trwało zawsze od sześciu do kilkunastu tygodni. Obecnie rzecz pójdzie prędzej, bo Magistrat wygotował już w tej sprawie wnioski, które znajdują się na najbliższym posiedzeniu Sekcyi prawnej, a w lutym na porządku dziennym posiedzenia Rady.

R. m. dr. Ulanowski oświadcza, że odpowiedź Prezydenta go nie zadowala. Mowca nie wnosi interpelacyi osobistej, ale chodzi mu o statut. Rada miejska nie ma prawa interpelowania prezesów Sekcyi i sam Prezydent byłby niezadowolony, gdyby na pełnej Radzie interpelowano nie jego, lecz Przewodniczących Sekcyi.

Prezydent dr. Leo odpowiada, że nie chce wszczynać polemiki, oświadcza się jednak przeciw odra-

czaniu obrad budżetowych, bo byłoby to dla miasta szkodliwem.

Nagłość wniosku r. m. dra Ulanowskiego odrzucono. —

Rozprawa ogólna nad budżetem.

Rada przystąpiła do generalnej dyskusji nad budżetem na rok 1908. Budżet wykazuje w wydatkach 3,919.375 koron; dochody preliminowano w tej samej wysokości.

Mowa r. m. dra Ulanowskiego.

Mowca wskazuje, że grono radnych, które wystąpiło z większości, nie kierowało się nigdy względami politycznymi, lecz tylko względami rzeczowymi i ekonomicznymi. Najlepszym na to dowodem jest fakt, że wystąpienie grona radnych z większości nastąpiło wtedy, gdy Prezydent dr. Leo uważany był za ostoję konserwatyzmu. Z tego wychodząc zapatrywania, Mowca zamierza dotknąć w ogólnych liniach gospodarki miejskiej. Nie przeczy, że zakłady miejskie, jak gazownia, elektroownia, wodociągi, są dobrze administrowane, ale to nie jest zasługą Prezydenta, tylko inżynierów i urzędników. Dążeniem jednak Zarządu miejskiego powinno być, aby mieszkańców nie narażać na większe ciężary. Zapowiedana w sprawozdaniu budżetowym na rok 1908 konwersja długów miejskich nie może się udać z powodu finansowej depresji; zapytać więc należy, na jakiej podstawie generalny referent zapowiada jej przeprowadzenie jeszcze w roku bieżącym? Dalej nie wiadomo, kiedy grunta poforteczne będą mogły być parcelowane i sprzedawane, a tymczasem poniesione na nie wydatki będą rosły przez dopisywanie procentów. Wobec takiej niepewności nie można wierzyć cyfrom i wywodom generalnego referenta budżetowego. Z gruntami fortiecznymi łączy się sprawa „wielkiego Krakowa“; w skład miasta mają wejść gminy ubogie, zachodzi więc pytanie, czy gmina krakowska, będąca w trudnym położeniu finansowym, znajdzie środki potrzebne na rozszerzenie miasta. Tego rodzaju przedsięwzięcia trzeba podejmować kolejno, a nie kierować się polityką fantazyjną. W mieście trzeba prowadzić trzeźwą politykę. Są także inne mniejsze zaniedbania, np. pomimo urgensów władz odpowiednich nie postarano się o wprowadzenie w życie zapisu ś. p. Prószyńskiego dla niezamożnych literatów. Dotąd nie wiemy, w jaki sposób i czy załatwiono protest Rady, wniesiony przez członków obecnej większości przeciw mieszkaniu dla Prezydenta. Do budżetu nie wprowadza się obok płacy Prezydenta kosztów jego mieszkania, ani kosztów utrzymania powozu i koni. To są rzeczy mniej ważne, ale w każdym razie nazwać je można „niedokładnościami“ budżetowymi. Mowca domaga się wyjaśnień co do niektórych pozycji budżetowych, a zwłaszcza co do kwoty 10.000 kor. w dziale XIV. Rada bowiem powinna znać wszystkie szczegóły gospodarki, aby się nie narażać na zarzuty.

Mowa r. m. Daszyńskiego.

Mowca zarzuca wszystkim stronnictwom Rady, że wyrządzają krzywdę społeczną, nie dając prawa głosu robotnikom, którzy płacą milion koron podatków konsumcyjnych. Już z tego względu nie będzie Mowca głosował za tym budżetem „klasowym“. Ale i z innych powodów także. Mowca roztacza następnie obraz dro-

żyzny, panującej w Krakowie, która jest wprawdzie następstwem ogólnych stosunków światowych, która jednak w Krakowie nie wywołała żadnej właściwej akcyi ze strony Prezydium miasta i Magistratu. Produkcya węgla potaniała o 30% na tonnie, a pomimo tego ceny węgla nie spadły. Dziś śmiało można powiedzieć, że rozpoczęła się istna orgia drożyzniana! Mowca sądzi, że są różne czynniki drożyzny, ale ponad tymi czynnikami górują straszne objawy lichwy, którą się u nas zwalcza niedostatecznie. N. p. drożyzna wędlin, która wywołuje okrzyk oburzenia z piersi całej ludności, jest wytworem organizacyi małej grupki, odbierającej ludność bezkarnie. Czemże ludność ta ma się bronić przeciw temu niesłychanemu wyzyskowi? Gmina mogłaby dawać subwencye dla organizacyi samopomocy. Drożyzna ogarnęła dziś wszystko, co jest do życia niezbędne: mięso, mąkę, chleb, węgiel, mieszkania. Kwestya mieszkaniowa w Krakowie woła o pomstę do nieba. Co do wyśrubowania czynszów istnieje formalna orgia, a biedny robotnik nie ma wprost za co mieszkać. Przyszczono wprawdzie tanie domy robotnicze — ale dotąd nic nie zrobiono. Jeden człowiek, ś. p. Jordan, dokonał w tym kierunku więcej, niż wszyscy inni. Co do gruntów pofortyfikacyjnych — także nie wiadomo, kiedy będą zabudowane, i Prezydent miasta prędzej zostanie ministrem, niż rozpocznie się zabudowywanie gruntów pofortyfikacyjnych. A kwestya pieczywa? Chleb zaczyna być tak drogi, że wielu ludziom z głodu chyba umrzeć przyjdzie. Pół funta chleba kosztuje obecnie w Krakowie 12 halerzy. I tu więc trzeba także zwalczać lichwę drożyznianą! Mowca rozpatruje jeszcze drożyznę węgla. Dalej wskazuje, że zakład czyszczenia miasta posługuje się „fortepianami“ do wywożenia śmieci, automobilami do wywożenia śniegu. Tymczasem błoto jest i zgarnia się je na kopce, przedstawiające niebezpieczeństwo dla przechodnia. Mowca sądzi, że należy zmienić ten system, usunąć tę gospodarkę — nie idzie bowiem o to, żeby Gmina miała mundury i kontrolorów, lecz tylko o to, żeby błota nie było. Dalej wspominał Mowca, że grasuje w mieście influenza, szkarlatyna i tyfus. Jeden z ojców stracił 2 dzieci naraz na szkarlatynę. Miasto jest ściśnięte na przestrzeni 5 kilometrów; przynajmniej więc na tym punkcie powinna być ścisła kontrola. „Wielki Kraków“ — oto utopia obiecywana. Jak średniowieczne utopie nie spełniły się i dopiero późniejszym ruchom ludowym dały wzór do urzeczywistnienia żądań ludowych, tak ta utopia będzie urzeczywistniona dopiero przez inne, późniejsze pokolenie. To samo z reformą statutu miejskiego. Ujawnił się brak przychylności dla klasy pracującej. Demokraci nie chcą dać żadnego dowodu swojej demokracji. Tak samo nie zrobiono z reformą Magistratu. Mianowano Dyrektora Magistratu, podwyższono mu pensję — i na tem koniec. To nie jest reformą Magistratu. Każdy widzi, że trzeba mniej biurokratów, a więcej ludzi dzielnych, rozumiejących życie i potrzeby społeczne. Cokolwiek chcemy przedsiębrać, ręce nam opadają — z góry się mówi, że nie powiedzie się, bo biurokracya zeżre wszystko! Przypomnieć muszę, że reforma Magistratu wchodzi w program obecnego stronnictwa rządzącego.

Wkońcu Mowca, zastanawiając się nad stosunkami, panującymi wśród stronnictw w Radzie miejskiej, wskazuje na dziwną nieufność, która się utworzyła w szeregach radzieckich, być może dlatego, że opozycja jest obecnie jadowitsza. O jedno tu chodzi, aby większość

rzadzająca nie miała tej wady zjadliwości, co mniejszość opozycyjna. Mowca zarzuca obecnej większości, że zaczęła uprawiać politykę jątżenia ludu, która doprowadziła do tego, że żywiły ludowe zwróciły się do konserwatystów, a nawet w miastach podnosi głowę ruch, któryby dawniej nie mógł mieć miejsca. Jeżeli głosi się hasła rozszerzenia ordynacyi wyborczej, to należy także dokonać tego skromnego *pensum* i zaprowadzić powszechne prawo głosowania do Gminy. Jeżeli demokracja pragnie poparcia szerokich mas w swoim pochodzie reformacyjnym, to one za nią nie pójda, jeżeli nie nie dostaną. Jeżeli demokracja jest czemś więcej, niż frazesem lub „wymianą mózgów“, to ma ona obowiązek zwrócić się do ludu. Trzeba to zrozumieć i zaprowadzić powszechne prawo głosowania do Gminy. To, co Mowca na wstępie powiedział o charakterze klasowym budżetu, jest dla niego powodem, że będzie głosował przeciw budżetowi.

Mowa Wiceprezydenta Szarskiego.

Mowca zaznacza, że mowę swą r. m. Daszyński powinien był raczej wypowiedzieć w Radzie państwa, której zadaniem jest regulowanie spraw agrarnych. Tam należy te sprawy poruszać, wpływać na kwestyę karteli i powodować ich zakaz. Miasto, Magistrat w sprawach tych nie uczynić nie mogą, mogą tylko przeprowadzić pewne zarządzenia, których efekt jednak nie daleko sięga. Mowca wykazuje, że Gmina od kilku lat zajmuje się kwestyą sprzedaży tańszego mięsa. Przed dwoma laty utworzono jatkę miejską, ale miasto tylko na tem straciło; publiczność ostatecznie żadnego z nich nie odniosła pożytku. Większą korzyść odniesiono z zarządzenia, że Piaseczanom, którzy dotąd sprzedawali mięso na placu św. Ducha tylko w niedziele, pozwolono to czynić codziennie i w trzech punktach miasta. Dziś już 30 osób sprzedaje to mięso. Celem większego spędu była na targowicę miejską, miasto nawiązało stosunki z biurem Towarzystwa rolniczego i obecnie Towarzystwo zaofiarowało utworzenie własnej agencji na targowicy, na co się Zarząd miejski zgodził. Mowca polemizuje z wywodami r. m. Daszyńskiego, że Zarząd miejski w sprawie drożyzny nie nie zrobił. Zorganizowano nowy Wydział w Magistracie dla aprowizacyi miasta; Wydział ten, prawda, nie potrafi obniżyć cen, ale użytecznym się okaże przez ciągłe badanie spraw drożyznianych. Prowadzone są i będą dalsze pertraktacje z rzeźnikami. Zwołano posiedzenie cechu rzeźniczego, czego następstwem jest dalsza obniżka cen. Mianowicie na 55 rzeźników obniżyło 42 cenę mięsa wołowego od 6—9 hal., wieprzowego od 12—17, a cielęciny od 13—17 hal.; dziecięciu ceny nie obniżyło a trzech podwyższyło. Co do drożyzny chleba, jest to rzecz zupełnie niezależna od miasta. Jest to następstwo podwyższenia cen zboża i zwiększenia celi. Jednak i w tym kierunku Zarząd miejski rozpoczął pewną akcyę i obecnie prowadzi ankietę z piekarzami, a to celem przekonania się, czy wprowadzenie ulepszeń w maszynach i wyrobie samym nie spowodowałoby zmniejszenia kosztów produkcji. Mowca zastanawia się następnie nad drożyzną mieszkań i podnosi, że byłoby rzeczą zbyt jednostronną twierdzić, że mieszkania podrożały z powodu zwiększenia się kosztów budowy. Stwierdzić jednak należy, że kosztu robocizny istotnie się wzmożył, a fakt ten chyba na obniżenie czynszów wpłynąć nie może. W każdym razie zaznaczyć należy, że ruch budowlany w ubiegłym roku ogromnie się wzmożył.

Mowa r. m. dra Rafała Landaua.

Mowca omawia kwestyę przyjmowania rękodzielników żydowskich do cechów. Rada wyznaniowa rozpoczęła w tym kierunku akcyę i nie spocznie, dopóki sprawy nie przeprowadzi. Następnie Mowca podnosi kwestyę niedopuszczania nauczycieli żydowskich do szkół w śródmieściu; przez to wpaja się w społeczeństwo przekonanie, że żydzi nie mogą być dobrymi nauczycielami.

Dalej omawia Mowca piekącą kwestyę drożyzny, w pierwszym rzędzie mieszkań. Drożyznie mieszkań winien jest w pierwszym rzędzie brak mieszkań — i to Zarząd miejski zrozumiał. Zakupiono grunta pofortyfikacyjne, a prace w tym kierunku tak dalece postąpiły, że Komisya zdołała powziąć uchwałę, iż kilka morgów na Zwierzyńcu może być sprzedanych. Kwestyę mieszkaniową na Kaźmierzu osobno rozwiązać należy, bo żydzi-stawiercy na gruntach pofortyfikacyjnych mieszkań nie mogą. W tym celu już się zawiązało Stowarzyszenie, które kupiło odpowiednie grunta i w tym roku zapewne przystąpi do budowy. Co do drożyzny mięsa: założyliśmy jatkę mięsne, straciliśmy na tem 13.000 kor. i wkońcu musieliśmy jatkę zamknąć, bo one też nie mogą doprowadzić do obniżenia cen mięsa. Jest inna na to rada i tę przeprowadzono na Kaźmierzu przy pomocy Zarządu miejskiego. Mianowicie jednemu z rzeźników dano pod dogodnymi warunkami lokal, tak, że on mięso taniej mógł sprzedawać, a konkurujący z nim rzeźnicy żydowscy musieli również obniżyć ceny. Polityka agrarna parlamentu, zamknięcie granic — oto przyczyny drożyzny mięsa. Parlament w sprawie drożyzny mięsa nie zrobił nic. Dowóz drobiu z Królestwa jest zakazany, dlatego że tam niegdyś była cholera. Drób ten wysiła się dziś z Kołomyżowa do Mysłowic, tam się zmienia kartki na wagonach i odsyła ten sam drób do Krakowa. Niechaj partya socjalistyczna urządzi masową demonstracyę przed parlamentem, a może odniesie pewne zwycięstwo. (R. m. Daszyński: Pójdziemy tam!) R. m. dr. Landau omawia następnie działalność Komisji węglowej, wykazując, że zdołała ona zniżyć ceny węgla, a następnie omawia kwestyę pieczywa, przyczem zauważa, że nie jest przeciwnikiem utworzenia piekarni gminnej, aczkolwiek i drożyznie pieczywa winni są agraryusze, nie piekarze. Przeciw agraryuszom więc należy zwrócić akcyę, a nie przeciw Zarządowi miejskiemu.

Mowa r. m. Epsteina.

Mowca zauważa, że od dziesięciu lat nie było tak tanich wołów jak obecnie, a przecież ceny mięsa są bardzo wysokie i nie stoją w żadnym stosunku do cen z przed laty dziesięciu. W Bielsku istnieją jatki miejskie; tam sprzedają dobre i tańsze mięso aniżeli w Krakowie, mimo że dowóz do Bielska kosztuje drożej aniżeli do Krakowa. Należałoby zbadać, w jaki sposób jatki tam są prowadzone tak, że przynoszą nawet pewien dochód. Na tem posiedzenie zakończono o godzinie 8. wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (70. w kad. XIV.) z dnia 21. stycznia 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Radeów miejskich obecnych 51.

Radcy miejscy: dr. Benis, Beringer, Boniecki, Datner, dr. Domański, dr. Fierich, dr. Gross, dr. Guńkiewicz, ks. Krupiński, Maciołowski, Sołtysik, dr. Staniszewski, Sulikowski, Suski, hr. Wodzicki (15) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 50 po południu

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Rozprawa ogólna nad budżetem. (Ciąg dalszy).

Mowa r. m. dra Jaworskiego.

Mowca uwagi swoje o budżecie rozpoczął od wyrażenia ubolewania, że statut miejski i uchwały Rady nie bywają wykonywane. Od kilku lat rozpoczyna się debatę od stwierdzenia, że wyraźne postanowienie statutu, iż budżet ma być uchwalony w listopadzie (§ 60. punkt 20.), jest martwą literą. Także i w tym roku uchwalenie budżetu doznało paromiesięcznej zwłoki. Nie zachowano statutu także i w drugim kierunku. Wedle postanowień statutu (§ 60. punkt 22.) budżet ma być wyłożony przez dwa tygodnie dla poinformowania członków Gminy. Wedle komunikatów, podanych przez dzienniki, komisja budżetowa dopiero 13. b. m. ukończyła swe prace, przyjmując dopiero tego dnia sprawozdanie referenta generalnego i budżet inwestycyjny. Gdy zaś od tego dnia minął dopiero tydzień, przeto powyższemu postanowieniu statutu nie stało się zadość. Po trzecie: Wedle postanowienia statutu zamknięcia rachunkowe za ubiegły rok mają być sprawdzone najpóźniej do 15. sierpnia (§ 60. punkt 22.). Dotychczas zamknięcie rachunkowe za rok 1906 nie było na porządku dziennym i w tym przeto kierunku nie wykonano postanowienia statutowego. Po czwarte: Wskutek śmierci trzech radeów, a mianowicie b. p. Wekslera, ś. p. Wyspiańskiego i ś. p. Kwiatkowskiego, trzy krzesła radzieckie są wolne. Rada nie jest w komplecie. Przy najważniejszym akcie, bo przy uchwalaniu budżetu, pozbawieni są głosu obywatele, na których wybory i ustawa wkłada obowiązek, aby wypowiadali tutaj swoją opinię. Fakt ten należy podkreślić z żywym ubolewaniem. Po piąte: Przed sześciu laty przedłużono prowizorycznie na 3 miesiące moc obowiązującą dawnego regulaminu obrad. Od tego czasu o regulaminie wieść zaginęła. Po szóste: Wedle § 57. statutu obrana ma być stała komisja dyscyplinarna. Komisja ta nie wybrana dotychczas. Po siódme: Wszystkie stronnictwa Rady zgodnie wyraziły i uznały potrzebę reformy ordynacji wyborczej gminnej. Jako członek Komisji statutowej stwierdza Mowca, że w sprawie tej odbyła Komisja tylko jedno posiedzenie przed dwoma laty. Od tego czasu sprawa nie posunęła się naprzód. Przykłady te wystarczają, aby udowodnić, że w gminie tej ustawy nie są respektowane. Przechodząc do strony finansowej gospodarki miejskiej, stwierdza Mowca, że jego pogląd, wypowiedziany zeszłego roku, doznał zupełnego potwierdzenia. Budżet zamyka się wedle sprawozdania Komisji równowagą. W rzeczywistości kończy się on deficytem i to deficytem wprost uderzającym. Pozorną równowagę osiągnięto wskutek tego, że w dziale II. w dochodach nadzwyczajnych w ta

W pozycyi pierwszej subwenyę rządową jako odškodowanie za kontumacyę 72.000 kor.

W pozycyi drugiej za częściowe zużycie budynku kontumacyi od Związku hodowców 10 000 kor.

W pozycyi piątej ze sprzedaży gruntów miejskich 50.000 kor.

W pozycyi szóstej za grunta w Dąbiu wywłaszczzone 20 000 kor.

Wszystkie powyższe pozycye są czerpaniem z majątku Gminy, w normalnej przeto gospodarce oznaczają one, że Gmina nie jest w stanie pokryć swoich wydatków normalnymi dochodami, bo czerpie z kapitału. Jeżeli zważymy, że pozycya 72 000 jest ostatnią ratą subwenyę rządowej i że wskutek tego zniknie z budżetu roku 1909; że pozycya druga, raz zapłacona przez Związek hodowców, zniknie również z budżetu roku 1909; że wreszcie pozycye piąta i szósta są również przypadkowe, bo nie ma planu sprzedaży gruntów, to dojdzie się do przekonania, że już wskutek tych czterech pozycji budżet na rok 1908, jeśli go oceniać będziemy wedle normalnych, wszędzie przyjętych zasad, wykazuje deficyt w kwocie 152.000 koron, a budżet na rok 1909 nie będzie miał nawet tej pozornej ucieczki dla obronienia się przed zarzutem deficytu. Pozorną równowagę osiągnięto dalej wskutek tego, że podatki konsumcyjne (dział IV. pozycya 2) podwyższono na r. 1908, porównawszy z uchwałą na rok 1907, o 110.480 kor. Gdy wedle sprawozdania referenta na stronie XI. podatki pośrednie w roku 1906 przyniosły 859.885 kor., w następnym zaś roku 1907 więcej o 55.580 kor., to podwyższenie tego źródła dochodu o dalsze 54.900 kor. należy uznać za uniezasadnione co do wysokości. Dowolność tego prelimitowania uderza tem bardziej w oczy, że w skład tej zwyczajki wchodzi kwota 34.600 kor. z tytułu zaległości z lat poprzednich, zaległości, wedle moich wiadomości dotychczas przez odnośne władze nie obliczonych i nie przypisanych, a więc nie nadających się do wstawienia w budżet. W tej sprawie Mowca otrzymał z Dyrekcyi okręgu skarbowego wskazówki, stwierdzające, że te zaległości należą się Gminie od p. Goetza, właściciela browaru w Krakowie. Mianowicie w czasie od r. 1905 do końca r. 1907 miał p. Goetz rzekomo o tyle mniej Gminie zapłacić. Mowca zaznacza następnie, że wedle jego obliczeń p. Goetz może być z tego tytułu winien Gminie 25.000 kor., a więc o 9.000 kor. w preliminarzu dochód za dużo obliczono. Należność tę może p. Goetz zapłacić lub też nie — Mowca w to nie wchodzi — ale jeżeli zapłaci, naturalną będzie jego tendencya, aby ten ciężar był złagodzony; przewidzieć więc można, że ta suma nie tak prędko znajdzie się w rękach Gminy. Tu Mowca odczytał list p. Szlachetowskiego, szefa dyrekcyi okręgu skarbowego, który pisze, że o słuszności i o wysokości pretensyi Gminy orzec nie nie może, ale nie wątpi, że p. Goetz dobrowolnie nie zapłaci Gminie owych należności, lecz zapewne użyje wszystkich środków prawnych, aby uniknąć zapłaty. Przykłady te wystarczają, aby wykazać, że już dzisiaj budżet miejski wykazuje w rzeczywistości deficyt, bo wydatki w kwocie, dobiegającej do 200.000 koron, pokryć zamierza dochodami, czerpanymi z majątku Gminy, mającymi się uzyskać (jak ze sprzedaży gruntów) bez żadnego planu i zależnie od przypadku, wreszcie co do wysokości swej pretensyi zupełnie niepewnymi, jak przy zwrocie zaległości konsumcyjnych. Budżet na rok 1908 okazuje więc napięcie, doprowadzone do najwyższej granicy. W roku 1909 zabraknie już nawet tych pozorów, którymi w roku

bieżącym starano się załonić brak równowagi. Przyjść wówczas musi konieczność zwiększenia ciężarów, a w ślad za nią zwiększy się jeszcze bardziej drożyzna, gniożąca nas dzisiaj już tak dotkliwie. Nie jest przeto nieuzasadnionem nasze żądanie, które nie tylko my tutaj stawiamy, ale i coraz liczniejsze koła ludności miejskiej, żądanie, aby nam przedłożyć plan gospodarki finansowej miejskiej, obliczony na dalszą przyszłość.

Mowa r. m. dra Łepkowskiego.

Mowca robi zarzut, że Zarząd miejski kieruje się nie rzeczą samą, ale polityką; wszystko się zmieniło, powiększyły się tylko długi. Zmieniło się na gorsze prawo kontroli Rady co do gospodarki gminnej; za prezydentury Friedleina nie kryto nic, księgi były radcom dostępne. To się zmieniło, gdy nastały nowe rządy. Opinia publiczna zaniepokoiła się sprawą rzekomych wielkich kosztów na mieszkanie Prezydenta. Mowca chciał tę rzecz sprawdzić, więc udał się do Naczelnika Wydziału obrachunkowego Magistratu z prośbą o pokazanie ksiąg. Niestety Prezydent nie zezwolił na wglądnięcie w książki; w ten sposób zabroniono radcy, uprawnionemu do kontroli, wykonania obowiązku, a zakaz wydał Prezydent, podlegający kontroli, ten prezydent, który za czasów prezydentury p. Friedleina uważał za potrzebne najszerze prawo kontroli dla Rady! Mowca nie wie, dlaczego zabroniono mu zbadać tę rzecz. W sprawie drożyzny usiłowali tu wczoraj wykazać wiceprezydent Szarski i r. m. dr. Rafał Landau, że drożyznie winni są agraryusze. Omal nie powiedziano, że drożyznie mieszkańcy winni są także agraryusze. Tymczasem niewiele się Zarząd Gminy zajmuje drożyzną; sprostowania Magistratu nie ulżą konsumentom. Jeżeli idzie o drożyznę mieszkańców, to zapytać trzeba, dlaczego Gmina o 85.000 kor. podniosła na ten rok dochód z czynszów? Nie właściciele realności uprawiają lichwę mieszkaniową, ale Gmina, jak poucza powyższy przykład. Zarząd Gminy nakazuje właścicielom realności zamykać studnie z dobrą wodą, a z drugiej strony plakatami zarządza oszczędzanie wody wodociągowej i zamyka ją na pewne godziny dnia. Takie „konsekwentne” zarządzenia stawiają mieszkańców miasta w bardzo trudnym położeniu. — Mowca rozpatruje ciężary, jakie nowa taryfa kominiarska zwała na właścicieli realności, i zapowiada w tej mierze osobny wniosek w czasie dykusji szczegółowej, a następnie w dłuższym wywodzie broni właścicieli realności przed zarzutem „lichwy mieszkaniowej” i na poparcie tej obrony przytacza różne cyfry co do wartości placów, kosztów roboty i materiałów, podatków i innych opłat. Mowca twierdzi, że przy domu, wolnym od podatku, może właściciel uzyskać najwyżej $5\frac{1}{4}\%$ od wyłożonego kapitału na budowę, nie licząc nie za swe trudy i kłopoty, połączone z administracją. Krytyka nie może zaszkodzić gospodarce miejskiej; uprawiała ją tyle lat partya demokratyczna, a to złych skutków nie przyniosło. Dzisiaj umilkła krytyka demokratyczna, chociaż taka krytyka rzeczowa jest obowiązkiem każdego radcy. Głos krytyki potrzebny z każdej strony, bo np. na dobroczynność wydajemy 20%, na zakład czyszczenia miasta 25%, na Zarząd miasta 30%. Czy to nie przechodzi naszych sił finansowych i czy jest w odpowiednim do nich stosunku? Czy tych wydatków nie powinna Rada gruntownie zbadać i skontrolować? Statut miejski przepisuje Radzie kontrolę taką w zawiadowaniu majątkiem miejskim, a tem

samem zapewnia ją każdemu radnemu. Prezydent powinien być reprezentantem całej Rady; wiceprezydent Szarski, składając przysięgę, zapowiedział, że będzie działał w duchu demokratycznym. Takie zapewnienie jest jednostronne, bo p. wiceprezydent dr. Szarski ma być reprezentantem Rady całej a nie jednej grupy tylko. Znamieniem kończącej się kadencji Rady jest zarządzenie Prezydenta, zabraniające prawa kontroli członkom Rady.

Mowa r. m. dra Bandrowskiego.

Mowca podnosi, że radcy demokratyczni zawsze się domagali szybszego załatwiania budżetu, który też w roku bieżącym pojawia się w styczniu, tj. tak wcześnie, jak jeszcze nigdy. Jeżeli r. m. dr. Jaworski podniósł wczoraj, że zamknięcia rachunkowe i budżet mają być w pewnym czasie załatwione, to statutowo miał p. Jaworski słusność, ale pamiętać należy, że statut jest statutom, a życie — życiem. Zawsze też domagali się demokracji reformy statutu, tak co do samej ordynacji wyborczej, jak pod względem administracyjnym. Że to się dotąd nie stało, nad tem wszyscy ubolewamy; mimo to nad wnioskami i to nagłym prof. Ulanowskiego, aby z powodu przekroczeń formalnych obrady nad budżetem odroczyć, głosować nie mogliśmy. Poprzedni mowcy żądali spokojnej krytyki rządów miasta; Mowca byłby ostatnim, któryby zapoznawał wagę rzeczowej krytyki. Wszyscy jej pragniemy, bo krytyka wyświeśla niejasności i prowadzi do porozumienia. Ale krytyka nie powinna być taką, aby to, w czem przez lat pięć się współdziałało w charakterze członków większości, przedstawiać tylko w ponurem świetle. — Mowca pragnie także dać obraz gospodarki miejskiej, ale radby, aby obraz ten był wierny, t. j. zawierał nie tylko cienie, ale i światła. Otóż skonstatować należy, że budżet na rok 1908 położył się znacznie; a jeżeli to co roku się dzieje, to wynika z tego, bez względu na zmieniające się stronnictwa rządzące, że gospodarka nie jest tak złą, jak to przedstawiali poprzedni mowcy. Podwyższenie budżetu dotyczy wszystkich działów, w pierwszym rzędzie zarządu głównego. Przyczyną podwyższone płace urzędników, za czem wotowali wszyscy, wychodząc z tego słusznego przekonania, że tylko dobrze płatny urzędnik może gorliwie wykonywać swe obowiązki. Mowca korzysta ze sposobności, aby zwrócić się do wszystkich urzędników Magistratu, aby swe obowiązki z całym umiłowaniem miasta wypełniali. Mowca zaznacza dalej, że zawsze bez względu na stronnictwa domagano się tu stale reformy administracji miejskiej. Co do rzeczy tej, nadzwyczajnie ważnej, wzywa Mowca Prezydenta, aby jak najrychlejsz wystąpił z odpowiednimi wnioskami. Również domaga się Mowca jak najrychlejszego obsadzenia posady dyrektora Budownictwa miejskiego, który w obecnych czasach niezwykle ważne będzie miał do spełnienia zadanie. Omawiając sprawę Urzędu pośrednictwa w pracy, żąda Mowca, aby urząd ten umieścić w centrum miasta, bo obecnie, poza śródmieściem, nie może on tak gorliwie spełniać swego zadania. Reagując na wywody prof. Jaworskiego co do obniżenia wydatków na bruki, w którejto sprawie referent budżetu znajdzie prawdopodobnie odpowiedź, wskazuje Mowca, że przecież w tym kierunku oszczędności nie powinny być czynione. Bruki — to kwestya zdrowia publicznego i tu każdy wydatek powinien być usprawiedliwiony. Mowca wypowiada następnie pewne życzenia co do parku Jordana i podnosi konieczność

utworzenia parku ludowego. Kwestyi czyszczenia miasta poświęca Mowca dłuższe uwagi. — Z wielu stron dochodzą nas skargi z powodu sposobu czyszczenia miasta, który przecież wszyscy tu w Radzie bez względu na stronnictwa uchwaliliśmy. Skargi te są w pewnej mierze usprawiedliwione; widocznie niezupełnie spełniły się nadzieje, jakie przywiązywaliśmy do tej sprawy, wotując tak znaczne stosunkowo kwoty. Dotknąwszy spraw rzeźni i innych pomniejszych, omówił dr. Bandrowski sprawę dobroczynności publicznej, która przechodzi nasze siły finansowe i wywołuje kwestyę, czy system opieki nad ubogimi, stosowany w Krakowie, jest właściwy. Co do muzeów naszych i zabytków, które z całym zapalem popierać chcemy, bo czynimy to nie tylko dla Krakowa, ale dla całego narodu, to powinniśmy się starać o większe dla nich zasiłki od kraju i państwa. Przy tej sposobności podnosi Mowca konieczność przeprowadzenia takich zarządzeń, aby dla dzieci, dla szkół zwiedzanie muzeów było umożliwione bezpłatnie. Co do szkół, budżet przedstawia się postępowo. Widać, że Rada miejska jako taka rozumie swoją rolę w tym kierunku, ale Mowca podkreślić musi, że miasto za mało czyni dla szkolnictwa zawodowego. Wyrazić należy nadzieję, że w tym kierunku stosunki zmieniają się na lepsze. Mowca reaguje na wywody p. Daszyńskiego, że na dochody miasta w podatkach pośrednich składa się głównie grosz biedaków, a ci nawet prawa głosowania uzyskać nie mogą. Otóż Mowca wykazuje, że tak jednostronnie tej kwestyi traktować nie można, bo na dochody miasta składają się także podatki bezpośrednie, które w budżecie wielką grają rolę i gdyby ich brakło, nie moglibyśmy sprostać zadaniu. Dochody stara się Zarząd Gminy od lat szeregu zwiększyć przez politykę inwestycyjną. Otóż w tej sprawie w całej Radzie nigdy nie było dwóch zdań, że ta polityka jest jedynie rozsądną i konieczną. Różnice były tylko co do przeprowadzenia programu i niektórych planów. Z przedstawionych cyfr budżetu inwestycyjnego wynika kierunek, w jakim gospodarka rozwijać się musi, i jeżeli obecna opozycja, która przy tym kierunku przez pięć lat stała razem z dawną mniejszością demokratyczną, chce ten kierunek opuścić, to najbliżsi przyjaciele Mowcy muszą przy nim pozostać. Mowca polemizuje z wywodami prof. Ulanowskiego co do konwersji długów. Konwersja ta jest konieczna; cieszyliśmy się, że ona przyjdzie do skutku i że politykę inwestycyjną będzie można dalej prowadzić. Że to się dotąd nie udało, z tego prawdopodobnie i prof. Ulanowski się nie cieszy. Ogółem powinno się wyrobić przekonanie w nas wszystkich, że w Radzie bardzo dużo jest do zrobienia; niechaj tu wszyscy będą chętni do pracy i wszyscy wspólnie podejmą jej ciężar. Obecna większość — jeżeli tak można mówić — nie chce mniejszości pozbawiać odpowiedzialności w tej mierze i tak ją traktować, jak najbliżsi przyjaciele Mowcy przez dawniejszą większość byli traktowani. Co do reformy statutu miejskiego oświadcza Mowca, że jego przyjaciele polityczni przy każdej rozprawie budżetowej tego się domagali, na żądania swe nie znajdując należytej odpowiedzi. Jeżeli reforma dotąd nie nastąpiła i sprawa ulega zwłoce, to nad tem należy bardzo ubolewać. P. Daszyński zwątpił o wszystkich ideałach poza socjalno-demokratycznymi; jedynym dla niego medykamentem jest idea socjalistyczna. Nam, demokratom, odmówił wprost możności, a może chęci zrozumienia tych bólów, które gnębią robotników. A prze-

cież czy w odpowiedzi na to skonstatować nie należy, że gdy tylko stronnictwo demokratyczne przystąpić chciało do pewnej akcyi, w tej chwili spostrzegać się dawał pewien chłód ze strony tych, którzy tej akcyi przedtem żądali, sytuacja, w której — zamiast się łączyć — stajemy naprzeciw siebie. Wkońcu reaguje Mowca na informacje i uwagi prof. Jaworskiego. Czy sposób czerpania tych informacji z dyrekcji skarbu był odpowiedni, pozostawia Mowca uznaniu Rady, która też z pewnością podzieli zdanie, że rzecz należało przedstawić w Komisji a nie na pełnej Radzie. Branie dalej w obronę z tego tytułu przeciwniej strony i dyktowanie jej wprost rekursu nie było także... uznania godnem. W odpowiedzi p. Jaworskiemu należy stwierdzić, że ani p. Goetz, ani Rada miejska wadzić się publicznie nie będą. Rzecz nadaje się do Komisji, wprowadzenie jej do publicznej dyskusyi było rzeczą wysoce niewłaściwą. I w tym kierunku pewna reforma byłaby wskazana.

Mowa r. m. Kosobuckiego.

Mowca polemizuje z wywodami prof. Ulanowskiego. Nie można twierdzić, że zakłady miejskie istnieją tylko dzięki dzielności inżynierów, wszak inicjatywa Rady miejskiej i działalność radców miejskich w komisjach główne mają znaczenie w prowadzeniu obracających milionami przedsiębiorstw miejskich. Nie miał także słuszności prof. Ulanowski w poglądach swoich na grunta pofortyfikacyjne; grunta te muszą być rychło zabudowane, przede wszystkim musi tam koniecznie powstać jak najprędzej dzielnica przemysłowa, gdzieby rękodzielnicy znaleźli swoje warsztaty i siedzibę. Dziwne było zapatrywanie prof. Ulanowskiego, że koszt powozu Prezydenta miasta obciążają zbytnio budżet. Przecież kilku urzędników Gminy posiada dla celów administracji pojazdy, więc słusznem jest, aby Prezydent, do którego należy dozór całego miasta i administracji miejskiej, miał także swój pojazd. Omawiając kwestyę drożyzny, wskazuje Mowca na niesłychane wprost stanowisko prezydenta ministrów Becka, który w parlamencie stanął po stronie rolników, a ciężar drożyzny zepechnął na gminy. Przeciw temu stanowisku miasta powinny się bronić z całą energią.

Następnie polemizuje Mowca z wywodami prof. Jaworskiego i dra Łepkowskiego; zaznacza, że drowi Łepkowskiemu wcale nie broniono kontroli spraw miejskich. I owszem, należał w zaraniu swego radzietwa do Sekeyi ekonomicznej, gdzie schodzą się wszystkie nici gospodarki miejskiej, wyznaczono mu nawet kontrolę nad Ekonomatem miejskim, ale nie w tym kierunku nie robił i do Ekonomatu się nie pokazywał. Mowca w ostrych słowach piętnuje ironiczne uwagi, jakie padły z ust p. Łepkowskiego odnośnie do „Kotłowa“, zbiorowiska mieszczań krakowskich. Następnie domaga się Mowca przyspieszenia budowy Muzeum przemysłowego, tego uniwersytetu rękodzielniczego, i zasiłków na popieranie drobnego przemysłu. Wkońcu poruszył Mowca kwestyę reformy statutu miejskiego, domagał się zmiany ordynacyi, która jest niesprawiedliwą już choćby dlatego, że na 3.300 samoistnych rękodzielników przyznaje ich reprezentantom zaledwie 4 miejsca radzieckie.

Mowa r. m. Epsteina.

Mowca konstatuje, że budżet jest dobry, bo kończy się bez zaciągnięcia pożyczki. Nie trzeba budżetu czarno

przedstawiać, bo to mogłoby zaszkodzić przy zaciągnięciu pożyczki.

Wobec braku kompletu Prezydent posiedzenie o godzinie 9. minut 45 wieczór odroczył do następnego dnia. Zapisani do głosu: r. m. Ignacy Landau, r. m. Ulanowski i r. m. Jaworski oraz wiceprezydent Sare. —

Posiedzenie nadzwyczajne (71. w kad. XIV.) z dnia 22. stycznia 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Obecnych radców miejskich 55.

Radcy miejscy: Bartoszewicz, dr. Benis, Fredro-Boniecki, Dattner, dr. Fierich, dr. Gross, Maciołowski, Mendelsburg, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, Suski, dr. Tilles, hr. Wodźicki (14) nieobecność na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5-ej minut 40 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przed porządkiem dziennym r. m. dr. Łepkowski imieniem mieszkańców ulic Arjńskiej, Topolowej i Lubomirskich interpeluje w sprawie wywożenia przez Magistrat **nieczystości kloacznych** na grunta przy zakładzie Lubomirskich. Mowca domaga się, aby Prezydium rzecz zbadało i wydało odpowiednie zarządzenia.

Wiceprezydent dr. Szarski odpowiadał, że wydano jeszcze przed kilku dniami zakaz wywozu nieczystości pod Zakład Lubomirskich.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Rozprawa ogólna nad budżetem. (Ciąg dalszy).

Mowa r. m. dra Ignacego Landaua.

Mowca zaznacza, że zabiera głos w celu określenia stanowiska, jakie zajmuje jego stronnictwo („niezawisłych żydów“). Wobec zmian, które dokonały się w politycznych stosunkach na gruncie miejskim, zaznacza, że nigdy nie czynił opozycji dla samej opozycji, że jak z jednej strony nie należał do tych, którzy byli bezwzględni wielbicielami polityki obecnego Prezydium, tak z drugiej strony nie należał do tych, którzy politykę tę dziś chwala i wynoszą p.d. niebios, aby ją jutro ganić i deptać nogami. Po wyliczeniu tych akcyi Prezydium, w których stronnictwo jego nie czyniło opozycji ze względu na interes ludności, którą w Radzie zastępuje, po zaznaczeniu, że uznaje, iż Zarząd miejski okazał niejednokrotnie chęć dostosowania miasta naszego do warunków nowoczesnego życia miejskiego, stwierdza Mowca, iż popętniono cały szereg wad, okazano brak energii w zwalczaniu drożyzny artykułów żywności i mieszkań. Mowca żąda utworzenia jatek miejskich. Zarzuca zaniedbanie sprawy budowy domów robotniczych, które musiało wywołać inicjatywę prywatną i powołać do życia prywatne stowarzyszenia, zmierzające szczupłymi środkami do rozwiązania tej kwestyi. Mowca żąda reformy podatku domowoczynszowego na zasadzie progresyi, dalej budowy tanich domów dla usunięcia obecnych stosunków mieszkani-

wych. Wreszcie dłuższy ustęp wywodów poświęca Mowca reformie statutu miejskiego i wzywa Prezydenta, aby przedstawił główne zarysy przyszłej reformy. Mowca spodziewa się, że reforma nastąpi w myśl zasad demokratycznych. Mowca zauważa, że nie należy zwalczać szerokich mas, lecz przez nadanie im praw zainteresować je sprawami miasta. Mowca szczegółowo omawia sprawę żydowską i ponawia wnioski o przyjmowanie żydów do cechów, o przyjmowanie nauczycieli do szkół ludowych w śródmieściu, o obsadzanie także żydami posad w urzędach i instytucjach miejskich, Kasie Oszczędności i t. p. Jeżeli Prezydent przed dwoma laty jako prezydent większości konserwatywnej oświadczył, że stoi na gruncie ustawy, to obecnie od Prezydenta demokratycznego żąda ludność żydowska czegoś więcej, bo wprowadzenia w życie tych ustaw i tego programu, który odnośnie do żydów głosi stronnictwo demokratyczne.

Mowa r. m. dra Ulanowskiego.

Mowca wskazuje zalety wczorajszego przemówienia r. m. Bandrowskiego, które było spokojne i rzeczowe, a następnie odpiera niektóre jego zarzuty. Co do inwestycji, nikt z opozycji jak to twierdził r. m. Bandrowski, przeciwko rozumnym i praktycznym nie występuje. Nikt też z nas przeciw konwersji długów miejskich nie występuje; zaznaczyliśmy jedynie, że obecna pora do konwersji jest niestosowna; opozycja była tylko przeciwko krótkoterminowym kosztownym pożyczkom gminnym. Mowca wskazuje, że obecnie wszystkie atuty są w ręku unii demokratycznej, która i w Radzie miejskiej ma stanowczą większość; wobec tego nie też dziwnego, że stawiamy i stawiać będziemy coraz większe do tego stronnictwa wymagania ze względu na gospodarkę miejską i spełnianie słusznych postulatów. Mowca polemizuje z r. m. Kosobuckim i wskazuje, że opozycja nigdy nie zapomniła o współudziale Rady w pracy około zakładów gminnych, a pragnie szczerze, aby w Radzie miejskiej zasiadała większa reprezentacja rękodzielników. Mowca zaznacza, że nie mówił o ograniczaniu ogólnych planów gospodarki miejskiej do lat kilku; przeciwnie wskazał, że tylko budżet administracyjny powinien być układany mniej więcej na lat 6, jako na okres urzędowania prezydenta miasta. Mowca polemizuje jeszcze z r. m. Epsteinem w sprawie budżetu.

Mowa wiceprezydenta Sarego.

Mowca oświadcza, że dyskusya budżetowa zawiodła jego oczekiwania, albowiem żadnych nie przedstawiono wskazań, jak ulepszyć gospodarkę miejską. Wystąpiono tylko ze słusznymi zresztą żalami, ale pod fałszywym adresem wystosowanymi, bo w sprawie drożyzny mieszkań i środków żywności. Nie pońiesiono natomiast rzeczy tak ważnej, jak zabezpieczenie miasta Krakowa przed powodzią, którąto sprawa od lat pięciu, od czasu pamiętnej katastrofy, ani na krok naprzód nie postąpiła. Wyrzut taki odbiłby się poważnie echem tam, gdzie od szeregu lat nie nie zrobiono celem zabezpieczenia miasta przed zalewem. Na zarzuty ogólne i formalne nie chce Mowca odpowiadać, reaguje tylko na uwagi rzeczowe. Przedewszystkiem co do gruntów pofundacyjnych zarzuty, że sprawa ta idzie wolnym krokiem, są zupełnie nieuzasadnione. Przecież już podczas rozpraw nad sprawą

zakupna tych gruntów dały się słyszeć głosy ostrzegawcze, aby być ostrożnym, bo zakupno tych gruntów zdeprecjonować może posiadłości obecnych właścicieli realności, i wypowiedziano zdanie, że należy grunta te naleźćcie obrobić, zanim oddane będą do użytku budowlanego. W zeszłym roku dopiero we wrześniu odebrano $\frac{1}{3}$ nabytych gruntów. Zarząd miasta przedtem już wyjednał u władz wojskowych pozwolenie i już w sierpniu zaczął badania, aby grunta przygotować do parcelacji. Parcelacja musi się odbywać powoli i rozumnie, żeby tych gruntów nie zmarnowano i nie spowodowano deprecjonowania sąsiednich realności. Zaprojektowanie kanalizacji, gościńców i ulic na tych gruntach jest w związku z gruntami gmin sąsiednich, które mają być przyłączone do Krakowa. Te sprawy łączą się z zasypianiem młynówki. Biuro techniczne już przygotowuje plan parcelacji, która może jeszcze w tym roku się rozpocząć. Mowca polemizuje następnie z zarzutami co do epidemii, wykazując, że stan zdrowotny miasta jest zupełnie dobry. Co do zarzutów, że w Krakowie jest błoto i tylko błoto, Mowca nie chce odpowiadać; odpowiedzieć chce na rzeczowy wywód dra Bandrowskiego, że na Zakładzie dla czyszczenia miasta może nieco zawiedliśmy się. W części przyznaje Mowca słuszność drowi Bandrowskiemu, z drugiej jednak strony stwierdza, że dopiero od roku zakład ten funkcjonuje, że jeszcze ciągle dokonywane są próby, co zresztą we wszystkich miastach musi mieć miejsce. Nie ulega jednak wątpliwości, że wkrótce zakład ten stanie na wysokości zadania (R. m. Daszyński woła: Ówierać miliona koron wyrzuca się rocznie na nie! — Prezydent: Proszę nie przerywać! — R. m. Daszyński: Proszę o głos do faktycznego sprostowania), a już i teraz każdy nieuprzedzony przyzna, że Kraków jest lepiej czyszczony niż przed dwoma lub trzema laty. Mowca twierdzi jednak, że Zakład musi kosztować, bo płace robotników trzeba odpowiednio do stosunków drożyzny podnosić.

Odpowiadając na zarzuty r. m. dra Jaworskiego, wykazuje Mowca, ile zrobiono w latach ostatnich pod względem bruków i chodników. Obaw prof. Jaworskiego Mowca nie podziela. R. m. prof. dr. Jaworski twierdził, że budżet kończy się właściwie deficytem, bo 72 tysięcy koron, ostatnia rata od Rządu za zakład kontumacyjny, w przyszłym roku nie będzie już wypłacona. R. m. Jaworski jednak nie zauważył, że z tych 72 tysięcy idzie 53 tysięcy na spłatę ostatniej raty długu z r. 1894. Gdyby zresztą nawet było 20 lub 30 tysięcy deficytu, to przy 4-milionowym budżecie nie odgrywałoby to roli, zwłaszcza że budżet jest preliminarzem „spodziewanych” dochodów i rozchodów.

W końcu polemizuje Mowca z wywodami r. m. dra Łepkowskiego w sprawie nowej taryfy kominiarskiej, co do której sprawy nie można czynić zarzutów Zarządowi miasta. R. m. dr. Łepkowski wywodził, że taryfa kominiarska obciąża kolosalnie właścicieli realności. Z dochodzeń wiceprezydenta dra Szarskiego wynika, że nowa taryfa spowoduje sprawiedliwszy rozkład ciężarów na obywateli. Mowca nie miałby nic przeciw temu, gdyby Namiestnictwo taryfę zmieniło. Nie można Zarządowi mieć za złe, że musiał dbać o to, aby robotnicy kominiarscy lepiej zarabiali i skutkiem tego lepiej pracowali i chronili miasto przed pożarami. To było obowiązkiem Zarządu miejskiego. Niektórzy właściciele kamienic będą przy nowej taryfie płacili znacznie mniej niż dotychczas.

Mowa r. m. dra Jaworskiego.

Mowca podnosi fakt, iż nie znalazło uznania u r. m. Bandrowskiego to, że Mowca w sprawie pozycyi „zwrot zaległości podatkowych K 34.600” zasięgnął informacji u władz skarbowych. Uwag jego nie może Mowca przyjąć, a źródło ich widzi w tem, że r. m. Bandrowski nie zna odnośnych stosunków faktycznych. Gdyby znał tę sprawę, byłby wiedział, że władza skarbową działa w kwestyi tych opłat tylko w zastępstwie Gminy, jest zaś zupełnie wszystko jedno, czy wiadomości zasięga się u mocodawcy, czy u pełnomocnika. Mowca zgadza się z r. m. Bandrowskim, że Gmina nie przyjmie ani jałmużny, ani niesłusznej należitości; różnica natomiast w ich poglądach tkwi w tem, że wedle r. m. Bandrowskiego mogą być w budżecie pozycye, nie podlegające publicznej krytyce, a wedle zdania Mowcy takich pozycyi niema i nie powinno być. Nie tylko w tę nie uważa Mowca za nieodpowiednie badania takich pozycyi, ale przeciwnie uważa to za obowiązek. Ten tylko obowiązek chciał spełnić, wykazując i udowadniając, że pozycja 34.600 K jest pretensją jeszcze nie obliczoną, nie przypisaną i że wskutek tego nie powinna się znajdować w budżecie.

Następnie Mowca polemizuje z wiceprezydentem Sarem.

Sprostowania faktyczne.

Do faktycznego sprostowania zabrał jeszcze głos r. m. Kosobucki; dalej r. m. Daszyński, wskazując, że zapowiedziane od 17 b m zniżki cen mięsa nie nastąpiły. Dalej prostuje Mowca twierdzenia wiceprezydenta Sarego, jakoby grunta forteczne mogły być użyte tego roku pod budowę; twierdzenia te należy przyjąć sceptycznie. Dalej prostuje Mowca, jakoby Kraków był teraz czystszy, aniżeli przed dwoma laty. W zakładzie czyszczenia miasta podnosi się nie minimalne płace robotników, ale najlepiej dotowanych urzędników. Tego roku nie wstawiono kwoty 45000 K na bruki i chodniki, co szkodliwie odbić się musi na porządku w mieście.

R. m. dr. Łepkowski sprostował jeszcze osobiste zarzuty, poczynione wczoraj przez r. m. Kosobuckiego.

Mowa Prezydenta miasta.

Prezydent dr. Leo zaznacza przedewszystkiem, że niektórzy mowcy swoimi wywodami podkopują tak ważny czynnik, jakim jest władza publiczna, a tem bardziej autonomiczna, powołana do zarządu miasta zaufaniem obywateli. Do czego dojdziemy, jeżeli przez rekryminacye, pewne niedomówienia i pół-podejrzenia budzić będziemy nienferność do tych, co okazali, że służą miastu uczciwie! Twierdzenie, że Mowca jest wszechwładnym w Krakowie panem, jest śmieszne. Mowca tyle tylko może odpowiedzieć, że potrafił zrozumieć intencye większości, wypracowywał potem i przedstawiał projekty, które przeprowadzał, i spodziewa się, że tak zdoła czynić i nadal.

W polemice z prof. Ulanowskim zaznacza Prezydent, że ten radca w drugich swych wywodach nieco złagodził swoje poglądy, w pierwszej mowie wypowiedziane. Dotyczy to szczególnie sądu o zakładach miejskich, których cyfry w budżecie są świetne i wykazują, że takiego rozwoju instytucyi jeszcze nie było. Każdy

musi stwierdzić, że wspaniały rozwój gazowni, elektrowni, targowicy i t. d. dokonać się mógł z inicjatywy Prezydium miasta, t. j. Mowcy i obu Wiceprezydentów, którzy mogą żądać, aby ich nie brano za nawias, gdy rezultaty gospodarki są dobre, bo z pewnością pociągnięto ich do odpowiedzialności, gdyby rezultaty były złe.

Co do konwersji długów, to nie można było przewidzieć przy jej uchwalaniu trudności finansowych, które owładną całym ruchem światowym. Obecnie jest tendencya zniżkowa, zaczynamy zbliżać się do czasów normalnych i nie jest wykluczoną możliwością zaciągnięcia pożyczki konwersyjnej jeszcze w bieżącym roku.

Co do gruntów pofortyfikacyjnych: nabyto je, aby jak najprędzej przystąpić do parcelacji i przyspieszyć ruch budowlany, bo to jest jedynem, co zapobiegnie klęsce mieszkaniowej, lub ją złagodzi. Jest nadzieja, że w roku 1908 nastąpi częściowa realizacja tego projektu, ale śpieszyć się nie można, bo od należytego uregulowania tej sprawy zależeć będzie rozwój miasta na długie lata. Parcelacja musi być planowo przeprowadzona. Co do „Wielkiego Krakowa“ — nie można czynić zarzutu posłom krakowskim i tym czynnikom, którym sprawa ta leży na sercu, że sprawa ta, przygotowana przez Wydział krajowy, nie została załatwioną w bieżącej sesji sejmowej. Wskutek tego dała się zauważyć chęć spekulacyjnego nawet sprzedawania gruntów gminnych w gminach, do Krakowa przyłączyć się mających; to wywołało osobny reskrypt Wydziału krajowego, zakazujący czynienia tego bez porozumienia się z Prezydentem miasta Krakowa i zastrzegający Wydziałowi krajowemu ostateczną w każdej takiej sprzedaży decyzję.

Opinii prof. Ulanowskiego, że plany powinny być obmyślane tylko na krótką metę, na 6 do 12 lat najwyżej, żadną miarą podzielić nie można; samo przygotowanie niektórych projektów trwa tyle (grunta pofortyfikacyjne — lat 12; „Wielki Kraków“ — lat 5). Co do zarzutu, że rozprawy budżetowe rozpoczynają się za późno, wykazuje Prezydent, że w r. 1900 rozpoczęły się obrady nad budżetem 12. marca, w 1901 roku 21. maja, w 1902 roku 17. kwietnia, w 1903 roku 15. czerwca, w 1904 r. 14. czerwca, w 1905 r. 13. kwietnia, w 1906 r. 22. lutego, w 1907 r. 23. kwietnia — a obecnie 20. stycznia, to jest tak wcześnie, jak dotąd nigdy.

Prezydent wykazuje następnie odnośnie do zarzutów prof. Jaworskiego, że gospodarka Gminy jest zupełnie prawidłowa. Zamknięcie rachunkowe za rok 1906 wykazuje, że wydano o 198.000 koron mniej, niż było preliminowane w odnosnym projekcie budżetu. Prof. Jaworski twierdzi, że budżet kończy się właściwie deficytem 200-tysięcznym, a p. Epstein, którego zdanie jako finansisty nawet prof. Ulanowski uznał, wykazywał, że budżet kończy się nadwyżką 112.000 koron. Jeżeli dodamy, że amortyzujemy także długi, to chyba z tego wynika, że budżet nie optymistycznie lecz z pesymizmem był układany. Rzucanie słów — „dokąd nas ta gospodarka doprowadzi“? — jest zupełnie nieuzasadnione. Spodziewać się należy, że takie mowy nie zaszkodzą nam w naszych operacjach kredytowych i że bankierzy będą wydawali sąd o możliwości kredytowej Gminy na podstawie istotnego stanu rzeczy.

Obszernie omawia Prezydent sprawę drożyzny: mieszkań, pieczywa, nabiału i mięsa, i prostuje twierdzenie, jakoby drożyzna była specjalnością Krakowa. To

zjawisko ogólnopolskie i przyczyna jej leży w polityce ogólnopolskiej, która jest tendencyjnie agrarną, nie dbającą o konsumentów, tylko o producentów, i tolerującą kartele przemysłowe. Zarząd miasta ma jeszcze najwięcej wpływu na stosunki mieszkaniowe i ułatwiać je może przez politykę komunikacyjną (gruntową). W Krakowie główną przyczyną drożyzny mieszkań stało się wprost brutalne podwyższenie podatków państwowych, bo ciężary właścicieli realności zwiększono o przeszło 600 000 koron w przeciągu dwu lat. Nastąpiła formalna orgia podwyższania fasyi podatkowych, klęska stała się tak gwałtowną, że miasto tego znieść nie mogło. Ruch budowlany został podcięty, migracja ludności z Królestwa Polskiego zwiększyła ciężary mieszkaniowe. Ten olbrzymi przyrost podatku został przerzucony na lokatorów. Obecnie ruch budowlany znacznie się ożywił, ale to nie wystarcza na roczny przyrost ludności, który normalnie wynosi 2 000 głów.

Co do drożyzny mięsa, to Zarząd miasta, osiągnąwszy dwukrotnie pewną obniżkę cen, może tylko wykonywać kontrolę, a w danym razie, gdy przedstawione będą fakta nadużyć, karać je. Co do jatek, komunikuje Prezydent, że odbyły się pertraktacje z kilku rzeźnikami, którzy podjęli się prowadzenia jatek pod ścisłą kontrolą i zgodzili się na zatwierdzenie cen przez Magistrat. W bieżącym tygodniu Komisja drożyzniana zwołana zostanie dla tej sprawy.

Prezydent, wykazawszy następnie, że w Krakowie taniego mięsa sprzedaje się trzy razy tyle dziennie, co we Lwowie (w Krakowie 2 tysiące, we Lwowie 700 kg.), omówił sprawę budowy tanich mieszkań dla robotników i urzędników, wskazywał na wzrost kosztów robocizny i na fakt ważny, że Kraków przeniesiony został do niższej klasy podatkowej. Prezydent odpiara twierdzenie r. m. Łepkowskiego, że Gmina sama daje przykład lichwy mieszkaniowej, skoro podwyższyła czynsz o 85.000 kor. rocznie. W budżecie ta cyfra oznacza zupełnie co innego, a mianowicie wzrost dochodów Gminy z zarządu majątkiem miejskim. Mowca protestuje energicznie przeciw publicznie wypowiedzianemu i tak ciężkiemu zarzutowi, jakoby Gmina dawała przykład lichwy mieszkaniowej. Jest zupełnie przeciwnie. Mówią nawet, że wynajmujemy może za tanio, ale inaczej być nie może, bo chcemy ludność traktować po obywatelsku.

Następnie odpowiada Prezydent na postulaty ludności żydowskiej, podniesione przez r. m. dra Ignacego Landaua i dra Rafała Landaua. Nieprzyjmowanie rękodzielników żydowskich do cechów jest negacją stanu prawnego i Mowca usilnych dołoży starań, aby — a w tym kierunku toczą się rokowania — znaleźć takie wyjście, ażeby ten trudny wobec tradycyi cechowych w Krakowie problemat został rozwiązany. Również osobiście jest Prezydent zwolennikiem tego słusznego postulatu, aby żydzi piastowali stanowiska nauczycieli w śródmieściu. Mowca reagował jeszcze na wywody r. m. Kosobuckiego co do utworzenia dzielnicy rękodzielniczej na gruntach pofortyfikacyjnych i przyrzekł postarać się w krajowej komisyi przemysłowej o znaczniejsze zasiłki dla samoistnych rękodzielników.

W końcu swych wywodów odpowiada w sprawie postulatów politycznych, t. j. reformy statutu miejskiego i zaznacza, że p. Daszyński sam się skazuje na pesymizm i negację, bo żąda od tych, którzy wystąpili z partii konserwatywnej i przeszli do demokracji, pewnego ugrun-

towania tego zwrotu i w końcu oświadcza, że się niezego po tej ewolucji nie spodziewa. Otóż Prezydent oświadcza, że on i jego najbliżsi przyjaciele polityczni stać będą przy realnym i stanowczym postulacie, zawartym w ogłoszonej odezwie Unii demokratycznej, bo od jego spełnienia zależy cała przyszłość polityczna kraju, łączność Sejmu z reprezentacją w Wiedniu. Byłoby nieszczęściem, gdyby w Sejmie istnieć miała większość konserwatywna, a reprezentacja poselska w Wiedniu była radykalna, czy demokratyczna.

Co do reformy statutu miejskiego zaznacza Mowca, że uważałby tylko za cześć demonstrację, gdyby radził nad zmianą jego dla małego Krakowa. Jeżeli za rok będziemy już mieli „Większy Kraków“. Większe miasto nie pomieściłoby się w opracowanej na mniejszą skalę ordynacji wyborczej, bo przecież i struktura społeczna „Wielkiego Krakowa“ będzie inna, jak dzisiaj. Nie chcemy nikogo krzywdzić i przy szczerem współdziałaniu musimy dojść do porozumienia. Prezydent kończy: Skorośmy przeszli do obozu demokratycznego, poczuwamy się do obowiązku spełnienia tych postulatów, które stawia demokracja w stosunkach, wytworzonych w państwie (żywe oklaski).

Na tem posiedzenie zakończone.

Posiedzenie nadzwyczajne (72. w kad. XIV.) z dnia 23. stycznia 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Radeów miejskich obecnych 50.

Radcy miejscy: Bartoszewicz, Beringer, Chyliński, Dattner, dr. Doboszyński, dr. Fierich, dr. Gross, Konoński, Maciołowski, Mendelsburg, dr. Pareński, Sołtyś, Stachowski, Staniszewski, dr. Tilles, hr. Wodzicki (16) usprawiedliwili nieobecność.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 30 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Zarzuty osobiste.

R. m. dr. Ulanowski zaznacza, że Prezydent dotknął wczoraj sprawy, odnoszącej się do klubu radzieckiego, i zarzucił, że klub ten powstał wskutek osobistych interesów poszczególnych jego członków, których osobistej ambicji i życzeń Prezydent nie zaspokoił. Mowca wzywa Prezydenta, a czyni to z upoważnienia członków Klubu radzieckiego, i domaga się, aby Prezydent dał w tej mierze wyjaśnienia i wskazał, którzy to członkowie Klubu radzieckiego stawiali wobec niego życzenia osobiste, nie dające się pogodzić z interesem miasta? Dalej zapytuje Mowca, jakie to on od siebie wobec Prezydenta stawiał życzenia? Aby Prezydentowi ułatwić odpowiedź, Mowca w imieniu Klubu radzieckiego zwalnia go od przestrzegania jakiegokolwiek poufności.

Prezydent zaznacza, że zwolniony przez r. m. dra Ulanowskiego od poufności, udzieli odpowiedzi. Mowca wskazuje, że trzech, o ile słyhać, było inicjatorów Klubu radzieckiego. R. m. dr. Ulanowski nigdy się nie odnosił do Mowcy w sprawach osobistych; jeżeli się stosunki zmieniły, to może dlatego, że Mowca nie

zawsze stosował się do rad, których mu r. m. dr. Ulanowski udzielał. R. m. dr. Jaworski i dr. Łepkowski udawali się do Prezydenta z życzeniami co do proponowania pewnych osób na pewne posady; tego Mowca nie mógł spełnić, wiedząc, że Rada nie zechce tych życzeń uwzględnić.

R. m. dr. Jaworski prosi o wyraźną odpowiedź, jakich kandydatów i na jakie posady proponował?

Prezydent wskazuje, że r. m. dr. Jaworski popierał kandydaturę r. m. dra Łepkowskiego na stanowisko syndyka miejskiego i syndyka Kasy oszczędności m. Krakowa, a r. m. Chylińskiego na stanowisko trzeciego dyrektora Kasy oszczędności.

R. m. dr. Jaworski prosi Prezydenta o stwierdzenie, czy kiedykolwiek sam ubiegał się dla siebie o jakie posady lub o poparcie swoich interesów?

Prezydent stwierdza, że r. m. dr. Jaworski nie przedstawiał nigdy swoich interesów osobistych.

R. m. dr. Jaworski: Czy p. Prezydent miał prawo twierdzić, że zwykle, codzień niemal w życiu politycznym objawiające się popieranie kogoś na jakąś posadę — jeżeli nie odniosło skutku — mogło stać się dla mnie przyczyną, wywołującą jakiś krok polityczny z mej strony; czy więc miał prawo, na takich podstawach oparty, powiedzieć o mnie, że moją działalnością w Gminie kierował nie interes Gminy, ale nieuczynienie zadość mojej prośbie, wniesionej na korzyść innych osób, tego dochodzić jestem zmuszony w innej, zwyczajem wskazanej drodze.

R. m. dr. Ulanowski stwierdza, że r. m. dr. Łepkowski nigdy nie należał do twórców Klubu radzieckiego i że nigdy w Klubie o żadnych sprawach osobistych nie mówiono; tymczasem Prezydent zrobił wczoraj Klubowi zarzut, że kierował się względami osobistymi.

R. m. dr. Łepkowski ubolewa, że Prezydent uważał za właściwe uczynić w dyskusji budżetowej zarzuty osobiste. Prezydent posadził 17 członków Klubu radzieckiego, ludzi poważnych, o to, że utworzyli odrębną organizację radziecką w celach osobistych. Każdy z nas w życiu publicznym ma prawo ubiegać się o stanowiska publiczne, ma prawo być popieranym i prosić o poparcie; nie wiedziałem o tem, że konkurencja w tym kierunku jest czynem niehonorowym lub nieszlachetnym, nie myślałem, że to ogranicza prawo radcy miejskiego do dyskusji budżetowej i do krytyki Prezydenta a jest tylko przywilejem jednostek w tej Radzie. W interesie prawdy stwierdzam, iż Klubu radzieckiego nie zakładałem, że o projekcie podobnej organizacji dowiedziałem się dopiero wówczas, gdy się stała faktem dokonany. Mowca wskazuje, że zarzuty Prezydenta wkraczają w dziedzinę życia prywatnego; Mowca nie pozwoli naruszać swej czci w ten sposób i upomni się o to na odpowiedniej drodze.

Mowa Sprawozdawcy generalnego.

R. m. Federowicz, generalny sprawozdawca budżetu, stwierdza z zadowoleniem, iż za projektem budżetu głosować może znaczna większość Rady. Nie będzie za nim tylko secesja konserwatywna dawnej większości, która, rozbiwszy Koło radzieckie, wydała „manifest“, stwierdzający, że mimo wszystko popierać będzie kolegów z nowej większości w sprawach gospodarki miejskiej. Mowca zajmuje się następnie obszernie ową secesją z łona dawnej większości i przesileniem w Prezy-

dyum, z którego wystąpił r. m. Chyliński, pierwszy wiceprezydent, gdy Prezydent miasta i jego drugi zastępca opuścili szeregi partii konserwatywnej. Mowca wskazuje na walkę secesjonistów z obecnym zarządem miasta, prowadzoną w Radzie miejskiej, na zgromadzeniach w Radzie powiatowej i na szpaltach *Czasu* w sposób prawdziwie demagogiczny, sposób, który ci panowie, jako członkowie stronnictwa konserwatywnego, zawsze energicznie zwalcza. Sprawozdawca polemizuje następnie z wywodami r. m. dra Ulanowskiego, dra Jaworskiego i dra Łepkowskiego, zarzuty ich nazywa nieuzasadnionymi, natury formalnej, lub podyktowanymi animozją osobistą, która powstała może z powodu tego, że kilku polityków krakowskich wyzwoliło się z pod jarzma grupy agrarnej, co jednak znaczna większość ludności powitała z nadzwyczajnym zadowoleniem. W szczególności przechodząc do zarzutów, podniesionych przeciw budżetowi, Mowca podnosi, że sam r. m. dr. Ulanowski nie nazwał budżetu lichym.

W sprawie zarzutu co do pożyczki konwersyjnej Sprawozdawca podnosi, że polepszenia się koniunktury finansowej nie należy opierać na Krakowie, gdyż pożyczki spieniężać się nie będzie w Krakowie. Dalej wyjaśnia Mowca sprawę pożyczki 10 000 kor. w Dziale XIV. budżetu, wskazując, że jest przeznaczoną na ochronę miasta przed powodzią, a więc na utrzymanie biura technicznego, wypracowanie planów i na wydatki, połączone z przyłączeniem gmin sąsiednich. W sprawie zarzutu, że się nie robi dla budowy domów robotniczych, Mowca podnosi, że Gmina już na ten cel ofiarowała kwotę kor. 400 000 i że budowa tych domów niebawem się rozpocznie. Wskazując następnie na sprzeczne opinie r. m. dra Jaworskiego i r. m. Epsteina, z których pierwszy twierdził, że budżet wykazuje deficyt, a drugi, że nadwyżkę w wysokości 112 000 kor., omawia Mowca dalej możliwe ujemne dla Gminy skutki wywiadywania się o interesach Gminy przez jednego z radców u Dyrektora okręgu skarbowego. Odpiera następnie jako niezgodny z prawdą zarzut r. m. dra Łepkowskiego, jakoby Gmina podwyższyła czynsze w swych realnościach o 85.000 kor. i uprawiała lichwę, gdyż podwyższenie to nie dotyczy czynszów z realności, lecz stanowi ogólne podwyższenie się dochodów Gminy w Dziale II. budżetu (szczegółowo wykazane w sprawozdaniu Komisji budżetowej). Natomiast wykazuje Mowca, że sam Interpelant bez uzasadnionej przyczyny anormalnie podniósł czynsze w swoim domu. Apelując do bezstronności i szczerości członków Rady miejskiej, wnosi Mowca o przystąpienie do dyskusji szczegółowej.

Przewodniczący zarządza dyskusję szczegółową.

Rozprawa szczegółowa nad budżetem.

Dział I. Zarząd główny.

R. m. dr. Ponikło, sprawozdawca tego Działu, przedstawia bilans Działu I., a mianowicie:

Wydatki zwyczajne . .	835.053 kor.
„ nadzwyczajne . .	2.600 „
Razem . .	837.653 kor.
Dochody zwyczajne . .	61.217 kor.
„ nadzwyczajne . .	— „
Razem . .	61.217 kor.
Niedobór wynosi 776.436 kor.	

R. m. Matusiński podnosi, że uderzającą jest liczba pomocników biurowych, na których wstawioną jest kwota 80.000 kor. Mowca zaznacza, że kwota ta stale się zwiększa, a od roku przeszłego o 10 000 kor. Środkiem zaradczym na to jest przeprowadzenie nowej organizacyi Magistratu. Zdaniem Mowcy sprawa reorganizacyi Magistratu nie prędko jeszcze przyjdzie pod obrady Rady miejskiej, a dążyć do tego należy, aby referat jak najprędzej przedłożono, choćby nie ukończony. Dalej podnosi Mowca, że ze sprawą reorganizacyi Magistratu łączy się kwestya pragmatyki służbowej, której częścią jest statut dyscyplinarny. Na podstawie § 57. statutu gminnego miała być zaprowadzona Komisya dyscyplinarna, której dotąd nie zwołano, a potrzeba jej zachodzi, gdyż niedawno podnoszono przeciw jednemu funkcyonaryuszowi zarzuty, kwalifikujące się do Komisji dyscyplinarnej.

Ze względów powyższych Mowca czyni następujące wnioski:

1) „Uprasza się p. Prezydenta, aby projekt Magistratu o **reorganizacyi urzędów miejskich** przedłożył Radzie miejskiej jak najspieszniej.“ (L. 12180/908/prez.).

2) „Uprasza się p. Prezydenta miasta, aby w celu wprowadzenia w życie §§ 57. i 79. statutu miasta Krakowa zarządził niezwłocznie, co należy, by w myśl tych paragrafów złożyć stałą **Komisję dyscyplinarną** dla spraw urzędników Magistratu m. Krakowa.“ (L. 12181/908/prez.).

R. m. dr. Rosenblatt: Mowcy chodzi nie tyle o reorganizację zewnętrzną, ile o **reformę manipulacyi**. Obecny aparat urzędowy jest tak wielki, że trudno mu poddać i trudno mieć Prezydentowi ewidencję wszystkich spraw. Za wzór wziąć należy załatwianie spraw szybkie i ustne, zastosowane w sądownictwie. Manipulacja ta doskonale funkcyonuje ku zadowoleniu urzędników i przełożonych. Mowca ma przekonanie, że przy nowej manipulacji opinia urzędników Magistratu się podniesie i urzędnicy więcej będą cenieni. Zasadą winno być, aby mniej pisać a więcej robić. Mowca radzi posłać kilku urzędników do Sądu dla poznania manipulacyi sądowej.

Mowca uprasza Prezydenta miasta o gorliwe zajęcie się tą sprawą.

Prezydent miasta zaznacza w odpowiedzi, że sprawa poruszona jest już przygotowana, że instrukcja, obejmująca reguły postępowania administracyjnego, jest już wydrukowana i że obecnie drukuje się wzory. Obecnie obraduje nad wydrukowaną instrukcją specjalna Komisya, złożona z urzędników Magistratu, pod przewodnictwem Dyrektora. Sprawa pójdzie wkrótce na Sekeyę III., która już w tym względzie wygotowała wniosek na Radę. W sprawie wysokich **wydatków na dyetaryusza** Prezydent zaznacza, iż w rzeczywistości są one jeszcze wyższe, a to przez to, iż z powodu szuflowego etatu urzędników wiele sił urzędniczych zastępują u nas dyetaryusze. Wkońcu zaznacza Prezydent, iż sprawa uregulowania liczby i stosunków dyetaryusza jest w toku.

R. m. Bujwid podnosi złe umieszczenie **Urzędu pośrednictwa w pracy**, wykazując, że ono powinno być w Śródmieściu.

Prezydent miasta oświadcza, że jest to nie możliwe, gdyż koszt byłoby za wielkie, a obecnie mieści się Urząd pośrednictwa we własnym budynku Gminy.

Wiceprezydent Sare dodaje, że na ostatniem posiedzeniu Wydziału Urzędu pośrednictwa w pracy

uchwalono utworzyć 1 lub 2 filie dla dalszych części miasta, co zapewne już w tym roku będzie wykonane.

Następnie Rada miejska uchwaliła Dział I. budżetu oraz rezolucje r. m. Matusińskiego.

Dział II. budżetu. Zarząd majątku miejskiego.

Sprawozdawca: r. m. Beringer.

Wydatki zwyczajne . .	118.745 kor.
„ nadzwyczajne . .	15.270 „
Razem . .	134.015 kor.
Dochody zwyczajne . .	789 990 kor.
„ nadzwyczajne . .	160.335 „
Razem . .	950.325 kor.

Nadwyżka 816.310 kor.

R. m. Daszyński zapytuje, dlaczego w tym dziale nie wstawiono dochodu z Młynówki, której wykupno kosztowało stokilkadziesiąt tysięcy koron, i na co wstawiono do budżetu kwotę 1.500 kor. na utrzymanie brzegów Młynówki.

Wiceprezydent Sare powołuje się w tej sprawie na swoje wczorajsze przemówienie, wykazując, że sprawy tej nie dało się jeszcze przygotować, gdyż z nią łączy się zdjęcie i niwelacja gruntów pofortyfikacyjnych. Za kilka miesięcy będzie przedłożony projekt, jak tę rzecz uregulować. Obecnie należało wstawić do budżetu wydatki na utrzymanie brzegów Młynówki, gdyż brzegi te się psują i z tego względu nieraz Gminie przychodzi płacić odszkodowanie.

Rada miejska uchwaliła Dział II. budżetu. —

Dział III. Opodatkowanie i opłaty gminne.

Sprawozdawca: Rewident Wydziału obrachunkowego Krzyżanowski zamiast r. m. dra Grossa.

Wydatki zwyczajne . . .	620 kor.
„ nadzwyczajne . . .	— „
Razem . .	620 kor.
Dochody zwyczajne . .	2,101.612 kor.
„ nadzwyczajne . .	— „
Razem . .	2,101.612 kor.

Nadwyżka 2,100.992 kor.

R. m. Epstein uzasadnia wnioszek:

„Magistrat zarządzi, aby **wozy na przystankach tramwajowych** nie stawały obok siebie, gdyż to zagraża bezpieczeństwu publicznemu“. (L. 12182/908/prez.).

R. m. dr. Rafał Landau podnosi, że według § 18. ustawy przemysłowej Gmina, nie rządząca się własnym statutem, może w dniach 14-tu wnieść rekurs, gdyby władza polityczna udzieliła konsensu wbrew opinii Gminy. W miastach o własnym statucie zachodzi konflikt w tym względzie między Magistratem a kompetencją Rady miejskiej, co należy zasadniczo ustalić.

Mowca czyni wobec tego wniosek:

„Uprasza się Sekeyę prawniczą o wydanie opinii, czy Magistratowi przysługuje prawo wbrew opinii Rady miejskiej, względnie **Komisji koncesyjnej**, udzielić koncesji na wykonywanie przemysłów, w § 16. ustawy przemysłowej wyszczególnionych“. (L. 12183/908/III. a).

Rada miejska uchwaliła Dział III. budżetu oraz rezolucje r. m. Epsteina i dra Rafała Landaua. —

Dział IV. Zarząd długu miejskiego.

Sprawozdawca: Rewident Wydziału obrachunkowego Krzyżanowski w zastępstwie r. m. dra Grossa.

Wydatki zwyczajne . .	621.461 kor.
„ nadzwyczajne . .	— „
Razem . .	621.461 kor.
Dochody zwyczajne . .	56.657 kor.
„ nadzwyczajne . .	— „
Razem . .	56.657 kor.

Niedobór 564.804 kor.

Rada miejska uchwaliła Dział IV. budżetu bez dyskusji. —

Dział V. Bezpieczeństwo publiczne.

Sprawozdawca: r. m. Markus.

Wydatki zwyczajne . .	321.315 kor.
„ nadzwyczajne . .	18.918 „
Razem . .	340.233 kor.
Dochody zwyczajne . . .	5.450 kor.
„ nadzwyczajne . .	200 „
Razem . .	5.650 kor.

Niedobór 334.583 kor.

R. m. dr. Domański podnosi jako członek Sekcji I., zajmującej się ustawicznie sprawami straży pożarnej, dobrą organizację tejże i postępowe urządzenia, zaznacza też Mowca, że zasługa w tej mierze należy się obecnemu naczelnikowi straży pożarnej p. Nowotnemu, który przed uzyskaniem posady obecnej uczył się teoretycznie i praktycznie pożarnictwa po wszystkich niemal celniejszych miastach państwa austriackiego i Niemiec. Wyrażając uznanie p. Nowotnemu za jego pracę około **organizacji miejskiej straży pożarnej**, Mowca zapewnia, że sprostą ona każdemu niebezpieczeństwu pożaru i miasto w tym względzie nie powinno mieć żadnych obaw.

Rada miejska uchwaliła Dział V. budżetu.

Dział VI. Budowy i roboty publiczne.

Sprawozdawca: r. m. Markus.

Wydatki zwyczajne . .	195.468 kor.
„ nadzwyczajne . .	250 „
Razem . .	195.718 kor.
Dochody zwyczajne . .	124.500 kor.
„ nadzwyczajne . .	— „
Razem . .	124.500 kor.

Niedobór 71.218 kor.

R. m. Godziek podnosi, że Budownictwo miejskie niewłaściwie postępuje wobec właścicieli realności tam, gdzie idzie o **naruszenie chodnika przy odnowieniu realności**. Budownictwo oblicza bardzo wysoko należytości za naprawę chodnika i zestawia kosztą za znacznie większe przestrzenie chodnika, aniżeli te, które uległy

naprawie. Mowca wyraża życzenie, aby organa Magistratu odmierzały przestrzeń wobec właściciela realności.

R. m. Turski uznaje słusność powyższego zarzutu i podaje do wiadomości, że już Komisya rekursowa uchwaliła przekazać Magistratowi wniosek, aby na przyszłość przy uszkodzeniu bruków właściciel do pierwszego pomiaru był wzywany.

Rada miejska uchwaliła Dział VI. budżetu.

Dział VII. Upiększenie miasta.

Sprawozdawca: r. m. Judkiewicz.

Wydatki zwyczajne . .	71.345 kor.
„ nadzwyczajne . .	33.250 „
Razem . .	104.595 kor.
Dochody zwyczajne . .	11.047 kor.
„ nadzwyczajne . .	— „
Razem . .	11.047 kor.

Niedobór 93 548 kor.

R. m. dr. Muczkowski domaga się większej opieki nad parkiem dra Jordana. Jest on opuszczony, komitet do nadzoru parku dotąd nie jest utworzony, sport się nie rozwija, publiczności nie robi się żadnych udogodnień. Mowca prosi Prezydenta miasta, aby w tym roku zajęto się gorliwie parkiem dra Jordana.

Sprawozdawca odpowiada, że jeszcze za życia ś. p. dra Jordana zajmował się parkiem i dotąd zajmuje dr. Tokarski. Inwentarz spisał już sekretarz Groele, ogród objął w zarząd p. Malecki. Prezydent miasta zasiada w Komitecie, utworzonym dla parku, i sprawy odnośnie poprze. Do budżetu na cele parku wstawiono 7.650 kor. W tym względzie więc uczyni się zadość życzeniu poprzedniego Mowcy.

Prezydent odpięra zarzut, jakoby park był w zaniedbaniu, i zaznacza, że z jego polecenia sekretarz Groele wygotował referat w sprawie zarządu parku i organizacyi ćwiczeń dla młodzieży, któryto referat następnie rozpatrzy Komisya plantacyjna względnie Sekcya szkolna.

R. m. Turski zaznacza, że w budżecie wstawiono za niskie kwoty na cele zabaw i naprawę przyrzędów. Przyrzędy są w $\frac{9}{10}$ częściach zniszczone. Najwyższy czas, aby zwołać ankietę, któraby przez specjalne komisye opracowała program zabaw.

Mowca zgłasza rezolucję:

„Uprasza się p. Prezydenta, aby jak najrychlej sprosił ankietę, z kompetentnych czynników złożoną — celem ustalenia programu dalszego prowadzenia **ćwiczeń i zabaw w parku dra Jordana**, oraz ustanowienia ich kierownictwa i nadzoru“. (L. 12185/908/I.).

R. m. Stanisław Nowak wykazuje wadliwość w skrapianiu plantacyj.

Mowca czyni wniosek:

„Uprasza się p. Prezydenta o zarządzenie stanowcze, ażeby plantacye w porze letniej już do godziny 7. rano były skrapiane a przynajmniej główne chodniki“.

Sprawozdawca przyznaje słusność zarzutom r. m. Nowaka o tyle, że **skrapianie plantacyj**, które się przed 5. godziną zaczyna, zapóźno się kończy i w tym kierunku należy dążyć do poprawy stosunków. (L. 12184/908/I.).

R. m. dr. Domański zgłasza rezolucję:

„Magistrat doloży starań, aby **ćwiczenia dla młodzieży rękodzielniczej**, wprowadzone przez ś. p. Henryka Jordana, które odbywały się w zimie w sali **klasztoru OO. Franciszkanów**, nadal w tym lokalu utrzymane zostały.“ (L. 12186/908/IV.).

Po wyjaśnieniach Sprawozdawcy przyjęto Dział VII. oraz rezolucye r. m.: Turskiego, Stanisława Nowaka i dra Domańskiego. —

Dział VIII. Zarząd targowy.

Sprawozdawca: r. m. Schwarz.

Wydatki zwyczajne . .	37.758 kor.
„ nadzwyczajne . .	20.860 „
Razem . .	58.618 kor.
Dochody zwyczajne . .	97.390 kor.
„ nadzwyczajne . .	20 000 „
Razem . .	117.390 kor.

Nadwyżka 58.772 kor.

R. m. Stanisław Nowak domaga się uporządkowania **straganów na Małym Rynku**, które wstrętne przedstawiają widok i obcego przybysza muszą razić.

Prezydent miasta zaznacza, że sprawy te przekazano nowo utworzonemu Biuru aprowizacyjnemu.

Rada miejska uchwaliła Dział VIII. budżetu.

Dział IX. Zdrowotność.

Sprawozdawca: r. m. dr. Domański w miejsce nieobecnego r. m. dra Pareńskiego.

Wydatki zwyczajne . .	395.154 kor.
„ nadzwyczajne . .	4.250 „
Razem . .	399.404 kor.
Dochody zwyczajne . .	216.870 kor.
„ nadzwyczajne . .	— „
Razem . .	216.870 kor.

Niedobór 182.534 kor.

R. m. Godzicki podnosi potrzebę organizacyi służby zdrowia i potrzebę powiększenia liczby lekarzy gminnych oraz zrównania ich płac z płacami urzędników miejskich rang odpowiednich. Kwota 2.600 kor., wstawiona w budżet, nie wystarczy na reorganizacyę służby zdrowia i należałoby ją odpowiednio podnieść. Mowca zaznacza, że za prezydenta dra Dietla było trzech lekarzy miejskich, a obecnie przy 106.000 mieszkańców jest także tylko trzech; w razie epidemii braknie sił do jej zwalczania. Mowca domaga się, aby ustał system **po-bierania taks** przez lekarzy miejskich od stron, tudzież, aby dotacye lekarzy miejskich odpowiednio zwiększono.

R. m. dr. Ponikło przyznaje słusność poprzedniemu mowcy i udowadnia, że 7 lekarzy winno wedle przepisów być obecnie w Krakowie.

Mowca wnosi:

1) „Ryczałt, wstawiony do budżetu (Dz. IX. poz. 1. n) na reorganizacyę służby sanitarnej, z 2.600 kor. podnieść na 8.000 kor.“

2) „Wzywa się Magistrat, aby bezzwłocznie w porozumieniu z Komisją sanitarną miejską przedłożył konkretne wnioski co do **reorganizacyi służby zdrowia**, a przede wszystkim powiększenia liczby lekarzy miej-

skich i ustanowienia odpowiedniego dozoru lekarskiego szkół miejskich". (L. 12187/908/V.).

Mowca zapytuje w dalszym ciągu, w jakim stadyum znajdują się roboty przedwstępne co do **budowy szpitala epidemicznego**

R. m. Daszyński omawia sprawę czyszczenia miasta i twierdzi, że Zakład przez cały rok znajdował się w okresie dyletanckich prób ze szkoda pieniędzy gminnych. Do ociekających wilgocią, świeżo zbudowanych stajen wprowadzono konie: te konie zaczęły chorować i padać. Do pomocy fernalom dodawano 15-letnich chłopców. W tej instytucji nikt nie ma pojęcia o czyszczeniu miasta; naczelnikiem jest były oficer piechoty; w zarządzie znajdują się ludzie różnych zawodów, między nimi jeden „żelazny medyk”. Za kierownictwo otrzymuje p. Nowotny dodatek 2.400 kor. i ma razem z płacą naczelnika straży, powozem, pięknym mieszkaniem, blisko 10.000 kor. rocznie. P. Prezydent umie hojnie nagradzać! W zakładzie panuje zbytek; jest tam sala posiedzeń, pięknie urządzona; same wydatki kancelaryjne wynoszą 1.200 kor., a pomoc kancelaryjna 2 640 kor. Mowca podnosi, że zakład czyszczenia miasta jest zbyt biurokratycznie urządzony, i wnosi:

1) „Skreślić dodatek 2.400 kor. dla p. Nowotnego, który na to nie zasługuje, gdyż do tej czynności potrzeba fachowca, hydrotechnika, przede wszystkim do zajęcia się sprawą czyszczenia kanałów“.

2) „Skreślić kwotę 600 kor. za wymierzanie należytości za czyszczenie dołów kloacznych, co może robić cały sztab Zakładu“.

3) „Zmniejszyć wydatki kancelaryjne z 1.200 na 600 kor.“.

Następnie prosi Mowca o wytłómaczenie następującego zjawiska w budżecie: na paszę dla 28 par koni straży pożarnej wynosi wydatek 16.200 kor., a na 36 par koni zakładu czyszczenia miasta 48.600 kor. Jako dochód ze sprzedaży nawozu z 28 par koni wstawiono do budżetu 4.000 kor., t. j. 8·2%, za nawóz zaś z 36 par koni 400 kor., t. j. 2·47%. Skąd ta różnica?

Z kolei porusza Mowca sprawę, zdaniem jego dla przyszłości Krakowa decydującą. Do budżetu wstawiono wydatek 2.000 kor. jako pierwszą ratę z kwoty 100.000 kor., którą Gmina przyczynia się do budowy kolektora. Usiłowano zagłuszyć fachowy głos, a ta ambicya radcy Budownictwa miejskiego p. Kłęczka i dyrektora ekspozytury budowy dróg wodnych p. Czerwińskiego może Gminę drogo kosztować. Wskutek specjalnego stanowiska tych panów Gmina przyjęła wydatek na pompy, co nie należy do niej, gdyż pompy są integralną częścią kolektora; bez pomp ciągle będzie wisiła nad Krakowem groźba powodzi. W sprawie tej urzędnicy Gminy nie zajęli właściwego stanowiska. Tu rozchodzi się o większą kwotę, niż owe 100.000 kor. w ratach. Oświadczam publicznie, że o rozpoczęciu robót dla regulacji Wisły na wiosnę niema mowy; plany nie są gotowe, ofert nie rozpisano, a nim to się stanie, upłynie najmniej 6 miesięcy. Tyle fachowców siedzi w Radzie, a żaden głosu nie podniósł. Odwołuję się do dalszego toku sprawy, której nie porzucę, odwołam się dalej, nie dam się wziąć na słowa urzędników, upierających się z ambicyi przy swych planach. Pompy powinny być zrobione na koszt rządu, nie można bez kontroli zostawić interesu Gminy! Jeszcze jedno zjawisko: przy proponowanych podwójnych bulwarach, mających ująć Wisłę w koryto, bulwar

dolny, na którym mają być ułożone tory kolejowe i t. d., planowano za nisko, a więc co kilka lat Wisła go zaleje. Żądam dyskusji nad tą sprawą w Radzie, żeby sprawę omówiono bez względu na to, czy pp. Kłęczek i Czerwiński na to się godzą. Mamy krótką chwilę, aby uratować interesy Gminy co do pomp i bulwarów, nie zaniedbajmy jej! W sprawie powyższej Mowca czyni wniosek:

„Magistrat przedłoży jeszcze raz Radzie **sprawę kolektora** celem zajęcia stanowiska co do projektu rządowego“. (L. 12189/908/B.)

Naczelnik straży pożarnej Nowotny daje wyjaśnienia w sprawie zarzutów, czynionych Zakładowi czyszczenia miasta. Mowca wykazuje, że wszelkie próby odbywają się z polecenia Prezydium miasta, Sekcyi I. i jej delegacyi. Próby te kosztowały do 10.000 kor. Co do wypadków z końmi, Mowca zaznacza, iż wprowadzono je do suchej stajni i że 3 konie padły skutkiem influeney, a nie wilgoci. Piętnastoletnich chłopców w zakładzie nie było. Wozy i beczki Tallarda musi się trzymać zdala od zabudowań mieszkalnych, gdyż inaczej nie można obecnie. Obecne urządzenie zakładu jest prowizoryczne; przy uzupełnieniu organizacji i technika funkcjonowania będzie lepsza. Dalej opisuje Mowca organizację Zakładu, wykazuje potrzebę istniejących sił i wydatków na potrzeby kancelaryjne, w czym mieszczą się i koszty utrzymania prasy litograficznej, która musi sporządzać mnóstwo formularzy, instrukcyj, regulaminów etc. Sala posiedzeń służy przede wszystkim na posiedzenia delegacyi Sekcyi I., a nie personalowi Zakładu czyszczenia miasta.

Prezydent miasta podnosi na zarzuty r. m. Daszyńskiego, że on nie wynagradza hojnie urzędników, bo przyznanie wynagrodzenia należy do Rady. Dalej Prezydent wyjaśnia stosunek płac i wydatków na Zakład czyszczenia miasta, wskazując, że próby z Zakładem muszą się dalej odbywać. Co do zarzutów, czynionych p. Nowotnemu, Mowca uważa je za niesłuszne. P. Nowotny nie jest dyletantem w sprawach czyszczenia miasta; zwiedził on z polecenia Prezydium wiele znacznie większych miast i na podstawie studyów fachowych opracował obszerny referat, którego wynikiem była obecna organizacja Zakładu czyszczenia miasta. Następnie wyjaśnia Prezydent, że podnoszone przez r. m. Daszyńskiego sprzeczności w budżecie co do dochodu z nawozu pochodzą jedynie z układu budżetu, mianowicie: cały dochód za nawóz mieści się w Dziale IX., a w Dziale V. figuruje jedynie 400 kor. jako pozycja rachunkowa, której odpowiada kwota wydatku 400 kor. w Dziale VII. poz. 2. e) za nawóz, dostarczany zarządowi plantacyj miejskich.

W dalszym ciągu zbijają obszernie zarzuty r. m. Daszyńskiego r. m.: Markus, Drozdowski i Bialik, jako członkowie delegacyi Sekcyi I., wykonującej nadzór nad Zakładem czyszczenia miasta, i jako świadkowie pracy i zasług p. Nowotnego, którego wynagrodzenie odpowiada pracy, przez niego dokonywanej. Zakład czyszczenia miasta jest w stadyum rozwoju i na pełną jego działalność należy jeszcze cierpliwie czekać, wszędzie indziej bowiem trwały próby dłuższy czas jeszcze.

Po replice r. m. Daszyńskiego r. m. dr. Julian Nowak omawia stosunki sanitarne w Krakowie i podnosi potrzebę **reformy sanitarnej** i to reformy dobrej, obliczonej na szereg lat. Z tą sprawą jest w związku zaopatrywanie miasta w zdrową żywność; niestety o dostarczaniu dobrego mleka niema mowy i w tej mierze

panują dzikie stosunki. „Należy więc zająć się sprawą **dostawy dobrego mleka**, tak ważnego dla zdrowia ludności, szczególnie dzieci“. (L. 12190/908/III. b).

R. m. dr. Tomkowicz zaznacza, że doszły go skargi ubogiej ludności na niektórych lekarzy miejskich z powodu odmawiania **bezpłatnej pomocy lekarskiej**. Mowca prosi o zbadanie, czy skargi są uzasadnione, i wydanie odpowiednich zarządzeń.

R. m. Bujwid czyni wniosek:

„Podwyższa się dotację na utrzymania **stacji ratunkowej** do wysokości takiej, ażeby dyżury w niej mogli pełnić lekarze“. (L. 12191/908/V.)

Wnioski r. m. Daszyńskiego o skreślenie pozycji niektórych wydatków na Zakład czyszczenia miasta nie zyskały większości.

Uchwalono Dział IX. budżetu oraz drugi wniosek r. m. dra Ponikły, rezolucye r. m. Daszyńskiego, dra Nowaka i Bujwida.

Odroczono 1-szy wniosek r. m. dra Ponikły o podwyższenie dotacji na reorganizację służby zdrowia, bo dotacja zależy od liczby nowych posad, jakie Rada uchwali. —

Dział X. Dobroczynność.

Sprawozdawca: r. m. Birnbaum.

Wydatki zwyczajne . .	200.908 kor.
„ nadzwyczajne . .	6.400 „
Razem . .	207.308 kor.

Dochody zwyczajne . .	62.474 kor.
„ nadzwyczajne . .	— „
Razem . .	62.474 kor.

Niedobór 144.834 kor.

Na zarzuty, czynione przez dra Lepkowskiego, Sprawozdawca prostuje, że wydatki na dobroczynność wynoszą nie 20%, lecz tylko 5% ogólnych wydatków funduszu obrotowego.

Rada miejska uchwaliła Dział X. budżetu. —

Dział XI. Sztuka i zabytki historyczne.

Sprawozdawca: Rada Magistratu dr. Zaczek w zastępstwie r. m. dra Bąkowskiego.

Wydatki zwyczajne . .	139.176 kor
„ nadzwyczajne . .	36.516 „
Razem . .	175.692 kor.

Dochody zwyczajne . .	47.300 kor.
„ nadzwyczajne . .	3.000 „
Razem . .	50.300 kor.

Niedobór 125.392 kor.

R. m. dr. Guńkiewicz ponawia wniosek swój z lat poprzednich i uzasadnia, że teatr miejski po skończonym okresie dzierżawy przejąć należy we własną administrację Gminy. Mowca udowadnia cyframi, że teatr żadnego dochodu Gminie nie przynosi. W r. 1902 bowiem wydatki na teatr wynosiły 58 000 kor., a dochód był 18 000 kor. W r. 1903 wydatki 32.000 kor. a dochód 31 000 kor. W r. 1904 wydatki 37.000 kor. a dochód 21.000 kor. W r. 1905 wydatki 111.931 kor. a do-

chód 48 000 kor. W r. 1906 wydatki 18.000 kor. a dochód 10.400 kor. W r. 1907 wydatki 18.739 kor. a dochód 10.400 kor. Na r. 1908 preliminowano wydatki 35.000 kor. a dochód 10.040 kor. W ciągu 7 lat więc po potrąceniu dochodów wydało miasto 172.802 kor. oprócz dostarczenia dzierżawcy budynku, inwentarza i personelu dozorczego. Gdy dodamy do tego 4½% od kapitału, wyłożonego na budowę teatru w kwocie 2 milionów kor., co wynosi za 7 lat 630.000 kor., zapłaciło miasto w tym czasie ogółem za dawanie przedstawień 802.000 kor. czyli rocznie przeciętnie 115.000 kor. a dziennie 320 kor. Mowca wykazuje, że stawianie osobnego teatru ludowego jest zbyt ciężkie, bo ten budynek i na ludowe przedstawienia wystarcza. Mowca przemawia dalej w sprawie wprowadzenia w życie statutu emerytalnego dla artystów teatru i przedkłada wniosek:

„Rada miejska uprasza Prezydenta:

1) Aby w celu powzięcia w swoim czasie uchwały co do prowadzenia **teatru we własnym zarządzie** miejskim zarządził zbieranie potrzebnych dat i prowadzenie studyów w ciągu całego czasu trwania obecnej dzierżawy“.

2) „Ażeby poczynił odpowiednie kroki, by sprawę rewizji, uzupełnienia i zatwierdzenia projektu **statutu emerytalnego artystów** teatru krakowskiego ostatecznie załatwiono i statut ten przed końcem roku 1908 mógł wejść w życie“. (L. 12193/908/prez.).

R. m. dr. Muczkowski polemizuje z poprzednim mowcą, wykazuje, że teatr jest instytucją kulturalną, a nie obliczoną na zysk. Instytucja taka nie może być prowadzoną biurokratycznie. Mowca podnosi obecne dobre kierownictwo teatru i wykazuje, że jedyną ujemną stroną jest wszędzie odczuwany brak lepszych artystów.

R. m. dr. Bandrowski prosi, aby r. m. dr. Muczkowski swoje zapatrywania przedstawił Komisji teatralnej, tudzież aby Komisja ta przedkładała sprawozdania Radzie miejskiej, co się obecnie nie dzieje.

Prezydent miasta wyjaśnia, że **sprawozdanie o stanie i działalności teatru** przedkłada Komisja teatralna Wydziałowi krajowemu 2 razy do roku, a Radzie miejskiej raz na rok. Za pół roku będzie sprawozdanie Radzie miejskiej przedłożone. Co do **funduszu emerytalnego** artystów Mowca zauważa, że doszły go wieści o zamiarze ofiarowania przez nieznaną osobę 100.000 kor. na ten fundusz, oraz że artyści chcą podnieść swe wkładki. Rzeczą tę kazał Mowca zbadać, gdyż w razie, gdyby wieści te były prawdziwe, możnaby oprzeć statut na odmiennych podstawach. Mowca prosi o przekazanie wniosków r. m. dra Guńkiewicza Magistratowi.

R. m. Stanisław Nowak przedkłada wniosek:

„Uprasza się p. Prezydenta o zarządzenie, ażeby **Muzea miejskie** były dostępne dla **młodzieży szkolnej** bez opłat wstępu“. (L. 12194/908/IV.)

Rada miejska uchwaliła Dział XI. budżetu oraz rezolucye r. m.: dra Guńkiewicza i Stanisława Nowaka.

Reszta budżetu.

Na wniosek r. m. Sulikowskiego Rada miejska uchwaliła *en bloc* Działy: XII. „Oświata“, XIII. „Sprawy wojskowe“ i XIV. „Różne“ budżetu miejskiego, oraz budżety: Gazowni, Elektrowni, Wodociągu miejskiego i Inwestycyjny. —

Wszystkie rezolucye, powzięte podczas dyskusji budżetowej, przekazała Rada Magistratowi. —

Oprócz tego uchwaliła Rada miejska następujące rezolucje Komisji budżetowej:

I. 1) „Zatwierdza się przedłożony preliminarz wydatków i dochodów miejskich na rok 1908“.

2) „Opodatkowani w mieście Krakowie uiszcząć będą na cele gminne w ciągu roku 1908:

a) 10% **dodatek gminny** od wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem osobisto-dochodowego.

b) 5% **podatek gminny** od czynszów z mieszkań“.

(L. 12179/908/II.).

II. „Wzywa się Magistrat do przedłożenia projektu utrzymania **porządku na cmentarzu**“.

(L. 12188/908/I.).

III. „Rada miejska uchwala odnieść się do Wy-

działu krajowego, aby w wykonaniu ustawy państwowej

(z dnia 24. maja 1885) przedłożył jak naśpieszniej Sej-

mowi wniosek w sprawie założenia w Gajicy odpowiedniej ilości **domów pracy przymusowej**, a w szczególności założenia takiego domu w Krakowie lub w najbliższej tegoż okolicy i wydania w tym celu ustawy krajowej“.

(L. 12192/908/VI. a).

IV. „Wzywa się Sekcyę szkolną, aby zastanowiła się nad zaprowadzeniem **języka angielskiego w szkole** wydziałowej żeńskiej“.

(L. 12195/908/IV.).

V. „Wzywa się Dyrekcyę **Muzeum techniczno-przemysłowego** oraz **instytut dla popierania drobnego przemysłu**, aby przedkładały sprawozdania o działalności tych instytucji“.

(L. 12196/908/IV.).

Na tem posiedzenie zakończono o godzinie 9. minut 30 wieczorem —

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń” bezpłatnie.

L. 36638/08

VI. b.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa, jako władza polityczna I. instancyi, podaje niniejszem do wiadomości publicznej

Wykaz

ustalonego zgodnie z przepisem § 7. ustawy o Kasach chorych z 30. marca 1888 (Dz. u. p. Nr. 33) zwykłego zarobku dziennego robotników, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby a zatrudnionych w okręgu administracyjnym miasta Krakowa.

I. Robotnicy.

- A. 1) Robotnicy młodociani do lat 16-tu . . . . . K —60
 2) Uczniowie i praktykanci ponad lat 16-cie, wolontaryusze . . . . . „ 1—
- B. Robotnicy dorośli:
- 1) Najemnicy dzienni podrzędniejsi, służący . . . . . „ 1 20
 2) Wyrobniicy przemysłowi (fabryczni i budowlani), woźnice . . . . . „ 1 60
 3) Ukwalifikowani robotnicy zawodowi do lat 24, diurniści, mundanci . . . . . „ 2—
 4) Słudzy pomocniczy c. k. Zarządu poczt i telegrafów . . . . . „ 2 20
 5) Słudzy pomocniczy wszystkich innych urzędów i instytucyi państwowych . . . . . „ 2 40
 6) Ukwalifikowani robotnicy zawodowi ponad lat 24 . . . . . „ 3—
 7) Podmajstrzy, nadzorey . . . . . „ 3 50
 8) Urzędniicy przemysłowi, dziennikarze, koncypienci, adwokacy, kierownicy, artyści . . . . . „ 4—

II. Robotnice.

- A. Robotnice młodociane do lat 17-tu . . . . . K —60
- B. Robotnice dorosłe:
- 1) Najemniceienne, pomocnice handlowe do lat 20-tu, szwaczki, służące . . . . . „ 1 20
 2) Pomocnice przemysłowe, handlowe ponad lat 20-cia, robotnice, zatrudnione w konfekcyi papierowej i w przemyśle graficznym, modniarki, praczki, prasowaczki, posługaczki kliniczne . . . . . „ 1 60

- 3) Robotnice zawodowe, mundantki, diurnistki, kasyerki, polerownice . . . . . K 2—
 4) Kierowniczki, nadzorczyne, manipulantki . . . . . „ 3—
 5) Artystki . . . . . „ 4—

Norma powyższa od dnia 1-go września r. b. pozostawiając aż do dalszego zarządzenia odmiennego służyć będzie za podstawę przy wymierzaniu opłat na rzecz miejskiej Kasy dla chorych w Krakowie oraz przy obliczaniu świadczeń tejże Kasy wobec jej członków.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
 dnia 29. sierpnia 1908 r.

Prezydent miasta:
 w z *Szarski* w. r.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (32. w kad. XIV.) z dnia 6. lutego 1908 r.

I. Wniosek wszystkich Sekcyi o nadanie obywatelstwa honorowego profesorowi drowi **Maciejowi Jakubowskiemu** Rada jednomyślnie uchwaliła, postanawiając wręczyć drowi Jakubowskiemu dyplom przez deputację, złożoną z Prezydenta miasta i Przewodniczących poszczególnych Sekcyi (L. 435/908/prez.).

II. Rada zamianowała etatowym wicesekretarzem (na miejsce po ś. p. Janie Rynezańskim) **dra Stanisława Cichomskiego**, koncepcję Magtu, a nadetatowymi (uchw. Rady miejsk. z 9. stycznia 1908 L. 392/07/pr. — zob. Nr. 2 Dz. rozp. z r. b. str. 10) wicesekretarzami koncepcistów: **dra Maryana Kleję, Michała Patkanowskiego i dra Ryszarda Reinera** (L. 57/08/prez.).

III. Następnie uchwalono:

1. Uwalnia się p. **dra Aleksandra Wilkosza** od obowiązków Fizyka miejskiego na własne jego żądanie i przenosi się go w stały stan spoczynku.

2. Uznaje się za wliczalne do emerytury lata służby dra Wilkosza, które spędził w szpitalu św. Łazarza w charakterze sekundaryusza i przy c. k. Sądzie krajowym w charakterze lekarza więziennego od dnia 1. maja 1877 do 12. lipca 1881 r.

3. Przyznaje się temuż emeryturę w kwocie 5000 koron rocznie.

4. Wyraża się drowi Wilkoszowi uznanie za gorliwe pełnienie obowiązków (L 26/prez/08).

IV. Rada uchwała rozpiścić konkurs obszerniejszy na posadę Fizyka miejskiego z terminem dni 14-tu, a równocześnie upoważnia Prezydenta miasta do pertraktowania prywatnie z odpowiednimi na posadę Fizyka miejskiego osobistościami, upoważniając Prezydenta miasta do ofiarowania nawet szczególnie ukwalifikowanym osobistościom dodatku osobistego obok pensyi, przywiązanej do posady Fizyka miejskiego Rada wyraża życzenie, aby Prezydent po upływie terminu konkursowego przedstawił jej terno kandydatów (L 44/pr/08)

V. 1. Michałowi Twardemu, woźnemu II. klasy, przeniesionemu w stały stan spoczynku z dniem 31. października 1907, przyznaje się emeryturę w kwocie 558 koron rocznie od dnia 1 listopada 1907.

2 Odmawia się prośbie jego o uznanie lat służby nieetatowej za policzalne przy wymiarze emerytury. (L 91305/07).

VI Jakóbowi Włodarskiemu, przeniesionemu w stały stan spoczynku grabarzowi miejskiemu, przyznaje się emeryturę w kwocie 688 kor. rocznie od dnia 1. listopada 1907 r. (L 399/prez/07).

VII Franciszce Chochlińskiej, wdowie po stróżu nocnym, ś. p. Wawrzyńcu Chochlińskim, przyznaje się w drodze łaski zaopatrzenie w kwocie 240 kor. rocznie od dnia śmierci męża, t. j. od dnia 31. sierpnia 1907. (L. 106940/07).

VIII. Uwalnia się na własne żądanie od obowiązków służbowych p. dra Jana Kazimierza 2 im. Winda-kiewicza, nadetatowego konceptistę Mag. (L. 431/prez/07).

IX. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. Helenie Gołyńskiej, wdowie po ś. p. Cyprianie, obywatelce rosyjskiej, za opłatą taksy w kwocie 40 koron pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 881/08).

Posiedzenie tajne (33. w kad. XIV.) z dnia 5. marca 1908.

Uchwalono:

I. Katarzynie Żołnierz, wdowie po prowizorycznym pacholku m. ś. p. Antonim Żołnier, przyznaje się w drodze łaski zaopatrzenie w kwocie 160 kor., ośroć zaś jej Maryi dodatek na wychowanie w kwocie 80 kor. rocznie (L. 102495/07).

II. Antoninie Jarolimowej, wdowie po kanceliście Magistratu, przyznaje się datek z łaski w kwocie 300 kor. rocznie na lat trzy, licząc od dnia 14. listopada 1907 r. (L. 95881/07).

III 1. Odmawia się prośbie Klary Eminowiczowej, wdowy po byłym naczelniku straży pożarnej miejskiej ś. p. Wincentym Eminowiczu, o podwyższenie dotychczasowego zaopatrzenia w kwocie 1200 K rocznie, w drodze łaski przyznanego.

2. W miejsce dotychczasowego datku z łaski na wychowanie trojga małoletnich dzieci, a mianowicie: Wandy, Maryi i Władysława Eminowiczów, w kwocie po 300 kor rocznie przyznaje się datek po 400 K rocznie do ukończenia 24. roku życia lub wcześniejszego ich zaopatrzenia.

3 Przyznany datek jest zarówno jak dotychczasowe zaopatrzenie wdowy odwołalny i będzie wypłacany do rąk osoby, którą p. Prezydent wyznaczy. (L 101400/07).

Posiedzenie tajne (34. w kad. XIV.) z dnia 14. maja 1908.

Uchwalono:

I. Maryi Lembergerowej, wdowie po ś. p. doc. dr. Ignacym Lembergerze, chemiku miejskim, przyznaje się pensję wdowią w kwocie 1200 K rocznie, oraz dodatek na wychowanie czworga nieletnich dzieci w kwocie po 240 kor. rocznie aż do ukończenia przez nie 24. roku życia lub uzyskania wcześniejszego zaopatrzenia (L 16618,08/prez.).

II. Wiktorii Utylskiej, wdowie po furmaku m. straży pożarnej, przyznaje się w drodze łaski jednorazową odprawę w kwocie K 100. (L. 51312/07/prez.)

III. Z tytułu nieściągalności odpisuje się zaległość K 153, jaką winien funduszowi miejskiemu Mateusz Piechowicz, były woźny m. biura wodociągowego, z udzielonej mu zaliczki na płacę. (L. 119432/06/prez.)

IV. Przyjmuje się do gminy miasta Krakowa p. Aleksandra Walentego 2 im. Godka, emerytowanego inspektora kopalni kolei półn., wraz z żoną i 6-giem małoletnich dzieci za opłatą taksy w kwocie 50 kor. (L. 85809/V/07.).

V. Przyjmuje się do gminy miasta Krakowa p. Zygfrйда Guttmanna, ukończonego słuchacza Akademii handlowej, za opłatą taksy w kwocie 20 koron. (L. 71862/V/07).

VI Przyjmuje się do gminy miasta Krakowa p. Karola Kolitschera, em. pułkownika obrony krajowej, wraz z żoną i 5 małoletnich dzieci za opłatą taksy w kwocie K 50. (L 90.671/V./07.).

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (73. w kad. XIV.) z dnia 6. lutego 1908 r.

Przewodniczący: Dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: Dr. Rudolf Sikorski.

Radców miejskich obecnych 51.

Radcy miejscy: Beringer, Boniecki, Chyliński, dr. Fierich, dr. Frühling, dr. Gross, ks. Krupiński, dr. Łepkowski, Maciołowski, Mendelsburg, dr. Muczkowski, dr. Sokołowski, Sołtysik, dr. Tilles, hr Wodzicki (15) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minnt 45 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przed porządkiem dziennym wnioszek nagły:

Zakupno „Wernyhory“.

Radca Magistratu dr. Zaczek przedstawia potrzebę zakupna obrazu Matejki p. t. „Wernyhora“ na własność Gminy. Jeszcze przed 4 laty syn Matejki p. Tadeusz Matejko ofiarował Gminie sprzedaż tego obrazu za cenę 18000 koron. — Obecnie chcą knpić ten obraz dla Lwowa. Ponieważ sprawa nie cierpi zwłoki, Mowca wnosi o uchwalenie nagłośności.

Nagłośność uchwalono.

Mowca przedstawia wniosek Sekeyi skarbowej:

Rada miejska uchwali!

I Zakupić od p. Tadeusza Matejki obraz Jana Matejki „Wernyhora“ za cenę 18 tysięcy koron, płatną w 3 równych ratach rocznych, a mianowicie w r. 1908 zaraz po uchwale Rady m., w r. 1909 i w 1910 r.

II. Na pokrycie ceny kupna przeznaczyć:

1) na pierwszą ratę w 1908 roku kwotę 3.000 kor. z subwencji krajowej, przyznanej na ten cel uchwałą Sejmu kraj. z 18. marca 1907, tudzież kwotę 3000 kor. z podwyższonej przez c. k. Rząd subwencji na cele Muzeum narodowego;

2) na drugą ratę w 1909 roku: kwotę 3000 kor. z subwencji krajowej i 3000 kor. z subwencji państwowej na cele Muzeum narodowego;

3) na trzecią ratę w 1910 roku: 3000 kor. z subwencji państwowej na cele Muzeum narod. i 3000 kor. z funduszy Gminy, którąto ostatnią kwotę należy wstawić do budżetu na r. 1910.

III. Od chwili wypłaty pierwszej raty wypłacać p. Tadeuszowi Matejce 5% od reszty ceny kupna w kwartalnych ratach z dołu.

Wniosek przyjęto po przemowie r. m. Uderskiego. (L. 88880/07).

Stosunki na Kolei północnej. Kanał z Krakowa do Wiednia. Zabezpieczenie Krakowa od powodzi.

Prezydent dr. Leo, oddawszy przewodnictwo wiceprezydentowi Szarskiemu, podaje do wiadomości Rady, że bawiąc w sprawach Gminy w Wiedniu, dowiedział się, że sprawy sanacji stosunków na Kolei północnej i budowy kanałów w tych dniach mają przyjść na porządek dzienny parlamentu. Mowca podnosi, że stosunki na Kolei północnej były w ostatnich czasach przedmiotem dyskusji publicznej na zgromadzeniach, w Radzie m. Wiednia, w Sejmie śląskim, w kraj. Radzie przemysłowej (tam sprawę przedstawili dr. Leo i dr. Kolischer). Skargi w tym kierunku od kilku lat nie schodzą z porządku dziennego, co więcej, z dnia na dzień pogarszają się stosunki. Zważyć przytem trzeba, że ruch towarowy w ostatnich dwóch latach wzrósł niesłychanie, a to o 25%. Wzrost skonstatować można zresztą także w ruchu osobowym. Stosunki stały się wprost groźne, zwłaszcza, że zarząd Kolei północnej ograniczał się w ostatnich latach w robieniu inwestycji. Gdy kolej tę objął Rząd, trudno już było odrazu przeprowadzić sanację stosunków, wymagających studyów, kosztorysów, kapitału. Kolej rentuje się coraz lepiej; w r. 1907 wzrost dochodów wyniósł na czysto 6 milionów koron; gdyby więc koszty potrzebnych inwestycji wyniosły nawet 100 milionów, to i tak można by rozpocząć ich przeprowadzenie.

Z tem wszystkiem łączy się sprawa budowy kanału Wiedeń-Kraków. Doświadczenia, za granicą poczynione, stwierdzają, że pomimo wybudowania kanału, dochody kolei, idącej w pobliżu kanału, wcale nie słabną, i owszem, podnoszą się przez rozwój życia gospodarczego i transportowego. Towar tańszy szedłby drogą wodną, towar droższy i mający być szybciej transportowanym — drogą kolejową. Dla Krakowa budowa kanału jest sprawą bardzo ważną i tę również z naszego miasta zaurgować należy.

Co do sprawy trzeciej, t. j. ubezpieczenia Krakowa od powodzi, Gmina zrobiła więcej, niż do niej należało, bo własnym kosztem urządziła biuro techniczne i ułożyła projekty w nadziei, że one przyspieszą sprawę samą. Mimo to, prócz przełożenia koryta Rudawy, nie

w tej sprawie Rząd nie zrobił i obowiązkiem Rady jest przedstawić tę sprawę w miejscu, gdzie należy. Prezydent kończy swe wywody przedłożeniem następujących wniosków, których nagłość Mowca uzasadnia:

Rada miejska uchwali!

1) Przedsięwziąć w porozumieniu z krakowską Izłą handlową najenergiczniejsze kroki, celem naprawy wprost groźnych stosunków przewozowych na liniach Kolei północnej, w szczególności w sprawie wybudowania dworca towarowego w Krakowie.

2) Podjąć w porozumieniu z miastem Wiedniem, tudzież z reprezentacjami miast, położonych na szlaku Kraków-Wiedeń, jak niemniej z wiedeńską i krakowską Izłą handlową, oraz z Izbami handlowymi w Opawie i Ołomuńcu — jak najenergiczniejszą akcyę w sprawie wykonania ustawy z r. 1901 o drogach wodnych, gwarantującej przeprowadzenie kanału spławnego Kraków-Wiedeń.

3) Poczynić potrzebne kroki u władz centralnych i w ciałach parlamentarnych, aby sprawa zabezpieczenia miasta od powodzi jak najrychlej została przez władze rządowe przeprowadzoną.

4) Wykonanie tych uchwał porucza Rada Prezydium miasta.

Na wniosek Prezydenta Rada uchwala nagłość tych wniosków.

W dyskusji r. m. Dattner, prezes Izby handlowej i przemysłowej, zaznacza, że informacye, jakie Prezydent miasta tutaj przedłożył w sprawie Kolei północnej i utrudnień w ruchu, tak szkodliwych dla handlu i przemysłu, zgodne są z informacjami, posiadanymi przez Mowcę. Ruch wzmógł się w ostatnich dwóch latach o 25%; kolej oddano w ręce państwa w lichym stanie i dzisiaj państwo znalazło się w konieczności odrobienia tyloletnich zaniedbań, a takiego odrobienia nie da się skutecznie w jednej chwili. Cierpliwość ma wszakże granice, a Ministerstwo przeprowadza sanacyę w powolnem tempie. Izba energicznie już występowała w tej sprawie; gotową też jest podjąć dalszą wspólną akcyę z Gminą. Dlatego Mowca popiera przedłożone wnioski.

R. m. dr. Benis zaznacza, że zaniedbanie budowy kanału spławnego Kraków-Wiedeń jest nie tylko krzywdą dla miasta, ale dla całej zachodniej Galicji. Mowca rozpatruje szczegółowo sprawę kanałów, całą projektowaną ich sieć i poszczególne postanowienia ustawy. W Czechach już zużyto lub zużyją w najbliższym czasie blisko 32 milionów koron na budowę dróg wodnych, czyli 60% kwoty, jaka miała przypaść Czechom na inwestycyę kanałową; u nas nie wydano nic, chociaż Sejm galicyjski pierwszy spełnił ustawodawcze zobowiązanie w tej mierze, a Sejm czeski dopiero ostatni. Ze sprawą budowy kanałów było związane ekonomiczne podniesienie innych krajów; zbudowano koleje alpejskie, porobiono inwestycyę w porcie tryestyńskim; dla podniesienia Galicji nie zrobiono nic i ograniczono się do założenia ekspozytury dyrekcji budowy dróg wodnych. Dopiero roku zeszłego zaczęto obliczać w Ministerstwie rentowność kanału Wiedeń-Kraków, gdy te badania wobec znanych stosunków ekonomicznych są zbyteczne, a w Czechach rozpoczęto budowę bez obliczania rentowności. Rząd dąży do zaniechania budowy tego kanału, tak potrzebnego dla zachodniej Galicji. Mowca wykazuje, ile skarbów ziemi naszej czeka na wydobywanie i wywóz przy pomocy kanału. Bez takiego kanału miasto straci znaczenie i zjadzie do rzędu prowincjonalnych miasteczek, gdzieby urzędniczy

przeżywali skromne pensye. Tymczasem Kraków powinien być punktem handlowym, służącym do połączenia wschodu z zachodem, do przeładowywania tutaj towarów. Dlatego należy się domagać nie tylko należytego urządzenia i wyposażenia Kolei północnej, ale także budowy kanału Wiedeń-Kraków, bo tylko taka kombinacja może zapewnić rozwój ekonomiczny miastu, tem bardziej, że wykonanie budowy jest zapewnione sankcyonowaną ustawą. Mowca rozpatruje dalej stosunki na dworcu krakowskim, nie odpowiadające ani obecnemu ruchowi osobowemu, ani towarowemu; wskutek tego ruch reekspedycyjny przenosił się do Mysłowic, gdzie porobiono dla niego wszystkie możliwe ulgi i inwestycje; omija także Kraków ruch rosyjski. W Krakowie nie pomyślano także o halach dla emigrantów. Jedynym środkiem poprawy może być budowa zupełnie nowego i nowożytnym wymaganiom odpowiadającego dworca.

R. m. Konopiński przedstawia nagłość sprawy, zwracając uwagę na dzisiejsze doniesienie *Deutsches Volksblatt*-u, jakoby przez budowę trzeciego toru na Kolei północnej Rząd odwlec znowu zamierzał budowę kanału Kraków-Wiedeń. Nadzieje co do budowy tego kanału, niby barometr na wiosnę, to podnoszą się, to spadają wedle chwilowych konjunktur stronnictw parlamentarnych i Rządu. Jest to skandalem, że tyle zmieniło się rządów, a żaden z nich nie był pociągnięty do surowej odpowiedzialności za uchybienie zasadom konstytucji, nakładającym na gabinet obowiązek wykonania uchwalonych i sankcyonowanych ustaw. Nawet zbudowanie trzeciego toru na Kolei północnej nie uczyni zadość potrzebie, bo i kolej i kanały nieć będą dość towarów do przewozu. Mowca podnosi niesłychane zaniedbanie dworca osobowego w Krakowie, panujące tam brudy i brak służby informacyjnej dla publiczności. Niedosć, że nawet pośpiszne pociągi z Wiednia spażniają się bardzo znacznie bez żadnego zewnętrznego powodu, — ale o tych spóźnieniach nie informuje się podróżnych w sposób wszędzie przyjęty i podróżni marznąć muszą na otwartych peronach, wyczekując pociągów. Dlatego Mowca nietylko popiera wnioski Prezydenta miasta, ale zachęca do przyspieszenia tej akcji.

R. m. Daszyński oświadcza, że gdy w r. 1905 uczynił w parlamencie wniosek, aby Rząd w myśl postanowień ustawy rozpoczął budowę kanału, powstał prezes Koła polskiego hr. Dzieduszycki i oświadczył się przeciw temu wnioskowi, stwierdziwszy, że to nie jest sprawa polityczna i Koło ma zaufanie do Rządu. Upływają trzy lata — a nie nic nie zrobiono. Na nie się nie zda apel nasz do obcych, jeżeli nie znajdziemy w sobie samych tej siły, aby zażądać energicznie nie więcej, jak tylko wypełnienia ustawy. Jest to sprawa wybitnie polityczna i wezwać musimy do jej przeprowadzenia nietylko Rząd, ale i Koło polskie, które za sprawę tę powinno być odpowiedzialne.

Mowca obszernie przedstawia działalność poprzedniego zarządu Kolei północnej, który nadzwyczajnie wyzyskiwał personal tak, że robotnicy warsztatowi po 36 godzin a maszyniści po 42 godzin jednym ciągiem byli w pracy.

W sprawie zabezpieczenia miasta od powodzi Mowca porusza ponownie sprawę pomp przy kolektorze i wałów bulwarowych, o czem obszernie mówił w dyskusji budżetowej, i żąda, aby dla dobra Gminy sprawa ponownie

rozpatrzoną była na Radzie miejskiej tak, jak tego żądał w odrębnym wniosku.

R. m. Uderski oświadcza r. m. Daszyńskiemu, że radca Kłeczek nie decydował sam o kwestyi pomp, lecz, że cała Komisya, do której i on należał, opinię swoją w tym względzie ujawniła i że tem samem zarzuty i tej Komisji dotyczą.

Prezydent dr. Leo oświadcza, że doniesienie *Deutsches Volksblatt*-u, jakoby budowa kanału miała być zaniechana, uważa za nieprawdziwe, bo nie przypuszcza, aby w ten sposób miała być zaprzepaszczonej sprawa społeczna, dokonana pod postacią ustawy o kanałach. Wobec jednak doniesienia tego dziennika, uchwalenie przedstawionych wniosków tembardziej jest wskazane. Co do zarzutu r. m. Daszyńskiego, że Koło polskie nie uchwaliło jego wniosku, oświadcza Mowca, że wspólne postępowanie z reprezentacją kraju było w tej sprawie wskazanem. (R. m. Daszyński: Byłem z pp. Dzieduszyckim i Abrahamowiczem u prezydenta ministrów Gautscha). Mowca polemizuje następnie z dalszymi wywodami r. m. Daszyńskiego, poczem prosi jeszcze raz o uchwalenie przedstawionych wniosków. — Wszystkie wnioski uchwalono. (L. 11.491/08/prez.).

Dla Zagłębia Dąbrowskiego.

R. m. Turski po uzasadnieniu nagłości przedstawia wniosek:

„Rada miejska uchwała!

„Uprasza się p. Prezydenta, aby użył wszelkich środków, zmierzających do wyjednania u Dyrekcyi Kolei północnej 2 dodatkowych pociągów świątecznych pomiędzy Krakowem a Granicą, celem udogodnienia przyjazdu z rana do Krakowa i wyjazdu wieczorem ku Granicy dla ludności z Zagłębia Dąbrowskiego. Pociągi te muszą mieć połączenie z odpowiednimi pociągami z tamtej strony Granicy.“

Sprawą tą należałoby zainteresować także Izbę handlową i przemysłową w Krakowie, a ewentualnie także polskich członków Rady kolejowej.

Uchwalono bez rozpraw (L. 11.494/08/pr.).

Ulica Blich.

R. m. Bujwid omawia wadliwe chodniki w ulicy Blich, tak, że studenci tamtędy nie mogą się wprost dostać z klinik do zakładów naukowych na Grzegórkach, i czyni wniosek:

„Celem umożliwienia przechodu w dniu słotne przez ulicę Blich należy bezzwłocznie zająć się jej uporządkowaniem.“

Prezydent miasta oświadcza, że sprawą tą się zajmie. (L. 20027/08/B)

Porządek dzienny.

R. m. Daszyński domaga się, aby punkt XIII. (powołanie 3 zastępców w miejsce 3 zmarłych członków Rady m) porządku dziennego wziąć na początek.

Wniosek upadł.

Odzież dla straży pożarnej.

Radca Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekoyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

I. Rada miejska przyjmuje ofertę fabryki wyrobów wełnianych w Kętach firmy F. E. Zajaczek i Lankosz

z dnia 26. września 1907, która podjęła się dostawy sukna na mundury dla personelu straży pożarnej i Zakładu czyszczenia miasta w latach 1908, 1909 i 1910 na warunkach, dla tej dostawy obowiązujących, i po cenach, w ofercie podanych.

II. Rada miejska przyjmuje ofertę p. Anny Sechtlingowej z dnia 26-go września 1907, która podjęła się szycia mundurów dla personelu straży pożarnej i Zakładu czyszczenia miasta w latach 1908, 1909 i 1910 na warunkach, dla tej dostawy obowiązujących, i po cenach, w ofercie podanych.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 82.447/07).

Zakupno realności.

Wicesekretarz Magistratu Grzybała imieniem Sekcyi I. i II. Rady miejskiej oraz i Komisji emerytalnej wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Zakupić na własność gminy m. Krakowa od p. Stefani z Grabowskich Estreicher-Rozbierskiej realność lk. 142 Dz. I. lwh. 135 w Krakowie za ryczałtową cenę kupna w kwocie 184.000 koron.

2. Cena kupna spłaconą będzie w następujący sposób:

a) Gmina miasta Krakowa przejmie ciężące na powyższej realności trzy 4⁰/₁₀₀-we pożyczki Banku krajowego w sumie łącznej niespłaconego dotąd kapitału 86.930 koron 29 hal.;

b) 50.000 kor. zapłaci Gmina miasta Krakowa najdalej w 3 latach od daty podpisania kontraktu i za opłatą od tej sumy 4¹/₂% rocznie w ratach półrocznych z dołu płatnych, a to z kwoty, jaką Gmina otrzyma tytułem wynagrodzenia za przeniesienie szkoły miejskiej im. św. Barbary z realności lk. 432 Dz. I.

c) Reszta w sumie 47669 kor. 71 hal. zapłaconą zostanie przy podpisaniu kontraktu.

3. Koszta kontraktu, stempli, intabulacji, ewentualną należność przenośną i wszelkie inne koszta, z tą transakcją połączone, poniesie Gmina miasta Krakowa z własnych funduszy w całości.

4. Na pokrycie części ceny kupna, przypadającej do zapłaty przy podpisaniu kontraktu, oraz na koszta, z tą transakcją połączone, wreszcie na koszta ewentualnie potrzebnych adaptacji w nabytej realności zaciągnąć z funduszu emerytalnego urzędników i służb miejskich pożyczkę do maksymalnej wysokości 60.000 kor., oprocentowaną na 4⁰/₁₀₀ i spłacalną w 30-tu równych ratach rocznych od 1. stycznia 1909.

5. Do podpisania kontraktu deleguje się obok p. Prezydenta miasta pp. r. m.: dra Adama Bobilewicz, Stanisława Drozdowskiego i Henryka Schwarza.

W dyskusji zabiera głos r. m. dr. Tomkiewicz, któremu udzielają wyjaśnień Prezydent i Sprawodawca.

Wnioski powyższe uchwalono. (L. 45/prez/08).

Realność dawniej Birnbaumów.

Wicesekretarz Grzybała imieniem Sekcyi skarbowej i Komisji emerytalnej wnosi:

Rada miejska uchwali!

Reasumuje się uchwałę z dnia 15. kwietnia 1907, o ile nią postanowiono pokryć cenę kupna realności lk. 28 Dz. VIII. ul. Krakowska l. 51 w połowie z funduszu

inwestycyjnego a w połowie pożyczką hipoteczną, najwyższą na 4¹/₂% zaciągnąć się mającą.

2. Cenę kupna powyższej realności wraz z kosztami nabycia i należnością przenośną, o ile nie znajdzie pokrycia w dotychczasowej pożyczce hipotecznej Kasy Oszczędności m. Krakowa, pokryć natomiast pożyczką, w funduszu emerytalnym na 4⁰/₁₀₀ zaciągniętą, zwrotną z funduszu zaciągnąć się mającej pożyczki 24-milionowej w tych samych obligacjach, w jakich zaciągniętą zostanie, względnie w gotówce *al pari*.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 93.589/07).

Nowe szkoły wydziałowe.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. wnosi:

Rada miejska zgadza się na zorganizowanie etatowej posp. szkoły 4-roklasowej męskiej im. Kazimierza Wielkiego na szkołę etatową 3-klasową wydziałową męską, połączoną ze szkołą 4-roklasową pospolitą pod wspólną dyrekcją, z tem zastrzeżeniem, iż prócz wydatków rzeczowych, wynikających z art. 6. ustawy kraj. z 24. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49, do żadnych innych świadczeń na rzecz tej szkoły się nie obowiązuje.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 92.407/07).

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. wnosi:

Rada miejska zgadza się na zorganizowanie etatowej pospol. szkoły 4-roklasowej im. Jana Długosza na szkołę etatową 3-klasową wydziałową, połączoną z szkołą 4-klasową pospolitą pod wspólną dyrekcją, z tem zastrzeżeniem, iż prócz wydatków rzeczowych, wynikających z art. 6. ustawy kraj. z 24. kwietnia 1894 Dz. u. kraj. Nr. 49, do żadnych innych świadczeń na rzecz tej szkoły się nie obowiązuje.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 88379/07).

Opodatkowanie płacy b. Prezydenta.

Sekretarz Podobiński imieniem Sekcyi II i III. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Upoważnia się główną Kasę miejską, ażeby z funduszy Gminy zapłaciła 562 kor. 50 hal. zpn. tytułem sprostowanej należności do rej. B. 1576/06 tnt. c. k. Urzędn. wymiaru należności, a wymierzonej od protokołu uchwały Rady miejskiej z 7. lipca 1904, którą p. Józefowi Friedleinowi, b. prezydentowi miasta, oraz jego żonie przyznano roczną dotację w kwocie 8.000 kor., względnie 4.000 kor.

Uchwalono bez rozpraw (L. 88058/07).

Jubileusz cesarski.

Wniosek Komisji jubileuszowej, umieszczony na porządku dziennym pod VII, odroczone z powodu wyłonienia się innych wniosków.

Zakupno realności.

Radca Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. i Komisji inwestycyjnej wnosi:

1. W celu regnacji ul. św. Wawrzyńca nabyć od Maurycego Herza całą realność lk. 322 Dz. VIII. lwh. 1712 wraz z otaczającym ją parkanem za ryczałtową cenę kupna w kwocie 20525 kor. 70 hal., płatną w 14 dui po zaintabulowaniu Gminy za właścicielkę realności w stanie wolnym od ciężarów.

2. Koszta, z nabyciem połączone, t. j. koszta kontraktu, koszta intabulacji i należytość prawną od przeniesienia własności, ponosi gmina miasta Krakowa.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta upoważnia się r. m. pp.: Stanisława Staehowskiego i Mojżesza Schmelkesa a w razie przeszkody u jednego z nich r. m. p. dra Adama Bobilewicza.

4. Wydatek na cenę kupna i koszta nabycia około 720 kor. pokryć w całości z funduszu inwestycyjnego Dz. R. poz. 7.

Uchwalono bez rozpraw (L. 87.795/07)

Kredyty dodatkowa.

Radca Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekeyi I. i II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 249 kor. 68 hal. dla działu II. 3 g. budżetu r. 1907 na ubezpieczenie budynków gminnych

Uchwalono bez rozpraw. (L. 103 095/07).

Radca Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekeyi I. i II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 986 kor. 96 hal. dla działu XI. 1 g. budżetu r. 1907 na ubezpieczenie teatru miejskiego.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 103 095/07).

Wybory sejmowe.

Sekretarz prezydialny dr. Sikorski przedstawia sprawę wyboru 4 członków komisji reklamacyjnej dla ogólnych wyborów do Sejmu krajowego. Na wniosek r. m. Wachtla wybrano do tej komisji dra Bobilewicza, dra Guńkiewicza, dra Sokołowskiego i r. m. Wasserberga. (L. 74/B S. 08).

Spółka tramwajowa.

Sprawę, umieszczoną pod punktem XII porządku dziennego (wybór 2 delegatów Gminy do Rady nadzorczej Spółki tramwajowej), odroczone.

Uzupełnienie Rady.

Sekretarz prezydialny dr. Sikorski przedstawia sprawę powołania po myśli § 18. statutu miejskiego 3 zastępców w miejsce 3 zmarłych członków Rady miejskiej.

Uchwalono powołać w miejsce ś. p. r. m. Stanisława Wyspiańskiego p. dra Zygmunta Marka, adwokata; w miejsce ś. p. r. m. Jana Kwiatkowskiego p. dra Juliana Gertlera, adwokata, a w miejsce ś. p. r. m. dra Maurycego Wechslera p. Hermana Kroo, którego nazwisko po myśli § 36. statutu miejskiego wyciągnął wobec Rady miejskiej Prezydent miasta z urny z pomiędzy nazwisk 2 kandydatów, na których przy wyborach w r. 1902 padła równa ilość głosów (Herman Kroo i August Porębski po 55 gł.). Tyleż głosów otrzymał wtedy i ś. p. August Bielak, lecz tymczasem zmarł. (L. 23/pr./08).

Uzupełnienie Komisji statutowej.

Sekretarz prezydialny dr. Sikorski wnosi o uzupełnienie Komisji statutowej 2 członkami w miejsce ś. p. Jana Rottera i p. Kątyńskiego, który mandat radziecki złożył.

Wybrano do Komisji statutowej r. m.: dra Bandrowskiego i dra Ignacego Landaua. (L. 11.321/08).

Wybór Komisji dyscyplinarnej.

Sekretarz prezydialny dr. Sikorski przedstawia wniosek o wybór 5 członków Rady miejskiej na członków Komisji dyscyplinarnej dla dyscyplinarnych spraw urzędników Gminy i zakładów gminnych (§ 57. statutu m.).

Wybrano do tej Komisji r. m.: dra Bąkowskiego, Klemensiewicza, dra Muczkowskiego, dra Rosenblatta i Turskiego (L. 38/pr./08).

Wydział wielki Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

Sekretarz prezydialny dr. Sikorski przedstawia wniosek Prezydium:

W miejsce 12 członków, których 3-cholecie kończy się z dniem 31-ym grudnia 1907, należy wybrać 12 nowych członków wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności miasta Krakowa na 3-cholecie 1908 – 1910

Nadto w miejsce ś. p. dra Henryka Jordana wybrać należy jednego członka do końca 3-cholecia 1907 do 1909, t. j. na 2 lata, oraz w miejsce ś. p. Jana Kwiatkowskiego wybrać należy 1 członka do końca trzechlecia 1906 – 1908, t. j. na 1 rok.

Prezydent miasta zarządza głosowanie, powołując do skrutynium r. m. Konopińskiego i Stanisława Nowaka.

Sekretarz prezydialny odczytuje listę radców miejskich

Po dokonaniu skrutynium odczytuje r. m. Nowak wynik:

Do wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności wybrani na lat 3 od 1908—1910 na 33 głosujących:

1 Dr. Bandrowski Ernest 33 gł. 2. Dr. Gross Adolf 33 gł. 3. Dr. Judkiewicz Jakób 31 gł. 4. Dr. Leo Juliusz 33 gł. 5. Maciołowski Juliusz 33 gł. 6. Mendelsburg Zygmunt 33 gł. 7. Dr. Stan. Pareński 33 gł. 8. Dr. Stan. Ponikło 33 gł. 9. Sare Józef 33 gł. 10. Dr. Szarski Henryk 33 gł. 11. Sulikowski Aleksander 33 gł. 12. Turski Władysław 31 gł.

Do końca r. 1908 wybrano w miejsce ś. p. Jana Kwiatkowskiego p. Augusta Miednaka. Do końca 1909 r. wybrano w miejsce ś. p. dra Jordana p. Jana Godziekigo (L. 102685).

Związek turystyczny.

Poza porządkiem dziennym wybrano delegatem Rady miejskiej do Wydziału „Krajowego związku turystycznego“ dra Stanisława Ponikłę na czas do końca bieżącej kadencji. (L. 11320/08).

Na tem zakończono posiedzenie jawne o godzinie 8 10 i przystąpiono do posiedzenia tajnego.

Posiedzenie zwyczajne (74. w kad. XIV) z dnia 5. marca 1908 r.

Przewodniczący: Dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: Dr. Rudolf Sikorski.

Radców miejskich obecnych 52.

Radcy miejscy: Bialik, dr. Jaworski, dr. Łepkowski, dr. Marek, Markus, Mendelsburg, dr. Muczkowski,

dr. Nowak Julian, dr. Pareński, Schmelkes, Sędzimir, dr. Sokołowski, Słotysik, dr. Staniszewski, dr. Tilles, dr. Ulanowski, hr. Wodzicki (17) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 25.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Nowi radcy miejscy.

Przed rozpoczęciem posiedzenia składają przyrzeczenie radzieckie świeżo powołani w skład Rady miejskiej dr Julian Gertler i Herman Kroo.

Co do powołanego również w skład Rady dra Zygmunta Marka oświadcza r. m. Daszyński, że drowi Markowi nie doręczono zaproszenia na posiedzenie i dlatego nie przyszedł.

Przewodniczący zarządza zbadanie tej sprawy i po chwili stwierdza, że opuszczono w filurze nazwisko r. m. dra Marka. Prezydent oświadcza, iż ubolewa nad tem przeoczeniem, oraz dodaje, że w sprawie tej wdroży dochodzenie dyscyplinarne, zapewniając, że winny urzędnik będzie ukarany grzywną. Prezydent zarządza bezwzględne doręczenie zaproszenia na posiedzenie drowi Markowi (L. 107/08/pr).

R. m. dra Gertlera przydzieliła Rada do Sekcji III (L. 115/prez./908), a r. m. Hermana Kroo do Sekcji II. (L. 116/prez./908).

Zmiana regulaminu wyborczego.

Sekretarz prezydialny dr. Sikorski imieniem Prezydium przedstawia wniosek nagły zmiany § 18 regulaminu wyborów do Rady miejskiej, mianowicie, aby dla skrócenia czasu wyborczego znieść przepis o jednolitych przerwach między wyborami z poszczególnych kuryi, objęty zdaniem: „Przynajmniej jednolita przerwa oddzielać będzie dni wybory powyższych kół i oddziałów”. Nagłość Rada m. uchwaliła.

Wniosek jednogłośnie uchwalono bez rozpraw. (L. 104/908/pr).

Rudery obok kościołka św. Idziego.

R. m. Maciołowski, wobec zbliżającej się wiosny, prosi o ostateczne załatwienie sprawy uporządkowania lub zniesienia zabudowań przy kościele świętego Idziego.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa, rozpatrzona przez konserwatorów, jest już dojrzała i będzie przedłożona pełnej Radzie miejskiej w najbliższym czasie.

Towarzystwo ratunkowe.

R. m. Daszyński interpeluje z powodu zarzutów, podniesionych przeciw naczelnikowi miejskiej straży pożarnej p. Nowotnemu na walnym zgromadzeniu Towarzystwa ratunkowego, a mianowicie, że dodatek drożyzniany, przyznany przez Radę, otrzymuje cała służba miejska z wyjątkiem służby, zatrudnionej przy pogotowiu ratunkowym. Mowca zapytuje więc, czy służba ta ma prawo do dodatku drożyznianego, czy nie? Dalej podnosi Mowca, że Gmina przyznała pogotowiu ratunkowemu dwie pary koni; z tych jednej pary używa się przy czyszczeniu miasta, a tylko druga para pozostawiona jest pogotowiu. Mowca zaznacza, że Rada przyznała pogotowiu trzech służących, atoli jednego z nich używa się przy czyszczeniu miasta. Służący ci mieszkali w piwnicy, a gdy się na to uskarżali, umieszczono ich na kurytarzu i teraz na kurytarzu mieszkają. Wkońcu zapytuje Mowca,

dla czego budżet na kucie tych dwóch par koni pogotowia podwyższono z 60 K na 160 K.

Przewodniczący odpowiada, że w sprawie Towarzystwa ratunkowego interweniowali u niego przed posiedzeniem r. m. Konopiński i Szatkowski, żądając, aby przeprowadzić sanację stosunków Towarzystwa ratunkowego. Sprawę można było załatwić nawet d. syć szybko, ale należało Prezydenta o tem wprost zawiadomić, a tymczasem prezydium Towarzystwa ratunkowego dotąd do Mowcy się nie zgłosiło.

R. m. Daszyński: Wydział nadesłał pismo.

Prezydent dr. Leo: Ono poszło prawdopodobnie do Sekcji i przebędzie drogę dłuższą. Gdyby się odniesiono wprost do Prezydenta, rzecz mogłaby być załatwioną w przeciągu 24 godzin. Mowca kończy zapewnieniem, że podniesione zarzuty zbada.

Budowa kolektora.

R. m. Daszyński wnosi drugą interpelację, odnoszącą się do sprawy kolektora. Jestto sprawa niezmiernie ważna. Pomimo uchwalenia rezolucji Mowcy w dyskusji budżetowej i pomimo obietnicy Prezydenta dotąd ta sprawa nie była umieszczona na porządku dziennym Rady miejskiej. A idzie tu o to, czy wydatek $\frac{1}{2}$ czy $\frac{3}{4}$ miliona ma spaść na Gminę wskutek błędu Komisji. Mowca domaga się, ażeby Rada gminna miała sposobność wypowiedzieć się w tej kwestyi. Ta sprawa zdaniem Mowcy musi być poruszona publicznie. Zapytuje więc Prezydenta, czy jest skłonny umieścić na porządku dziennym Rady sprawę budowy kolektora.

Przewodniczący wyjaśnia, że co do kolektora zastrzega się przeciw słowom r. m. Daszyńskiego, jakoby się „ktoś zastanawiał uchwałami Komisji”. Cała sprawa jest natury czysto technicznej. Zdania są podzielone. Idzie o to, kto ma utrzymywać pompę: Państwo czy Gmina. W sprawie tej opracowuje się referat techniczny, który będzie Radzie możliwie najprędzej przedłożony. Niebezpieczeństwa opóźnienia się niema, bo rozpoczęcie tych budowli przeciąga się i jeszcze parę lat potrwa.

Szkoła przemysłowa.

Na zapytanie r. m. dra Domańskiego, co jest ze sprawą budowy szkoły przemysłowej, Przewodniczący wyjaśnia, że budowa szkoły tej doznała zwłoki z powodu powiększenia się wydatku na jej budowę ponad preliminowany i że akta odnośne znajdują się obecnie w Ministerstwie skarbu.

Fundusz emerytalny artystów Teatru miejskiego.

R. m. dr. Fierich zaznacza, iż artyści dramatyczni wnieśli podanie na ręce Prezydenta miasta w sprawie utworzenia samoistnego funduszu emerytalnego dla artystów dramatycznych. Pragną oni powiększyć istniejący fundusz emerytalny, okazując ze swej strony daleko idącą ofiarność. Chodzi o zbadanie, czy wnioski podających pod względem prawnym i finansowym są do przeprowadzenia. Wzięcie pod rozwagę tej sprawy jest aktualnem wobec ustawy z 16 grudnia 1906 r. Stan rzeczy obecny jest nieprawidłowy: artyści dramatyczni płacą 4% od swych płac, z drugiej strony nie mają żadnych uprawnień na wypadek niezdolności do pracy. Mowca prosi, aby Prezydent jak najrychlej przekazał tę sprawę właściwym sekcjom do zbadania, ewentualnie i przedstawienia wniosków.

Przewodniczący oświadcza, że w tej kwestyi odbył konferencyę z delegacyą artystów, podanie ich przekazał odpowiednim sekcjom do rozpatrzenia i uprosił r. m. Szatkowskiego o wydanie w tej mierze opinii ze stanowiska fachowego.

Obchód ku czci Słowackiego.

Wicesekretarz Magistratu Grzybała imieniem Prezydium wnosi:

Rada miejska uchwali!

Upoważnia się Komitet obchodu setnej rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego do podpisania Rady m. Krakowa na odezwie, wzywającej społeczeństwo polskie do wzięcia udziału w tym obchodzie.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 81/pr./08).

Nowa szkoła im. Jachowicza.

Rada Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. wnosi:

Rada miejska zgadza się na propozycyę c. k. Rady szkolnej okręgowej, ażeby nowo zorganizowanej XXIV. szkole pospolitej nadać nazwę „im. Stanisława Jachowicza“.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 89.976/07).

Kaucye służbowe egzekutorów miejskich.

R. m. dr. Rosenblatt imieniem Sekcyi II. i III. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Uwalnia się egzekutorów miejskich od obowiązku składania kaucyi służbowych.

W sprawie tej zabierają głos r. m. Matusiński, dr. Doboszyński, sekretarz Mgtu Podobniński, r. m. dr. Gross i dr. Rosenblatt.

Wniosek uchwalono z dodatkiem r. m. dra Grossa, aby uwolnić także kontrolora egzekutorów miejskich od kaucyi. (L. 108730/06).

Budowa szkoły w Zakrzówku.

Sprawę cefnął Przewodniczący z porządku dziennego.

Ubezpieczenie Kasy miejskiej.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Ubezpieczyć Kasę miejską od kradzieży z włamaniem w c. k. uprzywil. Assicurazioni generali w Tryescie na lat 10 z kapitałem ubezpieczonym 400 000 K, mianowicie: 330.000 K gotówki, 50.000 K papierów wartościowych, nie winkulowanych i 20.000 K depozytów wartościowych rzeczowych, z premią roczną około 170 K, z zastrzeżeniem dla gminy m. Krakowa prawa zmiany warunków ubezpieczenia w czasie owych lat 10 na wypadek zmiany w pomieszczeniu Kasy miejskiej.

2. Wydatek na opłatę premii za r. 1908 pokryć z działu XIV. poz. 5. r. 1908, na przyszłość zaś wstawiać odpowiednie kwoty w wydatki zwyczajne działu II. każdorocznego budżetu

Uchwalono bez rozpraw. (L. 106.453/07).

Zamiana gruntów z OO. Paulinami.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. W celu regulacyi ulic Piekarskiej, Miedzuch i drogi nadbrzeżnej nabyć od konwentu OO. Paulinów w Krakowie z realności konwentu lwh. 1461 ks. gr. gm. Kraków wyszczególnione w planie z 17. września 1906 skrawki gruntu: z parceli gr. lk. 402 część nową, l. kat. 402/2 oznaczoną, o powierzchni 231 m², z parceli bud. lk. 956 część, oznaczoną nową l. kat. 956/2, o powierzchni 234 m² i z parceli gr. lk. 450 część, oznaczoną nową lk. 450 2, o powierzchni 51 m², t. j. nabyć od konwentu OO. Paulinów grunt o łącznej powierzchni 516 m² czyli 143.5 sąż. kwadrat. wzamian za wyszczególnione w planie z 17-go września 1906 skrawki gruntu miejskiego z realności lwh. 1783 ks. gr. gm. Kraków, a mianowicie: za część parceli gr. lk. 2552, nową lk. 2552/2 oznaczoną, o powierzchni 205 m² i za część parceli gr. lk. 453/6, nową lk. 453/7 oznaczoną, o powierzchni 738 m², t. j. wzamian za grunt miejski w obszarze 943 m² czyli 262 sąż. kwadrat.

2. Koszta kontraktu, stempli, koszta intabulacyi poniosą obydwie strony po połowie, należytość od przeniesienia własności każda ze stron od swojego nabytku.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta wyznacza się r. m. Stanisława Drozdowskiego i Stanisława Stachowskiego, a na przypadek przeszkody u któregoś z nich r. m. dra Adama Bobilewicza.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 54.300/I/07).

Sprzedaż gruntu miejskiego.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Sprzedać Pp. Zygmuntowi i Joannie Kowalskim z parceli miejskiej gr. l. kat. 2467/1 lwh. 1783 gm. kat. Kraków objętej, w celu przydzielenia do realności Pp. Kowalskich lk. 103 Dz. V. lwh. 969 w Krakowie, skrawek gruntu, na planie kolorem zielonym, literami a, b, c, d i nową l. kat. 2467/4 oznaczony, o powierzchni 124 m² czyli 34.5 sąż. kwadrat, za cenę po 100 kor. za jeden sążeń kwadrat, płatną przy podpisaniu kontraktu.

2. Koszta kontraktu, stempli, należytość przenośną i wogóle wszelkie koszta, z tym interesem połączone, poniosą wyłącznie nabywcy pp. Zygmunt i Joanna Kowalscy.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się r. m. pp. dra Adama Bobilewicza i Stanisława Drozdowskiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich r. m. p. Stanisława Stachowskiego.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 104.786/07/I)

Wybór Komisji reklamacyjnej.

Sekretarz prezydialny dr. Sikorski przedstawia po myśli § 34. statutu miejskiego potrzebę wyboru Komisji reklamacyjnej dla rozstrzygnięcia reklamacyi, wniesionych przeciwko spisom wyborców do Rady miejskiej, wyłożonym do publicznego przeglądu od 20. lutego do 4. marca b. r.

Wybrano do Komisji reklamacyjnej r. m.: Beringera Wandalina, dra Bobilewicza Adama, Federowicza Jana Kantego, dra Guńkiewicza Bronisława, Judkiewicza Jakóba, Konopińskiego Michała, dra Landaua Ignacego, dra Pareńskiego Stanisława. (L. 170/B. S.).

Wybór Komisji wyborczych.

Sekretarz prezydyalny dr. Sikorski wnosi po myśli § 21. regulaminu, obowiązującego przy wyborach do Rady miejskiej, o dokonanie wyboru po 3 członków Komisji wyborczych z łona Rady miejskiej dla 8-u sekcji Koła I; jednej sekcji oddziału 1-go Koła II; 4-ch sekcji oddziału 2-go Koła II; jednej sekcji oddziału 1-go Koła III; jednej sekcji oddziału 2-go Koła III; 4-ch sekcji oddziału 3-go Koła III.

Wybrano na członków Komisji wyborczych:

Koło I. (Inteligencya).

Sekcja I. Federowicz Jan Kanty, dr. Sokołowski August, Wachtel Bernard.

Sekcja II. Birnbaum Juda, Jawornicki Józef, Konopiński Michał.

Sekcja III. Beringer Wandalin, Epstein Juliusz, dr. Pareński Stanisław.

Sekcja IV. Dr. Lustgarten Ludwik, Markus Karol, dr. Nowak Julian.

Sekcja V. Kosobucki Piotr, Nowak Stanisław, Suski Wiktor.

Sekcja VI. Dr. Bobilewicz Adam, dr. Gertler Julian, dr. Tilles Samuel.

Sekcja VII. Godzicki Jan, dr. Krongold Wilhelm, dr. Szarski Henryk.

Sekcja VIII. Judkiewicz Jakób, ks. Krupiński Jan, Uderski Edward.

Koło II.

Oddział I. (Wielka własność).

Dr. Guńkiewicz Bronisław, dr. Landau Rafał, Sędzimir Mieczysław.

Oddział II. (Mała własność).

Sekcja I. Beringer Wandalin, Boniecki-Fredro Antoni, Wasserberg Norbert.

Sekcja II. Dr. Guńkiewicz Bronisław, Jawornicki Józef, Kroo Herman.

Sekcja III. Birnbaum Juda, Klemensiewicz Edmund, Suski Wiktor.

Sekcja IV. Konopiński Michał, Markus Karol, dr. Nowak Julian.

Koło III.

Oddział I. (Wielki handel i przemysł).

Dr. Ponikło Stanisław, Wachtel Bernard, hr. Wodzicki Antoni.

Oddział II. (Rękodzieła).

Dattner Maurycy, dr. Doboszyński Adam, Drozdowski Stanisław.

Oddział III. (Mały handel i przemysł).

Sekcja I. Dr. Frühling Rudolf, dr. Muczkowski Józef, Turski Władysław.

Sekcja II. Bujwid Odo, dr. Fierich Ksawery, dr. Landau Ignacy.

Sekcja III. Dr. Jaworski Władysław Leopold, Judkiewicz Jakób, Maciołowski Julian.

Sekcja IV. Dr. Gertler Julian, dr. Landau Rafał, Szatkowski Henryk.

Tanie mieszkania urzędnicze.

Wicesekretarz Magistratu Grzybała imieniem Prezydium wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Zatwierdza się w zasadzie uchwałę Komisji dla gruntów pofortyfikacyjnych z dnia 17. lutego 1908 w sprawie sprzedaży parcel gr. l. kat. 548 i 551, w gm. kat. Zwierzyńcu położonych, Towarzystwu Urzędników dla budowy tanich domów mieszkalnych w Krakowie w cenie po 4 kor. za 1 sąż kwadrat.

2. Upoważnia się Komisję dla gruntów pofortyfikacyjnych do przeprowadzenia tej transakcji we własnym zakresie z tem, że ostateczne ustalenie innych warunków sprzedaży ma być dokonane w porozumieniu z Sekcją prawniczą Rady m.

3. Przy załatwieniu sprawy powyższej weźmie Komisya dla gruntów pofortyfikacyjnych pod rozwagę i załatwi również we własnym zakresie sprawę ewent. odstąpienia Zgromadzeniu P. P. Norbertanek parceli gr. l. kat. 565 i części parc. grunt. l. kat. 551 w Zwierzyńcu.

Uchwała

Komisji dla gruntów pofortyfikacyjnych z dnia 17. lutego 1908 r.

1. Gmina m. Krakowa odstępuje na własność „Towarzystwu Urzędników dla budowy tanich domów mieszkalnych, Stowarzyszeniu zarejestrowanemu z ograniczoną poręką w Krakowie“ z gruntów pofortyfikacyjnych, nabytych od c. k. Skarbu kontraktem z dnia 26. czerwca 1907, parcele l. k. 548 i 551 o łącznej powierzchni 4 m. 1143 □ czyli 7543 sążni kwadr., w gminie katastralnej Zwierzyńciec położone, l. w. h. objęte, w stanie, w jakim się w chwili podpisania kontraktu znajdować będą po cenie 4 korony za 1 sąż kw., t. j. za łączną sumę 30172 kor., płatną przy podpisaniu kontraktu, i odda w posiadanie natychmiast po zapłaceniu ceny kupna, a to pod następującymi warunkami rozwiązującymi:

1) Towarzystwo przyjmuje na siebie obowiązek niezabudowywania nabytego gruntu sposobem zwartym — lecz natomiast zobowiązuje się budować na nim wille parterowe lub jednopiętrowe i 2-piętrowe, najwyższej mieszkania dla 2 rodzin obejmujące. Budowa wyższych domów nad dwupiętrowe jest wzbroniona.

Przestrzeń zabudowana pojedynczych parcel budowlanych nie może przenosić 50% całej parceli przy parcelach o powierzchni niżej 200 □^o, 25% zaś przy parcelach o powierzchni 200—400 □^o, powierzchnia zaś jednej parceli budowlanej nie może mieć więcej nad 400 □^o.

Towarzystwu wolno będzie jednak zabudować w całości jedną tylko parcelę, na której stanąć może dom na pomieszczenie sklepów i kasyna.

Wille winny być wolno stojące, mogą jednak być i łączone, lecz w takim razie muszą przedstawiać na zewnątrz jednolitą architektoniczną całość.

2) Plan parcelacji gruntu oraz plany poszczególnych wili i zabudowań wymagają poprzednio zatwierdzenia Magistratu m. Krakowa.

3) Towarzystwo obowiązane jest własnym kosztem na gruntach tych urządzić ulice, kanały i chodniki podług planów, zatwierdzonych przez Magistrat, i pod jego nadzorem. Co do sposobu zaprojektowania i wykonania orzeczenie Magistratu będzie decydującem.

Również ma Towarzystwo zaopatrzyć w 2 chodniki drogę, prowadzącą na kopiec Kościuszki, a jednostronny chodnik zbudować przy drodze krajowej do Bielan. Ulicę, kanały i chodniki odda następnie Towarzystwo bezpłatnie na własność Gminy, która natomiast zobowiązuje się zaprowadzić na nich oświetlenie gazowe i wodociągi, oraz ulice te własnym kosztem utrzymywać. Obowiązek ten rozpoczyna się po upływie lat 5 od zawarcia kontraktu.

- 4) Kupujące Towarzystwo obowiązane jest dostarczyć Magistratowi planu zdjęcia terenu wraz z naniesieniem, planem warstwicowym, podaniem otworów wiertniczych i ich przekrojów.

Zdjęcie to ma obejmować nie tylko wspomniane wyżej parcele, lecz i najbliższe ich otoczenie, stosownie do wskazówek Magistratu, aż po drogę, wiodącą do Woli Justowskiej.

- 5) Od strony ulicy wolno stawiać stałe zagrozenia z reguły tylko do wysokości 50 centymetrów masywnie, ponad tem mają być przeźroczyste i tak wykonane, aby okolice zdobiły. Mury i parkany graniczne, oddzielające sąsiednie grunta, nie mogą przeforsować 2 metrów wysokości.
- 6) Nie wolno na gruntach tych bez wyraźnego zezwolenia Magistratu, które jest odwołałnem, urządzać zakładów przemysłowych, w § 16. ust. z 15. marca 1883 Nr. 39 Dz. u. p. wymienionych, i innych zakładów, wywołujących hałas, dym lub nieprzyjemną woń.
- 7) W razie, gdyby Towarzystwo nie przystąpiło do budowy will do lat 3 lub zakupionego gruntu na inne chciało użyć cele lub komu innemu prócz własnych członków odsprzedać, gmina m. Krakowa ma prawo żądania odsprzedaży jej tych gruntów po cenie, jaką za grunt ten otrzymała, i za zwrotem wyłożonych kosztów uporządkowania, których wysokość Gmina jednostronnie oznaczy, a Towarzystwo jest obowiązane żądaniu temu zadośćuczynić oraz zwrócić Gminie należność, od tego przeniesienia własności przyspaść mającą.
- 8) Również jeżeliby po rozdzieleniu tych gruntów na osobne ciała hipoteczne poszczególne parcele do lat 5 od chwili zawarcia kontraktu z Gminą nie zostały zabudowane, Gmina po upływie tego terminu ma prawo żądania odstąpienia jej wszystkich niezabudowanych parcel po tej samej cenie t. j. po 4 korony, oraz za uiszczeniem 4% od ceny kupna od dnia jej zapłaty i za zwrotem części uznanych przez Magistrat kosztów całego uporządkowania gruntów. Obliczenie wysokości tej części kosztów odpowiadać ma stosunkowi powierzchni parcel niezabudowanych do powierzchni całego kompleksu gruntowego. Towarzystwo jest obowiązane żądaniu temu zadośćuczynić, oraz po uporządkowaniu gruntów przedłożyć Gminie wykaz wszystkich kosztów, na ten cel wyłożonych. Po przeniesieniu przez Towarzystwo własności poszczególnych parcel na pojedynczych członków, z których każdy jednej tylko może być właścicielem, nie wolno będzie tymże sprzedawać nabytej od Towarzystwa parceli osobom trzecim przez lat 10, licząc od dnia zawarcia przez niego kontraktu z Towarzystwem. Przed upływem lat 10 własność przeniesiona być może jedynie w drodze spadku lub na Towarzystwo samo, wzglę-

dnie na innego członka, którego Towarzystwo wskaże.

- 9) Gmina m. Krakowa zobowiązuje się doprowadzić własnym kosztem na grunta, przedmiotem kontraktu będące, kabel elektryczny i dostarczać oświetlenia elektrycznego — o ile będzie zagwarantowaną pewną liczbą lampek, którą Gmina oznaczy.

- 10) Gmina m. Krakowa zezwala kupującemu Towarzystwu na urządzenie na zakupionym gruncie cegielni i wypalanie cegły tylko na potrzeby członków Towarzystwa przez lat 3 od chwili zawarcia kontraktu.

II. Umówiona w ustępie I cena kupna ma jednak być odpowiednio sprostowaną, gdyby się okazała na gruncie większa lub mniejsza ilość sążni.

III. Kupujące Towarzystwo zezwala, aby wymienione w ustępie I. pod 1) 2) 5) 6) 7) 8) 9) i 10) warunki rozwiązujące hipotecznie na zakupionym gruncie zabezpieczone były, a gmina m. Krakowa zobowiązuje się udzielić w razie zachodzącej potrzeby ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego, jednak tylko dla pożyczek amortyzacyjnych, tudzież dla wszelkich zastrzeżeń Ministerstwa skarbu i kolejowego, jako instytucji, dających kredyt.

IV. Wszelkie koszty, z zawarciem kontraktu połączone — oraz koszty stempli, intabulacji i należności przenosnej ponoć kupujące Towarzystwo.

V. Gminie m. Krakowa służyć będzie prawo delegowania i zastępcy do brania udziału w posiedzeniach Zarządu Towarzystwa, na których będą rozpatrywane sprawy, odnoszące się do powyższych gruntów.

VI. Zasięgnąć opinii Sekcyi prawnej Rady miejskiej co do sposobu zabezpieczenia praw Gminy na wypadek rozwiązania Towarzystwa, tudzież praw Gminy, wynikających z powyższych zastrzeżeń.

VII. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta m., względnie jego zastępcy, radców miejskich dra Józefa Muczkowskiego i dra Rafała Landaua — w razie przeszkody jednego z nich dra Ignacego Landaua.

R. m. dr Gertler podnosi, że pewne postanowienia tego projektu są ogólnikowe i niejasne. Byłoby wskazaniem, aby Komisya dla gruntów pofortyfikacyjnych te postanowienia wzięła pod rozwagę i starała się je wyjaśnić, albowiem Gmina powinna być dobrze poinformowaną o zamiarach Towarzystwa budowy tanich domów urzędniczych. Mowca przedstawia inną stylizację wniosku w następującej osnowie:

„1. Zezwala się na sprzedaż gruntów pofortyfikacyjnych parceli gr 1 k. 548 i 551, w gm. kat. Zwierzyńiec położonych, „Towarzystwu Urzędników dla budowy tanich domów mieszkalnych w Krakowie“ w cenie po K 4 za 1 sążeń kwadratowy.

2. Upoważnia się Komisję dla gruntów pofortyfikacyjnych do przeprowadzenia tej transakcyi we własnym zakresie z tem, że ostateczne ustalenie warunków sprzedaży ma być dokonane w porozumieniu z Sekcyą prawniczą Rady m. przy uwzględnieniu zasad, objętych uchwałą Komisji z 17. lutego 1908“

Po przemowie wiceprezydenta Sarego r. m. dr. Koy wyraża opinię, że cena 4 kor. za sążeń kwadratowy jest nieodpowiednią. Są w projekcie postanowienia, wydające się raczej nowelą do ustawy budowlanej niż ustępami umowy prawnoprywatnej.

Przewodniczący podnosi, że ceny skalkulowano po zbadaniu, ile poszczególne kompleksy gruntów są warte.

R. m. Turski zauważa, że ceny traktowane być tu muszą lokalnie, to znaczy w różnych punktach gruntów pofortyfikacyjnych będą oznaczone różne ceny. Zależne to będzie od odwodnienia gruntów, kanalizacji i t. d. Ogólnego planu regulacyjnego jednak jeszcze nie posiadamy i w tym przypadku proponowana jest sprzedaż jednego tylko bloku. Podkreślić należy i to, że grunta sprzedaje się Towarzystwu, nie jakimś przedsiębiorcy.

R. m. Uderski nie zgadza się na stylizację wniosku przedstawionego i proponuje przyjęcie następującej stylizacji:

„Zatwierdza się w zasadzie sprzedaż parceli gr. L. 548 i 551 w gminie Zwierzyniec w myśl uchwały komisji dla gruntów pofortyfikacyjnych z 17. lutego b. r. „Towarzystwu Urzędników dla budowy tanich domów mieszkalnych“ po K 4 za sążeń kwadratowy.“

W dalszej dyskusji zabierali jeszcze głos r. m. dr. Koy i dr. Rosenblatt oraz Sprawozdawca.

Przewodniczący poddał najpierw pod głosowanie wniosek Prezydium.

Wniosek powyższy uchwalono, wobec czego wnioski dra Gertlera i r. m. Uderskiego odpadły. (L. 16262/08).

Na tem zakończono posiedzenie jawne o godzinie 7-ej i Rada przystąpiła do posiedzenia tajnego.

Posiedzenie nadzwyczajne (75. w kad. XIV.) z dnia 13. kwietnia 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Radców miejskich obecnych 41.

Radcy miejscy: Bartoszewicz, dr. Benis, Bialik, Chyliński, Daszyński, dr. Doboszyński, Epstein, dr. Frühling, dr. Guńkiewicz, Judkiewicz, Klemensiewicz, dr. Krongold, dr. Marek, Markus, Matusiński, dr. Muczkowski, Nowak Stanisław, dr. Pareński, dr. Rosenblatt, Sędzimir, dr. Sokołowski, Stachowski, dr. Staniszewski, Suski, dr. Tomkiewicz, dr. Ulanowski, hr. Wodzicki, Wasserberg (28) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5 po południu.
Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Śmierć ś. p. Andrzeja Potockiego.

Po otwarciu posiedzenia zabrał głos Prezydent miasta dr. Leo. Zanim jeszcze przemówił, powstała Rada i stojąc wysłuchiwała jego mowy żałobnej z powodu tragicznej śmierci Namiestnika Galicyi ś. p. Andrzeja hr. Potockiego.

Mowa Prezydenta miasta:

Prześwietna Rado! Pod wstrząsającym do głębi wrażeniem ohydnej zbrodni, której ofiarą padł wczoraj ś. p. Andrzej hr. Potocki, zgromadziliśmy się tutaj, by przedewszystkiem dać głośny i dobitny wyraz uczuciu wstrętu, oburzenia i grozy, iż niezatartą w historii plamą politycznego mordu okrył się kraj nasz w oczach całego cywilizowanego świata. Jeżeli wstrętnym jest objawem pod względem moralnym każdy czyn zbrodniczy, to tem silniejszą odczuwamy dla tego czynu odrazę, ponieważ dopuścić się go członek pokrewnego nam pochodzeniem, wiarą i wiekową wspólnością polityczną narodu na Po-

laku, który nie tylko żadnej dla narodu ruskiego nie odczuwał nieprzyjaźni, ale przeciwnie przejęty był szczerem dążeniem do pokojowego i zgodnego załatwienia nieszczęśliwych dla obu narodów niesnasek i walk narodowościowych!

W zmarłym dostojniku traci kraj nasz najwierniejszego, gorącym sercem swój naród miłującego obywatela. W całym swym życiu prywatnym oraz na rozlicznych swych stanowiskach publicznych przyświecał zmarły przykładem jako wzorowy syn, mąż i ojciec, jako niezmordowany pracownik, jako wytrawny i doświadczony kierownik administracji publicznej naszego kraju. Szeroko obejmował zakres obowiązków obywatelskich wobec społeczeństwa. Oddawał całą swą osobę, cały swój byt na rzecz współobywateli, nie wahając się ponosić bardzo znacznych na ten cel ofiar, wypływających z niemożności intensywnego zajmowania się własnymi sprawami, choć wymagała tego administracja olbrzymiej fortuny, którą częścią po przodkach odziedziczył, częścią zaś własną pomnożył zapobiegliwością.

Potomek znakomitej rodziny, która tradycją kilku generacji związała się jak najściślej z losami Krakowa, rwał się do pracy publicznej przedewszystkiem w naszym mieście i dla naszego miasta, którego zabytki, świątynie i starożytne mury tak gorąco ukochał.

Jako członek Rady miasta Krakowa w latach od 1893 do 1901 roku, tj. do chwili powołania go na krzesło marszałkowskie, pracował w niej bardzo gorliwie i sumiennie, zwłaszcza w sekcji skarbowej, której pracami przez kilka lat najpierw jako zastępca przewodniczącego a później jako przewodniczący z wielkim dla miasta pożytkiem kierował. Niejednokrotnie przemawiał też na pełnych posiedzeniach Rady miejskiej, zwłaszcza wówczas, ilekroć chodziło o rozwiązanie trudnych kwestyj, dotyczących budżetu i gospodarki finansowej miasta.

Obywatelstwo krakowskie z serdecznym żalem żegnało w sposób uroczysty wyjeżdżającego z Krakowa dostojnika, jak gdyby przeczuwało, że on już nigdy więcej do swego ukochanego miasta na stałe nie powróci.

Jako Marszałek krajowy, a od 1903 r. jako Namiestnik, choć obarczony niezliczoną ilością spraw krajowych i państwowych, śledził zawsze z żywym zainteresowaniem rozwój kulturalny i ekonomiczny Krakowa, odczuwał gorąco jego dole i niedole i chętniej zawsze udzielał pomocy, ilekroć mógł poprzeć jakąś sprawę, dotyczącą ważnych interesów miasta.

Niezapomnianym pozostanie przyjazd jego bezpośrednio po strasznej klęsce powodziowej w r. 1903, gdy osobiście zwiedzał zalane dzielnice miasta i śpieszył, gdzie mógł, ze skuteczną pomocą. Wówczas to, dzięki jego inicjatywie, przeznaczono z funduszków zapomogowych kilkakrotnie sto tysięcy na roboty koło regulacji i przełożenia koryta Rudawy, co przyczyni się znakomicie do uzdrowienia kilku dzielnic miasta, oraz do zmniejszenia groźnego niebezpieczeństwa powodzi.

Hojnymi darami bądź inicjował, bądź skutecznie popierał użyteczne dzieła, przeznaczone dla uboższych warstw ludności naszego miasta, że tylko wspomnę o założeniu Towarzystwa budowy tanich domów dla robotników, oraz o budowie nowych ochronek, tak potrzebnych dla opiekowania się drobną działwą najbiedniejszych mieszkańców, nie mówiąc o corocznych znacznych ofiarach w węglu, oddawanych do dyspozycji miejskiego biura ubogich.

Niejednokrotnie omawiał ze mną sprawę urządzenia parku ludowego na Błoniach, oraz wyrażał gotowość przyczynienia się w stosownej chwili znaczniejszą na ten cel ofiarą pieniężną.

Jego poparcie przy załatwianiu rozmaitych spraw miejskich zawdzięczać też należy, iż w ubiegłym sześciolociu niejedno pomyslnie dla Krakowa przeprowadzono, mimo jawnych lub tajnych utrudnień, z jakimi się niestety niejednokrotnie sprawy kraju naszego wśród centralnej spotykają biurokracyi. Dla projektu „Wielkiego Krakowa“ bardzo życzliwie był usposobiony i szczerze go popierał.

Arystokrata z pochodzenia, a konserwatysta z przekonania, okazał na stanowisku namiestnika w wielu sprawach zdolność pojmovania i uwzględniania potrzeb i ducha nowoczesnej generacyi. Najlepszym tego dowodem stanowisko, jakie zajął wbrew wielu swoim przyjaciółom politycznym w sprawie politycznie najdonioślszej w ostatnich latach, t. j. w sprawie reformy wyborczej do parlamentu. Stanowisko swoje poprzednie bardzo znacznie zmodyfikował, skoro przyszła na porządek dzienny sprawa reformy wyborczej sejmowej, wychodząc widocznie z założeń, iż jednoizbowość Sejmu wymaga odmiennego ustroju prawa wyborczego dla reprezentacyi kraju. Przyszłość okaże, czy poglądy jego pod tym względem były trafne, przyszłość też stwierdzi, czy następca jego zdoła mimo piętrzących się trudności znaleźć rychło szczęśliwe rozwiązanie dla niezmiernie doniosłego problemu sejmowej reformy wyborczej.

Nie dziwnego, że mąż tej miary, jedna z najwybitniejszych postaci polskich mężów stanu doby współczesnej, pozostawia po sobie szczerbę, którą niełatwo będzie wypełnić, skoro niestety nieliczni są wśród społeczeństwa naszego ludzie o tak wielkiem poczuciu obowiązku, tak niezmordowanej pracowitości i tak wybitnym talencie administracyjnym i politycznym.

Oceniając bezstronnie i sprawiedliwą miarą działalność obywatelską zmarłego polityka i męża stanu, który jak żołnierz na posterunku oddał życie w ofierze sprawie narodowej, przyznamy mu wybitne zasługi około podniesienia gospodarczego i kulturalnego miasta i kraju, zachowamy mu żywą wdzięczność za jego gorącą miłość dla ojezystego miasta, wspominać będziemy imię jego wśród obywateli, którzy ofiarnością życia i mienia zdobyli sobie trwałą pamięć wśród współczesnych i następnych pokoleń.

Przez powstanie uczciliście panowie pamięć wielkiego patrioty i Polaka. W celu uczczenia jego pamięci przedkładam do uchwały następujące wnioski:

1. Wysłać delegacyę Rady miejskiej na obchód pogrzebowy we Lwowie, oraz wziąć *in corpore* udział w pogrzebie w Krzeszowicach.

2. Uczcić w sposób trwały pamięć wielkiego Obywatela, który położył życie w służbie dla kraju, przez utworzenie w Krakowie z funduszków Gminy dzieła użyteczności publicznej imienia ś. p. Andrzeja hr. Potockiego.

3. Uprasza się Prezydium miasta o przedłożenie w najkrótszym czasie Radzie miejskiej szczegółowego w tym względzie projektu.

Wnioski uchwałała Rada jednomyślnie.

Na znak żałoby Prezydent zamknął posiedzenie.

Posiedzenie zwyczajne (76. w kad. XIV.) z dnia 14. maja 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: (w zastępstwie) dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych 44.

Radcy miejscy: Bartoszewicz, dr. Bąkowski, dr. Benis, Boniecki, dr. Bujak, Chyliński, Daszyński, dr. Doboszyński, dr. Fierich, dr. Gross, dr. Jaworski, Kroo, dr. Lustgarten, dr. Łepkowski, dr. Marek, Markus, dr. Muczkowski, dr. Pareński, Sędzimir, dr. Sokołowski, dr. Staniszewski, Sulikowski, Szatkowski, dr. Ulanowski, hr. Wodzicki (25) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Nowy Namiestnik.

Przewodniczący zawiadamia, że Prezydium depeszą powitało nowo mianowanego namiestnika dra Bobrzyńskiego, który nadesłał telegraficzne podziękowanie.

Następnie odczytał Prezydent list wdowy po ś. p. Namiestniku Andrzejewej hr. Potockiej, która dziękuje Radzie miejskiej za współczucie, wyrażone z powodu śmierci jej ś. p. Małżonka.

Sprawozdanie z podróży deputacyi do Wiednia.

Prezydent omawia następnie najważniejsze sprawy miejskie, a mianowicie budowę kanału, łączącego Dunaj z Wisłą, budowę dworca kolejowego i szkoły przemysłowej.

Deputacya Rady, która pod przewodnictwem Mowcy była w Wiedniu, podjęła w sprawie budowy kanału tak energiczne kroki, że sprawa ta na nowo odżyła i jest nadzieja, że dzięki poparciu Koła polskiego i innych stronnictw poselskich wkrótce przyoblecze się w kształty realne. W środę bawiła w Krakowie ekspertyza, która stwierdziła, że kanał jest technicznie zupełnie możliwy. Roboty mają się zacząć odrazu w 3 punktach. Usunięto przez to niebezpieczeństwo, jakie groziło, że kanał prowadzony będzie tylko do Bogumina.

W sprawie budowy dworca kolejowego delegacya uzyskała to, że delegaci Rady miejskiej będą zaproszeni do wzięcia udziału w ostatecznych naradach w Ministerstwie przy wygotowywaniu projektu, celem złożenia *votum* co do zasad projektu, zanim sprawa ta wejdzie na tory oficjalnych komisji, przy których ingerencya Rady byłaby już mniejszą i mniej skuteczną.

Co do szkoły przemysłowej zaznacza Prezydent, że sprawa ta przedstawia się dobrze. Jutro Mowca poruszy jeszcze tę sprawę wobec Namiestnika. Jest nadzieja, że Rząd nareszcie przystąpi do budowy tej szkoły, na którą Gmina dała grunt przed 14 laty i otrzymała przyrzeczenie budowy.

Strejk piekarski.

Wreszcie omawia Prezydent sprawę strejku piekarzy. Miastu grozi strejk, dla ogółu ludności bardzo dotkliwy. Jutro, względnie w niedzielę, zapadnie co do tego ostateczna decyzja. Magistrat przedsięwziął kroki, aby doprowadzić do polubownego załatwienia konfliktu

między majstrami a czeladzią piekarską. Gdyby do porozumienia nie doszło, Magistrat postarał się o to, aby ludność jak najmniej strejk odczuwała. Jest pewnem, że ilość chleba, jakiej w razie strejku możnaby dostarczyć, będzie wystarczającą. Inaczej jednak ma się rzecz z białem pieczywem, którego musi braknąć. O tem pieczywie musi już sama ludność pomyśleć. W każdym razie Magistrat wypełnił ciężący na nim obowiązek.

Podwieczorki w parku Jordana.

R. m. Bujwid wniósł rezolucję, aby Magistrat przygotował obliczenie i przedłożył je Radzie, celem uchwalenia funduszu na skromne podwieczorki, jakie należy dawać ubogiej młodzieży, ćwiczącej się w parku dra Jordana. Młodzież ta, wychodząc z parku głodna i zmęczona, nie odnosi tego pożytku z ćwiczeń, jakiby odnosić mogła, i dlatego posiłek taki byłby dla niej bardzo pożądany.

Przewodniczący podnosi, że około 2000 dzieci bawi codziennie w parku i gdyby na każde przeznaczyć tylko po 10 hal, wyniosłoby to 200 kor. dziennie.

Rezolucję przekazano Magistratowi do zbadania. (L. M. 41531/I/1908).

Odczytane podania.

1. Prośbę dyetaryusza, którzy nie mają jeszcze roku służby, o przyznanie im dodatku drożyznianego, odesłano do łącznego traktowania ze sprawą dodatku drożyznianego dla ogółu dyetaryusza, zamieszczoną na porządku dziennym posiedzenia dzisiejszego.

2. Podanie p. Adolfa Morawieckiego, dzierżawcy restauracji w starym teatrze, o odpisanie czynszu najmu za III. kwartał 1907 — odesłano do załatwienia Magistratowi (L. M. 15607/I/1908).

Opłata od piwa.

Radca Magistratu dr. Zawadzki imieniem Komisji administracyjnej wnosi:

Wnieść petycję do Sejmu o przedłużenie na rok 1910 pobieranej przez gminę miasta Krakowa na podstawie art. II. ustawy z 4. grudnia 1903 nr. 129 Dz. u. kr. opłaty gminnej po 3 kor. od hektolitra piwa, wprowadzanego do miasta i w mieście wyrabianego.

Przyjęto bez rozpraw (L. 478/akc./1908).

Zakupno realności.

Wicesekretarz Grzybała w sprawie reasumy uchwały z dnia 6. lutego 1908 r. co do sposobu pokrycia ceny kupna realności l. k. 142 Dz. I. ul. Poselska l. 8, nabytej od p. Stefani z Grabowskich Estreicher-Rozbierskiej, przedstawia imieniem Sekcyi II. następujący wniosek:

Rada miejska uchwali!

1. Rada miejska reasumuje uchwałę swą z dnia 6. lutego 1908 r. co do sposobu pokrycia ceny kupna realności l. k. 142 Dz. I. o tyle, iż postanawia część ceny kupna w kwocie 47.069 kor. 71 hal., po zatwierdzeniu kontraktu przez Wydział krajowy wypłacić się mającą, jak również kosztą transakcyi i ewentualnych adaptacyi w realności pokryć z kwoty 60.000 kor., tytułem odszkodowania za usunięcie szkoły św. Barbary z Bursy akademickiej Gminie przypadającej i przez nabywcę Bursy do rąk c. k. Delegata Namiestnika złożonej; kwotę 50 000 kor. zaś, płatną w przeciagu 3 lat

od daty podpisania kontraktu, pokryć pożyczką komunalną, w Kasie oszczędności m. Krakowa lub w innej instytucyi kredytowej zaciągnąć się mającą.

2. Upoważnia się Prezydium miasta do zaciągnięcia na powyższy cel pożyczki komunalnej w Kasie Oszczędności miasta Krakowa lub innej instytucyi kredytowej na kwotę 50 000 kor., oprocentowanej nie wyżej jak na 4 1/2% i spłacalnej nie dłużej jak w 60 latach.

Wniosek Sekcyi II. przyjęto bez rozpraw. (L. 37.542/1908/prez.)

Zapomoga drożyznianna dla dyetaryusza i służby miejskiej.

R. m. dr. K o y imieniem Sekcyi prawniczej i skarbowej wnosi:

I. Przyznaje się kredyt dodatkowy dla Działu I. „nadzwyczajne“ budżetu 1908 r. w kwocie 6345 kor. celem rozdzielania kwoty tej na zapomogi drożyzniane pomiędzy dyetaryusza Magistratu, prowizoryczną służbę, robotników ogrodowych i funkcyonaryusza zakładu czyszczenia miasta, w następujący sposób:

1. 34 dyetaryuszom, ponad 6 lat służącym, po 50 K każdemu	1700 K
2. 45 dyetaryuszom, ponad 1—6 lat służącym, po 30 K każdemu	1350 „
3. 64 prowizorycznym sługom po 15 K każ.	960 „
4. 12 robotnikom ogrodowym po 15 K każ.	180 „
5. 6 dyetaryuszom zakładu czyszczenia miasta po 30 K każdemu	180 „
6. 7 funkcyonaryuszom zakładu czyszczenia miasta po 20 K każdemu	140 „
7. 83 funkcyonaryuszom zakładu czyszczenia miasta po 15 K każdemu	1245 „
8. 59 funkcyonaryuszom zakładu czyszczenia miasta po 10 K każdemu	590 „

Razem 6345 K

II. Przyznaje się kredyt dodatkowy dla Działu I. „nadzwyczajne“ budżetu 1908 r. w kwocie 4000 kor. celem rozdzielania kwoty tej według uznania Pana Prezydenta miasta na zapomogi drożyzniane między pacholców i woźnych miejskich, oraz dla funkcyonaryusza etatowych miejskiej straży pożarnej.

R. m. dr. B a n d r o w s k i zaznacza, że rozdział zapomóg jest nieproporcjonalny. W ubiegłym roku dyetaryuszom, którzy służyli ponad 10 lat, dano zapomogę w kwocie 100 kor. Tak samo należy postąpić i teraz. Dyetaryuszom mającym więcej niż 10 lat służby, przyznać po 100 kor.; tym, którzy służą od 6—10 lat, po 70 kor.; tym, którzy służą od 3—6 lat, po 50 kor.; od 1—3 lat po 30 koron.

R. m. Nowak Stanisław popiera wniosek r. m. Bandrowskiego. Przy regulacyi płac urzędników Magistratu zapomniano o dyetaryuszach, należy im przeto przyjść teraz z pomocą.

R. m. dr. Gertler stwierdza, że dodatki drożyzniane, powtarzające się z roku na rok, są właściwie anormalne. Należy uregulować płace funkcyonaryusza Magistratu tak, aby zapomóg drożyznianych udzielać było można tylko w razach wyjątkowej drożyzny chwilowej. Mowca prosi Prezydium o przygotowanie projektu reformy płac dyetaryusza i służby magistrackiej.

Uchwalono wniosek Sekcyi skarbowej i prawniczej z poprawką r. m. dra Bandrowskiego co do części I. wniosku punkt 1) i 2) (L. 395/1907/prez., L. 111.430/1907).

Następnie przyjęto i przydzielono Magistratowi wniosek r. m. dra Gertlera, sformułowany, jak następuje:

„Rada miejska uchwała, aby Prezydium jak najszybciej przygotowało i przedłożyło Radzie do uchwały projekt reformy plac i unormowania stanowiska (stabilizacji) dyetaryusza Magistratu, oraz prowizorycznej służby miejskiej wszelkiego rodzaju“. (L. M. 41.529/1908/prez.).

Klinika psychiatryczna.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. i II. wnosi: W sprawie zamiany części placu Aryańskiego za część gruntów szpitala św. Łazarza Rada miejska uchwali!

A) Reasumuje się ustępy II. 1) i II. 2) a) b) uchwały Rady m. z 13. czerwca 1907, a w ich miejsce uchwała się:

II. 1) Gmina m. Krakowa odstępuje c. k. Rządowi pod budowę kliniki psychiatrycznej z miejskiego placu Aryańskiego lwh. 1783 w Krakowie, część, na planie z 14. lutego 1908 r. kolorem zielonym naznaczoną, o łącznej powierzchni 11.468 m², składającą się: z części parceli l. k. 839/4 oznaczonej, o powierzchni 1171 m²; z części parceli l. k. 839/2 z tem samem oznaczeniem kat. o pow. 10052 m²; z części parceli l. k. 2594, nową l. k. 2594/2 oznaczonej, o pow. 148 m² i z części parceli l. k. 2595, nową l. k. 2595/2 oznaczonej, o pow. 97 m².

2. Powyższą część placu Aryańskiego odstępuje gmina miasta Krakowa pod budowę kliniki psychiatrycznej pod następującymi warunkami:

a) Że c. k. Rząd odstąpi gminie miasta Krakowa wzamian za powyższą część placu Aryańskiego pas gruntu z realności szpitala św. Łazarza lwh. 1141 w Krakowie, przez Wydział krajowy Rządowi oddany, na planie z 14. lutego 1908 kolorem zielonym oznaczony, o pow. 20000 m², składający się: z części parceli gr. l. k. 746, nową l. k. 746/3 oznaczonej, o pow. 7016 m²; z części parceli gr. l. k. 748, nową l. k. 748/3 oznaczonej, o pow. 4718 m²; z części parceli gr. l. k. 749, nową l. k. 749/3 oznaczonej, o pow. 2283 m²; z części parceli gr. l. k. 751, nową l. k. 751/3 oznaczonej, o pow. 298 m²; z całej parceli gr. l. k. 752 o pow. 198 m²; z części parceli gr. l. k. 753, nową l. k. 753/3 oznaczonej, o pow. 407 m²; z części parceli gr. l. k. 771, nową l. k. 771/3 oznaczonej, o pow. 43 m²; z części parceli l. k. 772, nową l. k. 772/3 oznaczonej, o pow. 227 m²; z części parceli gr. l. k. 773, nową l. k. 773/3 oznaczonej, o pow. 6 m²; z całej parceli gr. l. k. 774 o pow. 406 m²; z całej parceli gr. l. k. 775 o pow. 874 m²; z części parceli gr. l. k. 776, nową l. k. 776/3 oznaczonej, o pow. 1468 m², z części parceli gr. l. k. 777, nową l. k. 777/3 oznaczonej, o pow. 1877 m²; z części parceli gr. l. k. 786, nową l. k. 786/3 oznaczonej, o pow. 98 m² i z części parceli gr. l. k. 2685, nową l. k. 2685/3 oznaczonej, o pow. 81 m², w stanie wolnym od wszelkich ciężarów.

b) Że Wydział krajowy odstąpi równocześnie gminie miasta Krakowa tytułem darmym z realności szpitala św. Łazarza lwh. 1141 w Krakowie pod utworzenie ulicy pas gruntu, o łącznej powierzchni 8131 m², na planie z 14 lutego 1908 kolorem czerwonym oznaczony, składający się: z części parceli gr. l. k. 746, nową l. k. 746/2 oznaczonej, o pow. 2848 m²; z części parceli gr. l. k. 748, nowymi l. k. 748/2 i 748/4 oznaczonych, o pow. 285 m² i 243 m²; z części parceli gr. l. k. 749, nową

l. k. 749/2 oznaczonej, o pow. 869 m²; z części parceli gr. l. k. 751, nową l. k. 751/2 oznaczonej, o pow. 123 m²; z części parceli gr. l. k. 753, nową l. k. 753/2 oznaczonej, o pow. 471 m²; z części parceli gr. l. k. 771, nową l. k. 771/2 oznaczonej, o pow. 64 m²; z części parceli gr. l. k. 772, nową l. k. 772/2 oznaczonej, o pow. 267 m²; z części parceli gr. l. k. 773, nową l. k. 773/2 oznaczonej, o pow. 34 m²; z części parceli gr. l. k. 776, nowymi l. k. 776/2 i 776/4 oznaczonych, o pow. 192 m² i 48 m²; z części parceli gr. l. k. 777, nową l. k. 777/2 oznaczonej, o pow. 1708 m²; z części parceli gr. l. k. 780, nową l. k. 780/2 oznaczonej, o pow. 22 m²; z części parceli gr. l. k. 784, nową l. k. 784/2 oznaczonej, o pow. 326 m²; z części parceli gr. l. k. 786, nową l. k. 786/2 oznaczonej o pow. 472 m²; z części parceli gr. l. k. 2587, nową l. k. 2587/2 oznaczonej, o pow. 32 m²; z części parceli gr. l. k. 2685, nową l. k. 2685/2 oznaczonej o pow. 28 m² i z części parceli bud. l. k. 1114, nową l. k. 1114/2 oznaczonej, o pow. 199 m², w stanie wolnym od wszelkich ciężarów.

Na tym pasie gruntu gm. m. Krakowa urządzi i otwórz własnym kosztem publiczną ulicę 16 m. szeroką, a to na części od ulicy Grzegorzeckiej do terytorium pawilonu obłąkanych w ciągu trzech lat od faktycznego oddania Gminie gruntów w fizyczne posiadanie, które zgodnie z życzeniem Wydziału krajowego ma nastąpić w r. 1908, na resztującej zaś części, t. j. od pawilonu obłąkanych do ulicy Kopernika, dopiero wówczas, gdy Wydział krajowy usunie budynek kliniki laryngologicznej.

B) Rada m. uchwali dodatkowo: Gmina miasta Krakowa otrzyma razem z wymienionymi wyżej pod II. 2. a) i b) gruntami mur graniczny i stare drzewa, na tych gruntach się znajdujące, za ryczałtowem odszkodowaniem 2.000 kor.

Na pokrycie tego wydatku przyznaje się kredyt dodatkowy 2.000 kor. do Dz. II. 2. g) budżetu 1908 r. Po wyjaśnieniach Referenta, udzielonych na zapytanie r. m. dra Rosenblatt'a i r. m. dra Gertlera, wniosek Sekcyi I i II przyjęto (L. 21273/I./1908).

Nadzór nad Stow. przemysłowemi i Kasami chorych.

Radca Magistratu Buczowski imieniem Sekcyi III. i II. wnosi: Rada miejska uchwali!

1) Za czynności, połączone z nadzorem Stowarzyszeń przemysłowych i Kas chorych, spełniane w godzinach pozabiurowych, przyznaje się Komisarzom, względnie ich zastępcom, dyety, licząc po 6 (sześć) kor. za każde posiedzenie lub zgromadzenie, ewentualnie za odbytą lustrację Kasy. Takie same dyety mają pobierać urzędnicy Wydziału Obrachunkowego, o ile ci przeprowadzą w godzinach pozabiurowych lustrację Kas chorych lub Stowarzyszeń.

2) Dyety te wypłacane będą z funduszu miejskiego i w tym celu należy wstawić potrzebną na ten cel kwotę w każdoroczny budżet miejski. Po wyjaśnieniu, udzielonem przez Referenta r. m. drowi Gertlerowi co do czasu trwania zgromadzeń, wniosek sekcyi III. i II. przyjęto. (L. 37253/IIIa/1907).

Uzupełnienie Komisji archiwalnej.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Komisji archiwalnej w zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy r. m. dra Bąkowskiego wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Rada miejska przyjmuje do wiadomości sprawozdania dra Stanisława Krzyżanowskiego, prof. uniwersytetu i dyrektora Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa, za lata 1903/4, 1905, 1906 i 1907 do wiadomości.

2) Rada miejska kooptuje do Komisji archiwalnej (w myśl § 5. statutu Archiwum) z poza Rady pp.:

a) Dra Fryderyka Papego, dyrektora biblioteki Jagiellońskiej.

b) Dra Józefa Korzeniowskiego, kustosa biblioteki Jagiellońskiej.

c) Dra Stanisława Kutrzebę, prof. Uniw. Jagiell. Przyjęto bez rozpraw (L. 29360/IV/1908).

Wywóz nieczystości kloaczych.

Sekretarz Podobiński imieniem Sekcyi II. i III. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Z powodu wzrostu wydatków administracyjnych, połączonych z wywozem nieczystości kloaczych, Rada miejska na podstawie rozporządzenia sanitarnego z 10. czerwca 1886 do L. 9989 podwyższa cenę, oznaczoną w § 5. rozporządzenia Magistratu z 30. listopada 1885 L. 29878, za wywóz kału i wody kloacznej z realności, nie opłacających podatku gminnego, z trzech koron na pięć koron od metra sześciennego, o ile roboty wykonane będą we dnie, na 7 kor. zaś, o ile roboty wykonywane będą w nocy. Zarazem postanawia się, że tę samą cenę pobierać będzie Gmina także od właścicieli realności, opłacających podatek gminny, jeżeli administracja miejska będzie zmuszoną wywieźć z dołu ich realności nadwyżkę kału lub wody kloacznej ponad ilość, oznaczoną normą, że na rok administracyjny (t. j. za czas od 1 stycznia do 31. grudnia danego roku) i na głowę mieszkańca realności przypaść ma do wywiezienia tylko pół metra sześciennego nieczystości kloaczych

To podwyższenie cen wchodzi w zastosowanie z dniem 1. stycznia 1908 r. odnośnie do wywozu kału i wody kloacznej, uskutecznionego w roku 1907.

R. m. dr. Gertler podnosi, że nie uregulowano kwestyi zasadniczej, mianowicie kogo uważać za mieszkańca realności. Zdaniem Mowcy ci, którzy pracują przez cały dzień poza swem mieszkaniem, w fabrykach, warsztatach i t. p., nie powinni liczyć się do mieszkańców realności, w której tylko nocują.

Sprawozdawca powołuje się na uchwałę Rady miejskiej, która w tym przedmiocie dawniej już zapadła i sprawę przesadziła. Na tem też opiera się wniosek Sekcyi II i III.

R. m. dr. Gertler formułuje swój wniosek, jak następuje:

„Sekcyja I. rozpatrzy i przedłoży Radzie miejskiej wnioski w tym kierunku, ażeby przy obliczaniu kubatury kału, wywożonego z domów, a wolnego od osobnej opłaty, uwzględniono choćby częściowo osoby, w domu we dnie pracujące, choć tam nie mieszkające“.

Wniosek Sekcyi II. i III. przyjęto. (L. 54111/I/1907).

Wniosek r. m. dra Gertlera przekazano Magistratowi do rozpatrzenia (L. M. 41530/I/1908).

Sprzedaż gruntu miejskiego.

Sekretarz Groele wnosi imieniem Sekcyi I.:

W sprawie regulacji ul. Garnarskiej Rada miejska uchwali sprzedać!

1 a) P. Julii Mehofferowej z gruntowej parceli miejskiej l. k. 2494, lwh. 1783 ks. gr. gm. Kraków objętej, skrawek gruntu na planie z 21. maja 1907 kolorem czerwonym literami a, b, c, d i nową l. kat. 2494/2 oznaczony, o powierzchni 18 m² za ryczałtową cenę 272 kor. 60 hal. i zezwolić na przyłączenie tego skrawka gruntu do realności p. Mehofferowej lwh. 2630 Dz. IV. w Krakowie.

b) Pp. Mikołajowi i Emmie Mazanowskim z gruntowej parceli miejskiej l. k. 2494, lwh. 1783 ks. gr. gm. Kraków objętej, skrawek gruntu, na planie z 21. maja 1907 r. kolorem zielonym, literami b, c, d, e i nową l. k. 2494/3 oznaczony, o powierzchni 48 m² za ryczałtową cenę 727 kor. 40 hal. i zezwolić na przyłączenie tego skrawka gruntu do realności pp. Mikołaja i Emmy Mazanowskich lwh. 665 Dz. IV. w Krakowie.

2. Koszta kontraktów, intabulacji, należytości skarbowe, wogóle wszelkie koszta, z kupnem-sprzedażą powyższych skrawków gruntu połączone, poniosą wyłącznie nabywcy p. Julia Mehofferowa oraz pp. Mikołaj i Emma Mazanowscey.

3. Do podpisania kontraktów, obok p. Prezydenta miasta, upoważnia się radców miejskich Wandalina Beringera i Edwarda Uderskiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich, p. Stanisława Stachowskiego. Przyjęto bez rozpraw. (L. 3189/I/907).

Przekształcenie szkół wydziałowych.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. wnosi:

1. Rada m. zgadza się w zasadzie na przekształcenie 3-klasowej szkoły wyd. żeńsk. im. Zbigniewa Oleśnickiego na 5-klasową, jednak celem zbadania przyszłej frekwencji uprasza c. k. Radę szkolną krajową o otwarcie w tej szkole z początkiem roku szkolnego 1908/9 na razie prowizorycznie klasy IV-tej.

2. Rada m. zobowiązuje się:

a) Pokrywać wydatki na potrzeby rzeczowe kl. IV. w sposób, wymieniony w art. 6. ust. z dnia 24. kwietnia 1894 r. Nr. 49 dz. u. kr., t. j. dostarczyć należycie urządzonej sali szkolnej, utrzymywać ją w dobrym stanie i dostarczać dla niej opału, obsługi i t. d.

b) Pokrywać z funduszków własnych koszta utrzymania jednej nauczycielki tymczasowej dla klasy IV-tej w łącznej kwocie 1540 kor. i płacić na drobne potrzeby szkolne i urzędowe 20 kor. rocznie.

3. Na pokrycie powyższych wydatków uchwała Rada m. pobierać od każdej uczennicy, zapisanej do kl. IV., opłatę szkolną po 40 kor. rocznie, płatną w ratach półrocznych z góry z początkiem każdego półroczu.

Od opłaty szkolnej może Sekcyja szkolna w części lub całości uwolnić.

Opłaty te wpływać będą do Kasy miejskiej.

Niepokrytą opłatami uczenie resztę kosztów utrzymania klasy IV. pokryje Gmina z własnych funduszków.

Przyjęto bez rozpraw (L. 33684/IV/1908).

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. wnosi:

Rada m. uchwali!

1. W ślad za uchwałą z 17. września 1907, którą Rada miejska zgodziła się w zasadzie na przekształcenie 3-klasowej szkoły wyd. żeńskiej im. Konarskiego na 5 klasową — uprasza się c. k. Radę szkolną krajową

o otwarciu w tej szkole w dalszym ciągu z początkiem roku szkolnego 1908/9 prowizorycznie klasy V-tej.

2. Rada m. obowiązuje się:

a) Pokrywać wydatki na potrzeby rzeczowe kl. V-tej w sposób, oznaczony w art. 6. ustawy z 24. kwietnia 1894 L. 49 dz. u. kr., t. j. dostarczyć należycie urządzonej sali szkolnej, utrzymywać ją w dobrym stanie i dostarczać dla niej opału, obsługi i t. d.

b) Pokrywać z własnych funduszy koszt utrzymania nauczycielki tymczasowej dla klasy V-tej w łącznej kwocie 1540 kor. i płacić na drobne potrzeby szkolne i urzędowe kwotę 20 kor. rocznie.

3. Na pokrycie powyższych wydatków uchwała Rada miejska pobierać od każdej uczennicy, zapisanej do klasy V-tej, opłatę szkolną po 40 kor rocznie, płatną w ratach półrocznych z góry z pocz. każdego półroczu.

Od opłaty szkolnej może Sekcja szkolna w części lub w całości uwolnić.

Opłaty te wpływać będą do Kasy miejskiej.

Niepokrytą opłatami uczenie resztę kosztów utrzymania rzeczowej klasy V-tej pokryje Gmina z własnych funduszy.

Przyjęto bez rozpraw (L. 33683/IV./1908).

Rada Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcji IV. wnosi:

Rada miejska zgadza się na zorganizowanie z oddziałów równorzędnych szkoły pospolitej im Kazimierza Wielkiego nowej szkoły 4-klasowej pospolitej męskiej jako szkoły Nr. XXVII. z tem jednak zastrzeżeniem, iż prócz wydatków rzeczowych, wynikających z art. 6. ust. z 24. kwietnia 1894 Nr. 49 Dz u. kr., do żadnych innych świadczeń na rzecz tej nowej szkoły się nie obowiązują.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 16265/IV./1908).

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący zamyka posiedzenie jawne o godzinie 7¹/₂ wieczorem i zarządza posiedzenie tajne.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń” bezpłatnie.

L. 64146/08

III. a.

OBWIESZCZENIE.

W maju i czerwcu 1908 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w tutejszej Kasie miejskiej:

Art. 696/08. Książeczka wkładek Kasy Oszcz. m. Krakowa l. 241242 na nazwisko „Zofia Dzierwa”, opiewająca na kwotę drobną.

- „ 889/08. Laska.
- „ 890/08. Blaszanaka na lody.
- „ 892/08. Trzy ciężarki do ważenia.
- „ 902/08. Książeczka pocztowa Kasy oszczędn. Józefa Nycza na większą kwotę i zeszyt wypowiedzeń w kopercie.
- „ 903/860. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 904. 8 kluczyków na rzemyku.
- „ 905. Kaganiec druciany dla psa.
- „ 906. Sznurek fałszywych koral.
- „ 907. Książka do modlenia się.
- „ 908. Książeczka doręczeń.
- „ 909. Gurt i derka z monogramem na konia.
- „ 910. Książeczka do modlenia się z napisem: „na pamiątkę ofiaruje Zygmunt Ziemiański.”
- „ 911. Torebka ręczna z chusteczką do nosa.
- „ 912/861. Torebka skórzana z chusteczką do nosa, rękawiczką i drobną kwotą.
- „ 913. Zegarek srebrny z łańcuszkiem damskim.
- „ 914. Łańcuszek srebrny damski, długi.
- „ 915. Bransoletka srebrna, łańcuszkowa.
- „ 916. Pakiet z farbą białą.
- „ 917/862. Pugilares z pierścionkiem złotym, kluczykiem wertheimowskim i drobną kwotą.
- „ 918/863. Skórkowy pugilares z drobną kwotą i markami.
- „ 919. Pakunek zawinięty w papier, zawierający firanki.
- „ 920. Czarna wstążka.
- „ 921. Złoty pierścionek ślubny.
- „ 922/864. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 923. Torba ręczna z chusteczką do nosa i receptami.
- „ 924. Laska.
- „ 925. Zegarek srebrny, męski z dewizką.
- „ 926. Portfel z kartką zastawn Kasy Oszczędn. nr. 3660 na zegarek srebrny z boletami.
- „ 927/865. Pugilares z drobną kwotą, kluczyk i ołówek.

Art. 928. Książka francuska i notatki.

- „ 929. 3 kluczyki, jeden złamany.
- „ 930/866. Portmonetka damska z drobną kwotą.
- „ 931/867. Torebka damska z pugilaresem i drobną kwotą oraz kluczykiem i chusteczką, znaczoną literami „E M”.
- „ 932. Kluczyki małe na kółku.
- „ 933. Para białych pantofli, 3 pary rękawiczek, kołnierzyk, wałek do włosów.
- „ 934/868. Torebka damska z drobną kwotą, chustką do nosa i biletem kolejowym z Kalwarii do Krakowa.
- „ 874. Książeczka wkładowa Pow. Kasy Oszczędn. na nazwisko Jana Szczerby.
- „ 936. Klucz z drewnianą tabliczką z napisem „Remise Trainreserve”.
- „ 937. Torebka skórzana z wzorami obrazów.
- „ 938. Okulary w nikłowej oprawie.
- „ 939. Książeczka legitymacyjna Abrahama Rosenbauma.
- „ 940. Parasolka.
- „ 941. Żakiet damski.
- „ 942. 21 sztuk weksli bez podpisów.
- „ 943. Peleryna męska.
- „ 944. Torba ręczna, kilka cytryn, szklanka, serwetka z literami A. I., 6 szklanek, 6 srebrnych łyżeczek M. R., 2 widelce, 3 noże, talerze etc.
- „ 945. Pierścionek złoty.
- „ 946. 3 sznurki fałszywych koral.
- „ 947. Torba ręczna z chusteczką do nosa.
- „ 948. 2 kluczyki na kółku.
- „ 949. Pugilaresik z kluczykiem.
- „ 950. Czworogranne pudełko mosiężne
- „ 951. 2 klucze.
- „ 952. 3 kluczyki wertheimowskie.
- „ 869. 30 koron.
- „ 955. 6 paczek zapalek i 4 pudełka szwarcu.
- „ 959. Książeczka legitymacyjna Jana Pytla.
- „ 960. Orzełek austriacki.
- „ 961. Pugilares skórzany z notatkami z napisem Wolf Kawaler.
- „ 962. Notes i książeczka legitymacyjna Adama Leveckiego.
- „ 963. Klucz.
- „ 964/917. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 965. 5 kluczyków na kółku
- „ 966/918. Portmonetka z kilku halerzami.
- „ 967. Wisiorek.

- Art. 968/919. Pugilares z drobną kwotą, 2 pierścionki metalowe i t. d. oraz przepustka Józefa Kurczyka.
- „ 969. 7 kluczyków na kółku.
- „ 970. Klucz.
- „ 971. Miara niwelacyjna.
- „ 972. Książka.
- „ 973/920. Portmonetka z drobną kwotą, 2 srebrne kółczyki, recepty i kwit z fabryki Flussa.
- „ 974/921. Pugilares z pieniędzmi, mały kluczyk i guzik.
- „ 975 922. Pugilares z pieniędzmi i klucz.
- „ 976. Notatnik, blok.
- „ 977. Klucz.
- „ 978. Klucz wertheimowski.
- „ 979. Torebka, 2 kluczyki, lusterko i t. d.
- „ 980. Słownik
- „ 981. Kartka zastawnicza Kasy Oszczęd. nr. 6333.
- „ 882/923. Pugilares z pieniędzmi, ze spinką kościaną i guzikami.
- „ 983. Książeczka do nabożeństwa „Chwała Bogu“.
- „ 984. Srebrna broszka z fotografią mężczyzny i kołbiety.
- „ 985. Tłumok i album, parę metrów materii granatowej, stanik damski, kilkanaście metrów materii różowej i białej.
- „ 986. Złoty kółczyk.
- „ 987. Waliza zamknięta na kluczyk.
- „ 988. Chusteczka półjedwabna na głowę
- „ 989. Plan umorzenia Kasy Oszczęd. na 200 kor. Józefa Drozdowskiego (nr. 1703).
- „ 990. Parasolka czarna.
- „ 991. Binokle.
- „ 992. Pugilares z niemiecką walutą.
- „ 993. Pierścioneł ze szmaragdem.
- „ 994/924. Torebka, pugilares z pieniędzmi, agrałka złota, chusteczka do nosa i t. d. oraz bilet Zenobii Denar.
- „ 995. Parasol.
- „ 996. Zegarek srebrny damski jednokopertowy z łańcuszkiem.
- „ 997. Łańcuszek srebrny, damski, długi.
- „ 998. Świadełtwo Antoniego Wierzbę.
- „ 999. Zegarek nikłowy z metalowym łańcuszkiem.
- „ 1000. Książeczka do nabożeństwa.
- „ 1001. Iliada Homera
- „ 1002. Nóż i gwizdek.
- „ 1003. 3 pugilaresy.
- „ 1004. Kawalek nikłowej dewizki.
- „ 1005. 2 klucze na sznurku.
- „ 1006. Parasolka.
- „ 1007. Książeczka legitymacyjna Kasy chorych l. 21566 Karoliny Nejder.
- „ 1008/925. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 1009. Paczka z cukierkami i ciastkami.
- „ 1010/926. Pugilaresik mały, damski z pieniędzmi.
- „ 1011. Pakiet z dwoma pudełkami, apteczkami.
- „ 1012/927. Pugilares z drobną kwotą.
- „ 1013. Pęk drobnych kluczyków z 2 małemi kłódkami.
- „ 1014/928. Sakiewka druciana z drobną kwotą.
- „ 1015/929. Torebka skórzana, chustka do nosa i pugilares z drobną kwotą.
- „ 1016. Szarfa jedwabna, zielona.

- Art. 1017. Broszka złota z ametystem.
- „ 1018. Klucz wertheimowski.
- „ 1019. Książeczka do nabożeństwa p. t. „Jezus, Marya i Józef“.
- „ 1020. Kołnier damski koronkowy.
- „ 1021/930. Pugilares z pieniędzmi.
- „ 1022. Kartka zastawnicza Banku pobożnego na sako z nazwiskiem Trzynickiej.
- „ 1023. 2 bilety kasowe tut. Banku galic. dla handlu i przemysłu po 100 koron.
- „ 1024/931. Torebka damska z większą kwotą i kluczykiem.
- „ 1025. Cwikier w złotej oprawie
- „ 1026. Zegarek srebrny.
- „ 1027. Bransoletka metalowa.

B) Pozostawione u znalazców :

1. Cztery portrety olejne, na jednym z nich napis: Walerj Rzewuski, Kraków, Wesoła 27/B.
2. Pies legawy, żółty w kagańcu.
3. Barometr.
4. Torebka z większą kwotą i kluczykami.
5. Pugilares z monetą złotą.
6. Pies — mops.
7. Cygarniczka srebrna, cyzelowana złotem.
8. Pies, jamnik młody.
9. Pies biały, dalmatyniec, z marką nr. 904/07.
10. Obroża z psa z marką nr. 205/08 i 755/07.
11. Kółczyk złoty z perłą, wysadzany brylancikami.
12. Stary pugilares z pieniędzmi.
13. Pies duży, brunatny.
14. Pies czarny, nowofundlandzkiej rasy, z obrożą i kagańcem.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zechcieli zgłosić się po odbiór rzeczy do biura Wydziału IIIa Magistratu (plac WW. Świętych l. 6. parter, na lewo) w godzinach urzędowych między 11. przed południem do 2. po południu — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie jednego roku od daty niniejszego obwieszczenia wydane będą znalazcom do używania, po upływie 3 lat zaś przejdą na wyłączną własność znalazców lub też sprzedane będą, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 24. września 1908 r.

Prezydent miasta :
Dr. Leo w. r.

Mianowania urzędników i służby.

Prezydent miasta zgodnie z postanowieniem §§ 56. i 89. statutu gminnego zamianował:

1. **P. Jakóba Wachtla**, dotychczasowego dyetaryusza Magistratu, kancelistą Magistratu w XI. klasie rangi z płacą roczną 1600 koron, kwaterowem 576 K. prawem do 3 trzecielei po 200 kor., tudzież do wliczalnego do emerytury dodatku 200 kor. rocznie po 20 latach służby w tym samym stopniu rangi, oraz z dodat-

kiem funkcyjnym 400 kor., płatnym do czasu posunięcia się do 4-go stopnia płacy w randze XI., względnie do czasu postąpienia wcześniejszego do wyższej rangi (Dekret z 25. sierpnia 1908 L. 360/08/prez.).

2 **P. Zdzisława Kozłowskiego**, dotychczas prowizorycznego praktykanta manipulacyjnego, bibliotekarzem miejskiego Biura statystycznego z płacą roczną 1200 koron, kwaterowem 384 koron, oraz prawem do 3 trzecieli po 150 koron, do dodatku osobistego w kwocie 50 kor. po 16 latach służby i 200 kor. rocznie po 20 latach służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret z 9. lipca 1908 L. 281/prez.).

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (1. w kad. XV.) z dnia 4. czerwca 1908 r.

Uchwalono:

I. **Julianowi Romanowi**, sierocie po tereyance miejskiej ś. p. **Katarzynie Romanowej**, przyznaje się zaopatrzenie w drodze łaski w kwocie K 120 rocznie od dnia śmierci matki do 24. roku życia. (L. 104691/07/prez.).

II. **Annie Miętkowej**, wdowie po pomocniku m. straży pożarnej, przyznaje się zaopatrzenie w drodze łaski w kwocie K 240 rocznie od dnia śmierci jej męża. (L. 98598/07/prez.).

III. **Andrzejowi Jezierskiemu**, robotnikowi Zakładu czyszczenia miasta, przyznaje się zaopatrzenie w drodze łaski w kwocie K 300 rocznie od dnia uchwały Rady miejskiej. (L. 105414/07/prez.).

IV. **Janowi Łopacie**, pomocnikowi Zakładu czyszczenia miasta, przyznaje się w drodze łaski zaopatrzenie w kwocie K 600 rocznie od dnia uchwały Rady miejskiej. (L. 105413/07/prez.).

V. Poleca się Magistratowi, aby wygotował zasady, na jakich **dary z łaski** mają być przez Radę miejską udzielane tym, którzy nie opłacają wkładek emerytalnych. (L. 48440/08/prez.).

VI. Odmawia się prośbie **Anny Poledniakowej**, wdowy po sekretarzu Magistratu, o przyznanie jej wyższej pensji wdowiej. (L. 52/08/prez.).

Posiedzenie nadzwyczajne tajne (2. w kad. XV.) z dnia 23. czerwca 1908 r.

Radey miejskiej obecni na sali przystąpili do podpisania listy, załączonej do protokołu i stanowiącej jego część istotną.

Przewodniczący Prezydent dr. Leo, zagajając posiedzenie, odczytał §§ 42, 43 i 44 statutu miejskiego, traktujące o postępowaniu przy wyborze wiceprezydentów.

Następnie Przewodniczący skonstatował, że zebrał się dostateczny komplet, wymagany § 43. statutu, albowiem nie licząc przewodniczącego, obecnych jest 68 radców miejskich, którzy obecność swą własnoręcznym podpisem stwierdzili.

Nieobecność pp. r. m. dra Petelenza, dra Staniszwskiego i Wolnego uznała Rada miejska za usprawiedliwioną.

Po stwierdzeniu, że zachowano wszystkie formalności, statutem przepisane, udzielił Przewodniczący głosu r. m. drowi Bandrowskiemu.

Deklaracya r. m. dra Bandrowskiego.

1. Reforma wyborcza do Rady państwa wpłynęła i wpłynąć musiała także na rozwój pojęć o prawie wyborczym do autonomicznych reprezentacji. Klub demokratyczny uważa za pierwsze zadanie obecnej Rady przeprowadzić reformę statutu i ordynacji wyborczej do Rady miejskiej według tych samych zasad demokratycznych, które przez grupy, reprezentowane w tym klubie, zostały określone odnośnie do ordynacji sejmowej. Uważamy również zapewnienie racjonalnej techniki wyborczej, zabezpieczającej czystość wyborów, za rzecz bardzo doniosłą. Dlatego też domagać się będziemy: zniesienia pełnomocnictw — ogłaszania list wyborczych drukiem równocześnie z rozpisanem wyborów — wczesnego doręczania legitymacji wyborczych z wykluczeniem wszelkich pełnomocników — wydawania duplikatów legitymacyjnych za stwierdzeniem identyczności, jako też w dowolnej ilości urzędowych kart głosowania, oraz urzędowych kopert i t. d.

2. Reforma statutu musi zdążać także do zapewnienia większej skuteczności pracom Rady miejskiej, ku czemu niezawodnie przyczyni się powołanie do życia instytucji wydziału wykonawczego, który wraz z Prezydentem ma dzierżyć egzekutywę Rady miasta Krakowa. — Niezależnie od tego, zdążając do zapewnienia odpowiedniej samodzielności i prawnych podstaw sekcjom i komisjom, odczuwamy konieczność ustalenia jak najrychlej regulaminów sekcyjnych i komisyjnych.

3. Wewnątrz swej organizacji powinna Rada miejska zapewniać stale grupom, reprezentowanym w jej łonie, proporcjonalne zastępstwo we wszelkich sekcjach, komisjach, w przyszłym wydziale wykonawczym Rady miejskiej, w zarządach zakładów miejskich, w Wielkim Wydziale Kasy oszczędności i t. d., tak, aby wszędzie opinia obywatelstwa krakowskiego znalazła pełny wyraz i wpływ.

Rada miejska powinna zdaniem naszym rozwinąć co rychlej szeroką akcyę organizacyjną w kierunku ekonomicznego podniesienia miasta z uwzględnieniem wszystkich warstw obywatelskich, a przede wszystkim najuboższych. i dlatego Rada miejska nie powinna się wahać przed podjęciem inicjatywy w dziedzinie szerzej pomyślanej polityki socyalnej, powinna podjąć skuteczną walkę z drożyzną, starać się o reformę systemu podatkowego dla miast, o zniesienie akcyzy rządowej, powinna domagać się, aby kraj i państwo, które mają niemałe korzyści z podatku domowo-czynszowego i t. d., skłonić do inwestowania znaczniejszych funduszy w akcyę budowy tanich mieszkań, nie uchylając się od ofiar na ten cel ze swej strony. Wogóle powinna być podjęta śmiała inicjatywa dla zorganizowania walki przeciw znowom, wywołującym niebywałą drożyznę w mieście naszym.

Tym wszystkim zadaniom pragnie klub demokratyczny poświęcić szczególniejszą uwagę, a w ogólności popierać szczerze wszelkie dążenia Prezydentem, mające na celu rzetelny rozwój miasta Krakowa. Dlatego domagać się musimy, aby wszystkie ważniejsze sprawy

były komunikowane przed wprowadzeniem ich na porządek dzienny Rady komisji parlamentarnej naszego klubu do rozważenia. Klub demokratyczny uznaje, iż w zarządzie naszego miasta zaznacza się od dłuższego czasu należyte zrozumienie postulatów demokratycznych, czemu też Prezydium dało niejednokrotnie wyraz, a ostatnim razem w programowym przemówieniu Prezydenta przy ukonstytuowaniu się nowej Rady. Mimo to stan obecny uważać musimy za stan przejściowy i dlatego, jakkolwiek zamierzamy z całą życzliwością popierać działalność Prezydium, postanowiliśmy zachować niezależność decyzji i krytyki w każdym poszczególnym wypadku, pragnąc w ten sposób zabezpieczyć wszechstronne rozpatrywanie spraw miejskich. Z tego też powodu klub demokratyczny postanowił nie delegować na teraz swego zastępcy do Prezydium, lecz oddać swe głosy dotychczasowym zasłużonym w zarządzie miasta wiceprezydentom.

Deklaracja r. m. Federowicza.

Następnie r. m. Federowicz odczytał następującą deklarację: Klub mieszczański demokratyczny, stwierdzając, iż w zasadniczych punktach programu działalności Rady miejskiej na najbliższą przyszłość istnieje zgodność zapatrywań obu klubów, w Radzie miejskiej reprezentowanych, upatruje w zgodnym postawieniu wspólnych kandydatów na godność wiceprezydentów miasta pomysłą zapowiedź zgodnego współdziałania obu organizacji demokratycznych przy prowadzeniu z rządu spraw miejskich.

Wybór I. Wiceprezydenta.

Przystąpiono do wyboru I. Wiceprezydenta.

Przewodniczący powołał na skrutatorów r. m. dra Gertlera i Schwarza.

Głosowanie odbyło się w ten sposób, że Sekretarz Rady odczytywał nazwiska radców miejskich w porządku alfabetycznym, a każdy z nich oddał kartkę do urny.

Rezultat głosowania, ogłoszony przez Przewodniczącego, był następujący:

Głosów oddano 68, z tego r. m. dr. Henryk Szarski otrzymał głosów 61, r. m. dr. Adolf Gross 1, białych kartek oddano 6.

Zatem I-ym wiceprezydentem wybrany został r. m. dr. Henryk Szarski.

Nowo wybrany I. wiceprez. r. m. dr. Henryk Szarski składa przysięgę urzędową do rąk Prezydenta miasta.

Po odebraniu przysięgi zabrał głos Prezydent dr. Leo i serdecznie nowo wybranemu złożył życzenia, poczem zaznaczył, że w przeciągu krótkiego dotąd urzędowania dra Szarskiego w Prezydium miał sposobność poznać zalety jego charakteru, umysłu i serca. W tych zaletach upatruje Prezydent gwarancję harmonijnego współdziałania na przyszłość, co jest warunkiem przy kierowaniu zarządkiem miasta. W wielkiej liczbie głosów, w jednomyślnym prawie wyborze, widzi Prezydent także łączność Wiceprezydenta z Radą miejską. Prezydent jest przekonany, że dr. Szarski będzie mu doradcą i podporą w działalności około zarządu miastem.

Mowa I. wiceprezydenta dra Henryka Szarskiego.

Gdy pół roku temu zaszczytiliście mię Panowie wyborem, powiedziałem, dziękując za ten wysoki dowód zaufania, że do przyjęcia tego ważnego obowiązku ośmieliła mię przedewszystkiem ta okoliczność, iż mandat mój miał trwać tylko parę miesięcy i że odnowiona Rada będzie miała sposobność wkrótce nim rozporządzić. Obecny mój wybór ponowny dodaje mi otuchy do dalszej pracy, gdyż widzę, że usiłowania moje, aby odpowiedzieć intencjom Rady, nie były płonnymi.

Powołuję się tedy na to, co przy pierwszym mym wyborze powiedziałem, a zarazem zaznaczam, że w czynnościach moich będę się kierował zupełną bezstronnością wobec wszystkich. Chociaż w naszej Radzie partyjnych rządów nie będzie, musi jednak wśród większości Rady panować zgoda intencji, a tę zgodność wobec pokrewnych programów obu klubów pozwalam sobie ze strony prezydium stwierdzić, a zarazem złożyć szan. panom głęboko odczute podziękowanie za zaszczytny wybór, który sobie wysoko cenię.

Wybór II. Wiceprezydenta.

Przewodniczący zarządza wybór II-go Wiceprezydenta i zaprasza do skrutynium ponownie r. m. dra Gertlera i Schwarza.

Głosowanie odbyło się w sposób wyżej opisany.

Rezultat głosowania, ogłoszony przez Przewodniczącego, był następujący:

Głosujących 68, r. m. Józef Sare otrzymał głosów 61, r. m. dr. Adolf Gross 1, białych kartek oddano 6.

Zatem II. wiceprezydentem wybrany został r. m. Józef Sare.

Nowo wybrany II. wiceprezydent Józef Sare składa przysięgę urzędową do rąk Prezydenta miasta.

Po odebraniu przysięgi Prezydent dr. Leo podziękował p. Saremu za trudy, poniesione podczas urzędowania w ubiegłym 3-leciu, w którym Wiceprezydent był prawdziwą pomocą dla Prezydium, i wyraził życzenia z powodu ponownego wyboru.

Mowa II. wiceprezydenta Sarego.

Prześwietna Rado! Zaszczyt, jakim mnie Panowie przed chwilą obdarzyliście, przyjmuję z wyrazami głębokiej wdzięczności. Wiem, co biorę i z jakich rąk biorę. Są potężniejsze ręce, są bogatsze dłonie, ale miłszej i bliższej duszy Polaka niema, jak dłoń obywatelskiej reprezentacji miasta, która choć nie jest biurokratyczną, ale jest duchową stolicą kraju, choć nie jest geograficznym i prawnopaństwowym środkiem Polski, jest jej centrem ideowym, w którym się tęsknoty trzech zaborów zbiegają. I wiem, co biorę, że nie zaszczytu tylko, choć zaszczytu wiele, bo w nim znak zaufania panów, ale obowiązku pracy, obowiązek trudu i część tego obowiązku, który mam dzielić z całą prześwietną Radą, obowiązku wielkiego: duchowo i merytorycznie podnosić to miasto, które jest sercem Polski i skarbem jej pamiątek.

Lat trzy temu brałem tę godność po raz pierwszy z rąk Panów. Dziś kiedy wasze zaufanie daje mi ją po raz wtóry, stoję przed panami niezmienny w zapale i miłości do rodzinnego miasta, w umiarkowaniu publicznej sprawy, choć nie ten sam stoję. Dużo od tego czasu się zmieniło na politycznym horyzoncie, dużo w życiu miasta, kraju i państwa, więc nie dziw, że stronnictwo, z któ-

rego wyszedłem, w ślad tych horyzontów przesunęło wskazówkę na politycznym swym zegarze, a idąc za życiem i z życiem przyspieszyło tętno swych oddechów. — W tej sali, w tej świetnej Radzie, to przesunięcie miało ten skutek, że zbliżyliśmy się do drugiego potężnego stronnictwa. Nie mam tak bystrego wzroku, aby w politycznej optyce robić spostrzeżenia, zato mam tem czulszy instynkt i zmysł do zagadnień fachowych dla technicznej strony agend naszych i dla praktycznych zadań Rady i ten zmysł mi powiada, że dobrze tak jest, że lepiej będzie, im mniej politycznego rozprószenia, im mniej rozbieżności będzie w tem świetnym przedstawicielstwie naszego miasta.

Wiem, że interesy, temperamenty, dusze zniwelować się nie dają, że zupełna polityczna harmonia jest niedoścignionem pobożnem życzeniem, które się ziszcza w życiu, ale dla celów, które ja mam na oku i w myśli, które mnie są najbliższymi, dlatego, cobym nazwał polityką techniczną, ekonomiczną miasta, leży korektura istniejących różnic w tem, że wszystkim w tej sali zebranym bez względu na zapatrywania polityczne wspólną jest jedna myśl i jedno pragnienie, pragnienie wielkiego Krakowa, wielkiego nie tylko w pojęciu rozszerzonego, ale w pojęciu potężnego, szybkiego rozrostu i rozwoju. Tę myśl i to pragnienie biorąc na krzesło wiceprezydenta, wiem, że w sprawowaniu tej magistratury będę przedstawicielem wszystkich Panów, w tej świetnej Radzie zebranych.

O godzinie 6½ wiecz. Prezydent zamyka posiedzenie tajne i otwiera jawne.

Posiedzenie tajne (3. w kad. XV.) z 23. czerwca 1908 r.

Uchwalono:

I. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Joannie Krahłównie**, obywatelce pruskiej, nowicjusze Zgromadzenia P.P. Augustyanek, z uwolnieniem od opłaty taksy, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 95849/07).

II. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Anieli Antoninie Cecylii 3 im. Mierzowskiej**, nowicjusze Zgromadzenia P. P. Augustyanek, obywatelce pruskiej, z uwolnieniem od opłaty taksy, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 95848/07)

III. Odmawia się prośbie zastępców **oficyałów egzekucyjnych** Magistratu o opłacanie za nich z funduszu Gminy podatku osobisto-dochodowego, wymierzonego im od poborów służbowych (L. 109.610/04).

Posiedzenie tajne (4. w kad. XV.) z dnia 2. lipca 1908 r.

Uchwalono:

I Rada miejska przyznaje na mocy § 49. statutu II. wiceprezydentowi **Józefowi Saremu** wyuagrodzenie w kwocie 5000 kor. za czynności urzędowe w ubiegłym roku 1907/08. (L. 313/08/prez.).

II. **Adama Groelego**, nadetatowego sekretarza Magistratu, mianuje się sekretarzem w VIII. klasie rangi z dotychczasowymi poborami. (L. 302/08/prez.).

III. **Teodora Kosińskiego**, nadetatowego sekretarza Magistratu, mianuje się sekretarzem w VIII. klasie rangi z dotychczasowymi poborami. (L. 303/08/prez.).

IV. Odnośnie do uchwały Rady miejskiej z dnia 23. czerwca 1908, którą utworzono pięć nadetatowych posad sekretarzy Magistratu w VIII. klasie rangi, Rada miejska mianuje wicesekretarzy Magistratu **dra Michała Racławickiego**, **Edwarda Kubalskiego**, **Jana Grzybałę**, **dra Rudolfa Sikorskiego**, **Józefa Błotnickiego** nadetatowymi sekretarzami Magistratu w VIII. klasie rangi, z zastrzeżeniem, że, dopóki posady te będą obsadzone, dopóty obsadzać się nie będzie odpowiedniej liczby posad wicesekretarzy Magistratu w IX. klasie rangi, oraz że te nowo utworzone posady nadetatowe mają być w miarę opróżnienia się zniesione. (L. 303/08/prez.).

Posiedzenie tajne (5. w kad. XV.) z dnia 16. lipca 1908 r.

Uchwalono:

I. Rada miejska udziela prezenty na posadę nauczyciela religii **mojżeszowej**:

- a) w szkole 3-kl. wydz. żeńskiej im. ces. Elżbiety p. **Mojżeszowi Jakóbowi**;
- b) w szkole 3-kl. wydz. męskiej im. ces. Franciszka Józefa p. **Samuelowi Goldblattowi**;
- c) w szkole 3-kl. wydz. żeńskiej im. Kl. Tańskiej p. **Leonowi Selzerowi**. (L. 56.401/08/IV.).

II. **Jana Izydora 2 im. Patelskiego**, praktykanta manipulacyjnego Magistratu, uwalnia się od służby, przenosi w stały stan spoczynku z dniem 1. sierpnia 1908 r. i przyznaje się mu od tego czasu emeryturę w kwocie K 800 rocznie. (L. 346/08/prez.).

III. 1. **Janowi Paprzycy**, woźnemu Magistratu II. klasy, przeniesionemu przez Prezydenta miasta w stały stan spoczynku, przyznaje się emeryturę w kwocie K 950 rocznie od dnia 1. marca 1908 r.

2. Odmawia się prośbie wymienionego o uznanie kwaterowego w kwocie K 300 za wliczalne do emerytury. (L. 16.942/08/prez.).

IV. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **drowi Zygmunтови Radlińskiemu**, asystentowi kliniki chirurgicznej Uniwersyt. Jagiel., obywatelowi rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 50, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 50.478.08/V.).

V. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Ewie Nałęcz Parczewskiej**, dyetaryuszce przy c. k. Dyrekcji okręgu skarbowego w Krakowie, obywatelce pruskiej, bez opłaty taksy, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 20.465/08/V.).

VI. Sierotom po ś. p. **Janie Wasilewskim**, pachołku m., i ś. p. **Maryi Wasilewskiej** przyznaje się pensję sierocińską w kwocie K 200 rocznie od dnia 27. sierpnia 1907 aż do ukończenia 24. roku życia, względnie uzyskania wcześniejszego zaopatrzenia po myśli § 24. statutu emerytalnego, a w szczególności:

1. Kwotę K 200 rocznie dla Heleny, Stanisława i Zygmunta Wasilewskich do dnia 3. lutego 1908 r.

2. Kwotę K 200 rocznie dla Stanisława i Zygmunta Wasilewskich od 3. lutego 1908 do 24. kwietnia 1910 r.

3. Kwotę K 200 rocznie dla Zygmunta Wasilewskiego od 24. kwietnia 1910 do 24. grudnia 1911 roku. (L. 105.348/07/prez.)

VII. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Emanuelowi Ignacemu Stefanowi 3 im. Swiejkowskiemu**, właścicielowi dóbr ziemskich, obywatelowi rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 500 pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 28.869/08/V.).

VIII. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Józefowi Michałowi Karolowi 3 im. Iwitsowi**, c. i k. nadporucznikowi rachunkowemu 20. p. p., obywatelowi węgierskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 100 pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 21.375/08/V.).

IX. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Jakobowi Lipskiemu**, słuchaczowi praw, obywatelowi rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 50, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 40.757/08/V.).

X. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Ajzykowi Lewartowowi**, obywatelowi rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 20 pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 110.629/07/V.).

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (1. w kad. XV.) z dnia 4. czerwca 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zastępstwie dr. Ta-deusz Kannenberg.

Radeów miejskich obecnych 60.

Radcy miejscy: Ignacy Daszyński, Maurycy Dattner, Juliusz Epstein, dr. Julian Gertler, dr. Adolf Gross, dr. Ignacy Petelenz, dr. Józef Rosenblatt, dr. Walenty Staniszewski, Antoni hr. Wodzicki (9) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 20

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Powitanie nowej Rady. — Program na najbliższe trzecie.

Prezydent miasta dr. Leo, powitawszy członków świeżo zbierającej się Rady, zaznacza, że w myśl tradycji przedstawicieli chce pogląd na **działalność Rady w ubiegłej kadencji** i podać Radzie program na najbliższe trzecie. Mowca stwierdza przedewszystkiem, że ustępująca Rada dobrze się zasłużyła miastu, przeprowadziła bowiem cały szereg spraw i przygotowała na przyszłość sporo materiału, którego wykończenie będzie zadaniem przyszłej Rady. Z ostatnich spraw najważniejszą jest:

1. **Rozszerzenie miasta czyli t. zw. „Wielki Kraków”**. Prace przygotowawcze, pertraktacje z Radami gminnymi, z Rządem i Wydziałem krajowym były dziełem starej Rady. Projekt „Wielkiego Krakowa” będzie

wnet urzeczywistniony, albowiem wedle oświadczeń Wydziału krajowego przedłożenie odnośne pojawi się na najbliższej sesji sejmowej. Przez odroczenie sprawy w roku ubiegłym miasto nie straciło, albowiem Wydział krajowy pragnie obecnie przedłożyć z poprzednio wypracowanym projektem także projekt uregulowania stosunku miasta do obu sąsiednich powiatów, co w poprzednim przedłożeniu nie było uwzględnione.

2. **Gminną politykę gruntową** rozpoczęło miasto realnie, zakupując cały kompleks gruntów pofortyfikacyjnych. Obecnie jest Gmina właścicielką terenu, który wkrótce zatnym będzie do zabudowania. Przesunięcie rejonu fortyfikacyjnego da miastu możność utworzenia nowej dzielnicy, co będzie już zadaniem nowej Rady.

3. **Z budowl**, wzniesionych przez ustępującą Radę, na pierwszym miejscu wymienia Mowca wybudowanie całego szeregu szkół, co tem silniej podkreślić należy, że znaczna część szkół miejskich w Krakowie miała niehygieniczne pomieszczenie i niepraktyczny rozkład. Na ten cel wydało miasto przeszło półtora miliona koron, wzniosło także gmach dla Akademii handlowej. Stosunki pod względem rozmieszczenia szkół znacznie się też w Krakowie poprawiły w ostatnim trzecieciu; nie zrobiono wszystkiego, ale co potrzebne jeszcze do uzupełnienia, to będzie zadaniem nowej Rady. Wspomniałszy

4. **o przebudowie starego teatru**, który się miastu dobrze rentuje, wskazał Mowca na starania Zarządu miejskiego w sprawie

5. **zabezpieczenia Krakowa od powodzi**. Otóż przedewszystkiem sprawa budowy trzeciego mostu na Wiśle została pomyślnie załatwioną na schyłku kadencji radzieckiej. Roboty są rozdane, budowa się wnet rozpocznie. Tak samo regulacja Rudawy jest w toku; ukończoną być ma albo w ciągu bieżącego, albo najpóźniej przyszłego roku. Z tem łączy się sprawa przełożenia koryta Rudawy i częściowe jej zasypanie. Ta sprawa w ciągu roku przyszłego będzie z pewnością załatwioną. Gorzej ma się rzecz ze sprawą uregulowania Wisły i z przecięciem nowego koryta w Dębnikach. Spodziewać się jednak należy, że będzie ona wkrótce rozstrzygniętą. Po ukończeniu robót z Rudawą poczynione będą kroki, aby bezpośrednio potem rozpocząć roboty regulacyjne na Wiśle. Dalsza wreszcie sprawa, dotycząca ochrony miasta przed powodzią, doczekała się pomyślnego załatwienia i tu ustępująca Rada niemałe położyła zasługi. Dotyczy to budowy kolektorów, kanalizacyi Wisły oraz założenia bulwarów nadwiślańskich. Otóż konsens już wydany i w najbliższym czasie Ekspozytura budowy dróg wodnych przystąpi do ekspropriacyi gruntów względnie budynków. Wskazawszy dalej na postanowioną

6. **budowę krajowego szpitala dla obłąkanych** ko-sztem kilku milionów w bezpośrednim z Krakowem sąsiedztwie, omówił Prezydent nadzwyczajnie pomyślny stan

7. **elektrowni i gazowni miejskiej**. Oba zakłady, o których sądzono, że będą sobie wzajemnie wytwarzały niepomyślną konkurencję, rozwijają się prawidłowo i równolegle obok siebie. Zapotrzebowanie gazu oraz prądu elektrycznego jest tak znaczne, że jako pierwsze zadanie nowej Rady wymienić należy sprawę budowy drugiej elektrowni i gazowni, względnie rozszerzenia dotychczasowych zakładów.

8. **Wykupno młynówki z Rudawy** przeprowadziła ustępująca Rada, a przez to stworzyła warunki uzdrowotnienia tych dzielnic miasta. Magistrat czyni techniczne

studya oraz zajmuje się sprawą usunięcia uprawnień prywatnych na młynówce. Wkrótce też będzie Radzie przedstawiony projekt zużytkowania wód młynówki dla celów publicznych.

9. W sprawie bruków i kanalizacji zbudowano w ostatnim trzecieciu 2 kolektory i rozpoczęto kanalizację śródmieścia.

10. Co do spraw finansowych miasta wskazał Mowca na uchwaloną przez Radę pożyczkę konwersyjno-inwestycyjną w kwocie 23½ mil. koron; z czego ⅔ przeznaczono na spłatę starych długów, a ⅓ na wykonanie różnych projektów inwestycyjnych. Pożyczki dotąd nie zrealizowano, albowiem targ pieniężny uniemożliwiał emisję pod korzystnymi warunkami. Spodziewać się należy, że nastąpi to w najbliższym czasie. Warunki i treść odnosnego projektu będą Radzie przedłożone. Ustawa o gwarancji Kraju dla obligacji pożyczkowych otrzymała dopiero przed tygodniem sankcję cesarską, a w przyszłym tygodniu znajdzie się w parlamencie przedłożenie o nadanie pupilarnego bezpieczeństwa obligacjom tej pożyczki.

11. Zamknięcia rachunkowe ostatnich lat świadczą, że równowaga budżetowa jest realną, nie fikcyjną. Od r. 1904 niema niedoboru. Ostatnie zamknięcie rachunkowe za r. 1907, już dokonane i znajdujące się obecnie w szczegółowym opracowaniu w miejskim urzędzie rachunkowym, wykazuje nadwyżkę 146.000 koron, z których 88.000 koron przypada na fundusz obrotowy, a 58.000 koron na przedsiębiorstwa miejskie. Na pierwszym miejscu dochodów budżetu na r. 1909 znajduje się skutek tego pozycya: „Reszta kasowa z r. 1907“, wynosząca 146.000 K. Dowodzi to, że, idąc na politykę inwestycyjną, Zarząd miejski liczy się z możliwością finansową i stara się o utrzymanie równowagi finansowej.

W dalszem przemówieniu przedstawił Prezydent **program prac Rady na najbliższe trzeciecie**. Dominować będzie przede wszystkim

12. sprawa rozszerzenia miasta. Kwestya „Wielkiego Krakowa“ jest rzeczą tak wielkiej wagi, że dziś jeszcze nie zdajemy sobie należyte sprawy ze znaczenia i następstw tego faktu. Z miasta posiadającego 6½ klm. kwadr. obszaru, stać się ma Kraków miastem o powierzchni około 40 klm. kwadrat. Stworzą się nowe warunki bytu i rozwoju dla mieszkańców, Kraków stanie się miastem, zbliżonym do normalnych stukilkudziestotysięcznych miejscowości. Wypracowany być musi plan regulacji przyłączonych dzielnic i to bardzo rychło, bo od tego zależy budowa ulic, placów, zakładów, parków publicznych i t. d. Zajmie Radę także

13. sprawa tramwajowa, wyobrazić sobie bowiem nawet nie można nowych dzielnic Krakowa bez dogodnych połączeń tramwajowych. Z rozszerzeniem linii tramwajowych łączy się ściśle wykupno tramwaju przez Gminę. Musi się dalej utworzyć

14. nową ustawę budowlaną; rzecz to nagła. Musi się rozwinąć

15. politykę gruntową i rzeczą nowej Rady będzie zająć się sprawą zakupu dalszych kompleksów gruntów naokoło miasta, aby w ten sposób oddziaływać prawidłowo na targ parcel budowlanych i na rozwój terytorjalny miasta w kierunku, który odpowiada dobrze zrozumianym interesom publicznym. Doświadczenie wielkiej liczby miast zagranicznych dowodzi, że nabywanie większych terenów gruntowych na rzecz Gminy przedstawia

obok społecznego także ważny interes finansowy, gdyż z rozwojem miasta podnosi się bardzo szybko wartość gruntów w najbliższej okolicy. Gmina oddziaływa zresztą na wzrost renty gruntowej przez inwestycje komunikacyjne, jak otwarcie ulic, budowę linii tramwajowych. W ten sposób wracają się jej te wydatki, jeżeli sama posiada znaczne tereny budowlane. Dalej zająć się musi nowa Rada

16. sprawą reformy statutu miejskiego, albowiem obecny nie odpowiada zmienionym warunkom cywilizacyjnym i kulturalnym. Zmiana statutu będzie musiała być dokonana w duchu, odpowiadającym zasadom zdrowej demokracji, z dopuszczeniem ogółu mieszkańców do pracy publicznej, bez naruszenia jednak uprawnionych interesów jakichkolwiek grup, stanów i wyznań, bo to sprzeciwiałoby się zasadom polityki demokratycznej. Ekskluzywność musi być wykluczoną z programu, chodzi bowiem o konsolidację wszystkich sił narodowych, których zbytku nie mamy, wszelką więc wyłączność i nietolerancję z góry należy wyłączyć. W pierwszym rzędzie dokonana być musi

17. zmiana ordynacji wyborczej przez powołanie szerokich mas ludności do współzrądców i reprezentacji w mieście, a nadto uskutecznić być musi

18. reforma administracji miejskiej w duchu nowoczesnym. Nietylko więc dokonać należy reorganizacji Magistratu, ale także powołać do życia stały Wydział miejski, któryby prowadził niektóre agendy w zastępstwie Rady, a tem samem usunął dzisiejszą ociążałość i zbytnią powolność w załatwianiu wielu spraw miejskich. Dokonana być musi dalej

19. reorganizacja służby sanitarnej. Wkrótce przystąpi Rada do nominacji fizyka, którego zadaniem będzie wspólnie z Komisją sanitarną zużytkować przygotowany już materiał i wypracować instrukcje i zasady organizacji służby zdrowia. Z tem połączoną będzie sprawa podwyższenia etatu miejskiej służby sanitarnej.

20. Wodociąg, elektrownia, gazownia, kanalizacja, bruki rozwijać się muszą i rozszerzać je należy w myśl zasad postępowej gospodarki i w miarę istotnej potrzeby. Co do wodociągu, to należy nam zawiązać ścisłe stosunki z pobratymczym miastem Podgórzem, które pragnie korzystać z wodociągu krakowskiego. Rzeczą rozpatrywano już w Komisji, a jeżeli nie załatwiono jej zasadniczo, to w każdym razie zgodzono się, aby przy rozszerzeniu wodociągu przewidzieć także konsumpcję wody dla Podgórza. Może w ten sposób zawiążą się bliższe stosunki między Krakowem a Podgórzem, jako prognostyk dalszej polityki wspólnej. Prezydent podniósł dalej

21. sprawę hal i uporządkowania placów targowych, jako konieczność najbliższą, poczem zaznaczył, że

22. reforma względnie zniesienie akcyzy stanie dalej na porządku dziennym prac naszych. Zmodernizowanie akcyzy będzie zadaniem, do którego z całą energią dążyć należy.

23. Co do drożyzny artykułów żywności, opału i mieszkań, to akcyja Gminy powinna być intensywną, n. p. w dziedzinie budowy tanich mieszkań. Pamiętać jednak należy, że Gmina sama nie wiele tu zdziała i że musi się starać o pomoc państwa, jak również nawoływać społeczeństwo do asocjacji, celem skutecznej akcji przeciw wyzyskowi i drożyznie. Przy tej sposobności pragnie Prezydent sprostować pojawiające się w prasie i wśród publiczności głosy, jakoby Magistrat, jako władza polityczna, miał prawo regulowania i zatwierdzania

cen. O taryfie przymusowej dla rzeźników, piekarzy itd. niema mowy. Magistrat może tylko współdziałać radą, konkurencyą, pobudzaniem do asocjacji, zwiększoną kontrolą sanitarną i t. p. W końcu dotknął Prezydent sprawę

24. zabezpieczenia Krakowa od powodzi i dał wyraz przekonaniu, że Kraków nigdy nie zgodzi się na taki projekt, któryby nie rozwiązywał ubezpieczenia miasta od powodzi w dostatecznej mierze. Swoje przemówienie zakończył dr. Leo wyrażeniem nadziei, że zgodna praca, bez względu na przynależność partyjną, łączyć będzie członków nowej Rady, od tego bowiem zależy skuteczność pracy reprezentacji miejskiej. Prezydent spodziewa się, że Rada i nadal zaufaniem obdarzać będzie urzędującą obecnie Magistrat, którego imieniem przyrzeka, że wedle sił swoich pracować będzie dla dobra miasta.

Przyrzeczenie radzieckie.

Prezydent zaprosił nowo albo ponownie wybranych członków Rady, aby złożyli przyrzeczenie radzieckie. Naprzód złożył przyrzeczenie radzieckie prezydent dr. Leo w ręce wiceprezydenta dra Szarskiego, w ręce zaś Prezydenta złożyli przyrzeczenie następujący radcy miejscy: Dr. Ernest Bandrowski, Wandalin Beringer, Juda Birnbaum, dr. Adam Bobilewicz, Odon Bujwid, Szymon Dąbrowski, Klaudyusz Dębicki, dr. Stanisław Domański, Jan Federowicz, Jan Godzicki, dr. Bronisław Guńkiewicz, Jan Hałatkiewicz, Herman Heuman, Stefan Iglicki, Marcin Jarra, Józef Jawornicki, Jakób Judkiewicz, Edmund Klemensiewicz, dr. Ludwik Lustgarten, Zygmund Maywalt, Abraham Margulies, dr. Adolf Meisels, dr. Ludwik Merz, August Miedniak, dr. Stanisław Pareński, Jan Peroś, dr. Stanisław Ponikło, August Porębski, Joachim Ritterman, dr. Maryan Starzewski, Aleksander Sulikowski, dr. Henryk Szarski, Władysław Turski, dr. Władysław Wasung, Jan Wolny.

Krajowy Zjazd strażacki.

Prezydent odczytuje pismo kraj. Związku ochotniczych straży pożarnych we Lwowie z zaproszeniem Rady miejskiej na XIII. Zjazd krajowy strażacki, który odbędzie się w Krakowie w dniach 12. i 13. lipca r. b. Na wniosek Prezydym Rada przyznała na cele zjazdu subwencyę w kwocie 1000 koron, oraz uchwaliła kredyt dodatkowy 1000 koron w Dziale XIV. poz. 7. budżetu 1908 r. (L. 230/908/prez.).

Jubileusz 60-letnich rządów cesarza Franciszka Józefa I.

Na wniosek Prezydenta miasta Rada przyznała subwencyę w kwocie 1000 kor. na cele komitetu, urządzającego grupę polską w wiedeńskim pochodzie jubileuszowym. (L. 263/908/prez.).

Wybór Sekcyi i Komisji Rady miejskiej.

Przystąpiono do wyboru sekcyi oraz komisji, wybieranych z łona Rady miejskiej, według projektu, załączonego do niniejszego protokołu. *)

Projekt ten co do składu sekcyi i komisji przyjęła Rada z następującymi zmianami:

Do Komisji gazowo-elektrycznej wybrano dodatkowo r. m. Sulikowskiego i Suskiego.

Przy wniosku co do składu **Komisji sanitarnej** wywiązała się krótka dyskusja, w której przemawiali: r. m. dr. Domański i dr. Pareński za odroczeniem wyborów ze względu na konieczność porozumienia się co do powołania członków z poza Rady.

R. m. Nowak Stanisław przemawiał za powołaniem 2 pedagogów do Komisji, r. m. Bujwid zaś bronił proponowanego składu. Wobec tego Prezydent zarządził głosowanie kartkami, przeznaczając na skruta-torów r. m. Nowaka Stanisława i dra Merza.

Z wyniku głosowania okazało się, że na 52 głosujących otrzymali głosów: 1) dr. Domański 51, 2) dr. Lustgarten 51, 3) dr. Pareński 51, 4) Bujwid 50, 5) dr. Krongold 50, 6) dr. Nowak Julian 50, 7) dr. Bie-lański 50, 8) dr. Ponikło 49, 9) dr. Pilz 48, 10) dr. Ła-zarski 47, 11) dr. Browicz 40, 12) dr. Kostanecki 40, 13) dr. Krzyszkowski 14, 14) dr. Kwaśnicki 13, 15) dr. Lewkowicz 2, 16) dr. Ciechanowski 1, 17) dr. Droba 1, 18) dr. Dembowski 1, 19) dr. Wicherkiewicz 1.

Wybrano zatem pierwszych 12 czyli według wniosku.

Do Komisji dla przemysłów koncesyonowanych wybrano dodatkowo r. m. Suskiego.

Do Komisji statutowej wybrano dodatkowo r. m. Jarę.

Ilość członków **Komisji dla gruntów pofortyfikacyjnych** powiększono z 11 na 14 i przyjęto skład Komisji według wniosku.

Do Komisji drogowo-kanalowej wybrano jako 11-go członka r. m. dra Domańskiego.

Do Komisji dla rozszerzenia granic miasta Kra-kowa jako 25-go r. m. dra Meiselsa.

Nadto wybrani zostali na członków **Komisji weryfikacyjnej** następujący r. m.: Beringer, dr. Bobilewicz, Dattner, Federowicz, Hałatkiewicz, dr. Landau Ignacy, dr. Nowak Julian, Turski.

Regulacja ulic św. Tomasza i placu Szczepańskiego.

Radca budownictwa Świerzyński imieniem Sekcyi I. wnosi:

Zatwierdza się linię regulacyjną ulicy św. Tomasza i połaci północnej placu Szczepańskiego według planu, wykonanego przez Budownictwo miejskie dnia 6. lutego 1908 r., z poprawką, wniesioną kolorem zielonym na tymże planie, według której linia regulacyjna zrówna się z obecnym frontem realności l. 5. placu Szczepańskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 81 051/07/B.).

Regulacja ulicy Krowoderskiej.

Radca budownictwa Świerzyński imieniem Sekcyi I. wnosi:

Zatwierdza się linię regulacyjną ulicy Krowoder-skiej na przestrzeni między ulicą Basztową i Słowiańską, według której ulica otrzyma szerokość 16 m. według planu, wykonanego przez Budownictwo miejskie dnia 22. lutego 1908 r.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 94 693/07/B.).

Budowa lewego wału nad Wisłą.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. wnosi:
1. Stosownie do § 3 c) ustawy z 11. czerwca 1907 Nr. 124 Dz. u. kr. Gmina miasta Krakowa przyczyni się do kosztów budowy lewego wału nad Wisłą od stacyi kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy datkiem konkurencyjnym w ogólnej kwocie K 17.500, płatnym

*) Zobacz załącznik na końcu tego numeru!

w czterech równych ratach rocznych po K 4375, poczynawszy od 1909 r.

2. Poleca się Wydziałowi Obrachunkowemu m., aby poczynawszy od r. 1909 do r. 1912 włącznie wstawiał corocznie do budżetu w Dz. IV. kwotę K 4375, jako ratę datku konkurencyjnego gminy miasta Krakowa na koszt budowy powyższego wału.

3. Uprosić Wydział Krajowy, aby termin płatności pierwszej raty powyższego datku konkurencyjnego ustanowił na rok 1909.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 18416/08/I).

Budowa szkoły w Zakrzówku.

Wicesekretarz Grzybała imieniem Komisji dla rozszerzenia granic Krakowa i Sekcji II. wnosi:

1. Po myśli uchwały Rady m. z dnia 19. września 1907, zatwierdzającej ostateczne umowy z gminą Zakrzówkiem z Kapelanką z dnia 21. grudnia 1906 r. i z dnia 21. stycznia 1907 o przyłączenie tejże gminy do miasta Krakowa — przystąpi Magistral we własnym zarządzie bezzwłocznie do budowy jednopiętrowego budynku w gminie Zakrzówku z Kapelanką na gruncie, przez gminę tę już zakupionym, tudzież wedle planów, przez władze dotyczące zatwierdzonych, celem pomieszczenia w nim 4-klasowej szkoły mieszanej.

2. Na pokrycie kosztów powyższej budowy, obliczonej na 45.000 K, użyje Magistral kwoty K 21742 h 55, złożonej przez gminę Zakrzówek z Kapelanką do depozytu w Kasie m. Krakowa, resztę zaś kosztów budowy w kwocie K 23257 h 45 pokryje Magistral stosownie do umowy między gminą m. Krakowa a gminą Zakrzówkiem — powyżej w ustępie I-szym powołanej, zaliczkowo z funduszu obrotowego miejskiego do zwrotu z funduszu, uchwalisz się mającego przez Radę miejską na uporządkowanie gmin, objętych projektem przyłączenia.

3. Gmina Zakrzówek z Kapelanką wystawi po myśli umowy o przyłączenie jej do Krakowa, powyżej w ustępie 1-szym powołanej, prawomocną deklarację, iż w razie niedojścia do skutku umowy o przyłączenie obowiązują się zwrócić gminie miasta Krakowa kwotę K 23257 h 45, poprzednio w ustępie 2-gim bliżej określonej, wraz z przypadającymi od niej ustawowymi odsetkami, liczyć się mającymi od dnia oddania budynku szkolnego do użytku Gminy, w terminach, które osobną umową ustanowione zostaną.

Przyjęto z następującymi poprawkami:

1. r. m. dra Guńkiewicza, aby w ustępie 3) wniosku po słowach „umowy o przyłączenie“ dodać słowa „do końca roku 1911“.

2. r. m. dra Koya, aby w ustępie 3) wniosku skreślić ostatnie zdanie od słów „w terminach, które . . .“, a w zamian wstawić wyrazy: „w ciągu lat 10, licząc od 31. grudnia 1911 roku“. (L. 8706/08/prez.).

Nabycie gruntów pod nową ulicą w dzielnicy IV.

Wicesekretarz Grzybała imieniem Sekcji II. wnosi:

1. Rada miejska przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości uchwały Sekcji I., z dnia 25. lipca i 1. sierpnia 1906 r., imieniem Rady powzięte, co do nabycia gruntów pod nową ulicą w Dz. IV z realności p. Jana Brzozowskiego i p. Joanny Abramowiczowej.

2. Rada miejska zgadza się, aby cena kupna tych gruntów, jako też wszelkie z kupnem tem połączone koszty, razem kwoty K 20334 h 96 nie przenoszące, pokryte były z pożyczki konwersyjno-inwestycyjnej z r. 1904, a mianowicie z działu B. poz. 7. „uporządkowanie placów i ulic“.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 12.808/08/prez.).

Kredyty dodatkowe.

Radca budownictwa Świerzyński imieniem Sekcji I. i II. wnosi:

Na pokrycie rachunku Wasilkowskiej za naprawę chodników asfaltowych w Sukiennicach, wykonaną w roku 1907, przyznaje się kredyt dodatkowy do działu II. budżetu 1907 w kwocie K 1587 h 24.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 66532/07/B.).

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcji I. i II. wnosi:

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie K 289 h 55 dla działu I. 10 h. budżetu roku 1907 na portorya. Przyjęto bez rozpraw. (L. 98025/07).

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 7¹/₂ wiecz. i zarządza posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (2. w kad. XV.) z dnia 23. czerwca 1908 r.

Przewodniczący: Dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zast. dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych 66.

Radcy miejscy: dr. Petelenz, dr. Stanisławski, Wolny (3) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6¹/₂ wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przyrzeczenie radzieckie.

Nowo wybrani r. m.: Daszyński, Epstein, dr. Gertler i dr. Gross złożyli w ręce Prezydenta miasta uroczyste przyrzeczenie sumiennego wypełniania obowiązków radzieckich.

Obiad na cześć ministra Gessmanna.

R. m. hr. Wodzicki podnosi, co wyczytał w dziennikach, że Gmina wydała obiad na cześć ministra Gessmanna. Tego rodzaju objawy uważa Mowca za wskazane i osobiście je pochwała, zadziwia go tylko, że to przyjęcie robi wrażenie, jakby tam nie było gospodarza w całości. Jeżeli Gmina wydaje przyjęcie, to w pierwszym rzędzie powinna wezwać wszystkich radnych. Mowca zapytuje więc Prezydenta, dlaczego, jeżeli Gmina wydaje przyjęcie, nie są na nie w pierwszym rzędzie radni wezwani i czy Prezydent nie uważa za stosowne, aby na przyszłość cała Rada miejska w tego rodzaju przyjęciach brała udział.

Prezydent miasta zaznacza, iż w tym względzie trzymał się dotychczas zwyczaju i ograniczał się do zapraszania tylko przewodniczących i zastępców sekcji Rady miejskiej, oraz tych członków Rady, którzy są posłami do Rady państwa i Sejmu. Ograniczenie takie

jest wskazane również ze względu na budżet miejski. W każdym jednak razie Mowca chętnie zastosuje się do życzenia Rady miejskiej, jeżeli ona w tym kierunku życzenie objawi.

Sprawozdanie Prezydenta miasta.

Prezydent dr. Leo zaznacza, że z pobytu ministra Gessmanna i innych gości wiedeńskich odniósł wrażenie, że oni z prawdziwą życzliwością odnoszą się do potrzeb naszego miasta. Od prezesa Koła polskiego dra Głabińskiego otrzymał Prezydent depeszę, z zawiadomieniem, że Komisya Izby poselskiej załatwiła już przedłożenie rządowe o nadanie popularnego bezpieczeństwa dla pożyczki m. Krakowa. Również jest nadzieja, że przed feryami załatwioną będzie ustawa o uwolnieniu od podatku na lat 18 domów, które wzniesione będą na gruntach pofortyfikacyjnych. Z ust Wiceprezydenta kraj. Dyrekeyi skarbu dowiedział się Prezydent, że wnioski i sprawozdania kraj. Dyrekeyi skarbu w sprawie wydzierżawienia akcyzy gminie m. Krakowa na dalsze trzechlecie odeszły już do Wiednia.

W najbliższych dniach udaje się Prezydent do Wiednia z deputacją dla przyspieszenia wejścia tych spraw pod obrady Parlamentu. Również uda się Prezydent z dwoma radnymi do Ministerstwa skarbu, celem odnowienia z Rządem kontraktu dzierżawy akcyzy na dogodniejszych ewentualnie warunkach.

Zniesienie akcyzy. Podatek od wódki.

R. m. dr. Gross żąda wdrożenia akcyi ze strony zarządu miejskiego celem zupełnego zniesienia akcyzy rządowej w Krakowie, coby było kompensatą strat, jakie miasto poniesie przez podwyższenie podatku od wódki, i czyni w tym kierunku następujący wniosek:

„Rada miejska deleguje komisję, złożoną z Prezydenta m. i posłów, należących do Rady miejskiej, w celu poparcia we Wiedniu sprawy zniesienia akcyzy rządowej w Krakowie“.

R. m. Daszyński przychyła się do wniosku r. m. Grossa, żądając przyspieszenia akcyi w tym kierunku.

R. m. Miedniak przedstawia przykre położenie przemysłu gospodnio-szynkarskiego, spowodowane opłatami, unormowaniami w ustawie z 23. czerwca 1881 r. L. 62 Dz. p. p. Do pogorszenia tego położenia szynkarzy przyczyni się jeszcze podwyższenie podatku od wódki. Mowca podnosi konieczność podjęcia starań, aby Kraków na równi ze Lwowem otrzymał jakąś bonifikację za zwiększony podatek od wódki. Zaleca także podjęcie starań o zniesienie podatku szynkownianego t. zw. *Dunajewski-Steuer*, w którejto sprawie Tow. gospodnio-szynkarskie w kraju wysyłają deputację do Wiednia.

Przewodniczący poddaje pod głosowanie wniosek r. m. dra Grossa, interpretując go tak, że delegacja czynić ma w Wiedniu kroki przy pomocy prezydium Koła polskiego.

Następnie poddaje Prezydent pod głosowanie wniosek r. m. Miedniaka w tym kierunku, aby deputacja przy tej sposobności poruszyła w Kole polskiem sprawę przyznania bonifikacyi wielkim miastom z powodu podniesienia podatku od wódki, oraz aby deputacja poparła żądanie Towarzystwa gospodnio-szynkarskiego o zniesienie podatku szynkarskiego.

Oba wnioski uchwalono.

Szpital św. Ludwika.

R. m. Nowak Stanisław zgłasza wniosek nagły, opiewający:

Z uwagi na to, że szpital św. Ludwika znajduje się w Krakowie i że w nim znajdują umieszczenie najbiedniejsze chore dzieci także mieszkańców Krakowa, nad którymi gmina nasza również troskliwą opiekę rozciągać powinna, ze względu dalej na to, że stosunki, panujące w tymże szpitalu pod wieloma najważniejszymi względami, jak infekcyja, odżywianie chorych, opieka i t. p., są wprost przerażające, co jest wielką krzywdą nie tylko dla biedniejszej ludności naszego miasta, ale i naszego narodu, Rada miejska uchwała:

„Poleca się Magistratowi, aby postarał się jak najszybciej o wprowadzenie w szpitalu św. Ludwika niezbędnych zarządzeń i wykonań pod względem infekcyi, aby nad tą sprawą ciągle bacznie czuwał i aby poczynił energiczne starania w Sejmie i Wydziale krajowym o dostarczenie chorym dzieciom w tymże szpitalu odpowiedniej opieki i odpowiednich środków do odżywiania“.

Nagłość wniosku odrzucono, odsyłając go w drodze regulaminowej do Komisji sanitarnej. (L. 54708/08).

Urlopy radców miejskich.

Rada udziela dwumiesięcznego urlopu r. m. Klemsiewiczowi na wyjazd do kąpiel dla kuracyi.

Uzupełnienie Komisji wodociągowej.

Na wniosek Prezydenta Rada uchwaliła zaprosić do Komisji wodociągowej posła Sikorskiego, jako znawcę technicznego, dra Rosenblatta zaś na członka tejże Komisji. (L. 288/08/prez.).

Ławki na błoniach miejskich.

Prezydent dr. Leo zgłasza nagły wniosek Prezydium:

Rada miejska zezwala na ustawienie 30-tu ławek na nowej drodze dla pieszych na błoniach miejskich kosztem 300 kor.

Na pokrycie tego wydatku przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 300 kor. dla Dz. VII. 5. budżetu roku 1908.

R. m. dr. Domański domaga się większego kredytu dla sprawienia ławek również i w parku dra Jordana.

Po wyjaśnieniu Przewodniczącego, że w parku dodano nowych 30 ławek, Rada uznała nagłość wniosku Prezydium i na wniosek r. m. dra Gertlera uchwaliła kredyt 500 kor. do dyspozycyi Prezydenta miasta na sprawienie odpowiedniej liczby ławek na drodze na błoniach. (L. 44710/08/I).

Nabycie realności.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. wnosi:

1. W celu regulacyi ulicy Ubogich nabyć od Wilhelm Rosenbauma realność lwh 1538 w Krakowie, składającą się z jedynej parceli bud. I. kat 739 o powierzchni 20 sąż. kwadrat., za cenę kupna 2000 koron, płatną w 14 dni po zainstalowaniu Gminy za właścicielkę powyższej realności w stanie wolnym od ciężarów.

2. Znajdujący się na powyższej realności parkan nie przechodzi z realnością na własność Gminy. Parkan

ten ma sobie Wilhelm Rosenbaum zabrać natychmiast po podpisaniu kontraktu przed wypłatą ceny kupna.

3. Koszta, z nabyciem powyższej realności połączone, ponosi Gmina m. Krakowa.

4. Cenę kupna pokryje się z funduszu inwestycyjnego z Dz. B. poz. 7. „Kredyt na uporządkowanie ulic i placów“.

5. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się r. m. pp. Stanisława Stachowskiego i Stanisława Drozdowskiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich, r. m. p. dra Adama Bobilewicza.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 86588/07/I).

Sprzedaż gruntu miejskiego.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. wnosi:

1. Sprzedać p. Jakóbowi Rosenbaumowi z realności miejskiej lwh. 790 w Krakowie grunt z parceli gr. lk. 1338/1 o powierzchni około 372,49 sąż. kwadrat. za cenę po 100 kor. za jeden sążeń kwadratowy, płatną w połowie przy podpisaniu kontraktu, a w drugiej połowie w dniu 1. stycznia 1909 r. z 5% zwłoki od dnia podpisania kontraktu.

P. Jakób Rosenbaum zezwoli, aby na ciele hipotecznem, które będzie utworzone z nabyć się mającego przezeń gruntu, zainstalowano na karcie ciężarów w poz. 1. prawo zastawu dla wspomnianej drugiej połowy ceny kupna, płatnej w dniu 1. stycznia 1909 r. i dla procentów zwłoki od tej kwoty w wysokości 5% od dnia podpisania kontraktu.

2. Koszta kontraktu, stemple, należytości skarbowe i wogóle wszelkie koszta, z powyższym interesem połączone, poniesie p. Jakób Rosenbaum.

3. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta m. upoważnia się r. m. pp. Wandalina Beringera i Mojżesza Szmelkesa, a w razie przeszkody u jednego z nich, r. m. p. Stanisława Stachowskiego.

W dyskusyi zabierali głos r. m.: Beringer, Heuman, Schmelkes.

R. m. Porębski domaga się odesłania wniosku do komisji z 4 członków, któraby zbadała, czy cena jest do przyjęcia.

R. m. dr Gertler domaga się, aby Rada uchwaliła zasadniczo przedewszystkiem, czy parcele, we wniosku podane, są do sprzedania lub nie.

Przewodniczący wyjaśnia, że Rada już dawniej przeznaczyła t. zw. „Maślakówkę“ do rozparcelowania i że wyszczególnione we wniosku parcele były przeznaczone na sprzedaż.

Po wyjaśnieniu r. m. dra Domańskiego dr. Gertler czyni wniosek, aby sprawę przekazać jeszcze Sekcyi I. do rozpatrzenia, czy parcele powyższe są Gminie potrzebne, i czy cena jest odpowiednią.

W tej sprawie zabierali głos r. m. dr. Bandrowski, Porębski i dr. Doboszyński.

Na wniosek r. m. dra Wasunga zamknięto dyskusję.

W głosowaniu upadł wniosek r. m.: dra Gertlera o przekazanie sprawy Sekcyi I., poczem Rada przyjęła wniosek Sekcyi ekonomicznej. (L. 28361/08/I.).

Nazwy ulic we wnioskach.

R. m. Nowak Stanisław wnosi, aby we wnioskach, będących na porządkach dziennych Rady miejskiej,

a dotyczących się spraw gruntowych, umieszczano wyraźnie nazwę ulicy i liczbę orientacyjną realności, a nie tylko liczbę wykazu hipotecznego i liczbę konskrypcyjną.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 54709/08).

Szkoła wydziałowa im. Konarskiego.

Wicesekretarz Kubalski imieniem Sekcyi IV. wnosi:

1. Rada miejska uważa, że obowiązek Gminy do utrzymania 4. klasy szkoły wydziałowej im. Konarskiego na rok 1908/9 wypływa już z uchwały z dnia 14. maja 1908 r., którą postanowiono prosić c. k. Rady szkolnej krajowej o otwarcie w dalszym ciągu klasy piątej.

2. Tem samem Rada miejska oświadcza na żądanie c. k. Rady szkolnej kraj., że zobowiązuje się w celu utrzymania klasy 4-tej szkoły wydziałowej im. Konarskiego na rok szkolny 1908/9 i w latach następnych aż do stałej organizacji pokrywać:

a) wydatki rzeczowe klasy IV-tej w sposób, wymieniony w art. VI ust. kraj. z dnia 24. kwietnia 1894 r. Nr. 49 Dz. u. kraj., t. j. dostarczyć należycie urządzonej sali naukowej, utrzymać ją w dobrym stanie i dostarczać dla niej opału, obsługi itd;

b) pokrywać z własnych funduszy kosztą utrzymania nauczycielki tymczasowej dla klasy IV. w łącznej kwocie 1540 koron i płacić na drobne potrzeby szkolne i urzędowe 20 kor. rocznie.

3. Na pokrycie powyższych wydatków uchwała Rada miejska pobierać od każdego ucznia, zapisanego do klasy IV., opłatę szkolną po 40 koron rocznie, płatną w ratach półrocznych z góry z początkiem każdego półroczia. Od opłaty szkolnej może Sekcyja szkolna w części lub w całości uwolnić. Opłaty te wpływać będą do Kasy miejskiej. Niepokrytą opłatami uczenie resztę kosztów utrzymania rzeczowej klasy IV. pokryje Gmina z własnych funduszy.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 49291/08/IV.).

Nabycie gruntu i realności.

Wicesekretarz Grzybała imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

1. Nabyć na własność Gminy m. Krakowa od konwentu PP. Prezentek przy kościele św. Jana w Krakowie parcelę grunt. lk. 1225 oznaczoną lwh. 1043 objętą, o powierzchni 1 mórg 498 sążni kwadrat. czyli 75 ar. 46 metr² po cenie 11 kor 20 hal. za jeden metr kwadratowy.

2. Nabyć na własność Gminy miasta Krakowa od Zofii Anieli 2 im. Szeligiewiczowej i Kunegundy Ludwiki Salaburzanki realność lwh. 900, oraz realność lwh. 2015 objętą w dzielnicy V. położoną obydwie za ryczałtową cenę kupna 32.000 kor.

3. Cenę kupna a w szczególności kwotę 84.515 kor. 20 hal. względnie kwotę jaka przypadnie po sprawdzeniu faktycznej powierzchni na gruncie Konwentu PP. Prezentek, wypłacić po zatwierdzeniu kontraktu przez odpowiednie władze zwierzchnicze i zainstalowaniu Gminy za właścicielkę, kwotę zaś 32.000 kor., pp. Zofii Szeligiewiczowej i Kunegundzie Salaburzance przypadającą, przy podpisaniu kontraktu.

4. Strony sprzedające mają oddać Gminie miasta Krakowa grunta w stanie wolnym od ciężarów, gdyby się przeto jakiegokolwiek ciężar. pokazały, obowiązane będą sprzedające własnym kosztem je wyekstabulować.

5. Koszta kontraktu, stempli oraz należytość prze-nośną, wogóle koszta, z transakcją tą połączone, jak również stemple do kwitów, ponosi Gmina m. Krakowa z własnych funduszków.

6. Cenę kupna pokryć zaliczkowo z funduszu miejskiego do zwrotu z zaciągnięć się mającej pożyczki 23-milionowej a w szczególności z kwoty 250.000 kor., przeznaczonej na kupno gruntów pod różne zakłady miejskie, place i t. p.

7. Do podpisania kontraktów upoważnia Rada m. obok Prezydenta miasta, względnie jego zastępcy, r. m. Wandalina Beringera i Szymona Dąbrowskiego, a w razie przeszkody u jednego z nich, r. m. Stanisława Drozdowskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 49956/08/prez.).

Pomiar gruntów przed zakupem.

R. m. dr. Koy wnosi, aby ilekroć we wnioskach podaną jest cena ryczałtowa, za którą ma się kupić parcele, dokonywano wprawdzie pomiaru gruntu na miejscu, gdyż w katastrze nie zawsze powierzchnia odpowiada rzeczywistemu stanowi.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 54808/08/I.)

Drugi inspektor szkolny.

Wicesekretarz Kubalski imieniem Sekcji IV. i II. wnosi:

Na sprawienie sprzętów i przyborów kancelaryjnych dla nowo systemizowanego drugiego inspektora szkolnego okręgowego miejsk. przyznaje się kredyt do działu XII. poz. I. A. lit. r. (utrzymanie biura c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej) w kwocie 656 kor.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 49469/08/IV.).

Obchód „Wianków“.

Wicesekretarz Kubalski imieniem Sekcji IV. i II. wnosi:

Na urządzenie obchodu „Wianków“ przyznaje się Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół“ w Krakowie jednorazowy zasiłek na r. 1908 w kwocie 500 kor. i na ten cel przyznaje się kredyt dodatkowy dla działu XIV. poz. 5. tegorocznego budżetu miejskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 51607/08/IV.).

Nowe posady.

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem Sekcji III. i II. wnosi:

Celem polepszenia stosunków awansowych urzędników konceptowych Magistratu w IX. klasie rangi, tworzy się 5 nadetatowych posad Sekretarzy Magistratu w VIII. klasie rangi z tem, że jak długo posady te będą obsadzone, obsadzać się nie będzie odpowiedniej liczby posad konceptowych Wicesekretarzy Magistratu w IX. klasie rangi, oraz że te nowo utworzone nadetatowe posady mają być w miarę opróżnienia się zniesione.

R. m. dr. Gertler domaga się uregulowania stosunków awansowych służby.

R. m. Nowak Stanisław domaga się uregulowania stosunków dyetaryuszy.

Po wyjaśnieniu Dyr. Grodyńskiego Rada przyjęła wniosek powyższy. (L. 48012/08/prez.).

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem Sekcji II. i III. wnosi:

1. Etat urzędników dla miejskiego Wydziału Obrach., przez Radę miejską w dniu 25 czerwca 1901 uchwalony, powiększa się o 1 posadę X. kl. rangi (adjunkta młodszego), tudzież o 1 posadę XI. kl. rangi (asystenta) tak, że etat ten obejmować będzie 5 posad adjunktów młodszych w X. i 6 posad asystentów w XI. kl. rangi.

2. Tworzy się jedną posadę nadetatową asystenta miejsk. Wydziału Obrach. w XI. klasie rangi z tem, że jak długo ta ostatnia nadetatowa posada będzie obsadzona, obsadzać się nie będzie 1 posady praktykanta miejsk. Wydziału Obrach., oraz że posada ta po opróżnieniu się ma być zniesioną.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 72/08/prez.).

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem Sekcji III. i II. wnosi:

Ustanawia się w etacie urzędników manipulacyjnych Magistratu etatową posadę bibliotekarza miejskiego Biura statystycznego z poborami praktykanta manipulacyjnego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 281/08/prez.).

Na wniosek r. m. dra Wasunga Przewodniczący zarządza z powodu spóźnionej pory zamknięcie posiedzenia jawnego i otwiera posiedzenie tajne o godzinie 8. wieczorem.

Posiedzenie zwyczajne (3. w kad. XV.) z dnia 2. lipca 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zast. dr. Tadeusz Kanenberg.

Obeonych radców miejskich 52.

Radcy miejscy: dr. Bobilewicz, dr. Gross, Hałatkiewicz, Judkiewicz, Klemensiewicz, ks. Krupiński, dr. Landau Rafał, dr. Nowak Julian, dr. Pareński, dr. Rosenblatt, dr. Stanisławski, Sulikowski, Suski, Uderski, Wachtel, hr. Wodzieki, Wolny (17) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godz. 5. minut 50 wiecz.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przyrzeczenie radzieckie.

Nowo wybrany Radca miejski dr. Petelenz, nie obecny na posiedzeniu pierwszym, składa w ręce Prezydenta uroczyste przyrzeczenie radzieckie.

Ś. p. Godzimir Małachowski.

Przewodniczący poświęca wspomnienie żałobne zmarłemu posłowi ś. p. Godzimirowi Małachowskiemu (Rada z miejsc powstaje): „Był to mąż o wybitnym talencie, pracowity i dzielny polityk. Gmina m. Krakowa, odczuwając stratę, wzięła udział w pogrzebie we Lwowie przez delegację Rady. Prezydium wysłało depeche kondolencyjne do Prezesa Koła polskiego, do Prezydium Rady miasta Lwowa i do wdowy po Zmarłym. Przez powstanie z miejsc dalsieje Panowie wyraz prawdziwej czci dla pamięci Zmarłego, co zanotowane będzie w protokole“.

Urlopy Radców miejskich.

Rada udziela urlopu wiceprezydentowi drowi Szarskiemu na 5 tygodni, oraz r. m.: drowi Bobilewiczowi na miesiąc, Porębskiemu na 4 tygodnie, Dattnerowi na 6 tygodni, Federowiczowi na 5 tygodni, drowi Meiselsowi na 4 tygodnie, Dębińskiemu na 4 tygodnie, drowi Doboszyńskiemu na 6 tygodni, Schwarzwowi na 5 tygodni, Turskiemu na 6 tygodni, drowi Landauowi Ignacemu na 5 tygodni, drowi Jaworskiemu na 5 tygodni, Maywaltowi na 6 tygodni, Bialikowi na 6 tygodni, Jarze na 6 tygodni, drowi Fierichowi na 6 tygodni, drowi Gertlerowi na 5 tygodni, Heumannowi na 6 tygodni.

Zmiany w składzie Sekcyi.

Rada przydziela r. m. dra Lustgartena z Sekcyi I. do IV., r. m. Rittermanna zaś z Sekcyi V. i VI. do I. (L 317/08/prez.).

Szkoła im. św. Barbary. Budynki przy kościele św. Idziego.

R. m. Maciołowski zapytuje, gdzie będzie pomieszczona szkoła ludowa, dotąd znajdująca się w gmachu bursy akademickiej przy kościele św. Barbary. Mowca sądzi, że przeniesienie szkoły do domu gminnego przy ulicy Poselskiej byłoby nieodpowiedniem ze względu na szczupłość izb i wysokie koszty adaptacji, wyraża natomiast zapatrywanie, że byłoby wskazaniem pomieścić szkołę w salach Akademii handlowej, na razie nie zajętych.

Mowca porusza jeszcze sprawę jak najrychlejszej ochrony budynków przy kościele św. Idziego.

Prezydent miasta odpowiada, że, jak dyrektora i kuratora Akademii handlowej to przewidują, sale w gmachu Akademii, dziś wolne, zajęte będą jeszcze w jesieni r. b. Mowca zaznacza, że w najbliższym czasie zwoła posiedzenie kuratori Akademii handlowej celem ustalenia, czy szkoła św. Barbary może być pomieszczoną prowizorycznie w niezajętych salach; gdyby to było niemożliwe, szkoła musi być przeniesioną do domu przy ul. Poselskiej, gdzie dla niej znajdują się lepsze warunki higieniczne, niż dotychczas w domu przy Małym Rynku.

Co do budynków przy kościele św. Idziego zaznacza Mowca, że sprawa była już gotowa na dawną Radę miejską. Jednak wobec nowych wyborów do Rady miejskiej, Sekcja ekonomiczna sprawą tą się zajęła ponownie. Na najbliższem posiedzeniu Sekcyi I. a następnie na Radzie miejskiej jeszcze przed feriami rzecz będzie przeprowadzoną i albo się uchwali budynki zburzyć, albo je odrestaurować.

Szkoła św. Salomei.

R. m. dr. Wasung wyraża życzenie, by zamiast szkoły ludowej im. św. Barbary do domu przy ul. Poselskiej przeniesiono z ul. Krupniczej szkołę żeńską św. Salomei, któraby mogła być szkołą ćwiczeń dla seminarium Tow. szkoły ludowej. Prezydium zechce się nad tem zastanowić.

Prezydent miasta obiecuje sprawę rozważyć.

Nauczyciele „latający“.

R. m. Stanisław Nowak zapytuje, jak się przedstawia sprawa wprowadzenia przez Radę szkolną krajową sił pomocniczych „latających“ na wypadek zachorowania nauczyciela lub nauczycielki; obecnie z braku takich sił zachodzą przerwy w nauce.

R. m. Konopiński oświadcza, że jako delegat miasta sprawę tę poruszył już raz w Sekcyi I. Rady szkolnej krajowej. Oświadczone gotowość kreowania posad „nauczycieli latających“ ale pod warunkiem, aby Gmina opłacała ich pensye.

Prezydent miasta zaznacza, że po zbadaniu sprawy wyjaśni rzecz na najbliższem posiedzeniu Rady.

Porządek i czystość w Sukiennicach.

R. m. Godziński zapytuje, kto ma obowiązek czuwać nad porządkiem i czystością w Sukiennicach, i podnosi, że pod arkadami występują się rozmaite indywidua, które tam nie powinny się znajdować; Mowca wskazuje dalej, że należałoby ustanowić burgrabiego, któryby prowadził zarząd Sukiennicami i skutecznie w krótkiej drodze potrzebne naprawy w tamtejszych sklepach.

Prezydent miasta, stwierdziwszy, że sprawa bezpieczeństwa publicznego spoczywa w rękach c. k. Policji, przyrzeka zastanowić się nad tem, czyby dozoru nad Sukiennicami nie mógł sprawować inspektor budynku starego teatru.

Komisya sanitarna. Posada Fizyka miejskiego.

R. m. Bujwid podnosi, że od dłuższego czasu nie było posiedzenia Komisji sanitarnej; prawdopodobnie jest to w związku z nominacją Fizyka miejskiego i dlatego Mowca zapytuje, kiedy sprawa mianowania Fizyka będzie Radzie przedłożoną.

Prezydent odpowiada, że sprawę obsadzenia posady Fizyka uważa za bardzo ważną, dlatego wdrożył rokowania o objęcie posady z kilku fachowcami osobistościami, nie wyłączając dotychczasowych kompetentów. Wnioski co do mianowania Fizyka będą Radzie przedłożone przed wakacjami.

Rozszerzenie Elektrowni miejskiej.

Kierownik Elektrowni miejskiej inż. Gajczak imieniem Komisji gazowo-elektrycznej, uzasadniwszy w dłuższem przemówieniu sprawę rozszerzenia Elektrowni miejskiej, wnosi:

Na zasadzie tych wywodów imieniem Komisji gazowo-elektrycznej przedstawiam uchwalone przez nią dnia 18. marca i 12. czerwca 1908 r. wnioski Przedsiewziętej Radzie miejskiej do zatwierdzenia:

1. Rada miejska uznaje potrzebę powiększenia Elektrowni i uchwała: a) Powiększenie sprawności hali maszyn przez ustawienie dwóch agregatów parowych, z których każdy ma służyć do popędu jednego generatora elektrycznego o sprawności 400 kw. b) Powiększenie sprawności kotłowni przez ustawienie 3 kotłów parowych, z nich każdy o powierzchni ogrzewalnej 270 m², i jednej pompy zasilającej. c) Rekonstrukcję sieci przewodów i powiększenie tablicy rozdzielczej. d) Wybudowanie podstacyi z przeniesieniem przetwarzaczy i dostawą jednej nowej baterji akumulatorowej. e) Ułożenie kabla wysokiego napięcia naokoło Krakowa. f) Przystąpienie do natychmiastowego przełożenia ulicy Dajwór w myśl uchwały sekcyi ekonomicznej i komisji gazowo-elektrycznej z dnia 4. września 1906 r. i otworzenia nowej ulicy pomiędzy ulicą Starowiśnią a Dajworem. g) Wybudowanie toru kolejowego, składów na węgiel i wodociągu wiślanego na całą przyszlą sprawność Elektrowni. h) Rozszerzenie budynku na pomieszczenie nowych ma-

szyn i kotłów z konstrukcją żelazną i przeróbką żorawia, oraz nadbudowę domu administracyjnego.

2. Rada miejska uchwala zakupić potrzebne grunta dla podstacy Elektrowni za cenę, która znajdzie pokrycie w preliminowanej kwocie 60.000 kor.

3. Reasumuje się uchwałę Rady miejskiej z dnia 7. marca 1907 r., o ile nią upoważniono do zaciągnięcia na rzecz Gminy miasta Krakowa pożyczek w drodze emisji 4% obligacji komunalnych na cele Elektrowni miejskiej w kwocie 1,900.000 kor.; zezwala się natomiast, aby Gmina miasta Krakowa, jako właścicielka Elektrowni miejskiej, zaciągnęła na pokrycie wszystkich inwestycji tego zakładu odrębną pożyczkę długoterminową w takiej wysokości, by z niej 1,900.000 kor. dla wykonanych i 1,240.000 kor. dla obecnie projektowanych inwestycji czyli razem 3,140.000 kor. w gotówce uzyskać, i to na skrypt dłużny bez zabezpieczenia hipotecznego.

4. Celem uzyskania funduszków na pokrycie zapadłych już zobowiązań, oraz tych najpilniejszych wydatków, które muszą być pokryte przed zaciągnięciem pożyczek długoterminowych, zaciągnąć w razie potrzeby pożyczki krótkoterminowe, oprocentowane najwyżej o $\frac{1}{2}\%$ więcej od każdorazowej stopy procentowej eskontu Banku austro-węgierskiego, do wysokości 2,000.000 kor.

5. Do realizacji tej pożyczki krótkoterminowej upoważnia się w miarę zachodzącej potrzeby Prezydium miasta w porozumieniu z Komisją gazowo-elektryczną.

6. Obniżyć wysokość pożyczki krótkoterminowej, uchwalonej dnia 2. maja 1907 r., a zatwierdzonej przez Wydział krajowy reskryptem z dnia 13. lipca 1907 r. l. 58334 i reskryptem z dnia 17. września 1907 roku l. 90648, w łącznej kwocie 4,030.000 koron o kwotę 1,667.413 kor.

7. Rada miejska upoważnia Komisję gazowo-elektryczną, względnie jej komitet wykonawczy, do przeprowadzenia wszystkich czynności, z budową połączonych.

Nad sprawą tą wywiązała się dłuższa dyskusja, w której wzięli udział:

R. m. dr. Bandrowski wyraża zadowolenie z powodu tak dobrego stanu elektrowni, że zachodzi potrzeba tak znacznego jej rozszerzenia. Mowca sądzi jednak, że należało do przedłożonego projektu dołączyć zestawienie rentowności zakładu. W dalszym ciągu wywodów wykazuje Mowca, że jest obowiązkiem komisji gazowo-elektrycznej czynić inwestycje w ten sposób, aby korzystał na tem tylko przemysł krajowy. Stanowisko to odpowiada z pewnością zapatrywaniom całej Rady. W końcu Mowca podnosi, że światło elektryczne jest w Krakowie jeszcze bardzo drogie i rzeczą komisji będzie zastanowić się, czyby cen obniżyć nie należało, a to szczególnie dla celów przemysłowych.

Po przemowie r. m. Birnbauma, aby sprawę przekazać do rozpatrzenia Sekcyi II-iej pod względem finansowym, zabrał głos r. m. Jarra i zaczął odczytywać swą mowę.

Przewodniczący zwrócił uwagę tego Rady, że regulamin nie pozwala na odczytywanie przemówień.

R. m. Jarra, czytając dalej, rozpatrywał obszernie przedłożenie ze stanowiska fachowego. Należałoby zasięgnąć opinii Towarzystwa technicznego i zapoznać z nią szerszy ogół obywateli miasta.

Mowca czyni następujący wniosek:

„Rada miejska uznaje w zasadzie potrzebę rozszerzenia Elektrowni, poleca jednak Prezydium, celem kry-

tycznego fachowego zgłębienia projektu zwrócić się do Towarzystwa technicznego w Krakowie z prośbą, by projekt ten, t. j. jego techniczną stronę, w formie odczytu lub innej, jaką Towarzystwo techniczne za stosowną uzna, szerszemu gronu do wiadomości i krytycznej dyskusji podało i wraz z odpowiednim sprawozdaniem zwróciło. Projekt cały wraz z wyżej wymienionem sprawozdaniem wróci do Komisji, która winna go w jak najkrótszym czasie przedłożyć Świetnej Radzie.“

R. m. dr. Gertler podnosi niektóre wątpliwości ze stanowiska prawniczego i finansowego, że pożyczka nie jest amortyzacyjną i bez bezpieczeństwa hipotecznego, sądzi zatem, że przedłożenie przekazać należy Sekcyi Skarbowej, któraby zbadała sprawę również i pod względem rentowności.

R. m. Epstein popierał przedłożenie, poczem Przewodniczący przedstawił, że całe przedłożenie zbadał pod względem technicznym prof. Nowak z Pragi, który w tych kwestiach jest powagą. Co do rentowności, to jest ona zapewnioną. Następnie Prezydent wyjaśnia stronę finansową projektu, że pożyczka jest amortyzacyjną, a nie zabezpieczoną hipotecznie ze względów podatkowych.

R. m. Stanisław Nowak domaga się kilku wyjaśnień.

R. m. Porębski zapytuje, o ile przy nowym projekcie uwzględnionym będzie przemysł krajowy? Mowca popiera żądanie r. m. Jarra, aby zasięgnąć opinii techników krakowskich.

Przewodniczący oświadcza, że we wszystkim, co tylko bez ryzyka może być dokonaniem, uwzględnionym będzie wyłącznie przemysł krajowy.

R. m. dr. Domański wskazywał na objawiającą się coraz bardziej wśród mieszkańców Krakowa dążność do zaprowadzenia u siebie oświetlenia elektrycznego.

R. m. Maywald sądzi, że wątpliwości, które podniósł r. m. Jarra, powinien był on zgłosić w komisji. Z powodu tych wątpliwości powstała pewna nieufność do projektu, który przecież został należycie przestudowany i co do którego powinniśmy mieć także zaufanie do kierownika elektrowni. Faktem jest, że maszyny muszą obecnie pracować ponad napięcie, co przecież nie jest rzeczą normalną. Lepiej przystąpić do koniecznych robót i zdobyć taką siłę, jakiej nam potrzeba. Chcemy, aby elektryczności wytwarzało się więcej i aby ona była tania; te postulaty będą spełnione tylko wtedy, gdy elektrownię należycie rozszerzymy. Mowca popiera przedstawiony projekt.

Sprawozdawca inż. Gajczak udzielał różnych wyjaśnień. R. m. Bujwid popierał projekt, wykazując, że jest on należycie wygotowany.

R. m. dr. Domański, popierając projekt, sądził jednakże, że należałoby całe miasto uporządkować, aby było co oświetlać.

R. m. dr. Bandrowski nie zgadza się z zapatrywaniem prof. Domańskiego. Rada musi wyjść z tej rezerwy, aby dobrze oświetlić od razu cały Kraków; na razie uczynić to możemy przynajmniej na wielkich placach. Mowca zaznacza następnie, że Rada musi wyjść także z rezerwy co do popierania przemysłu krajowego. Nie można zasłaniać się łatwo postawioną odpowiedzią, że zakupiło się coś za granicą, do czego w kraju nie miało się zaufania. Ogólna więc uwaga, że wszystko będzie w kraju zakupione, co będzie możliwem, zaczyna dziś

nie wystarczać. W takich chwilach, gdzie tak wielkie pieniądze rzuca się w kurs, powinny pieniądze wydane być w Krakowie i kraju. W ten tylko sposób pojmuje Mowca oświadczenie Prezydenta miasta.

Na wniosek r. m. dra Wasunga Rada uchwałała zamknąć dyskusję.

Zapisani przedtem do głosu radcy miejscy przemawiają dalej.

R. m. Turski po dłuższym wywodzie zgłasza formalną rezolucję:

„Rada wyraża życzenie, aby przy rozdawnictwie robót Komisya gazowo elektryczna uwzględniła o ile możliwości przemysł krajowy, a w dalszem następstwie przemysł austriacki“.

Po krótkim przemówieniu r. m. Heumanna r. m. Jarra cofa swój wniosek.

R. m. dr. Gertler zgłasza następujące poprawki:

„W ustępie 3. dodać w 6-tym wierszu po wyrazie „pożyczkę“ słowo: „amortyzacyjną“.

Przy końcu ustępu 3 dodać zdanie: „Rada miejska zastrzega sobie zatwierdzenie warunków zaciągnięć się mającej pożyczki“.

W ustępie 5. po wyrazach „w porozumieniu“ dodać słowa: „z sekeyą skarbową“.

W ustępie 7. dodać wyrazy: „o ile chodzić będzie o sprawy natury prawnej, winna Komisya gazowo-elektryczna zasięgnąć opinii Sekeyi prawniczej“.

Przewodniczący poddał pod głosowanie wnioski Komisji gazowo-elektrycznej ustępami, jak następuje:

Punkt 1. od a) do h) z dodatkiem „lub chłodni wodnej“ pod lit. g) po słowie: „wisłanego“ bez rozpraw przyjęto.

Punkt 2. bez rozpraw przyjęto.

Punkt 3. uchwalono z poprawką r. m. dra Gertlera, aby we wierszu 6-tym po słowie „długoterminową“ dodać: „amortyzacyjną“.

Uchwalono nadto poprawkę tegoż r. m., aby przy końcu ustępu dodać zdanie: „Rada miejska zastrzega sobie zatwierdzenie warunków zaciągnięć się mającej pożyczki“.

Punkt 4-ty uchwalono. Wniosek r. m. Heumanna, aby po słowie „oprocentowane“ dodać słowa: „po najniższym stopie procentowej“ — upadł.

Punkt 5. uchwalono z poprawką r. m. dra Gertlera, aby po słowach „w porozumieniu z“, dodać: „ze Sekeyą skarbową“.

Punkt 6. uchwalono bez zmiany.

Punkt 7. uchwalono z dodatkiem, proponowanym przez r. m. dra Gertlera, aby dodać następujące zdanie: „O ile chodzić będzie o sprawy natury prawnej, winna Komisya gazowo-elektryczna zasięgnąć opinii Sekeyi prawniczej“.

Następnie Przewodniczący poddał pod głosowanie rezolucję r. m. Turskiego, którą bez rozpraw uchwalono.

Podatki i należności państwowe od obligacji pożyczki emisyjnej z r. 1907.

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem Prezydium Magistratu i Sekeyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Gmina miasta Krakowa przyjmuje na siebie obowiązek opłacania z własnych funduszy wszelkich obecnych i przyszłych państwowych austriackich należności

i podatków od kapitału i procentów obligacji pożyczki emisyjnej gminy miasta Krakowa, w myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 7. marca 1907 r. i galicyjskiego Sejmu krajowego z dnia 19. marca 1907 zaciągnięć się mającej, a w szczególności: obowiązek opłacania należności bezpośrednich i stemplowych od obligacji i kuponów, o ile nie uzyskanoby uwolnienia od tychże należności w myśl ust. z 25. marca 1902 L. 70 Dz. p. p., tudzież obowiązek opłacania podatku rentowego. Wobec tego kapitał i procenta wspomnianych obligacji wypłacane będą ich posiadaczom bez żadnych potrąceń i będą wolne od wszelkich obecnych i przyszłych podatków austriackich.

Bez rozpraw przyjęto (L. 54562/08/prez.).

Fundacya dwóch łóżek dla ubogich.

Wicesekretarz dr. Reiner imieniem Sekeyi VI. wnosi:

Kapitał fundacyi „dwóch łóżek dla ubogich chorych w jednym z krakowskich szpitali“ w kwocie 8672 K. 09 hal. odstępuje się Zgromadzeniu Braci Miłosierdzia na ufundowanie w szpitalu tego Zgromadzenia w Krakowie 2 łóżek pamiątkowych dla ubogich chorych, przynależnych do Gminy miasta Krakowa, pod nazwą: „Łóżka, ufundowane przez obywateli m. Krakowa na pamiątkę szczęśliwego ocalenia i przyjścia do zdrowia Najjaśniejszego Cesarza Franciszka Józefa I“.

Rada miejska zastrzega sobie kontrolę nad dopełnieniem powyższego obowiązku przez Zgromadzenie Braci Miłosierdzia. Obowiązek ten ma być hipotecznie zabezpieczonym na gmachu szpitala Braci Miłosierdzia w Krakowie.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 8817/08/VIa).

Dostawa cementu.

Sekretarz Groele imieniem Komisji drogowo-kanałowej wnosi:

Przyjąć ofertę fabryki Portland-Cementu Bernarda Libana i Sp. w Podgórzu-Bonarcie z dnia 27. grudnia 1907 r., mocą której firma ta podjęła się dostawy cementu dla Gminy m. Krakowa w ciągu r. 1908 na warunkach, dla tej dostawy obowiązujących, po cenie 4 K. 80 hal. za 100 klg. ze skontem kasowem 2% opustu z dostawą do miejsk. fabryki płyt betonowych przy ul. Zwierzynieckiej.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 1086/08/I.).

Dojazd do stacji kolejowej w Grzegórkach.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekeyi I. wnosi:

1. Zatwierdza się oświadczenie reprezentantów Gminy m. Krakowa, złożone do protokołu Komisji obchodowej kolei Kraków-Kocmyrów z 4. października 1897 r., że Gmina m. Krakowa utrzymywać będzie własnym kosztem drogę dojazdową do stacji w Grzegórkach, wzdłuż cmentarza izraelickiego prowadzącą, jeżeli własność tej drogi przejdzie na Gminę m. Krakowa.

2. Zgodzić się na tymczasowe otwarcie wspomnianej pod 1) drogi pod warunkami, przez c. k. Dyrekcję kolei państwowych w jej piśmie z 5. lutego 1906 roku L. 73941/III ex 1905 podanymi.

3. Zwrócić się do Towarzystwa kolei lokalnej Kraków-Kocmyrów, aby się postarało o to, by wspomniana pod 1) droga stała się własnością Gminy miasta Krakowa.

Gdyby starania tego Towarzystwa nie odniosły skutku, postara się Magistrat za pośrednictwem Wydziału krajowego o uznanie rzeczzonej drogi za dojazd publiczny do dworca kolei w Grzegórkach.

W dyskusyi zabierali głos w kwestyi wyjaśnienia sprawy r. m. Dattner, Turski, Maywalt i dr. Gertler.

Przystąpiono do głosowania ustępami.

Ustęp pierwszy wniosku przyjęto z dodatkiem, proponowanym przez r. m. dr. Gertlera, aby we wierszu ostatnim po słowie „jeżeli“ dodać: „i odkąd“, oraz w tymże wierszu po słowie „przejdzie“ dodać: „bezpłatnie“.

Ustęp drugi bez dyskusyi przyjęto.

Ustępu 3. część I. przyjęto z poprawką r. m. Gertlera, aby na końcu dodać słowa: „bez osobnego wynagrodzenia“.

Ustępu 3. część II. przyjęto. (L. 8262/08).

Odstąpienie t. zw. „kukusarni“ OO. Paulinom.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

1. W celu regulacyi ul. Dietla nabyć na rzecz Gminy miasta Krakowa od konwentu OO. Paulinów w Krakowie z realności konwentu lwh 1461 ks. grunt. Gm. Kraków (nad Wisłą przy Skałce) grunt, składający się z całych parcel gr. l. kat. 401 i 402/1 o powierzchni około 2166 sąż. kwadr., w zamian za realność miejską lwh. 1771 ks. gr. Gm. Kraków, t. zw. kukusarnię, wartości 6375 K. 93 hal i za dopłatą OO. Paulinom kwoty 60.000 K., płatnej w 14 dni po zainstalowaniu Gminy za właścicielkę parcel l. kat. 401 i 402/1 w stanie wolnym od ciężarów.

2. Koszta kontraktu i intabulacyi ponoszą strony kontraktujące po połowie, należytości prawne każda ze stron od swego nabytku.

3. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta miasta upoważnia się radców miejskich Wandalina Beringera i Stanisława Drozdowskiego, a na wypadek przeszkody u jednego z nich, radcę miejsk. dra Stanisława Domańskiego.

4. Wydatek 60.000 K. na dopłatę OO. Paulinom pokryć z II-ej pożyczki inwestycyjnej z r. 1907 z kredytu na kupno gruntów we wschodniej części miasta.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 13362/08/I.).

Subwencja dla OO. Paulinów.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. i II. wnosi.

1. Konwentowi OO. Paulinów w Krakowie przysługują pod warunkiem przyścia do skutku nabycia przez Gminę miasta Krakowa gruntów tegoż Konwentu l. kat. 401 i 402/1 subwencję na restaurację klasztoru i kościoła w kwocie 40.000 K. z funduszu miejskiego.

2. Subwencję tę wypłaci Gmina OO. Paulinom w trzech równych ratach rocznych poczynawszy od r. 1909 do 1911, płatnych z początkiem każdego z tych trzech lat najpóźniej do końca marca, względnie co do pierwszej raty najpóźniej do 8 dni po nadejściu do Magistratu kontraktu względem parcel 401 i 402/1, przez władze definitywnie zatwierdzonego.

3. W celu pokrycia wydatku 40.000 K. na subwencję wstawiać będzie Wydział obrachunkowy do budżetów r. 1909, 1910 i 1911 potrzebne kwoty, równające się ratom subwencyi.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 13362/08/I.).

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący zamyka posiedzenie jawne o g. 8³/₄ wieczorem i otwiera posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (4. w kad. XV.) z dnia 16. lipca 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

II Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zast. dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych 42.

Radcy miejscy: Bialik, dr. Bobilewicz, Daszyński, Dattner, dr. Doboszyński, Epstein, Federowicz, Godzicki, dr. Gross, Iglicki, Jarra, Klemensiewicz, dr. Landau Ignacy, Maciołowski, Mendelsburg, dr. Pareński, dr. Petelenz, Porebski, dr. Rosenblatt, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, dr. Staniszewski, wiceprezydent dr. Szarski, dr. Tilles, Wachtel, hr. Wodzicki, Wolny (28) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 45 wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Urlopy.

Rada miejska udzieliła urlopu prezydentowi drowi Juliuszowi Leowi na 5 tygodni od końca lipca; r. m. Judkiewiczowi na 2 miesiące, r. m. drowi Merzowi na 6 tygodni, r. m. Hałatkiewiczowi na 1 miesiąc i r. m. drowi Ponikle na 5 tygodni.

Tok spraw podczas feryi.

Przewodniczący zawiadamia Radę, że zamierza zwołać jeszcze jedno posiedzenie Rady przed feryami, a to w przyszłym tygodniu, ponieważ jednak posiedzenie to może nie przyjść do skutku z powodu braku kompletu, przeto celem zapewnienia normalnego toku sprawom w czasie feryi, tak jak lat poprzednich, przedstawia wniosek:

„Na podstawie § 82. statutu Rada miejska przekazuje do załatwienia odnośnym Sekcyom i Komisjom sprawy i czynności, zastrzeżone Radzie, a należące do własnego zakresu działania Gminy, na czas feryi letnich, t. j. do pierwszego posiedzenia Rady we wrześniu r. b.“

R. m. dr. Koy wnosi, aby sprawy, załatwione w imieniu Rady przez Sekcyę i Komisye, ogłaszane były w „Dzienniku rozp. dla miasta Krakowa“.

R. m. Dąbrowski, domaga się, aby sprawy, załatwione przez Sekcyę i Komisye w imieniu Rady, zestawiono i dołączono do porządku dziennego pierwszego posiedzenia Rady we wrześniu.

R. m. dr. Gertler żąda, aby Przewodniczący Sekcyi wzywali podczas feryi na posiedzenia tych wszystkich radców miejskich, którzy bawić będą w Krakowie, aczkolwiek do tych sekcyi nie należą.

R. m. dr. Nowak Julian czyni wniosek, aby wyłączyć ze spraw, które Sekcyę i Komisye imieniem Rady załatwiać mogą, sprawę zabudowań koło kościoła św. Idziego, o ile sprawa ta na dzisiejszem posiedzeniu załatwioną nie będzie.

R. m. dr. Bandrowski sądzi, że najlepiej będzie, jeżeli Prezydent miasta na pierwszym posiedzeniu Rady po feryach przedstawi przebieg tych spraw, które zostały załatwione podczas feryi.

Przewodniczący wyjaśnia, że dotąd trzymał się zawsze istniejącej praktyki i podawał do wiadomości Rady uchwały Sekcyi i Komisji, w czasie feryi powzięte w zastępstwie Rady.

Po krótkim przemówieniu r. m. Miedniaka na wniosek r. m. dra Guńkiewicza dyskusję zamknięto.

W głosowaniu uchwalono wniosek Prezydium, upowazniający Sekcję i Komisję do zastępstwa Rady na czas feryi, oraz przyjęto wnioski dra Koya, dra Juliana Nowaka i dra Bandrowskiego. (L. 363/908/prez.).

Wnioski r. m. Dąbrowskiego i Gertlera upadły.

Trzeci most na Wiśle.

R. m. Kosobucki domaga się wdrożenia kroków o jak najszybsze rozpoczęcie robót przy budowie trzeciego mostu na Wiśle.

Wiceprezydent Sare: „Budowa mostu oddaną już została przedsiębiorstwu Zacharyewicz i Sosnowski; firma ta czyni przygotowania i po ich ukończeniu przystąpi do budowy“.

Dyetaryusze Magistratu o dodatek drożyzniany.

Odczytano pismo dyetaryuszów Magistratu o dodatek drożyzniany. Pismo to odesłano Magistratowi do regulaminowego traktowania (L. 60612/908/prez.).

Rozszerzenie Gazowni miejskiej.

Dyrektor Gazowni miejskiej Dąbrowski imieniem Komisji gazowo-elektrycznej, uzasadniwszy sprawę rozszerzenia Gazowni, wnosi:

I. Rada miejska uznaje potrzebę powiększenia Gazowni miejskiej w roku 1908 kosztem 400 000 koron, a w szczególności wykonania następujących robót:

1) Powiększenie rur fabrycznych kosztem około	K 4 500
2) Ustawienie dwóch chłodziaków nowych	„ 11.000
3) Ustawienie dwóch płócdek nowych w miejsce zniszczonych	„ 12.000
4) Sprawienie nowego oddzielnika smoły (Pelouze)	„ 7.000
5) Postawienie nowego ekshaustora (Bamag) z regulatorem obejściowym	„ 5.000
6) Przetawienie i zmontowanie starych aparatów, oraz przełożenie rur	„ 5 400
7) Rozszerzenie izby maszyn	„ 2 500
8) Druga maszyna parowa 12-to konna	„ 6 500
9) Kraty Jägera do dwóch skrzyń w czyszczalni	„ 11 600
10) Podniesienie dachu nad częścią piecowni	„ 2.000
11) Steleskopowanie 3-go gazometru (na 10.000 m. sześć.)	„ 37.000
12) Dwa piece retortowe z armaturą i budynkiem	„ 56.000
13) Dwa nowe kotły parowe (wymiana)	„ 20.000
14) Rezerwowa fabryka gazu wodnego (6000 metrów sześć. na dobę)	„ 96.500
15) Płódecka naftalinowa, zbiorniki, szyby, różne i nieprzewidziane wydatki	„ 40.000
16) Na powiększenie sieci rur i wymianę na grubsze w ul. Podzamecze, Straszewskiego, Podwałe, Karmelickiej i innych	„ 83.000
Razem	K 400.000

II Reasumując uchwałę swą z 7. marca 1907, o ile nią upoważniono do zaciągnięcia na rzecz gminy miasta Krakowa pożyczki w drodze emisji 4%-owych obligacji komunalnych na cele Gazowni miejskiej w kwocie 400.000 koron, Rada miejska zezwala, aby Gmina, jako właścicielka Gazowni miejskiej, zaciągnęła na pokrycie wszystkich inwestycji tego zakładu odrębną pożyczkę długoterminową w takiej wysokości, aby z niej K 250.000 dla wykonanych a K 400.000 dla wykonać się mających w r. b. inwestycji, czyli razem K 650.000 uzyskać, a to na skrytę dłużną, bez zabezpieczenia hipotecznego.

III. Celem uzyskania funduszy na pokrycie zapadłych zobowiązań i ewentualnych wydatków, jakieby przed zaciągnięciem pożyczki długoterminowej musiały być poczynione, upowaznia Rada miejska do zaciągnięcia w razie potrzeby pożyczki krótkoterminowej, oprocentowanej najwyżej o $\frac{1}{2}\%$ więcej od każdorazowej stopy procentowej eskontu Banku austro-węgierskiego, do wysokości K 650 000.

IV. Do realizacji tej pożyczki krótkoterminowej upowaznia się, w miarę zachodzącej potrzeby, Prezydium miasta w porozumieniu z Komisją gazowo-elektryczną.

V. Obniżyć wysokość pożyczki krótkoterminowej, uchwalonej 2. maja 1907 r. a zatwierdzonej przez Wydział krajowy reskrytem z dnia 12. lipca 1907 r. L. 58 334 i reskrytem z dnia 17. września 1907 L. 90.648 w łącznej kwocie K 4,030.000, o kwotę K 266.705.

VI. Upowaznia się Komisję gazowo-elektryczną a względnie jej komitet wykonawczy do wykonania projektowanych na rok 1908 inwestycji.

VII. Wzywa się Komisję gazowo-elektryczną do opracowania projektu rozszerzenia Gazowni w latach następnych przez dobudowanie nowego zakładu o wydajności maksymalnej 24.000 m³ na dobę (+ 20% rezerwy) i przedłożenia go Radzie miejskiej w jesieni r 1908.

R. m. dr. Wasung zwraca się do Prezydenta z prośbą, aby sprawy tak ważne i wymagające milionowych nakładów, przedkładał radcom wcześniej nieco niż na dwa dni przed posiedzeniem. W referacie zarządu Gazowni ud rza Mowcę przedewszystkiem opóźnienie ze zmianami w sieci rur, wskutek czego doprowadziło się do stosunków anormalnych i dla konsumentów niekorzystnych. Mowca żąda nadto zapewnienia ze strony zarządu Gazowni, że teraz przedsięwzięta wymiana rur gwarantuje odpowiednie ciśnienie n. p. w dzielnicy Kleparz i Lubicz. Nie zgadza się Mowca z wywodami Referenta, że nowa Gazownia powinna stanąć obok dotychczasowej. Wzrost miasta, możność dostarczania gazu na dalszą odległość każą przewidywać większe zapotrzebowanie gazu, a wtedy musi miasto trzecią gazownię budować gdzieindziej. Miejsce dotychczasowe leży w centrum miasta, rozszerzyć się zbytnio nie da, więc po jakimś czasie będzie tam ciasno, co dla gazowni samej będzie bardzo szkodliwym. Mowca żąda wyjaśnić co do kilku kwestyi i podnosi, że nie widzi wśród inwestycji żadnych wydatków na cele urządzenia łaźni, jadalni i szatni dla robotników, które są bardzo konieczne, gdyż teraźniejsze urządzenia urągają wszelkim nowoczesnym wynaganiom. Wkońcu zapytuje Mowca, co się dzieje ze statutem emerytalnym urzędników Gazowni.

R. m. dr. Gertler domaga się, aby realizacyi krótkoterminowej pożyczki dokonał Prezydium także na podstawie porozumienia się z sekcją skarbową. Nadto

zapytuje Referenta o wyjaśnienie niektórych punktów wniosku.

Po wyczerpującym wyjaśnieniu referenta dyr. Dąbrowskiego — prezydent dr. Leo w odpowiedzi r. m. Wasungowi wyjaśnia, że sprawa statutu emerytalnego urzędników Gazowni była już przedmiotem obrad na ostatnim posiedzeniu Komisji gazowo-elektrycznej, na którym przekazano tę sprawę subkomitetowi do rozpatrzenia i przedłożenia wniosków.

Co się tyczy rozsyłania referatów spraw na Radę miejską z porządkiem dziennym, to Prezydent trzymał się terminów statutowych według dotychczasowej praktyki. O ile jednak w każdym poszczególnym razie będzie można wcześniej referaty rozsyłać, nie omieszka z tego chętnie skorzystać.

Przystąpiono do głosowania.

Ustęp I., II., III. wniosku przyjęto bez zmiany.

Ustęp IV. przyjęto z dodatkiem r. m. dra Gertlera, aby na końcu tegoż ustępu dodać słowa: „i Sekcyą skarbową“.

Ustęp V., VI., VII. uchwalono w brzmieniu wniosku Komisji gazowo-elektrycznej.

Pożyczki na rozszerzenie Elektrowni i Gazowni.

Dyrektor Magistratu Grodyński imieniem Komisji gazowo-elektrycznej i Sekcyi skarbowej, uzasadniwszy sprawę zaciągnięcia pożyczek gotówkowych, długoterminowych, amortyzacyjnych w kwocie łącznej 3,790.000 koron na budowę i rozszerzenie Elektrowni i Gazowni miejskiej, wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. W wykonaniu uchwały Rady miejskiej z dnia 2. lipca r. b. w sprawie inwestycji Elektrowni m. tudzież uchwały Rady m. z dnia dzisiejszego w sprawie inwestycji Gazowni miejskiej, zaciągnąć na pokrycie kosztów budowy i rozszerzenia Elektrowni miejskiej, tudzież na pokrycie kosztów rozszerzenia Gazowni miejskiej na prosty skrypt dłużny bez zabezpieczenia hipotecznego w Banku krajowym królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. krakowskiem 2 pożyczki gminy miasta Krakowa, jako właścicielki Elektrowni, względnie Gazowni miejskiej, spłacalne z funduszków tych zakładów, w takiej wysokości, aby z nich, po potrąceniu wszelkich wydatków i należności, połączonych ze sfinansowaniem pożyczek, osiągnięto w gotówce:

- a) Na koszt budowy i rozszerzenia Elektrowni miejskiej sumę łączną . . . K 3,140.000
- b) Na rozszerzenie Gazowni m. sumę łączną . . . „ 650 000

razem sumę . . . „ 3,790.000

a to w 4 $\frac{1}{2}$ %-wych obligacjach komunalnych Banku krajowego IV-ej emisji, po kursie zaliczalnym o $\frac{1}{2}$ % niższym od każdego kursu wiedeńskiego „płaca“ („Geld“), spłacalne w 44 latach w 88 ratach półrocznych, za opłatą na procent i amortyzację po 2 $\frac{1}{2}$ % półrocznie czyli po 5% rocznie, tudzież pod innymi warunkami, przewidzianymi w przepisach o udzielaniu przez Bank krajowy pożyczek w obligacjach komunalnych IV. emisji, wydanych przez Wydział krajowy uchwałami z dnia 31. maja 1895 L. 34095, z 11. listopada 1898 L. 68658 i z 6. czerwca 1908 L. 50330.

2. Pożyczki te mają być zrealizowane częściowo w miarę zachodzącej potrzeby faktycznej.

3. Upoważnia się p. Prezydenta miasta do oznaczenia w porozumieniu z Sekcyą skarbową Rady m. czasu, kiedy, i kwot częściowych, w jakich pożyczki te mają być zrealizowane.

4. Do podpisania skryptów dłużnych i innych potrzebnych dokumentów, podniesienia waluty pożyczkowej i pokwitowania z jej odbioru imieniem gminy m. Krakowa upoważnia się p. Prezydenta m. tudzież radców miejskich pp.: dra Bronisława Guńkiewicza i dra Stanisława Ponikłę, a ewentualnie w razie przeszkody u którego z tych ostatnich radcę miejskiego p. Henryka Szatkowskiego.

5. Kredyty na rozszerzenie Gazowni i Elektrowni miejskiej przewidziane w programie pożyczki K 23,600.000, zaciągnąć się mającej przez gminę m. Krakowa w myśl ustawy z dnia 26. maja 1908 L. 72. Dz. u. kr., a w szczególności: kwota K 400 000 z sumy K 1,328.000 h 54, wymienionej pod 3) w art. 2-im, tudzież suma K 1,900.000, wymieniona pod 4) w art. 2-im powyższej ustawy — mają być z ogólnej sumy pożyczkowej K 23,600.000 potrącone.

W dyskusji zabierali głos r. m.: dr. Gertler, Birnbaum i Heumann.

R. m. dr. Gertler przedstawił następujący wniosek:

„Upoważnia się Prezydium miasta do ewentualnego zaciągnięcia części tej pożyczki w 4 $\frac{1}{2}$ % obligacjach, o ile uzyska się przyrzeczenie Banku, że zgadza się w blizkim czasie na konwersję tej pożyczki na 4%-wą“.

Po wyjaśnieniu, danem przez Prezydenta, poddany pod głosowanie wniosek Komisji gazowo-elektrycznej i Sekcyi II. przyjęto z dodatkiem, proponowanym przez Przewodniczącego, aby do ustępu 4. wniosku na końcu dodać:

„i prof. dra Domańskiego“. (L.339/908/prez.).

Wniosek r. m. dra Gertlera upadł.

Towarzystwo Szkoły Ludowej.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. i III. wnosi:

Rada miejska zgadza się — w razie przymusowego rozwiązania „Towarzystwa szkoły Ludowej“ — na przejęcie na własność gminy stoł. król. miasta Krakowa całego majątku Towarzystwa i zobowiązuje się używać tego majątku na cele, określone w § 2. statutu, uchwalonego na nadzwyczajnym zgromadzeniu Towarzystwa we Lwowie w dniu 2-gim lutego 1908 r.

W razie gdyby w ciągu lat 10 po rozwiązaniu powstało w Galicyi Towarzystwo o tych samych celach, odda gmina miasta Krakowa pozostały majątek temu Towarzystwu na te same cele.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 54.633/08/IV.).

Dar ś. p. Łozińskiego dla Muzeum narodowego.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. i III. wnosi:

I. Rada miejska przyjmuje akt darowizny z daty Lwów 27. kwietnia 1908, mocą którego spadkobiercy ś. p. Edmunda Łozińskiego darowują gminie miasta Krakowa z przeznaczeniem dla Muzeum narodowego kolekcję obrazów wartości K 10.000 pod wyrażonymi w tym akcie warunkami.

II. Do podpisania tego aktu imieniem Gminy upoważnia się Prezydenta m., względnie jego zastępcę, tudzież

radców m. pp.: dra Stanisława Domańskiego oraz dra Bronisława Guńkiewicza.

III. Wyraża się serdeczne podziękowanie za cenną darowiznę spadkobiercom ś. p. Edmunda Łozińskiego na ręce dra Augusta Łozińskiego, adwokata we Lwowie.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 42.903/08/IV.).

Przeniesienie Schroniska dla bezdomnych.

Sekretarz Groele imieniem Sekcyi I. i VI. wnosi:

1. Rada miejska postanawia przenieść miejskie schronisko dla bezdomnych pod zarządem brata Alberta, mieszczące się obecnie w realnościach miejskich pod l. or. 45 i 47 przy ulicy Krakowskiej i l. or. 2, przy ul. Skawińskiej, a to ze względów sanitarnych, złego stanu budynków, wymagających znacznego wkładu, i wreszcie nieodpowiedniego położenia wśród dzielnicy gęsto zamieszkaney.

2. Poleca się Magistratowi, aby wyszukał odpowiedni grunt na pomieszczenie tego zakładu i przedłożył do końca bieżącego roku odpowiednie wnioski.

3. Rada miejska uchwala sprzedać izraelskiej gminie wyznaniowej w Krakowie na publiczne cele tejsze gminy, jak na budowę domu administracyjnego z salą posiedzeń i z biurami dla izraelskiej Rady wyznaniowej, na biura urzędu metrykalnego, na kancelaryę rabinatu, na rozszerzenie szpitala izraelskiego i t. p.:

- a) realność lwh. 1421 ks. gr. gminy kat. Kraków (l. or. 45 ul. Krakowska), obejmującą parcelę budowlaną lk. 992, o powierzchni około 151⁰□ za cenę po K 100 za 1⁰□ wraz z budynkami;
- b) realność lwh. 1422 ks. gr. gminy kat. Kraków (l. or. 47. ul. Krakowska), obejmującą parcelę budowlaną lk. 993/2, o powierzchni około 113⁰□ za cenę po K 100 za 1⁰□ wraz z budynkami;
- c) realność lwh. 1432 ks. gr. gminy kat. Kraków (l. or. 2 ul. Skawińska), obejmującą parcelę budowlaną lk. 993/1, o powierzchni około 523⁰□ za cenę po K 75 za 1⁰□ wraz z budynkami z zastrzeżeniem, że realność narożną lwh. 1421 odda gmina m. Krakowa gminie izraelskiej w fizyczne posiadanie do dnia 1. października 1908 r. — dwie drugie zaś realności t. j. lwh. 1422 i 1432 w lat irzy (wniosek Sekcyi dobroczynnej: „w lat cztery“) — licząc od 1. stycznia 1909 roku.

4. Cenę kupna za realność lwh. 1421 zapłaci gmina izraelska przy podpisaniu kontraktu — cenę zaś kupna realności lwh. 1422 i 1432 przy oddaniu tych realności w fizyczne posiadanie gminy izraelskiej.

Cena kupna za realności lwh. 1422 i 1432 zostanie zainstalowana na tych realnościach bez obowiązku odpłacania procentu.

5. Uzyskaną ze sprzedaży powyższych trzech realności cenę kupna przeznacza się na budowę miejskiego schroniska dla bezdomnych pod zarządem brata Alberta.

6. Rada miejska sprzedaje wyżej wymienione realności gminie izraelskiej z zastrzeżeniem dla siebie prawa odkupu na wypadek, gdyby gmina izraelska przestała używać tych realności na cele użyteczności publicznej, wymienione wyżej pod 3).

Przy odkupie zapłaci gmina m. Krakowa:

- a) za grunt kwotę, przez gminę izraelską zapłaconą, bez procentu;

- b) za budynki, na gruncie przez gminę izraelską aż do czasu odkupu wybudowane, cenę, oznaczoną przez szacunek sądowy.

Te prawa Gminy, w ustępie niniejszym (6) zastrzeżone, mają być na realnościach powyższych lwh. 1421, 1422 i 1432 w Krakowie zainstalowane.

7. Gmina izraelska odstąpi gminie m. Krakowa 11⁰□ z realności lwh. 1421 i 1432 bezpłatnie dla regulacji ul. Skawińskiej, mianowicie wedle planu Budownictwa miejskiego z 26. czerwca 1907 część, oznaczoną literami e, f, g, (z parceli 993/I. 14 m² = 4⁰□ i z parceli 992—25 m² = 7⁰□ t. j. razem 11⁰□).

8. Koszt kontraktu, stemple do kontraktu, należytość przenosną, koszt intabulacji i wszelkie inne koszty, z niniejszą transakcją połączone, ponosi gmina izraelska.

9. Do podpisania kontraktu obok pana Prezydenta miasta upoważnia się radców miejskich pp. Wandalina Beringera i Jana Perosia, a w razie przeszkody u jednego z nich r. m. p. Stanisława Stachowskiego.

W dyskusji r. m. dr. Koy wskazywał potrzebę równoczesnego określenia we wnioskach, gdzie nowy zakład Brata Alberta stanie i na jaką skalę będzie urządzony; przy obecnem bowiem brzmieniu wniosków, zakład Brata Alberta wisi w powietrzu.

Wobec tego czyni Mowca wniosek, aby do końca roku bieżącego przyszedł Magistrat z projektem i kosztorysem, jak zakład Brata Alberta ma być urządzony.

R. m. Bujwid poparł zapatrywanie r. m. dra Koya.

R. m. Dąbrowski podniósł, że cena gruntów i realności, jakie mają być sprzedane gminie żydowskiej, jest za niską i robi wrażenie „darowizny“.

Wiceprezydent Sare twierdził, że wnioski dążą stanowczo do lepszego pomieszczenia zakładu Brata Alberta i w tej mierze odpowiednie projekty będą Radzie przedłożone; Mowca zaznaczył dalej, że nie może być mowy o jakiegokolwiek darowiznie na rzecz gminy żydowskiej, gdyż cenę ustanowiono średnią, jaką należało ustanowić tam, gdzie idzie o cele użyteczności publicznej.

Po dalszych przemówieniach r. m. Lustgartena, Dąbrowskiego, Stanisława Nowaka, Gertlera dr. Rafał Landau wskazał, że na zakupionych gruntach gmina żydowska zamierza rozszerzyć szpital, zbudować administracyjny dom gminny, szpital dla zakaźnych chorób dzieci i tanią kuchnię ludową.

Dalej przemawiali r. m. dr. Julian Nowak i Heumann.

Na wniosek r. m. dra Wasunga dyskusję zamknięto.

Przystąpiono do głosowania.

Ustęp 1. wniosku uchwalono w brzmieniu Sekcyi I. i VI.

Ustęp 2. przyjęto z dodatkiem r. m. dra Koya, aby Magistrat przyszedł do końca b. r. z kosztorysem i projektem, jak zakład Brata Alberta ma być urządzony.

Ustęp 3. uchwalono w brzmieniu Sekcyi I.; wstawiony we wniosku dodatek Sekcyi VI. co do terminu „w lat cztery“ upadł.

R. m. dr. Nowak Julian czyni wniosek, aby dodać przy końcu tegoż ustępu słowa: „W każdym razie nie pierwej, aż znajdzie pomieszczenie schronisko Brata Alberta“

Dodatek ten uchwalono.

Ustęp 4. przyjęto z dodatkiem r. m. dra Gertlera, aby przy końcu tegoż ustępu zamiast słów: „bez obowiązku opłacania procentu“ zamieścić słowa: „z obowiązkiem opłacania 5% od dnia płatności ceny kupna“.

Ustęp 5. uchwalono.

Ustęp 6. uchwalono.

Ustęp 7., 8., 9. uchwalono. (L. 27389/908/I.).

Nabycie gruntów pod ulicę.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekeyi I. i II. wnosi:

1. W celu utworzenia nowej ulicy poprzecznej między ulicą Koletek a Bernardyńską nabyć od Konwentu OO. Bernardynów w Krakowie z ich realności lwh 1288 w Krakowie parcelę gr. I. kat. 226/3 (ulica Koletek l. or. 33), mającą 26 sąż. kwadrat., powierzchnię, za cenę po 120 kor. za sążeń kwadrat. płatną w 14 dni po zaintabulowaniu Gminy za właścicielkę tej parceli w stanie wolnym od ciężarów.

2. Koszta kontraktu, należytości skarbowe, koszta intabulacji ponosi Gmina m. Krakowa.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się r. m. Wandalina Beringera i dra Adama Bobilewicza, a na przypadek przeszkody u jednego z nich, r. m. Stanisława Drozdowskiego.

4. Cenę kupna pokryć z pożyczki inwestycyjnej II. z kredytu na zakupno gruntów we wschodniej części miasta.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 50865/08/I.).

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekeyi I. i II. wnosi:

1. W celu otwarcia nowej ulicy na gruntach Harajewiczówki tudzież celem uregulowania ulicy Koletek nabyć od Michaliny z Adamskich Janikowskiej, Teodory Adamskiej, Danieli z Adamskich Neyderowej, Juliana Adamskiego, Zygmunta Adamskiego, Heleny z Adamskich Ciupkowej i Franciszki z Adamskich Rychłowskiej całą ich realność pod l. kat. 32 w Dz. VII (ul. Koletek l. or. 13), w Krakowie położoną lwh. 1287 objętą, za cenę kupna w kwocie 54.000 kor., płatną w 14 dni po zaintabulowaniu Gminy za właścicielkę realności lwh. 1287 w stanie wolnym od ciężarów.

2. Koszta kontraktu, stemple do kontraktu należytość przenosną i koszta intabulacji ponosi Gmina m. Krakowa.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się radców miejskich Stanisława Drozdowskiego i Stanisława Stachowskiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich dra Stanisława Domańskiego.

4. Cenę kupna z kosztami nabycia pokryć z II-giej pożyczki inwestycyjnej z kredytu na zakupno gruntów we wschodniej części miasta.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 27.558/07/I.).

Wybór Komisji dyscyplinarnej.

Na wniosek r. m. dra Merza dokonano wyboru 5 członków Komisji dyscyplinarnej w myśl § 57. statutu.

Wybrani zostali proponowani przez wnioskodawcę r. m.: 1) dr. Bobilewicz, 2) Klemensiewicz, 3) dr. Koy, 4) dr. Rosenblatt, 5) Turski. (L. 347/908/prez.).

Park dra Jordana.

Na wniosek r. m. Kosobuckiego dokonano wyboru delegacji dla spraw parku dra Jordana.

Wybrani zostali proponowani przez wnioskodawcę r. m.: 1) dr. Bandrowski, 2) prof. Bujwid, 3) dr. Domański, 4) Maciowski, 5) Turski. (L. 347/908/prez.).

Muzeum przemysłowe i Instytut dla popierania drobnego przemysłu.

Na wniosek r. m. Turskiego dokonano wyboru Komisji dla Muzeum przemysłowego i delegatów Gminy do kuratorii Instytutu dla popierania drobnego przemysłu.

Wybrani zostali proponowani przez wnioskodawcę:

a) Do Komisji Muzeum przemysłowego: Prezydent dr. Leo, r. m.: dr. Bandrowski, Kosobucki, Jarra, Maywalt, dr. Nowak Julian, dr. Staniszewski,

b) Na delegatów Gminy do kuratorii Instytutu dla popierania drobnego przemysłu: prezydent dr. Leo, r. m.: dr. Bandrowski, Kosobucki, dr. Nowak Julian, na zastępców delegatów zaś r. m.: Jarra, Maywalt. (L. 347/908/prez.).

Z powodu spóźnionej pory na wniosek r. m. Kosobuckiego Przewodniczący zamyka posiedzenie jawne o godzinie 8¹/₄ wieczorem i otwiera posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (5. w kad. XV.) z dnia 23. lipca 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: w zast. dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych 51.

Radcy miejscy: dr. Bobilewicz, Dattner, dr. Doboszyński, Epstein, Federowicz, Heumann, Jarra, Jaworński, Judkiewicz, Klemensiewicz, dr. Landau Ignacy, dr. Landau Rafał, dr. Pareński, Porębski, dr. Starzewski, dr. Szarski, dr. Tilles, dr. Wasung, br. Wodzieki (19) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przed porządkiem dziennym.

Odczytano list wdowy po ś. p. Godzimirze Małachowskim z podziękowaniem Radzie miejskiej za przesłaną kondolencję z powodu śmierci jej ś. p. męża.

Niebezpieczeństwo powodzi.

Przewodniczący podaje do wiadomości Rady, że Krakowowi grozi powódź. Mianowicie wiadomości, jakie nadechodzą z górnego biegu Wisły, są niepomysłne; stan rzeki koło Oświęcima jest taki, że miastu naszemu zagraża wylew. Rozmiarów jego przewidzieć nie można, ale prawdopodobnem jest, że dzisiejszej nocy niżej położone części miasta (sutereny i piwnice) będą zalane. W sprawie tej u Delegata Namiestnictwa odbyło się zebranie z udziałem przedstawicieli Magistratu. Wszystko, co potrzebne, zarządzono. Na wypadek wylewu mieszkańcy zagrożonych domów będą delożowani. W Magistracie i Sokole urządować będą stałe pogotowia ratunkowe. Następnie Prezydent oświadcza, że w sprawie grożącej miastu powodzi już przed trzema miesiącami zwrócił się do Ministra dla Galicyi z przedstawieniem, że zabezpieczenie Krakowa od powodzi coraz bardziej jest rzeczą piękną; żądanie to dziś jest tem aktualniejsze.

Prezydent wysłał również pismo do Namiestnictwa z prośbą o przyspieszenie sprawy zabezpieczenia miasta od powodzi

Sprzedaż skrawków gruntu miejskiego.

Sekretarz Groele imieniem Sekoyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Odstąpić Anieli Szymczakowskiej, właścicielce realności I kat. 106 Dz. VI lwh. 1196 w Krakowie celem przydzielenia do tej realności kawałek gruntu miejskiego z parceli gr. I kat. 947/18, między realnością Szymczakowskiej a linią regulacyjną ulicy Aryańskiej położony, o powierzchni około 48 sąż. kwadrat. za cenę po 80 kor. za sążeń kwadratowy, płatną przy podpisaniu kontraktu.

2 Koszta wszelkie, z tym interesem połączone, jak wszelkie należitości skarbowe, ponosi p. Aniela Szymczakowska

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się r. m. Stanisława Drozdowskiego i Stanisława Stachowskiego, a na wypadek przeszkody u jednego z nich r. m. Wandalina Beringera.

Przyjęto bez rozpraw (L 25721/08/L.)

Sekretarz Groele imieniem Sekoyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1 Sprzedać pani Zofii z Bobrzyńskich Szwarzenberg-Czernowej, właścicielce realności I kat. 102 Dz. V. lwh. 968 w Krakowie skrawek gruntu miejskiego, z parceli I k 2467/1 lwh. 1783 w Krakowie wydzielić się mający, między realnością I kat. 102 Dz. V. (Rynek kleparski I or 2) a linią regulacyjną Rynku kleparskiego położony, o powierzchni 103 mtr. kwadr. czyli 286 sąż kwadrat, do realności I kat. 102 Dz. V. ze względów regulacji Rynku kleparskiego przydzielić się mający, za cenę po 110 kor. za jeden sążeń kwadrat, płatną przy podpisaniu kontraktu.

2 Koszta wszelkie powyższego interesu poniesie wyłącznie nabywczyni p. Zofia z Bobrzyńskich Szwarzenberg-Czernowa

3. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta m. upoważnia się r. m. dra Stanisława Domańskiego i dra Adama Bobilewicza, a na przypadek przeszkody u jednego z nich r. m. Wandalina Beringera.

Nad wnioskiem tym rozwinęła się dłuższa dyskusja:

R. m. Nowak Stanisław domaga się, aby p. Czernowa zapłaciła większą kwotę, i proponuje 200 kor. za sążeń kwadratowy.

R. m. Daszyński zgłasza wniosek, aby sprawę jeszcze raz odesłać do Sekoyi, bo skrawek ten grunt może się Gminie przydać; tak tania sprzedaż jest marnotrawieniem dobra gminnego

Wiceprezydent Sare wykazuje, że mały ten kawał gruntu Gminie się na nie nie przyda; można go nie sprzedawać, ale gdy się sprzedaje, należy go dać tylko w ręce p. Czernowej, której realność tam stoi.

Przemawiali następnie za wnioskiem Sekoyi r. m. Beringer, dr. Domański i Drozdowski.

R. m. dr. Gross sądzi, że w wypadku tym należy stosować zasady kupieckie i cenę odpowiednio do panujących w mieście stosunków podwyższyć.

R. m. dr. Staniszewski uważa podwyższanie cen w wypadkach, gdy idzie o sprzedaż skrawków gruntu dla celów regulacyjnych, za rzecz niebezpieczną — z tego

powodu, że często Gmina jest w tem położeniu, że musi skrawki takie nabywać na cele regulacji ulic i że Gmina sama, gdyby wprowadziła zasady kupieckie przy podobnych sprzedażach, mogłaby być z drugiej strony narażoną na daleko znaczniejsze wydatki przy podobnych zakupach. Tu jednak o wartości gruntu nie może być mowy, skoro niema konkurencji i nikt inny prócz p. Czernowej o kupno się nie zgłosi.

W głosowaniu wniosek Sekoyi I. przyjęto. (L. 21023/08/L.)

Wniosek r. m. Daszyńskiego upadł

Sekretarz Groele, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Sekoyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Zgromadzeniu XX. Misyonarzy w Krakowie odstąpić z grunt. parceli miejskiej I kat. 2402 (ulica św. Gertrudy) lwh 1783 w Krakowie celem przydzielenia do realności XX. Misyonarzy lwh. 1261 skrawek gruntu do linii regulacyjnej ul. św. Gertrudy, na planie lit. a. b. c. d. e. f. g. i kolorem zielonym oznaczony, o powierzchni 245 m² czyli 682 sążni² za cenę po 160 kor. za 1°□, płatną przy podpisaniu kontraktu, i ze względu na prośbę XX. Misyonarzy, którzy chcą zaraz przystąpić do budowy, oddać ten grunt zaraz po odebraniu za niego zapłaty.

2 Wszelkie koszta, z tym interesem połączone, ponosi Zgromadzenie XX. Misyonarzy.

3. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta miasta, upoważnia się r. m. Wandalina Beringera i Piotra Kosobuckiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich, r. m. Stanisława Drozdowskiego.

Bez dyskusji przyjęto. (L. 56087/08/L.)

Linia regulacyjna przed „Wenecją“.

Sekretarz Grzybała imieniem Sekoyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Reasumuje się uchwałę Rady m. z dnia 10. marca 1898 r., o ile uchwałą tą ustanowiono linię regulacyjną dla ulicy na starem korycie Młynówki przed „Wenecją“ od ulicy Garnarskiej do nowej ulicy prostopadłej do ulicy Żabiej, a natomiast zatwierdza się linię regulacyjną, jak na planie Budownictwa miejskiego z dnia 9 marca 1908 r. literami *m n* oznaczony.

Po wyjaśnieniu, udzielonem r. m. drowi Koyowi, wniosek Sekoyi I. przyjęto. (L. 17728/08/prez.)

Dalsza dobudowa ratusza. Domy robotnicze.

Starszy inspektor Budownictwa Rzymkowski, uzasadniając sprawę budowy skrzydła Magistratu i ilustrując rzecz na planach, imieniem Sekoyi I. wnosi:

1. Rada miejska uchwała dalszą dobudowę gmachu Magistratu według szkiców Budownictwa miejskiego z dnia 22. lipca 1908 roku kosztem maksymalnym wraz z urządzeniem wewnętrznym 600.000 kor.

2. Wzywa się Magistrat, aby na najbliższym posiedzeniu Rady miejskiej przedłożył wnioski co do uzyskania funduszków na przebudowę potrzebnych, przy uwzględnieniu szczegółowych planów i kosztorysów, które należy równocześnie przedłożyć Radzie miejskiej do zatwierdzenia.

3. Upoważnia się Prezydium miasta do bezzwłocznego rozpoczęcia burzenia skrzydeł Magistratu, przebudować się mających.

R. m. Uderski ubolewa, że tak ważna rzecz przychodzi niejako w drodze nagłej, a przecież chodzi o wydatek przeszło półmilionowy i Rada powinna była mieć możność gruntowniejszego zastanowienia się nad sprawą. Przy tej sposobności wyraża Mowca zdziwienie, że inna ważna sprawa od lat czterech zalega ciągle jeszcze w sferze mglistych projektów, a mianowicie budowa tanich domów robotniczych. Mowca domaga się usilnie, aby Prezydium sprawę ujęło energicznie w swe ręce.

Prezydent miasta podnosi, że sprawą przebudowy Magistratu od kilku miesięcy zajmuje się Sekcyja; gdyby jej teraz nie załatwiono, straciłoby się 2-miesięczny czas letni, w którym wiele zrobić można. Co do domów robotniczych, Prezydent polecił inż. Bandurkiemu wyszukanie gruntów na dwa domy, szkice są już gotowe, grunta (na Grzegórkach) upatrzone i w październiku sprawa przyjdzie przed Radę. Prezydent objaśnia dalej, że sprawę tę umieścił na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia dlatego, że już w jesieni Sejm może uchwalić przyłączenie sąsiednich gmin do Krakowa, wobec czego agendy Magistratu w najbliższym czasie znacznie się powiększą.

R. m. dr. Rosenblatt podnosi, że kwestya tak znacznego wydatku powinna być gruntowniej rozważona. Mowca przestrzega przed robieniem tak znacznych wydatków. Dawniej nad wydatkiem kilkunastu tysięcy Rada więcej się zastanawiała, niż teraz nad wydatkiem milionowym. Mowca pragnąłby wiedzieć, ile do tego czasu z pożyczki miejskiej wydano na inwestycje, ile na pokrycie długów i jaką sumą, pozostała z owej pożyczki, Gmina jeszcze rozporządza.

R. m. dr. Gertler wskazuje, że w Krakowie brak sali na zgromadzenia, odczyty, zebrania, o czem należy pamiętać przy przebudowie Magistratu. Mowca zgłasza wniosek następujący:

„Wzywa się Magistrat, aby przy przebudowie gmachu Magistratu postarał się o wielką salę na zgromadzenia publiczne i odczyty.“

R. m. Kosobucki sądzi, że może należałoby przebudowę inaczej przeprowadzić, mianowicie w ten sposób, ażeby uzyskać nową ulicę wzdłuż Magistratu do ul. Poselskiej. Mowca zgłasza następujący wniosek:

„Rada miejska prosi Prezydenta, aby poczynił starania o otwarcie ulicy wzdłuż budynku Magistratu do ulicy Poselskiej.“

Prezydent odpowiada r. m. Kosobuckiemu, że kosztowałoby to 300.000 kor., bo musiano by zakupić wikańkę i dwie oficyny.

R. m. Turski wskazuje, że przebudówki i zakupna starych gmachów (jak dom Larysza) kosztować będą Gminę 1½ miliona koron, a tyle wydalibyśmy byli na nowy ratusz przy pl. św. Ducha, pozostając nadal w posiadaniu obecnego gmachu Magistratu (wartości pół miliona kor.).

R. m. Daszyński popiera wywody r. m. Kosobuckiego.

R. m. Beringer broni wniosków Sekcyi

R. m. dr. Gross popiera wnioski Sekcyi.

Wiceprezydent Sare przedstawia szereg argumentów przeciw otwarciu ulicy przed Magistratem.

Przemawiali jeszcze r. m. dr. Gertler, r. m. Kosobucki i Referent, który odpowiadał na podniesione zarzuty.

W głosowaniu przyjęto wniosek Sekcyi I.

Wnioski r. m. dra Gertlera i Kosobuckiego przyjęto w formie rezolucyi. (L. 62390/08/B, 63363/08/B, 63364/08/B).

Uprawa wikliny na gruntach miejskich

Sekretarz Groele imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

Rada miejska zezwala na zaprowadzenie kultury wikliny szlachetnej na gruntach miejskich, w Dąbiu i na Bielanych położonych, o ile się te grunta do tego celu nadają — kosztem 950 kor. od jednego hektara i to częściowo przez szereg lat.

Na zaprowadzenie kultury wikliny na 5-ciu hektarach w Dąbiu w bieżącym roku przyznaje się kredyt dodatkowy 4750 kor. dla Dz. II. 2 f tegorocznego budżetu.

Po wyjaśnieniu, którego udzielił Sprawozdawca r. m. Uderskiemu, wniosek przyjęto (L. 24209/08/I.).

Wzajemne pretensye Rządu i Gminy.

R. m. dr. Koy imieniem Sekcyi III. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Do komisji dla przeprowadzenia rokowań ugodowych z c. k. Delegatem Namiestnika w Krakowie w sprawie wzajemnych pretensyi c. k. Rządu i gminy miasta Krakowa o zwrot wydatków za sprawowanie jurysdykcji w ciężkich przestępstwach policyjnych za okres czasu od 1. listopada 1849 do 31. października 1855 i o zwrot wydatków za sprawowanie policyi miejscowej, Rada miejska powołuje obok dotychczasowych członków komisji r. m. dra Koya i dra Guńkiewicza jako członka trzeciego r. m. Hałatkiewicza.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 93709/07/III.).

Wybory do Izby handlowej i przemysłowej.

Sekretarz dr. Nowicki imieniem Prezydium wnosi:

Odnosnie do pisma c. k. Namiestnictwa z dnia 20. maja 1908 r. L. III. 4225/55/C/39 — Rada miejska wyznacza do komisji wyborczej, mającej przeprowadzić wybory uzupełniające do krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej w dniu 31. grudnia 1908 r. m. Józefa Jawornickiego, a jako zastępcę r. m. Wiktora Suskiego.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 60615/08/IIIa).

Kredyt dodatkowy.

Sekretarz dr. Nowicki imieniem Sekcyi II. wnosi:

Na pokrycie wydatków, wynikłych z dostarczenia potrzebnych sprzętów dla c. k. Sądu przemysłowego w Krakowie, przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 735 kor. 98 hal. do Dz. XIV. poz. 9. budżetu 1908 r.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 52007/08/IIIa).

Budynki około kościołka św. Idziego.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad protestami przeciw uchwale Rady m. z dnia 19. października 1905 r., postanawiającej zburzenie domostw około kościoła św. Idziego, przechodzi się do porządku dziennego i poleca się Magistratowi, aby jak najrychlej wykonał powyższą uchwałę i zarządził zburzenie tych domostw.

R. m. Peroś zgłasza wniosek mniejszości:
Rada miejska uchwali!

„Wstrzymuje się wykonanie uchwały z dnia 19. października 1905 r i uprasza się p. Prezydenta miasta, aby po przeprowadzeniu pertraktacji z konwentem OO. Dominikanów przed-tawił wnioski, dążące do utrzymania i odrestaurowania domostw, stanowiących okolenie kościoła św. Idziego“.

R. m. ks. Krupiński prostuje krążące po mieście pogłoski, jakoby konwent Dominikanów chciał domostwa zburzyć, a Magistrat chciał je zachować. Dominikanie w swoim czasie chcieli domostwa te odrestaurować, ale Magistrat na to się nie zgodził, oświadczając, że domostwa te kupi, aby je zburzyć i otworzyć widok na Wawel. Istotnie Rada tak uczyniła i kontrakt odpowiedni zawarła; zburzenie domostw stało się warunkiem kontraktu. Konsystorz stoi na tem stanowisku, druga władza, zatwierdzająca uchwałę Rady, t. j. Wydział krajowy, również to samo objawił zapatrywanie. Skoro władze kontrakt ten zatwierdziły, konwent Dominikanów nie ma już prawa zwolnienia Gminy od obowiązku zburzenia domostw około kościoła św. Idziego i w razie niedotrzymania kontraktu musiałby wystąpić z procesem. Mowca krytykuje opinie różnych konserwatorów, sprzeczne z sobą i zmieniające się co pewien czas co do wartości artystycznej domostw koło kościoła św. Idziego. Z całej sprawy może się jednak znaleźć wyjście i Mowca może publicznie przedstawić to, co mu powiedział Przeor OO. Dominikanów. Oświadczył on, że jeżeli domostwa przy kościele św. Idziego mają być utrzymane, to może się to stać jedynie pod tym warunkiem, że domostwa te wrócą w posiadanie konwentu OO. Dominikanów.

R. m. Peroś wobec oświadczenia ks. Krupińskiego zgłasza następujący wniosek odraczający:

„Ze względu na deklarację, złożoną na dzisiejszem posiedzeniu imieniem konwentu OO. Dominikanów przez r. m. ks. Krupińskiego, co zmienia obecną sytuację, czynię wniosek, aby Rada miejska odroczyła dzisiejszą decyzję i odesłała napowrót sprawę do Magistratu w celu przeprowadzenia rokowań z OO. Dominikanami“.

R. m. dr. Nowak Julian popiera wniosek r. m. Perosia.

R. m. dr. Koy odpiera zarzut, przebijający z przemówienia ks. Krupińskiego, jakoby Rada i Magistrat, jako kontrahenci, niezupełnie lojalnie podtrzymywali zakreszone kontraktem warunki.

R. m. Kosobucki wskazuje na sprzeczności, jakie się ujawniły przy sprawie domostw koło kościoła św. Idziego. Przed kilkunastu laty konserwatorzy i znawcy stwierdzili, że domostwa te nie mają żadnej wartości; dziś, gdy Rada, opierając się na ich zdaniu, uchwaliła domostwa zburzyć, twierdzą, że to są budynki o wielkiem znaczeniu architektonicznym. Mowca godzi się ze zdaniem, aby budynki utrzymać, i stawia wniosek następujący:

„Rada miejska uchwali odstąpić kupioną realność obok kościoła św. Idziego OO. Dominikanom i oddać im ją pod warunkiem, że budynki te doprowadzą do pierwotnej całości, a przy układach z nimi żądać zwrotu zapłaconej im kwoty“.

R. m. dr. Staniszewski protestuje przeciw głosom publicznym, jakoby Rada m. Krakowa uprawiała wandalizm a radcy byli „burzymurkami“. W tej sprawie Rada zajęła stanowisko ściśle prawne, bez oglądania się

na estetykę. Innego zresztą stanowiska zająć nie mogła wobec tego, że posiada kontraktem ręce związane. Jeżeli mamy przystąpić do dyskusji, czy budynki burzyć, czy nie, musimy postarać się o rozwiązanie rąk. Należy wdrożyć rokowania i wtedy możemy dojść do sądu, że należy budynki zburzyć, lub że nie należy ich burzyć; dziś dyskusja w tym kierunku jest bezprzedmiotową. Mowca popiera wniosek odraczający r. m. Perosia.

R. m. dr. Gertler podnosi, że rozstrzygającym momentem wedle kontraktu jest cel, w jakim Gmina zakupiła budynki, t. j. otwarcie widoku na zamek i utworzenie nowego placu. Jeżeli dzisiaj opinia co do celu się zmieniła, to Gmina budynków nie potrzebuje i można je zwrócić OO. Dominikanom, aby oni budynki odrestaurowali. Jeżeli więc ks. Krupiński powiada, że Dominikanie może obejmą napowrót budynki, to należy się z nimi porozumieć. Gdyby do porozumienia nie przyszło, to wedle treści kontraktu i głównego jego założenia (choć wyraźnego warunku rozwiązującego nie zawiera), należy bezwarunkowo budynki zburzyć.

R. m. dr. Fierich, jako referent sekcji prawnej, badał ten kontrakt i sądzi, że możnaby napotkać na pewne wskazania, że Gmina nie jest obowiązana do burzenia domostw. Jeżeli się jednak uwzględni historię całej sprawy i przebieg rokowań, musi się stwierdzić, że Gmina lojalnie jest zobowiązana do zburzenia domostw. Oświadczenie jednak ks. Krupińskiego nadaje całej sprawie bieg zupełnie inny. Można domostw nie burzyć, ale pod warunkiem zwrócenia ich konwentowi OO. Dominikanów. Mowca z projektem się zgadza i dlatego popiera wniosek odraczający r. m. Perosia.

R. m. Maywald wskazuje, że należy wykonać uchwałę Rady i zburzyć domostwa, a to z tego powodu, że nowe rokowania z konwentem OO. Dominikanów przeciągnąć się mogą czas dłuższy, a wtedy zajdzie wprost niebezpieczeństwo zawalenia się tych domostw.

Przemawiali następnie r. m. dr. Nowak Julian, Turski i dr. Koy.

R. m. Sulikowski wnosi:

„Stare rudery koło kościółka św. Idziego odfotografować ku wiecznej pamięci, a potem je zburzyć ze względu na bezpieczeństwo publiczne, o ileby się OO. Dominikanie nie zgodzili na odbudowanie“.

R. m. dr. Bandrowski wskazuje, że sprawa trwa 25 lat, bo intencje sięgają roku 1883. Intencją Rady było, aby budynki te, zdaniem ówczesnych znawców nie były warte, zburzyć i otworzyć widok na Wawel. Teraz jest kwestya, czy trwamy w tem przekonaniu, że te budynki nie mają wartości, czy też zmieniliśmy przekonanie i dziś twierdzimy, że one wartości posiadają. To powinno być rozstrzygnięciem i powinniśmy się oświadczyć za tem lub owem. Wniosek o odroczenie sprawy sprowadzi dalsze rokowania o rzecz, co do której może rokowania staną się bezprzedmiotowymi, bo budynek zawali się. Mowca jest zdania, że należy wykonać uchwałę Rady i domostwa zburzyć. Wkońcu stwierdza Mowca, że klub demokratyczny w sprawach takich, jak obecna, członkom swoim zostawia zupełną swobodę przemawiania i głosowania.

R. m. dr. Nowak Julian wzywa do uszanowania zabytku i w obszernym wywodzie przedstawia głosy różnych instytucji, protestujących przeciw uchwale o zburzeniu.

Prezydent wskazuje, że rokowania z konwentem Dominikanów o uszanowanie zabytku trwały bardzo długo i nie doprowadziły do rezultatu. O ile dzisiejszy przeor na innym stoi stanowisku, a Rada uchwali nawiązać z nim rokowania, Magistrat zastosuje się do tego.

Po zamknięciu dyskusji przystąpiono do głosowania imiennego na wniosek r. m. dra Juliana Nowaka, poparty przez 12 radców miejskich.

W głosowaniu 25 przeciw 12 głosom uchwalono wniosek odraczający r. m. Perosia. Za wnioskiem r. m. Perosia głosowali r. m.: Beringer, Bialik, Birnbaum, Dębicki, Drozdowski, dr. Fierich, dr. Gertler, Iglicki, dr. Jaworski, Kosobucki, dr. Koy, ks. Krupiński, dr. Lustgarten, Margulies, dr. Nowak Julian, dr. Pareński, Peroś, dr. Ponikło, Sare, Sędzimir, Stachowski, dr. Staniszewski, Szatkowski, Turski, Wachtel i Wolny; przeciw r. m.: dr. Bandrowski, Bujwid, dr. Domański, dr. Gross, Konopiński, dr. Krongold, Maywalt, dr. Merz, Miedniak, Nowak Stanisław, dr. Petelenz i Rittermann. Wstrzymał się od głosowania r. m. Dąbrowski. (L. 26 220/07/I.).

Wnioski r. m. Kosobuckiego i Sulikowskiego upadły. Z powodu pory późniejszej Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 10 wieczorem.

Skład Sekcyj i Komisyj Rady m.)*

Sekcja ekonomiczna I.

1) Beringer, 2) Bialik, 3) Dąbrowski, 4) Dębicki, 5) dr. Domański, 6) Drozdowski, 7) Iglicki, 8) Jarra, 9) Judkiewicz, 10) Kosobucki, 11) dr. Lustgarten, 12) Maywalt, 13) dr. Merz, 14) Peroś, 15) Schmelkes, 16) Suski, 17) Turski, 18) Uderski.

Sekcja skarbową II.

1) Birnbaum, 2) Dattner, 3) dr. Doboszyński, 4) Federowicz, 5) dr. Gross, 6) dr. Guńkiewicz, 7) Heumann, 8) Mendelsburg, 9) dr. Ponikło, 10) Schwarz, 11) Sędzimir, 12) Staniszewski, 13) Szatkowski, 14) hr. Wodzicki.

Sekcja prawniczo-przemysłowa III.

1) Dr. Bobilewicz, 2) Daszyński, 3) dr. Fierich, 4) dr. Gertler, 5) Hałatkiewicz, 6) dr. Jaworski, 7) Klemensiewicz, 8) dr. Koy, 9) dr. Landau Ignacy, 10) dr. Meisels, 11) Porębski, 12) dr. Rosenblatt, 13) dr. Starzewski, 14) Wachtel.

Sekcja szkolna IV.

1) Dr. Bandrowski, 2) Bujwid, 3) ks. Krupiński, 4) Maciołowski, 5) dr. Nowak Julian, 6) Nowak Stanisław, 7) dr. Landau Rafał, 8) Konopiński, 9) Stachowski, 10) Sulikowski, 11) dr. Tilles, 12) dr. Wasung.

Sekcja V. (Wojskowa) i Sekcja VI. (Dobroczynna).

1) Epstein, 2) Godziński, 3) Jawornicki, 4) dr. Krongold, 5) Miedniak, 6) Margulies, 7) dr. Pareński, 8) dr. Petelenz, 9) Ritterman, 10) Sołtysik, 11) Wolny.

Komisja administracyjna.

1) Beringer, 2) Bialik, 3) dr. Domański, 4) Judkiewicz, 5) dr. Ponikło, 6) Wachtel, 7) dr. Doboszyński, 8) dr. Guńkiewicz, 9) dr. Landau Ignacy, 10) dr. Wasung.

Komisja archiwalna.

1) Dębicki, 2) dr. Fierich, 3) Hałatkiewicz, 4) dr. Ponikło, 5) dr. Rosenblatt.

Komisja emerytalna.

1) Klemensiewicz, 2) dr. Starzewski.

Komisja gazowo-elektryczna.

1) Beringer, 2) Dattner, 3) dr. Doboszyński, 4) dr. Domański, 5) Epstein, 6) Federowicz, 7) Godziński, 8) Jarra, 9) Jawornicki, 10) Judkiewicz, 11) Kosobucki, 12) dr. Landau Ignacy, 13) Maywalt, 14) Peroś, 15) dr. Rosenblatt, 16) Schwarz, 17) dr. Starzewski, 18) Szatkowski, 19) Turski, 20) Uderski, 21) Wachtel.

Komisja plantacyjna.

1) Dr. Bobilewicz, 2) Bujwid, 3) Dębicki, 4) dr. Domański, 5) Jawornicki, 6) Judkiewicz, 7) Klemensiewicz, 8) Konopiński, 9) dr. Krongold, 10) dr. Meisels, 11) Miedniak, 12) Nowak Stanisław, 13) dr. Ponikło, 14) Schwarz, 15) Sołtysik, 16) Stachowski.

Komisja teatralna.

1) Dr. Doboszyński, 2) Szatkowski

Komisja sanitarna.

Z Rady:

1) Bujwid, 2) dr. Domański, 3) dr. Krongold, 4) dr. Lustgarten, 5) dr. Nowak Julian, 6) dr. Pareński, 7) dr. Ponikło.

Z poza Rady:

1) Dr. Bielański, 2) dr. Browicz, 3) dr. Kostanecki, 4) dr. Łazarski, 5) dr. Pilz.

Komisja statystyczna.

1) Dr. Domański, 2) dr. Fierich, 3) dr. Landau Ignacy, 4) dr. Ponikło, 5) dr. Wasung.

Komisja dla przemysłów koncesjonowanych.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) Bialik, 4) Birnbaum, 5) dr. Bobilewicz, 6) Dattner, 7) dr. Doboszyński, 8) Federowicz, 9) dr. Gertler, 10) Godziński, 11) dr. Guńkiewicz, 12) Heumann, 13) Kosobucki, 14) dr. Koy, 15) dr. Landau Rafał, 16) Miedniak, 17) Turski.

Komisja inwestycyjna.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) dr. Bobilewicz, 4) Dattner, 5) Daszyński, 6) Dębicki, 7) dr. Doboszyński, 8) dr. Domański, 9) Drozdowski, 10) Epstein, 11) Federowicz, 12) dr. Gertler, 13) dr. Gross, 14) Iglicki, 15) Jarra, 16) Judkiewicz, 17) Kosobucki, 18) dr. Landau Ignacy, 19) Maciołowski, 20) Maywalt, 21) dr. Meisels, 22) dr. Merz, 23) dr. Pareński, 24) Peroś, 25) dr. Rosenblatt, 26) Sulikowski, 27) Stachowski, 28) dr. Staniszewski, 29) Turski, 30) Uderski, 31) Wachtel, 32) dr. Wasung, 33) Wolny.

*) Załącznik do protokołu obrad Rady miejskiej z 4. czerwca 1908, tam też (str. 116 w tym numerze) podane są zmiany.

Komisya Muzeum Narodowego.

Prezydyum m. i 3 członków:

1) Dr. Domański, 2) dr. Nowak Julian, 3) dr. Wasung.

Z poza Rady 19 członków.

Kwestorowie Rady miejskiej.

1) Dębicki, 2) Godziek.

Kuratoria Wyższej szkoły handlowej.

1) Federowicz, 2) dr. Leo, 3) dr. Staniszewski.

Komisya wodociągowa.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) Bialik, 4) Birnbaum, 5) Bujwid, 6) dr. Doboszyński, 7) Federowicz, 8) Godziek, 9) Heumann, 10) Jarra, 11) Jndkiewicz, 12) Kosobucki, 13) dr. Krongold, 14) dr. Lustgarten, 15) Maywalt, 16) Margulies, 17) Miedniak, 18) dr. Pareński, 19) dr. Ponikło, 20) Porębski, 21) Rittermann, 22) Stachowski, 23) Turski, 24) Uderski.

Komisya węglowa.

1) Beringer, 2) Daszyński, 3) Dąbrowski, 4) Dębicki, 5) Drozdowski, 6) dr. Gross, 7) Hałatkiewicz, 8) Kosobucki, 9) dr. Landau Rafał, 10) dr. Meisels, 11) Miedniak, 12) dr. Ponikło, 13) Porębski, 14) Rittermann, 15) Schwarz, 16) Stachowski, 17) dr. Starzewski

Komisya kanałów wodnych splawnych.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) Birnbaum, 4) Daszyński, 5) Dattner, 6) dr. Doboszyński, 7) Federowicz, 8) dr. Gertler, 9) Heumann, 10) Jawornicki, 11) Judkiewicz, 12) dr. Koy, 13) dr. Landau Ignacy, 14) Maywalt, 15) dr. Merz, 16) dr. Petelenz, 17) Peroś, 18) dr. Ponikło, 19) Schmelkes, 20) Sulikowaki, 21) dr. Staniszewski, 22) dr. Starzewski, 23) dr. Tilles, 24) Turski, 25) Uderski, 26) Wachtel, 27) hr. Wodzieki

Komisya rekursowa.

1) Beringer, 2) dr. Bobilewicz, 3) Drozdowski, 4) dr. Fierich, 5) dr. Guńkiewicz, 6) dr. Jaworski, 7) Maywalt, 8) dr. Meisels, 9) dr. Nowak Julian, 10) Peroś, 11) dr. Rosenblatt, 12) Sare, 13) Stachowski, 14) dr. Staniszewski, 15) dr. Tilles, 16) Turski, 17) Uderski, 18) dr. Wasung.

Urząd okręgowy pośrednictwa w pracy.

A. Zjazd delegatów:

1) Dębicki, 2) Godziek, 3) Konopiński, 4) Kosobucki, 5) dr. Landau Rafał, 6) Rittermann.

Zastępcy:

1) Maciołowski, 2) Suski.

B. Wydział zawiadowczy:

1) Dębicki, 2) Kosobucki.

Zastępcy:

1) Maciołowski, 2) Suski.

Komisya statutowa.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) dr. Bobilewicz, 4) Daszyński, 5) Federowicz, 6) dr. Gertler, 7) dr. Gross,

8) dr. Jaworski, 9) Klemensiewicz, 10) Kosobucki, 11) dr. Landau Ignacy, 12) dr. Landau Rafał, 13) dr. Ponikło, 14) dr. Rosenblatt, 15) dr. Staniszewski, 16) dr. Starzewski.

Komisya tramwajowa.

1) Beringer, 2) Dattner, 3) Dębicki, 4) dr. Domański, 5) Federowicz, 6) dr. Fierich, 7) dr. Gertler, 8) dr. Gross, 9) dr. Landau Rafał, 10) dr. Rosenblatt, 11) dr. Starzewski, 12) Turski.

Komisya gruntów pofortyfikacyjnych.

1) Beringer, 2) Dąbrowski, 3) Drozdowski, 4) Federowicz, 5) dr. Guńkiewicz, 6) Kosobucki, 7) dr. Landau Ignacy, 8) dr. Landau Rafał, 9) Maywalt, 10) dr. Nowak Julian, 11) Peroś, 12) dr. Staniszewski, 13) Turski, 14) Uderski.

Komisya jubileuszowa 60-letnich rządów cesarza.

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) dr. Bobilewicz, 4) Dattner, 5) dr. Doboszyński, 6) dr. Domański, 7) Federowicz, 8) Hałatkiewicz, 9) Iglicki, 10) Kosobucki, 11) ks. Krupiński, 12) dr. Landau Ignacy, 13) Maciołowski, 14) dr. Nowak Julian, 15) dr. Pareński, 16) Schwarz, 17) dr. Tilles, 18) hr. Wodzieki.

Komisya drogowo-kanalowa.

1) Beringer, 2) Drozdowski, 3) Godziek, 4) Kosobucki, 5) Maywalt, 6) dr. Merz, 7) Peroś, 8) Rittermann, 9) Turski, 10) Uderski.

Komisya dla rozszerzenia granic Krakowa.

1) Beringer, 2) Bialik, 3) dr. Bobilewicz, 4) Daszyński, 5) Dattner, 6) Dąbrowski, 7) dr. Doboszyński, 8) Federowicz, 9) dr. Gertler, 10) dr. Gross, 11) dr. Guńkiewicz, 12) Hałatkiewicz, 13) Jarra, 14) Judkiewicz, 15) Kosobucki, 16) dr. Landau Ignacy, 17) Miedniak, 18) Peroś, 19) Stachowski, 20) dr. Staniszewski, 21) dr. Starzewski, 22) dr. Tilles, 23) Uderski, 24) dr. Wasung.

Komisya drożyniana.

1) Bialik, 2) Daszyński, 3) Dąbrowski, 4) Dębicki, 5) dr. Gross, 6) Jarra, 7) Kosobucki, 8) dr. Landau Ignacy, 9) dr. Landau Rafał, 10) Miedniak, 11) Nowak Stanisław, 12) dr. Ponikło, 13) Rittermann, 14) Schwarz, 15) dr. Starzewski, 16) Snski, 17) Wolny.

Delegat do kraj. Związku turystycznego.

Dr. Ponikło.

Wydział miejscowy dla przemysłowych szkół uzupełniających.

1) Kosobucki, 2) Nowak Stanisław, 3) Sołtysik, 4) Sulikowski

Delegaci do c. k. Rady szkolnej okręgowej.

1) Dr. Bandrowski, 2) dr. Domański, 3) dr. Landau Rafał.

Delegaci do podpisywania kontraktów najmu, dzierżawy, dostaw etc., które Prezydent m. na mocy statutu m. zawiera imieniem Gminy.

1) Dr. Bobilewicz, 2) dr. Gertler, 3) dr. Guńkiewicz, 4) Iglicki, 5) dr. Landau Rafał.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 89637/08

III. rt.

OBWIESZCZENIE.

W lipcu 1908 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A. Złożone w tutejszej Kasie miejskiej:

- Art. 1049/08 Plik papierów nieznanego ajenta.
 „ 1050/1229/08 Pugilares z 3 hal. i weksel na 130 koron oraz recepis.
 „ 1051. Klucz.
 „ 1052. Złota broszka z perełką i turkusikami.
 „ 1053. Lornetka w białej oprawie, w futerale.
 „ 1054. Ręczna torebka z chustką do nosa (litery E K)
 „ 1055. Złoty damski zegarek z dwoma brylancikami.
 „ 1056. Zegarek srebrny, męski, jednokopertowy.
 „ 1057. Zegarek damski, srebrny.
 „ 1058. Damska jedwabna parasolka, bez rączki.
 „ 1059. Klucz od torby.
 „ 1060. Legitymacya kolejowa Zygmunta Dzieciołowskiego.
 „ 1061. Zarzutka męska, ciemna.
 „ 1062. Damski zegarek, czarny, z niklowym łańcuszkiem urwanym.
 „ 1063. Papierośnica skórzana z 3 papierosami i cygarem.
 „ 1064/1230. Pugilares z drobną kwotą, 3 szpilki i guzik.
 „ 1065. Zegarek srebrny, damski, z metalowym łańcuszkiem.
 „ 1066. Parasolka damska.
 „ 1067. Broszka złota (?) z kamykiem i perłami.
 „ 1068. Portret Stanisława Wyspiańskiego.
 „ 1069. Klucz wertheimowski.
 „ 1070. Kartka zastawnicza nr. 5186.
 „ 1071. 2 klucze od wodociągów.
 „ 1072. Kartka legitymacyjna Kasy chorych.
 „ 1073/1231. Pugilares z drobną kwotą, listami i kartką.
 „ 1074/1232. Pugilares z drobną kwotą, markami pocztowymi i biletem Towarzystwa sztuk pięknych.
 „ 1075/1233. Pugilares skórkowy z drobną kwotą.
 „ 1076/1234. Torebka damska skórzana z drobną kwotą i paszportem Maryi Sowińskiej.

- Art. 1077. Fotografia kościoła św. Katarzyny.
 „ 1078. Książeczka legitymacyjna Józefa Rond.
 „ 1079. Para męskich cholewek
 „ 1080. Karta legitymacyjna do podróży Ryszarda Stögera.
 „ 1081. Oznaka polowa oficerska.
 „ 1082. Zegarek srebrny damski z łańcuszkiem srebrnym.
 „ 1083. Peleryna czarna, szklanka i bilet kolejowy III. kl z Wiednia do Karlsbadu.
 „ 1084. Damski parasol.
 „ 1085. Dwa pakieciki: jeden z 6 parami rękawiczek, drugi z 3 broszkami.
 „ 1085/1235 Portmonetka z 20 koronami i pokwitowaniem Wal. Buczka we fabryce w Szczakowej.
 „ 1087. Obrączka ślubna, złota z napisem I. O. ²⁸/₃ 1904.
 „ 1088. Paszport wojskowy Filomena Furlaka.
 „ 1089. Weksel na 110 koron Zygmunta Wątorka i dwa listy.
 „ 1090. Klucz.
 „ 1091. Zegarek srebrny.
 „ 1092/1236. Pugilares z 34 halerzami.
 „ 1093. Parasol.
 „ 1094/1237. Pugilares z większą kwotą.
 „ 1095. Przepustka.
 „ 1096. Żółty parasol.
 „ 1097. Puszka blaszana z brunoliną.
 „ 1098/1238. Pugilares z drobną kwotą.
 „ 1099. Zegarek damski stalowy z niklowym łańcuszkiem.
 „ 1100. Książeczka legitymacyjna Kasy chorych Maryi Blau.
 „ 1101. Książka z różnymi dokumentami firmy Klein et Liebermann.

B. Pozostawione u znalazców:

- Wyżeł.
- Jamnik.
- Młody pies biały, z czarnymi plamami, obrozą i marką nr. 813/07.
- Pies legawiec, maści gniadej.
- Jamnik żółty z kagańcem i marką nr. 1641.
- Młody foksterier.
- Duży pies maści ciemnej, w żółte pręgi.
- Pies do polowania

C. Odebrane od osób podejrzanych przez organa policyjne:

1. Marynarka i kamizelka (art. 900).
2. Kapelusze, kluczyk i pugilares z kwotą K 2 h 32 (art. 956/897).

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowiedzieć swych praw własności, zechcieli zgłosić się po odbiór rzeczy do biura Wydziału III. a Magistratu (plac WW. Świętych l. 6. parter na lewo) w godzinach urzędowych między 11. przedpołudniem, a 1. popołudniem — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie jednego roku od daty niniejszego obwieszczenia wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś 3 lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też sprzedane będą, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 28. października 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 92429/908.

V.

WEZWANIE.

W myśl § 80 punkt 6. przepisów wykonawczych do ustawy wojskowej z dnia 11. kwietnia 1889 r. L. 41 Dz. u. p. część I., wzywa Magistrat poniżej wymienionych mężczyzn, urodzonych w r. 1873, **którzy dotychczas obowiązku stawiennictwa wojskowego zadość nie uczynili**, aby unikając surowych a w § 44., 45. i 47. powyższej powołanej ustawy przewidzianych kar, zgłosili się niezwłocznie w Wydziale V Magistratu w Krakowie, celem dopełnienia ciężącego na nich obowiązku.

Mianowicie nie stawili się urodzeni w 1873:

Los:

154. Blöder f. Wasserberger, syn Rafała i Blumy Cysli.
96. Berenkopf Jakób syn Pinkusa i Hindy Fajgli.
35. Bienenfeld Izrael, syn Natana i Róży.
- 12¹/₂. Elefant Ajzyk, syn Nuty i Rajzli.
446. Emmer Jan, syn Maksa i Emilii.
57. Fischlowitz Lajbisz, syn Berla i Fajgli.
316. Flender f. Brenner Abrah., syn Berla i Kurki Laji.
90. Friedmann Kalman Elias, syn Mojżesza i Estery.
- 21¹/₂. Grudzień Ignacy, syn Wład. i Bronisławy.
426. Goldfinger Lipe, syn Abrahama i Racheli.
392. Goldwasser Ezriel Man, syn Samuela i Fajgli.
123. Gumpłowicz Henoch, syn Eliasza i Lotty.
239. Hoezner Bernard, syn Salomona i Małki.
25. Hut Judek, syn Salomona i Pauliny.
11. Hebalde f. Weksel Izaak, syn Izraela i Chai.
253. Jonas Dawid Izaak, syn Mojż. Jakóba i Hendli.
- 37¹/₂. Krebs Markus, syn Salomona i Racheli.
343. Kerner f. Spinner Jakób, syn Abrah. Daw. i Chai.
318. Kosches Józef, syn Fajwla i Estery Racheli.
- 56¹/₂. Lisowski Julian, syn Tomasza i Maryi.
289. Lewkowicz Mojżesz Fajwel, syn Lebla i Estery.
230. Lemberger Izaak Lajb, syn Mojżesza i Perli.
388. Petuch Jakób, syn Franciszka i Anny.
60. Paszewski Tomasz.
30. Palichowski Józef, syn Karoliny.

- 27¹/₂. Rogoziński Gabryel Jan, syn Tomasza i Teofili.
360. Radomski Ludwik, syn Łukasza i Maryi.
196. Rozenzweig Szymon, syn Pinkusa i Estery.
431. Silberfeld Nechemiasz, syn Łazarza i Tauby.
375. Szauer Szyje, syn Hirsza Lajba i Maryi.
201. Szurek Józef, syn Wojciecha i Bronisławy.
71. Szauer Elias, syn Ozyasza i Cecylii.
141. Stein Salomon, syn Jakóba i Chai.
2. Schulkind Hirs, syn Szymona i Genendli.
161. Teufel Moryc, syn Izaaka i Estery.
257. Wachtel Hirs, syn Mojżesza i Róży.
87. Wortsmann Mordsze, syn Chaima i Fajczy.
74. Windisch Lajb Mendel, syn Berisza i Ryfki.
65. Wachsmann Herman, syn Mojżesza i Balbeny.
307. Ziemkowski Ludwik, syn Ludwiki Kawackiej.

Jeżeli który z powyżej wyszczególnionych uczynił zadość obowiązkowi służby wojskowej za inną gminę lub w innej klasie wieku popisowego, powinien o tem zaawiadomić Magistrat, celem sprostowania list poborowych, w razie zaś śmierci którego z wyżej wyszczególnionych, powinni jego krewni donieść o zaszłej śmierci wydziałowi V. Magistratu.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.
dnia 30. października 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Juliusz Leo w. r.

Uchwały Sekcyj i Komisj Rady m.

Sekcja I., działając imieniem Rady miejskiej z upoważnienia tejże Rady z dnia 16. lipca 1908 r., uchwaliła:

W dniu 29. lipca 1908 r.

I. Zatwierdzić **linię regulacyjną dla realności p. Suskiego przy ulicy Grodzkiej l. s. 486** Dz. I. według planu Budownictwa miejsk. z dnia 17. lipca 1908 r. z tem, że i wyskok na narożniku tej realności ma być odpowiednio posunięty.

II. 1) Na pokrycie zwiększonych wydatków gospodarczych i na **ćwiczenia młodzieży w parku dra Jordana** udzielić kredytu dodatkowego w kwocie 6289 kor. dla działu VII. b) budżetu r. b. (L. 62322/08).

2) Wnieść petycję do Sejmu krajowego i do c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty o udzielenie na coraz bardziej rosnące wydatki na **ćwiczenia fizyczne młodzieży szkolnej w parku dra Jordana** jednorazowej subwencji po 2000 kor., oraz stałej rocznej subwencji po 2000 kor.

III. Wezwać Magistrat, by więcej nie zezwalał na **budowę drewnianych portali w mieście**.

IV. Na osuszenie murów i ułożenie nowej podłogi w oficynie **Archiwum aktów dawnych** przy ul. Siennej udzielić kredytu dodatkowego w kwocie 1500 kor.

W dniu 19. sierpnia 1908 r.

I. Ustanowiony rozporządzeniem Magistratu z dnia 10. czerwca 1886 r. L. 9989 czasokres jednego roku od zbudowania kanału miejsk. w ulicy lub placu miejsk. dla **połączenia z kanałem rynien opadowych** realności w mieście zmienić na czasokres półroczny.

II. Dla uregulowania parcel miejskich przy ulicy Wąskiej:

- 1) Odstąpić Lipmanowi Bornsteinowi, właśc. real. 1. kat. 299 Dz. VIII., część gruntu miejsk. o powierzchni 33·35□° za część jego gruntu o powierzchni 3·34□° z dopłatą kwoty 500 kor. za nadwyżkę gruntu miejsk.
- 2) Drowi Filipowi Landauowi, właśc. real. 1. kat. 303 Dz. VIII., sprzedać część gruntu miejsk. o powierzchni 11·8□° po 30 kor. za sążeń.

Sekcya II., działając j. w., uchwaliła:

W dniu 6. sierpnia 1908 r.

1. Odpisać **Teodorowi Kułakowskiemu** należność za zbiór trawy w kwocie 111 kor. 20 hal.
2. Przyznać emeryturę wdowie **Zofii Wędrychowskiej**, wdowie po kanceliście Budownictwa miejskiego.
3. Przyznać zaopatrzenie w drodze łaski wdowie po **dyetaryuszowi Stanczyku**.
4. Udzielić zaliczki rocznej weterynarzowi miejsk. **Karolowi Konińskiemu**.

5. Odpisać z powodu nieściągalności kwotę 1519 K. 66 hal., wydaną na podrzutka **Katarzynę Rebiszównę**, i przyznać na pokrycie tego wydatku kredyt dodatkowy dla Dz. X. 5. a.

6. Odpisać kwotę 1495 kor. 06 hal., wydaną na utrzymanie sieroty **Stanisława Kaszki**, i przyznać w tej wysokości kredyt dodatkowy dla Dz. X. poz. 5. a.

7. Przyznać kredyt dodatkowy dla Dz. IX. poz. 2. b. w kwocie 1500 kor. na wynagrodzenie lekarzy miejskich i rewirowych **komisarzy cholerycznych**.

Sekcya III., działając j. w., uchwaliła:

W dniu 21. sierpnia 1908 r.

Przedłożyć c. k. Namiestnictwu we Lwowie do zatwierdzenia **Projekt taryfy jazdy dla doróżek automobilowych w Krakowie**.

I. W obrębie miasta Krakowa, Półwsia Zwierzyńskiego aż do tamtejszego klasztoru, na ementarz krakowski i do parku dra Jordana wynosi należność:

- 1) Za kurs w czasie od godziny 7. rano do 10. wieczór w miesiącach letnich, od godziny zaś 7½ rano do 10. wieczór w miesiącach zimowych 80 hal.
- 2) Za normalną opłatą 80 hal. za kurs mogą używać doróżki automobilowej wspólnie 3 osoby.

W razie użycia doróżki przez większą ilość osób, każda następna osoba dopłaca 25% ceny za kurs, to jest 20 hal.

3) Jadący jest wolny od opłaty należności za 10 minut czekania w razie powrotnej lub dalszej jazdy.

Za następny kwadrans czekania opłaca 1 kor. 50 hal., za każdy dalszy kwadrans 1 kor.

4) Przy wynajmie automobilu na czas opłata w obrębie obowiązującej taryfy wynosi od godziny 6 kor. bez względu na czas jazdy lub czekania.

II. Za jazdę do miejscowości w promieniu 40 kilometrów od Krakowa oblicza się należność według odległości, a mianowicie:

- 1) Za każdy kilom. jazdy tam i z powrotem 60 hal.
- 2) Przy jeździe tylko w jedną stronę 48 hal.
- 3) Przy jeździe okrężnej 30 hal.
- 4) Za czas czekania opłaca się należność w tej samej wysokości co w obrębie miasta.
- 5) Co do maksymalnej ilości osób, używających wspólnie doróżki automobilowej, obowiązują postanowie-

nia, zawarte w ustępie I. punkt 2), czyli że dodatkowa opłata za kilometr jazdy od każdej osoby ponad normalną ilość 3 osób wynosi przy jeździe tam i z powrotem 15 hal., przy jeździe zaś tylko w jedną stronę 12 halerzy.

III. Celem kontrolowania obliczeń należności taryfowej poza obrębem obowiązującej taryfy, każda doróżka automobilowa zaopatrzona będzie w przyrząd do zaznaczania ilości przebytych kilometrów (L. 67936/08).

Na temże posiedzeniu uchwaliła Sekcya III.:

I. Przyznaje się *veniam aetatis* **Jakóbowi Wachtlowi**, aby mógł uzyskać posadę, a zarazem przyznaje się mu aż do czasu posunięcia się do 4. stopnia płacy w randze XI., względnie do czasu postąpienia wcześniejszego do wyższej rangi, dodatek funkcyjny 400 kor. rocznie, płatny z chwilą uzyskania nominacji. (L. 360/08/prez.).

II 1) Przyznaje się:

- a) odźwiernemu prezydyałnemu **Pawłowi Zawadzcie**,
- b) woźnemu I. kl. **Janowi Czerwińskiemu**,
- c) woźnemu II kl. **Mikołajowi Mazurowi** i
- d) pachołkowi **Franciszкови Wolskiemu** na czas pełnienia służby w Prezydium Magistratu roczny dodatek w kwocie po 20 kor. miesięcznie, począwszy od dnia 1 października 1908 r.

2) Wydatek ten należy obecnie pokryć z Dz. I. poz. 4. (z interkalaryów), w przyszłości zaś wstawiać na ten cel do budżetu kwotę 960 kor. rocznie (L. 54710/08).

III. Przechodzi się do porządku dziennego nad prośbą **murarza i cieśli gminnego** o dodatek osobisty (L. 99126/07)

IV. Nad prośbą p. **Klary Eminowiczowej** o podwyższenie przyznanego jej uchwałą Rady miejskiej z dnia 10. maja 1906 r. zaopatrzenia w drodze łaski w kwocie 1200 kor. do kwoty 1600 kor., mianowicie przez doliczenie jej zaopatrzenia córki **Wandy**, przechodzi się do porządku dziennego. (L. 41882/08).

V. Rodzinie po zmarłym dnia 20. lipca 1908 ś. p. **Józefie Biernacie**, dyetaryuszu Magistratu, przyznaje się w drodze łaski stałe zaopatrzenie wdowie i sieroce w kwocie 360 kor. rocznie, a to:

- 1) Wdowie **Julii Biernatowej** 120 kor. rocznie aż do jej śmierci lub wyjścia za mąż.
- 2) Trojgu małoletnim dzieciom po 80 kor. rocznie, a mianowicie: 1) **Anie**, urodzonej dnia 25. sierpnia 1887 r. 2) **Józefowi**, urodzonemu dnia 30. marca 1889 r. 3) **Maryi**, urodzonej dnia 10. sierpnia 1892 r., każdemu aż do ukończenia 24. roku życia (L. 62374/08).

VI. Przyznaje się **kredyt dodatkowy** na r. 1908 r. dla Dz. I. poz. 9 „Zapomogi“ dla:

- a) urzędników i służby etatowej w kwocie 2000 kor.,
- b) dyetaryuszy i służby nieetatowej w kwocie 1000 kor. (L. 367/08/prez.).

Sekcya V., działając j. w., uchwaliła:

W dniu 30. lipca 1908 r.

I. 1) Oświadczyć się przychylnie w sprawie **otwarcia nowych aptek**:

- a) w Krakowie przy ul. **Jabłonowskich**,
- b) w Krowodrzy. (L. 55437/08).

2) Oświadczyć się odmownie w sprawie udzielenia koncesyi na nowe **apteki**:

- a) w **miejskiej kasie chorych**. (L. 57756/08),
- b) przy ul. **Stradom**,

- c) przy ul. Starowiślniej,
d) „ „ Krowoderskiej (L. 60392/08).

II. Zapewnić przyjęcie do gminy m. Krakowa pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego:

- a) **Teofilowi Zabłockiemu**, kierownikowi zakładu fryzjerskiego za opłatą taksy 40 kor.
b) **Franciszce Maryi Annie** ż. imion **Silbersteinównie**, prow. nauczycielce w I. pryw. wyższym gimn. żeńskim w Krakowie, za opłatą taksy 20 kor.
c) **Emilii Jadwidze Ludwice** ż. imion **Raynetównie**, słuchaczce filozofii, za opłatą taksy 20 kor.

III. Przyznać **kredyt dodatkowy** w kwocie 400 kor. dla Dz. XIV. poz. 7 wydatków nadzwyczajnych na pokrycie wypłaconej Wójcieckiej subwencji na utrzymanie łazienek na Wiśle w r. 1908.

Komisya wodociągowa, działająca j. w., uchwaliła:

W dniu 31. lipca 1908 r.

Nabyć od firmy L. Zieleniewski Tow. akc. w Krakowie agregat **maszyn parowych**, oferowany pismem z dnia 22. maja, 30. czerwca i 21. lipca 1908 r., dla **zakładu pomp w Bielanych** za kwotę 103.700 kor.

W umowie zawarty będzie warunek, że za każde o cały 1 kg. większe zużycie pary nad oferowane na siłę konia i godzinę, stracać się będzie z ceny maszyn po 500 kor. (L. 110/17/08/B. W.).

Komisya gazowo-elekt., działając j. w., uchwaliła:

W dniu 25. lipca 1908 r.

I. **Zakupić grunt** na podstacę elektrowni miejskiej w ul. Łobzowskiej l. kat. 99 b. Dz. IV. lwb. 755 ks. gr. gm. kat. Kraków o obszarze 272 sążni kwadratowych od p. Wandalina Beringera za cenę K 60.000, a to na wniosek subkomitetu gazowo-elektrycznego.

II. 1) W zastępstwie Rady miejskiej upoważnia się P. Prezydenta miasta do **sprzedaży maszyn gazowych**, ustawionych w Elektrowni miejskiej, za cenę możliwie najwyższą firmie A. Z. G. Union w Wiedniu, a to celem utworzenia wolnego miejsca na ustawienie większych i silniejszych agregatów parowych.

2) Firmę A. Z. G. Union w Wiedniu zwalnia się z nałożonej na nią kary konwencyonalnej na wypadek zawarcia z nią umowy o sprzedaż powyższych maszyn.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń” bezpłatnie.

L. 1455/akc.

OBWIESZCZENIE.

W uzupełnieniu § 1. regulaminu targowego:

- a) ustanawia się wtorki i piątki jako dni targowe dla kupna i sprzedaży bydła i nierogacizny na Miejskiej centralnej targowicy w Krakowie;
- b) zakazuje się w inne dni kupna i sprzedaży tych zwierząt.

W razie, gdyby na wtorek lub piątek wypadło uroczyste święto, targ osobnem rozporządzeniem przełożony będzie na inny dzień powszedni.

Przekroczenie powyższego zarządzenia karane będzie w myśl § 62. regulaminu targowego i rozp. minist. z 30. września 1857 L. 198 Dz. p. p. grzywną od 2 do 100 koron, ewentualnie karą aresztu od 6 godzin do 14 dni.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 14. listopada 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 1885/akc.

OBWIESZCZENIE.

Ze względów porządkowych i bezpieczeństwa zakazuje się po myśli § 6. regulaminu targowego pędzenia bydła rogatego w godzinach targowych chodnikami betonowymi, przeznaczonymi dla osób a położonymi pośród placów targowych dla sprzedaży bydła rogatego.

Bydło należy doprowadzać na stanowiska targowe i ze stanowisk tych odprowadzać wyłącznie tylko drogami, naokoło placów biegnącymi.

Przekraczający powyższy zakaz karani będą w myśl § 62 regulaminu targowego i rozporządzenia ministerialnego z 30. września 1857 L. 198 Dz. p. p. grzywną od 2 do 200 koron, ewentualnie aresztem od 6 godzin do 14 dni.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 1. grudnia 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

L. 92694/08

II.

OBWIESZCZENIE.

Służbę egzekutorską przestali pełnić **Leon Obrubański** z dniem 1. października 1908, **Aleksander Uchocki** zaś z dniem 1. listopada 1908. Natomiast poruczono obowiązki oficjała egzekucyjnego **Korneiowi Wysockiemu** z dniem 1. listopada 1908.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 3. listopada 1908 r.

I. Wiceprezydent miasta:
Dr. Szarski w. r.

OBWIESZCZENIE

o zgłoszeniach do ubezpieczenia pensyjnego.

Powszechny Zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy podaje do powszechnej wiadomości, co następuje:

Jakkolwiek przeważna większość służbodawców zgłosiła już swych funkcyonaryuszy, podlegających obowiązku ubezpieczenia, to jednak zdaje się, że brak jeszcze dość znacznej części tych zgłoszeń. Dla objaśnienia służbodawców, którzy dotąd zgłoszeń nie wnieśli, zauważa się, że wniesienie zgłoszeń jeszcze w ciągu roku 1908 jest wskazane we własnym ich interesie z następujących powodów:

Służbodawca jest uprawniony przypadającą na funkcyonaryusza kwotę ($\frac{1}{2}$ względnie $\frac{1}{3}$) premii odciągnąć mu tylko w ciągu 3 miesięcy po płynności płacy. Przez odroczenie zgłoszenia aż do rozpoczęcia roku 1909 naraża się na niebezpieczeństwo utraty prawa odciągnięcia za jeden, ewentualnie nawet za więcej miesięcy. Dalej mogą tylko ci służbodawcy, którzy przedłożą zgłoszenie w należytych czasie, liczyć pewnie na wpisanie ich do list wyborczych dla wyboru organów, powołanych do kierownictwa powszechnego Zakładu pensyjnego. Gdy bowiem te wybory muszą się odbyć z początkiem wiosny r. 1909, nie można ręczyć za wpisanie do list wyborczych takich służbodawców, którzy zwlekają ze zgłoszeniem. Każdy służbodawca wreszcie winien przedłożyć zgłoszenia celem uniknięcia kary, za to zaniedbanie przewidzianej.

Zauważa się nadto, że także i ci służbodawcy, którzy zamierzają zabezpieczyć swoich funkcyonaryuszów w Instytucie zastępczym, względnie przez umowę zastępczą, są obowiązani do przedłożenia zgłoszenia właściwej władzy politycznej I. instancyi.

L. M. 101713/08

VI. b.

Wskutek rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z 12. listopada r. b. L. 151275/XV. d. podaje się powyższe obwieszczenie do wiadomości Interesowanych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 27. listopada 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (6. w kad. XV.) z dnia 29. września 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Tadeusz Kannenberg.
Radeów miejskich obecnych 52.

Radey miejscy: Beringer, dr. Bobilewicz, dr. Fierich, dr. Gertler, Klemensiewicz, Kosobucki, dr. Krongold, ks. Krupiński, dr. Lustgarten, Margulies, Nowak Stanisław, Peroś, dr. Rosenblatt, Sędzimir, Sołtysik, Wachtel, hr. Wodzicki (17) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Wakacje Rady miejskiej.

R. m. Daszyński podnosi, że przedłużono wakacje Rady ponad zwykłą miarę, na czem ucierpiałby interes Gminy oraz prawa Rady do kontrolowania gospodarki miejskiej.

Grunta pod Elektrownię.

Tenże Mowca porusza sprawę nabycia gruntów pod budowę Elektrowni. Gmina nabyła od r. m. Beringera grunt przy ul. Łobzowskiej pod l. 9. obszaru 272 sążni za K 60.000, t. j. po przeszło K 220 za sążnień pod budowę Elektrowni miejskiej. Tymczasem Gmina posiada o kilkakrot więcej gruntów pofortyfikacyjnych, których sążnień kosztował po 20 do 30 koron, tak że cały grunt potrzebny pod budowę kosztowałby K 9.000. Zresztą inny właściciel prywatny ofiarował Gminie o parę kroków dalej grunt za K 30.000, t. j. o 50% taniej. Jeżeli się zważy, że na gruntach pofortyfikacyjnych przy Elektrowni wzniosłyby się nowe budynki, około mających tam powstać dworców kolejowych rozwinęłaby się nowa dzielnica, to dziwić się należy, że nie chciano na tych gruntach za K 9.000 postawić Elektrowni. Mógłby ktoś powiedzieć, że może na gruncie p. Beringera Elektrownia

pod względem technicznym byłaby lepiej położoną; otóż pod tym względem zdania znawców są podzielone.

Skrzywienie ul. Dietlowskiej.

Tenże Mowca omawia sprawę skrzywienia ulicy Dietlowskiej pod Skalką. Czy to skrzywienie ul. Dietlowskiej nie jest w związku z konsorcjum, które nabyło grunta poaugustyańskie, a w którego skład wchodzi r. m. Federowicz i Beringer?

Jan Widz, strażak pożarny.

Wreszcie interpeluje tenże Mowca w sprawie strażaka Jana Widza, który po trzech dniach pogotowia poszedł o godzinie 7½ rano do spowiedzi i za to go wydano ze służby.

Odpowiedź na interpelacje.

Prezydent miasta udziela natychmiastowej odpowiedzi, bo idzie tu o honor i cześć obywatelską Radnego, który przez ćwierć wieku pracował bezinteresownie dla dobra miasta. Dotąd w Krakowie nie było zwyczaju, aby Radni robili interesa na Gminie. Za niegodne uważa Prezydent szerzenie przekonania, jakoby tu działo się coś zdrożnego pod okiem Rady miejskiej i Prezydenta. Dla wyjaśnienia sprawy udziela Prezydent głosu Referentowi tej sprawy, kierownikowi Elektrowni.

Inżynier Gajczak zaznacza, że budowa „pod-elektrowni“ wskazaną była ze względów technicznych w śródmieściu. Zdecydowano się na ulicę Łobzowską dla oszczędności na doprowadzających prąd kablach; oszczędność wyniesie około 40.000 kor. rocznie. Oferta r. m. Beringera była najtańszą, gdyż stawiała cenę K 220 za sążnień; p. Bober domagał się 250 koron za sążnień, p. Domagalski 260 kor. za swoje grunta. Do gruntów pofortyfikacyjnych będzie doprowadzony prąd osobnym kablem.

R. m. Epstein imieniem podkomisji, która nabyła grunt pod nową Elektrownię, oświadcza, że kupiony grunt był najtańszy i najodpowiedniejszy, a właściciel wahał się ze sprzedażą, aby nie padło podejrzenie, że robi na tem interes.

Prezydent miasta stwierdza jeszcze, że r. m. Beringer nie chciał tego gruntu sprzedawać, aby nie padło podejrzenie, że robi nadzwyczajny interes. Po drugie oferta r. m. Beringera była o kilkanaście procent niższa. Co do „skrzywienia“ ulicy Dietlowskiej, stwierdza Prezydent, że linia regulacyjna dla ulicy Dietlowskiej była uchwaloną jeszcze przed 27 laty, a potem Rada miejska, kilkakrotnie zajmując się tą sprawą, w latach 1881, 1884, 1886 i wreszcie ostatni raz z wiosną r. b., nie uważała za stosowne zmienić linii regulacyjnej. Gdyby r. m. Daszyński zadał był sobie trudu i przeglądał akta, nie byłby występował z zarzutami.

R. m. Federowicz odpowiada r. m. Daszyńskiemu na tendencyjne i oszczerze zarzuty. Linia regulacyjna ulicy Dietlowskiej, jak to już podniósł p. Prezydent, uchwaloną była przed dwudziestu kilku jeszcze laty. Ostatni raz sprawa ta była przedłożoną Radzie miejskiej w roku bieżącym. Każdy zatem obywatel miał sposobność sprawdzić, ile przy uchwalonej linii regulacyjnej ma odpaść pod ulicę. Dotychczas Gmina nie kupiła od Mowcy i jego współników gruntu pod ulicę. Linia regulacyjna skierowaną jest właśnie w stronę gruntów miejskich i pozostawiono tę linię tak, jak już dawno

uchwalono, właśnie celem lepszego wyzyskania majątku Gminy, a ze szkodą Mowcy i współników. Należałoby sobie życzyć, aby Poseł socjalistyczny nie załatwiał rachunków partyjnych w drodze oszczerego szkalowania.

R. m. Daszyński: „Proszę upomnieć p. Federowicza“.

Przewodniczący wzywa r. m. Federowicza do porządku za słowa „oszczere“ i „szkalowanie“.

R. m. Daszyński zastrzega się przed „obelżewami“ słowami ze strony r. m. Federowicza i przed tonem Prezydenta, podniósł bowiem publicznie sprawę tej Gminy. Mowca nie da się niczem odstraszyć od najciślej kontroli w sprawach pieniężnych, od przeglądania aktów pieniężnych.

Prezydent miasta zaznacza, że nigdy nie bronił radcom kontrolowania spraw gminnych.

R. m. Daszyński zgłasza wniosek o otwarcie dyskusji nad odpowiedzią na swoją interpelację.

W głosowaniu wniosek r. m. Daszyńskiego upadł.

Prezydent dr. Leo odpowiada jeszcze na zapytanie, dlaczego nie zwoływał Rady przez wrzesień. Uczynił tak dlatego, bo zawsze w pierwszej połowie września nie wszyscy jeszcze radcy bawia w Krakowie, zwyczajnie zwoływało się pierwsze posiedzenie Rady po feryach w drugiej połowie września. W tym roku opóźniło się zatem o kilka dni pierwsze posiedzenie z powodu ówczesnie odbywającej się sesji sejmowej.

Wiceprezydent dr. Szarski stwierdza, iż nie jest bliżej poinformowany o wydalonym ze służby Straży pożarnej strażaku Widzu i że sprawę tę bliżej zbada oraz wyda odpowiednie zarządzenia.

Statut emerytalny artystów Teatru miejskiego. — Muzyka w Teatrze miejskim.

R. m. dr. Wasung interpeluje Prezydium w sprawie statutu emerytalnego artystów teatru miejskiego, który to statut przed rokiem blisko do Rady wniesiono. Czas do decyzji Rady w tej sprawie jest już bardzo krótki, gdyż przymusowe ubezpieczenie rządowe wchodzi z dniem 1. stycznia 1909 w życie i klęską materyalną dla artystów byłoby, gdyby musieli tam należeć. Tak samo sztucznem jest, aby i dzierżawca teatru ze swych, jak się zdaje, niezłych dochodów część na rzecz personelu składał. W dalszym ciągu prosi Interpelant Prezydium, aby wkroczyło w sprawę muzyki w teatrze, która uchylbia wszelkim najprostszym wymogom estetycznym.

Prezydent miasta zaznacza, że sprawa ubezpieczenia artystów przyjdzie wkrótce przed pełną Radę z chwilą, gdy Rząd udzieli prawa zastępczości lwowskiemu Towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych. Kontrakt z grającą teraz w teatrze orkiestrą jest rozwiązany i prawdopodobnie od 1. listopada grać będzie orkiestra wojskowa.

Wozy włościańskie o jednym koniu.

R. m. dr. Wasung domaga się uchylecia nakazu, że wozy włościańskie o jednym koniu muszą być w mieście prowadzone przez woźnicę pieszego.

Prezydent odpowiada, że w sprawie fur włościańskich kieruje się Prezydium życzliwością i jeżeli tylko będzie zaprowadzona odpowiednia uprząż w porozumieniu z Radami powiatowymi, zakaz dotychczasowy będzie uchylony.

Komisye: drożyzniana i węglowa.

R. m. Rittermann zapytuje, dlaczego nie zwołano jeszcze Komisji drożyznianej i węglowej.

Wiceprezydent dr. Szarski odpowiada, że w ostatnich czasach z powodu nieobecności radców miejskich nie można było zwołać Komisji i że wobec tego zniesienia cen mięsa dokonały tylko jatki, subwencjonowane przez Gminę; miejski skład węgla zaś ma dostateczny zapas węgla.

„Wielki Kraków“.

R. m. dr. Gross zapytuje, czy Prezydent, jako poseł sejmowy, będzie gotów wystąpić w Sejmie przeciw przyznanym przez Wydział krajowy wysokim rentom dla Rad powiatowych krakowskiej i wielkiej za przyłączenie pewnych gmin do Krakowa, do którychto rent Rady powiatowe nie mają żadnego prawa; dalej, czy Prezydent będzie gotów wskazać w Sejmie, że miasto Kraków nie będzie miało żadnych zysków z przyłączenia tych gmin, lecz musi ponieść znaczne wydatki na ich uporządkowanie?

Prezydent odpowiada, że bez interpelacji byłby wystąpił w Sejmie w kierunku, podniesionym przez r. m. dra Grossa, i że będzie z posłami krakowskimi czynił zabiegi, aby opłaty na rzecz Rad powiatowych zostały uchylone.

Płace artystów Teatru miejskiego.

R. m. Bujwid stwierdza, że w ciągu roku zdarza się już drugi wypadek samobójstwa w naszym teatrze. Muszą być tam jakieś niezdrowe stosunki, a mianowicie jest to, że personal młodszy, zwłaszcza żeński, jest bardzo lichy wynagradzany. Ta kwestya powinna być zbadana. Mowca zgłasza wniosek nagły następującej treści:

„Komisya teatralna zechce przyjść z wnioskami celem poprawy nienormalnych stosunków płacy żeńskiego personalu w teatrze miejskim“.

Nagłość wniosku uchwalono.

R. m. Daszyński uznaje zasadę, poruszoną przez r. m. Bujwida, ale sądzi, że Komisya teatralna nie jest powołaną do załatwiania sprawy finansowej. Dlatego oświadcza się za rozpatrzeniem tej sprawy przy projekcie opłat od widowisk.

R. m. dr. Guńkiewicz zgadza się na wniosek r. m. Bujwida, domaga się jednak opuszczenia wyrazu „żeńskiego“.

Przewodniczący zaznacza, że na ostatniem posiedzeniu Komisji teatralnej była mowa o zbyt niskich gażach młodych artystek teatralnych i wtedy uchwalono, aby Dyrektor przedłożył Komisji szczegółowy wykaz gaż. Na podstawie wykazu Komisya może poczynić pewne przedstawienia Dyrekeyi, a gdyby to nie pomogło, odnieść się do Rady.

Rada wniosek r. m. Bujwida przekazała Komisji teatralnej (L. 450/908/prez.).

Uszczuplenie plantacyi.

R. m. Daszyński porusza sprawę uszczuplenia plantacyi, albowiem w ogrodzie Biblioteki Jagiellońskiej ma być zbudowany nowy zakład fizyczny, operujący nieraz bardzo wysokimi temperaturami i prądami elektrycznymi, co połączone jest z niebezpieczeństwem dla Bi-

bioteki Jagiellońskiej. Zakład uszczupli plantacye; w miejsce drzew i zieleni staną kamienne mury. Gmina powinna poczynić energiczne kroki, aby Rząd gdzieindziej zbudował nowy zakład fizyczny. Mowca przedkłada wniosek nagły następującej treści:

„Rada miejska uprasza Rząd, ażeby odstąpił od planu budowania instytutu fizykalnego Uniwersytetu Jagiellońskiego na gruntach, obok *Collegium novum* położonych, a wybrał na ten cel inne, bardziej odpowiednie“.

Nagłość uchwalono.

Przewodniczący wyjaśnia, że Rząd przedłożył Magistratowi plany nowego zakładu fizycznego do zatwierdzenia. Magistrat dotąd planów nie zatwierdził i zasięgnie opinii Komisji plantacyjnej oraz Rady artystycznej. Magistrat zdaje sobie sprawę z uszczuplenia plantacyi.

R. m. Turski wnosi poprawkę:

„Wniosek r. m. Daszyńskiego przekazać Magistratowi, aby zdał sprawę na najbliższym posiedzeniu Rady.“

R. m. Bujwid sądzi, że sprawa budowy zakładu fizycznego w ogrodzie Biblioteki Jagiellońskiej jest przesądzoną.

R. m. dr. Nowak Julian, jako profesor Uniwersytetu, wskazuje, że Rząd niechętnie buduje podobne zakłady, a obecnie nauka fizyki stoi u nas bardzo wysoko, mamy znakomite siły naukowe i dlatego nowego zakładu potrzeba jest nagłą. Obawiać się należy, że akcyja Gminy wywołać może albo zaniechanie budowy, albo odroczenie jej na lat kilka.

Wiceprezydent Sare udzielił dalszych wyjaśnień, wskazując, że pomimo dotychczasowej akcyi przeciw wyborowi miejsca, Rząd zatwierdził budowę zakładu fizycznego przy Bibliotece Jagiellońskiej. Rząd zatwierdził także wynik licytacji na budowę i niebawem przedsiębiorca rozpocznie wykopywać doły na wapno.

R. m. dr. Petelenz zaznacza jako poseł, że trzeba było wielkich zabiegów w Parlamencie, aby uzyskać budowę tak potrzebnego zakładu fizycznego. Obecnie po uzyskaniu zakładu i zatwierdzeniu budowy, trudno będzie skłonić Rząd do wyboru innego miejsca. Dążenia do wyboru innego miejsca mogą spowodować odroczenie budowy zakładu, który potrzebnym już był przed 10 laty.

R. m. Daszyński broni swego wniosku ze względu na niebezpieczeństwo, grożące Bibliotece Jagiellońskiej.

R. m. dr. Nowak Julian wskazuje, że niebezpieczeństwo pożaru grozi bezustannie Bibliotece Jagiellońskiej i zastrzega sobie głos w sprawie zabezpieczenia Biblioteki.

R. m. dr. Petelenz dodaje, że postowie czynią zabiegi, aby w Krakowie zbudowano na Bibliotekę odpowiedni gmach, któryby zabezpieczył nasze skarby.

Rada uchwala wniosek r. m. Daszyńskiego z dodatkiem r. m. Turskiego.

Ekonomiczny Związek urzędników.

R. m. dr. Nowak Julian popiera prośbę Ekonomicznego Związku urzędników o udzielenie miejsca w różnych punktach miasta na sprzedaż tańszego mięsa.

Przewodniczący odpowiada, że Magistrat jutro zastanowi się nad podaniem Związku.

R. m. Bujwid wskazuje na konieczną potrzebę rozszerzenia akcyi w tej mierze,

Przewodniczący zaznacza, że życzenie r. m. Bujwida będzie przekazane Komisji drożynianej.

Hala rybna.

R. m. Miedniak zapytuje, kiedy będzie usunięta buda z Małego Rynku, przeznaczona poprzednio na sprzedaż ryb?

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa tej budy stanie się aktualną z chwilą uporządkowania Małego Rynku, gdzie po skanalizowaniu placu staną odpowiednie kramy. Do nowych kramów nie będzie się nadawała wskazana przez Interpelanta hala i wtedy przyjdzie pora na jej zniesienie.

Budowa szkoły wydz. męskiej w ul. Wąskiej.

Radca Budownictwa Zawiejski imieniem Sekcyi IV. i Komisji inwestycyjnej, uzasadniając i demonstrując na planach, wnosi:

1. Postanawia się budowę szkoły wydziałowej męskiej przy ul. Wąskiej według planów, przez Budownictwo miejskie wykonanych, kosztem, nie przekraczającym kwoty 299 tysięcy koron.

2. Na pokrycie tego wydatku przeznaczają się odpowiednią kwotę z oszczędności pożyczki inwestycyjnej 23,600.000 koron, a w szczególności z kredytów, przeznaczonych w programie tejże pożyczki na budowę i rozszerzenie Elektrowni, tudzież na rozszerzenie Gazowni miejskiej.

3. Upoważnia się Prezydenta miasta z Komisją inwestycyjną do przeprowadzenia powyższej budowy.

R. m. Maciołowski wskazuje potrzebę zbudowania nowej szkoły na Kleparzu, oraz urządzenia w każdej nowej szkole dużej sali na uroczystości szkolne, mogącej pomieścić 500 do 600 dzieci, o objętości około 150 m³.

Wiceprezydent Sare, uzasadniając poprawkę do wniosku Sekcyi IV. i Komisji inwestycyjnej, wnosi:

„1. Postanawia się budowę:

a) Szkoły wydziałowej męskiej przy ul. Wąskiej według planów, przez Budownictwo wykonanych, kosztem nieprzekraczalnym 299.000 koron.

b) Szkoły wydziałowej męskiej w dzielnicy V. miasta według planów, przez Budownictwo miejskie opracować się mających.

2. Uprasza się Prezydenta miasta, aby na jednym z najbliższych posiedzeń Rady miejskiej przedłożył do zatwierdzenia plany i kosztorysy na budowę szkoły, wyżej pod 1. b) wymienionej, tudzież wnioski co do pokrycia kosztów budowy obu szkół wyżej rzeczonych.

3. Upoważnia się P. Prezydenta miasta wraz z Komisją inwestycyjną do rozpoczęcia i przeprowadzenia budowy szkoły przy ul. Wąskiej z tem, że na razie koszt tej budowy pokrywać należy z funduszu obrotowego miejskiego sposobem zaliczki do zwrotu z funduszu, na tę budowę przeznaczony się mającego“.

R. m. Turski popiera wniosek r. m. Maciołowskiego o budowę wielkich sal szkolnych, gdyż w tych salach dzieci mogłyby wykonywać ćwiczenia fizyczne.

R. m. Bujwid domaga się budowy sali gimnastycznej w szkole.

Po wyjaśnieniach wiceprezydenta Sarego zamknięto dyskusję na wniosek r. m. Wasunga. Zapisani przedtem do głosu przemawiali r. m.: Maciołowski, dr. Petelenz i dr. Julian Nowak, który

podniósł potrzebę urządzenia boisk do gimnastyki przy szkołach na wolnem powietrzu.

W końcu dla wyjaśnić przemawia referent radca Budownictwa Zawiejski.

W głosowaniu przyjęto wniosek II Wiceprezydenta Sarego. (L. L. 51982/908/B., 56028/908/B.).

Opłaty od widowisk na cele dobroczynności gminnej. — Fundusz emerytalny artystów Teatru miejskiego.

Wicesekretarz dr. Reiner imieniem Sekcyi VI. wnosi:

Zatwierdza się projekt ustawy krajowej o zezwoleniu gminie stoł. król. m. Krakowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności od biletów wstępu na przedstawienia teatralne, koncerty i wszelkie inne przedstawienia i widowiska oraz bale.

Poleca się Magistratowi, aby wniósł petycję do Wysokiego Sejmu o uchwalenie tej ustawy.

R. m. Szatkowski podnosi, że projektowane opodatkowanie biletów teatralnych wywołało wielkie zaniepokojenie w szeregach artystów, którzy od lat 14-tu starają się o utworzenie funduszu emerytalnego. Nie mogło to dotąd nastąpić, bo ze względów matematyczno-technicznych Rząd nie mógł zatwierdzić samoistnego Towarzystwa ubezpieczeń dla artystów; potem przyszła ustawa państwowa o ubezpieczeniu urzędników prywatnych, wobec której kwestya funduszu emerytalnego artystów znowu w nowej znalazła się fazie. Mowca nie radzi artystom, aby opierali swe nadzieje na tem rządowym ubezpieczeniu, niechaj raczej pomyślą o wpisaniu się do lwowskiego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych, trzeba by jednak poczekać, aby Towarzystwo to uzyskało w myśl nowej ustawy t. zw. prawo zastępczości. W tej sprawie od dyrektora Tow. wzaj. ubez. urzędników pryw. p. Bala otrzymał Mowca list z zawiadomieniem, że Ministerstwo spraw wewnętrznych przyrzekło wkrótce odnośne statuta Tow. zatwierdzić. Nadchodzi więc chwila, że sprawa funduszu emerytalnego artystów będzie już dojrzała i zbliża się do rozwiązania. Prawdopodobnie nastąpi to od 1. stycznia 1909. W tej chwili, dla artystów przełomowej, pojawił się projekt opodatkowania widowisk. Artyści słusznie się zaniepokoiłi, albowiem i oni dla swego funduszu potrzebują pomocy. Byłoby rzeczą wskazaną, aby pewien procent opodatkowania widowisk był użyty na zasilenie funduszu emerytalnego artystów. Mowca zgłasza więc wniosek następujący:

„Rada miejska uchwała! Prezydium, niezależnie od kwestyi opłat na cele dobroczynne, po zasięgnięciu uchwał Komisyi teatralnej, Sekcyi prawniczej, a w porozumieniu z Dyrektorem teatru miejskiego wprowadzi z dniem 1. stycznia 1909 r. dodatek do biletów wstępu na przedstawienia w teatrze miejskim na cele częściowego pokrycia kosztów ubezpieczenia emerytalnego artystów teatru miejskiego w Krakowie.“

R. m. dr. Koy domaga się, aby co do projektu wypowiedziała swe zdanie Komisyja prawnicza.

R. m. Daszyński uznaje wniosek r. m. Szatkowskiego za uzasadniony, zaznacza jednak, że zawiera on przyrzeczenie nowej opłaty, co byłoby już znacznym obciążeniem. Należy już dziś pomyśleć o artystach, których interesy nie są sprzeczne z interesami dobroczynności. Należy podzielić dochód z biletów na dwa działy: z Teatru miejskiego dla artystów, z innych wi-

dowisk na dobroczynność. Z powodu braku emerytury teatr nasz traci najlepsze siły na rzecz Warszawy, Lwowa i Poznania. Zarząd teatru robi dobre interesy i nie byłoby niczem nadzwyczajnem ustanowienie jakiegoś minimum płacy: powiedzmy — 120 K miesięcznie i kostiumy; należy pomóc tym adeptom sztuki dla utrzymania godności sztuki. Obok artystów zatrudnia też teatr ludzi, niewidzialnych dla publiczności — 32 robotników, ustawiających kulisy i sceneryę. Nikt o nich nie mówi, a przecież są tam ludzie, pracujący po 8, 12, 16 i 30 lat bez żadnego zaopatrzenia. Byłoby rzeczą sprawiedliwą, aby przy aktywowaniu funduszu emerytalnego dla artystów i o tych pracownikach nie zapomniano. Mowca sądzi, że należy projekt odesłać do Komisyi z tem, żeby uwzględniono osobno Teatr, osobno dochód z innych widowisk. Z podatku od biletów teatralnych będzie rocznie 9.000 kor., które obrócone na rzecz funduszu emerytalnego, uregulują tę kwestyę na szereg lat.

Mowca proponuje, aby artykuł II. projektu zmienić przez przekreślenie słowa „polski“.

Rozchodzi się także o widowiska naukowe, które mają być opodatkowane. Proponuje, aby odezwały publiczne, służące oświacie, były uwolnione od podatku.

R. m. dr. Gross sprzeciwia się, aby jednych artystów traktowano inaczej od innych. Z powodu umieszczenia słowa „polski“ ustawa nie uzyskałaby sankcyi. Podatek powinien obejmować kilka stopni w stosunku do ceny biletów.

R. m. dr. Nowak Julian sądzi, że konkurencya obcych jest konieczną do podniesienia sztuki, i dlatego nie należy wyłączać przedstawień w języku polskim.

R. m. dr. Doboszyński proponuje, aby ze względu na wnioski o wprowadzeniu dodatków do biletów na rzecz funduszu emerytalnego artystów Teatru miejskiego odesłać projekt do połączonych Sekcyi prawniczej i Komisyi teatralnej.

W głosowaniu przyjęto wniosek r. m. Szatkowskiego i dra Doboszyńskiego.

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 9¹/₂ wieczorem.

Posiedzenie zwyczajne (7. w kad. XV.) z dnia 12. listopada 1908 r.

Przewodniczący: dr Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Radców miejskich obecnych 52.

Radcy miejscy: Daszyński, Datner, dr. Doboszyński, Epstein, dr. Fierich, Jarra, dr. Jaworski, Klemensiewicz, dr. Landau Rafał, dr. Leo, Maywalt, Margulies, Mendelsburg, dr. Meisels, Porębski, Sędzimir, Szatkowski, Uderski (18) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 25 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Związek ekonomiczny urzędników.

Sekretarz Rady miejskiej odczytuje pismo cechu rzeźników i masarzy, protestujące przeciwko subwencjonowaniu przez Radę miejską Związku ekonomicznego urzędników, profesorów i nauczycieli przez wybudowanie dla niego kilku jatek i wynajęcie tychże za niskim czynszem.

Licytacja z powodu 40 hal.

R. m. Sulikowski skarży się na Wydział skarbowy Magistratu, którego funkcyonaryusz bezpodstawnie żądał od jednego z miejscowych obywateli zapłaty podatku gruntowego, w terminie zapłaconego, nietylko za bieżące, lecz i za następne półroczce. Ponieważ powyższy funkcyonaryusz pomimo zapłacenia podatku w terminie zajął z tytułu kosztów egzekucyi, wynoszących 40 hal., biurko, którego licytacyjną sprzedaż rozpisano na dzień jutrzejszy, przeto Mowca zwraca się do Przewodniczącego z prośbą o wstrzymanie rzeczonyj licytacji, o wdrożenie urzędowego dochodzenia w tej sprawie i ewentualnie o ukaranie winnego funkcyonaryusza Magistratu, tudzież o zawiadomienie Rady miejskiej o wyniku dochodzeń. (L. 98.818/908).

Nowi żołnierze policyjni.

R. m. Sulikowski podnosi, że znaczną część rutynowanego (90 osób) personalu straży policyjnej uwolniono, a około 30 doświadczonych strażników przeniesiono z Krakowa. Ponieważ nowozaciężni w liczbie 120 nie mają jeszcze należytej wprawy, Mowca przedstawia wzrastające z tego powodu niebezpieczeństwo dla mienia obywateli i zwraca się do Prezydium o zniesienie się w tym względzie z Dyrekcją policyi, celem zapobieżenia przez częstsze patrole wykazanyj braku. (L. 98819/908/L.).

Opłaty za wodę.

R. m. Sulikowski zwraca uwagę na nie równomierny i wadliwy wymiar opłat wodociągowych za nadwyżkę wody, zużytej ponad ilość normalną. Mowca wykazuje, że większe realności, używające wody do łazienek i klozetów, nie wykazują nadmiaru zużycia wody, a mniejsze wykazują i muszą znaczne uiszczać nadpłaty. Mowca wskazuje, że przyczyną tego może być zamulenie przewodów, i prosi Prezydium o wglądnięcie w tę sprawę. (L. 98820/908/B. W.).

Napływ żebraków.

R. m. Sulikowski wykazuje, że z chwilą, kiedy zaczęto rozprawiać o Wielkim Krakowie, wzrastała ilość ubogich, zgłaszających się do sklepów o jałmużnę co sobotę, o 10%, obecnie przychodzi ich jednego dnia 300. Mowca żąda kontrolowania tych żebraków przez policyę, gdyż nie ulega wątpliwości, że większa ich część to obcy z prowincyi. (L. 98821/908/VI. a.).

Przewodniczący w odpowiedzi na powyższe interpelacye przyrzeka zbadać sprawę, dotyczącą Wydziału skarbowego Magistratu, a w sprawie tak znacznego odnowienia personalu straży policyjnej i w łączącej się z tem sprawie bezpieczeństwa obywateli odniesie się do c. k. Dyrekcji policyi, niemniej w sprawie napływu żebraków do Krakowa. Co do zarzutu przeciwko wymiarowi taks wodociągowych przyrzeka Przewodniczący zbadać tę sprawę, jednak sądzi, że przyczyną za wielkiego zużycia wody są najczęściej wady urządzeń wodociągowych, n. p. w klozetach i t. p.

Szkoła wydziałowa im. Konarskiego.

Rada Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. wnosi:

1. Rada miejska zgadza się na otwarcie w r. szk. 1908/9 równorzędnego oddziału klasy IV. wydziałowej w szkole im. Konarskiego w Krakowie.

2. Rada miejska obowiązuje się:

- a) pokrywać wydatki na potrzeby rzeczowe tej klasy w sposób, wymieniony w art. 6. ust. kraj. z 24. kwietnia 1894 Nr. 49. Dz. u. kr., t. j. dostarczyć należycie urządzonej sali naukowej, utrzymywać ją w dobrym stanie i dostarczyć dla niej opału, obsługi i t. d.;
- b) pokrywać z własnych funduszków koszt utrzymania nauczycielki tymczasowej dla tej klasy w łącznej kwocie 1540 koron i płacić na drobne potrzeby szkolne i urzędowe 20 kor. rocznie.

3. Na pokrycie powyższych wydatków uchwała Rada pobierać od każdej uczennicy, zapisanej do tej klasy, opłatę szkolną po 40 kor. rocznie, płatną w półrocznych ratach z góry z początkiem każdego półrocz.

Od tej opłaty szkolnej może Sekcyja szkolna w części lub w całości uwolnić.

Opłaty te wpływać będą do Kasy miejskiej. Nie pokrytą opłatami uczennic resztę kosztów utrzymania rzeczonyj klasy równorzędnj pokryje Gmina z własnych funduszków.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 80482/08).

Prywatne Seminarium nauczycielskie.

Rada Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. wnosi:

Rada miejska zgadza się, aby uczennice III. i IV. kursu prywatnego Seminarium nauczycielskiego p. Sebaldy Münnichowej uczęszczały na godziny hospitały i ćwiczeń praktycznych do szkoły wydziałowej żeńskiej im. ces. Elżbiety.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 82762/08).

Fundacya Prószyńskiego dla literatów.

Rada Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. uzasadnia potrzebę wyboru trzech członków do Komisji, która ma się zająć nadaniem rent emerytalnych z fundacyi ś. p. Ludomira Prószyńskiego dla literatów.

Rada po odbytej naradzie wybrała do powyższej Komisji jednomyślnie: prezydenta miasta dra Lea, rektora Michała Konopińskiego i prof. dra Juliana Nowaka. (L. 86064/08).

Dostawa owsa, siana i słomy.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. wnosi:

Rada miejska przyjmuje ofertę Władysława hr. Mycielskiego i Ignacego Jana Zangena, spółki dostawy produktów rolniczych, z września 1908 r., mocą której podjęli się dostawy owsa, siana i słomy dla pociągów miejskich i dla innych potrzeb gminy miasta Krakowa w czasie od 1. października 1908 do dnia 30. września 1909 na warunkach, dla tej dostawy obowiązujących, i po następujących cenach za 100 klgr: owsa 17 kor. 70 hal., siana 7 kor. 70 hal., słomy równej 6 kor. 60 hal., słomy mierzwy 4 kor. 80 hal.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 77965/08).

Związek ekonomiczny urzędników.

Rada Magistratu Sawiński imieniem Komisji drożyznianej i Sekcyi skarbowej wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Wynająć stowarzyszeniu „Związek ekonomiczny urzędników, profesorów i nauczycieli w Krakowie“ w celu urządzenia sprzedaży mięsa dla członków Towarzystwa: a) lokal w spichlerzu powojkowym na pl. Jabłonowskich, b) wybudować się mające w tym celu dwa kramy na pl. Wielopole i przy ul. Adama Asnyka za czynszem 5 kor. od każdego lokalu, miesięcznie z góry płatnym, za kwartalnym wypowiedzeniem, z tem zastrzeżeniem, że ceny mięsa nie mogą być wyższe od cen mięsa, sprzedawanego w kramach miejskich na pl. św. Ducha i pl. Jabłonowskich.

2. Na koszt adaptacji lokalu w spichlerzu na pl. Jabłonowskich oraz na koszt budowy dwu kramów przyznaje się kredyt dodatkowy do budżetu na rok 1908 w kwocie K 3050.

W dyskusji za wnioskiem zabierają głos r. m.: Dąbrowski, dr. Starzewski, Bujwid, dr. Nowak Julian, Nowak Stanisław, dr. Rosenblatt, dr. Ponikło.

R. m. dr. Gertler wnosi, aby na końcu wniosków, przedłożonych przez Sprawozdawcę, dodać wyrazy: „W jatkach, wydzierżawionych przez Związek ekonomiczny urzędników, mięso ma być sprzedawane po tańszych cenach, aniżeli w jatkach poddominikańskich“.

R. m. Wolny i Miedniak nie występują przeciw wnioskowi, lecz są zasadniczo przeciwni stawianiu bud w mieście.

R. m. Bialik występuje przeciw pośredniemu subwencyonowaniu jednej warstwy mieszkańców miasta i to z pieniędzy, zbieranych z podatków, uiszczanych przez ogół obywateli.

Sprawozdawca odpowiada, że wniosek, przez niego przedstawiony, idzie dalej niż poprawka r. m. dra Gertlera, gdyż wymaga, aby w jatkach, wydzierżawionych Związkowi urzędników, mięso nie było sprzedawane po wyższych cenach, aniżeli w jatkach, już subwencyonowanych przez Gminę. Dalej wyjaśnia Sprawozdawca, że Związek będzie Gminie płacił czynsz dzierżawny, dający 6% dochodu od kapitału inwestowanego, Gmina przeto nie nie traci.

W głosowaniu przyjęła Rada miejska wnioski Referenta, poprawka rady miejskiego dra Gertlera upadła. (L. 87944/908).

Nabycie realności.

Sekretarz Magistratu Grzybała imieniem Komisji gazowo-elektrycznej wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Nabyć na własność gminy miasta Krakowa od p. Maryi Rohozińskiej realność lh. 470 Dz. VIII. lwh. 2344 (ul. Gazowa l. or. 7) za kwotę K 76.000.

2. Koszt, z nabyciem powyższej realności połączone, jakoto: koszt spisania kontraktu, stemple i należytość przenośną, pokryje Gmina z własnych funduszy.

3. Cenę kupna po potrąceniu długu w Banku krajowym, a którego spłatę Gmina na siebie przejmuje, pokryć z funduszu emerytalnego urzędników i służ Zakładu gazowego i wypłacić ją sprzedającej po zainstalowaniu Gminę za właścicielkę.

4. Do podpisania zawrzeć się mającego kontraktu kupna upoważnia się obok p. Prezydenta miasta względnie jego zastępcy r. m. pp.: Piotra Kosobuckiego i Aleksandra Sulikowskiego.

R. m. Nowak Stanisław w występie przeciwko za wysokiej cenie i zapytuje, czy budynek był dobrze zbadany, bo słyszał, że ma być lichy. Mowca wykazuje, że w tej samej dzielnicy Gmina sprzedawała lepszy grunt po K 70 za 1°□, a od r. m. Birnbauma kupiła po K 30 za 1°□, natomiast za wykazaną realność ma Gmina dać K 140 za 1°□.

R. m. Heumann i dr. Gertler przeciw wysokiej cenie szacunkowej występują również i obaj przemawiają za wystawieniem nowego budynku.

R. m. Dąbrowski zapytuje, dlaczego wniosku nie przedłożono Sekcyi ekonomicznej?

Przewodniczący odpowiada, że sprawa należy wyłącznie do Komisji gazowo-elektrycznej.

R. m. dr. Domański przypomina, że istnieje dawna uchwała Rady miejskiej, której w obecnym wypadku nie dotrzymano, aby do wszystkich wniosków, których przedmiot wart powyżej K 10.000, dołączano sprawozdanie.

R. m. Peroś wyjaśnia, że stan kupić się mającego budynku jest dobry i że wystawienie nowego domu kosztowałoby bezporównania więcej.

W głosowaniu brało udział 29 radców, 9 wstrzymało się od głosowania. Wniosek przyjęto 19 głosami przeciw 10. (L. 58015/908).

Sprzedaż mięsa sterylizowanego.

Rada Magistratu dr. Zawadzki imieniem Komisji administracyjnej wnosi:

Zatwierdza się przedłożony projekt przepisów*), dotyczących używania aparatu sterylizacyjnego systemu dra Rohrbeka i sprzedaży mięsa sterylizowanego w Rzeźni miejskiej.

R. m. Miedniak wnosi poprawkę, aby w § 10. wykreślono słowa w „obrębie rzeźni“ i aby mięso sterylizowane sprzedawano w mieście w jatce, opatrzonej odpowiednim napisem.

R. m. Bialik przedstawia, iż mięso w gotowaniu traci 20% na wadze, słusznem jest przeto, aby cena gotowanego mięsa wynosiła 60% ceny normalnej, a dalej żąda, aby zwracano od bydła, przeznaczonego do sterylizatora, opłaty rzeźalnicze i akcyzowe.

R. m. dr. Domański wykazuje potrzebę długiego gotowania mięsa i stąd ceny we wniosku uważa za zasadnione. Rzeźnicy winni dążyć do zmniejszenia strat drogą asekuracji.

R. m. Bujwid, dr. Gertler, Dąbrowski wykazują pożytek ze sterylizatora, a pierwszy z nich podnosi potrzebę wielkiej ostrożności przy gotowaniu mięsa zakażonego.

Sprawozdawca w odpowiedzi broni stylizacji projektu, dowodząc, że potrzeba kontroli nie dozwala sprzedawać mięsa wygotowanego gdzieindziej, jak tylko w Rzeźni, zwrot zaś opłat akcyzowych jest niemożliwy, zależy bowiem od kompetencji władz skarbowych.

W głosowaniu przyjęto wniosek, przedłożony przez Sprawozdawcę. (L. L. 41095/907, 675/907/Akc.).

Poprawka r. m. Miedniaka upadła.

Realność Korngoldów.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. wnosi:

*) Przepisy zamieszczono na końcu tego numeru.

Gmina miasta Krakowa zgadza się na wykreślenie ze stanu biernego realności lk. 329 Dz. VIII. l. w. h. 1719, Ferdynanda i Gusty Korngoldów własnej, zainstalowanego pod poz. 4. karty C. prawa zastawu dla obowiązku właścicieli tej realności zamurowania napowrót własnym kosztem okien na dole i I. piętrze od wschodniej strony, w ścianie na plac publiczny wychodzącej, bez żadnej pretensyi i każdego czasu, gdyby po przeprowadzeniu do skutku linii upiększenia nie utrzymali się przy tymże placu, za spłatą czynszu pod obowiązkiem zabudowania.

Do podpisania właściwej deklaracyi upoważnia Rada obok p. Prezydenta miasta r. m. pp.: Stanisława Drozdowskiego i Mojżesza Schmelkesa a na wypadek przeszkody u jednego z nich r. m. p. Stefana Iglickiego. Przyjęto bez rozpraw. (L. 73740/08).

Zamknięcia rachunkowe.

R. m. Schwar z imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyjmuje się zamknięcie rachunkowe funduszu dra Dietla za rok 1906 do wiadomości i udziela się absolutorium odpowiedzialnym urzędnikom.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 76196/07).

R. m. Schwar z imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyjmuje się zamknięcie rachunkowe funduszu fundacyi różnych za rok 1906 do wiadomości i udziela się absolutorium odpowiedzialnym urzędnikom.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 76732/07).

R. m. Schwar z imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyjmuje się zamknięcie rachunkowe funduszu im. Rudolfa za rok 1906 do wiadomości i udziela się absolutorium odpowiedzialnym urzędnikom.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 76194/07).

Na tem posiedzenie zakończono z powodu braku kompletu o godz. 8. minut 15.

Posiedzenie nadzwyczajne (8. w kad. XV.) z dnia 16. listopada 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Radców miejskich obecnych 59.

Radcy miejscy: dr. Doboszyński, Jarra, dr. Jaworski, Klemensiewicz, dr. Pareński, Porębski, Sędzimir, Sulikowski, Suski, Szatkowski (10) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 7. minut 15.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przed rozpoczęciem posiedzenia jawnego odbyła Rada posiedzenie poufne, trwające od godziny 5½—7 wieczór. Celem powyższego posiedzenia były obrady nad uczczeniem jubileuszu 50-letniego kapłaństwa Papieża Piusa X. i jubileuszu 60-letnich rządów Cesarza Franciszka Józefa I

Jubileusz Papieża.

Po otwarciu posiedzenia jawnego przedłożył Prezydent miasta z okazji jubileuszu Ojca św. następu-

jące wnioski: 1) Rada miejska weźmie *in corpore* udział w uroczystym nabożeństwie, jakie się odbędzie w niedzielę dnia 22. b. m. w katedrze na Wawelu na uczczenie 50-ej rocznicy kapłaństwa Ojca św. 2) Rada miejska weźmie udział w akademii uroczystej, jaka pod protektoratem Eminencyi Ks. kardynała Puzyny odbędzie się dnia 22. b. m. w sali Starego Teatru. 3) Rada miejska wyśle w drodze telegraficznej adres hołdowniczy z wyrazami czci i przywiązania do Stolicy Apostolskiej.

Rada, stojąc, wysłuchała wniosków i uchwaliła je jednomyślnie. (L. 100327/08/IV.).

Jubileusz Cesarza.

Następnie Prezydent przedłożył wnioski celem uczczenia jubileuszu 60-letnich rządów Cesarza. Wnioski te brzmią: 1) Przeznacza się rocznie 10.000 kor. na cele opieki nad młodzieżą, w szczególności też nad młodzieżą rękodzielniczą. Wykonanie tej uchwały poleca się Komisji jubileuszowej. 2) Urządzić uroczystą iluminację gmachów miejskich kosztem miasta i wydać odezwę, zachęcającą mieszkańców miasta do iluminacyi. 3) Wysłać adres z wyrazami hołdu dla Cesarza.

Rada, stojąc, wysłuchała wniosków i przyjęła je jednomyślnie. (L. 95809/08/IV.).

Subwencye sejmowe.

Prezydent podał do wiadomości Rady, że Sejm przyznał 30 000 kor. subwencyi dla Muzeum narodowego, a 150 000 kor. dla instytucyi popierania drobnego przemysłu. Ze względu na znaczenie obu uchwał dla Krakowa. Mowca składa najgorętsze podziękowanie Wydziałowi krajowemu i Sejmowi, który w ten sposób dopomaga do rozwoju wymienionych instytucyi, mających tak wielkie znaczenie dla naszego miasta.

Podatek od piwa.

Dalej zaznaczył Mowca, że Sejm uchwalił nowelę do ustawy o podatku od piwa, przedłużającą na rok 1910 obecnie obowiązującą ustawę o podatku od piwa dla miasta Krakowa. Od r. 1911 nastąpić musi nowe uregulowanie tej sprawy ze względu na ustawę krajową o opłatach szynkarskich i podatku od piwa po wygaśnięciu prawa propinacyi.

Nowela do ustawy budowlanej.

W dalszym ciągu podał Prezydent do wiadomości Rady miejskiej, że Sejm uchwalił nowelę do miejskiej ustawy budowlanej, dozwalającą stawiać w śródmieściu domy 3-piętrowe, na 18 metrów wysokie, podczas gdy dotychczas wolno było stawiać tylko domy, na 15 m. wysokie, względnie nie wyższe, niż wynosi szerokość ulicy. Głównym motywem dla wydania powyższej noweli był fakt, że się ze względu na stosunki istniejące musiało pozwalać na budowę wyższych domów, niż tego dopuszczała ustawa budowlana. Nowela powyższa obowiązywać będzie aż do wydania nowej ustawy budowlanej, która wkrótce będzie musiała być uchwaloną.

„Wielki Kraków“ uchwalony w Sejmie.

Wkońcu podał Prezydent do wiadomości Rady miejskiej uchwalenie przez Sejm krajowy ustawy o Wielkim Krakowie, t. j. o przyłączeniu do niego sąsiednich gmin i obszarów dworskich.

Mowa Prezydenta miasta.

Uchwałę swą oparł Sejm na uchwale Rady miejskiej w tejże materji i na sprawozdaniu Wydziału krajowego. Sprawa rozszerzenia granic Krakowa nie mogła przyjść na porządek dzienny Sejmu w roku przeszłym, a to z powodu krótkiego trwania sesji. Zwłoka, stąd powstała, przedłużyła stan przejściowy, przysparzający rozlicznych trudności tak miastu naszemu jak i gminom, objętym projektem przyłączenia do Krakowa. Stosunki terytoryalne Krakowa należały do najgorszych wśród większych miast Europy i nie mogły pozwolić na zaspokojenie potrzeb kulturalnych i gospodarczych Krakowa. Warunki rozwoju Krakowa domagały się rychłego usunięcia przeszkód. Z upragnieniem oczekiwały miasto Kraków i gminy jego sąsiednie na uchwałę sejmową. Posłowie miasta Krakowa wyteżyli wszystkie siły, aby wyjednać ustawę sejmową tak ważną dla rozwoju Krakowa i dla stanowiska tego miasta w kraju. Sejm rzeczywiście uznał wyjątkowe położenie Krakowa i z całą przychylnością dla niego uchwalił jednomyślnie ustawę o rozszerzeniu jego granic przez przyłączenie sąsiednich gmin i obszarów dworskich. Uchwalenie ustawy powyższej nie tylko było w interesie ekonomicznym naszego miasta, ale odpowiedziało także tej wysokiej godności, jaką posiada Kraków w rzędzie miast polskich. Obecnie będzie ustawa powyższa przedłożoną do sankcyi, a termin faktycznego przejścia pod zarząd Rady i Magistratu miasta Krakowa gmin i obszarów, objętych projektem przyłączenia, wyznaczyć ma wedle ustawy o Wielkim Krakowie — po załatwieniu wszelkich kwestji, łączących się z tą sprawą — Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Należy żywić nadzieję, że c. k. Rząd uzna potrzebę umożliwienia rozwoju Krakowa i że sprawy tej nie odwlecze. Namiestnik dr. Bobrzyński przyrzekł przyspieszyć przedłożenie niniejszej ustawy do sankcyi monarszej, a po sankcyi jak najszybsze załatwienie wszelkich spraw, związanych z rozszerzeniem granic Krakowa. Po skutecznieniu tych wszystkich czynności — podniósł Mowca w dalszym ciągu — będzie rzeczą Rady miejskiej upamiętnić w odpowiedni sposób ten fakt doniosły dla historyi Krakowa. Musimy to przyjęcie gmin sąsiednich upamiętnić w sposób, godny stanowiska miasta Krakowa. Już teraz rozpoczną się czynności przygotowawcze w Magistracie ze względu na inkorporację gmin sąsiednich i zaraz wydam rozporządzenie, aby poszczególne departamenta rzecz przygotowały i nią nie były zaskoczone. Po sankcyi przystąpić też bezzwłocznie musimy do załatwienia szeregu ważnych zadań. Przedewszystkiem będzie należało przystąpić do reformy statutu miejskiego w duchu powszechnego prawa wyborczego, aby wszystkim warstwom ludności dać odpowiednią w Radzie miejskiej reprezentację. Mamy na to wzory w miastach zagranicznych i chociaż w kraju żadne miasto w ten sposób ordynacji wyborczej nie zmieniło, — Kraków będzie się musiał podjąć rozwiązania tego problemu. Przed uchwaleniem ustawy o „Wielkim Krakowie“ nie można było wystąpić przed Świątną Radą z wnioskami w tym względzie; teraz przeszkody odpadły i Magistrat wkrótce wystąpi z wnioskami.

Również przedłoży Magistrat Świątnej Radzie wniosek do innych ustaw, jak n. p. do ustawy budowlanej. Obecna ustawa istnieje już od 30 lat. Od chwili, kiedy do Krakowa przyłączone zostaną terytorya, w większej części

odrębne zabudowaniem i stosunkami, musi być dla Krakowa wydana nowa ustawa budowlana, któraby stosunki powyższe uwzględniała.

Niech mi — ciągnął Mowca dalej — wolno będzie obecnie wyrazić szczerą podziękę tym, którzy do wydania uchwały sejmowej o rozszerzeniu granic Krakowa się przyczynili. Przedewszystkiem należy się podziękować Wydziałowi krajowemu, który nie zważając na rozliczne krytyki — przedstawił po raz drugi Sejmowi sprawozdanie i projekt ustawy i tem niezmiernie się przyczynił do jej uchwalenia. Mówiąc o Wydziale krajowym, mam przedewszystkiem na myśli Marszałka kraju hr. Stanisława Badeniego, który odrazu zrozumiał doniosłość sprawy i wytrwale ją w dalszym ciągu popierał. W dalszym ciągu należy się gorące podziękowanie członkowi Wydziału krajowego — który już obecnie nie należy do składu Wydziału — posłowi drowi Józefowi Wereszczyńskiemu, który nadzwyczajne położył zasługi około sprawy przyłączenia sąsiednich gmin i obszarów dworskich do miasta Krakowa, współdziałając wytrwale przy układach z gminami powyższymi jak i z Radami powiatowymi: krakowską i wielicką i popierając usilnie całą sprawę tak w Wydziale krajowym jak i w Komisji gminnej sejmowej i w samym Sejmie. JE. Namiestnik dr. Bobrzyński zajął tak, jak i jego Poprzednik, odrazu przychylnie stanowisko dla tej sprawy, a i poprzednio jako poseł zawsze jak najgorliwiej popierał wszelkie interesa miasta Krakowa, których pomyślnie załatwienie niejednokrotnie zawdzięczać należy Jego pomocy. Z tego miejsca wyrażam p. Namiestnikowi szczerą podziękę za jego życzliwość — a zarazem zwracam się do Niego z prośbą, aby te czynności, które się jeszcze łączą ze sprawą rozszerzenia granic Krakowa, szybko były załatwione.

Wspomnieć tu muszę o poparciu całego szeregu posłów, a zwłaszcza kolegów z lewicy demokratycznej i posłów z klubu ludowego, którzy z całym zrozumieniem rzeczy sprawę ułatwili i do jej urzeczywistnienia dopomogli.

Referentem sprawy omawianej był poseł prof. dr. Górski. Objął on referat w ostatniej chwili po posle dr. Starzyńskim, który z powodu różnic w zapatrywaniu na tę sprawę referat złożył. Poseł dr. Górski nie cofnął się przed trudnościami, lecz z ogromnym nakładem pracy przedłożył Sejmowi referat nader gruntowny i obszerny oraz odznaczający się zrozumieniem rzeczy, bezstronnością i przychylnością dla sprawy. Z tego powodu składam z tego miejsca Posłowi drowi Górskiemu serdeczne podziękowanie.

Wreszcie składam serdeczne podziękowanie moim najbliższym kolegom, posłom z miasta Krakowa. Sukces zawdzięczałismy bezwzględnej solidarności, z jaką występowali posłowie krakowscy, którzy wszelkich dołożyli starań, aby w sprawie tak ważnych potrzeb miasta Krakowa przychylna zapadła uchwała.

Mowa r. m. Turskiego.

Sprawa „Wielkiego Krakowa“ po rozlicznych studiach i dyskusjach jest zbyt dobrze znaną, aby omawiać ją w szczegółach. Jest jednak wskazaniem, gdy ustawę uchwalono a wielkie dzieło zbliża się do urzeczywistnienia, podnieść kilka momentów, dla Krakowa mających poważne znaczenie pod względem ekonomicznym, politycznym i narodowym. Zakłady fabryczne powstają poza obrębem miasta i gdyby tak dalej miało być, centrum

naszego miasta zostałoby wielkiem muzeum pamiątek, wielkiem tylko ogniskiem, wyszukiwanem pod względem kulturalnym przez sąsiednie gminy. Kwestya regulacyi Wisły, kanały, port — to rzeczy, które wytworzą wielki węzeł handlowy, za nim pójdzie rozwój przemysłu i zakładów fabrycznych, co przy wzmagającym się górnictwie może dać miastu naszemu wielką przyszłość. Gdyby nie powstał Wielki Kraków, to wszystko mogłoby nas ominąć i osiedlić się w sąsiedztwie.

W ślad za ekonomicznym podąży także rozwój socyalny. Demokratyzacya społeczeństwa postępuje silnie, weszła nam do krwi, do naszej reprezentacyi, do administracyi. Myśl polityczna szła z Krakowa na całą Polskę, radziłyśmy, aby ta demokratyzacya także tak postępowała. Ta demokratyzacya nie może się jednak ograniczyć na małe centrum, ona mieć musi szerszy obszar.

Mowca, podniósłszy następnie niesłuchanie doniosłe znaczenie ustawy o Wielkim Krakowie, zaznacza, że przemawia imieniem dwóch klubów radzieckich (demokratycznego i mieszczańskiego) i kilku radców, do żadnej organizacyi nie należących. Nie w celu podnoszenia hymnów pochwalnych, ale w imię prawdy chce stwierdzić, że radcy m. Krakowa śledzili z uwagą wszystkie fazy sprawy „Wielkiego Krakowa“ w Sejmie; patrzyli, jak w pierwszej chwili powstała atmosfera, prawie niechętna, jak pomału antagonizmy padały, sprzeczne zapatrywania łagodniały i jak wkońcu sprawa „Wielkiego Krakowa“ miała samych zwolenników. — Mowca imieniem obu klubów Prezydentowi, który niejako do swojego programu wcielił sprawę Wielkiego Krakowa, wyraża podziękowanie za energiczne przeprowadzenie sprawy. Również uznanie wyraża Mowca imieniem klubów wszystkim posłom krakowskim.

Mowca podnieść pragnie jeszcze jedno: nastrój Sejmu w dzień uchwalania ustawy. Nie było sporów, była chwila uroczysta, całą salę wypełnił majestat Krakowa. I jeżeli referat, Sejmowi przedstawiony, z pewną ironią podkreślał, że Komisya nie wotuje ustawy w imię „wielkiego głosu Zygmunta“, a tylko ze względów rzeczowych, to odpowiedzieć można, że głos Zygmunta wszedł przemocą do Sejmu. A gdy się ozwał w Sejmie, powstała chwila uroczysta. Za postawienie w ten sposób kwestyi jeszcze jedna należy się podzięką Sejmowi.

Odpoowiedź Prezydenta.

Dr. Leo, dziękując za słowa, wyrażone przez r. m. Turskiego, zaznacza, że samo załatwienie sprawy „Wielkiego Krakowa“ jest największem zadośćuczynieniem dla tych, którzy do tej sprawy przyłożyli rękę. Gdyby ta sprawa nie została pomyślnie zakończoną, przyszłoby chyba zniechęcić się do dalszej pracy. Jeżeli były jakie trudności, to one same się usuwały; była to wielka rzecz, której w Sejmie nikt oprzeć się nie zdołał. W dalszym ciągu spełniając swe obowiązki, dowiedziemy, że te obawy, jakie łączono ze sprawą „Wielkiego Krakowa“, były płonne. W słowach r. m. Turskiego widzi Mowca zachętę do dalszej pracy, ale prosi, aby Rada miejska zdała sobie sprawę z zadania, jakie ją czeka. Wcielenie nowych gmin do Krakowa nie jest rzeczą formalną, ale wcieleniem żywych organizmów do żywego organizmu, zdolnego do życia i posiadającego warunki jak najpełniejszego rozwoju na przyszłość. Chodzi o to, aby mieszkańcy obu tych organizmów mieli się dobrze, jak mieć się powinni w naszym mieście.

R. m. Daszyński żąda głosu dla postawienia interpelacyi.

R. m. ks. Krupiński wnosi o zamknięcie posiedzenia wobec uroczystego nastroju, jaki przybrało obecne posiedzenie.

Rada wniosek ks. Krupińskiego uchwaliła. — Na tem o godz. 8. wiecz. posiedzenie zamknięto.

Posiedzenie nadzwyczajne (9. w kad. XV.) z dnia 26. listopada 1908 r.

Przewodniczący: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Radców miejskich obecnych 45.

Radcy miejscy: dr. Bandrowski, Beringer, Daszyński, dr. Doboszyński, dr. Fierich, dr. Gross, Hałatkiewicz, Jarra, Jawornicki, dr. Jaworski, Judkiewicz, Klemensiewicz, dr. Leo, Maciołowski, Mendelsburg, dr. Nowak Julian, dr. Petelenz, Porębski, dr. Rosenblatt, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, dr. Staniszewski, dr. Tilles, hr. Wodzicki (25) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 25.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przed posiedzeniem jawnem posiedzenie poufne.

Jubileusz Cesarski.

Przedmiotem posiedzenia poufnego była sprawa uczczenia jubileuszu cesarskiego w dniu 1. grudnia r. b. iluminacya, tudzież zastanowieniem się nad głosami opinii publicznej, oraz przedstawieniami niektórych stowarzyszeń i osobistości, przemawiających za urządzeniem iluminacyi dziennej kartkowej.

Po wyczerpującej dyskusyi uchwaliła Rada miejska nie zmieniać swojej uchwały, powziętej w tej materii na posiedzeniu w dniu 16. listopada r. b.

Przewodniczący otwiera posiedzenie jawne o godzinie 6. minut 30.

Sekretarz prezydyałny odczytuje pisma, nadeszłe do Rady miejskiej:

Jubileusz papieski.

Telegram Kardynała Merry de Vall z odpowiedzią Papieża na adres Rady miejskiej, wysłany z powodu jubileuszu 50-letniego kapłaństwa Ojca świętego. (L. 102.014/908/IV.).

Budynki przy kościele św. Idziego.

W sprawie zburzenia budynków przy kościele św. Idziego nadeszły: a) pismo Konwentu OO. Dominikanów z 23. listopada 1908 r.; b) pismo Towarzystwa miłośników historii i zabytków Krakowa z 24. listopada 1908 r. L. 1097; c) pismo zbiorowe 11-tu Towarzystw artystycznych z 15. listopada 1908 r.; d) pismo Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie z 22. listopada 1908 r. (L. M. 28.473/908/I.)

Przewodniczący podnosi, że wszystkie powyższe pisma, dotyczące budynków przy kościele św. Idziego, nadeszły już po zapadnięciu uchwały Sekcyi ekonomicznej, która postanowiła zburzenie tych budynków. Ponieważ pisma te nadają nowy zwrot całej sprawie, przeto Przewodniczący zarządził cofnięcie jej z po-

rządki dziennego i przekazanie Sekcyi ekonomicznej do ponownego rozpatrzenia.

Egzekucya z powodu 40 hal.

Dyrektor Magistratu Grodyński udziela wyjaśnień w sprawie interpelacyi, wniesionej na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 12. listopada r. b. przez r. m. Sulikowskiego. Mowca wykazuje na podstawie dat urzędowych istotny stan sprawy, tudzież że Wydział skarbowy nie ponosi w tej sprawie żadnej winy i że postępował wedle przepisów. (L. 98818/08).

Opróżnione posady.

R. m. dr. Wasung zapytuje Przewodniczącego dlaczego dotychczas nie obsadzono tak ważnych posad naczelnego lekarza miejskiego, chemika miejskiego i dyrektora Budownictwa miejskiego.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa obsadzenia posady naczelnego lekarza była już umieszczona na porządku dziennym jednego z poprzednich posiedzeń Rady miejskiej, jednak cofnięto ją w ostatniej chwili, ponieważ na posiedzeniu Komisji sanitarnej okazała się równość głosów za dwoma kandydatami, tudzież ze względu na głosy ze świata lekarskiego.

Sprawa obsadzenia posady chemika miejskiego doznała opóźnień, gdyż c. k. Namiestnictwo zwróciło się do Magistratu z zapytaniem, czyby agend chemika miejskiego nie przekazał państwowemu Zakładowi badania środków spożywczych. Gdy jednak rokowania nie dały zadowalającego wyniku, będzie wkrótce rozpisany konkurs na posadę chemika miejskiego.

Sprawa obsadzenia posady dyrektora Budownictwa miejskiego nie jest jeszcze dostatecznie przygotowaną, wkrótce jednak będzie przedłożoną Radzie miejskiej.

Ubezpieczenie pensyjne funkcjonaryuszów gminnych.

R. m. dr. Starzewski przedkłada następującą interpelację: W najbliższym czasie wejdzie w życie obowiązkowe zabezpieczenie emerytur dla urzędników prywatnych. Jest to rzeczywiście najwyższy czas na to, aby zapewnić ludziom, ciężko nieraz pracującym umysłowo, a nie mogącym ze skromnej a nieraz marnej płacy zebrać kapitału na zabezpieczenie spokojnej starości, że stawszys się niezdolnymi do dalszej pracy, będą mieli środki na chleb codzienny. Doniosłość tej sprawy uznano powszechnie, a liczne instytucje pracują gorączkowo nad takim zabezpieczeniem swoich funkcjonaryuszów. W akcyi tej przodować powinny gminy, których funkcjonaryusze pracują dla dobra społeczeństwa, a między gminami przewodzić winien Kraków, któremu na zasadzie historii przysłuży przodownictwo we wszystkim, co szlachetne. Kraków powinien też przodować w akcyi, aby ubezpieczano się w zakładach zastępczych krajowych, celem zatrzymania funduszów w kraju i nie odsyłania ich do Wiednia. Wobec tego Mowca zapytuje: Czy Prezydium uznaje nagłość ubezpieczenia nieetatowych funkcjonaryuszów Gminy i jej zakładów, czy uznaje obowiązek moralny ubezpieczenia w zakładach krajowych i w jakim stadyum znajduje się sprawa ubezpieczenia funkcjonaryuszów Gminy?

Przewodniczący odpowiada, że sprawą, poruszoną w interpelacyi, zajmuje się w obu kierunkach Prezydium. W tej sprawie odbędzie się więc urzędników prywatnych dnia 8. grudnia w sali Rady miejskiej, a re-

ferenci zachęcać będą do ubezpieczania się w krajowym Towarzystwie. Dalej odbyły się dwie konferenecye w sprawie ubezpieczeń artystów miejskich; trzecia odbędzie się jutro w obecności p. Bala, dyrektora Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych we Lwowie.

Most na Rudawie. — Zawalenie się domu. — Dezynfekcyje. — Sprzedaż lub kupno gruntów albo realności.

R. m. Nowak Stanisław w zapytuje o przyczynę przewlekania robót gminnych wogóle, a w szczególności robót około naprawy mostu na Rudawie w ulicy Wolskiej.

Mowca interpeluje dalej w sprawie zawalenia się domu przy ul. Zyblikiewicza, domagając się wyjaśnień, w jakim stadyum znajdują się dochodzenia w tej sprawie.

Dalej wykazuje Mowca niewłaściwe odbywanie dezynfekcyi w wypadkach chorób zakaźnych, gdyż dezynfekcyja odbywa się tylko w jednym pokoju, a inne pozostają zakażone, unicestwiając przez to skutki dokonanej dezynfekcyi. Mowca domaga się bezpłatnego dokonywania dezynfekcyi.

Wkońcu czyni Mowca wniosek nagły następującej treści:

„Ze względu na ważność, jaką przedstawia dla miasta naszego sprzedaż lub kupno, czyto realności, czy też gruntów — ze względu dalej na to, że w każdej sprawie kupna lub sprzedaży zwłaszcza większej wartości członkowie Rady miejskiej powinni mieć możliwość swobodnego zbadania odnośnego przedmiotu, Rada miejska uchwała:

Dokładny projekt kupna lub sprzedaży realności albo gruntów przez miasto ma być radcom miejskim doręczany przynajmniej na dziesięć dni przed posiedzeniem Rady, na któremto posiedzeniu sprawa ma być traktowaną“. (L. 105.745/908/L).

Radca Budownictwa Świerzyński wyjaśnia, że zwłoka w przebudowie mostu na Rudawie w ulicy Wolskiej powstała z powodu braku drzewa odpowiedniego w składach krakowskich. Obecnie przeszkoda już usunięta i roboty rozpoczęto w dalszym ciągu.

W sprawie zawalenia się domu przy ul. Zyblikiewicza przeprowadził Magistrat dochodzenia i wynik ich przesłał do c. k. Sądu, gdzie w tej sprawie toczy się śledztwo. Po ukończeniu rozprawy sądowej wyniki będą podane do wiadomości Rady miejskiej.

Dyrektor Magistratu Grodyński wyjaśnia, że w Krakowie niema jeszcze instrukcyi dla sprawy dezynfekcyi, tylko panuje zwyczaj. W tej sprawie wydaną będzie niebawem instrukcyja, w której, tak jak wszędzie, przyjętem będzie za zasadę, że pokój, w którym chory leżał, dezynfekowany będzie kosztem Gminy, za dezynfekcyę zaś innych pokoi, względnie w razie dezynfekcyi prewencyjnej, kosztą ponosić będzie wynajmujący mieszkanie.

Co do wniosku nagłego r. m. Nowaka oświadcza Przewodniczący, że go podda pod obrady po interpelacyach.

Wadliwości sanitarne.

R. m. Bujwid podnosi smutny fakt otrucia się chłopca Birgla papierem z pod ciast i domaga się zarządzenia, aby na przyszłość podobne wypadki się nie powtarzały. Do nieszczęścia przyczynił się także brak potrzebnej liczby lekarzy miejskich. Mowca podnosi też niedostateczną kontrolę nad artykułami spożywczymi w Krakowie.

Zastępca naczelnego lekarza miejskiego dr. Schaitter, podaje, iż w tej sprawie zarządził na polecenie Dyrektora Magistratu rewizję sanitarną. Przy rewizji skonfiskowano cały zapas ciast, który opieczętowano i odesłano do Sądu. Następnie przesłuchano protokolarnie matkę Birgla i jeden egzemplarz protokołu odesłano do Sądu, a drugi dr. Wicherkiewiczowi, prezesowi Towarzystwa ratunkowego. Wyniki dochodzenia sądowego w tej sprawie podane będą do wiadomości Rady miejskiej.

W sprawie interpelacji, wniesionej przez r. m. Bujwida, uchwalono otworzyć dyskusję.

R. m. dr. Lustgarten domaga się, aby powiększono ilość lekarzy miejskich, dalej, aby każdy lekarz miejski mieszkał w swoim okręgu, tudzież aby w okręgu, zamieszkanym przez ludność żydowską, ustanowiono żyda lekarzem okręgowym.

R. m. Szatkowski wyjaśnia, że ze względu na sprawę otrucia się Birgla Towarzystwo ratunkowe żadnej nie ponosi winy.

R. m. dr. Gertler popiera wnioski dra Lustgartena, domaga się nadzorowania dezynfekcyi przez lekarzy oraz pomnożenia liczby lekarzy.

Przewodniczący zaznacza, że obecnie wstawiono do budżetu na r. 1909 większą kwotę na pomnożenie liczby lekarzy miejskich, w czem dowód, że Prezydium o sprawie tej pamięta.

R. m. dr. Domański wykazuje, że wbrew powszechnej opinii śmiertelność w Krakowie jest mała; wysoką wydaje się cyfra śmiertelności krakowskiej tylko wtedy, gdy się doliczy do zmarłych także skony szpitalne osób zamiejscowych. Mowca wykazuje dalej, że Komisya sanitarna rzadko się zbiera, wobec czego ma się wrażenie, że nie istnieje. Wkońcu wykazuje Mowca, że przewodniczącym Komisji sanitarnej powinien być lekarz.

Przewodniczący zaznacza w odpowiedzi, że Komisya sanitarna miała być zwołana, lecz ją już rozpisano odwołano z powodu posiedzeń budżetowych.

R. m. Bujwid przemawia za tem, aby dezynfekcyę nadzorował lekarz; jest zaś zdania, że wykonać dezynfekcyę może i znawca.

R. m. Kosobucki jest zdania, że opieka lekarska nad ludnością dozna poparcia nie tyle przez nałożenie obowiązku na lekarza obwodowego, aby mieszkał we własnym obwodzie, ile przez utworzenie kancelaryi dyżurnej w Magistracie, w którejby lekarze miejscy kolejno dzień cały czuwali.

R. m. dr. Ponikło popiera wywody r. m. dra Domańskiego i dra Bujwida i wykazuje, że prezesem Komisji sanitarnej powinien być lekarz, a następnie, że Komisya sanitarna powinna być częściej zwoływana, tudzież że liczbę lekarzy miejskich należy powiększyć.

Przewodniczący jeszcze raz powołuje się na to, że sprawy lekarskie będą miały wkrótce odpowiednie poparcie, do budżetu bowiem na rok 1909 wstawiono kwotę K 6.000 na pomnożenie personelu lekarskiego.

Sprawozdanie z czynności wakacyjnych.

R. m. Uderski podnosi, że na podstawie § 82. statutu miejskiego Prezydentowi, Komisjom i Sekcyom powierza Rada miejska na czas wakacji załatwianie pewnych czynności, wchodzących w skład atrybucyi Rady miejskiej.

Z czynności tych powinno Prezydium zdać sprawę Radzie miejskiej zaraz po feryach. Mowca zapytuje, dlaczego to dotychczas nie nastąpiło.

Przewodniczący wyjaśnia, że Prezydent sprawozdanie powyższe miał przygotowane zaraz na pierwsze posiedzenie Rady miejskiej po feryach, że jednak z powodu interpelacji, wypełniających całe posiedzenie, nie mógł sprawozdania przedstawić. W dalszym ciągu stanęły temu na przeszkodzie wyjazd Prezydenta na Sejm i dwukrotna jego choroba. Na najbliższym posiedzeniu po powrocie Prezydenta miasta do zdrowia sprawozdanie, o którym mowa, będzie Radzie miejskiej przedłożone.

„Dziennik rozporządzeń“. — Ordynacya wyborcza. — Uproszczenie manipulacji.

R. m. dr. Gertler interpeluje:

1. Co Prezydium Rady miejskiej zamierza uczynić, aby „Dziennik rozporządzeń miasta Krakowa“ wychodził co miesiąc, a nie, jak dotąd, z opóźnieniem półrocznem?

2. Kiedy będzie zwołana Komisya dla reformy gminnej ordynacyi wyborczej?

3. Czy wydano jakie zarządzenia w sprawie reformy manipulacji w Magistracie?

Przewodniczący odpowiada:

1. Sprawa wydawania „Dziennika rozporządzeń“ była traktowana na ostatnim posiedzeniu Sekcyi prawniczej i będzie odpowiednio uregulowana.

2. Na pytanie w sprawie reformy gminnej ordynacyi wyborczej dał Prezydent miasta odpowiedź na jednym z poprzednich posiedzeń.

3. Sprawa częściowego wprowadzenia uproszczonej manipulacji postąpiła o tyle, że z dniem 1. stycznia 1909 roku będzie wprowadzona na próbę w dwóch oddziałach VI-go wydziału Magistratu.

Przewodniczący podaje pod obrady wniosek nagły, zgłoszony przez r. m. Nowaka Stanisława. Przewodniczący wzywa r. m. Nowaka do uzasadnienia nagłości — a po uzasadnieniu jej podaje pod głosowanie kwestyę nagłości.

Wniosek r. m. Nowaka nie uzyskał poparcia co do nagłości, wobec tego Przewodniczący zarządza odesłanie go do Sekcyi III. do regulaminowego traktowania.

Z powodu spóźnionej pory i ważności sprawy podaje Przewodniczący pod obrady naprzód sprawę, umieszczoną na porządku dziennym pod V. i IV.

Proces z Bartosikiem.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi III. wnosi:

Zezwala się na wytoczenie procesu o oddanie parceli budowlanej l. kat. 1101/2 przy ul. Blich w Krakowie przeciw Wojciechowi Bartosikowi i sp. ewentualnie przeciw ich prawonabywcom.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 98780/908).

Skanalizowanie Wisły.

Konceptista dr. Wydro w sprawie odstąpienia c. k. Skarbowi państwa gruntów na cele skanalizowania Wisły pod Krakowem imieniem Sekcyi I. i III. wnosi: Rada miejska uchwali!

I. Na cele skanalizowania Wisły pod Krakowem:

A. Odstąpić c. k. Skarbowi państwa na własność potrzebne grunta miejskie:

a) położone w obrębie gminy kat. Kraków:

- 1) z parceli gr. lk. 2676/2 lwh. 1783 za wynagrodzeniem po K 14 za 1 m²;
- 2) z parcel gr. lk. 2677/4, 2556/1, 2444/2, 2420/1 i 2420/2 lwh. 1783 za wynagrodzeniem po K 5 za 1 m²;
- 3) z parceli gr. lk. 572 lwh. 1772 za wynagrodzeniem po K 2 za 1 m²;
- 4) z parcel gr. lk. 2675/2 i 2677/6, dotychczas jeszcze na Gminę nie zaintabulowanych, za wynagrodzeniem po K 1 za 1 m²;
- 5) z parceli gr. lk. 2676/1, dotychczas na Gminę nie zaintabulowanej, za wynagrodzeniem po K 2 za 1 m²;
- 6) z parceli gr. lk. 2677/5, dotychczas na Gminę nie zaintabulowanej, za wynagrodzeniem po K 1 h 32' 70 za 1 m²;
- 7) z parceli gr. lk. 2677/1, dotychczas na Gminę nie zaintabulowanej, za wynagrodzeniem po 5 ha za 1 m²;
- b) położone w obrębie gminy kat. Podgórze z parcel gr. lk. 1095/1 i 1095/2, dotychczas na Gminę nie zaintabulowanych, za wynagrodzeniem po 78' 5 ha za 1 m².

B. Zezwolić c. k. Skarbowi państwa na używanie przez czas budowy drogi wodnej potrzebnych pod oddziały obszarów gruntów miejskich:

a) położonych w gminie kat. Podgórze:

- 1) z parcel gr. lk. 1095/9 i 1095/1 za wynagrodzeniem po 25 h od 1 m²;
- 2) z parcel gr. lk. 1095/10, 1095/12, 1095/13 i 1095/14 za wynagrodzeniem po 45 ha. od 1 m²;

b) położonych w gminie kat. Płaszów:

- 1) części gorszej parceli gr. lk. 2303/4 za wynagrodzeniem po 10 ha. od 1 m²;
- 2) części lepszej parceli gr. lk. 2303/4 za wynagrodzeniem po 40 ha. od 1 m²;

c) położonych w gminie kat. Dąbie:

- 1) z parcel gr. lk. 780/7 i 780/8 za wynagrodzeniem po 40 ha. od 1 m²;
- 2) z parceli gr. lk. 780/9 za wynagrodzeniem po 45 ha. za 1 m²;
- 3) z parceli gr. lk. 780/3 za wynagrodzeniem po 62' 5 ha. za 1 m².

Gmina m. Krakowa zastrzega sobie, że używanie gruntów pod B. wymienionych, będących własnością tej gminy (choć dotychczas na nią nie zaintabulowanych), ma być ograniczone do okresu możliwie najkrótszego.

II. Gdyby się w czasie budowy drogi wodnej okazało, że z wymienionych pod I. parcel jeszcze dalsze obszary, prócz wywłaszczonych orzeczeniem c. k. Namiestnictwa z 1. czerwca 1908 L. 72333, będą potrzebne, Gmina zgadza się odstąpić c. k. Skarbowi państwa te dalsze obszary bez dalszych układów po cenach jednostkowych, wyżej pod I. podanych.

III. A. Ze sumy odszkodowania, przypadającej Gminie za wymienione pod I. grunta, wypłaci c. k. Skarb państwa Gminie 80 procent odszkodowania za preliminowany obszar natychmiast po objęciu tych gruntów w posiadanie c. k. Skarbu.

Po ukończeniu budowy drogi wodnej przystąpi c. k. Skarb państwa natychmiast do ostatecznego odgraniczenia i pomierzenia zajętych gruntów i zawarcia z Gminą umowy końcowej, równocześnie zaś z podpisaniem tej umowy wypłaci Gminie resztę sumy wynagrodzenia wraz z od-

setkami 4% za czas od objęcia gruntów w posiadanie do dnia wypłaty reszty wynagrodzenia, względnie do dnia złożenia tej reszty do depozytu sądowego.

B. Ponieważ niektóre z wymienionych pod I. gruntów nie są dotychczas na rzecz gminy m. Krakowa zaintabulowane, przeto ta Gmina zgadza się, aby wynagrodzenie za te grunta złożone zostało tymczasowo do depozytu sądowego i wydane było gminie m. Krakowa dopiero wówczas, gdy Gmina ta stanie się właścicielką hipoteczną lub wykaże, że osoby, którymby przysługiwało prawo rzeczowe do tych gruntów według stanu faktycznego lub hipotecznego, zezwalają na wydanie gminie m. Krakowa zdeponowanego wynagrodzenia. Kwotę, która ma być złożoną do depozytu sądowego, obowiązany będzie c. k. Skarb państwa ulokować na książeczce Kasy oszczędności miasta Krakowa.

Ponieważ grunta pod I. wymienione, które dotąd nie są na rzecz gminy m. Krakowa zaintabulowane, otrzymała Gmina w swoim czasie od c. k. funduszu budowli wodnych i rychło zaintabulowanie ich na rzecz Gminy od c. k. Namiestnictwa, jako zarządzającego funduszem budowli wodnych, zależy, przeto nprasza się c. k. Skarb państwa, aby ułatwić gminie m. Krakowa jak najrychlejsze przeprowadzenie rzeczowej intabulacji.

IV. Gmina m. Krakowa zezwala bezpłatnie c. k. Skarbowi państwa, aby tenże na gruntach miejskich: lk. 2552, 453/1, 2556/1, 2444/2, 2420/2, 2420/1, 2504, 2419/6 i 2564/3 lwh. 1783, lk. 503 i 1777 lwh. 1758, l. k. 572 lwh. 1772, lk. 470 lwh. 1424 lk. 560/1 lwh. 1772, wreszcie lk. 2675/2, 2676/1, 2677/5 i 2677/6, w gminie kat. Kraków położonych, na obszarach tych gruntów, potrzebnych pod kolektor, tor kolejowy do Gazowni, drogi nadbrzeżnej i inne urządzenia uboczne, wykonał te projektowane roboty; zezwolenia tego udziela jednak Gmina pod tym warunkiem, że grunta pozostaną bez przerwy własnością Gminy i w jej faktycznym posiadaniu wraz z wszystkimi budowlami, na nich wykonanymi, bez jakiegokolwiek wynagrodzenia ze strony Gminy.

V. Gmina m. Krakowa zastrzega sobie, aby przez cały czas robót około kanalizacji Wisły miała wolny dojazd do swich gruntów, w gminie kat. Dąbie po prawym brzegu Wisły położonych.

VI. Kontrakty najmu i dzierżawy, odnoszące się do gruntów wywłaszczonych, wypowie Gmina w najrychlejszych terminach wypowiedzenia.

VII. Gmina m. Krakowa oświadcza, że do parceli gr. lk. 2794 w Krakowie *in natura* nie rości sobie prawa własności; przez to oświadczenie jednak nie zrzeka się gmina m. Krakowa pretensji swych z uchwały Rady m. z 9. stycznia 1908 do przedsiębiorstwa kolei lokalnej Kraków-Koemyrzów, względnie do Towarzystwa akcyjnego tej kolei o kwotę 2000 kor., względnie o przyjęcie przez to Towarzystwo obowiązku utrzymywania własnym kosztem tej części toru przemysłowego do Gazowni miejskiej w Krakowie, która leży poza obrębem Gazowni.

VIII. Do podpisania umowy z c. k. Skarbem państwa na podstawie niniejszej uchwały upoważnia się obok p. Prezydenta radców m. Wandalina Beringera i Edwarda Uderskiego, a na wypadek przeszkody u jednego z nich radcę m. Jana Perosia.

IX. Ważność niniejszej uchwały zależna jest od zatwierdzenia jej przez Wydział krajowy.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 97.804/08).

Gazownia miejska.

Sekretarz Grzybała imieniem Prezydium wnosi: Zmieniając uchwałę swą z dnia 27. czerwca 1907 co do podpisywania protokołowanej firmy „Krakowska Gazownia miejska“, Rada miejska postanawia, iż w miejsce Michała Chylińskiego, który ze stanowiska wiceprezydenta ustąpił, podpisywać będzie powyższą firmę I-szy wiceprezydent dr. Henryk Szarski.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 87.443/908).

Dostawa drzewa.

Radca Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. wnosi:

Rada miejska przyjmuje ofertę p. Jana Kwiatkowskiego, właściciela składu drzewa opałowego, z dnia 17. września 1908, mocą której podjął się dostawy drzewa opałowego na potrzeby gminy miasta Krakowa w czasie od dnia 1. października 1908 do dnia 30. września 1909 r., na warunkach dla tej dostawy obowiązujących, po cenie K 10 h 50 za 1 m³.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 40.145/908).

Młynówka rudawiana.

Konceptista dr. Wydro imieniem Sekcyi III wnosi:

1. Należącą się dr. Maurycemu Schönbergowi, Wincentemu Schönbergowi i Gustawie Schönbergowej resztę ceny kupna za siłę wodną młynówki w kwocie K 5 900 złożyć do depozytu sądowego.

2. Zezwala się na wytoczenie procesu dr. Maurycemu Schönbergowi, Wincentemu Schönbergowi i Gustawie Schönbergowej, względnie ich prawonabywcom, o oddanie gminie miasta Krakowa znajdującego się w ich posiadaniu gruntu miejskiego, powstałego z zasypiania części młynówki, na planie z 27. marca 1903 kolorem zielonym i literami a, b, c, d oznaczonego, o powierzchni 3710 m², tudzież paska gruntu, na tymże planie kolorem żółtym oznaczonego, wreszcie także o zburzenie przybudówki realności lk. 25 Dz. IV. w Krakowie, stanowiącej obudowanie koła młyńskiego, i o oddanie gminie miasta Krakowa do dyspozycji koryta młynówki, pod tą przybudówką się znajdującego.

W dyskusyi zabiera głos r. m. dr. Guńkiewicz i zapytuje, dlaczego opuszczono tę kwestyę przy sporządzeniu pierwszego kontraktu.

Sprawozdawca wykazuje, że nie może udzielić wyjaśnień, gdyż przy układaniu kontraktu nie współdziałał.

R. m. dr. Gertler wyjaśnia, że Sekcyja prawnicza uznała kontrakt za pośpiesznie zawarty, usprawiedliwia się to jednak tem, że właściciele chcieli się cofnąć, więc należało się śpieszyć.

Przy głosowaniu wnioski Sekcyi uchwalono. (L. 92.499/908).

Sprzedaż gruntu miejskiego.

Radca Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. wnosi:

1. Sprzedać p. Janowi Kottasowi miejską parcelę gruntową l. kat. 1338/5, objętą wykazem hip. l. 790 ks. gr. gm. Kraków, mającą powierzchnię według katastru 9525 sąż. kwadrat, w rzeczywistości tylko 9326 sążni kwadrat, za cenę po K 100 za 1 sąż.², płatną przy podpisaniu kontraktu.

2. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta upoważnia się radców miejskich Wandalina Beringera i Stanisława Drozdowskiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich radcę miejskiego Jana Perosia.

3. Wszelkie koszta i należitości skarbowe ponosi nabywca Jan Kottas bez regresu do gminy miasta Krakowa.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 71.505/908).

Radca Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. i III. wnosi:

1. a) Sprzedać następcom prawnym ś. p. Wincentego Domagalskiego, Maryi z Grabowskich Domagalskiej, Wincentemu Domagalskiemu (synowi), Maryanowi Domagalskiemu, Wincentynie z Domagalskich Kubickowej i Aleksandrze z Domagalskich Wolickowej z parceli miejskiej l. kat. 2486/1 lwh. 1783 w Krakowie skrawek gruntu do linii regulacyjnej ulicy Łobzowskiej, na planie kolorem zielonym i nową l. kat. 2486/10 oznaczony, o powierzchni około 16 m² czyli 43 sąż. kw. za cenę po K 150 za 1 sąż. kwadrat, celem przydzielenia tego skrawka gruntu do realności lwh. 757 w Krakowie.

b) Wszelkie koszta, z tym interesem połączone, i wszelkie należitości skarbowe ponoszą nabywcy.

c) Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się radców miejskich Stanisława Drozdowskiego i Stanisława Stachowskiego a na przypadek przeszkody u jednego z nich r. m. dra Adama Bobilewicza.

2. Gdyby wymienieni pod 1. a) do kontraktu nie przystąpili i ceny kupna nie zapłacili, zaskarżyć ich o zapłatę za zabrany grunt w kwocie K 645.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 91.980/908).

Wkońcu zapytuje Przewodniczący, czy ze względu na fakt, że niema ważniejszych spraw na Radę miejską, oraz ze względu na potrzebę rychłego zwołania Komisji budżetowej Rada zgadza się, aby następne posiedzenie Rady miejskiej odbyło się nie w pierwszy czwartek po 1-szym grudnia, lecz dopiero w następny czwartek, a więc za 2 tygodnie.

Rada miejska zgodziła się na wniosek Prezydium.

Wobec wyczerpania porządku dziennego zamyka Przewodniczący posiedzenie o godz. 8. minut 30.

Posiedzenie nadzwyczajne (10. w kad. XV.) z dnia 2. grudnia 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Tadeusz Kannenberg.
Radców miejskich obecnych 44.

Radcy miejscy: Bialik, Daszyński, Dąbrowski, dr. Domański, dr. Doboszyński, dr. Guńkiewicz, Jarra, Jawornicki, Klemensiewicz, Konopiński, Maciołowski, Mendelsburg, dr. Merz, Miedniak, dr. Petelenz, Peroś, Porębski, Rittermann, wiceprez. Sare, Schmelkes, Sołtysik, dr. Stanisławski, Uderski, Wachtel, dr. Wasung, hr. Wodzicki (26) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 12. w południe.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Jubileusz Cesarski. — Mowa Prezydenta miasta.

Prześwietna Rado! Ze wszystkimi ludami Monarchii obchodzimy dzisiaj niezwykłą w dziejach uroczystość

60-letnich rządów najmiłościwiej nam panującego cesarza i króla Franciszka Józefa I-go. Gdy w pamiętnym dniu 2. września 1880 roku Rada miejska witała przed bramą Floryańską wielkodusznego Monarchę, wypowiedział Mikołaj Zyblikiewicz uczucia narodu polskiego wobec drogiego gościa w serdecznych i prostych słowach:

„Podbiłeś nasze serca wspaniałomyślnością swoją. Pod Twojem sprawiedliwym berłem wolno nam być i pozostać Polakami”.

Te same słowa płyną i dzisiaj z serc naszych, one wyrażają i w dzisiejszym dniu jubileuszowym najlepiej i najprościej uczucia, któremi serca polskie wobec sprawiedliwego i dobrotliwego Władcy są przepełnione. Wspólnie z innymi ludami Monarchii odczuwamy w uroczystości dzisiejszej najgłębsze przywiązanie i najżywszą wdzięczność dla Monarchy, który przez nadanie praw konstytucyjnych i głęboko sięgające reformy społeczne i polityczne dał ludom, berłu Jego podległym, warunki wszechstronnego postępu.

Ponadto jednak nie zapomnimy nigdy, ile najdosłojniejszemu Jubilatowi zawdzięcza ta dzielnica Ojczyzny naszej, którą losy z monarchią austriacką związały, pod względem swego kulturalnego i narodowego rozwoju. Dzięki Jego dobroci i mądrości wytworzył się z czasem między tym odłamek narodu polskiego a Monarchią stosunek najszerzego wzajemnego zaufania i wzajemnej miłości.

Naród, podbity wspaniałomyślnością i sprawiedliwością, przylgnął sercem do Monarchy, który odczuł i zrozumiał potrzeby polskiego życia narodowego i nie zawahał się dać naszemu narodowi, gnębionemu i uciskanemu gdzieindziej, prawdziwie narodowe instytucje i najdalej sięgające swobody polityczne.

To też pomni ciężkiej niedoli naszych współbraci, zwracamy się do Najwyższego z gorącą modlitwą, by łaską swą i opieką najwyższą otoczył dobrotliwego Monarchę, by mu pozwolił przez długie jeszcze lata dzierżyć ster nawy państwowej i być sprawiedliwym władcą swych ludów! Przepełnieni tem uczuciem wierności, wdzięczności i gorącego przywiązania do osoby najdosłojniejszego Jubilata, jako przyjaciela i dobroczyńcy narodu polskiego, wznieśmy okrzyk:

Najjaśniejszy Pan, cesarz i król, Franciszek Józef I. niech żyje!

Okrzyk ten Rada — która stała przez cały czas mowy Prezydenta — trzykrotnie powtórzyła.

O godzinie 12^{1/4} w południe Przewodniczący zamknął posiedzenie.

Po zamknięciu posiedzenia Prezydent miasta zaprosił przewodniczących Sekcyi i ich zastępców, oraz chętnych członków Rady do wzięcia udziału w złożeniu życzeń jubileuszowych na ręce p. Delegata Namiestnictwa.

PRZEPISY *)

dotyczące użycia aparatu sterylizacyjnego systemu dra Rohrbeka w Rzeźni miejskiej i sprzedaży mięsa lekko gruźliczego lub lekko wągrowatego po przesterylizowaniu.

§ 1. Sterylizator systemu dra Rohrbeka, ustawiony w osobnym lokalu w Rzeźni miejskiej, służy do:

*) Załącznik do protokołu z posiedzenia Rady miejskiej z 12. listopada 1908 (w tym numerze str. 145.).

- a) przygotowywania mięsa świń, u których stwierdzono wągrycę w lekkim stopniu;
- b) przetapiania tłuszczu z mięsa świń, u których stwierdzono wągrycę w wyższym stopniu;
- c) przygotowywania mięsa bydła, u których stwierdzono przy oględzinach wewnętrznych gruźlicę (perlicę) trzewi w nieznacznym stopniu.

§ 2. Do przygotowania i sprzedaży dopuszcza się tylko mięso i tłuszcz takich świń, u których tak przy oględzinach po zabiciu jako też przy ponownych oględzinach przy rozkawałkowaniu okaże się, że wągry są tylko w nieznacznym stopniu w mięsie rozmieszczone.

Mięso świni, które przy oględzinach po zabiciu, względnie przy ponownych oględzinach przy rozkawałkowaniu, okaże się silniej wągrycą dotknięte, dopuszcza się tylko do wytopienia tłuszczu. Mięśne pozostałości niszczy się przez polanie kwasem karbolowym i zakopanie.

Mięso zwierząt, dotkniętych gruźlicą, może być wtedy tylko poddane sterylizacji, jeżeli oględziny wewnętrzne okażą zmiany gruźlicy umiejscowionej, n. p. przy zmianach w klatce piersiowej (zajęcie płuc i opłucnej, płuc i opłucnej żebrowej w lekkim stopniu), względnie w jamie brzusznej (lekkie zajęcie otrzewnej kiszki i boków jamy brzusznej).

Przy silniejszym zajęciu gruczołów limfatycznych którejkolwiek jamy ciała, przy uogólnionej gruźlicy niszczy się mięso wraz z trzewiami i tłuszczem w sposób, powyżej podany.

Przy dopuszczeniu mięsa z bydła, w lekkim stopniu gruźlicą dotkniętych, niszczy się w każdym razie narząd, chorobą dotknięty, oraz błony, chorobę tę wykazujące.

§ 3. Czy mięso nadaje się do sterylizacji, czy tylko do zniszczenia wzgl. przetopienia na tłuszcz, orzeka Weterynarz, urzędujący w rzeźni; w kwestyach wątpliwych rozstrzyga Dyrektor rzeźni wzgl. jego zastępca.

§ 4. Przed włożeniem do sterylizatora należy mięso podzielić na kawałki o wadze nie większej jak 3 kłgr.

Kawałki te mają być poddane podczas dzielenia, powtórny oględzinom weterynarskim, poczem dopiero, o ile okażą się przydatnymi do konsumpcji, będą do aparatu wstawione, w przeciwnym razie zniszczone.

Czynność rozrabiania mięsa na kawałki 3-kilogramowe należy do właściciela zwierzęcia.

§ 5. Mięso w sterylizatorze należy układać w ten sposób, aby kawałki, należące do jednej sztuki, nie mieszały się z kawałkami, należącymi do innych sztuk, a nadto należy przestrzegać, aby kawałki te nie przytykały do siebie i nie leżały jedno na drugim.

§ 6. Do sprzedaży na spożycie dopuszczone być może tylko takie mięso:

- a) Wieprzowe wągrowate, które wystawiono najmniej przez 2 godziny pod ciśnieniem $\frac{1}{2}$ atmosfery na działaniu $+ 60^{\circ} \text{C}$., i gdy po przecięciu kawałków sposobem próby okaże się, że i w środku jest należyście wyprażone, t. j. że temperatura doszła tam do $+ 60^{\circ} \text{C}$. Mięso wieprzowe, należyście wysterylizowane, posiadać powinno na przekroju barwę szarobiałą i to nawet w warstwach, najgłębiej wewnątrz położonych, sok zaś, wypływający ze świeżych przekrojów, nie powinien okazywać więcej barwy różowej.
- b) Ze zwierząt gruźliczych, które wystawiono najmniej przez 2 godziny pod ciśnieniem 1 atmosfery na

działanie 100° C. ciepła, i gdy po przecięciu kawałków sposobem próby okaże się, że w środku jest należyście wyprażone, t. j. że temperatura doszła do + 100° Cel.

Mięso bydłace, należyście wysterylizowane, powinno posiadać na przekroju barwę szarą nawet w najgłębszych warstwach, a sok, wypływający ze świeżych przekrojów, nie powinien być różowy.

§ 7. Sterylizacja odbywać się będzie pod nadzorem wyznaczonego przez zarząd rzeźni weterynarza, który za jej należyte wykonanie jest osobiście odpowiedzialnym. Weterynarz ten przestrzegać ma również, aby w zakładzie sterylizacyjnym panowała jak największa czystość, i baczyć, by tak za pośrednictwem osób, jako też narządzi na mięso wysterylizowane nie dostała się gruźlica z mięsa surowego.

§ 8. Narzędzia, służące do dzielenia mięsa surowego, jak: noże i topory, należy utrzymywać w należytej czystości i przechowywać w tym samym lokalu, gdzie urządzony jest skład na mięso wągrowate lub gruźlicze, przeznaczone do sterylizacji.

§ 9. Dla osób niepowołanych wstęp do lokalu sterylizacyjnego i lokalu, w którym się przechowuje mięso, przeznaczone do sterylizacji, jest wzbroniony.

§ 10. Mięso, przegotowane w sterylizatorze, sprzedawać będzie wskazana przez Cech rzeźników osoba zaufania godna pod kontrolą organów rzeźni w jatce, w obrębie rzeźni na ten cel urządzonej.

§ 11. Cenę mięsa przegotowanego oznacza właściciel; nie powinna przekraczać 50% ceny targowej mięsa świeżego, nie dotkniętego żadną chorobą.

Cena mięsa będzie w jatce ogłoszoną przy podaniu choroby zwierzęcia, z powodu której mięso do sterylizacji oddano.

Jedna i ta sama osoba nie może w jednym dniu nabyć więcej aniżeli 3 kg. mięsa sterylizowanego, a dalsze wprowadzanie takiego mięsa w obrót handlowy (odsprzedaż) jest wzbronione.

Handlarzom mięsa, rzeźnikom, masarzom, restauratorom, właścicielom garkuchni, gospód i wogóle osobom, które zajmują się sprzedażą mięsa i wyrobów mięsnych w sposób zarobkowy, nie wolno nabywać mięsa sterylizowanego.

§ 12. Zarząd Rzeźni miejskiej prowadzi protokół sterylizacji mięsa, w którym mają być uwidocznione następujące momenta:

1) liczba bieżąca; 2) data zabicia zwierzęcia; 3) imię i nazwisko właściciela zwierzęcia, oddanego do sterylizacji; 4) opis odnośnej sztuki z wypisem z paszportu; 5) waga mięsa przed sterylizacją; 6) oznaczenie, czy mięso jest dotknięte gruźlicą, czy też wągami, względnie, czy zostało przeznaczone do sterylizacji, czy też do zniszczenia; 7) wynik powtórnego badania weterynarza (t. j. podczas podziału mięsa na 3-kilogramowe kawałki); 8) data sterylizacji; 9) ilość kawałków, na które zwierzę zostało podzielone; 10) temperatura, uzyskana wewnątrz mięsa zapomocą termometru maksymalnego; 11) waga mięsa, otrzymana po sterylizacji; 12) data sprzedaży i osiągnięta cena mięsa w jatce; 13) nazwisko weterynarza, który nadzorował sterylizację.

§ 13. Kontrolę nad należytem kwalifikowaniem mięsa do sterylizacji, jego przechowywaniem, przegotowywaniem i sprzedażą wykonuje z ramienia Gminy Zarząd rzeźni za pośrednictwem naczelnego organu weterynaryjnego.

§ 14. Tytułem opłat za sterylizację pobierać będzie Gmina od wołu, buhaja lub krowy po 8 kor., od nierogacizny zaś po 5 kor. od sztuki.

Tytułem opłat za użycie wolnej jatki dla sprzedaży mięsa z bydła lub nierogacizny pobierać się będzie po 2 kor. od sztuki.

§ 15. Wszelkie przekroczenia niniejszego regulaminu, o ile nie podpadają pod przepisy dyscyplinarne, względnie ustawy karnej lub przemysłowej, będą karane na podstawie rozporządzenia ministeryalnego z 30. września 1857 Dz. u. p. Nr. 198.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 40475/08

I.

OBWIESZCZENIE.

W myśl przepisów §§ 13. do 24. regulaminu o **utrzymaniu czystości i porządku** z dnia 24. sierpnia 1884 (Dz. rozp. dla stoł. król. m. Krakowa L. 8. z r. 1884) Magistrat postanawia, co następuje:

Śnieg z dachów w ulicach należy zrzucać na podwórze, gdzie zaś to nie może być wskutek położenia dachu, wolno śnieg z dachu zrzucać na ulicę, ale równocześnie z wszystkich domów po jednej stronie ulicy, a nie pojedynczo.

Śnieg, zrzucony na ulicę, przez które nie przechodzi tor kolei elektrycznej, należy natychmiast zebrać na jedno miejsce w połowie ścieku od strony ulicy, śniegu zaś, na podwórze zrzuconego, nie wolno składać na ulicy, lecz należy go wywieźć kosztem właściciela domu na miejsce, poniżej oznaczone.

W ulicach, przez które prowadzi tor kolei elektrycznej, zrzucanie śniegu z dachów odbywać się będzie ze wszystkich domów równocześnie w dniu, przez Komisarzy obwodowych naznaczonym, między godz. 8. a 11. przed południem.

Nad tą czynnością mają ściśle czuwać Komisarze obwodowi wraz z pachołkami i w tym celu mają być w czasie zrzucania śniegu z dachów obecni na ulicach, przez które kolej elektryczna prowadzi.

W czasie zrzucania śniegu z dachów kolej elektryczna zastanowi ruch wozów, a o godzinie 11. przed południem uprzątnie pługami śnieg, nagromadzony na torze; śnieg zaś, wyrzucony pługami na ścieki i chodniki, właściciele przeciwległych domów obowiązani są kazać wspólnymi siłami uprzątnąć i złożyć na połowie ścieku po tej stronie ulicy, gdzie niema toru kolei elektrycznej.

Właściciele i administratorzy realności winni w czasie zrzucania śniegu i lodu z dachu przed swemi realnościami w szerokości chodnika ustawić zamiast drążków drewniane koziołki, zamykające chodnik w całej szerokości, aby przejście niemożliwym uczynić.

Do składania śniegu, lodu, popiołu i śmieci, wywożonych z domów prywatnych, wyznacza Magistrat na teraz następujące miejsca:

A) Na składanie śniegu i lodu:

1. Dla dzielnic I., II., III., IV. i V. grunta pofortyfikacyjne po obu stronach drogi wojskowej, prowadzącej z ul. Łobzowskiej do rogatki Nowowiejskiej.

2. Dla dzielnic VI. doły przy rogatce Mogińskiej.

3. Dla dzielnic VII. i VIII. grunt miejski na tyłach realności L. or. 51 ul. Krakowska.

B) Na składanie popiołu i śmieci domowych z realności, nie opłacających podatków czynszowych gminnych w całym mieście, a z których dotąd Zakład czyszczenia miasta popiołu i śmieci nie wywozi, doły przy rogatce Mogińskiej i staw Norbertanek w Półwsiu zwierzynieckim.

Składania lodu, śniegu, popiołu i śmieci w innych, niż powyżej wskazane, miejscach zakazuje się.

Nad ściśmą przestrzeganiem i wykonaniem powyższych postanowień czuwać będą Komisarze obwodowi.

Przekraczających powyższe przepisy karać będzie Magistrat grzywną od 2 kor do 200 kor., albo karą aresztu od godzin 6-ciu do dni 14-tu.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 24. grudnia 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Juliusz Leo w. r.

L. 1971/akc.

OBWIESZCZENIE

Należytości za **ogłędziny weterynarskie** zwierząt, przeznaczonych na rzeź i konsumpcję w mieście, wynoszące po myśli § 41. regulaminu Rzeźni miejskiej:

a) od wołu, buhaja, krowy i jałownika po . 20 hal.

b) od cielęcia, owcy, kozy, jagnięcia, prosięcia i warchlaka po . . . . . 5 „

c) od nierogacizny po . . . . . 10 „

a pobierane dotąd przy wpędzie do Rzeźni miejskiej, pobierane będą począwszy od dnia **1. stycznia 1909** na rogatkach miejskich równocześnie z poborem opłat rzezalnianych.

O tem zawiadamia się strony interesowane z nadmienieniem, że na zwierzęta powyższe, przeznaczone do chowu w mieście, tudzież na zwierzęta, pędzone przez miasto poza rogatki, wydawane będą bolety kaucyjne, które obok opłat rzezalnianych obejmą także należytości za ogłędziny weterynarskie.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 17. grudnia 1908 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

Mianowania urzędników i służby.

Prezydent miasta zgodnie z postanowieniem §§ 56. i 89. statutu gminnego zamianował:

P. Kaspra Nowaka, dotychczasowego praktykanta konceptowego Magistratu, nadetatowym konceptystą Magistratu w X kl. rangi z płacą roczną 2.200 koron, kwaterowem 768 kor., prawem do 3-ich trzechleci po 200 koron rocznie i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego w kwocie 200 koron rocznie po 20 latach, przebytych w tym samym stopniu rangi. (Dekret z dnia 28. listopada 1908 do L. 564/08/prez.).

Uchwały Sekcyj i Komisyj Rady m.

Komisya plantacyjna Rady miejskiej uchwałą z dnia 18. listopada 1908 wybrała do Komitetu gospodarskiego plantacyjnego na trzechlecie 1908—1911 radców miejskich pp.: Bujwida, Dębickiego, Jawornickiego, Judkiewicza i Schwarza, którzy wspólnie z p. Kuratorem dr. Maurycem Straszewskim ten komitet tworzyć będą.

Ten **Komitet gospodarski plantacyjny** jest organem pomocniczym i kontrolnym Komisji plantacyjnej Rady miejskiej. Jako taki spełniać będzie opiekę nad plantacjami, ogrodami, zakładami i urządzeniami ogrodowymi miejskimi, zarządzać sprawunki i roboty plantacyjne w zakresie wydatków budżetowych i uchwał Komisji plantacyjnej, a wreszcie kontrolować gospodarkę zarządu (Inspektora) ogrodów miejskich (L. 73908/08).

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (6. w kad. XV.) z dnia 17. grudnia 1908 r.

Uchwalono:

I. Nadaje się prezentę na posadę nauczyciela religii mojżeszowej w szkole wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki p. **Samuelowi Goldblattowi**. (L. 100.322/08).

II. Nadaje się prezentę na posadę nauczycielki w szkole pospolitej żeńskiej św. Jadwigi p. **Wandzie Nitschównie**. (L. 101.271/08)

III. Po myśli § 11. statutu kooptuje się do Komitetu Muzeum Narodowego pp.: prof. **Józefa Pankiewicza** (w miejsce ś. p. Stanisławskiego) i dra **Józefa Muczukowskiego**. (L. 105.014/08).

IV. Reginie Bugajskiej, wdowie po emer. pachołku miejskim ś. p. **Bartłomieju Bugajskim**, zmarłym w dniu 7. lipca 1908 r., przyznaje się pensję wdowią w kwocie K 400 rocznie od dnia śmierci męża. (L. 87.011/08).

V. Maryi Filipowskiej, wdowie po zmarłym w dniu 7. sierpnia 1908 r. woźnym miejskim II. kl. ś. p. **Mikołaju Filipowskim**, przyznaje się pensję wdowią w kwocie K 400 rocznie od dnia śmierci męża. (L. 91.506/08).

VI. Agacie Nożynie, wdowie po zmarłym w dniu 21. lutego 1908 r. ś. p. **Janie Nodze**, fornalu straży po-

zarnej, przyznaje się pensję wdowią w kwocie K 400 rocznie od dnia śmierci męża. (L. 73.532/08).

VII. Przyjmuje się do gminy m. Krakowa p. **Salomona Dyma**, właściciela realności, za opłatą taksy w kwocie K 100. (L. 78.771/08).

VIII. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa p. **Maurycemu Leonowi Danielowi Komorowiczowi**, właścicielowi dóbr ziemskich, obywatelowi rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie K 300, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego od c. k. Rządu. (L. 71 502/08).

IX. Przyjmuje się do gminy m. Krakowa p. **Józefa Hipolita Balickiego**, właściciela realności, za opłatą taksy w kwocie K 50. (L. 92.200/08).

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (11. w kad. XV.) z dnia 17. grudnia 1908 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Tadeusz Kannenberg. Radców miejskich obecnych 50.

Radcy miejscy: Birnbaum, Daszyński, Dattner, Godziecki, dr. Gross, Heumann, Jarra, dr. Jaworski, Jawornicki, Maywalt, dr. Petelenz, Porębski, dr. Rosenblatt, Sędzimir, Sołtys k, Stachowski, dr. Staniszewski, dr. Starzewski, Sulikowski (19) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5³/₄ wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Zmiany w składzie Komisyj.

Przewodniczący podaje do wiadomości Rady rezygnację dra Władysława Leopolda Jaworskiego z godności członka Komisji rekursowej i statutowej, zaznaczając, że wybór uzupełniający do tych Komisji odbędzie się na najbliższym posiedzeniu Rady (L. 109.793 i 109.794/08).

Pięćsetna rocznica Grunwaldzka.

R. m. **Turski** zgłasza wniosek nagły, podpisany przez 23 radców miejskich, w sprawie uroczystego obchodu przypadającej na rok 1910 pięćsetnej rocznicy zwycięstwa nad Niemcami pod Grunwaldem

Przewodniczący zarządza odczytanie wniosku:

„W r. 1910 przypada pięćsetna rocznica zwycięstwa pod Grunwaldem, którą uroczystym obchodem uczcić należy. Ze względu, że uroczystość tę jako wielką narodową manifestację obchodzić należy w Krakowie, ze względu, że w tym kierunku dał już pierwszy impuls Związek Sokolstwa polskiego na ogólnym zjeździe w październiku r. b. we Lwowie, postanawiając uczcić tę rocznicę przez krajowy Zlot Sokoli w Krakowie — podpisani wnoszą:

„Rada miejska postanawia obchodzić uroczystości pięćsetną rocznicę zwycięstwa pod Grunwaldem przez wielki, ogólno-krajowy obchód manifestacyjny i w tym celu wzywa Prezydenta miasta, aby w najbliższym czasie odniósł się w imieniu Rady do Rady m. Lwowa i Rad 30 miast większych w kraju, w celu utworzenia wspólnego ogólno-

krajowego komitetu, który się zajmie urządzeniem tej uroczystości.

Kraków 17. grudnia 1908 r.“

Następują podpisy:

Turski, dr. Julian Gertler, dr. Doboszyński, dr. Meisels, dr. E. Bandrowski, Sare, Dębicki, Judkiewicz, dr. Ponikło, dr. Lustgarten, Juda Birnbaum, Epstein, dr. H. Szarski, W. Beringer, E. Uderski, Klemensiewicz, B. Wachtel, Piotr Kosobucki, August Miedniak, dr. Merz, Fierich, Stefan Iglicki, Szatkowski.“

Wnioskodawca r. m. Turski, uzasadniając wniosek, prosi o przyjęcie nagłości.

W głosowaniu uchwalono nagłość, a następnie jednomyślnie *meritum* wniosku. (L. 109.792/908).

Dyetaryusze magistratualni.

Sekretarz Rady odczytuje podanie dyetaryuszków Magistratu o zetowanie i zrównanie ich z państwowymi pomocnikami kancelaryjnymi.

Rada przekazała podanie Sekcyi III. (L. 109.496/908).

R. m. dr. Gertler interpeluje w sprawie polepszenia bytu dyetaryuszy Magistratu.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawą tą zajmuje się Magistrat. Kwestya ta łączy się z reformą manipulacyi. Prawdopodobnie zajdzie potrzeba pomnożenia posad. Wówczas część dyetaryuszy będzie zamianowana.

R. m. dr. Wasung zapytuje, czy dyetaryusze otrzymają remunerację roczną.

Przewodniczący wyjaśnia, że zależy to od tego, czy wniosą odpowiednią petycję

R. m. Bujwid interpeluje w sprawie obsady stanowiska fizyka miejskiego.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa ta będzie przedmiotem obrad na najbliższym posiedzeniu.

Jubileusz cesarski.

R. m. Dąbrowski zapytuje w sprawie policzenia roku jubileuszowego funkcyonaryuszom Gminy za dwa lata.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa ta wiąże się z analogiczną akcyą Rządu, który zamierzał państwowym funkcyonaryuszom policzyć rok jubileuszowy za 2 lata. Skoro jednak na razie Rząd nie jeszcze nie zdecydował, sprawa nie może być załatwioną. W każdym razie Komisya jubileuszowa obradować będzie nad tem na jednym z posiedzeń w styczniu roku przyszłego.

Samochody.

R. m. Miedniak domaga się, aby wysłano komisję celem zbadania remizy na automobile przy ulicy Zwierzynieckiej, czy ta odpowiada wymogom bezpieczeństwa publicznego.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawę zbada i zarządzi, co należy.

Sprawozdanie z feryi letnich.

Prezydent miasta odczytuje uchwały, powzięte w inieniu Rady miejskiej przez Sekcye i Komisye w czasie feryi letnich.

Sekcya I. uchwaliła:

- a) linię regulacyjną dla realności p. Suskiego przy ul. Grodzkiej l. s. 486 Dz. I;

- b) na pokrycie zwiększonych wydatków gospodarczych i na ówieczenia młodzieży w parku dra Jordana kredyt dodatkowy;
- c) wnieść petycję do Sejmu krajowego i do c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty o udzielenie jednorazowej subwencyi na park dra Jordana;
- d) polecić Magistratowi, by więcej nie zezwalał na budowę drewnianych portali w mieście;
- e) na osuszenie murów i ułożenie nowej podłogi w oficynie Archiwum aktów dawnych kredyt dodatkowy;
- f) w sprawie budowy trzeciego mostu na Wiśle wybrać na delegatów do zastępstwa Gminy r. m. Beringera i Perosia;
- g) czasokres jednego roku od zbudowania kanału miejskiego w ulicy lub placu miejskim dla połączenia z tym kanałem rynien spadowych realności w mieście zmienić na czasokres półroczny;
- h) dla uregulowania parcel miejskich przy ul. Wązkiej odstąpić Lipmanowi Bornsteinowi, właśc. realności l. k. 299 Dz. VIII, część gruntu miejskiego;
- i) kredyt dodatkowy na czyszczenie miasta w r. 1907 na pokrycie zwiększonych wydatków, spowodowanych klęską śniegową;
- j) zatwierdzić nową linię regulacyjną dla ulicy św. Filipa.

Sekcya II. uchwaliła:

- a) kredyt dodatkowy dla Dz. IX. poz. 2 b na wynagrodzenie lekarzy m. i komisarzy rewirowych za czynności z powodu zagrażającej cholery;
- b) kredyt dodatkowy dla wypłacenia rachunków, wywołanych strejkami piekarzy, dla Działu XIV. w kwocie K 1241 h 75;
- c) kredyt dodatkowy dla Działu VIII poz. 4. za roboty około jatki rzeźniczej na placu Jabłonowskich;
- d) kredyt dodatkowy dla Dz. VIII. poz. 6 c na wykonanie koniecznych robót na pl. na Groblach z powodu jarmarku konińskiego.

Sekcya III. uchwaliła:

- a) przedłożyć c. k. Namiestnictwu projekt taryfy jazdy dla doróżek automobilowych w Krakowie;
- b) dla woźnych prezydyalnych na czas pełnienia służby w Prezydium Magistratu roczny dodatek w kwocie 20 kor. miesięcznie, poczynawszy od 1. października 1908 r.;
- c) rodzinie po zmarłym dyetaryuszu Magistratu, ś. p. Józefie Biernacie, w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie K 360 rocznie;
- d) nad prośbą murarza i cieśli gminnych o przyznanie im dodatku osobistego przejść do porządku dziennego;
- e) kredyt dodatkowy na r. 1908 dla Działu I. poz. 9 „Zapomogi“ dla urzędników i służby etatowej oraz dla dyetaryuszy i służby nieetatowej;
- f) nad prośbą p. Klary Eminowiczowej o podwyższenie zaopatrzenia w drodze łaski przejść do porządku dziennego;
- g) *veniam actatis* p. Jakóbowi Wachtlowi do uzyskania posady.

Połączone Sekcye II. i IV. uchwaliły:

- a) zezwolić na wypadek niedojścia do skutku przyłączenia gminy Zakrzówka do Krakowa do końca

r. 1911 na spłatę kwoty, dodanej przez gminę miasta Krakowa do kosztów budowy szkoły w Zakrzówku, równej całej nadwyżce kosztów ponad K 21 742 55, a wynoszącej wedle kosztorysu K 23 257 45, w przeciągu lat 40 w 40 równych ratach, licząc od dnia 31. grudnia 1911, wraz z odsetkami po 5% od sta, mającymi się liczyć od dnia oddania szkoły do użytku publicznego;

- b) przyjąć ofertę Stowarzyszenia „Dom rodzinny” na pomieszczenie szkoły 4-klasowej przy ul. Pędzichów l. 15.

Sekcja V. uchwała:

- a) 1) oświadczyć się przychylnie w sprawie otwarcia nowych aptek: w Krakowie przy ul. Jabłonowskich i w Krowodrzy;
2) oświadczyć się odmownie w sprawie udzielenia koncesji na nowe apteki: Kasie chorych, przy ul. Stradom, przy ul. Starowiśniej, przy ul. Krowoderskiej;
- b) zapewnienie 3-ch przyjęć do gminy miasta Krakowa pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego;
- c) kredyt dodatkowy dla Działu XIV. poz. 7 wydatków nadzwyczajnych na utrzymywanie łaźni Wójcieckiej.

Komisja gazowo-elektryczna

- a) uchwała wniosek subkomitetu w sprawie wybudowania podstacyi Elektrowni;
- b) upoważniła Prezydenta miasta do sprzedaży maszyn gazowych, celem utworzenia wolnego miejsca na ustawienie większych i silniejszych agregatów parowych.

Komisja inwestycyjna uchwała szczegółowy projekt budowy 2 szkół, a to przy ul. św. Wawrzyńca kosztem K 234.000 i na t. zw. „Maślakówce” kosztem K 354.000; co do budowy tej drugiej szkoły, o ile układy o inne place, bliżej śródmieścia położone, nie dadzą rezultatu.

Zapomoga dla żołnierzy.

Prezydent miasta, uzasadniając nagłość, wnosi o przyznanie zapomogi w kwocie K 400 na gwiazdkę dla żołnierzy z 13-go pułku krakowskiego, wysłanych do Bośni i Hercegowiny.

Na wniosek r. m. Kosobuckiego Rada uchwała zapomogę w kwocie 600 kor. (L. 578/908).

Dzierżawa akcyzy.

Wiceprezydent dr. Szarski obejmuje przewodnictwo.

Prezydent miasta przedstawia nagły wniosek w sprawie dzierżawy akcyzy:

„Zdawało się, że w tym roku Rząd zniży czynsz dzierżawny za akcyzę, że takie obniżanie czynszu odbywać się będzie stale i w ten sposób dojdzie do zupełnego zniesienia akcyzy. Niestety nadzieje zawiodły. Mowca prowadził w tej sprawie rokowania przy udziale posłów krakowskich z ministrem skarbu Korytowskim, prezes Koła polskiego dr. Głabiński energicznie popierał żądania Krakowa, Minister oświadczył atoli, że na dalszy opust czynszu zgodzić się nie może. Obecny kierownik

ministerstwa skarbu dr. Jorkasch-Koch przyrzekł tylko tyle, że w przyszłości czynsz będzie nieco obniżony, gdyby Gmina poniosła większe wydatki na budowę nowych budynków akcyzowych na rogatkach i gdyby wskutek przeniesienia szpitala wojskowego poza rogatkę miejską Gmina doznała ubytku w dochodach akcyzowych“.

Prezydent wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Przyjmując do wiadomości reskrypt c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 16. grudnia 1908 L. 87886 w sprawie dalszej dzierżawy prawa poboru podatku spożywczego, którym c. k. Ministerstwo oświadcza, iż skłonne jest na wypadek, gdyby Gmina z powodu utworzenia nowych Urzędów liniowych ponieść musiała rzeczywiście w okresie dzierżawnym od 1909 do 1911 znacznie większe wydatki lub narażoną była w tym okresie na ubytek w dochodach wskutek przeniesienia szpitala garnizonowego z Wawelu poza linię akcyzową, te wyjątkowe okoliczności odpowiednio uwzględnić po ewentualnem wniesieniu przez Gminę prośby o zniżenie ustanowionego kontraktem na powyższy okres czynszu dzierżawnego, upoważnia się Prezydent miasta do zawarcia umowy z c. k. Skarbem państwa.

2. Do podpisania oświadczenia, którego domaga się c. k. Ministerstwo, iż za prawo poboru państwowego liniowego podatku spożywczego w zamkniętym mieście Krakowie ofiaruje Gmina na d-lsze 3 lata, t. j. 1909, 1910 i 1911, dotychczasowy czynsz dzierżawny w kwocie K 450.000 rocznie, oraz do podpisania formalnej umowy upoważnia się obok Prezydenta miasta Radoów miejskich Wandalina Beringera i dra Stanisława Domańskiego, a w razie przeszkody u jednego z nich dra Ignacego Landaua.

R. m. dr. Gertler sądzi, że należy sprawę jako prawniczą odesłać do Sekcji III.

Prezydent wskazuje na nagłość, gdyż umowa musi być zawartą z dniem 1. stycznia 1909, oraz na to, że forma kontraktu powtarza się od szeregu lat bez żadnych zmian. Jest to wzór, według którego miasta zawierają umowę z Rządem o akcyzę.

Na wniosek r. m. dra Guńkiewicza zamknięto dyskusję.

Zapisany przedtem do głosu r. m. Nowak Stanisław domaga się, aby nie ustawać w akcji o zniesienie akcyzy.

Prezydent wyjaśnia, że w tej sprawie jest petycja w Rządzie. Odesłano ją do Komisji podatkowej. Prócz tego jest w Komisji budżetowej druga petycja o zniesienie akcyzy we wszystkich miastach.

W głosowaniu uchwalono nagłość a następnie *meritum* wniosku. (L. 1997/908/Akc.).

Prezydent miasta obejmuje przewodnictwo.

Ubezpieczenie artystów Teatru miejskiego.

R. m. Szatkowski imieniem Sekcji III. po wyczerpującym wywodzie wnosi:

Rada miejska uchwali!

I. Gmina m. Krakowa ubezpieczy przed dniem 1. stycznia 1909 wszystkich artystów teatru krakowskiego w zastępstwie obecnego dyrektora p. Ludwika Sołskiego, jako przedsiębiorcy, w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych we Lwowie i ubezpieczać też będzie w temże Towarzystwie wszystkich artystów teatru krakowskiego w zastępstwie tegoż dyrektora przez

czas trwania obecnego kontraktu dzierżawy, a to na podstawie poniżej wyszczególnionych zasad, względnie warunków:

1) Wysokość ubezpieczenia pensyjnego ustalona będzie w ten sposób, iż renta starości, wypłać się mająca po wysłużeniu lat 35-ciu, nie może przenosić K 3000 rocznie dla poszczególniej osoby.

2) Na pokrycie świadczeń ustawowego ubezpieczenia, dobrowolnego ubezpieczenia oraz zasilania osobnego funduszu emerytalnego opłacać będą artyści 4% od pobieranych płac z wyłączeniem honoraryów, pobieranych od występów (*feu*), przyczem jednak gmina m. Krakowa zastrzega, że gdyby 4% wkładki okazały się na te cele niewystarczającymi, wówczas, korzystając z oświadczenia artystów, zawartego w podaniu do Prezydenta miasta z dnia 17. lutego 1908, wkładki te w miarę potrzeby podniesie, jednak nie wyżej, jak do 8% pobieranych płac.

3) Dzierżawca Teatru miejskiego opłacać będzie tę część wkładek, jaką na przedsiębiorcę postanowienia ustawy z dnia 16. grudnia 1906 Dz. u. p. L. 1. ex 1907 w § 33. nakładają.

4) Pozostałą resztę pokrywać będzie gmina miasta Krakowa z funduszu, uzyskanego z dopłat do biletów wstępu na przedstawienia teatralne.

II. W myśl równocześnie przez dzierżawcę teatru dodatkowo do kontraktu dzierżawy przyjętego zobowiązania, pobierane będą od dnia 1. stycznia 1909 przez kasę Teatru miejskiego dodatki do biletów wstępu na przedstawienia teatralne w wysokości 5% ceny biletu, z tem zastrzeżeniem, że bilety w cenie poniżej 1 kor. uwolnione są od powyższych dopłat.

III. Z nadwyżki, uzyskanej z dochodu z dodatku do biletów wstępu, po pokryciu wydatku, określonego pod I. 4), utworzony będzie fundusz, przeznaczony na zakupno lat ubiegłej służby na scenie krakowskiej, dalej na zabezpieczenie ewentualnych świadczeń gminy m. Krakowa z tytułu zawarcia umowy o ubezpieczenie z Tow. wzaj. ubezpieczeń urzędników prywatnych, wkońcu na wypłaty emerytur tym członkom personalu Teatru krakowskiego, którzy z powodu wieku ubezpieczeni już być nie mogą a znaczną część życia na scenie krakowskiej spędzili. Rada m. Krakowa uchwali w swoim czasie regulamin dla tego pomocniczego funduszu emerytalnego.

IV. Do podpisania kontraktu z Tow. wzaj. ubezpieczeń urzędników prywatnych we Lwowie upoważnia Rada m. p. Prezydenta miasta oraz dwóch członków Rady miejskiej.

Własny zakład ubezpieczenia.

(Dodatkowa rezolucya Sekcyi III).

„Poleca się Magistratowi, aby rozpatrzył sprawę utworzenia własnego funduszu, względnie zakładu ubezpieczenia dla tych funkcyonaryuszy Magistratu i jego zakładów, którzy podlegają już ustawowemu obowiązkowi ubezpieczenia w myśl ustawy z dnia 16. grudnia 1906 r., oraz zastanowił się nad ubezpieczeniem innych funkcyonaryuszy, jeszcze temu obowiązkowi nie podlegających a nie należących do żadnego funduszu emerytalnego, i aby Magistrat odnośne wnioski w swoim czasie przedłożył Sekcyi III. i Radzie miejskiej“.

W dyskusyi zabierają głos r. m. dr. Koy, dr. Wasung, dr. Guńkiewicz i Bujwid.

R. m. dr. Gertler popiera uchwalenie powyższej rezolucyi, przyjętej na wniosek Mowcy przez Sekcyę prawniczą.

R. m. Turski zgłasza następującą rezolucyę:

„Uważając, że zabezpieczenie emerytur dla artystów i artystek sceny krakowskiej wtedy dopiero mieć będzie pełną wartość, gdy uregulowaniem zostanie zakupno lat wysłużonych, Rada miejska wyraża życzenie, aby projekt w tym kierunku jak najrychlej jej przedłożono.“

R. m. dr. Bandrowski wita z zadowoleniem przedłożony projekt, sądzi jednak, że w przyszłości, wobec stałego podwyższenia cen biletów teatralnych, Komisya teatralna powinna być bardzo ostrożna co do nadzwyczajnych podwyższeń cen biletów.

Sprawozdawca wyjaśnia jeszcze dodatkowo sprawę. Fundusz, złożony dotąd na cele emerytur, wynoszący około 130.000 kor., pochodzi w sumie 32.000 od artystów samych, suma zaś 98.000 pochodzi z innych źródeł (dochód z kasy zamawiań, rauty, przedstawienia i t. d.). Wnioski przedłożone dotyczą tylko ubezpieczenia artystów od 1. stycznia 1909; inne sprawy, jak kwestya zakupna lat ubiegłych, mogą być dopiero później w Sekcyi prawniczej rozstrzygnięte.

W głosowaniu przyjęto wniosek Sekcyi III, rezolucyę Sekcyi III. oraz rezolucyę r. m. Turskiego. (L. 107.024/908).

Zamknięcia rachunkowe.

Dyrektor Gazowni miejskiej inżynier Dąbrowski przedkłada zamknięcia rachunków Gazowni miejskiej za lata 1906 i 1907.

Przyjęto bez popraw.

Rada artystyczna.

Rada Budownictwa miejskiego Świeżyński imieniem Sekcyi I. przedstawia wniosek wybrania 5 nowych członków Rady artystycznej z łona Rady miejskiej wobec tego, że dokonano wyboru nowej Rady.

R. m. Federowicz przemawia za zmianą regulaminu Rady artystycznej w tym kierunku, aby liczbę członków powiększyć z 12 na 13. Dotychczas Rada miejska wybierała 5 członków, 5 delegowały odnośne instytucje. W ten sposób wybrana Rada kooptowała 2 członków. Obecnie kooptowała Rada artystyczna dyrektora Hendla; idzie o to, aby mogła jeszcze kooptować dotychczasowych 2 swoich członków dra Tomkowicza i dra Muczkowskiego, którzy, wybrani poprzednio z Rady miejskiej, nie zasiadają obecnie w Radzie. Mowca wnosi, aby liczbę kooptowanych z poza Rady miejskiej członków powiększyć z 2 na 3.

R. m. dr. Gertler podaje za motyw, że Akademia sztuk pięknych zrzekła się wyboru delegata do Rady artystycznej.

R. m. dr. Bandrowski przypomina uchwałę, aby przedstawiciele Rady miejskiej mieli w Radzie artystycznej większość.

R. m. Uderski wnosi, aby w Radzie artystycznej zasiadało 6 członków z Rady miejskiej, a nie, jak dotąd, pięciu.

R. m. dr. Bandrowski domaga się odesłania sprawy do Sekcyi I.

W głosowaniu uchwalono przekazać Sekcyi I. wniosek r. m. Federowicza i wniosek r. m. Uderskiego z motywem, proponowanym przez dra Gertlera.

Celem porozumienia się co do wyboru 5 członków z Rady miejskiej, Przewodniczący zarządza 5-minutową przerwę posiedzenia

Po przerwie r. m. Federowicz wnosi o odroczenie sprawy wyboru łącznie z uchwalonymi już wnioskami o zmianę regulaminu. (L. 96358/08/B.).

Szkoła im. Słowackiego.

Rada Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcji IV. wnosi:

Rada miejska zgadza się na wniosek c. k. Rady szkolnej okręgowej, by nowo zorganizowanej XXVII. szkole pospolitej męskiej nadać nazwę „Szkoła Juliusza Słowackiego“.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 93068/908/IV.).

Kościół św. Krzyża.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcji I. wnosi:

I. W celu regulacji placu koło kościoła św. Krzyża, nabyć od probostwa św. Krzyża z realności tegoż probostwa lwh. 404 ks. gr. gm. Kraków część parceli gr. lk. 125, na planie kolorem zielonym i nową l. kat. 125/2 oznaczoną, o powierzchni 45 m², tudzież część parceli budowlanej l. kat. 273, na planie kolorem zielonym i nową l. kat. 273/2 oznaczoną, o powierzchni 222 m², t. j. nabyć od probostwa św. Krzyża ogółem 267 m² czyli 74 sążni □ gruntu i grunt ten wcielić do wykazu hip. 1783 gm. Kraków, obejmującego ulice i place gm. m. Krakowa.

II. Wyszczególniony pod I. grunt nabyć od probostwa św. Krzyża za następujące na rzecz tegoż probostwa przez gminę miasta Krakowa:

a) już wykonane świadczenia:

- 1) zburzenie starego muru, otaczającego dziedziniec i ogród probostwa, a wybudowanie muru nowego;
- 2) wykonanie w nowym tym murze bramy wjazdowej do podwórza probostwa;

b) w ciągu roku od zawarcia kontraktu wykonać się mające świadczenie pokrycia budynku probostwa nowym dachem ogniotrwałym i odnowienie fasady tego budynku.

III. Koszta powyższego interesu prawnego ponosi gmina miasta Krakowa.

IV. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta miasta upoważnia się Radeów miejskich dra Adama Bobilewicza i Wandalina Beringera, a na przypadek przeszkody u jednego z nich Radeę m. Stan. Stachowskiego.

V. Potrzebną na wykonanie nowego dachu na probostwie św. Krzyża i na odnowienie fasady probostwa kwotę K 4.000 wstawić do budżetu 1909 Dz. XIV. jako wydatek nadzwyczajny.

Uchwalono z dodatkiem r. m. dra K o y a, aby przy końcu ustępu 2) b) dodać słowa: „a to według kosztorysu z dnia 10. lutego 1906“. (L. 9.805/908).

Sprzedaż skrawków gruntu miejskiego.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcji I. wnosi:

Rada miejska uchwala!

1. Odstąpić Koplowi i Elce Grünwaldom z parceli miejskiej l. kat. 670/32, lwh. 2640 ks. gr. gm. Kraków objętej, celem przydzielenia do realności Grünwaldów lwh. 2361 ks. gr. gm. Kraków do parceli l. kat. 670/12 skrawek gruntu, na planie kolorem zielonym i literami

a, b, c oznaczony, o powierzchni 12 m² czyli 3·3 sąż. □ za cenę po K 110 za sążeń □, płatną przy podpisaniu kontraktu.

2. Koszta kontraktu, stemple, należytość przenośną i wogóle wszelkie koszta, z powyższym interesem połączone, ponoszą wyłącznie nabywcy pp. Grünwaldowie.

3. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta upoważnia się Radeów miejskich Stanisława Drozdowskiego i Stanisława Stachowskiego a na przypadek przeszkody u jednego z nich Radeę miejskiego Wandalina Beringera.

Uchwalono bez rozpraw (L. 11.238/908/I.).

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcji I. wnosi:

Rada miejska uchwala!

1. Sprzedać p. Izidorowi Juddowi, względnie na żądanie p. Izidora Judda tegoż prawonabywcy skrawek gruntu miejskiego z parceli gr. lk. 947/18 lwh. 1783, między realnością p. Izidora Judda lwh. 2017 a linią regulacyjną ulicy Aryańskiej w Krakowie położony, o powierzchni około 16 sążni □ za cenę po K 80 za 1° □ płatną przy podpisaniu kontraktu, a to celem przyłączenia tego skrawka gruntu do realności lwh. 2017 w Krakowie.

2. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta miasta upoważnia się Radeów miejskich Stanisława Drozdowskiego i Jana Perosia, a na przypadek przeszkody u jednego z nich Radeę miejskiego Piotra Kosobuckiego.

3. Wszelkie koszta, z tym interesem połączone, jako też należytości skarbowe ponosi wyłącznie nabywca bez regresu do gminy miasta Krakowa.

4. Uchwała niniejsza obowiązywać nie będzie gminy miasta Krakowa, jeżeli do 3-ch miesięcy po jej powzięciu przez Radę miejską p. Izidor Judd, względnie jego prawonabywca nie przystąpią do podpisania kontraktu kupna-sprzedaży rzeczzonego skrawka gruntu.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 82.981/908/I.).

Sprzedaż realności miejskiej.

Rada Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcji I. wnosi:

Rada miejska uchwala!

1. Sprzedać Szymonowi i Guście Presserom realność miejską lwh. 1572 Dz. VIII., w Krakowie przy ul. Jakóba położoną, z jednej parceli budowlanej lk. 760 się składającą, o powierzchni 5838 sążni □ w stanie takim, w jakim się znajduje, za cenę K 4.203 h 36, płatną przy podpisaniu kontraktu

2. Pp. Presserowie przejmą bez policzenia na cenę kupna ciężący na karcie C. powyższej realności obowiązek gminy miasta Krakowa odrestaurowania tej realności w sposób, bliżej wpisem hipotecznym określony.

3. Pp. Presserowie ponoszą wszelkie koszta, z nabyciem powyższej realności połączone, i wszelkie należytości skarbowe

4. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się Radeów miejskich Piotra Kosobuckiego i Mojższa Szmelkesa, a na przypadek przeszkody u jednego z nich Radeę miejskiego Stanisława Drozdowskiego.

Po wyjaśnieniach Sprawozdawcy, udzielonych r. m. Klemensiewiczowi i drowi Gertlerowi, wniosek Sekcji I. przyjęto. (L. 62.536/908/L.).

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący zamyka posiedzenie jawne o godzinie 8 wieczorem, a zarządza tajne.